MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

IRTA

NAGY IVÁN.

ÖTÖDIK KÖTET.

PEST, 1859.
KIADJA RÁTH MÓR.

PEST, 1859. NYOMATOTT BEIMEL J. ÉS KOZMA VAZULNÁL.

H.

Haagen család. Haagen János-Vilmos az 1662-ki országgyülésen magyar honfiusitást nyert [1]).

Haager család. A czimeres nemes levelet Haager Tamás budai póstamester Mária Terézia királyasszonytól nyerte 1741-ki oct. 28-án [2]).

Czimere: a vért kék udvarában egy ezüst horgony, melynek felső végénél viz-irányosan egy szál fa látszik. A vért fölötti sisak koronájából természetes szinü oroszlán emelkedik ki, első lábaival a vértbelihez hasonló ezüst horgonyt tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék.

Haan család. Haan András és József Bécsben 1694-ki aug. 20-án kelt czimeres levélben I. Leopold király által emeltettek nemességre. Ezen czimeres levelüket először Bars vármegyében 1694-ki nov. 18-án Kis-Tapolcsányban tartott közgyülésen hirdették ki.

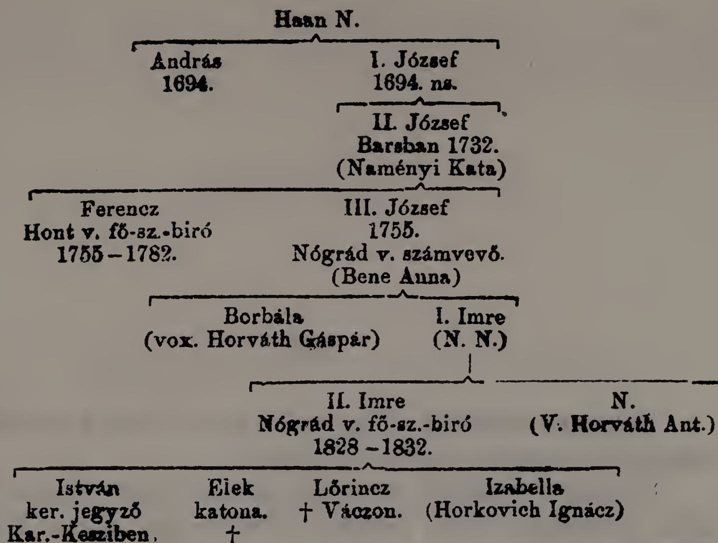
Czimerük függőleges és viz-irányos vonal által négyfelé osztott vért. Az első és negyedik osztály vörös mezejében arany oroszlán áll hátulsó lábain, első lábait támadásra nyujtva ki. A második és harmadik osztály kék mezejében egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a vértbeli leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család egyik ága a mult század közepén Hont és Nógrád megyébe szakadt, és ez utóbbiban jelenleg is a birtokosok között áll.

Leszármazási fája az ismert ágazatnak következő:

---

[1]) 1662-ki 55. törv. cz.
[2]) Collect. Herald. Nro 170

II. József 1732-ben a Bars megyei kétségtelen nemesek sorában áll. Özvegye Naményi Katalin Nógrád megyébe költözvén, 1755-ki dec. 16-án fiai Ferencz és III. József részére Bars megyétől nemességi bizonyitványt vett ki, és azt 1756-ki febr. 27-én Nógrád megyében is kihirdetteté.

Ferencz Hont vármegyében főszolgabirói hivatalt viselt, és testvérével együtt 1782-ki aug. 30-án Nógrád megyétől nemességéről ismét bizonyitványt vett ki [1]).

III. József Nógrád megyének számvevője és táblabirája volt. Nejétől Bene Annától fia Imre, a ki nemzé

II. Imrét, ki Nógrád megyének aljegyzője, majd alszolgabirája, és 1828—1832-ig főszolgabirája volt. Meghalt Váczon 1841. táján. Nógrád megyétől 1835-ki május 11-én vett ki nemesi bizonyitványt [2]). Gyermekeit a táblázat mutatja.

Haas család. 1712-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét Haas Károly József [3]).

Czimere: a vért kék udvarában zöld mezőn fekvő nyúl, felemelt fülekkel, és az átellenében fekvő növénynek leveleit rágdosva. A vért

---

[1]) Protocol. C. Neograd. anni 1782.

[2]) Illető megyei jegyzőkönyv 1835-ki 796. szám alatt.

[3]) Collect. Herald. Nro 678.

fölötti sisak koronáján pellikán ül, fiait melle vérével táplálva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Haasz család. Haasz Ferencz 1760-ki februárban Mária Terézia királyasszonytól nyerte czimeres nemes levelét [1].

Czimere: a vért kék udvarában az alyjáról kezdve a vért felső részeig felforditott V alaku vörös piramis, oldalainál kidomborulva, emelkedik, és e piramisban három ezüst liliom három szöget alakitva látszik; — a vért kék részében a piramis hegyének mindkét oldalánál arany nyúl ugrándozik. A vért fölötti sisak koronájából két bivaly-szarv (jobbról kék-vörös, balról vörös-kék) emelkedik ki, és ezek hegyéből egy-egy ezüst liliom néz ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Mindkét családnál a czimerben a nyúl (= Haas) a családnévre van czélzással.

Habardy család. Kihalt család - Közülök Habardy László 1599-ben abaujvári esperes, egri kanonok, utóbb éneklő kanonok és leleszi prépost volt. 1610-ben a leleszi levéltárt a világi requisitorok kezeiből Zemplén vármegye előtt átvette [2].

Habermajer család. Habermajer Gotfrid 1760-ki aprilis hóban Mária Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét [3].

Czimere függőlegesen kétfelé osztott vért, a jobboldali osztály ezüst mezejében négy rézsútos fehér-vörös koczka (rhombus), és a vörösekben egy ezüst liliom látszik. A bal osztály kék mezejében természetes szinü tigris áll hátulsó lábain, farkát hátra felkondoritva, és első lábaival öt arany zab-kalászt tartva (E zab-kalászok a család vezetéknevére vonatkoznak). A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között az öt arany zab-kalász nyúlik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Habokay család. Szabolcs vármegye nemes családa Fényes Elek Geographiája szerint.

Haby család. Marmaros megye nemesei sorában áll Fényes Elek Geographiája szerint.

Hackstok család. Hackstok Jakab 1722 ki nov. 9-én III. Károly királytól nyerte czimeres levelét, mely Veszprém megyé-

---

[1]) Collect. Herald. Nro 10.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 317.

[3]) Collect. Herald. Nro 90.

nek Pápa városában 1723-ki julius 6-án tartott közgyülésen hirdettetett ki [1]).

Hack család. Hack János-Frigyes az 1715-ki országgyülésen az indigenák közé fölvétetett [2]).

Hacsich család. Hacsich Péter végvidéki kapitány, 1830-ki sept. 24-én nyert czimeres nemes levelet, mely Krassó vármegyében 1831-ki május 3-án kihirdettetett.

Haczoky család (Kolos-Saárdi). Erdély kihalt családa [3]).

Hadady család. Szathmár vármegye nemes családainak egyike, birtokos Csengerben [4]).

Hadaly család. (Hadai). Közülök ismeretessé lőn Hadaly Károly kir. tanácsos, a pesti egyetemnél a mathesis tanára, melyet előbb Győrben, 1786-ban a pozsonyi akademiában, és 1812-től a pesti egyetemnél tanitott. Latin nyelven több szám- és mértani munkát adott ki.

Hadár család. Hadár Miklós 1760-ban Mária Terézia király-asszony által nemesittetett meg czimeres levélben [5]).

Czimere: a vért ezüst mezejében egy három lépcsős fekete állvány, melyből egy vörös medve emelkedik ki, első bal lábát ragadozásra nyujtva ki, jobb lábával pedig kardot tartva. Fölötte baloldalról vörös csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronájából szemközt két hattyú-nyak emelkedik ki, csőreikben egy drágaköves gyürűt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-fekete.

Hadik család. (Futaki, gróf). Biztos adatok szerint a család Thurócz megyei eredetü [6]), hol már a XVI. században a protest. egyháznak jeles férfiakat mutatott fel.

---

1) Az eredeti armalis Veszprém vármegye levéltárában van.

2) 1715-ki 136. törv. cz.

3) Kőváry Erdély nev. családai. 270.

4) Szirmay Szathmár várm. II. 129.

5) Colleot. Herald. Nro 91.

6) Vállas Nemzeti Encyclopaedia-ja (685. lap) szerint. A Hadik család „nemzetsége felette régi eredetünek tartatik, mely már a magyarok kijövetelekor, s még a XVIII. század vége felé is a Kaukazus tövénél maradt magyarok rokonainak fejedelmei' n virágzott." — E vélemény világosabbá tételére nézve a t. családtól nyert adatok nyomán közölhetem a következőket: Midőn a mult század vége felé (1772-ben) gr. Hadik András fővezér Gallicziában működött, Mayerhauser Agathangelus előbb orosz missionarius akkor tábori paptól a következő tudósitást nyerte, mely a család levéltárában van eredetben: „Series narrationis meae. Quidam Zacharias Tifflisiensis in Communitate nostra Catholica

Hadik Boldizsár 1585-ben Tót-Prónán volt evang. lelkész. Nejétől Veronától két fia: I. János és Dániel született.

I. János Tót-Prónán született 1585-ben. Wittebergában tanult 1609-ben. 1614-ben lelkész lett Trencsénben. Meghalt 1642-ben, kora 57-ik évében [1]).

Dániel szintén papi pályára adván magát, 1616-ban Prágában, 1618-ban pedig Illyésházy Gáspár pártfogása mellett Wittebergában tanult. Hazajövén, 1622-ben modori lelkész lőn [2]).

Boldizsárral egy időben élt (ennek tán testvére) Tóbiás, kinek Burian Borbálától fia Jónás, ki szintén Wittebergában tanult 1627-

---

Mosdokae, vir pro more orientali peritus, fide dignus, montis Caucasi admodum gnarus, et ideo a russis tempore Belli praecedentis sub generali Tottleben pro ductore per montem Caucasum, per Georgiam Natoliam usque adhibitus, Isperin, uti et occasione commercii quidam Principi in Kabardia minori (cui subiecta Cabardia major) notus et fere familiaris, principis nomen jam memoria excidit. Princeps ille, prout et alii etiam novitatum amantes saepe de bello Turcico, et aliis cum praefato Zacharia discursum formans, de Belliducibus Russicis: de Romanczow, etc. de Caesareis, inter quos fama peritus supremus Belli Marschallus Excellentissimus Dominus Generalis Hadik. Cupidus et curiosus uti et alii principes plures sciendi num ex familia aliqua erum tantus Heros prodierit, cum natio Hungarica seu Hunnica, velut hic communiter ab antiquissima Civitate Madiar (cuius de facto extant rudera) Madaryana, sit de eorum natione, adeo maximo ducebant honori et gloriae de Stemate eorum tantum florere virum, et praecipue ille praefatus senex princeps qui inter reliqua etiam recensebat: quod duae antiquissimae inter principes sint familiae Hadikire una, Genikire altera, quae autem in varios pullurarunt ramos, ad morum germanicarum magnae nobilitatis familiarum, uti sunt Sachsen, Sachsen-Coburg, Sachsen-Seitz, Sachsen-Gotha etc. Anhalt, Anhalt-Zeobst etc. Sic etiam Hadikire, Schabarkire, Beckmursare etc. Nunc quaestio est an Excellenmus Dnus generalis de aliquo horum sit stemmate, ego attamen (?) indagare nequivi, quia imprimis cum illis omnis conversatio a Russis fuit inhibita, neque negotium mihi recommendatum. Illud unum possum assesere, quod avidi fuerint resciendi, num ille tam famosus Heros de eorum origine sit." — Haec relatio nullis annalibus scriptis, sed pure fulcitur traditionibus. Ita narravit P. Agathagelus Mayerhauser Capucinus ex provincia Boemica, quondam in Moscovia missionarius.

E jelentést Mayerhausertól 1789-ben már mint Szucsaván Bukovinában tábori lelkésztől hallotta Unterberger Hadik ezredbeli hadnagy Woynitz városában, ki azután ehnondá azt gr. Deymnak, ki a dolog végére járni kivánván, a gallicziai Capucinus Provincialis Fr. Sándor által irásban szerzé meg Mayerhausertól a fölebbi elbeszélést, és azt a levelezésekkel együtt átadá gróf Hadik Andrásnak.

[1]) Ribini Memorabilia August. Confess I. 443. Klein Biographien II. 202. Czwittinger p. 165. Bartholomaeides Memoria qui Witteb studuerunt p 112.

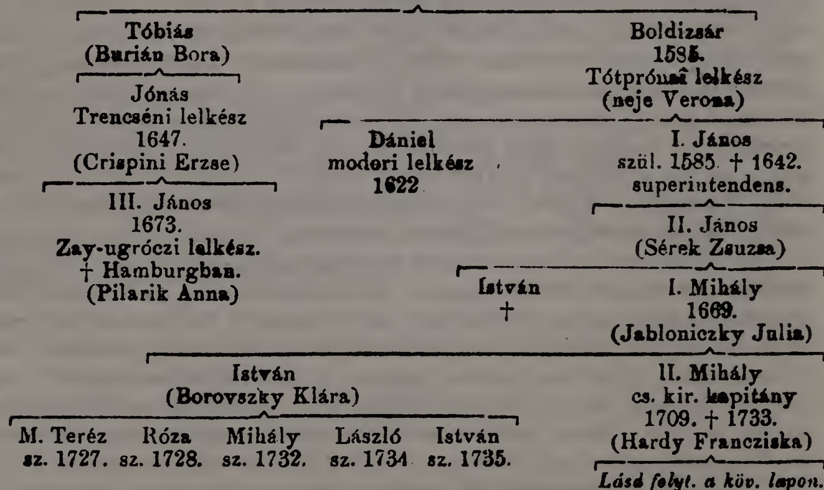
[2]) Bartholomaeides Memoria etc. p. 124.

ben. — 1636-ban pappá ordináltatván, 1642-ben bánóczi, 1645-ben rokona Hadik I. János halála után trencséni lelkész lett. Ennek Crispini Erzsétől volt fia III. János, ki előbb a beczkói kerületben melsiczi lelkész, majd utóbb Zay-Ugróczra ment át. 1673-ban számkivetésbe esett, és Hamburgban halt meg [1]). Neje Pilarik Anna, Pilarik István leánya volt.

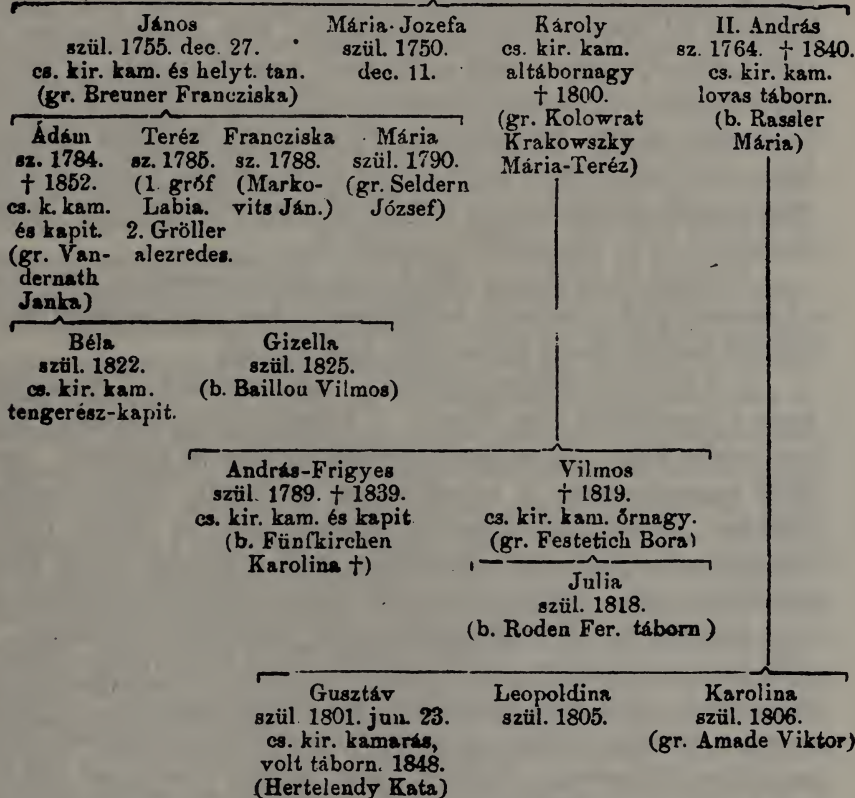
A följebb emlitett I. Jánosnak (Boldizsár fiának) volt II. János nevü fia, a kinek neje Sérek Zsuzsánna, Sérek Benedek leánya volt, és ettől született I. Mihály, ki 1669-ben a Trencsén megyei nemesek lajstromában eléfordul.

I. Mihálynak Jabloniczky Juliannától két fia: II. Mihály és István származott; kik közül Mihály katonai pályára lépvén, családjának uj fényt szerze, s emelkedésének alapját veté meg.

S most, mielőtt a család egyes tagjairól tovább értekeznők, lássuk a következő leszármazási táblázatot:

[1]) Hogy a Hamburgban számkivetésben elhalt Hadik János egykori zay-ugróczi lelkész Jónásnak Crispini Erzsétől fia volt, világosan irja Bartholomaeides Memoria Eorum qui Wittebergae studuerunt pag. 146. Jónásnak atyja Tóbiás volt; — I. Jánosnak atyja pedig Boldizsár. — A családnév hajdan gyakran Hodickius-nak is iratott.

A család — mint e táblázatból látjuk — I. M i h á l y nál kezdve egy más fényes ösvényre — a hadi pályára kezde lépni, melyen folytonosan a legujabb időkig magas fokozatokat ére el, és több tábornokot mutata fel.

Már I. M i h á l y Nyitra várának őrseregében mint zászlós szolgált, és 1680. táján Báb falu mellett (Nyitra várm.) esett el. Ennek testvére I s t v á n hasonlóan csatában veszté életét [1]).

[1]) Mint II. M i h á l y n a k czimeres levélért beadott eredeti folyamodványában olvashatjuk.

II. Mihály korán elvesztvén atyját, nagybátyja István gyámsága alatt volt; az is elesvén, miután ifju korát elérte, előbb a Pálffy, azután az Ebergényi ezredben furir, és mint lustralis irnok nyolcz évig szolgált, majd a Kollonich végre a Nádasdy ezredben 1701-ben zászlós, 1705-ben hadnagy, 1709-ben pedig kapitány lőn [1]), és az volt 1733-ig, midőn szélhüdésben meghalt [2]). E II. Mihály — mint az előttem feküdt eredeti okmányból kitünik — hűsége s érdemei jutalmául III. Károly királytól 1720-ki nov. 6-án czimeres nemes levelet nyert. E czimeres levél a következő czimert mutatja: a vért fekete udvarában egy királyi koronán hátulsó lábain oroszlán áll, kettős farkát háta mögött felkondoritva, szájában egy törökfejet üstökénél fogva, első jobb lábában pedig kivont kardot tartva. Ugyan ehez hasonló oroszlán emelkedik ki a vért fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst kék, balról arany-kék [3]).

Emlitett II. Mihály 1708-ki aug 10-én házasodott, nőül vévén a Luczemburgból származott, és 1699-ki nov. 4-én megnemesitett Hardy Gotfried leányát Hardy Fr̀anczískát, kitől egy fija

I. András 1710-ben született — mint mondatik — Kőszegben. Atyja a jezsuitákhoz adta tanulni, s András kedvet mutatott, hogy ezen rendbe álljon, de atyjának tanácsát és akaratát követvén, szándékát megváltoztatta, s katonává lett a Ghilányi huszár-ezredben 1730-ban, honnét a gr. Dessewffy ezredébe ment át. Mária Terézia királyasszony és férje alatt felejthetlen hadi érdemeket szerze magának. Két franczia, egy török és három porosz háborúban több mint 45 éven át szolgált; és a legmagasb katonai méltóságra emelkedett. — 1738-ban mint kapitány a török ellen táborozott Vallis Olivér vezérlete alatt, és már ekkor nagy reményeket gerjesztett maga felől. A Bolgárországba töréskor 120 magyar huszárral az előörsöket visszaverte. Bosznia szélén 400 emberrel Rudnick várát bevette. Grotzkánál 260 emberrel nagyszámu törököt vert meg. — 1744-ben egy szállitványnyal Eugen fővezérhez küldetvén, annyira megnyerte a fővezér tetszését, hogy ez őtet egy Sziléziába induló magyar felkelt seregnél őrnagygyá nevezte. Az első és második porosz hadjáratban a Sziléziában fekvő, és az ellenségtől körülvett Neisz várába 400 embert az ellenségen keresztül bevezetett. A moloviczi ütközet előtti napon ugy Leuchtenberg

---

[1]) Ugyanott.

[2]) Mint irja Kövesdy László levelében, egyszersmind megérintve, hogy még halála előtt századát Grassalkovich hadnagynak adá el.

[3]) Collect. Herald. Nro 45. Adami Scuta gentil. IV.

és Grottkau mellett is a legnagyobb veszélyek közt az ellenségnek elszakadását eszközlé. Midőn a porosz Frankensteinnál táborozott, Szilezia belsejéből Boroszlón át 350 huszárral ráütött, és egy egész ezred porosz huszárt összezavarván, nagy részét elfogá és behozá. Ekkor alezredes lett. — Vitéz segédkezése által Beleznay ezredes vezénylete mellett egy egész vasas ezredet két század karabélyossal levert, miből sok elesett, több százat és két zászlót elfogott. A második franczia háborúban mint ezredes, Biberachnál a Rajnán átkelve, Oppenheimnál az ellenség táborából egy gyalogsági erős roham után az egész lovasságot visszaverte, és sokakat elfogott. Nem kevésbé — midőn a franczia hadsereg az ausztriai szerencsés hadi működések miatt a Rajnán túlra huzódott, Ferencz császár alatt az ő utó-csapata oly szerencsés eredményt szült, hogy az ellenségből sok elesett, sok levágatott. Németalföldön Ramillies és Antverpen mellett különös vitézséget tanusitott; főleg már mint tábornok 5000 emberével Antverpen és Berg op Zoom vára ostrománál, és ez utóbbinak nemcsak őrségét verte meg, de midőn a várparancsnok ellene kitörést intézett, ebből 47 tisztet, és 945 közlegényt elfogott, és két álgyút elfoglalt. 1756-ban hadvezéri helyettes rangra emeltetett. Az utolsó porosz hadjáratban (1757-ben) mint altábornagy épen Mária Terézia nevenapján véletlenül Berlinbe tört be, a várost elfoglalta, az ott volt őrséget szétverte, és noha a király Dessaui Móricz herczeggel ellene sietett, ennek megérkezése előtt, ügyessége által a városra rótt 310 ezer tallér hadi adót, hét zászlóval és sok fogolylyal együtt szerencsésen Felső-Lausnitzba vivé. 1758-ban Mária Terézia nagykeresztjével tiszteltetett meg, s Daun után ő volt második, ki ezen kitüntetést megérdemlette. Ugyanez évben mint lovassági tábornok a Zweibrücki herczeg mellett az egész osztrák sereg parancsnokságát átvévén, a nevezett herczegnek Meissen, Strehlen, Torgau, Wittenberg mellett eszélyessége és vitézsége által volt segélyére; azután reá bizatott a Dippolswaldi positio, és tél idején annak őrsége Freybergen keresztül az egész altenburgi fejedelemséggel és bérczeivel, melyeket ő az ellenségtől vitézül megóvott. Majd mint fővezér a szászországi hadtest vezérletét vévén át, és a porosz herczeg Ernő alatt álló tábort is a legerősb helyből kimozditva, megveré, Sonnensteint elfoglalá. Ennyi érdemeiért **Futak** és **Csernovicz** uradalmakat nyeré adományban, és 1763-ban Mária Terézia királyasszony által **magyar grófságra** emeltetett, és ugyanez évben budai főparancsnokká neveztetett ki 1764-ben mint teljhatalmú biztos és vezénylő tábornok Erdélybe tétetett, hol négy évig hivatalát erélyesen

betölté. 1769-ben mint cs. kir. biztos az illyriai congressusra küldetett, hol ismét tizenegy hónapig szerencsésen működött. 1772-ben Lengyelország megosztásakor ő küldetett az ausztriai birodalomhoz csatlandó résznek átvételére, mely közben szelidsége és mérsékletével annyira megnyerte a lengyelek hajlandóságát, hogy azok neki oszlopot emelnének. Ugyan ekkor a Lengyelországban fekvő hadsereg fővezérévé, és Galliczia és Lodomeria kormányzójává lett. 1774-ben a főhadi tanács elnökévé, és Feldmarschallá, 1776-ban Bács vármegye főispánjává neveztetett. 1777-ki april 4-én II. József császár által római sz. birodalmi grófi rangra emeltetett [1]). 1789-ben a török ellen küldött hadsereg vezérlete bizatott reá, de bal lábán sebet kapván, elgyengült, mi miatt Futakra visszavonult, s a vezérletet Laudonnak engedte át. Meghalt mart. 12-én 1790-ben, s Futakon temettetett el. Jelszava volt: „Virtuti nihil invium." Nejétől herczeg Lichnovszky Franciskától következő gyermekei születtek:

I.) Mária-Jozefa szül. 1750. dec. 11-én.

II.) János gr. cs. kir. kamarás, és m. kir. helytartósági tanácsos szül. 1755-ki január 27-én. 1783-ki január 8-án egybekelt gr. Breuner Francziskával (ki 1763-ki dec. 17-én született). Ettől gyermekei:

a) Ádám-József cs. kir. kamarás és lovas kapitány született 1784-ben. Meghalt 1852-ben. Egybekelt 1820-ki sept. 24-én gróf Van der Nath Jankával, (ki 1798-ki dec. 22-én született). Ettől gyermekei: 1) Béla szül. 1822-ben; cs. kir. kamarás, tengerészkapitány, és a tengerészeti főparancsnokságnál admirali segéd. — 2) Gizella szül. 1825-ki jan. 22-én. Egybekelt 1842-ki dec. 10-én báró Baillou Vilmos századossal; — ettől elválván (1850. jan.), ismét férjhez ment (1850. jul 3-án) gróf Stadion Rudolfhoz Würzburgba.

b) Teréz szül. 1785-ben. Első férje gróf Labia cs. kir. kamarás és val. belső titkos tanácsos; ennek halálával második férje ns. Gröller cs. kir. alezredes.

c) Franczíska szül. 1788-ban. Neje nemes Markowitz Jánosnak.

d) Mária szül. 1790. april 1-én. Csillagkeresztes hölgy. 1812-ki május 10-én egybekelt gr. Seldern József cs. k. kamarás és őrnagygyal.

III.) Károly-József (I. Andrásnak fia) cs. kir. kamarás és altábornagy volt. Meghalt 1800. jul. 24-én Marengónál nyert sebeiben.

---

[1]) Az előttem kitárt eredeti grófi diploma szerint. — Lásd életét Felső-Magyarországi Minerva 1825-ki foly. 395.

Egybekelt 1781. jan. 7-én gr. Kolowrat-Krakowszki Mária-Teréziával, (ki 1756. oct. 28. szül., meghalt 1844-ki dec. 20-án). Ettől gyermekei:

a) Frigyes (András) szül. 1789-ben, cs. kir. kamarás, és lovas kapitány volt. Meghalt 1839-ki jan. 24-én. Nőül vette 1810-ki sept. 10-én gróf Fünfkirchen Karolina csillagkeresztes hölgyet.

b) Vilmos (Károly) cs. kir. kam. és őrnagy, meghalt 1819-ben. Özvegye tolnai gr. Festetich Borbála, csillagkeresztes hölgy, meghalt 1857-ki october 18-án. Ettől leánya Julia szül. 1818-ki april 13-án. Egybekelt hirzenaui báró Roden Ferencz cs. kir. kamarás és tábornokkal.

IV.) András szül. 1764-ki május 12-én. Cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos, és lovassági tábornok, és a 6-ik számú huszárezred tulajdonosa volt. Meghalt 1840-ki junius 18-án. Neje gamerschwangi báró Raszler Mária csillagkeresztes hölgy született 1783-ki october 11-én; meghalt 1854-ki oct. 7-én Bécsben. Ettől gyermekei:

a) Gusztáv szül. 1801. junius 23-án, cs. kir. kamarás, szintén a katonai pályán szerepelt. (1835-ben) a 6-ik számú huszárezredben százados volt. 1848-ban forradalmi tábornok, és a szegedi hadtest főparancsnoka volt. Jelszava: „Tettben az élet." Jelenleg birtokán Arad megyei Szemlak helységben lakik. 1851-ki october 14-ke óta neje hertelendi Hertelendy Ignácz cs. kir. valóságos kamarás leánya Hertelendy Katalin.

b) Leopoldina szül. 1805-ben.

c) Karolina született 1806-ban. Egybekelt 1827-ki sept. 22-én gr. Amade Viktorral.

A család grófi czímere [1]) — mint itt a metszvényen is láthatjuk, — négyfelé osztott vért, egy közép-vérttel, melynek fekete udvarában az ősi nemesi czimer: a királyi koronán álló oroszlán szájában törökfejet, első jobb lábában pedig kivont

[1]) Az eredeti grófi diploma szerint L. különben Adami: Scuta gentil. IV. kötetében is.

kardot tartva. Az első osztály vörös mezejében két szőlő-tő nyúlik fel, s róla két arany szőlő-gerezd függ. A második osztály kék mezejében négyszegletü faragott kövekből épült fehér vár-torony emelkedik fel, alúl kapuval. A harmadik osztály kék mezejében pánczélos kar könyököl, borostyán ágat tartva. A negyedik osztály arany mezejében koronás kétfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal szemlélhető. A vértet grófi korona födi, s azon négy koronás sisak áll. Az elsőn a pánczélos kar borostyán ággal; a másodikon a kétfejü fekete sas; a harmadikon a szőlő-tőke; a negyediken a fehér vártorony látható. Az elsőnek és negyediknek foszladéka ezüst-kék, a másodiknak arany-fekete, a harmadiknak arany-vörös. A vértet kétfelül (telamonok gyanánt) két arany oroszlán tartja.

Hadnagy család, (Pálfalvi). Erdélyi székely család. Hadnagy János Szent-Imrén három jobbágyot kap adományban Báthori Gábortól 1609-ki oct. 14-én [1]).

Pálfalvi Hadnagy Mátyás 1611-ben Mikó Ferencz ellen volt [2]).

Hadnagy család. (Dálnoki). Erdélyi háromszéki család. — Közülök dálnoki Hadnagy Lukács kiszakadt Magyarországba Krassó megyébe, 1806-ki jan. 3-án a sepsi, kézdi, orbai és miklósvári széknek Zágonban tartott gyüléséből kiadott nemesi bizonyitványát 1806-ki mart. 3-án tartott közgyülésen hirdetteté ki Krassó vármegyében, hol jelenleg ilynevü család már nem létez.

Hados család. Zemplén vármegye czimerleveles családainak egyike [3]).

Hadritius család. Pozsony vármegyében találjuk a XVII. században.

Hadritius György 1635-ben itélőmester [4]), 1636-ban s talán előbb is egyszersmind Pozsony vármegye jegyzője [5]) is volt.

Hagara család. (Magosligethi). Szathmár és Ugocsa megyei család. A mult század közepén emelkedék fel.

Hagara Pál Ugocsa megyének 1743—1746-tól al- s fő-jegyzője, 1750-ben másod-, 1256-ban pedig első alispánja, 1751. és 1765-ben országgyülési követe volt; a hét éves porosz háború alatt

[1]) Kemény Jos. Notitia Arch. et Capituli Albensis. p. 238.

[2]) Kállay: Székely nemzet. 250.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

[4]) 1635-ki 55. törv. cz.

[5]) Horváth Mihálynak 1636-ban kihirdetett Armalisán aláirva.

mint megyei kormányzó az ujoncz-állitás, készpénz, és gabona ajánlatokra nézve érdemeket szerezvén, 1765-ben kir. tanácsossá neveztetett, és Szathmár megye szélén fekvő Magosligeth helységre is királyi adományt nyert, ugy, hogy előnevét a család onnan irhassa [1]). Fia volt

Hagara Pál 1800-ban másod alispán, és 1802-ben országgyülési követ szintén Ugocsa megyében [2]).

Hagara Dániel 1757-ben Ugocsa megye rendszerinti esküdtje [3]).

Emlitett II. Pál birt Ugocsa megyében Sásváron és Batáron is.

E század elején Hagara László kapitány birta egész Magosligeth helységet [4]).

Hagen család. 1712-ben III. Károly király által nemesittetik meg Hagen Mátyás és Dávid [5]).

A család czimere viz-irányosan kétfelé osztott vért. A felső ezüst mezőben egy kék ruhás, vörös nyakfoszlányos szűz áll, jobb kezével egy a földön álló horgonynak nyelét tartva. Az alsó kék mezőben faragott kövekből épült, három bástyájú erősség látszik. A vért fölötti sisak koronáján daru áll, egyik felemelt lábával kövecset, csőrében pedig arany csillagot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [6]).

Hagen család. (Felső-Őri). Vas megyében egyike azon nemes családoknak, melyek 1582-ben Rudolf királytól Felső-Őr helységre adományt nyertek. *(Lásd Zámbó család).*

Hagymássy család. (Szent-gíróthi és beregszói †). Ismert törzse Unghi másképp Hagymássy István a XV. század közepén élt [7]). Ennek fia Miklós szörényi bán Miksa császárhoz szitván, 1491-ben fogadtatott Ulászló király kegyelmébe. 1505-ben jelen volt a rákosi országgyülésen [8]).

[1]) Szirmay C. Ugocsa. 55. 61. és Szathmár várm. II. 264.

[2]) Ugyanott 62. 119. 172.

[3]) Ugyanott 60.

[4]) Szirmay Szathmár várm. II. 163.

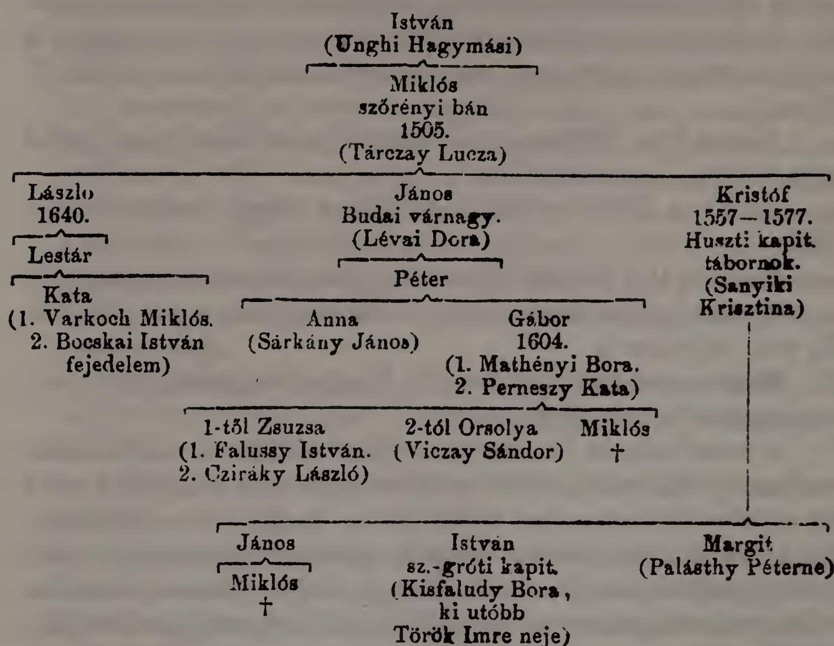
[5]) Collect. Herald. Nro 679. — Lehoczky Stemmat. II. 165.

[6]) Adami Scuta gentil. IV. Burgstaller id. h. stb

[7]) Regestrum Bursae Cracoviens 12. 27. 35. lapjai szerint: Krakóban 1493 ban Hagymássy Illés, 1511-ben Hagymássy János, 1521-ben Hagymássy Balás tanult. Emlitett János valószinüleg az, ki a táblázaton is látható, és Miklósnak fia volt.

[8]) Jászay: Magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157.

A család leszármazási kimutatása következő [1]:

Miklósnak Tárczay Luczától — mint látjuk — három fia volt: 1. László, ki nemzé Lestárt. — Lestárnak leánya Katalin előbb Varkocs Miklósnak neje, kinek halála után nejévé lőn Bocskay István erdélyi fejedelemnek. Meghalt 1604-ben [2].

Miklósnak másik fia János budai várnagy volt [3]. Nejétől Lévai Dorottyától fia Péter, ki nemzé Annát Sárkány Jánosnét és Gábort. — Gábornak két neje volt. Az első (1604-ben) Majthényi Borbála, kitől született leánya Zsuzsánna előbb (1627-ben) Falussy Istvánné, utóbb Cziráky Lászlóné. — Második neje Perneszy Katalin volt; ettől születtek: leánya Orsolya, Viczay Sándorné, és Miklós, ki magnélkül halt el.

Miklósnak harmadik fia I. Kristóf legnagyobb szerepet vitt a családban. Neje Tarczay Lucza után Sáros megyében Makovicza várához is örökségi joga volt, de ettől Szeredy György hatalmaskodása

---

[1]) Geneal. authent. tom. II.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. hist. p. 131. Wolph. Bethlen. VI. 135. 238.

[3]) Lehoczky Stemmat. II. 165.

által elüttetett, s e miatt sikeretlenül perlekedett. Mint katona Szapolyay pártján állván, előbb Huszt kapitánya [1]) (1557—1564.), utóbb Erdélyben János Zsigmond hadainak főkapitánya (1566-ban) volt. 1560-ban Csáky Mihály kanczellárral ő küldetett Bécsbe követségbe I. Ferdinand királyhoz béke-alkudozásra, de sikeretlenül jártak. Ez évben kapta Arad megyében János Zsigmondtól adományban Csúcsfalut [2]). Birtokai azonban nagyrészt Erdélyben feküdtek, hol 50 helységet birt [3]). János Zsigmond halála után egy ideig Békesi (vagy jobban Békes) Gáspárral tartott, utóbb Báthorihoz csatlakozott; a székelyek pedig őt ohajták fejedelemnek, de nincs nyoma, hogy ezt hajhászta volna. Még 1577-ben ő vezérlé az erdélyi hadakat Váradra; valószinüleg nemsokára meghalt. Nejétől Sanyiki Krisztinától [4]) három gyermekét ismerjük: Jánost, Istvánt és Margitot.

János (I. Kristófnak fia) Nádasdy Pálnak és Thurzónak udvarnoka, 1632-ben Sz.-Péternél a török foglyokat kiszabaditá. Vitézül harczolt Kapornaknál is. Elesett Kanizsánál. Hadi vitézségeért arany lánczczal jutalmaztatott. Birt Husztou, Déván, Kőváron, Telegden, Kerekiben, Lugoson, Karánsebesen [5]). Fia Miklós Kővárnál lováról leesvén, családja fi-ágát megszakasztá [6]).

István, ki 1614-ben Szathmár megyében Ecseden Báthori Gábor végrendelete folytán egy telket kapott [7]), sz.-gróthi kapitánynak iratik [8]). Neje Kisfaludy Borbála volt, ki utóbb Török Imréhez menvén férjhez, ettől leánya Katalin Szegedy Pálnak lőn nejévé.

Ezeken kivül — ámbár a családfán nem állanak — még több tagja is volt a Hagymássy családnak, kikről a történelem emlékezik. Ilyenek a következők:

Hagymássy Kelemen, ki — ugy látszik — I. Kristófnak testvére lehetett. Kelemen szintén Erdélyben szerepelt, és a maros-vásár-

---

[1]) Forgách: Comment. 332. 339. — Kemény: Not. Capituli Albensis II. pag. 91.

[2]) Fábián: Arad vármegye 7.

[3]) Lehoczky: Stemmatogr. II. p. 165.

[4]) Geneal. auth. tom. II. és Deductiones et Tabellae geneal. Nemz. Muz. fol. 213. sz. kézirat. — Ellenben Lehoczky id. helyen nejeül Staniszlófi Báthori Erzsébetet irja.

[5]) Ha való, mint Lehoczky Stemmat. II. p. 166. irja.

[6]) Ugyanott.

[7]) Szirmay Szathmár várm. II. 70.

[8]) Lehoczky Stemmat. II. 166.

helyi országgyülés Petrovits Péterhez őt küldé követségbe, hogy azt és Izabellát az országba visszahivják [1]).

Hagymássy Kristóf 1605-ben Bocskai részére állván, ennek serege egy részét vezérlé Sopron városa ellen, de sikeretlenül. 1620-ban Kőszegh vára kapitánya volt, midőn Batthyány Ferencz a várat véletlenül megtámadván, elfoglalta, s Hagymássy Kristófot fogva Pozsonyba küldötte [2]).

A család előnevét adó helység Beregszó Temes vármegyében, Sz.-Giróth pedig (most Szent-Grót) Zala megyében fekszik.

A család czimere: a vért udvarában nyillal nyakán átlőtt hattyú. A vért fölötti sisak koronáján ugyan oly hattyú áll, s a háttérben három zászló leng.

Hagymásy család. Zemplén vármegye armalista családainak egyike [3]).

Heinrikffi család. Heinrich Ádám és fiai vezetéknevüknek Hainrikffi-ra változtatása mellett I. Ferencz király által 1800 ban czimeres nemességre emeltettek.

Czimerük négyfelé osztott vért. Az első osztály kék mezejében hármas zöld halmon kettős farkú koronás oroszlán áll, fölötte jobbról arany nap, és ezüst félhold ragyog. A második osztály vörös mezejében balról jobbra rézsútosan három ezüst folyam hullámzik le. A harmadik osztály arany mezejében fekete egyfejü sas kiterjesztett szárnyakkal szemlélhető. A negyedik osztály kék mezejében zöld téren fészkén ülő, s három fiát melle vérével tápláló ezüst pellikán látható. A vért fölötti sisak koronáján a leirt egyfejü fekete sas áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4]).

Hajdú család. (M.-Baksai). Erdélyben Közép-Szolnok megyei család, azon megyei M.-Baksáról irja előnevét is. Kiterjedt Torda vármegyébe is, hol Hajdú Abel 1814-ben szolgabiró volt.

Hajdu család. (Sz.-Udvarhelyi). Mint előneve mutatja, székely család. Közülök

János 1815-ben Udvarhelyszék tiszti ügyésze.

Károly ugyanott 1847-ben iktató (Protokollista).

Vannak szovátai Hajdúk is, kik közül Mózses 1847-ben Maros-szék házi számvevője

---

[1]) Wolph. Bethlen tom. I. p. 565.

[2]) Kazy Historia R. H. tom. I. 188. Pethő Gergely 166. 171. 176. 190. 192.

[3]) Szirmay Cott. Zemplin. not. top. 112.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

Haji család. A Haji család birtokos volt Doboka megyében 1702-ben Nagy-Sajón [1]).

Hajnal család. Komárom vármegyében leljük még a mult század végén is.

1695-ben Hajnal Márton Komárom vármegyei esküdt.

1728-ban Hajnal Ádám megveszi Füsy János és Márton andrásházi pusztabeli birtokát itélőmester előtt [2]).

1780. és 1790-ben Komárom városában több udvartelki nemes közt a Hajnal család is perbe idéztetik [3]).

Hajnal nevü család Békes megyében is 1720-ban a kétségtelen nemesek sorában áll. Jelenleg Hajnal Abel békési reform. lelkész.

Hajnik család. Hajnik Pál született Váczon 1774-ki febr. 20-án. Iskoláit bevégezvén, ügyvédi s jogtudori vizsgálatot tett, és 1800-ban a pozsonyi Akademiában jogtanár lett. 1808-ban nemesi rangra emeltetett, s ugyanez évben Pestre a kir. egyetemhez statistika és bányászati jogtanárává lőn. Nyomtatásban megjelent jeles munkája: „Historia juris Hungarici a tempore S. Stephani ad gl. regn. Franciscum I. etc. Budae 1807." — Meghalt 1809-ki dec. 12-én [4]). — Egyik fia Károly a „Magyar Sajtó" politikai hirlap jelenlegi szerkesztője, egykor országgyülési jeles gyors-iró Pozsonyban született 1806-ki dec. 10-én [5]).

Pál a forradalombani részvéte miatt több ideig külföldön tartózkodva, kegyelemmel hazatért.

A család egyik tagja herczeg Esterházy uradalmi fő-ügyésze volt.

Czimerük négyfelé osztott vért, melynek alyjáról gula alakban a vért közepeig egy ötödik osztály ékeződik be, és kettős keresztet mutat. Az első és negyedik osztály udvarában hármas zöld hegyen bagoly ül. A második és harmadik osztályban gyürűkbe tekerődző kigyó látszik. A vért fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között szintén bagoly ül. A vértet szokásos foszladék hullámozza körül.

Hajnóczy család. Szerém vármegyei család. Közülök Hajnóczy József előbb Szerém vármegye alispánja (1789.), utóbb kir.

---

[1]) Hodor Doboka várm. 95.

[2]) Fényes Komárom várm. 112.

[3]) Ugyanott. 89.

[4]) Vállas: Nemz. Encyclop. 689.

[5]) Danielik: Magyar Irók II. 101.

kamarai titoknok, s Martinovics Ignácz egyik meghittje, s az összeesküvés al-igazgatója. Halálra itéltetvén, lefejeztetett Budán 1795-ben.

Hajodi család. (Patai és györgyfalvi). Erdély kihalt családainak egyike [1]).

Halácsy család. (Halácsi). Trencsén megyei eredetü nemes család, mely oklevelei szerint már a XV. században birtokos vólt Bobrovnik és Halacs helységben [2]).

Halácsy Gáspár részére II. Ulászló király 1493-ban adott ki iktató parancsot Bobrovnikra nézve. 1507-ben kelt a Halacsróli adomány-levél, mely 1519-ben II. Lajos, 1527-ben és 1530-ban János király, később I. Ferdinand király által is megerősittetett.

Ez időben élt — és ugy látszik Gáspárnak fia volt — Halácsy Ferencz, kinek Spáczay Margittól gyermekei: János, Ráfael, Pál, Katalin és Anna valának [3]).

A családnál őrzött ekmányokon kivül még több adatok szólnak a család viszonyairól a káptalanok, névszerint az esztergami káptalan levéltárában. Igy

1578-ban Klobusiczky Anna Baráthy Jánosné egész nemes curiáját örökösen eladja Trencsén megyei Adamóczon Halácsy Ráfaelnak 300 arany forintért [4]).

1580-ban Halácsy János Hanczlikfalván (Trencsén várm.) két nemesi Curiára adományt vesz néhai Perid (?) Mihály magszakadtán [5]).

1585-ben Halácsy Pál és Latkóczy László néhai Halácsy Jánosnak gyermekeit: Ráfaelt, Ádámot, Annát és Katát a spáczai, felső- és alsó-korompai (Pozsony várm.) birtokokból kiadott részükről nyugtatják [6]).

1590-ben Halácsy Ráfael (néhai H. Jánosnak fia) Spáczai, alsó- és felső-korompai birtokrészeit Ramocsaházy Györgygyel Közép-Szolnok megyei Szanok, Csalyános, Uj-Németh, Mihályfalva birtokaiért elcseréli, s annak örökösen átirja [7]).

---

1) Kővári: Erdély nev. családai 270. l.

2) Ráth Károly ur szives közlése szerint.

3) Literae obligationales nob. Francisci Halacsy, filiorum Joannis, Raphaelis, et Pauli, ac filiorum Catharinae et Annae, supra Bobrovnik pro 400 fl. auri hung. Nitriae 1522. — Ráth Károly ur kivonata szerint.

4) Esztergami káptalan. Libro 6. fol. 508. anni 1578.

5) Ugyanott Capsa 4. fasc. 4. Nro 16.

6) Ugyanott Libro 7. fol. 258.

7) Ugyanott Libro 8. fol. 247.

1600-ban Halácsy Á d á m és A n n a Felső-Korompán négy jobbágy- és két zsellér-telket Baráthy Istvánnak 167 forintért elzálogositának [1]).

1609-ben H. Á d á m Spáczán is egy jobbágytelket 140 forintban Pogány Ferencznek zálogit el [2]).

1612-ben Halácsy P á l és Á d á m Spáczán egy elpusztult Curiát Bende Miklósnak 200 forintban 25 évre zálogitnak el [3]).

1612-ben Halácsy Á d á m, és H. K a t a Szluha Máténé egy részről, más részről Latkóczy Mihály és Anna Némethy Györgyné felső-korompai két, és Spáczai egy jobbágytelek iránt egyességre lépnek [4]).

1614-ben a Halácsy család mindkét ágra Bobrovnik helységbe beiktattatik [5]). E birtokra nézve 1625-ben H. R á f a e l és K a t a ismét egyességet kötnek; valamint 1626-ban Halácsy F e r e n c z és Latkóczy Mihály Spácza, Alsó- és Felső-Korompa iránt lépnek egyezményre [6]).

1626-ban H F e r e n c z Bobrovnikon kertjét három hold szántóölddel együtt Rajmann Pálnak 300 forintért 35 évre beirja [7]).

1628-ban H. F e r e n c z Spáczán fekvő némely szántóföldeinek kiváltására engedélyt ad nagyságos Koháry Péternek [8]).

Ugyancsak 1628-ban Halácsy Á d á m és Bobrovnik Ferencz egy részről, más részről Latkóczy Mihály Bobrovnik, Halács és Dvorecz (Trencsén várm.) helységbeli birtokokbani örökösödés iránt a királyi tábla előtt inditott perben barátságosan kiegyeznek [9]).

1633-ban Halácsy K a t a l i n és férje Szluha Máté Spáczán három jobbágyot Egry Katalinnak 500 forintban beirnak [10]).

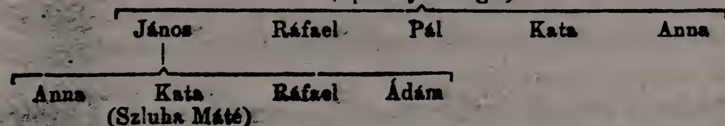
1634-ben Halácsy F e r e n c z Halácson két zsellértelket és egy kertet 200 forintban Kürthy Jánosnak zálogit el [11]).

1641-ben Halácsy R á f a e l Nozdrokóczon (Trencsén vm.) örökös

[1]) Ugyanott Libro 10. fol. 580.
[2]) Ugyanott Libro 11. fol. 162.
[3]) Ugyanott Libro 11. fol. 424.
[4]) Esztergami káptalan. Libro 11.
[5]) Ugyanott Capsa 38. fasc. 3. Nro 12.
[6]) Ugyanott Libro 13. fol. 331.
[7]) Ugyanott Capsa 33. fasc. 7. Nro 1.
[8]) Ugyanott Libro 13. fol. 453.
[9]) Ugyanott Capsa 32. fasc. 10. Nro 26.
[10]) Esztergami káptalan. Libro 14. fol. 337.
[11]) Ugyanott Libro 14. fol. 381.

Curiáját Hodossy Ferencznek és nejének Poturnay Dorottyának 200 aranyban és 567 imperialis tallérban 20 évre zálogba adja [1]. — 1650-ben pedig ismét H. Ráfael Nozdrokóczon nemesi Curiáját minden tartozékaival nagyságos Illyésházy Gábornak és nejének Széchy Évának 1200 magyar forintért 15 évre zálogitja el [2].

Az eddig előadottakból következő leszármazás tünik ki:

1672-ben Halácsy Jusztina Gyürky András neje, fiok Gáspár volt [3].

1549-ben uj királyi adomány mellett Halácsy Mihály, Miklós, Oszvald és Benedek Halácsi helységbe, nemkülönben János, Ráfael, Miklós, Ferencz Helven helységbe (Trencsén várm.) a nyitrai káptalan által beiktattatott, Vesznyerszky ellentmondása mellett [4].

1760-ban élt Halácsy Ignácz.

1787-ben H. Ferencz a kincstári harminczadnál hivatalnok.

1820-ban Halácsy László kir. személynöki itélőmester volt stb.

Halapa család. (Bohuniczi). Bohuniczi Halapa Mátyás Nyitra megyei Appony, Pruszka és Tuhinán 1470-ben birtokosnak iratik [5].

Halasy család. (Dévaványai). A Halasy család, mely előnevét Külső-Szolnok megyei Déva-Ványa mezővárosról irja, hol Halasy Ferencz, idősb és ifjabb Halasy József stb. birtokosok, kiterjedt Heves, Komárom, Pest, Szabolcs és Zala vármegyékbe.

Czimerük — mint alább látható — jobbról balra rézsútosan vonuló ezüst csikolat által kétfelé osztott vért; a felső osztály kék mezőben egy lépő oroszlánt mutat, első felemelt jobb lábában egy nyilat

---

[1] Esztergami káptalan. Capsa 65. fasc 3. Nro 20.
[2] Ugyanott Capsa 35. fasc. 1. Nro 13.
[3] Szent Benedeki Convent. Protoc. Q. pag. 300.
[4] Az eredeti a Bencsik család levéltárában I. köt. 4. szám.
[5] Lehoczky Stemmat. II. pag. 166.

tartva; az alsó osztály üres vörös mezőből áll. A vért fölötti sisak koronájából kinyuló oroszlán első jobb lábában szintén nyilat tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család leszármazásáról adataim nem lévén, csak néhány tagját nevezhetjük meg. Halasy Mártonnak Tallián Annától gyermekei: Márton, Szidonia és Anna anyai jogon a szolnok-abonyi uradalomban lettek birtokosok.

Komárom megyében Halasy család bir Csúzon [1]).

Zala megyében birtokos Becsehelyen.

Halasy Károly 1815-ben Heves vármegye első alispánja; utóbb királyi tanácsos. (1837.)

Halasy Kázmér Heves vármegye főszolgabirája 1845-ben.

Halasy Ferencz a debreczeni kerületi tábla jegyzője, 1815—1820-ban ülnöke; utóbb királyi tanácsossá neveztetett 1841-ben.

Halasy Lajos 1846-ban főhadnagy a 39. számu cs. kir. gyalog ezredben.

Halasy család. (Fekete). Fekete Halasy Péter 1617-ben II. Mátyás királytól nyert czimeres nemes levélben emeltetett nemesi rangra.

Czimere, melyet ekkor kapott, fenálló hadi vért, melynek kék udvarában zöld téren kettős farkú, természetes szinü oroszlán áll hátulsó lábain, első jobb lábában egy vörös zászlót lobogtatva, melyen három ezüst liliom látszik. A vért fölötti sisak koronájából a leirthoz hasonló oroszlán emelkedik ki, első jobb lábában ezüst buzogányt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Halasy Fekete Péter hajdu kapitány volt, és már 1606-ban Bocskaitól is nemes levelet nyert. (*Lásd Fekete család e munka III. köt. 145. lap.*)

---

[1]) Halasy Márton az 1807-ki országgyülésen választmányi tag. 1807-ki 28. törv. cz.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

Halász család. (Babusi). Erdély családa, melyből babusi Halász Gedeon 1815-ben az erőditési osztálynál első főhadnagy volt.

Halász család. (Dabasi). Pest megyei Dabas helységről irja nevét, s ott valamint Gyónon (melynek ¼ részét birják) stb. jelenleg is birtokos.

Czimere: a vért kék udvarában zöld téren fészkén ülő, s fiait melle vérével tápláló pellikán. A vért fölötti sisak koronáján daru áll, egyik felemelt lábában golyót, csőrében pedig halat tartva. — Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család a XVII. század végétől főleg hadi pályán szerze érdemeket. — A jelenlegi nemzedék leágazását nem ismerve, a jelen század elejeig a családfa igy terjedt le:

Ferencz
1670.

I. Péter
ezredes
kúnok kapit.
szül. 1676. † 1741.

Zsigmond kapitány. † 1792.	II. Péter kapitány.	N.
	III. Péter lov. kapit. 1796. — Ábrahám főhadnagy 1796.	László

A törzsnek fia I. Péter 1676-ki jun. 23-án született. 1703-ban elfogatván a Rákóczyaktól, ott vállalt szolgálatot, és Rákóczy testőrségénél kapitány lett. 1711-ben a szathmári békét aláirta, s a császár hűségére állott. 1716-ban a török ellen harczolt. 1735-ben a Pero-féle lázadáskor egyike volt azoknak, kik sereget gyüjtve, a zavargókat szétverték. Ez érdemeiért a fölségtől arany nyakláncczal jutalmazta-

tott meg. Majd a porosz háborúban (1741-ben) mint ezredes, és a kunok kapitánya különbözteté meg magát. Meghalt Teschinben (Sziléziában) 1741-ki junius 7-én, s ott az evang. egyházban temettetett el [1]. Fiai: Zsigmond, II. Péter stb.

Zsigmond 1743 ban már kapitány volt, utóbb porosz szolgálatba állott, és ott ezredes volt. Meghalt 1792-ki dec. 15-én Gyónon.

II. Péter mint kapitány nyugalomba lépett. Fiai: III. Péter 1796-ban lovas kapitány, Ábrahám pedig ugyanakkor főhadnagy volt.

Ugyan e családból volt Halász Mihály, a török háborúban főkapitány; fia János a toskanai herczeg Leopold ezredben főkapitány, 1778-ban az osztrák-porosz háborúban végig részt vett.

Halász Imre Pest megyei táblabiró, a debreczeni reform. Collegiumban nemes ifjak részére 4000 rén. forint alapitványt tett.

Halász Mihálynak leánya Klára 1796-ban Mindszenty Sámuel hitvese.

A jelenleg élők közül Gyónon birtokos Halász Boldizsár, 1848-ban Pest megyei képviselő volt.

A család egyik ága névszerint Miklós s örökösei birtokos Krassó megyében is, hol Barra helységet birják. Nevezett Halász Miklós és testvérei Pest vármegyétől 1832-ki mart. 24-én vettek ki nemesi bizonyitványt, mely Krassó megyében azon évi april 5-ki közgyülésen kihirdettetett.

Emlitett Halász Miklós Pest megyénél szolgabirói hivatalt viselt; utóbb táblabiró, és a Dunamelléki reform. egyház-kerület ülnöke, meghalt Gyónon 1841-ki január 3-án, kora 62. évében. Hét élő gyermeke maradt. Leányai Halász Jenő, Lisznyay Kálmán, és Erdélyi József nejei lőnek.

Ugyan 1841-ben julius 11-én halt meg Halász Kálmán, Pest megye volt táblabirája, kora 31. évében hosszas sorvadásban Pesten. Eltemettetett Alsó-Dabason.

Halász család Zemplén megye nemesei sorában is található [2].

Halászy család. Gömör vármegye nemes családai sorában áll [3].

Halászy István Vásárhelyi Mihálylyal 1654-ben Komárom megyében az egész alsó-gelléri nemes udvar birtokaikba királyi adomány

[1] L'Advocat Lexicon. Ford. Mindszenty Sámuel. IV. darab. 133. lap.
[2] Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[3] Bartholomaeides C. Gömör 144.

es parancsolat folytán beiktattatik [1]. Talán ez István az, ki 1660-ban Várad védelmében vett részt [2].

Haller család. (Hallerkői, gróf). Régi család, mely a XV. század végén Norimbergából származott hazánkba, és magát honfi tetteivel egészen honfiusitá. Különben kün már a XIII. században mint nemesek veszuek részt a tornákon. 1195-ben Nürnberg mellett tartott tornán Haller Frigyes mint kapitány tünt fel, és ugyanott Haller Hildebrand és György is jelen voltak [3]. Haller Vilmos kapitány pedig azon 400 vasas nemes lovagot vezérlé, kik VI. Henriket Nürnbergből Donauwerthig kisérék.

Nevezett Vilmosnak utódai voltak: Ulrik (1272.), ismét Ulrik (1326.), Jakab (1355.), Péter (1425.), és György, kinek részére Zsigmond király egy itéletet megerősit [4]; ismét Péter (1498.); és e Péternek fia volt azon Haller Rupert, ki legelső lépvén magyar földre, Budán telepedett meg.

Rupertnak, ki 1500-ban halt meg, négy fia volt. Ezek egyike Rázmán (Erasmus) elvevén Dubraviczky Borbálát, Hany Mátyás [5] várkapitány özvegyét 1543. előtt [6]. Zólyom megyében tartá lakhelyét, azonban nevezett nejétől csak egyetlen leánya Orsolya maradván, ki Benkovics Istvánhoz ment nőül, — fi-ágon családját nem terjeszté.

Erasmus testvére Péter Budán született 1500-ban, mely évben atyja meghalt. A mohácsi vész mint I. Ferdinand hive s hadi biztosa Erdélybe megy, és ott Szebenben letelepedik. Első neje Schirmer Ágnes meghalván, kitől egyetlen fia II. Péter maradt; — 1543. előtt elveszi gyerőmonostori Kemény Katalint, s ez által magának a magyar családokkal összeköttetést szerez. Igy lesz 1543-ban szebeni polgármester. Szerencséjét főleg azon időközben alapitá meg, midőn János király özvegye Izabella Erdélyből kivonult. 1551-ben orsz. tanácsos és Fejér megyei főispán. 1552-ben szászok grófja és kincstárnok lőn [7].

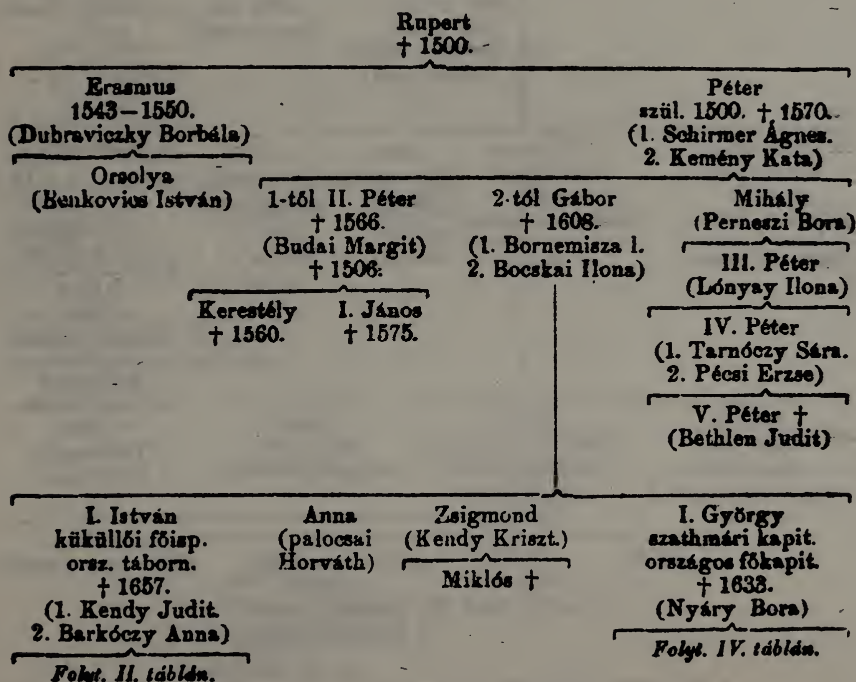
---

[1]) Fényes E. Komárom várm. 101.
[2]) Szalárdy Siralmas Krónika 540. lap.
[3]) Rirner's Turnierbuch. 1530. S. 175. 178. 188. 190.
[4]) Fejér: Cod. Dipl. tom. X. vol. VII. p. 346. Sigismundus Rex Georgio (vel Gregorio) Comiti Haller sententiam pro sorore ipsius Clara latam confirmat. Norimbergae februar. 28. 1431.
[5]) Horvát István: Verbőtzi István Emlékezete. II. 298. 299.
[6]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. 41. Nro 29. „Barbara filia Nicolai Dubraviczky Erasmi Haller de Hallerstein consors inhibet Mariam Regiaam ab occupatione Jurium quorumlibet Joannis Dubraviczky Anno 1543.
[7]) Kemény Jos. Notitia Archivi et Capit. albensis II. 269. 270. Mint kincstárnok jelentést tesz a só- és bánya-ügyben 1552. dec. 16. — Catalog. Mss. Musaei Széch. regnicol. I. 739.

Ez évben épitette az ő róla ugynevezett Haller bástyát Szebenben. 1553-ban Fejéregyházat, Longodárt, Zoltán, Balás-Telkét, s a Geréb család kihalásán a vizaknai Gerébházat és vele Vizakna királybiróságát. — És oly eszélyesen intézé dolgait, hogy midőn 1556-ban Izabella ismét átvevé a kormányt, Haller Péter orsz. tanácsosi czimével jószágait is megtarthatá [1]). 1558-ban ő vette meg Szeben városának Feketevizt és Váralját. 1562-ben midőn a pártos székelyek követeket küldenék Szebenbe, hogy melléjök álljanak, ezeket elfogatá, és a székelyek lecsillapitásáról visszatérő Szapolyay Zsigmond Jánosnak Szeben város kulcsait elébe küldötte, és a várost a pártütés minden gyanuja alól kimentette. Meghalt 1570-ben. (Mások szerint 1569 ben). — Első nejétől egy fia, a másodiktól négy maradt.

És most — mielőtt az egyes tagokról történelmi jegyzeteinket folytatnók, — lássuk Ruperttól kezdve a családfát napjainkig:

I. tábla.

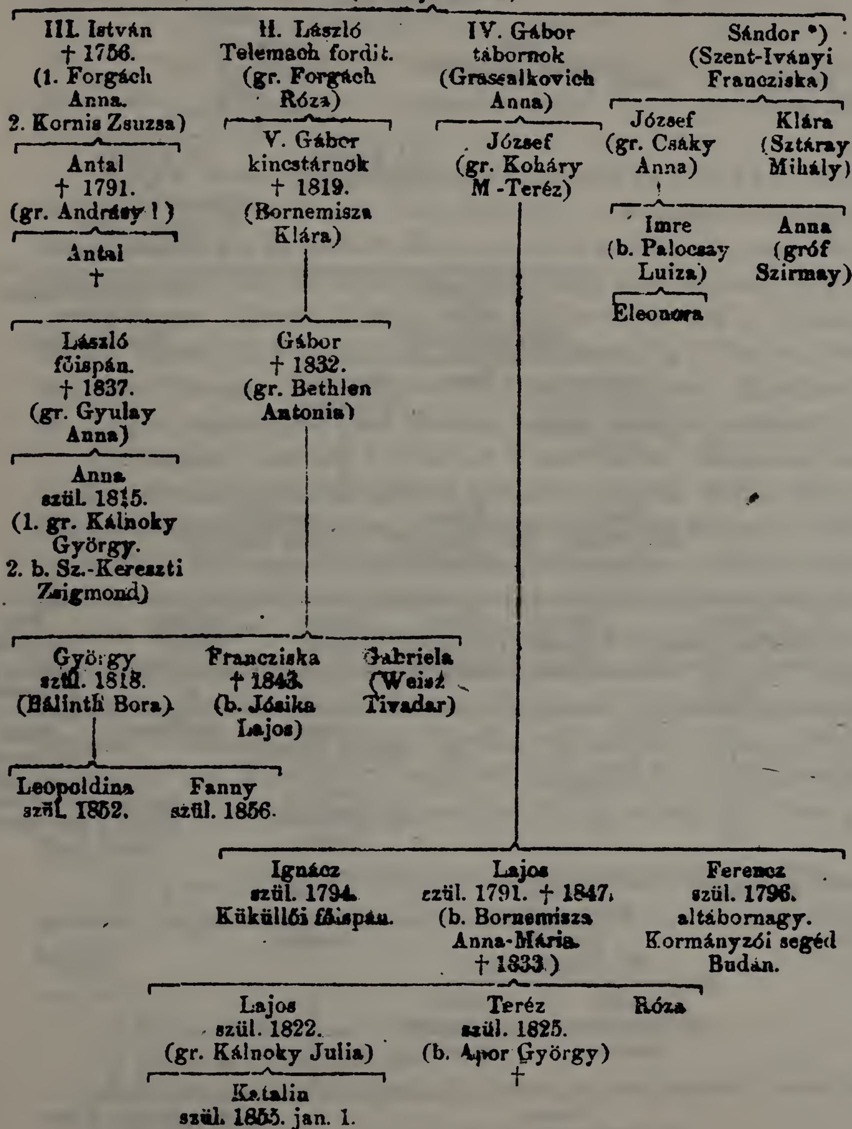

[1]) Kővári szerint 1556. mart. 18. 34-ik artic.

II. tábla.

- I. István *ki az I. táblán.* küküllői főispán, orsz. taborn. † 1657. (1. Kendy Judit. 2. Barkóczy Anna)
  - Pál † 1685. küküllői főisp. (1. Bethlen Bora. 2. Barkóczy Judit. 3. Torma Kata)
    - 9 gyermek †
  - II. Gábor zarándi főispán 1663. Diarium iró.
    - Judit (Dániel Mihály)
    - Mária (Károlyi Mihály)
  - II. János tordai főisp. iró. † 1696. (Kornis Kata)
    - II. István gróf † 1710. orsz. elnök. (1. Kemény Mária. 2. Torma Bora)
      - III. Gábor táblai ülnök † 1723. (Károlyi Klára)
        - *Folyt. III. táblán.*
      - III Janos kormányzó † 1756. (3. Dániel Zsófia)
        - 4 leány.
      - Bora (Bornemisza János)
      - Kata (gr. Csáky Zsigmond)
      - Rákhel apácza.
      - László † 1719. (gróf Bethlen Kata)
        - II. Pál † 1794. (Haller Zsófia)
          - Zsigmond kir. tábl. ülnök. † 1803. (Toldalaghy Krisztina)
            - János cs. kir. kamarás. † 1839. (1. Bethlen Jozefin. 2. Kleischt Zsófia)
              - Ferencz
              - József (Kis Anna)
              - Karolina † 1849. (gr. Vay Miklós)
              - Klára (Földváry József)
            - Karolina (Macskásy Lajos)
    - József 1691-ben meglövetett.
    - Krisztina (Petky János)

III. tábla.

*) Ezeknek testvéreik még: Julia (Szapáry Péterné); Cicilia (Toroczkay Istvánné).

IV. tábla.

- I. György *ki az I. táblán.* szathmári kapit. orsz. főkapit. † 1633. (Nyáry Bora)
  - Ilona (Lónyay Zsigmond)
  - I. Sámuel Diósgyőri kapit. † 1643. (Károlyi Éva)
    - II. Sámuel 1699. osztály.
    - II. György † 1711. Szolnoki főispán. (1. Bánffy Anna. 2. Bethlen Éva)
      - III. Sámuel † 1742. (Barkóczy Julia)
        - Zsigmond cs. kir. kam. táblai ülnök 1794.
        - Imre
        - Sámuel tábornok.
          - Jozefa (gr. Berény Tamás)
          - Erzse (gr. Hunyady János)
          - Antonia (Révay Károly)
      - III. György-János tanácsos. (Kornis Anna)
        - Ferencz (Korda Zsuzsa)
          - Antal † 1796.
            - Ferencz
            - István Fejér v. főisp. † 1839. (gr. Kornis Anna)
              - Czeczilia (gr. Esterházy Dénes)
              - Bora (gr. Bethlen József)
            - Antal (Deromain Jozefin)
              - Gábor (b. Bornemisza Jozefin)
                - Gabriela † 1857. april 7.
                - Francziska
              - György (gr. Bethlen Luiza)
                - Edmund szül. 1842.
                - Eugen szül. 1844.
        - Bora (Huszár József)
        - Éva (Gyulaffy László)
        - Bora (Haller József)
        - György 1787. (gr. Csáky Bora)
          - János (Nemes Zsuzsa)
            - Bora (gr. Esterházy Dániel)
          - Julianna
        - Pál † 1766. (Perényi Krisztina)
          - Péter (b. Orczy Anna)
            - *Folyt. a köv. lapon.*

Péter *ki az előbbi lapon.*
(b. Orczy Anna)

Pál 1807. kapit. (nőtlen)	László tábornok † 1842. (b. Sz.-Kereszti Mária)	Anna (b. Henter Anna)	Klára (gr. Kornis Gáspár)	Kriska (Almássy János)	János † 1847. (Fáy Konstanczia)	Cziczelle †

Anna (Kornis Kár.)	Klára (Kelemen Ján.)	Ferencz krasznai kanonok.	Sándor	Mathild (gr. Teleky Ede)

Rupert fiának Péternek Schirmer Ágnestól fia II. Péter Budai Margittól, ki 1506-ki január 15-én halt meg, és a szebeni templomban temettetett el, két fia maradt: Keresztély és János, amaz 1560, emez 1575-ben utód nélkül, atyjok Péter pedig 1566-ban halt meg.

Péternek Kemény Katától négy fiai közül Mihály Perneszy Borával nemzé III. Pétert, ki Lónyay Ilonával IV. Pétert, kinek első neje Tarnóczy Sára, a második Pécsy Erzse volt. Egyetlen fia IV. Péter, ámbár nőül vevé Bethlen Juditot, — ágát berekeszté.

Mihálynak testvére I. Gábor kétszer nősül. Másodszor már Bocskay István fejedelem nővérét Ilonát veszi el. Midőn Báthori Zsigmond Oppelnt odahagyva, a fejedelemséget ismét átveszi, a tordai gyülésből őt küldi egyik követül Miksa főherczeghez. 1602-ben Basta alatt B. Zsigmond ellen küzdött [1]). De utóbb Bocskainak legtevékenyebb bajnoka [2]). Ezért kapja 1606-ban a kapjoni uradalmat s egyebeket [3]). 1607-ben a legfőbb zászlós urak sorában áll, és Fogaras kapitányságát viselé. Utóbb Rákóczy Zsigmond fejedelem tanácsosaúl nevezék [4]). Meghalt 1608-ban. Egyike volt azoknak, ki az „Arrianismust“ és „Socinianismust“ elfogadák [5]). — Gyermekei: I. István, Anna Palocsay Horváthné, Zsigmond és I. György. Ezek közül

Zsigmond Kendy Krisztinával Miklós fiat nemzvén, miután az elhalt, maga is magnélkül halván el, jószágait István testvérére hagyja.

---

[1]) Wolph. Bethlen tom. V p. 131.

[2]) Ugyanott VI. 283. 291. 293.

[3]) Kővári szerint ekkor kapja Zoltánt is, de Lehoczky szerint ezt meg I. Péter kapá.

[4]) Kővári szerint 1607-ki jan. 25. articulus 8.

[5]) Nagy Szabó Ferencz krónikája; Mikó: Erdélyi történelmi adatok. I. köt. 28.

I. György a kapjoni ágat alapitá. Róla és a IV. táblán álló ágazatáról alább leend szó. Most tekintsünk végig I. István sarjadékán.

I. István, kinek Bocskai végrendeletileg Kővárt hagyá [1]), — Bethlen G. és Rákóczy bizalmát is birá. Előbb Küküllő vármegye főispánja, utóbb országos tábornok. Nagy befolyással volt arra, hogy Brandeburgi Kata még férje éltében fejedelem-asszonynak, ennek lemondása után pedig hogy Rákóczy György fejedelemnek választassék. 1637-ben országos elnök lőn. Jószágaira 1630-ban a fi-ágra uj adományt visz. S mint gazdag ur [2]) ő épitteté a fejéregyházi és zoltáni kastélyt. Meghalt 1657-ben. Fia három maradt: Pál, II. Gábor, II. János.

Pál 1656-ban tartá lakodalmát Búnban Bethlen Borbálával Bethlen Miklós nővérével [3]). Apaffy korában tekintélyes szerepet vitt, „Nagyságos" czimet viselt, és Küküllő vármegye főispánja volt. Első neje halála után még háromszor nősült, s ámbár kilencz gyermeke született, de mind elhalván, 1685-ben maga is magnélkül halt el. Ifjabb korában 1662-ben Kemény János alatt harczolt, s részt vett a segesvári ütközetben.

II. Gábor 1630-ban kün járt az Akademiákon. Egy „Diariumot" (naplót) irt, melyet Bethlen Farkas is használt. 1659-ben váradi kapitány lesz [4]). Ő szerzé meg losonczi Bánffy Zsigmond leányát Barcsay

---

[1]) Rumy: Monumenta Hung. II. 327. V. össze. Engel: Monumenta pag. 383.

[2]) Mikola: Historia Geneal. Transylv. p. 25. irja róla: „*magna rerum experentia ac simul prudentia eximius, non multos sibi etiam opibus pares habuit, qui simul Comitatus Küküllőiensis supremus erat Praefectus, qui et Castellum Fejéregyház vocatum, cum castro Zoltány, ac copiosius per Regnum bonis condiderat.*" — De ezzel ellenkezőt ir róla Bethlen Miklós önéletirásában, mint alább idézendjük.

[3]) Bethlen Miklós Önéletirásában (kiadta Szalay László. I. köt. 237. lap) ezt irja róla: — „*Vivének Kolosvárra . . . . a néném Borbálának Haller Pállal való kézfogására, és onnét Búnra a lakodalomra, anno 1656. farsangban, mely is meg lön, noha azután mind az atyámnak, anyámnak nagy keserűségére, mert az anyám arra való boszújából, hogy Bethlen Ferencz veji Kapi György nagyságos ur, azért ő is a leányát nagyságos urnak adja, nagy részint az atyám kedve ellen adta Haller Pálnak, a kinek abban az időben a nagyságos titulussan kivül semmije sem volt, mert az atyja Haller István a két fiának Pálnak és Jánosnak az egy Fejérházán kivül semmit sem adott, az anyámnak kellett jó szerint tartani a vejét, azonban a néném pápistává lön az ura kedveért. Az anyám igen buzgó lévén vallásához, megátkozá a nénémet, lőnek gyermeki, de egygyel megsérvék, s meghala; azután a gyermekek is meghalának, magvaszakada, vő, titulus, vallás, minden oda leve; tanulhat erről, kinek Isten eszet adott.*"

[4]) Kővári szerint 1659. május 24. articul. 39.

Ákosnak második feleségül; és ekkor kapa Barcsaytól Balásfalvát [1]). 1660-ban Barcsay Ákos által Ali basához megy követül az adó megkönnyitése végett, ekkor a kezeire bizott vár elárulását követelé a török, de Gábor nem tevé, s ezért hatvanhárom fontos vasat veretett reá Ali. 1661-ben Kemény János ellenében a medgyesi gyülésen őt is fejedelemségre jelelé ki a török. Jelen volt a segesvári ütközetben is, hol Kemény János alaptalan gyanuból többekkel együtt őt is eltávolitá magától. 1663-ban mint zarándi főispán és borosjenői kapitány a budai basához megy követségbe, a váradi és jenői basák bevádlására [2]); ugyanez évben részt vesz Apaffyval az érsekujvári hadjáratban, melyből hazamenet Budán a török letartóztatá [3]), és lenyakaztatá. Két leánya maradt: Judit Daniel Mihályné, és Mária Károlyi Mihályné.

II. János (II. Gábornak testvére) 1662-ben részt vesz Kemény János utolsó szerencsétlen táborozásában. 1664-ben fejedelmi tanácsos lesz [4]). Mint eszes és gazdag ember, s mint Torda megyei főispán Apaffy ellen Béldivel az ellenzék sorába lép, azonban befogatik, megnótázzák, és Fogarasba zárák, hol az ismeretes „Hármas Istoria“ czimü munka irásával üzé unalmait [5]). Öt év mulva kiszabadulván, és a nóta alól fölmentetvén, ujra kezdé pályáját. 1684-ben az adó országos felügyelőjének neveztetett [6]); a következő évben Bécsbe küldetett követségbe [7]) 1691-ben országos kincstárnokká választatott [8]). 1696-ban minden hivataláról lemondván, ez utóbbiban Apor István váltá fel őt [9]). Meghalt ugyanez évben. Eltemettetett Szent-Pálon [10]). Nejétől báró Kornis Katalintól gyermekei: Krisztina Petky Jánosné, József és II. István.

---

[1]) Szalárdy: Siralmas Krónika. 594.

[2]) Tudományos gyüjtemény 1821-ki VII. köt. 135–138. lap.

[3]) Lásd Czeglédy István Naplóját. Uj Magyar Muzeum 1859-ki folyam. II. füzet. 63 lap. Ezen „Apaffy Mihály Érsekujvár alá menetele 1663-ban“ czimü napló eddig Egri Fodor Sámuel művének is tartatott, de ez csak átirója volt.

[4]) 1664. 31. jan. art. 39. Kőváry szerint.

[5]) Először Kolosvárott, utóbb 1750-ben Pozsonyban nyomatott ki 4-rétben. — Ezenkivül másik műve Coreuus J. után forditva: „A békességes tűrésnek paizsa.“ Tsik, 1682-ben.

[6]) 1684-ki mart. 8. art. 19. Kővári szerint.

[7]) 1685-ki oct. 24. art. 11. Kővári szerint.

[8]) 1691-ki jan. 10. art. 8. Kővári szerint.

[9]) Cserey Mih. Historiája. 64. 97. 114. 222. 254.

[10]) Mikola id. h. pag. 26.

József nyughatlan elméjü lévén, Bécsben atyját is elárulá, utóbb Tököly Imrével kibujdosván, ez ellen is ármányt forralt s ezt is meg akará lőni, miért Tököly őt Tergovistyében Bolgárországban meglöveté [1]).

II. István Erdélynek az ausztriai ház alájutásával nagy szerepet nyert. 1692-ben lőn tanácsos, 1699-ben april 1-jén báróságot nyer, sőt ő szerzi meg családának fi-gyermekei részére a grófságot is, melyről azonban a diploma halála után 1713. jul. 8. kelt [2]), és csak 1717-ben hirdettetett ki [3]). Később a Guberniumnak — mely akkor csak három tagból álla — két szász mellett egyetlen magyar tagja. De Cserey szerint mint félénk ember a Bánffy György halálával reá maradt elnökségét nem töltheté be. Meghalt száraz betegségben Szebenben 1710-ben [4]). Négyszer nősült. Kemény Máriától fia volt III. Gábor. Második neje Torma Borbálától fia János, s ezenkivül fia László is. Ezek közül

János cs. kir. kamarás előbb (1729.) Csik, Gyergyó és Kászon székek főkirálybirája [5]), utóbb 1734-től Erdély főkormányzója lesz. Meghalt 1756-ki oct. 18-án. Első neje Barkóczy, a második Apor leány, a harmadik Daniel Zsófia volt. Csupán ez utóbbitól maradván négy leánya, ágazata fiu-ágon megszakadt.

László Jánosnak a Gubernatornak testvére, 1719-ben halt meg. Fia Pál altali unokája Zsigmond 1770-ben aranysarkantyús utóbb kir. ülnök, 1796-ban táblai elnöki helyettes. Meghalt 1803-ban. Toldalaghy Krisztinától leánya Karolina tinkovai Macskásy Lajosné; fia János meghalt 1843-ki oct. 24-én. Mint gyakorlati gazda, példája által Erdély gazdászatára a legszebb befolyást gyakorlá. Fejéregyházat

---

[1]) Cserey Mih. Historiája. 221. V. ö. Lehoczky Stemmat. II. 167.
[2]) Historisch-Heraldisches Handbuch. 297.
[3]) Kővári id. h. 109.
[4]) Cserey Mih. 286. 410—412. 421—423. 439.
[5]) Benkő Károly: Csik, Gyergyó és Kászon székek leirások. 32. lap.

egy alakra épitteté, ménest tarta stb. S belgazdaságát katonai pontossággal kezelé. Első nejétől Bethlen Jozefin grófnőtől, és Kleist Zsuzsától a táblán látható gyermekei születtek.

III. Gábor (II. Istvánnak Kemény Máriától született fia) szintén az erdélyi kir. táblán ülnök volt. Meghalt 1723-ban, kora 38-ik évében [1]). Nejétől Károlyi Klárától következő gyermekei maradtak: III. István, II. László, Julia Szapáry Péterné, IV. Gábor, Sándor, és Czeczilia Toroczkay Istvánné. Ezek közül

III. István 1756-ban halt meg. Neje Forgách Anna, és Kornis Zsuzsánna volt. Fiok Antal 1791-ben halt meg; és gróf Andrásy leánytól hasonnevü fiában ágát megszakasztá.

II. László (III. István testvére) született 1717-ben. Már 24 éves korában kormány-hivatalt viselt, és fontos ügyeket sikeresen végzett, miért Marmaros vármegye főispánjáva neveztetett. Meghalt 1751-ben, kora 34. évében, midőn épen a hétszemélyes tábla ülnökeül neveztetett. Leforditá Telemachus utazását, és Ovidius Metamorphosisait. Ez utóbbi kéziratban elveszett. Telemachus pedig halála után kinyomatott. Nejétől Forgách Rozától fia

V. Gábor kincstárnok volt. Meghalt 1819-ben. Báró Bornemisza Klárától két fia maradt: László cs. kir. kam. val. belső titkos tanácsos, és főispán, meghalt 1837-ben. Nejétől marosnémethi és nádaskai gróf Gyulay Annától leánya Anna született 1815-ben. Férjhez ment 1837-ben kőröspataki gróf Kálnoky György cs. kir. kamaráshoz, ennek halála után nejévé lőn báró Szentkereszti Zsigmondnak.

Gábor (Gábornak b. Bornemisza Klárától született fia) 1817-ben nősült, elvévén bethleni gróf Bethlen Antonia csill.-ker. hölgyet. Meghalt 1832-ben. Gyermekei:

a) Franczizka, báró Jósika Lajos neje, meghalt 1843-ban.

b) György szül. 1818-ban. Nejétől nemes Bálinth Borbálától gyermekei: 1) Leopoldina szül. 1852-ben. 2) Fanny született 1856-ban.

c) Gabriela szül. 1830-ban. Egybekelt 1851-ben starkenfelsi Weisz Tivadarral.

IV. Gábor (III. Gábornak fia) tábornok volt. Nejétől gr. Grassalkovich Annától fia volt

József cs. kir. kamarás, ki 1790-ben vette nőül gróf Koháry Mária Teréziát. Ettől gyermekei:

[1]) Lásd Szabó Mihály fölötte mondott magyar halotti beszédét ily czim alatt: „Homo interminabilis factus" etc.

a) Lajos szül. 1791. május 7-én. Meghalt 1847-ki mart. 11-én. Nejétől kászoni báró Bornemisza Anna († 1833.) csillagker. hölgytől gyermekei:

1) Lajos szül. 1822-ki julius 22-én. Egybekelt kőröspataki gróf Kálnoky Juliával 1853-ban. Gyermeke Katalin-Teréz született 1855-ki január 1-jén.

2) Terézia csillagkeresztes hölgy, szül. 1825-ki oct. 16. Egybekelt 1842-ki febr. 28-án al-torjai báró Apor Györgygyel. Özvegy 1848. óta.

3) Róza.

b) Ignácz cs. kir. kamarás és volt főispán, szül. 1794-ki jan. 14-én. (Nőtlen).

c) Ferencz szül. 1796-ki mart. 2-án. Cs. kir. kamarás; valós. belső titkos tanácsos; a 12. számú m. huszár-ezred tulajdonosa, altábornagy; és cs. kir. főherczeg Albrecht magyarországi főkormányzó ő fensége Ad-latusa.

Sándor (III. Gábornak fia) Szent-Iványi Franczískával nemzé Klárát gr. Sztáray Mihálynét, és Józsefet, ki cs. kir. kam. val. belső titkos tanácsos, Bihar vármegye főispánja, s Szabolcs, Békes, Csanád, Csongrád, Arad vármegye Administratora és kir. biztosa, és kinek neje gr. Csáky Anna volt.

Kapjoni ág.

Visszatekintve az I. táblán I. Györgyhöz, erről és ennek a IV. táblán látható ágazatáról kell még szólanunk.

I. György (1. Gábornak fia) Magyarországban szerepelt, Szathmár vár kapitánya, III. Ferdinand király tanácsosa, és a Tiszán innen való részek főkapitánya volt. Meghalt 1633-ki april 20-án, kora 39 ik évében [1]); és Leleszen az egyházban temettetett el, hol sírköve is látható. Neje bedeghi Nyáry Borbála volt, ki utóbb Varkocs Györgyhez ment nőül. Ettől születtek Haller Györgynek gyermekei: Ilona Lónyay Zsigmondné, és

I. Sámuel, ki Diós-Győr várkapitánya volt. 1643-ban kora 30. évében Eger mellett a török elleni csatában esett, és Leleszen temettetett el, hol egy vörös halotti zászlón eme fölirás állt, (vagy áll maig is?): „Memoriae S. ac M. D. Samuelis Haller etc qui postquam 10 annis laudabiliter saepe victorias reportasset, 3-ia octobris in hostes arci insultantes

---

[1]) Szirmay A. Szathmár várm. I. köt. 199. lap.

facta eruptione, in ipso victoriae cursu, novercante fortuna, Agriae trucidatus, aetatis 30." [1]). — Nejétől Károlyi Évától gyermekei: II. Sámuel és II. György, kik 1699-ben osztoztak.

II. György tanácsos, és utóbb Szolnok vármegye főispánja volt. Meghalt 1711-ben. Egyik neje losonczi Bánffy Anna, második Bethlen Éva volt. Gyermekei: III. Sámuel és III. György.

Báró III. Sámuelnak, ki 1742-ben halt meg, nejétől Barkóczy Juliától gyermekei: Zsigmond, Imre és IV. Sámuel voltak. Ez utóbbi táborszernagy volt, és 1741-ben egy gyalog ezredet (a mostani 31-ik számú gyalog ezredet) ő állitá fel, és ő szervezé. Leányai: Jozefa Berényi Tamásné, Erzse kéthelyi báró Hunyady Jánosné, és Antonia báró Révay Károlyné volt. Ezek közül

Erzse Hunyady János bárónő 1784-ben Szathmár megyei Tomány és Erdőszada helységbe királyi adomány mellett beiktattatott [2]).

III. György tanácsos volt. Nejétől Kornis Annától gyermekei következők:

a) Ferencz, kinek Korda Zsuzsától fia Antal 1796-ban halt meg, Mikes Juliannától gyermekei: Ferencz, István és II. Antal maradtak. István főispán 1839-ben halt meg, és Kornis Annával nemzé Czeczilia Esterházy Dienesnét, és Borbálát gr. Bethlen Józsefnét. — II Antalnak nejétől Deromain Jozefintől gyermekei: Gábor és György. Amannak neje b. Bornemisza Jozefin, emennek gr. Bethlen Luiza, mindkettőnek gyermekeit a táblázaton láthatjuk.

b) Borbála báró Huszár Józsefné.

c) Éva rátóthi gróf Gyulaffy Lászlóné.

d) György 1737-ben. Nejétől gróf Csáky Borbálától gyermekei: Julianna és János, kinek neje gr. Nemes Zsuzsánna.

e) Pál meghalt 1766-ban. Báró Perény Krisztinától fia

Péter cs. kir. kamarás, és (1787.) krasznai főispán, báró Orczy Annát birta feleségül, és ettől következő gyermekei születtek:

1) Pál 1807-ben a borodsági nemesség kapitánya. (nőtl.)

2) László nádor huszár-kapitány, és végre tábornok. Meghalt 1842-ben. Neje báró Szentkereszty Mária.

3) Anna báró Henter Antalné.

4) Klára gr. Kornis Gáspárné.

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 167.
[2]) Szirmay Szathmár várm. I. köt. 177. 178. l.

5) Kriska zsadányi és török-szent-miklósi Almásy Jánosné.

6) Cziczelle †.

7) János 1807-ben nádor huszár-kapitány, és a Bihar megyei felkelő nemesség kapitánya. Hitvestársa Fáy Konstanczia grófnő, kitől gyermekei: Ferencz krasznai esperes; Anna gr. Kornis Károlyné, Klára Kelemen Jánosné, Mathild gr. Teleky Eduardné, és Sándor.

Birtokaik szerint a család ágait — mint Kővári irja — különféleképp nevezik. Lászlónak a Telemach forditójának ágát ugrai; IV. Gábor ágát szentpáli; — János († 1843.) maradékit, a forradalomban részt vett Ferencz és József ágát fejéregyházi Hallereknek szokták nevezni; igy lévén oszolva birtokuk.

A család 1433-ki május 31-én kapott czimerbővitést. 1528-ki mart. 27-én a „Hallerstein" előnevet nyerte, mely a XVII. század végén már „Hallerkői"-nek iratott. A bárósági diploma 1699-ki april 1-én, a grófsági pedig 1713-ki julius 8-án, és a kapjoni ágra nézve — Kőváry szerint — 1753-ki junius 18-án kelt.

Hallersteini Haller báró család él jelenleg is Franczia- és Bajorországban; ezek azon ágból származnak, mely Magyarországba soha be nem jövén, kün maradt.

A család gróíi czimere — mint fölebb a 34. lapon látható — egy függőleges és három viz-irányos vonal által nyolcz udvarra oszlott vért. Az első és hatodik osztály fekete udvarában rézsútos és viz-irányos ezüst csikolatot, a második és ötödik osztály kék udvarban V alaku csikolatot mutat. A harmadik és nyolczadik osztály vörös mezeje üres. A negyedik és hetedik ezüst mezőben zsákmány után ragadó oroszlán látszik. A vért fölött két sisak áll. A jobb-oldalinak koronájából két elefánt-ormány közt egy félig meztelen, s fehér foszlánynyal bekötött fejü szerecsen nyúlik fel. A bal-oldalinak tetején vánkus van, s abból jobbról dámvad-szarv, balról kiterjesztett sas-szárny emelkedik. A vértet kétfelől foszladék folyja körül [1]).

---

[1]) Igy látható e czimer Haller Jánosnak „Hármas Istoriája" (nyom. Pozsony 1750.) előtt. — Kőváryaál (272. lapon) azon hibával van közölve, hogy az egyik sisak fölött a két elefánt-ormány között a szerecsen hiányzik. — A Histor. Herald. Handbuch 297. lapon négyfelé osztott vértet, s abban tányérokat, s szarvas-szarvakat ir le, de az más (nem a magyar) Hallerok czimere. Mindkettő látható Siebmacher Gross. Wappenbuch. Suppl. VII. 14. és IX. köt

Halmágyi család. (Szilágy-Somlyói). Házája Kraszna vármegye, hol jelenleg is virágzik [1]).

Már a XVII. század elején élt közülök Halmágyi István, egykor Mihály oláh vajda udvarnoka, de kit odahagyva 1603-ban 50 lovassal Székely Mózses táborába ment, és 500 önkénytesből álló csapatot vezénylett [2]); ugyanez évben Radulhoz követségben is járt [3]). Utóbb — ugy látszik — ismét Radul vajda embere lőn, mert ez küldé őt 1605-ben néhány bojárjával követségben Bocskayhoz [4]).

1686-ban Halmágyi János Sz.-Somlyón a várkapitánynak Olasz Ferencznek iró-deákja, kihez Bagossy László Sz.-Jóbról levelet irt [5]).

A mult század közepén él a családból Halmágyi Ferencz, ki az Érmellékre házasodik, elvevén ott bernáthfalvi Bernáth István leányát Sárát, s a következő családfát alapitja [6]):

Ferencz
Közép-Szolnok alisp.
1769.
(Bernáth Sára)

N. (Vitézné)	László Közép-Szolnok alisp. 1788. † 1811. (Zalakapólcsi Domokos Mária)	N. (Szilágyiné)

Lásd folyt. a köv. lapon.

---

[1]) Halmágy Zaránd vármegyében fekszik. A XVII. század elején a halmágyi kastély — mely hajdan a nemes Kasza családé volt — 1604-ben Horváth Ábrahám vezérlete alatt a hajduság (magyar gyalogság) által feldulatott. Wolph. Bethlen. tom. VI. pag. 53. 54. 334.

[2]) Wolph. Bethlen tom. V. p. 349. Székely eredetü erdélyinek irja: „*Stephanus Halmagyius Michaelis olim Vajvodae dum aetas fuit, stator et apparitor, origine siculus, patria transylvanus, cum triginta plus minus equitibus, non inscio (ut putatum est) Radulio, ad Mojsem venit etc.*“ — Azonban később tom. VI. pag. 275. magyarnak állitja, irván: „*Wajvoda Radulius . . . . . expediverat ad Principem Bocskaium Stephanum Halmágyi, Hungarum; cui adjunxerat e suus Bojeronibus etc.*“ A viszonyok összevágnak, és igy bajos hinni, hogy két különböző Halmágyi Istvánt kell érteni; — ámbár hogy — mint alább látandjuk — a székely földön is van Halmágyi család.

[3]) Ugyanott id. V. p. 291.

[4]) Ugyanott id. VI. p. 275. V. össze Böjthit, Engelnél: pag. 288.

[5]) Tudom. Gyüjtemény 1828-ki X. köt. 116. lapon közölve a levél: „*Nztes és Vitézlő Halmágyi Jánosnak T. Nztes Somlyai kapitány Olasz Ferencz ur ő kegyelme Irodeákjának*“ irja a külczimen Bagossy László. Kelt a levél Szent-Jóbon jun. 27. 1686.

[6]) Décsey Miklós ur szives közléséből.

László *ki az előbbi lapon.*
Közép-Szolnok alisp.
1788. † 1811.
(Zalakapólcsi Domokos Mária)

Eszter	Lajos	Czeczilia	Klára	Teréz	Livia	Rozália
(Vincze Pál)	† 1840. (Illosvay Teréz)	(Décsey Ferencz)	(Kőv. Dancs Dienes)	(Becsky József)	(Kővér László)	(Fényes Lajos)

Zsuzsánna	Ferencz	Karolina
(Vámosy Károly)	†	(Bernáth József)

A családfa törzsének Ferencznek, ki Közép-Szolnok vármegye első alispánja volt, — fia László szintén azon megye alispánja 1788-ban. Az 1790-ki magyarországi hongyülésre megyéjéből követ, egyszersmind megbizottja, hogy ott a partiumnak Magyarországhoz csatolásán működjék. Végre kerületi táblai ülnök Debreczenben. Meghalt 1811-ben. Nyolcz gyermeke közt egyetlen fia Lajos († 1840.) nejétől Illosvay Teréztől [1]) hagy ismét fi-utódot Ferenczben, ki azonban ez ágat sírba vitte.

A másik ág Somlyón Halmágyi másik Lászlónak Szolga Borbálától való László, Miklós és Róza gyermekeiben él.

Ez utóbbi ágból volt István is, 1814-ben Kraszna vármegye fiók-törvényszéki ülnöke, és alszolgabirája.

A család reform. vallásu.

Czimerük: három búza-kalászt tartó kar.

Halmágyi család. (Étfalvi). Mint előneve mutatja, háromszéki székely család. — Mennyire van vérviszonyuk az előbbihez? — és valjon a Bethlen Farkas által emlitett, 1603-ban élő székely eredetü Halmágyi István nem e családhoz tartozik-e? (lásd az előbbi lapon a 2-ik jegyzetet) — bővebb adatok hiányában nem vitathatom.

Az étfalvi Halmágyi családból István a mult század végén a kir. táblánál kezde hivatalt viselni, és 1814-ben már a kormányszéknél val. titkár volt. Doboka megyében Marokházi és Gyulatelki javai leány-ágon vejeire szállottak [2]).

Étfalvi Halmágyi László 1847-ben Belső-Szolnok vármegye alszolgabirája volt.

Vannak Fogaras vidéken is Halmágyiak, s ezek gör. kath. vallásuak. Ezekből Simon Fogaras vidéknél állomási biztos. János fogarasi gör. kath. lelkész 1815-ben.

---

[1]) Másutt e Lajosnak nejeül Darvay Terézt találom.

[2]) Hodor Doboka várm. 95.

Halmy család. Zemplén várm. kihalt családainak egyike [1]).

Halousiere család. Halousiere Károly II. Leopold királytól emeltetett nemességre 1791-ben kelt czimeres levélben.

Czimere három felé osztott vért, a vért felső részében ezüst mezőben egyfejü fekete sas nől ki. A jobb-oldali fekete udvarban fehér vadász-eb nyakán vörös örvvel, hátulsó lábain áll; a baloldali vörös udvarban rézsútosan egymás fölött három arany csillag ragyog. A vért fölött két koronás sisak áll; a jobb-oldalin egyfejü fekete sas, a baloldalin két keresztben állitott meztelen kard mered föl. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról arany-vörös [2]).

Halus család. Halus Márton 1712-ben III. Károly királytól kapja czimeres levelét [3]).

Czimere: a vért udvarában zöld berkes dombon fiait melle vérével tápláló pellikán fészkel. A vért fölötti sisak koronáján koronás sárkány áll, szétterjesztett szárnyakkal, kigyóféle farkát lábai alá tekerve, és felemelt jobb lábában arany golyót tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Hamar család. (Pani). Előnevét Nyitra megyei Pan helységről irja. Törzse Hamar Mihály, ki Thor Pállal és Miklóssal, továbbá Mihók Tamással, és végre Hamar Andrással és Bálinttal 1602-ki april 20 án kelt czimeres levélben Rudolf király által emeltetett nemességre. Czimeres levelük azon időben Nyitra és Esztergam megyében kihirdettetett.

Czimerük: a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábában kivont kardot, a balban félholdat tart. A vért fölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A nemesség-szerző Hamar Mihálynak utóda Hamar István már Heves vármegyében lakott, és 1698-ki junius 26-án Heves megyétől vett ki nemességéről bizonyitványt, bemutatván: az érintett 1602-ki armalis levelet a Garan sz. Benedeki Convent hiteles átiratában, és igazolván, hogy a szerző Mihálynak negyed izen egyenes unokája legyen. Ezen Istvántól a család leszármazása [4]) következő:

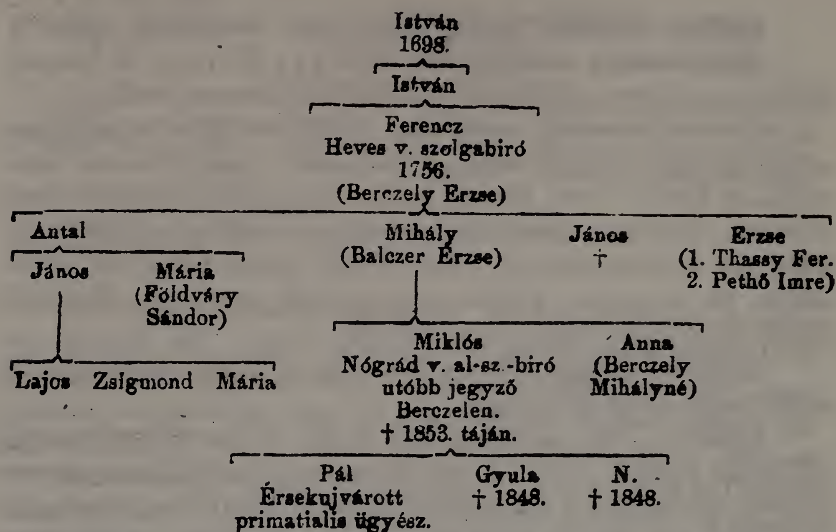
---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 82.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[3]) Collect. Herald. Nro 680.

[4]) Heves megyétől 1756-ban kiadott nemesi bizonyitvány, s más perbeli genealogia szerint.

Istvánnak unokája Ferencz Heves megye szolgabirája, és táblabirája nemességéről azon megyétől 1756-ki nov. 5-én vett ki nemesi bizonyitványt. Egyik fiának Antalnak utódai Heves megyei Csány stb. helységben székelnek.

Mihálynak ága Nógrádba szakadt, hol fia Miklós e század második tizedében alszolgabiró, utóbb pertárnok, végre börtön-felügyelő, s legvégre egykori birtokán Berczelen községi jegyző volt. Meghalt 1853. táján. Két fia a forradalom részén esett el 1848-ban. Legidősb fia Pál az esztergami érseki uradalom ügyésze.

E táblázat hiányaira mutat, hogy azon Hamar Pált s annak leányát Franciskát Hannulik Jánosnét, — továbbá Hamar Andrást s annak (1830-ban) özvegyét vattai Battha Annát stb. nem leljük.

A családfán álló Ferencznek fia Antal és fia János 1779-ki december 1-jén Heves megyétől nemességi bizonyitványt vevén ki, azt 1782-ben május 22-én Krassó vármegyében kihirdetteték, s azon megyében Antal főszolgabiró, János esküdt volt. Jelenleg azonban Krassóban e család már nem létezik.

Hamar család. (Futásfalvi). Székely család. Közülök Hamar István Fogarasvidék főjegyzője 1848-ban. — H. Lajos Háromszéknek kézdi al-székében jegyző 1848-ban.

H. Dániel és H. Györgyné Kovács Amália Alsó-Fejér megyében Asszonynépén birtokosok [1]).

[1]) Török Antal ur szerint.

Hám család. Czimere: a vért kék mezejében hármas zöld halmon repülni készülő fehér galamb, csőrében zöld galyat tartva; fölötte öt csillag ragyog.

Közülök Hám János cs. kir. val. belső titkos tanácsos, 1828-ki april 15-kéről szathmári püspök 1857-ki dec. 30-káig, midőn kora 77. évében meghalt. 1848-ban esztergami érsek volt.

Hamilton család. Hamilton Jakab az 1715-ki országgyülésen indigenáltatott [1]).

Hammerschmit család. Hammerschmit Ferenez-Antal 1718-ban III. Károly király által nemesittetett meg.

Czimere: a vért kék mezejében hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábában kivont kardot tartva; előtte a vért jobboldali alsó szögletében tűz ég. A vért fölötti sisak koronáján két fekete sas-szárny között a leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Hammerschmit Antal 1729-ben Bodrogh vármegye országgyülési követe volt [3]).

Hámory család. (Előbb Hammerschmidt). A följebb említett családtól különbözőknek látszanak azon Hammerschmidtek, kik közül Hannibal cs. kir. kapitány volt, s nevét Hámory-ra változtatá. Nejétől Prónay leánytól fia Eduard.

Hámos család. Gömör és Torna megye családainak egyike.

Hámos Pál 1792-ben emeltetett nemességre, és ilyen czimert nyert: négyfelé osztott vért, az első és negyedik osztály vörös udvarában a jobb oldalon fehér szikla emelkedik, mely alatt egy zöld föveges, fehér öltönyös vörös nadrágos bányász két kalapácscsal a sziklán működik, fölötte két arany csillag ragyog. A második és harmadik osztály kék mezejében zöld dombon öt fenyőfa zöldel. A vért fölötti sisak koronáján daru áll, egyik felemelt lábában golyót tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [4]).

Hámos Antal 1839-ben Gömör vármegye alszolgabirája.

Hampó család. Lásd Ernst család e munka IV. köt. 73—74. lapjain.

Hamvay család. (Hamvai és Szkárosi). Gömör vármegye egyik legrégibb családa. Egy törzstől ered a Darvas, Sándor, Soldos

---

[1]) 1715-ki 133-ik törv. czikk.

[2]) Collect. Herald Nro 520.

[3]) Lehoczky Stemmat. I. 190.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

családdal stb. (*lásd hamvai Darvas család*), és ezekkel egyenlő czimert visel. Már 1250-ben birja a család Hamvat és Szkárost. 1250-ben Miklós Gömör vármegye alispánja. 1361-ben István, 1378-ban János Gömör megye alispánjai [1]).

1550-ben febr. 14-én az egy törzsü rokonokkal Hamvay Demeter, Gábor, Lajos, Lőrincz, József, Gáspár és Uriel uj királyi adományt nyernek I. Ferdinand királytól Hamva, Szkáros s egyéb helységbeli javaikra. *Lásd Soldos család.*

1639-ben Hamvay János,

1653-ban Hamvay György Gömör vármegyének alispánjai [2]).

1660-ban élt Hamvay Ferencz.

1649-ben az országgyülés rendeli, hogy Hamvay Erzsébet a Thuránszky Péter impetrált birtokokba visszahelyeztessék [3]).

Hamván jelenleg is birnak Hamvay Sándor és Ferencz [4]).

Hamvay család Zemplén megye nemesei sorában is áll [5]).

Hanchok család. Nyitra megyében találjuk, legalább a XVII. században, midőn (1661-ben) Hanchok Mihály Nyitra megye szolgabirája volt [6]).

Hancsovszky család. Hancsovszky János és Ferencz 1718-ban III. Károly király által nemesitettek meg czimeres nemes levélben, mely szerint czimerük következő:

A vért zöld udvarában vörös téren hátulsó lábain kettős farkú oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronáján fészkén ülő, s fiait vérével tápláló fehér pellikán kiterjesztett szárnyakkal látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [7]).

A család Zemplén megyében lakozik, és Őrös helységben közbirtokos [8]).

Handlein család. Handlein Pál és Mátyás 1706-ban nyerték czimeres nemes levelüket.

Czimerük: a vért kék udvarában zöld tér fölött hátulsó lábain

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 756. és Lehoczky Stemmat. II. 168.
[2]) Bartholomaeides id. m. 758.
[3]) 1649-ki 59. törv. czikk.
[4]) Fényes E. Geographiai szótár II. 86.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[6]) Eredeti oklevél.
[7]) Collect. Herald. Nro 525.
[8]) Szirmay Zemplin not. top. p. 112. 291.

álló, kétfarkú koronás oroszlán, első lábaival egy ezüst horgonyt tartva; fölötte jobbról arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronájából szintén a vértbeli oroszlán emelkedik ki, ezüst horgonyt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Hangai család. Tudtunkra kihalt család, melyből Hangai György és Benedek Szapolyay János hivei I. Ferdinand ellenében, ezért János király 1530-ban Budán kelt kiváltság-levele által őket s Bars megyei Németi helységben fekvő házukat minden adó s egyéb fizetési teher alól örökösen kivette [2]).

Hangony család. A Hangony (vagy Hangon) családból 1562-ben élt Hangony György, ki Balogh mellett Bebek Györgynek a török általi megveretésében részt vett, és ott török fogságba esett [3]).

Ugyan e családhoz tartozik a következő nemzékrendi töredék [4]):

Hangon Károly
(Teszéri Bora)

Miklós	János
1602.	1602.

Hangossy család. A Hangossy családból Imre 1706-ban Rákóczy hive és ezredese volt. Pecsétén a czimer-vértet két nemtő tartá; a vért fölötti sisak koronájából három strucz-toll emelkedik ki.

Hangya család. Zemplén megye armalista nemes családainak sorában áll [5]).

Hangyás család. (Kis-Mányai). Előnevéről itélve, Nyitra megyei család; azon megyében fekszik Kis-Mánya helység.

A család néhány izen lejövő származási rendje [6]) következő:

János

Sándor
1783.
(Németh Judit)

Mihály	Pál	Mária	János	Katalin
	(Konkolyi Zsuzsa)	(Hodossy Fer.)	Nyáregyházán	(Ganos Jánosné)

---

1) Collect. Herald. Nro 759.
2) Budai Fer. Magyarorsz. polg. hist. Lex. II. 169.
3) Istvánffy : 1685-ki kiadás. 274.
4) Deméndi-Teszéry-féle per.
5) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
6) Ferber József közleménye szerint.

A családfai törzsnek Jánosnak legidősb fia volt Sándor, kinek öt gyermekét a tábla mutatja.

Ezenkivül e családból valók: Dávid, ifj. János és Gedeon, kinek neje Madarassy Karolina 1850-ben.

Kis-mányai Hangyás Dávid Pest vármegyének volt főszolgabirája. Meghalt Pesten 1828-ki dec. 23-án, kora 55-ik évében. Neje nemes Fórián Anna volt.

A család reform vallásu.

Hankovics család. A Hankovics család 1760-ban nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere: a vért kék udvarában királyi korona, melyet a vért két oldaláról benyuló meztelen kar tart. A vért fölötti sisak koronájából szintén meztelen kar nyúlik fel, egy drágaköves arany gyürűt tartva. Foszladék mindkét oldalról arany-kék [1].

A Hankovics család birtokos Erdélyben Kolos megyei Bikalon.

Hankovics György, — kinek első neje Zárics Ida, második neje Bátori Róza — a forradalom előtt Bihar vármegye központi szolgabirája volt.

Györgynek öcscse Károly, kinek nejétől Gábor Annától gyermekei: Irma, György, Károly és Gábor.

Amazoknak öcscseik még: Kristóf, papnövendék, Ferencz ügyvéd s Bihar megyei aljegyző, korán elhaltak. Nővéreik: Anna Zakariás Istvánné, és Jozefa özvegy Gajzagó Miklósné Szamos-Ujvárott [2].

Hankus család. Ugocsa megyei nemes család, hol e század elején (1805-ben) Hankus János megyei fő-adószedő, birtokos volt Szőllős-Végh-Ardón, Egresen, F.-Karaszlón [3]. Mint egyik irónk róla gyakrabban emliti — igen jeles férfiu [4].

A mult század közepén a család két tagja Hankus Pál és Hankus János, amaz Pálfalván, emez Kis-Zellőn lakozó Nógrád megyébe származtak, mint az 1755-ki nemesi vizsgálati lajstrom mutatja, hol neveik a „Series ob neo-advenatum investigendorum“ rovatba iktatvák. — Utódaikból jelenleg is élnek.

Hannibal család. Hannibal Jakab 1717-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom IV.

[2]) Török Antal közlése szerint.

[3]) Szirmay C. Ugocsa. pag. 62. 78. 88.

[4]) Ugyanott 77. 90. 155. 163.

Czimere: a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, kettősfarkú oroszlán, első jobb lábával zöld koszorút tartva. A vért fölötti sisak koronájából vörös ruhába öltözött, kék öves magyar vitéz emelkedik ki, fején prémes kalpag, kilógó vörös tetővel, jobb karjában kivont kardot tart. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék [1]).

A család Sopron megyében székel, hol Hannibal Ferencz 1731-ben szolgabiró volt.

A család egyik tagja Hannibal Ferencz mint kamarai tiszt Sopron megyétől 1790-ki april 24-én nemességi bizonyitványt vévén ki, Krassó megyébe költözött, hol 1802-ki sept. 22-én kihirdetteté nemességét. Krassóból később ismét F.-Bányára tétetett át.

Hannibal család. Nemesség-szerzője Hannibal János, ki Mária Terézia királyasszonytól 1771-ben nyeré czimeres levelét [2]).

Czimere négy részre osztott vért. Az első és negyedik osztály vörös mezejében zöld téren fehér egyszarvú emelkedik ki. A második és harmadik osztály kék mezejében magas hegyes szikla tetején arany koronából arany egyfejü sas emelkedik ki, kiterjesztett szárnyakkal. A vért fölött jobb-oldali sisak koronájából a leirt egyszarvú, a másik sisak koronájából az emlitett szikla, s annak tetején a koronából kinövő egyfejű sas diszeleg. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3]).

Hanovszky család. 1798-ban I. Ferencz király által emeltetett nemességre Hanovszky János.

Czimere négy részre osztott vért. Az első és negyedik osztály kék mezejében balról jobbra rézsútosan egy ezüst csikolat, s azon vörös hold és csillag, és azok közt egy zöld leveles makk látszik, a csikolat fölött repülő fehér galamb van, a csikolat alatt pedig zöld téren ezüst horgony áll. A második és harmadik osztály vörös mezején három fürész-féle fogas-csikolat vonul át; az osztály alyjáról hármas zöld halmon koronájából pánczélos és-sisakos férfiú nyúlik fel, jobbjában kivont kardján zöld koszorút tartva. A vért fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között (melyek közül a jobb-oldali viz-irányosan félig ezüst, félig kék, a bal-oldali vörös és ezüst) egy zöld fenyő-fa emelkedik ki, s annak derekán keresztbe helyezve két arany-markolatu meztelen kard látszik. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [4]).

---

[1]) Collect. Herald. Nro 599.

[2]) Collect. Herald. Nro 318.

[3]) Adami Scuta gentil tom. IV.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

Hanulik család. Hanulik Mihály nemesittetett meg I. Ferencz király által 1801-ben.

Czimere: négy részre osztott vért. Az első és negyedik osztály arany mezejében jobbra néző kék grif áll, első jobb lábában buzogányt tartva. A második és harmadik osztály kék mezejében három ezüst folyam hullámzik, melyek előtt ezüst horgony látszik, ugy hogy teteje a legfelső folyamot, alja a legalsó folyamot érinti. A vért fölötti sisak koronájából a leirt kék grif emelkedik ki buzogánynyal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [1].

A család jelenleg is több tagjában él.

Hany család. Kihalt család, melyből Hany Mátyás a XVI. század elején Zólyom várkapitánya volt, nejétől Dubraviczky Borbálától két leánya maradt: Anna Rácz Miklósné, és Zsófia Nagy Sebestyénné. Neje Dubraviczky Borbála másodszor Haller Rázmányhoz ment férjhez [2].

A XVII. század elején Zala megyében lelünk Hany családot, melyből Hany Balás 1608-ban Zala vármegye szolgabirája volt [3].

Hanza család. Zemplén vármegye czimerleveles családainak egyike [4].

Hanzély család. Hanzély Mózses s általa fiai: Menyhért, György, Márton, Mátyás és János 1646-ki sept. 9-én Pozsonyban kelt czimeres levél által III. Ferdinand király által Magyarország nemesi rendébe felvétetvén, ezen nemes levél 1647-ben Liptó vármegye közgyülésén kihirdettetett.

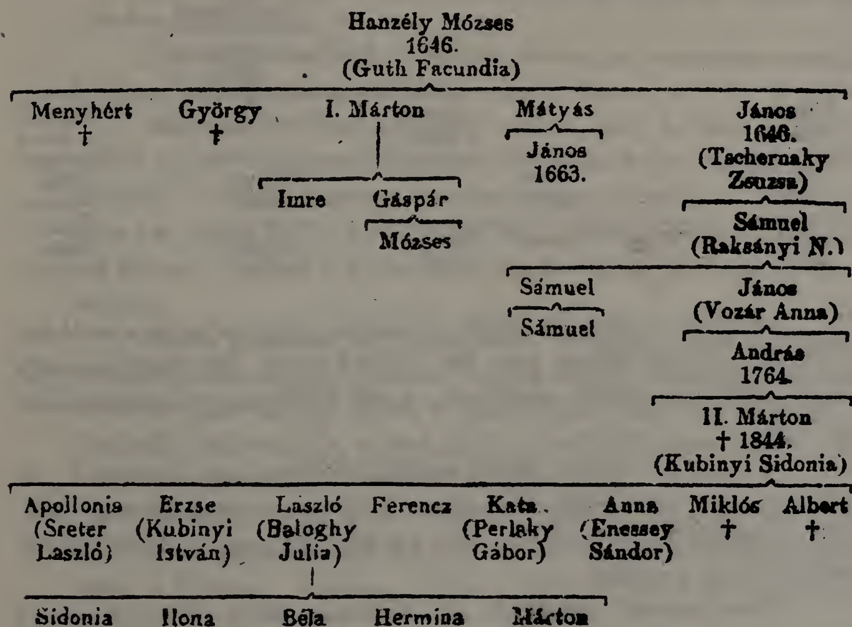

A család czimere — mint itt a metszvény is ábrázolja — fenálló hadi vért, melynek égszinü udvarában hármas zöld halom emelkedik, mindegyik tetején rózsa-szál, a középső rózsa-

[1] Adami Scuta gentil. tom. IV.
[2] Sz. Benedeki Convent.-Fasc. 41. Nro 29.
[3] 1608-ki k. u. 14. törv. cz.
[4] Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

szálon fehér galamb áll, csőrében lefelé forditott rózsa-szálat tartva; fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronáján a leirthoz hasonló galamb áll, csőrében leforditott rózsa-szállal. Foszladék mindkét oldalról arany-vörös.

A család leszármazása következő:

Az utóbbi II. Márton mint ügyvéd Pesten szerencsés körülmények által tetemes birtokot szerze családja részére. Meghalt 1844-ki october 5-én, kora 70 évében. Két fia Nógrád megyébe telepedett, hol birtokaik vannak [1]).

A család ágost. evang. vallásu.

Harabor család. (Hliniki †). E kihalt család egy törzsből ered a Dacsó és Luka családdal, mint e munka III. köt. 216. lapján érintve volt.

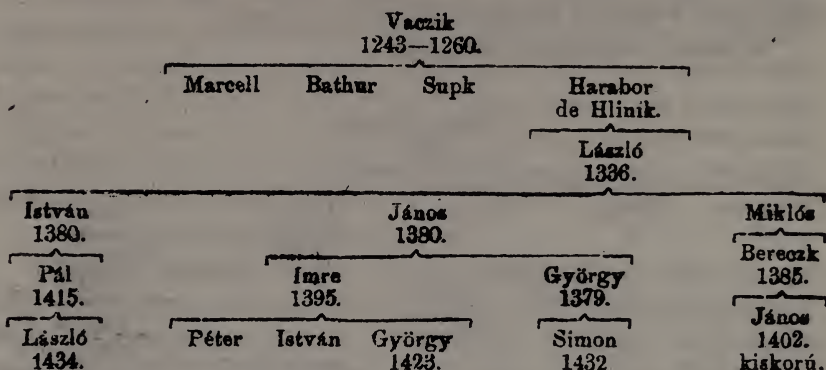
A Harabor-ok törzse az 1243-ban és 1260-ban adományt nyert

---

[1]) Nógrád vármegyébe már 1755-ki nemesi vizsgálatkor Hanzély István, és ugyanakkor mint jövevény Hanzély János jegyeztetett be.

Mátyásnak fiáról Jánosról, ki 1663-ban élt, lásd Bartholomaeides: Memoria Ungarorum, qui Vittebergae studuerunt, pag. 142. Ribini II. 140. stb.

négy testvér egyike Vaczik volt, kitől a leszármazás a XV. század közepeig — mint a család letünteig következőleg alakult [1]):

László — mint itt látjuk — három ágra terjeszté a családot, de minden ág csak három izen élt. Istvánnak Pál fiától unokája László 1435-ben látszik nősültnek, s már 1437-ben gyermekvesztettnek iratik.

Jánosnak Imre fiátóli unokái 1402-ben még kiskoruak, és 1435-ben már nem éltek. Hasonlóan Simon is meghalt még 1435. előtt; valamint Bereczk fia János sem élte meg az 1435-ik évet. Bennök kihalt a család.

Harabossai család. A nemesség-szerző Harabossai András, ki Harabossai János, Jakab és Mihály, továbbá Poprach János és András részére is 1686-ban I. Leopold királytól nyerte a czimeres nemes levelet.

Czimerük: a vért kék mezejében egy jobb oldalról benyuló vörös mezü kar, meztelen kardot tartva, melyre egy kettős farkú arany oroszlán megy föl. A vért fölötti sisak koronáján egy arany-markolatu kard áll, s annak hegyén zöld koszorú diszeleg. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Haragos család. Zemplén vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll [3]).

[1]) Wagner C. Mss. tom. LXX. p. 190. — Ipolyi Arnold ur is közlött egy családfát, de némi csekély eltéréssel, nevezetesen Hrabor és fia László közé még egy személyt Harabort helyez, és azt liptói főispánul irja; igy egy izzel hosszabb volna a családfa.

[2]) Collect. Herald. pag. 118. és Adami Scuta gentil. tom. IV.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

Haragos család. (Disznó-pataki). Belső-Szolnok vármegye beli családa, azon megyében fekszik Disznó-patak helység, és azon megyében Haragos János 1847-ben rectif. biztos volt.

Harai család. (Harai). Kővárvidéki család. Közülök él Harai Victor stb.

Haraminchich család. Zágráb megyei nemes család; birtokos Netretichen stb.

Harang család. Szabolcs vármegye nemessége sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Haraszthi család. Régi család, mely a rokon Thétényi családdal együtt Zsigmond királytól 1405-ben kapja czimeres levelét [1]). Törzsük — mint a czimeres levélben megneveztetik — Haraszthi János, ennek fia Jakab, ennek fiai: Péter, János és László, kik hárman Théténi Péter Buda vár al-várnagyával együtt nyerék a czimert.

Közös czimerök egy dőlt paizs, melynek arany udvarában két rézsútos fekete csikolat (duobus baradis nigris) rézsútosan látszik, az előtérben daru áll egy lábon. A paizs fölött sisak áll, melyről fekete foszladék hullámzik le, a sisak fölött a foszladék arany-fekete, s a sisakból daru-nyak annak fél testével emelkedik ki.

Haraszthi Rázmán 1416-ban Beregh vármegyében birta Gelénes, Papi, Barábasi, Csonka, Kyrvo, Harka és Jand helységet, melyek utóbb a Perényi, Sárkány, Dobó, Zekel, Czobor és Thurzó családra háromlottak [2]).

1486-ban Haraszthi Ferencz szörényi bán és Arad megyei főispán volt [3]). Az 1498-ki országgyülés megrová őt Koszorú vára elvesztéseért. Mily roppant birtokai voltak Ferencznek, főleg a Bánságban, kitünik abból, hogy ő 1518-ban a Vásárhelyi máskép Patkóczi kastélylyal, Bakófalva, Rakovazina, Balza, Borzos, Valfinecz, Rakócz, Babatin, Zarincz, Burgudia, Klenocz, Bozzia, Sulincz, Fagymagh, Dragovincz, Milolot, Aaghvásárhely, Opprisincz, Boilincz, Dragotincz, Batófalva, Bandia, Nyerges, Ochovitza, Ményes, Kuthnya, Illavincz, Gyertyános, Rekethés, Radovela Temes vármegyében, Zacha

[1]) Kaprinay Mss. B. tom. IV. pag. 252—254.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. pag. 168.

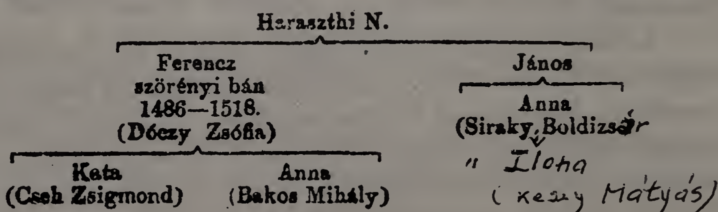
[3]) Lehoczky e Ferenczet Arad megyei főispánul irja 1586-ban, azonban az évszám hibásan áll 1486. helyett, mert bizonyos az, hogy az 1486-ban élő Haraszthi Ferencznek leánya Kata volt, lévai Cseh Zsigmond neje. — Lásd Kaprina XLIII. pag. 31.

kastélylyal Hosszúpatak, F.-Bényes, A.-Bényes, Megyerts, Serked, a lugosi kerületben; — Koldofalva, Kuboast, Lugas máskép Bánkfalva, Balintz a lugosi kerületben; — Challya kastélylyal Külső- és Belső-Challya, Jáz, Pély, Pongrácz, Panád, Keresztúr, Kovácsi, Keű, Gyarak Orod vármegyében; — Palilesavel, Almaszegh, Sárfeű, Thosia, Gergelypertoja Orod vármegyében; — Káposztás-Megyer, Berki, Százhalom, Eűrkény Pest megyében; Ágas-egyháza Fejér vármegyében; — Kathio, Solymos, Rakasach, Melchefalva, Sebes, Sz.-Lélek Temes vármegyében; — Saginova, Kaprivnó, Sumethacz, Cenlibrig, Verhogy, Kajniczi, Melkaváz és Benedikluk Pozsega vármegyében, jószágait hű szolgálatiért és 25,000 forintért bevallja lévai Cseh János fiának Zsigmondnak és nejének Harászthy Katalinnak, és Bakos Mihálynak és ennek neje Harászthy Annának, az ő leányainak, kiket Dóczy Zsófiától Dóczy László leányától nemzett [1]).

Ugyancsak emlitett Harászthi Ferencz még előbb t. i. 1508-ban már némely javait bevallá nevezett két leányainak, és azok férjeiknek [2]).

Vele egy időben élt s testvére volt Harászthi János, kinek leánya Anna Siraky Boldizsárhoz ment nőül, és kinek leánya Siraky Ilona Keszy Mátyásnak lőn felesége.

Ezek szerint Ferencztől és testvére János ágazati kimutatása következő:

Harászthi család jelenleg is él Ung és Zemplén vármegyében, ez utóbbi e század elején Egresen közbirtokos [3]).

Ung megyében Harászthy József rendszerinti esküdt.

Ung megyében birtokos a család Mokcsán, honnan előnevét irja. Bihar megyében birtokos Mező-Telegden.

---

[1]) Sz. Benedeki Convent. Protoc. B. p. 163.

[2]) Ugyanott Fasc. 93. Nro 12. hol Bakos Mihály Michael de Pakosnak iratik. Lehoczkynál is Pakos áll.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 280.

A család egyik tagja mokcsai Haraszthy Ágoston, miután Éjszak-Amerikát beutazta volna, és hazajövén „Utazás Éjszak-Amerikában" czimü munkáját kiadá, — a Bánságban birtokát eladván, még 1848. előtt családostól Amerikába költözve, ott telepedett meg.

Harasztos család. Hajdan Békes vármegye családa. Közülök Harasztos Domokos az 1447-ki budai országgyülésre Békes vármegye követe [1].

Harasztosi család. Közülök 1628-ban Harasztosi Balás deák Konstantinápolyban residense volt az erdélyi fejedelemnek [2].

Harazi család. Zólyom vármegye hajdani kihalt családa. — Harazi Simonnak fia Lukács azon megye alispánja volt 1381-ben [3].

Harcz család. Harcz István czimeres nemes levelet nyert 1719-ki sept. 11-én III. Károly királytól [4].

Czimere: a vért kék udvarában zöld téren királyi korona, melyen egy kettős farkú oroszlán hátulsó lábain áll, első két lábával egy ezüst félholdat ragadva meg. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Harczy család. (Szombathelyi). Szombathelyi Harczy Máté (Matheus Hartzy de Sabaria) és általa Hartzy Tamás, Pál, Ambrus és Mihály 1580-ki mart. 8-án kelt czimeres nemes levélben Rudolf király által emeltettek nemességre. Czimeres levelük előbb 1581-ben (feria 2-da proxima post Dnicam Exaudi) Vas megyének Szombathelyen, majd 1581-ben (feria 2-da prox. post Dnicam Oculi) Pozsony megyének közgyülésén hirdettetett ki [5].

Hardicsay család. (Hardicsai). Hardicsai Hardicsay család Zemplén vármegye egyik kihalt családa [6].

Harinnai Farkas család. (Szerdahelyi, Szeszármai és Harinnai †).

Törzseül Farkas Tamás (1320. t.) erdélyi vajdát állitják, de ez tévedés, tudva lévén, hogy nevezett vajda a Záchen család ősei közül volt [7].

---

[1]) Kovachich G. M. Vestigia Comitiorum apud Hungaros. pag. 266—268.
[2]) Kemény János Önéletirása. Kiadta Szalay L. 128. lap.
[3]) Fejér Cod. Diplom. tom. IX. vol. 7. p. 443.
[4]) Collect Herald. Nro 383.
[5]) Az eredeti Armalis Veszprém vármegye levéltárában van.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 82.
[7]) Különös kedvük van a genealogusoknak e Farkas Tamásra, már a Dósa családnál hasonló igényt mutattunk fel iránta. Addig is, mig a Záchen vagy Szécsényi család tárgyalásához jutunk, egyebeken kivül utalunk Wagner Collect. Geneal. Historica Familiar. Dec. II. p. 130—135.

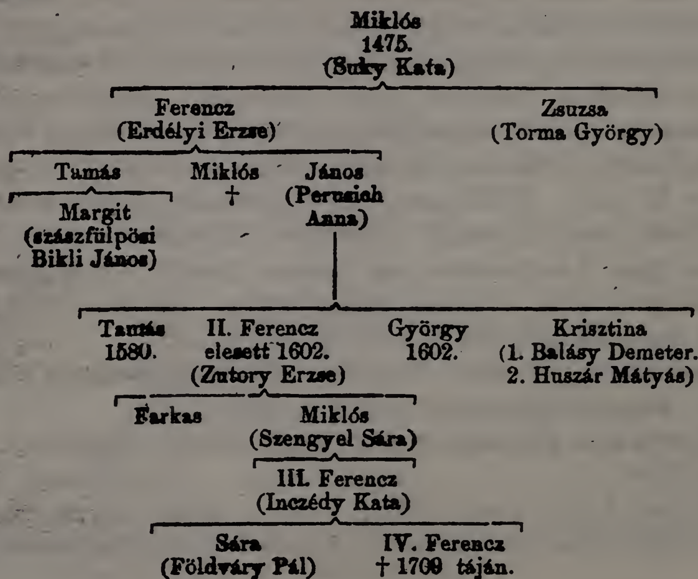
A Harinnai család legrégibb tudható eldődei közül lehetett azon Farkas Tamás, ki Harinnát, Bányiczát és Idát 1411-ki april 6-án kapja [1]), és innen veszi fel a Harinnai nevet.

Kővári szerint a XIV. században még szeszármai Farkas nevet hordának [2]); — Hodor szerint [3]) 1458-ban a Harinnay-ak Szerdahely előnévvel éltek.

A család azon törzse, kitől rendszerint a családfát lehozzák, Harinnay Miklós asztalnok-mester, 1475-ben nyeri Dedrádot, Szász-Fülpöst, Tancsot, Ölyvest és Szent-Andrást [4]).

A családot némelyek — s köztök Benkő is — két külön családra, a Harinnai és Farkas családra osztják; de — ugy látszik — ez tévedés.

A Harinnaiak családfája az emlitett Miklóstól következőleg [5]) jő le:

A családfán láthatók közül Ferencznek Erdélyi Erzsébettől három fia volt. Miklós, ki magtalanul halt meg, Tamás és János.

---

[1]) Kővári L. Erdély nev. családai. 110.
[2]) Ugyanott.
[3]) Hodor Doboka várm. 97.
[4]) Kővári id. h.
[5]) Hodor id. h. 99. Benkő : Specialis Transylvania I. köt. után.

Tamásnak egyetlen leánya Margit szászfülpösi Bikly Jánoshoz ment nőül, és miután — mint följebb mondatott — Szászfülpöst is a Harinnai család birta 1475. óta, — valószinüleg a Bikly család e házasság útján jutott Szászfülpöshöz, ha csak részben már előbb nem birt ott, és a Bikly család utóbb Harinnai Bikly-nek irá magát.

Jánosnak Perusith Annától gyermekei: Tamás, II. Ferencz, György és Krisztina előbb szent-demeteri Balásy Ferenczné, utóbb berhidai Huszár Mátyásné. Ezek közül

II. Ferencz Székely Mózses mellett harczol, és elesik a Bárczán 1603-ki julius 17-én [1]. Testvére György fogságba került, honnan magát megváltá [2].

II. Ferencznek Zutory Erzsébettől fiai: Farkas és Miklós, ki 1602-ben Beszterczének Báthori Zsigmond részére feladásában működött [3]. Szengyel Sárától fia

III. Ferencz 1657-ben Doboka vármegye egyik követe a károlyfejérvári országgyülésen [4]. Nejétől Inczédy Katalintól leánya Sára Földváry Pálné, és fia IV. Ferencz, kiben 1709. táján a család fi-ága elenyészett.

A fölebb emlitett Farkas (II. Ferencznek fia) 1602-ben Szathmáron harmad magával mint Báthori Zsigmond kezese volt letartóztatva addig, mig Bogáthy Miklós Rudolf császártól visszajő, kihez Erdély átadása végett volt küldve.

Hogy azonban a feljebb közlött családfa nem teljes, onnan is kitünik, mert azon nem találhatók a következők:

1496-ban Harinnai Farkas János, kinek neje Bánffy Eufrozina volt. Ugyanez évben élt H. F. Anna, mogyorósi Bánffy László első neje [5].

1560—1580-ban éltek Harinnai János és Erzse, ki Békes Gáspár első neje volt. Ez összeköttetésnél fogva részese a Békes terveinek H. János, ki 1575-ben a sz.-páli csatán elfogatott, és Harinnai Miklós kimenekült, de birtokát mindkettő elveszté, sőt Jánosnak aligha feje is nem vétetett [6]. E János birta Belső-Szolnok megyében a Bethleni kastélyt.

---

[1]) Wolph. Bethlen tom. V. pag. 408.
[2]) Ugyanott pag. 411.
[3]) Bethlen Wolph. Hist. tom. V. a 64. és 65. lap között.
[4]) Hodor Doboka várm. 98.
[5]) Ugyanott 97.
[6]) Bethlen Wolph. tom. II. pag. 374—382. Bethlen a lefejezettek közül kettőt meg nem nevez, állitván, hogy: „*et praeter hos duo, quorum nomina assequi non potuimus.*“

Ugyan ezekkel egy időben élt Harinnai Farkas Márton, ki 1562-ben Szucsaván maradt Dévay Péterrel, Girolthy Gergelylyel s néhány száz magyar katonával, hogy Basiliust vagy Heraklides Jakabot a vajdaságba beállitsa [1]).

Harmathy család. Szabolcs vármegye nemes családainak sorában áll Fényes Geographiája szerint.

Harmos család. Heves s Nógrád megyében van lakhelye.

1660-ban kapja czimeres nemes levelét I. Leopold királytól.

Az 1705-ki a Rákóczy által rendelt személyes nemesi fölkelésre a család maga helyett zsoldost állitott [2]).

1709-ben a nemesi segélyfizetési lajstromban az armalisták között emlittetik Harmos Pál, Mihály és András.

1711-ben a Rákóczy forradalmában részt nem vett, hanem honn maradt nemesek sorában emlittetik Harmos Pál, és idősb és ifjabb Harmos Mihály.

1722-ben a nemesi vizsgálatkor produkál a család, és az 1660-ki armalis alapján kétségtelen nemesnek ismertetik. Hasonlóan az 1734-ki productiokor is Harmos Pál és Mihály emlittetnek.

1755-ben a kétségtelen armalista nemesek sorában áll Harmos Balás, Ferencz és Mátyás.

1794-ben Mihály és Pál,

1796-ban Mátyás és János,

1807-ben István, Imre és Antal vesznek ki Nógrád megyétől nemességi bizonyitványt.

Harmos János Temes megyei Buziásra költözvén, saját és fiai Mátyás és János neveikre vesz ki Nógrád vármegyétől 1844-ben nemesi bizonyitványt [3]).

Harmos László 1837-ik év óta Eger megyei kanonok.

Harmos Lajos 1842-ben Nógrád vármegyei al-adószedő lett. Fia Bertalan.

A mult század közepén Harmos János 1760-ban Nagyvárad városa jegyzője volt, utóbb a káptalan ügyvéde lőn.

Harrach család, A Harrach családnak hazánkban a honfiusitást az 1563-ki 77. törv. czikk adá meg. Azonban birtokai nagy részben Moson megyében az ország szélén feküvén, hivatalt főleg a

---

[1]) Hodor id. h. 97.

[2]) Ez s a következő adatok mind Nógrád vármegye jegyzőkönyveiből.

[3]) A megyei Jegyzőkönyv 1989. száma alatt.

szomszéd tartományokban viseltek. A család a XVII. századtól két főágon, ugymint a Lajtha-bruchi és Rohraui ágra van oszolva.

A lajtha-brucki ágnak, mely hazánkban birtokos, leszármazása [1]) következő:

Gr. Harrach Otto-Fridrik
(gr. Novellara Lavinia)

Ferdinand Bonavent.
(gr. Lamberg Teréz)

Alajos Rajmund
szül. 1669. † 1742. nov. 7.
nápolyi al-király.
(1. gr. Sternberg Mária Bora.
2. gr. Thanhausenn Anna.
3. gr. Dietrichstein M. Ernesztina)

M. Philippina sz. 1693. † 1720. (Gr. Thun Fer.)	Fridrik Gvárf. sz. 1696. † 1749. állam-miniszter. (H. Lichtenstein Mária)	Mária-Anna sz. 1698 † 1758 (1. gr. Rabatta Lajos. 2. gr. Hrczan Zsigmond)	Mária-Luiza szül. 1702. † 1775. (h. Lamberg Ferencz)	Ferdinand*) szül. 1708. † 1778. (1. gr. Gallas Erzse. 2. Harrach Róza)

Ferdinand gyermekei:

Maria-Eleonora sz. 1757. † 1758.	Mária-Róza sz. 1758. † 1814. (h. Kinsky József)

Fridrik gyermekei:

Róza M. szül. 1721. † 1785. (gr. Harrach Ferdinand)	János sz. 1722. † 1746.	Ernő Guidó szül. 1723. † 1783. (h. Dietrichstein M. Jozefa)	Mária-Anna szül. 1725. † 1781. (gr. Lodron Miklós)	M. Jozefa szül. 1727. † 1788. (1. h. Lichtenstein János. 2. h. Lobkovitz József)	Ferencz **) szül. 1732. † 1781. altábornagy. (gr. Hohenembs Rebeka)

Ferencz leánya:

Mária
szül. 1762.
(gr. Waldburg)

Ernő Guidó gyermekei:

Mária-Jozefa sz. 1755. † 1783. (gr. Wilczek Ferencz)	János nep. sz. 1756. (h. Lichtenstein M. Jozefa)	Ernö Kristóf szül 1757. (gr. Ditrichstein M. Teréz)	Károly sz. 1761. doctor.	Ferdinand szül. 1763. Reisky Janka)	Teréz sz. 1764. †

Ernö Kristóf gyermekei:

Ferencz-János szül. 1795.	Terèzia szül. 1798. † 1817.

Ferdinand gyermekei:

Károly-Fülöp szül. 1795.	Ágoston szül. 1800.

*) Ennek testvérei még: Károly szül. 1700. † 1720. kanonok. Venczel szül. 1703 † 1734. Parmanál esett el. — János Ernő szül. 1705. † 1739. Nyitrai püspök.

**) Ennek nővére: Krisztina született 1740. † 1791 apácza-fejedelem-asszony.

[1]) Schönfeld id. h. II. 80—86.

A család legtöbb tagja az arany gyapjas rend vitéze, és ausztriai tartományi lovász-mester (Obesterbland-Stallmeister in Oesterreich ob und unter der Enns) Volt közülök egy-két udvari tanácsos, volt állam-miniszter, al-tábornagy, és a családfa tetején álló Alajos-Tamás épen nápolyi alkirályságot viselt.

Harsághy család. Sáros és Zemplén vármegyei nemes család. Ez utóbbiban birtokos e század elején Hegyi helységben [1]).

Harsányi család. Harsányi nevü nemes család Heves, Szabolcs, Ugocsa, Zemplén [2]) stb. megyékben lakozik.

Egyik Harsányi családnak czimere: a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló kettős-farkú oroszlán, első jobb lábával egy ezüst liliomot tartva; hasonló alak nől ki a vért fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3]).

Ugocsa megyében Harsány Sámuel 1805-ben birtokos Szőlős-Végh-Ardón [4]).

Harsányi Pál birtokos Dabólczon [5]).

Harsányi György Tökölyi párti kapitány 1676-ban Tarczalt pusztitá [6]).

Harsány család, (Sárospataki és kis-harsányi). Erdély és Magyarországban kiterjedve; ez utóbbi Magyarországból szakadt, s lehet hogy az előbb emlitettekkel is vérséges viszonyban áll, de arról bővebb adatok nélkül bizonyost nem állithatunk.

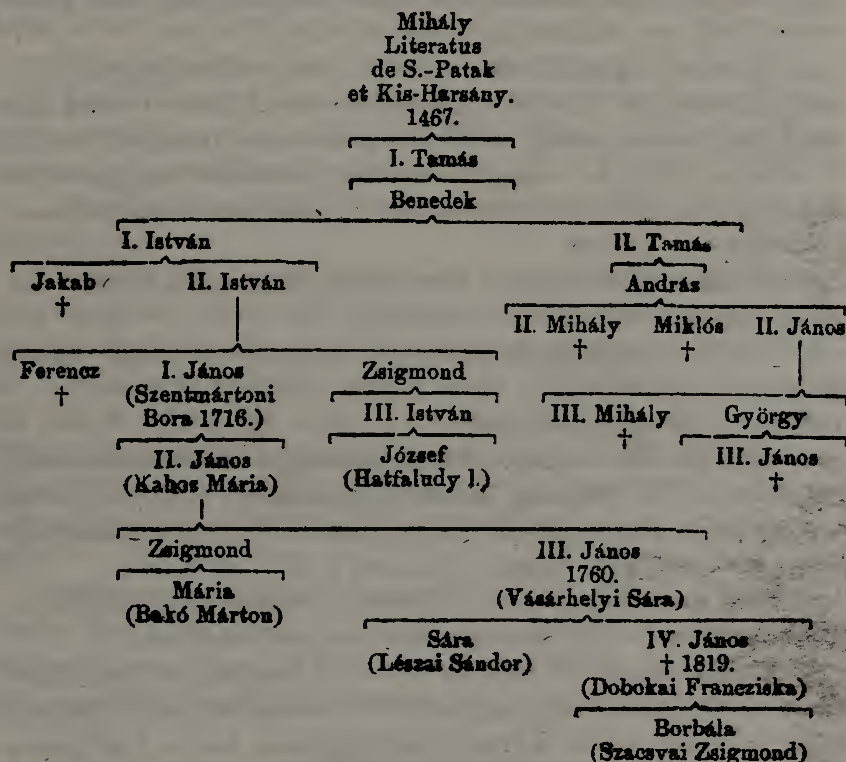

A család ismert törzse kis-harsányi Literati Mihály a kis-harsányi (Baranya megyében?) határon egy hársfa mellett nehányad magával egy portyázó török csapatra bukkanván, az azt vezénylő agát levágta, s fejét a magyar

1) Szirmay C. Zemplin not. top. 373.
2) Ugyanott 112.
3) Burgstaller Collectio Insignium nob. Hung. familiarum.
4) Szirmay C. Ugocsa 77.
5) Ugyanott 157.
6) Szirmay C. Zemplin not. top. 148.

táborba vitte, a miért Mátyás királytól 1467-ben „Michael Literati de Sárospatak et Kis-Harsány“ királyi adományt nyert Kis-Harsányra, és — mint iratik — innen van a család czimerében a vért kék udvarában egy magyar mentés bajnok, jobb kezében kivont kardot, bal kezében levágott törökfejet tartva; ugyanez alak nől ki a vért fölötti sisak koronájából is, mint a metszvény ábrázolja.

A család leszármazása I. Mihálytól kezdve következőleg[1]) jő le:

A családfán látható I. János ezredes 1716-ban Erdélybe házasodván, feleségül vette Szentmártoni Borbálát, kivel kapja az Alsó-Fejér megyei Sárdi és az e körül fekvő jószágok egy részét, — és következőleg ugyancsak Sárdon a Semsei, Szőcs, Adorján, Borza és Bohos jogokat, — mely családok kihaláshoz közeledtek, — örök áron megvásárolván, azokra III. Károly királytól 1718-ki jul. 24-én királyi beleegyezést nyert. Igy származott be Erdélybe a Harsányi család ezen

[1]) Hodor K. ur szives közleménye.

I. János által, kinek utódai házasság útján a Récsei, Tisza, Kabos, Veér, Buda, Szeredai és más családokkal is összeköttetésbe jövén, Erdély több megyéjében és Magyarországon is Tisza-Füreden birtokos leve

A táblázaton állók közül emlitendők még Jakab, ki I. Apaffy Mihálynak gyermekkori oktatója volt, a török nyelvet beszélte, és 1651-ben a brandeburgi fejedelemhez menvén, ott mint tanácsos [1]) még 1676-ban életben volt.

Hogy a följebbi családfa nem teljes, mutatja az, hogy azon többek a következök sem talalhatók:

Az erdélyi ágból: Harsányi Cal. József előbb főjegyző, 1771-ben kir. pénztárnok Küküllő varmegyében stb.; Sámuel ennek testvér-öcscse előbb kir. testőr, 1785-ben guberniális hivatalnok. 1809-ik év körül az erdélyi kir. tábla val. ülnöke. Francziából magyarra forditá és kiadá „D'Arnaud meséit." Nejével Véer Annával semmi gyermeket nem nemzett.

1771-ben leljük harsányi és m.-bényei Harsányi Lászlót Küküllő vármegye ülnökeül

1796-ban kis-harsányi Harsányi Ferencz Alsó-Fejér vármegyében adó-rovó biztos.

Mózses ugyanott irnok.

1796-ban H. József Doboka vármegye levéltárnoka, majd szolgabirája 1796—1809-ig. Lakott Hid-Almáson. 1810—1813-ban Arendae regiae Perceptor volt. Ez vagy másik József az, kinek neje Diószeghy leány, kitől leányai: Zsuzsa † 1819. és Mária.

Nincs a családfán Harsányi Benedek sem, valószinüleg II. Jánosnak testvére, — 1790-ben már csak özvegye Biró Kata élt.

A családfán álló IV. János az erdélyi tartományi főszámoltató hivatalnál ingrossista volt; meghalt 1819-ben mint rationum consultor. Benne az erdélyi ágazat fi-ágon kihalt, egyetlen leánya Erdélyben a Harsányi család utolsó sarjadéka Borbála Szacsvai Zsigmondné.

Harsány család. Harsány Mihály és unokái Ferencz és János 1801-ben I. Ferencz királytól kaptak czimeres nemes levelet.

Czimerük vizirányosan kétfelé osztott vért; a felső osztály kék udvarában pánczélos kar kivont kardot tartva látszik; az alsó osztály arany udvarában zöld téren királyi korona, és a fölött rézsútosan keresztbe helyezve két kék zászló leng, ezek között a korona tetején egy

---

[1]) Bethlen Miklós Önéletirása. Kiadta Szalay L. I kot. 423. l

vörös liliom látszik. A vért fölötti korona sisakján szintén pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék [1]).

Hart család. Hart János 1755-ben Mária Terézia király-asszony által emeltetett nemességre [2]).

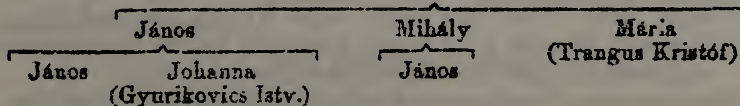
Czimere három részre osztott vért. A felső rész jobb-oldali osztálya ezüst mezejében egy barna galamb repül; a bal-oldali osztály vörös mezejében két fehér nádszál arany zsinorral megkötve látszik. Az alsó osztály kék udvarában arany fél malom-kerék látszik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Harthay család. (Kis-Harthai). Zemplén vármegyének egyik kihalt családa, melyből Harthay Gábor 1646-ban Zemplén megye alispánja volt; és a latin verselésben jártas, mint s.-a.-ujhelyi házára tett számos feliratai gyanittaták [3]).

Hartique család. Hartique Antal 1791-ben nyert czimeres nemes levelet.

Czimere négy részre osztott vért. Az első és negyedik osztály ezüst mezejében jobbról balra rézsútosan vörös csikolat vonul le, azon egy fehér fürész látszik. A csikolat fölött és alatt egy piros sziv tünik fel. A második és harmadik osztály arany mezejében két vizirányos kék csikolat között egy czombig levágott emberi láb látszik. A vért fölötti sisak koronájából pánczélos sisakos bajnok emelkedik, jobb kezében lándzsát, a balban egy hosszukás gömbölyü paizsot tartva, melyen egy sziv piroslik. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [4])

Hartman család. (Máskép Erős). Ismert törzse Hartman máskép Erős Márton, ki Pilarik Jánosnak Földváry Juliannától született leányát Pilarik Máriát vévén nőül, ezzel az osztatlan Földváry nemzetség birtokaiban részesült, és ily családfát alkotott:

A család evang. vallásu.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[2]) Collect. Herald. Nro 273
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 82. not. histor. 172. 177.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

Hartmann család. Báró Hartmann Pál az 1655-ki országgyülésen indigenatust nyert [1]).

Haruckern család. (Báró †). Alapitja Haruckern [2]) János-György, ki mint jövevény hazánkban a legrövidebb idő alatt a legfőbb méltóságokra emelkedett, és a leggazdagabb mágnások egyike leve, azonban fi-ágon csakhamar magbaszakadván, nagy kiterjedésü szerzett uradalmait örökség útján jelenleg leány-ági utódai: több neves magyar családok birják.

Haruckern János-György — mint iratik — ausztriai eredetü, és egy linczi sütőnek [3]) fia volt, ki szorgalma és tehetségei által a hadi élelmezési biztosságnál főtisztségre emelkedvén, mint római birodalmi lovag 1723-ban (129. törv. czikk szerint) magyar indigenatust nyert, és egyszersmind ezen évben a Békes, Csongrád és Zaránd vármegyékben fekvő fiscalis jószágokat 1719-ben III. Károly királytól főleg azon érdemeinek tekintetbe vételével [4]), hogy ő a török hadjáratok által nagyon megürült kincstár részére több száz ezeret megtakaritott, még ezen felül 24,000 forintnak fizetése mellett királyi adományban nyerte, és azokba aug. 10-én a váradi káptalan által be is iktattatott. Mivel azonban az 1723-ban kelt adománylevélből sok helység és pusztá neve kimaradt, 1736-ki január 27-én uj adománylevelet adatott ki magának, melyben is az adományozott helységek és puszták igy neveztetnek meg: Gyula mezővárosa mint az egész uradalom feje, továbbá Fövényes, Ölyved, Apáti, Sz.-Benedek, Remeteháza, Beregegyháza, Alabián, Gyürkhely, Békés, Berény, Endrőd, Gyúr, Kamut, Dánfok, Csatár, Tőgye, Nyárszeg, Szentes, Sz.-Fabián, Ecser, Veresegyháza, Donát Sz.-László, Tőke, Heked, Derekegyházának egy része,

---

[1]) 1655-ki 119. törv. cz.

[2]) A család neve az 1723-ban törvényben Harukern-nak iratik — Hellebranth J. Szarvas várossáróli Értekezésében, valamint Mogyoróssy János Gyula „Hajdan és most" czimü munkájában mindég Haruckern-nek irja. Ez utóbbi — ki az eredeti okiratokat olvasá, és igy legjobban tudhatá azonban nála az első Haruckern János-György arczképe alatti kézirati hasonmás azt mutatja, hogy János-György magát Harrucker-nak irta.

[3]) Hellebranth János id. h. 12. lapon Markovitz Mátyás Commentariusa szerint. — Mogyoróssy János a Harucker-ek származatáról hallgat.

[4]) Ehez járult az is, hogy — mint Hellebranth id. h. 11. lapon irja — Thau Albert-János Szegeden lakó kamarai igazgató jelentése szerint *„az ezen pusztákból bejövő haszon igen csekély, — a minden órában kiütheto háborútól való félelem nagy, a gabonának és más termesztményeknek eladhatása igen bajos, — és a mélyen meggyökeredzett tolvajság és az itt lakó embereknek arra való hajlandóságok, és megrögzött gonosz indulatjok kiirthatatlan legyen."*

Bökény, Szeghalom, Faás, Balkány, Torda, K.-Környe, Öcsöd, Szarvas, Káka, Báboczka, Félegyháza, Tatárszállása, Csaba, N.- és Kis-Podány, Földvár, Borosgyán, Veszely, Gerendás, Kigyós, Eperjes, Kerekegyháza, Szabadka, Gyarmat, Pázmány, Ösvény, Bucsa, Kis- és Nagy-Harang, Gerla, Mező-Megyer, Sz.-Miklós, K.- és N.-Décse, Doboz, Csorvás, K.-Ladány, Méhes, Kis-Károly, Gyoma, Ege, Nagy-Telek, Vésztő, Mágor, Tarcsa, Edeles, Németi, vagyis Nemeskereki, Bélmegyer, Félhalom, Póhalom, Szénás, Kis- és Nagy-Csákó, Királyság, Kondoros, Murony, Sopron, Halásztelek, Sima, Simasziget, Csejt, Orosháza, Székudvar, Petzér, Gyires, Sz.-Király, Sz.-Márton, Szent-Tamás, Pél és Elek.

Haruckern János-György 1724-ben már Békés vármegye főispánjává lett, azonban e hivatalába csak 1732-ki oct. 9-én iktattatott be [1]). Még előbb, már 1729-ben bárósággra emeltetett. Meghalt 1742-ben. Neje Felner Máriával következő családfát alkotott:

Haruckern János-György
Békes v. főispán.
Báró 1729. † 1742.
(Felner Mária)

Janka	Ferencz	Francziska	Cecilia	József
(gr. Werdenburg József)	Békes v. főispán. † 1775. (1. Mansfeld Anna. 2. Dirling Mária-Antonia)	(b. Pechmann) †	(Wenkheim Józs. Ágost.)	(Hoche N.)

Ferencz gyermekei:

1-től Mária-Anna (gr. Stockhammer József)
2-től Jozefa (gr. Károlyi Antal)

József gyermeke:

Borbála (gr. Siskovics József)

Báró Haruckern János-Györgynek halála után a Gyulai nagyuradalom három leány és két fiu-gyermeke közt feloszlott.

Ceciliának gr. Werdenburg Józseftől született leányát gr. Werdenburg Jozefát b. Gruber Ferencz vette nőül, kinek egyetlen leányát Teréziát ismét gróf Wenckheim József (József-Ágostonnak fia) vezeté oltárhoz; és igy a Wenckheim család a Haruckern javakban Janka vonalán is örökösödött.

Francziska, báró Pechmanné magnélkül halt el.

Cecilia Wenckheim József Ágostonnétól ered a magyarországi Wenckheim ház.

József Hoche leánytól nemzé Borbálát, gr. Siskovics József tüzérségi tábornok nejét, ki szintén magnélkül halt el.

---

[1]) Mogyoróssy id. h. 179.

Ferencz, atyja halála után 1742-től Békes vármegye főispánja, egyszersmind a cs. kir. udvari kamara tanácsosa Bécsben. Meghalt 1775-ben. Neje kettő volt: 1. Mansfeld Anna, és 2. Dirling Mária-Antonia, kiktől csak két leány-gyermeke maradván, benne a rövid ideig virágzott b. Haruckern család fi-ága kihalt, és a szép birtok a leány-utódokra szállt. Ferencznek első nejétől leánya Mária-Anna gróf Stockhammer Józsefhez menvén férjhez, ez által a Stockhammer fi-ágon kivül, beházasodás útján a b. Bedekovich, gr. Mitrowszky, gróf Bolza, gr. Esterházy, és gr. Batthyány családok örökösödtek.

Ferencznek második nejétől Dirling Mária-Annától született leányát Jozefát gr. Károlyi Antal vevé nőül, s általa a fi-ágon kivül beházasodás útján gr. Königsegh, gr. Sztáray stb. is osztályosává lőn a Haruckern javaknak.

A Haruckern család czimere egy négyfelé osztott vért. Az első és negyedik osztály vörös mezejében egy fejér búbos galamb áll, a vért belseje felé fordulva; a második és harmadik osztályt jobbról balra harántosan lefelé vonuló ezüst-vörös koczkák képezik. A vért fölött két koronás sisak áll, a jobb-oldalinak koronáján a leirt búbos galamb áll, a bal-oldalin egy fekete sas-szárny lebeg, s annak közepén vizirányosan három ezüst-vörös koczkás csikolat látszik.

Hartvigius család. Gróf Hartvigius János 1659 ben magyarországi indigenatust nyert [1]).

Hartwich család. Hartwich (vagy Hartwigh) Károly Dániából származott hazánkba, fia Hartwich József 1734-ben III. Károly királytól czimeres nemes levelet nyert [2]), és elvevén galanthai Balogh Istvánnak fajszi Ányos Évától született leányát Balogh Magdolnát, ettől csak két leánya maradt, ugymint: Rozália Horváthné, és Terézia előbb györgyei Bencsik Miklósné, utóbb Komjáthy Lászlóné [3]), kikben a Hartwich család kihalt. Utódaik Balogh István után, ki Abony, Tószeg, Paladics és Kécske ura volt, most is tetemes részt birnak az abonyi uradalomban.

A Hartwich család czimere négyfelé osztott vért, melynek közepén viz-irányosan egy fekete csikolaton három fehér rózsa látszik. Az első és negyedik osztály vörös mezejében pánczélos kar könyököl, arany buzogányt tartva. A második és harmadik osztály kék mezejében

---

[1]) 1659-ki 131. törv. czikk.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[3]) Perbeli genealogia.

hátulsó két lábán álló oroszlán első lábaival egy ezüst horgonyt tart. A vért fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között egy fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Hartyány család. (Gulácsi †). Ugocsa és Zemplén megyében virágzott, de már kihalt.

Gulácsi Hartyány (néha Harthyány) János 1660-ban másod, 1670—1675-ben első alispánja volt Ugocsa vármegyének [1], és 1664-ben Öszödfalván egy rétet szerzett zálogban, honnan gyanitható, hogy ott több birtoka is volt [2].

Hartyán (Sós-Hartyán) helység Nógrád megyében is létezik, és ezen megyében is élt Hartyány családból, melyből volt Hartyány Károly, kinek magvaszakadtán [3]) Darvas Pál és Ráday Gedeon iktattattak be Nógrád megyei Kelecsény pusztába stb., de ellentmondás történt.

Háry család. (Hári). Zala vármegye nemes családa, melyből Háry Farkas Zala vármegye levéltárnoka 1837—1848.

Háry Gusztáv ugyanott lajstromozó 1844-ben.

Egy Háry Péter 1606-ban élt, levelet irván Dersffy Ferencznek Beczkóról april 27-én [4].

Hasághy család. Kikalt család, melyből Hasághy Imre az 1563-ki országgyülésen a határvizsgáló bizottmány tagjául neveztetett ki [5].

Hasznosi család. Kihalt család, mely a Rathold nemből ered, s melynek nevét egykori birtoka Heves megyében a romban heverő Hasznos vára is fentartja. Közülök Hasznosi Domokos 1313—1321-ben nádor volt. *L. többet Ráday cs.*

Haserhag család. Közülök Haserhag István országbirói itélőmester volt [6].

Haskó család. Közülök Haskó Jakab előbb nyitra-vágujhelyi prépost, majd mosoni czimz. püspök, s végre 1690-ben Nyitra megyei püspök, melyről 1691-ben lemondván, a nyitra-vágujhelyi prépostságra visszatért.

---

[1] Szirmay C. Ugocsa 53. 142.
[2] Szirmay C. Ugocsa 20. és C. Zemplin not. top. 82.
[3] Sz. Benedeki Conv. H. Fasc. 7. Nro 16.
[4] Kemény : Not. Archivi et Capituli Albensis II. rész 118.
[5] 1563-ki 60. törv. cz.
[6] Lehoczky Stemmat. II. 168.

Haspray család. Haspray Pál 1643-ki dec. 10-én kelt czimeres nemes levélben III. Ferdinand király által nemesittetett meg, de családa kihalt [1]).

Haszlinger család Haszlinger István-András 1790-ben nyert czimeres nemes levelet.

Czimere négy részre osztott vért. Az első és negyedik osztály ezüst mezejében zöld téren egy vörös ruhás, prémes kalpagú sárga csizmás magyar vitéz áll, jobb karját kinyujtva, bal kezét kardja fölé fehér övébe dugva. A második osztály kék mezejében kettős farkú oroszlán hátulsó lábain áll, első lábaival arany karikát fogva. A negyedik osztály kék mezejében arany grif áll, arany csillagot tartva. A vért fölötti sisak koronájából a leirthoz hasonló magyar vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2]).

Haszlinger József 1794-ben az erdélyi hadi parancsnokságnál törvényszéki irnok.

Hatala család. Pest vármegye nemes családai sorában emlittetik Fényes E. Geographiájában.

Hatalovics család. Hatalovics József 1756-ban Mária Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere egy viz-irányosan kétfelé osztott vért, melynek felső részében kék mezőben egy arany oroszlán nyulik fel, első jobb lábával három piros rózsát tartva, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold látszik. Az alsó osztály függőlegesen kétfelé oszlik, a jobb-oldali rész ezüst, a bal-oldali vörös mezőt képez, melyekbe a vért alyjáról két szarvas-szarv emelkedik fel, az udvarok szineivel ellenkezőleg szinezve. A vért fölötti sisak koronájából egy szétterjesztett szárnyú arany grif nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3]).

Hatbafny család. Szepes vármegye nemes családai közé soroztatik Fényes E. Geographiájában.

Hatfaludy család. (Hattmansdorfi). Erdély családa, előbbi nevök Hattmansdorfer. 1454-ki octob. 9-ről V. László királytól kaptak armalist. Utóbb III. Károly király alatt 1736-ban nevöket Hatfaludy-ra változtaták, régi nevöket előnévnek tartván meg.

Mióta Hatfaludy névvel élnek, leszármazásuk [4]) következő:

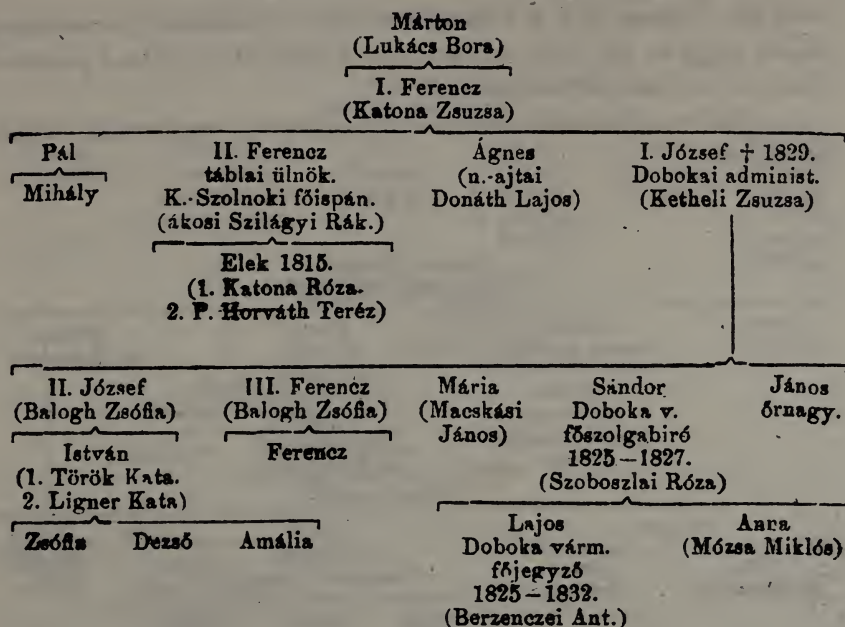
---

[1]) Az eredeti armalis Veszprém vármegye levéltárában.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[3]) Collect. Herald. Nro 133.

[4]) Kővári L. Erdély nev. családai 111.

József Doboka várm. igaz. biztos 1775-ben, alispán 1780-ban, főszolgabiró 1790-ben, utóbb 1816-ban főispáni helyettes és királyi tanácsos. Meghalt 1829-ki dec. 22-en.

Ferencz 1794-ben Közép-Szolnok vármegyei alispán.

Elek 1815-ben Kraszna vármegyei főtörvényszéki ülnök.

III. Ferencz 1815-ben Kolos vármegyében partialis törvényszéki ülnök.

István 1847-ben Belső-Szolnok vármegyei alszolgabiró.

Hogy e táblázat sem teljes, onnan látszik, mert nem leljük azon Hatfaludy Pált, ki Doboka vármegyében 1847-ben dézma-bérszedő.

Antal 1847-ben Doboka vármegye alszolgabirája.

Hatfaludy idősb Pál Marmaros megye másod alispánja 1807-ben.

Hathalmy család. (Hathalmi †). Veszprém vármegyének kihalt régi nemes családa, mely nevét azon megyei Hathalom pusztától vette.

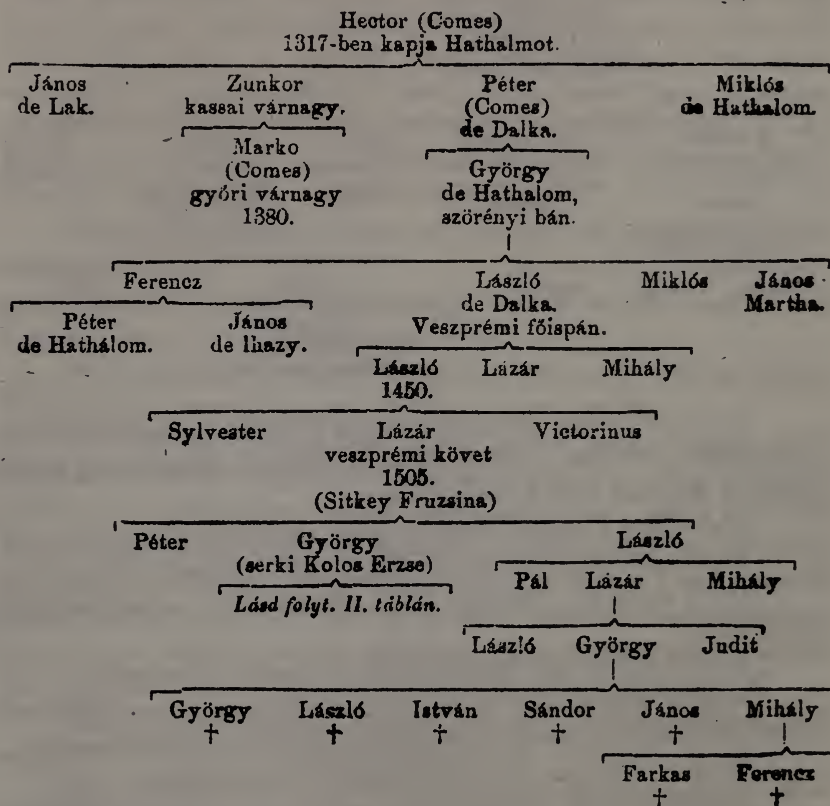
Törzse Hector Ispán (Comes), ki eredetét Siciliából vette, honnan jött be, és attól I. Károly király alatt Veszprém vármegyében tetemes jószágokkal adományoztatott. — E nemzetség egyik tagja Marczaltő birtokáról Marczali vagy Marczaltövi nevet

[1]) Hodor: Doboka várm. 429. 440. 449. 469. stb.

vett fel, s törzse lett a kihalt Marczali családnak; a nemzetség másik tagja az 1317-ben adományban kapott Hathalmi pusztáról Hathalmi-nak neveztetett [1]).

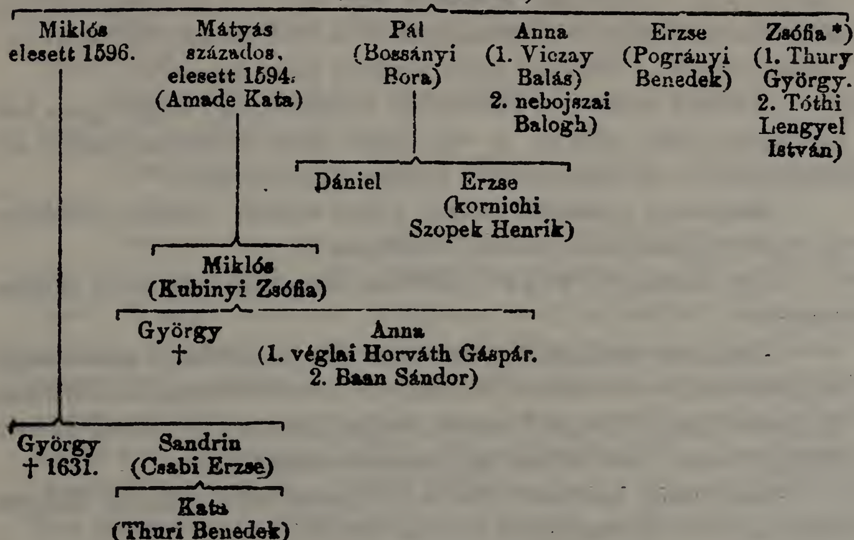
Emlitett Hectortól kezdve a Hathalmy-ak leszármazási táblája következő:

I. tábla.

[1]) Szegedi Decreta Reg. Hung. p. 274. „*Generatio C. Hectoris cum Carolo I. Rege e regno Neapolitano in Hungariam ingressi, multisque possessionibus ab eodem locupletati filii a capite bonorum, quod eis obtigit, nomen accessiverunt . . . voluitque unus vocari Comes Marczali aut Marczaltövi a Marczaltő prope Jaurinum, dein sub Sigismundo anno 1400. Regni Hung. Palatinus, alter C. Hathalmi ab Hathalom prope Papam: quae tam illustris generatio, ut humanarum rerum sunt vicissitudines, e palatinali dignitate ad novaculam decidit, jamque defecit ante septennium circiter in pannoso quodam et misero Papensi Chirurgo bonis omnibus hypothecario jure per alios possessis in . . . Josephum Festetics de Baltavára . . . derivatis.*“ — V. ö. Kaprinay Mss. B. pag. 50. 77.

II. tábla.

*) Ennek testvérei még: István †, Mihály †, Orsolya †.

A családfán látható I. Lázár, kinek neje Sitkey Fruzsina volt, 1505-ben Veszprém vármegyének rákosi gyülésre egyik követe [1]). Fia három volt: Péter magnélkül halt el, György és László két külön ágat alapitának.

Györgynek Serki másképp kolosdorfi Kolos Erzsébettől egyik fia Mátyás Pápa környékén némely száguldozó tatárcsapatok ellen hadakozott, s azon csatázásokban esett el 1594-ben [2]). Testvére Miklós Mező-Keresztesnél Miksa főherczeg mellett harczol, s ugyanott a törökök üldözése végett megujitott szerencsétlen kimenetelü utolsó csatában esett el 1596-ban [3]).

A feljebb emlitett Mátyásnak Amade Katalintól fia Miklós Kubinyi Zsófiával nemzé Györgyöt, ez ágon az utolsó Hathalmyt, ki 1635-ben osztozott Pogrányi Istvánnal, midőn Komárom megyei

1) Jászay : A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157. l.
2) Istvánffy 1685-ki kiad. 415. l.
3) Ugyanott 456. l.

Ácsnak fele része a Kolos Erzsébetet képviselő Hathalmy örökösöknek jutott [1]).

Nem találjuk a családfán Hathalmy Orsolyát, kit a német eredetü báró Thanhauser Honorius vett nőül, ki 1593-ban lett Szécsény vár kapitánya, s a Hathalmyak által fiusittatván, Hathalmy nevezetet vett fel, s 1594-ben egyik csatában sebet kapott [2]).

A család czimere: a paizs vörös udvarában egy függőleges s két viz-irányos fehér csikolat. A vért fölötti sisak koronáján hattyú áll szétterjesztett szárnyakkal, jobb lábában nyilat tartva.

Hatházy család. Erdély kihalt családa, melyből Hatházy Gergely Tököly ellen harczolt 1690-ben [3]).

Egy Hatházy Gáspár 1647-ben sátorallya-ujhelyi ref. lelkész volt [4]).

Hathna család. Ismert törzse Hathna János az olaszországi hadjáratban, és Galambócz ostromában szerzett érdemeiért 1430-ban Zsigmond királytól kapja Trencsén megyei Budetint [5]). Ennek fia volt György, ennek László, kiben ugy látszik a család kihalt.

Hatvany család. Már a XV. században virágzott. Mátyás király alatt élt Hatvany Pálnak fia Gál [6]).

Komárom vármegyében 1699-ben találunk Hatvany családot, melyből Hatvany Teréznek s férjének Konkoly Lászlónak Kurta-Kesziben volt birtokrészét eladja a Pesthy család [7]).

Hatvany családot Zemplén vármegye is czimerleveles nemesei közé számit [8]).

Hatvani család. (Tőtöri és hatvani). Erdély családa. Már a XVI. században virágzott. Közülök Hatvany Zsigmond Doboka vármegyének 1612—1615. főispánja volt. 1603-ban Székely Mózses követe Jeromos moldvai vajdához [9]). Birta Tőtört.

Belső-Szolnok megyében találunk Hatvanyakat, hol közülök Miklós 1815-ben rectif. biztos volt.

---

[1]) Fényes E. Komárom vármegye 142. l.
[2]) Istvánffy id. h. 401. és 411. l.
[3]) Cserey Mih. Historiája 205. l.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 254.
[5]) Lehoczky Stemmat. II. p. 168.
[6]) Kaprinay Diplomat. II. 447.
[7]) Fényes E. Komárom várm. 126. l.
[8]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 112.
[9]) Wolph. Bethlen Hist. V. p. 323. 334. — Hodor: Doboka várm. 101. 411.

Havady család. (Kidei). Doboka vármegyében birtokos volt Kidén. Közülök kidei Havady István 1711—1712-ben Doboka vármegye jegyzője volt. Kihalt e család 1720. táján. Birtokaik leány-ágra szállottak [1]).

Havas család. Gömör és Zemplén vármegye nemeseinek sorában áll [2]).

Hauchin család. Hauchin Pál-Antal az 1687-ki országgyülésen hazafiusittatott [3]).

Hauser család. Hauser József 1717-ben III. Károly király által emeltetett nemességre [4]).

Czimere: négy részre osztott vért, egy kisebb közép-vérttel, melynek vörös udvarában kékbe öltözött kar könyököl, kivont kardot villogtatva. A nagy vért első osztályának kék udvarában három csonka tornyú, négyszegletes kövekből épült, kapuval ellátott vár látszik. A második és harmadik osztály arany udvarában két kiterjesztett fekete sas-szárny látható. A negyedik osztály kék mezejében hátulsó lábain kettős farkú arany oroszlán áll, első jobb lábában kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között három daru-toll (vörös, arany és fekete) emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Hausperszky család. Hausperszky György 1687-ben fogadtatott a magyar hazafiusitott családok sorába [5]).

Havranek család. Már az 1655-ki országgyülés 33-ik törvényczikke emlitést tesz Havranek Miklósról, hogy adósságai a sileziai rendeknél kifizettessenek. — Azonban csak 1797-ben lép a Havranek család a magyar nemesség sorába, midőn Havranek József I. Ferencz királytól czimeres levelet nyert [6]).

Czimere négyfelé osztott vért, melynek első és negyedik osztálya arany mezejében zöld halmon egy kitárt könyvön fekete madár áll, jobb lábában iró-tollat tartva. A második és harmadik osztály kék mezején jobbról balra harántosan fehér csikolat vonul le, melyen egy botra tekerődző kigyó látszik, az udvar felső részében arany nap, az alsóban arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronájából arany

---

1) Hodor Doboka várm. 101. 455. l.
2) Bartholomaeides C. Gömör 144. Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
3) 1687-ki 29-ik törv. czikk.
4) Collect. Herald. Nro 568.
5) 1687-ki 28-ik törv. czikk.
6) Collect. Herald. pag. 136.

oroszlán nől ki, első jobb lábával meztelen kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék [1]).

Hayek család. (Waldstaetteni). Waldstaetteni Hayek János-Ernő az 1840-ki országgyülésen magyar honfiusitást nyert [2]).

Hazádi család. Hazádi János 1712-ben III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [3]).

Czimere: a vért kék udvarában zöld térről felemelkedő hét fehér rózsa-szál. A vért fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl, három fehér rózsa-szálat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család lakhelye Gömör vármegye.

Hazuga család. (Kelemenfalvi). Lakhelye Zemplén vármegye, hol e század elején Varano-Csemernye, Vehécz és Bánócz helységben birtokosnak iratik [4]).

Fényes Elek Geographiája szerint Heves megyében is létezik Hazuga család.

Házy család. (Nemes-Szákuli). Házy János cs. k. alezredes Krassó megyei Szákul, Tinkova és Kavaran helységre 1812. sept. 27-én nyert királyi adomány-levelet, mely Krassó megyében azon évi nov. 5-én hirdettetett ki. — A család jelenleg is birja a nevezett jószágokat. A tinkovai határban az Istvánhegyi vas-gyárt alapiták, mely jelenleg a herczeg Fürstenbergeké.

Házy Frigyes birt Simándon is. Gyermekei: Eleonora és János; ez utóbbi Pesten 1836-ki april 10-én, kora 15-ik évében mint tanuló halt el.

Most csak Házy Mihálynak, — kinek neje aradi Török leány, — vannak gyermekei, kikhez a család fentartásának reménye van kötve [5]).

Hebrancz család. Zemplén vármegye armalista nemes családainak egyike [6]).

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[2]) 1840-ki 52-ik törv. czikk.

[3]) Collect. Herald. Nro 681.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. pag. 107 335. 343. 370.

[5]) Házi nevü család már előbb is a XV. században létezett. Házi Dávid-István 1483-ban Mátyás király egyik hadvezére volt. — Házi János Bethlen Gábor török tolmácsa és irnoka a XVI. század végén Kecskeméten született, és *Encaral Asikin* török munkáját magyarra forditva Kassán 1620-ban adta ki.

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 112.

Heckelberg család. Heckelberg Miklós és neje Rutharin Mária II. Ferdinand király által emeltettek nemességre Sopronban 1622-ki jul. 16-án kelt czimeres nemes levélben, mely Sopron vármegyének 1624-ben Reminiscere vasárnap utáni második ferián hirdettetett ki [1]).

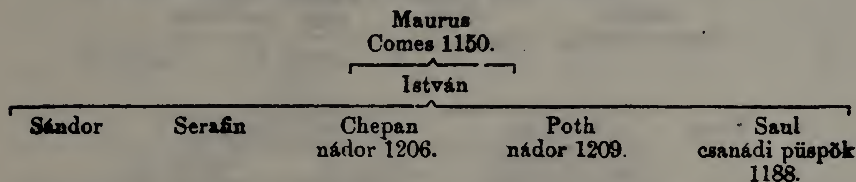
Héczey család. Zemplén vármegyében Barancs és Gercsely helységben birtokos [2]).

Hederváry család. (Kihalt). A történeteinkben nagy szerepet játszott Hederváry család Németországból a Hennenburgi vagy Houmburgi grófoktól vette eredetét. Az elsők, kik magyar földre léptek, Volfger és Hedrik testvérek voltak, kik Turóczi [3]) szerint 300 nyilassal jöttek be Gejza vezér idejében, s attól a kisceni (most németujvári) hegyet, és Győrön alul a Duna egy szigetét kapták adományba. Tőlök eredt a Hederváry család, mely nevet a Hedrik által épitett Hedervárától vette, és melyből később több más virágzó család is kifejlődött.

Rövid idő alatt a család a haza legmagasb hivatalaiba jutott, és nem egy tagja a nádori hivatalt viselte.

1150-ben élt Mór (Maurus Comes) főispán, kinek fia István öt gyermeket nemzett, ugymint: Sándort, Serafint, Chepant (vagyis Istvánt), ki 1206-ban nádor és Bács vármegye főispánja volt, Poth-ot, ki szintén nádor és Moson vármegye főispánja volt 1209-ben, és Chepán testvérével a Lebéni apátságot alapitá [4]); végre Sault, ki 1188-ban csanádi püspök, utóbb kalocsai érsek volt.

Az emlitettek családfán következőleg állanak:

---

[1]) Az eredeti Armalis levél Sopron sz. kir. város levéltárában őriztetik.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112. 237. 270.

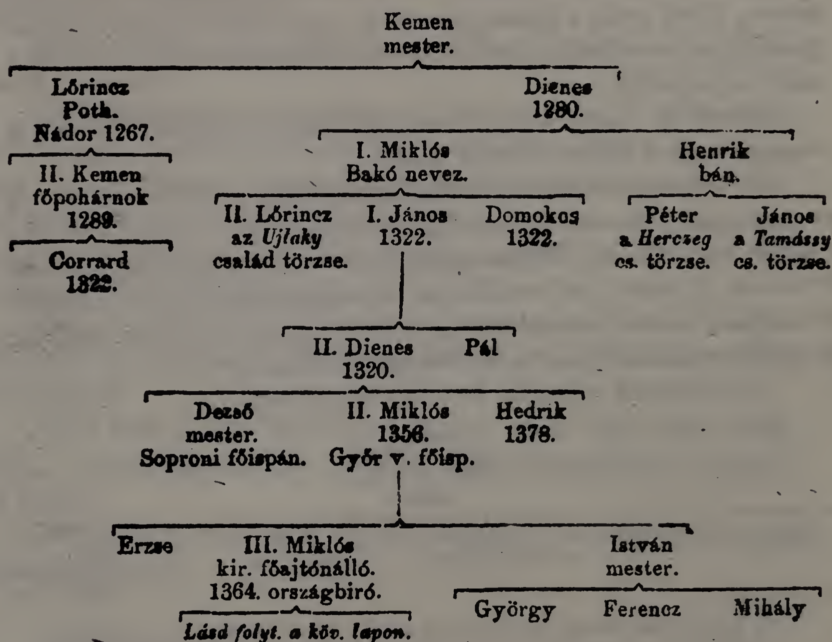
[3]) Turóczi Chronicon. P. II. cap. XI. igy irja: „*Post haec de Alamania Volphgerus cum fratre suo Hedrico, de Comitibus Houmburg ortus, et trecentis dextrariis phaleratis introivit.*“ A Chronicon rithmic. *de Hennenberg* irja de Houmburg helyett; hasonlóan Muglen is. A Budai Krónika szintén Houmburch-ot mond. — Kézai Simon (Edit. Podhraczky pag. 79.) igy irja: „*Postea Volfer cum Hedrico fratre suo introivit de Vildonia cum quadringintis militibus phaleratis*“ etc.

[4]) Katona Histor. Critic. T. III. Nro CCCXXXV.

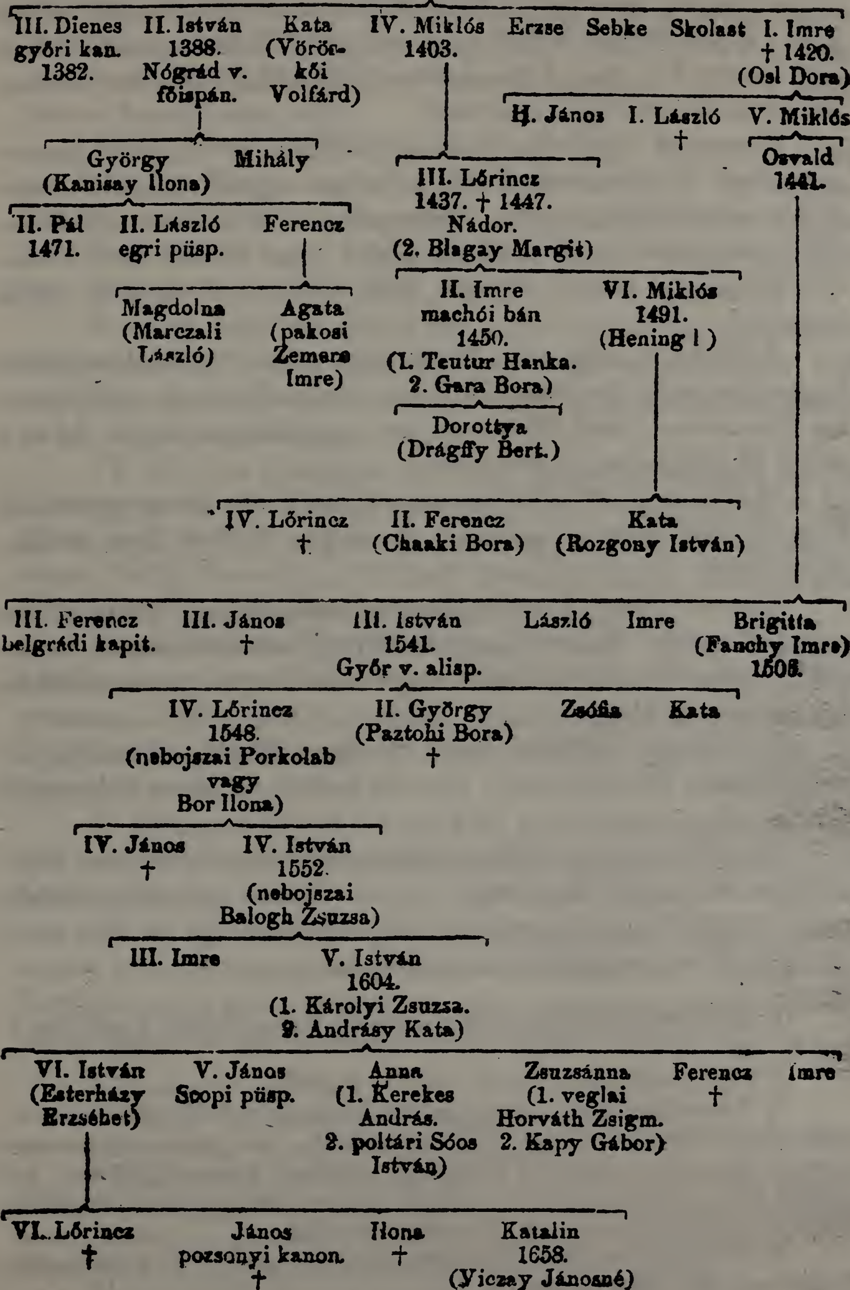
Ezek közül melyiknek fia volt Kemen mester, vagy Dienes, kitől azután a család leszármazása folytonosan a magszakadásig lehozatik, biztos adatok nélkül megmondanom nem lehet. Sőt e Kemennél még valamivel előbb élt Vialka Dienes, 1232-ben nádor, ki szintén a Hedervary nemzetségből származott, s kit Bonfini szerint IV. Béla király által szemeitől fosztatott meg.

Nevezett Kemen mester, és fia I. Lőrincz és I. Dienes a tatárok ellen tünteték ki magokat Amaz országbiró, majd (1267-ben) nádor, és Somogy, Sopron és Moson megyék főispánja volt, és Hedervári Poth Lőrincznek is neveztetett, honnan gyanitható, hogy atyja Kemen fia lehetett Pothnak az 1209-ben volt nádornak.

Kementől kezdve a család leszármazási táblázata következő[1]:

[1]) L. Wagner Collect. Geneal. Historica Dec. I. pag. 75–90. hol azonban még sok hiány (s tán hiba) is mutatkozik. V. ö. Wagner Mss. tom. LXX, p. 128. Geneal. Authent. Mss. tom. II. stb. — Fejer Cod. Dipl. tom. VIII. vol. I. pag. 125.

III. Miklós ki az előbbi lapon.
kir. főajtónálló.
1364. országbiró.
III. Dienes győri kan. 1382.
II. István 1388. Nógrád v. főispán.
Kata (Vörös-kői Volfárd)
IV. Miklós 1403.
Erzse
Sebke
Skolast
I. Imre † 1420. (Osl Dora)
II. János
I. László †
V. Miklós
Osvald 1441.
György (Kanisay Ilona)
Mihály
III. Lőrincz 1437. † 1447. Nádor. (2. Blagay Margit)
II. Pál 1471.
II. László egri püsp.
Ferencz
Magdolna (Marczali László)
Agata (pakosi Zemere Imre)
II. Imre machói bán 1450. (1. Teutur Hanka. 2. Gara Bora)
VI. Miklós 1491. (Hening I.)
Dorottya (Drágffy Bert.)
IV. Lőrincz †
II. Ferencz (Chaaki Bora)
Kata (Rozgony István)
III. Ferencz belgrádi kapit.
III. János †
III. István 1541. Győr v. alisp.
László
Imre
Brigitta (Fanchy Imre) 1508.
IV. Lőrincz 1548. (nebojszai Porkolab vagy Bor Ilona)
II. György (Paztohi Bora) †
Zsófia
Kata
IV. János †
IV. István 1552. (nebojszai Balogh Zsuzsa)
III. Imre
V. István 1604. (1. Károlyi Zsuzsa. 2. Andrásy Kata)
VI. István (Esterházy Erzsébet)
V. János Scopi püsp.
Anna (1. Kerekes András. 2. poltári Sóos István)
Zsuzsánna (1. veglai Horváth Zsigm. 2. Kapy Gábor)
Ferencz †
Imre
VI. Lőrincz †
János pozsonyi kanon. †
Ilona †
Katalin 1658. (Yiczay Jánosné)

Kemennek Lőrincz fia 1267-ben nádor volt; és nemzé II. Kement (vagy Kelement), ki 1289-ben főpohárnok-mester, és Baranya megye főispánja vala [1]). Neje Balog Miklósnak (Nicolai Sinistri) leánya lévén, ettől született fia I. Korrard, ki 1322-ben a pécsi káptalan előtt igéretet tett, hogy Lőrincz, János és Domokos rokonaival közösen birt javait el nem fogja idegeniteni.

Kemennek másik fia Dienes 1280-ban élt, a midőn testvérunokájának II. Kemennek Turda helységet engedé át, attól viszont Nyitra megyei Dejtát kapván. Dienes nemzé I. Miklóst, a ki Bakonak is neveztetett; és Henriket a bánt, kinek Péter fiától a szekcsői Herczeg család, János fiától pedig a Tamássy család eredett [2]).

I. Miklós atyja lőn II. Lőrincznek, I. Jánosnak és Domokosnak. Ezek közül II. Lőrincz az Ujlaky család törzse lőn. Domokos, kiről följebb volt szó, magnélkül mult ki. I. János nemzé II. Dienest és Pált [3]).

II. Dienes, ki 1320-ban még életben volt, három gyermeket hagyott maga után, ugymint: Dezsőt, II. Miklóst és Hedriket [4]).

Dezső mester Erzsébet királyné országbirája, és Sopron vármegye főispánja, Robert Károly királylyal harczolt Bazarád havasalföldi vajda ellen, s ott a királyt megmenteni akarván, ennek öltözetében harczolt, és elesett.

II. Miklós 1356-ban Győr vármegye főispánja, három gyermeket nemze: Erzsébetet, István mestert, ki három fiában ágát bevégzé, és

III. Miklóst, ki a királyné főajtónálló-mestere, és Moson, Fejér és Tolna vármegyék főispánságát viselte. Számos gyermeke maradt. Leányai közül Katalin vöröskői és óvári Volfard neje lőn. Fiai közül

III. Dienes győri kanonok 1382-ben.

---

[1]) Az érdemeit tartalmazó okleveleket közli Wagner Collect. Geneal. Dec. I. pag. 80—82.

[2]) Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. VII. pag. 394.

[3]) A táblázaton ezen II. Dienes-ig igen felötlő a rövid idő alatti több nemzedék szaporodása; lehet hogy itt hibás a családfa, és I. Dienes ugyanazonos volna II. Dienessel (I. Miklós II. Miklóssal), miután I. Dienes él 1280-ban, kis unokája pedig II. Dienes 1320-ban, tehát 40 év alatt. Azonban adatok hiányában e kételyt felvilágositanom vagy eldöntenem nem lehet.

[4]) E Hedriktől származtatja Wagner a Tamássy-akat, — de hibásan, mint Fejérnél egy oklevél is mutatja.

II. István Nógrád megye főispánja 1388-ban, nemzé Györgyöt és Mihályt. Amaz — ugy látszik Kanisay Ilonával — nemzé II. Pált, ki 1471-ben az Esztergeti pusztát irja be valaki részére; II. Lászlót a sánta egri püspököt [1] (1451—1464.); és Ferenczet, kinek egyik leánya Magdolna Marczali Lászlóhoz, Agata pakosi Zemere Imréhez ment nőül.

IV. Miklós 1403-ban élt, és nemzé III. Lőrinczet, ki előbb (majd 9 évig) főlovász-mester, azután 1437-től nádor volt. Czimer-pecsétén a vértben három függőleges csikolatot viselt [2]. — Meghalt 1447-ben. Második neje Blagay Antalnak leánya Blagay [3] Margit volt. Ettől gyermekei: II. Imre, VI. Miklós és Angelika.

II. Imre 1450-ben machói bán, kétszer nősült. Első neje Teutur Hanka (Johanka?) volt; a második Garai Dezső leánya Borbála, kitől egy leánya Dorottya maradt, utóbb Drágffy Bertalannak hitves-társa; és igy fi-ágon magszakadt.

VI. Miklós jószágaira 1491-ben királyi uj adományt vitt, és hosszú öregkort ért. Három gyermeke volt: IV. Lőrincz, ki ugy látszik atyja életében magtalanul halt meg; Katalin Rozgony Istvánné, és II. Ferencz, ki Cháki Benedek leányát Borbálát birta nőül, de tőle gyermekei nem maradtak [4].

Vissza kell térnünk III. Miklósnak fiához I. Imréhez, ki 1420-ban halt meg. Ennek neje Osl Dorottya volt, és ettől nemzett gyermekei által a Hedervàry család legtovább élt. Gyermekei voltak: V. Miklós, II. János és I. László. E két utóbbi utódot nem hagya.

V. Miklósnak fia volt Osvald [5], ki 1441-ben élt, és öt fiúnak egy leánynak Brigittának Fanchy Imre nejének lőn atyjává. Fiai közül emlitendő

III. Ferencz, ki Belgrád várkapitánya volt, azonban e várat a török ellen hanyagsága miatt megvédni nem tudván, 1522-ben hűtlenség bélyegén javait (Rárót) elveszté, s azok egy része Bakich Pálnak adományoztatott. Gyermekei nem maradtak. Testvére

---

[1]) Bonfini

[2]) Wagner Coll. Geneal. Dec. I. a táblán közli e czimert.

[3]) Hibásan áll Wagnernél Ballaga-nak irva.

[4]) Wagner Coll. Geneal. I. 87. lapon a jegyzetben irja, hogy második feleséget is tulajdonitanak neki; Rokonoki (tan jobban Bakonoki) Dorottyát és ettől lettek volna gyermekei: István, (kinek egyetlen leánya Dorottya, maradt), János, György, Zsófia, Kata és Ferencz.

[5]) Osvaldot némelyek Lőrincz nádornak testvéreül irják.

III. István Győr vármegyének alispánja volt 1541-ben. Gyermeke négy maradt. Fiai: II. György, kinek Paztóhi Borától utódai nem lettek, és IV. Lőrincz, ki nagybátyja elkobzott javaiért több ideig perlekedett, azonban sikertelenül, mig maga igényeiről a Bakich család részére lemondott. Neje nebojszai Porkoláb máskép Bor Ilona, ki előbb Nyáry özvegye volt. Ettől két fia született: IV. János magtalan halt meg, IV. István (1552.) pedig nőül vévén nebojszai Balogh Gergely leányát Zsuzsannát, atyja lőn a magnélkül elhalt III. Imrének és V. Istvánnak.

V. István kétszer nősült; első neje Károlyi Zsuzsánna, a második Andrásy Katalin [1]) volt. Ezektől két fia és két leánya maradt, (két fia korán elhalt). Leányai: Anna előbb Kerekes Andrásné, utóbb poltári Sóos István neje lőn; Zsuzsánna előbb veglai Horváth Zsigmondné (1675-ben), utóbb Kapy Gaborné volt. — Fiai közül János pozsonyi kanonok, zirczi apát, s végre scopi püspök lőn; testvére

VI. István, ámbár nejétől galanthai Esterházy Erzsébettől született fia VI. Lőrincz, de ez korán elhalván, és másik fia János pappá lévén, a Hedervary családot fi-ágon bevégzé. Leánya kettő volt: Ilonát kora halál ragadta el, Katalint lóosi Viczay János vezeté oltárhoz, és ez által örökölték a Viczay-ak nagyobbára a Hedervary jószágokat. Katalin 1680-ban halt meg, és a Hedervary nevet sírba vitte.

A család czimere — mint azt följebb a metszvény V. Jánosnak (Wagner által kiadott) pecséte után ábrázolja — függőlegesen kétfelé osztott vért, a jobb-oldali osztály ismét viz-szintesen alsó és felső udvart képez, a felsőbbikben az ősi czimer: a három függőleges csikolat látható; az alsóban hátulsó lábain álló koronás oroszlán, első lábait ragadmány után nyujtva. A vért jobb-oldali osztályában szintén

---

[1]) Wagnernél Collect. Geneal. Dec. I. 89. Andrásy Kata IV. István nejeül iratik, de kéziratai közt későbbi jegyzékében V. István nejeül tevé.

a leirthoz teljesen hasonló oroszlán szemlélhető. A vért fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal koronás egyfejü fekete sas emelkedik ki. A sisak két oldaláról a vértet szokásos foszladék veszi körül.

Hedry család. Sáros vármegye egyik legrégibb családa, mely — mint e munka folytában már érintve volt, — az A b a nemből vette származását a g á g y i B á t h o r y, B e r t ó t h y, F r i c h i, S i r o k a y stb. családdal együtt, melyekből jelenleg csak Hedry és Berthóty család él még.

A család törzse az 1330-ban Szalánoz várát birt II. Péternek fia III. P é t e r volt, ki osztálykor Hedrychfalvat (Hedri helységet) kapván, ettől nyeré sarjadéka a Hedry nevezetet.

A törzs III. Péternek atyja II. P é t e r, — mint szintén a Frichi családnál már emlitők — csere-úton szerzé Hedri helységet [1]).

III Péternek fia volt G e r g e l y, ki Barius és Frichi István hűtlenségi bélyegen 1403-ban Zsigmond királytól Sárosy Kelemennel együtt F r i c h helységre kir. adományt nyert [2]).

A család leszármazási táblázatát nem nyerhetvén meg, csak néhány tagját emlithetjük fel e családnak, melyből többen Sáros vármegyénél hivatalt viseltek.

Hedry P é t e r 1838—1846-ban alszolgabiró.

Hedry E r n ő 1838-ban alszolgabiró, 1846-ban pedig már az első alispáni székben ült.

Apaffy I. Mihály korában Erdélyben is szerepelt egy H e d r y, névszerint B e n e d e k, ki 1670-ben nevezett erdélyi fejedelemtől a bécsi udvarhoz járt követségben, az összeesküvés gyanujában állott magyar urak ügyében.

Heem család. Heem B e n e d e k 1366-ban kövi és krassói főispán, és I. Lajosnak a velenczések ellen hadvezére volt [3]).

Heer család. Zemplén vármegye armalista nemes családainak egyike [4]).

Hegedűs család. (Felső-Őri) Egyike azon hatvannégy nemes családnak, melyek 1582-ben Rudolf királytól Vas megyei Felső-Őr helységre uj királyi adományt nyertek. *Lásd Zámbó család.*

Hegedűs család. Oly nevezet, melyet több külön család visel. H e g e d ű s család él Pozsony, Szabolcs, Ugocsa, Zemplén,

---

[1]) Wagner Diplomat. C. Sáros. pag. 331.
[2]) Ugyanott pag. 352.
[3]) Lehoczky Stemmat. II. pag. 171. stb.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. pag. 112.

Vas stb. megyékben, melyeknek leszármazási fáikat nem ismerve, rólok csak töredékes adatokat nyujthatunk.

Kétségkivül a történelemben legelől azon Hegedűs István szerepelt, ki 1552-ben Dobó Istvánnal Eger várát védelmezé [1]).

Az Ugocsa megyében birtokos Hegedűs család is a régiebbek közül való. Hegedűs Tamásnak fia László 1466-ban élt, midőn többek közt Gödényházára nézve Mátyás királytól megerősitő kiváltságlevelet kapott [2]). E század elején ugyancsak Ugocsa megyében Fancsikán közbirtokos Hegedűs Gergely [3]).

Zemplén megyében az armalista családok közt áll a Hegedűs család [4]).

Hegedűs család. Hegedűs József, György és Ferencz 1753-ban Mária Terézia király-asszonytól kaptak czimeres nemes levelüket [5]).

Czimerük vizirányosan kétfelé osztott vért; az alsó osztály ezüst-vörös koczkás udvart képez; a felső osztály kék mezejében három arany búza-kalász emelkedik fel. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között szintén három arany búza-kalász látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Szintén Hegedűs családbelieket tüntet fel a következő családfai töredék:

Hegedűs Ferencz

János	Anna	Ferdinand	Károly
Pest várm. ház gondnok. † 1853. jun. 20. kora 55. évében. (Miskey Genoveva)	(Sauska Lajos)	cs. kir. őrnagy.	cs. kir. hivatalnok Baranyában.
Mária			

Hegyesi család. (Boros-Jenői). Jelenleg Erdélyben él, hová Magyarországból a nemzeti fejedelmek alatt költözött. Hegyesi János 1643-ki mart. 21-én Zarándban két pusztát kap beiratképen [6]).

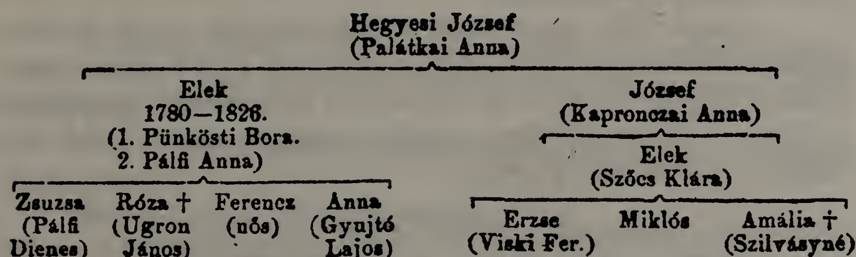
---

[1]) Istvánffy.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 150.
[3]) Ugyanott 120.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[5]) Collect. Herald. Nro 250.
[6]) Kővári L. Erdély nev. családai. 111. l.

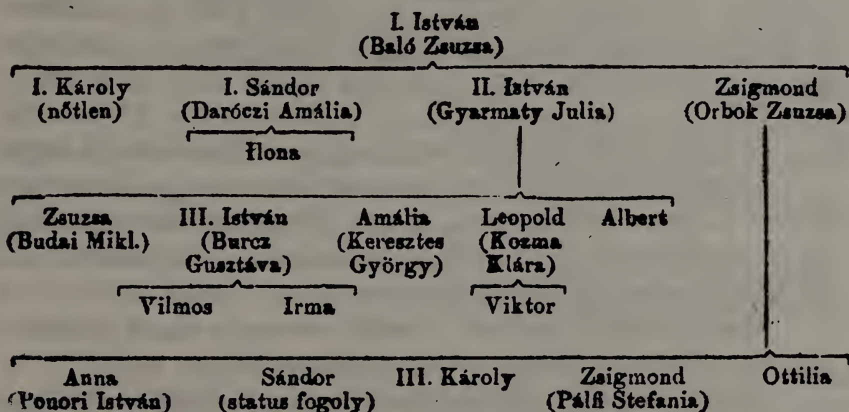
Jánosnak fia Mihály, kinek Cserényi Annától ismét Mihály és István, és ez utóbbi lehetett azon Hegyesi István, ki Apaffy alatt kamarai javak igazgatója volt, és 1686-ban „Kegyesség nagy titka“ czimü könyvet adott ki [1]).

Hegyesi András már 1679-ben Apaffy udvarában volt alkalmazva [2]); és ezen András és Mihály feleségével együtt 1704-ben a Rákóczy forradalom elől a görgényi várba menekültek [3]).

Korunkra a család legalább két ágon jöve le, az egyik ág leszármazása következő:

A család másik ágazata főleg Küküllő vármegyei birtokos; leszármazása [4]) igy következik:

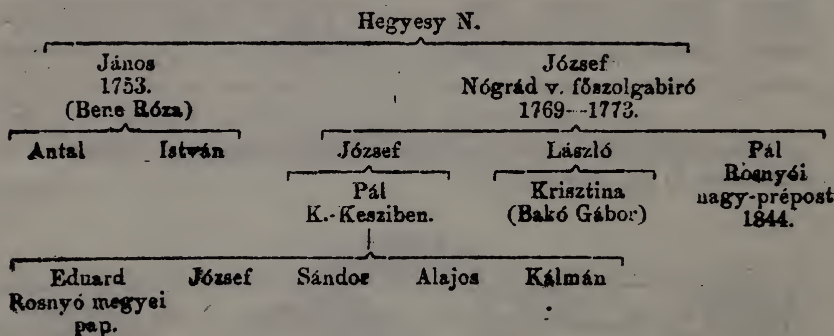
[1]) Bod P. Magyar Athenás. 103. lap.
[2]) Cserey Mih. Historiája. 118. l.
[3]) Ugyanott 336. lap.
[4]) Török Antal ur közlése szerint.

E második ágazat nagyobb része katonai pályán működött. — I. István alezredes; I. Sándor ezredes, s az erdélyi 1834., 1837. és 1841-ki országgyülésen kir. hivatalos volt.

I. Károly százados; II. István főhadnagy, és a most élők közül II. Károly szintén főhadnagy.

Hegyessy család. Czimeres leveles család Nógrád vármegyében, hová Sáros vármegyéből származhatott, legalább I Leopold királytól 1658-ban kelt czimeres levele Sáros vármegyében hirdettetett ki 1659-ki mart. 19 én, a mint ezt az 1734-ki Nógrád megyei nemesi vizsgálatkor felmutaták.

A család 1730. táján szakadt Nógrád megyébe, és ott Karancs-Kesziben beházasodás útján birtokhoz jutott. Az 1755-ki nemesi összeirásban Hegyesy Jánost és Józsefet (valószinüleg testvéreket) találjuk, s ezektől két ágra szakadt a családfa; mely — habár nem teljesen — következőleg jöve le:

A család ujabb időben Mező-hegyesi előnévvel irja magát.

Czimere: a vért kék mezejében zöld téren álló grif, első jobb lábával meztelen kardot tartva. A vért fölötti sisak koronájából egy bajnok emelkedik ki, jobb kezével szintén kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Hegyallyay család. Zemplén vármegye kihalt családa. — Közülük 1436-ban élt Hegyallyay János [1]).

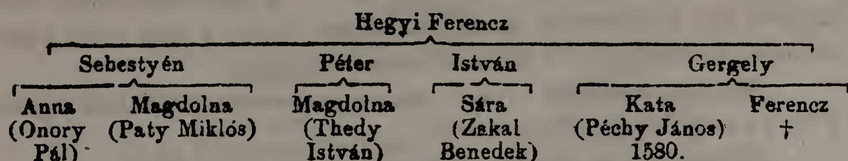
Hegyi család. (Felső-Őri). Vas megyei Felső-Őrről irja nevét, és egyike azon családoknak, melyek Rudolf királytól 1582-ben Felső-Őr helységre uj királyi adományt nyertek. *Lásd Zámbó család.*

Valószinüleg e családból vannak Hegyiek Mosony és Zala megyében is.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 81.

Hegyi család. (Hegyi). Hegyi helység van Pozsony vármegyében is, még pedig kettő is, mindkettőt nemesek lakják s birják. E helységben birt már hajdan a Hegyi család, melyből Hegyi Ferencz a XV. században élt, s következő családfát [1]) alkotott:

Ez ágazat — mint látszik — fi-ágon kihalt. Gergelynek vonalán Péchy, Füssy, Bene családokkali összeköttetése által a Lipthay család örökösödött.

Hegyi nevü nemes család jelenleg emlittetik Bihar és Gömör vármegyében is.

Hegymeghy család. Közülök Hegymeghy Borbálának Mesko Jakab nejének panaszai az 1715-ki országgyülésen tárgyaltattak [2]).

Heill család. 1741-ben october 28-án Mária Terézia király-asszonytól kapta czimeres nemes levelét [3]) Heill Ignácz.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott vért, a felső osztály kék udvarában egy félig látható arany oroszlán emelkedik ki, első lábait ragadozásra nyujtva ki. Az alsó osztály vörös mezejében három kinyilott fehér rózsa látszik, kettő fölül, egyik alul (háromszeg alakban helyezve). A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobb-oldali vizirányosan arany-kék, a másik ezüst vörös, egy vörösbe öltözött kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Heimerle család. Alapitója Heimerle János Farkas, ki 1741-ben Mária Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét [4]).

Czimere négyfelé osztott vért, az első osztály vörös udvarában egy fehér szikla emelkedik fel, tetejéből lángot okádva, az udvar jobb oldalából felhőből egy kar nyulik be, mely kalapacsával a szikla tete-

---

[1]) Kisfaludi Lipthay levéltárából perbeli genealogia szerint.
[2]) 1715-ki 103. törv. czikk
[3]) Collect. Herald. Nro 171
[4]) Ugyanott Nro 287.

jén a lángok közé üt. A második osztály kék udvarában arany mezőről három arany búza-kalász emelkedik fel. A harmadik osztály kék mezejében vörös-fehér csíkos bőség-szarujából virág és gyümölcs özönlik ki. A negyedik osztály vörös udvarában hátulsó lábain arany oroszlán áll, első jobb lábával bányász-kalapácsot tartva. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas szárny között a most leirt arany oroszlán emelkedik ki, a bányász-kalapácsot tartva.

Heincz család. Bihar vármegye nemes családainak egyike Fényes E. Geographiája szerint.

Heinrich család. Heinrich János 1760-ban januárban kelt czimeres levélben nemesittetett meg Mária Terézia királyasszonytól [1].

Czimere négyfelé osztott vért; az első és negyedik osztály kék mezejében királyi korona látszik átütve keresztben két lándzsával, és fölötte arany csillag ragyog. A második és harmadik osztály vörös mezejében hátulsó lábaira felállva fehér oroszlán első jobb lábában buzogányt tartva szemlélhető. A vért fölötti sisak koronájából pánczélos kar nyulik fel, meztelen pallóst tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Heiszler család. Heiszler Donatus császári hadvezér az 1687-ki országgyülésen magyar honfiusitást nyert [2].

Heiszter család. Nevezetessé tette magát közülök hazánkban gr. Heister Sigebert császári tábornagy, cs. kir. tanácsos, hadi tanácsi elnök, cs. kir. kamarás, ki főleg az 1703—1710-ig tartott Rákóczy forradalom ellenében szerze érdemeket, és 1715-ben magyar honfiusitást nyert [3]. Született 1646-ki aug. 6-án. Meghalt 1718-ki febr. 22-én. Birta Sileziában a Goschitzi, és Stájerországban a Kirchbergi uradalmat. Neje négy volt: a) gróf Zinzendorf Mária-Anna, b) gróf Lamberg Margit, c) báró Gera Erzsébet, és d) gróf Katzianer Jozefa-Alojzia.

A család leszármazási táblázata következő [4]:

---

[1]) Collect. Herald. Nro 11.

[2]) 1687-ki 28. törv. cz.

[3]) 1715-ki 131. törv. czikk. A család neve leggyakrabban Haister-nek iratik.

[4]) Schönfeld: Adels-Schematismus. II. Jahrg. 79.

Heister Siegbert
(báró Dahl Kata)

báró Gotfried
(gr. Virmond Mária-Anna)

gr. Henrik Siegbert
szül. 1646. † 1718.
tábornagy.
Magyar indigena.

Rudolf altábornagy † 1771. sept. 21. (1. gr. Khuenburg Eleonora. 2. gr. Gleisbach Mária-Jozefa)	Albert altábornagy, hadi tanácsos † 1746. oct. 16. (gr. Kaunitz Gabriela)

János Gotfried
Tiroli tart. főnök.
† 1800. sept. 20.
(gr. Rosenbergi Ursini
Mária-Antonia)

Janka-Gabriela pozsonyi apácza. †	Alojzia szül. 1776. (gr. Blümegen Fer.)	Rudolf korm. tanács Grätzben. † 1770.	Fülöp tábornok szül. 1784. (gr. Königsegg Aulendorf M.-Sidonia)

Heizenstein család. Heizenstein Otto-Felicián, János-Kristóf, Ferdinand az 1687-ki országgyülésen honfiusitattak [1]).

Heydendorf család. Erdélyi szász eredetü család, Medgyes vidékén. 1610-ben [2]) kapott nemességet. Tagjai a kormányszéknél hivataloskodtak, hol tanácsosságig vitték; vagy Medgyes székben, mint 1848-ban Heydendorf Károly.

Heydendorf János-András 1815-ben a kormányszéknél hites jegyző volt.

Helburg család. Helburg kapitány az 1687-ki országgyülésen indigenatust nyert [3]).

Helle család. A XVII. század végén élt Helle István, kinek Borsod megyéből származott nejétől Nyirő Erzsébettől gyermekei: a) Rozália 1730-ki jan. 7-kétől Nagy György neje; meghalt 1784. táján. b) Lőrincz élt 1767-ben. c) Erzsébet; és d) György.

Czimerük: a vért kék mezejében hátulsó lábain álló oroszlán, kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronáján pánczélos kar ki-

[1]) 1687-ki 28. törv. czikk.
[2]) Kővári: Erdély nev. családai 259. l.
[3]) 1687-ki 29. törv. czikk.

vont kardot tart, melynek közepéről két kiterjesztett sas-szárny nyúlik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Hellebranth család. Békes és Heves megyei család. Közülök Hellebranth János következő családot alkotott:

		János (Plathy Teréz)	
József	Mihály	Gáspár	Anna (Tormay)

János, volt b.-szarvasi jegyző, Szarvas város történeteit irá le a Tudom. gyüjteményben, s külön is kiadva 1822-ben.

A mult században Hellebranth Pál Csetneken 1787. febr. 19-én kelt egybe Knezl-Zsuzsannával.

Hellenbach család. (Báró). Ismert törzse nemes Hellenbach Jeremiás körmöczi jó módú bányász, (mások szerint, vagy) utóbb a körmöczi bányai kamaránál számvevő tiszt. Ennek három fia volt: János, János-Kristóf[1]) és János-Gottfrieddel, a két előbbi Wittebergben járta iskoláit, s egyikök 1656. és 1658-ban értekezést adott ki ugyanott [2]).

Legtöbbre vitte Hellenbach János-Gottfried, ki 1685-ben már Jenában az orvosi tudorságot nyeré el. Hazajövén, szerencsés gyógyitásai az udvarhoz is útat nyitának neki, és I. Leopold királynak egy baját sikeresen orvosolván, annak kegyelmébe jött, s cs. k. tanácsosi czimet, egyszersmind 1686-ban báróságot nyert [3]). 1694-ben Nyitra megyében Tóot-Sookon, Dióson, Atrakon, Vásárdon és Gellénfalván a Sooky és Dombay családok javaiba iktatott be, de Csery Imre ellentmondása mellett [4]). A Rákoczy forradalomban ennek pártjához csatla-

---

[1]) Ha csak e János-Kristóf nem egy János-Gottfrieddel.

[2]) Bartholomaeides Memoria Ungarorum. pag. 148.

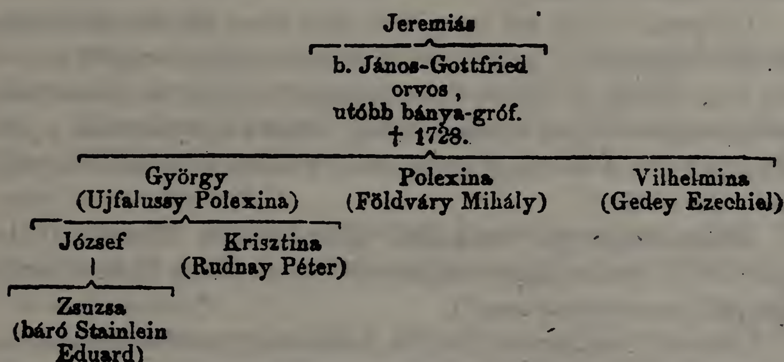
[3]) Haan L. Jena Hungarica. p. 19.

[4]) Nyitrai káptalan. Libro 8. Proth. 87. folio 37—46.

között, és a bányász-kamara grófja lőn, mely miatt jószágait elvesztette, de a szathmári békekötés után III. Károly király ismét kegyelmébe vette, s jószágait visszaadatta, és ismét bányászati főnök lőn. Meghalt 1728-ban.

A bárósági diplomával nyert czimere a családnak függőlegesen kétfelé osztott vért; a jobb-oldali osztály arany mezejében jobbról egy kétfejü fekete sas nyúlik be, kiterjesztett szárnynyal, és mindkét fejével láthatólag; a bal-oldali ezüst mezőben egy hátulsó lábain álló, kettős farkú vörös oroszlán balra fordulva, mászni látszatik. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-szárny között, melyek közül a jobb-oldali vizirányosan fekete-arany, a bal-oldali ezüst-kék, koronás vörös oroszlán emelkedik ki, szintén balra fordulva, és első lábaival a sas-szárnyakba fogódzva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [1]).

A család leszármazását mutatja a következő táblázat:

Ugyan e családbeli, s Györgynek fia, vagy testvére volt báró Hellenbach Károly, kinek nejétől Rajman Juliannától (előbb Géczy Imre neje volt) gyermekei: József, Klára és Julianna; s talán ennek leánya a most is élő Karolina csillagkeresztes hölgy, néhai Bory Miklós udv. referendarius neje.

Szintén e családból származott báró Hellenbach Zsuzsánna Csemiczky Ferenczné a mult század második felében.

Helmeczy család. Már 1596-ban emlitést lelünk e családról, midőn Helmeczy János Sirok vár kapitánya volt [2]). Sőt e Jánosnál még előbb éltek, s valószinüleg ősei voltak azon Helmeczy Gábor

[1]) Collect. Herald. Nro 806. és Adami Scuta gentil. tom. IV.

[2]) Istvánffy Hist. 1685-ki kiad. 452. l.

és András deák, kiknek 1423-ban Zemplén megyében Véke helységben 15 jobbágytelek és egy elpusztult házhely, egy malommal együtt per útján itéltetett oda [1]).

E család kihalt [2]).

Helmuth család. A Helmuth családból ismeretes Helmuth Gáspár, ki 1718-ban született Ujvároska helységben. 1764-től 1781-ig stomfai, bazini plébános, alesperes; 1781-től pozsonyi, 1784-ki julius 23-tól esztergami kanonok és nógrádi főesperes volt. Meghalt Nagyszombatban 1807-ki mart. 1-én, kora 89. évében. Vagyonát szegényeknek és ajtatos alapitványokra hagyá [3]).

Czimere — mint egy rézmetszvény mutatja — a vért udvarában zöld téren álló galamb, zöld olaj-ágat tartva. A vért fölötti sisak koronájából három strucz-toll nyulik fel. A vért körül szokásos foszladék hullámzik.

Hem család. Hem László és Ignácz 1790-ben emeltettek a nemesek sorába.

Czimerük: a vért kék mezejében zöld téren hátulsó lábain ágaskodó fehér egyszarvú, nyakán arany korona ragyog, melyből kétfelől arany láncz csüng le. Ugyan ilyen egyszarvú nyúlik fel a vért fölötti sisak koronájából is két elefánt-ormány között, melyek közül a jobboldali arany-kék, a bal-oldali vörös-ezüst. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4]).

Hemeczperger család. Hemeczperger János 1741-ki october 28-án kelt czimeres nemes levél által Mária Terézia királyasszonytól nemesittetett meg [5]).

Czimere: vizirányosan kétfelé osztott vért, a felső kék mezőben két arany csillag ragyog, az alsó vörös mezőben egy futó agarat mutat, melynek nyakán arany örv van. A vért fölötti sisak koronájából két egymást elfedő kiterjesztett sas-szárny emelkedik föl: a háttérben álló vizirányosan vörös-ezüst, az előtérben álló arany-kék. — Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 289. l.

[2]) Ujabb időben ismét támadt Helmeczy nevezetű család, az egykori hirlap-szerkesztő, s m. akademiai tag Helmeczy Mihály által, azonban e nevet csak ő vevé fel, előbbi „Bierbräuer" nevét születése helyéről Helmeczy-re változtatván.

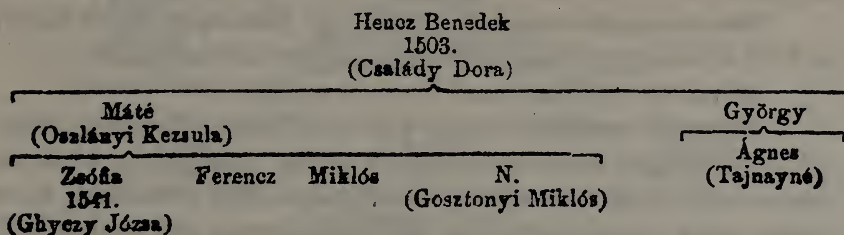
[3]) Memoria Basilicae Strigoniensis. pag. 175.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[5]) Collect. Herald. Nro 172.

Hencsellőczy család. Zemplén vármegye kihalt nemes családainak egyike [1]).

Hencz család. (Aszúpataki †). Nyitra megyei kihalt család. 1489-ben élt aszúpataki Hencz Zsigmondnak fia Pál [2]). Ugyanez időben (1503-ban) élt Hencz Benedek, ki ily családfát [3]) alkotott:

Hencze család. Nyitra megye nemes családainak sorában áll. Hencze István 1837-ben Nyitra megyénél az alapitványi pénztárak főgondnoka.

Henczelffy család. (Petroveczi). Kihalt család. Petroveczi Henczelffy István királyi ügy-igazgató volt 1515 ben [4]).

Hendrey család. Közülök Hendrey Pál Arad megyei táblabiró 1841-ben kir. udvarnokká neveztetett. 1812-ben a Ludoviceára száz forintot ajánlott [5]).

Hendy család. (Gyallai). Komárom megyei kihalt család. Gyallai Hendy Pál 1485-ben királyi ember gyanánt (homo regius) neveztetik meg [6]).

Henneman család. Henneman János és Sámuel-Leopold 1794-ben I. Ferencz király által nemesitettek meg [7]).

Czimerük négyfelé osztott vért; az első és negyedik osztály fekete udvarában zöld téren királyi koronán hátulsó lábain arany oroszlán

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 82.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 171.

[3]) A kuriai levéltárban perbeli genealogia. — Lásd e munka IV. kötet 398. lapját is. — Hencz Györgyre vonatkozólag Mss. Mus. fol. lat. Nro 2340. hol ez áll: „*Testimoniales Judicis Curiae Steph. Báthori super transumptione certarum Literarum Birsagialium pro parte nobilis Grod filii nobilis cundam Georgii Hencz, in Judiciis octavalibus ad Instantiam Stephani Ghyczy facta 1578.*"

[4]) Verbőczy: Tripartituma Előszava.

[5]) 1812-ki 2-ik törv. czik.

[6]) Gr. Teleki Józs. Hunyadiak kora XII. 278. 281.

[7]) Adami Scuta gentil. tom. IV

áll, első jobb lábával kivont kardja hegyén levágott fejet tartva. A második és harmadik osztály kék udvarában hármas fehér sziklán vörös lábú és csőrü gólya áll, csőrében arany kigyót tartva; fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany nap ragyog. A vért fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között pánczélos kar könyököl, ezüst buzogányt tartva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék.

Hennequin család. Közülök gr. Hennequin János-Károly az 1827-ki országgyülésen nyerte meg magyar honfiusittatását [1].

Henney család. Lásd Hennyey család.

Hensch család. Hensch János 1717-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét, mely szerint czimere a vért kék udvarában zöld térről fölemelkedő hármas magas fehér sziklahegy, itt-ott bemohosodva. A vért fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2].

Henter család. (Sepsi sz.-iványi, nemes és báró). Gyökeres székely család, melynek nevével a XVI. század végétől Erdély történelmében gyakrabban találkozunk.

Eredetét rendszerint az Apor családéval kötik egybe olyképen, mint e munka I. kötet 53. lapján iratik, hogy az állitólag magvaszakadt Apor István leányának Ilonának, Burczia Máté nejének két fia maradt: István és Lukács. Amaz megtartá az Apor nevet, és Bályányos ura maradt; Lukács pedig Sepsi-Sz.-Ivánra (vagy tán inkább Nagy-Ajtára) ment lakni, hol elsőbb kis Henternek kezdék nevezni, mig fia Máté már csak Henter névvel marada [3].

Azonban több rendbeli táblázaton a család nem Lukácstól, hanem Dénestől hozatik le, és az első történelmileg ismert Henter Gáspárt a legtöbben nem Lukács, hanem Dénes fiának irják.

A leghasználtabb — bár sajnos, hogy nem teljes — leszármazási táblázat szerint következőleg [4]) jő le a család:

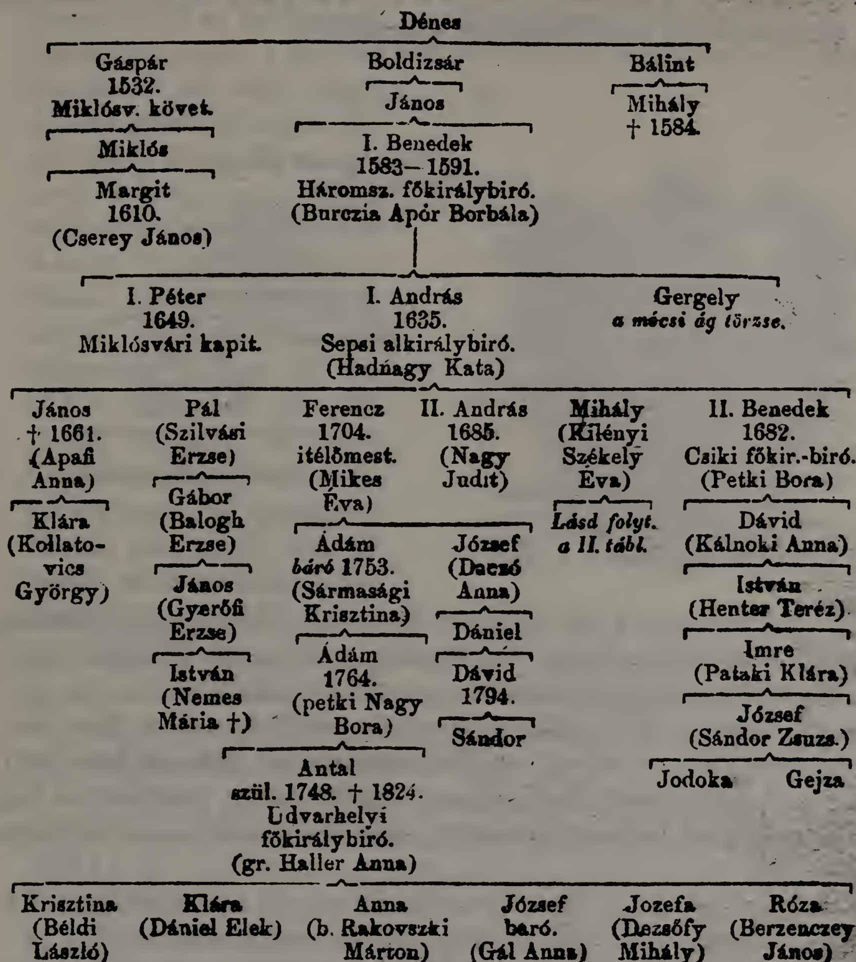
[1]) 1827-ki 44. törv. czikk.

[2]) Collect. Herald. Nro 566.

[3]) Benkő: Special. Transylv. II. — Szegedy: Sinopsis Reg. Belae IV. 329. után.

[4]) Kővári L. Erdély nev. családai. 143. l.

I. tábla.

A törzs D é n e s n e k fiai közül G á s p á r 1531-ben Miklósvárszék megbizottja Szapolyay Jánoshoz a szék kiváltságainak megerősitése ügyében [1]), N.-Ajtán lakott [2]); s tőle kezdve minden lustrán láthatni H e n t e r-eket, mint nagy-ajtai birtokosokat. Kővári szerint pedig az is világosnak látszik, miszerint S e p s i-S z e n t-I v á n t a Boldizsárnak unokája I. B e n e d e k — ki szintén Nagy-Ajtáról irá magát — (1583.)

[1]) A Nemes Székely Nemzet Constitutioji 16.

[2]) Capit. Alb. Com. Marmaros fasc. 3. Nro 9. Kővári szerint.

kapta Apor Borbálával [1], sőt — ugymond Kővári — a káptalani kútfők még arra is rávisznek, mikép a szent-iváni nevet Benedeknek fia I. András kezdé legelőször használni [2].

II. tábla.

I. Benedek már 1578-ban Háromszék főkirálybirája, 1586-ban a fejedelmi tábla ülnöke. Valósziniileg ő volt az, ki 1603-ban Segesvárott, mint Székely Mózses követe halálra kinoztatott [3]).

Ugyanez időben éltek még egy Henter Benedek és Gáspár, kik a családfán nincsenek, s kik Székely Mózsessel a Bárczán estek el [4]).

I. Benedeknek fia I. Péter 1631-ben egy primipilatust kap Nagy-Ajtán I. Rákóczy Györgytől, 1649-ben Miklósvárszék kapitánya volt [5]).

I. András (I. Benedeknek fia) Sepsi szék alkirálybirája, Hadnagy Katalintól hát férfikort ért gyermeke maradt. Ezek közül

Pál Apaffy Mihály alatt 1662-ben megbélyegeztetett [6]). Ágazata István kis unokájában halt meg.

Ferencz itélőmester 1704-ben Rákóczy alatt. Mikes Évától két fia maradt: Ádám tanácsos és udvari titkár volt, ki 1753-ki

---

[1]) l. Lib. Reg. Sig. Báthori 91. l. 1583. évről.
[2]) Capit. Alb. Protoc. Michaelis Barsi fasc. 69.
[3]) Wolph. Bethlen Hist. tom. V. p. 363.
[4]) Ugyanott V. 409
[5]) Kállay Székely nemz. 251.
[6]) Kazy Historia R. H. libro VIII.

nov. 26-án báróságra emeltetett. Unokája Antal (szül. 1748. † 1824. junius 30-án) cs. kir. kamarás, és Udvarhelyszék főkirálybirája, és a Jézus-rend vitéze, a Kis-Küküllő mellett fekvő szent-demeteri kastély kertjében, hol akkor lakott, minden gyermeke születésére egy fenyőt ültete. Gyermekei közt öt leány van, mint a táblázat mutatja. Egyetlen fia József Erdély legjobb gazdáinak egyike. „Udvarának kapuja Kelementelkén, ősmagyarosan — mint irja Kővári — mindennek tárva áll. Királyi hivatalos, de Vásárhely lévén a legmesszibb hely, hová kimegy, az országgyüléseken nem jelene meg. Jó hazafi, és az irodalom meleg barátja."

Ferencz itélőmesternek másik fia József megmaradt nemesnek, ennek unokája Dávid 1794-ben Doboka vármegye alszolgabirája.

II. András (I. Andrásnak fia) 1686-ban Tököly ellen táborozott [1]. Nagy Judittól fiai nem maradtak.

Mihály (I. Andrásnak fia) a Rákóczy forradalomban tábornok és követ a portára [2]. Kiléni Székely Évától két fia maradt: László és Dávid. — Amannak ága megmaradt a nemesi renden, és — mint a táblázat mutatja — lenyúlik egész a jelenig. Legvégén János áll, ki 1846-ban lett itélőmester, és 1853-ban halt meg. — Dávid 1744-ben báróságra emeltetett, és ámbár két nejétől (1. Lázár Druzsiannától és 2. Petki Borbálától) két fia: Zsigmond és Ferencz maradt; ágazata Ferencz fiában, (ki 1732-ben született) és Háromszék főkirálybirája volt, 1788-ki febr. 1-én kihalt. Ferencznek Anna nevü leánya báró Lusinszky János neje lőn.

II. Benedek (I. Andrásnak fia) Apaffy alatt tanácsos, 1682-ben Csiki főkirálybiró, 1695-ben udvari titkár [3]. A Rákóczy forradalomkor

---

[1]) Cserey Mih. Hist. 157. l.

[2]) Ugyanott 257. 326. 435. l.

[3]) Kállay Székely Nemz. 251.

ennek hive. Végével kegyelemmel jő haza Moldvából [1]. Petki Borától Dávid fia maradt, kinek ága táblázatunkon Józsefben a Sándor Zsuzsánna férjében és gyermekében él.

A család ősfészkét: Szent-Ivánt nemes Henter József birja Sámuellel, kit hiányos nemzékrendünkön nem láthatunk. A másik családfészket Nagy-Ajtát Henter Sándor lakja. János († 1853-ban) ága Csikban székel.

A család egy másik ága, mely a táblázaton szintén nem lelhető, szerényebb körre szoritva következőket mutatá fel: Henter Dávidot háromszéki aljegyzőt, Ignáczot a fiscalis Directoratusnál tisztet, Lajost gubernialis irnokot 1794-ből; — továbbá Farkast Kolosmegyei árvaszéki ülnököt és Doboka megyei rectificator biztost, Zsigmondot szintén Doboka vármegyei rectif. biztost 1815-ből. Ugyanott rectif. biztos 1847-ben Henter László is [2].

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja — a vért felső részének közepéről lefelé két domboruan rézsútos vonal által három felé osztatik; az alsó osztálynak, mely a vért aljáról piramis alakban nyúlik fel, kék udvarában zöld téren egy arany koronán álló, egyik felemelt lábában kövecset tartó, és nyakán átnyilazott daru áll. A vért felső két osztálya vörös mezőt mutat, melyek közül a jobb-oldaliban kivont kard, a balban iró-toll látható. A vért fölött koronás sisak áll. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Hennyey család. Hennyey család (néhol irva Henneynek is) Zemplén vármegye kihalt családainak egyike [3].

Hennyey János Patócsi Ferencznek egyik lovas hadnagya volt, és kitünően harczolt Csállya vára ostromában 1551-ben [4].

Hennyey Miklósnak Dombay Annától született leánya Hennyey Margit Zeleméri Kamarás Miklósnak neje volt 1569-ben [5].

Hennyey nevü család jelenleg Sopron megye nemes családai között emlittetik Fényes Elek Geographiájában.

Heöbök család. (Felső-Őri). Vas megyei azon hatvannégy család egyike, melyek 1582-ben Felső-Őr helységre uj adománylevelet nyertek. (*Lásd Zámbó család*).

---

[1]) Kővári id. h. 114.

[2]) Az 1847-ki országos tiszti névtár szerint pedig Fejér megyében szegények ügyvédét Henter Imrét bodoki előnévvel találjuk.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 82.

[4]) Istvánffy Libro XVII.

[5]) Szirmay C. Ugocsa p. 84. Lehoczky Stemmat. II. 171.

Heölgyi család. Kihalt család, melyből a XVI. században élt Heölghy Gáspár Nyitra vármegye provisora, kinek Csery Mihály nejével Vizkelety Juliannával együtt Pozsony megyei Ónfalván fekvő birtokát 1610-ben visszaereszté [1]). Ugy látszik e Gáspárnak fiai voltak Heölghy Ferencz és II. Gáspár, kik 1676-ban Komárom megyei birtokukat Lőgört Mohy Istvánnak adák el [2]).

Emlitett II. Gáspár, ki 1654-ben Hölgyi Jánossal zálogbirtokot szerze [3]), — 1665-ki január 12-én kir. személynök lőn [4]). E Gáspárnak leánya Anna Berényi Péternek hitvese volt, és ugy látszik — benne az egyik ágazat enyészett el.

A Heölgyi családnak egy másik ágazata, mely törzséről Mártonról Martinovicsnak is neveztetett, igy sarjadzott le.

Márton
György
Jakab
Mátyás
1609.

A végizén álló Heölgyi máskép Martinovics Mátyás Pozsony megyei Körtvélyes helységbeli per alatti birtokrészét örökösen Csery Mihálynak vallá be [5]).

Herberstein család. Jelenleg Ausztriában és porosz Sileziában laknak és birnak. Őseik közül Herberstein Vaikard, Ádám, János, Zsigmond, kik részben a bányászatnál voltak hazánkban alkalmazva, 1609-ben honfiusitást nyertek [6]).

Később 1687-ben Herberstein Ferdinand-Ernő, János-Kristóf és János-Frigyes nyertek magyar honfiusitást; de ugy látszik azon ágazathoz tartoztak, melynek már magvaszakadt [7]).

Őseik közül báró Herberstein Zsigmond már II. Lajos király alatt hazánkban követséget viselt Miksa császár részéről [8]).

---

[1]) Nyitrai káptalan Fasc. SS. Nro 124. és Esztergami káptalan Libro 11. fol. 264.

[2]) Fényes: Komárom várm. 114.

[3]) Pray: Mss. tom. IV. pag. 138. 362—369.

[4]) Eredeti oklevél.

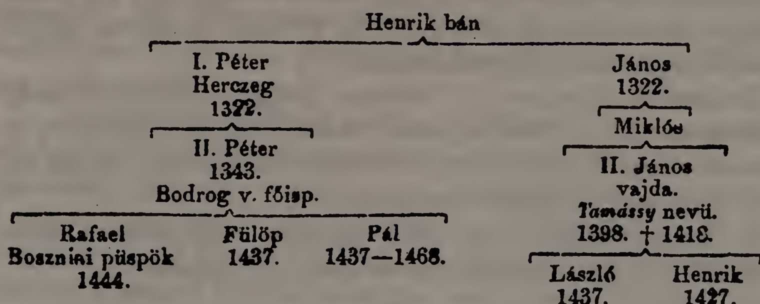
[5]) Esztergami kápt. Libro 11. fol. 157.

[6]) 1609-ki 77. törv. cz.

[7]) 1687-ki 28. törv. cz.

[8]) L. Kovachich Script. Minor.

Herczeg család. (Szekcsői †). Mint itt följebb (a 74. lapon láthatjuk) a Hedervárу családdal egy közös törzsből ered. Törzse Henrik bán volt, kitől néhány izen kezdett sarjadzani a családfa [1]:

A táblázaton állók közül II. Péter 1343-ban Bodrog vármegye főispánja volt, midőn Gileti Miklós nádor a Bodrog városában tartott nádori törvényszék alkalmával őt Gál pécsi kanonok panaszára jószágain a vámszedés megszüntetésében elmarasztalta. Fiai: Rafael 1444-ben lett boszniai püspök, és kötelezé magát a törökök elleni hadba menetelre. Testvérei: Fülöp (gyakran Philpes-nek irva) és Pál, kik 1437-ben Hedervárу Lőrincz nádorral perlének, később megegyezvén, Hód és Vásárhely birtokába jutottak illetéktelenül, mitől azonban később elestek [2])

Emlitett Pál 1468-ban Mátyás király mellett kezességet vállalt.

Mint a következők mutatják, a fölebbi táblázat hiányos, mert előbb megszakad, mint sem a család elenyészett. Még a Herczeg-ek jóval tovább virágzottak. Herczeg Miklós Mátyás király korában főpohárnok volt, 1459-ben ő is feleskűdt nevezett király hűségére, midőn egynémelyek Miksa császár pártjára térének.

Herczeg Ferencz 1505-ben Baranya vármegyét képviselte a rákosi országgyülésen [3]).

H. Miklós 1526-ban Mohácsnál harczol és fogságba esett, honnan később kiszabadult, Szoliman őt lovastúl, fegyverestül szabadon bocsátván.

---

[1]) Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. VII. p. 394.

[2]) Fejérnél id. h. Rafael, Fülöp, Pál, világosan Péter fiaiul iratnak, ellenben 1450-ben egy oklevélben (lásd Teleki Hunyadiak kora X. kötet 248—256. l.) Lászlónak fiaiul mondatnak; a két hely ugy egyeztethető, hogy talán Lászlónak csupán fogadott fiaiul tekintendők.

[3]) Jászay: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157. l.

Herczeg Imre 1527-ben jelen volt I. Ferdinand király koronáztatásán, s akkor lett udvarmesterré.

Ezután nemsokára a család kihalt.

A család Szekcsőről irta előnevét, és ezenfelül több adományos birtoka is volt, igy nyerte többek közt 1464-ben is Trewtl Miklós magszakadtán ennek birtokait másokkal együtt.

Herczeg család. (Máskép Panajuth). Herczeg máskép Panajuth Pál Hunyad vármegyétől 1831-ki junius 10-én nyert nemesi bizonyitványt nyert, mely Krassó vármegyében 1832-ki január 21-én kihirdettetett, azonban 1835-ki aug. 19-én tartott közgyülésben a nemesek sorából kitörültetett [1]).

Herczeg család. Zemplén vármegye nemes családa. Herczeg György 1608-ban birta Szög helységet [2]).

Herczer család. 1790-ben Herczer Ferencz czimeres nemes levelet nyert.

Czimere következő: a vért arany udvart, és abban kétfejü fekete sast mutat kiterjesztett szárnyakkal; a vért aljáról egy kék piramis nyúlik fel ugy, hogy annak felső része és hegye a fekete sast kétfelé osztva a vért felső részeig ér, s abban királyi korona tetején egy piros sziv látszik. A vért fölötti sisak koronáján egyfejü fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal. Foszladék jobbról arany-fekete, balról arany-kék [3]).

Herdh család. Herdh Antal és Nep. János 1791-ki april 28-án Florenczben kelt czimeres levélben II. Leopold király által nemesitettek meg; és nemes levelük 1792-ki april 30-án Krassó vármegyében hirdettetett ki.

Czimere: négyfelé osztott vért; az első és negyedik osztály kék udvarában egy négyszögletü kövekből épült bástya, kapuval ellátva, látható, tetején lángoló tűz ég, az udvar két oldaláról rézsútosan fölfelé (gúla alakban) szögletben végződő arany csikolat, és a fölött jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A második és harmadik osztály arany mezejében zöld téren hátulsó lábain álló ezüst grif van, első jobb lábában kivont kardja végén levágott törökfejet tartva. Ugyan ilyen grif nől ki a vért fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4]).

---

[1]) Krassó várm. Jegyzőkönyv 2377. szám alatt.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112. 296.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

A nemesség-szerzőnek utódai jelenleg is nagyobb részben állami hivatalnokok. Ferencz Krassó megyében lakik Dognácskán.

Herdon család. Zemplén vármegye armalista nemes családainak egyike [1]).

Herdovich család. Herdovics János 1757-ben nemesittetett meg Mária Terézia király-asszonytól [2]).

Czimere: a vért kék udvarában zöld téren álló daru, fölemelt egyik lábában golyót tartva. A paizs felső részét háromszorosan arany-vörös koczkás csikolat foglalja el. A vért fölötti sisak koronájából két kék kiterjesztett sas-szárny emelkedik ki, mindeniken rézsútosan a vért felső részbeli arany-vörös koczkás csikolat látszik. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Herédy család. (Herédi †). Nógrád megyében birta Heréd helységet, onnan vette nevét és előnevét.

Közülök Mihály 1598-ban Nógrád megyének szolgabirája volt [3]).

1601-ben Herédy Mihály tiltakozik Herédy idősb Mihály és György ellen Heréd helységnek — melyhez neki is joga volt — elzálogitása miatt [4]).

Herédy Mihály 1647-ben Hont megye szolgabirája volt [5]), s utánna ugy látszik — nemsokára a család elenyészett.

Herendich család. Herendich máskép Apothecarius nevü család Zemplén megye kihalt armalista nemesei közé számittatik [6]).

Herényi család. (Breznóbányai). Breznóbányai Herényi (vagy Hereni) András testvérével Istvánnal, és fiaival Illéssel s Istvánnal 1612-ben nemesittetett meg [7]).

Czimerök: Delfin és horgony.

Közülök Herényi András Nógrád vármegyében Tamássiban született. 1762-ben Altorfon, utóbb Jenában tanult, 1764-ben lónyabányai evang. lelkész lőn [8]).

Herényi család bir Gömör megyei Bikkszög helységben [9]).

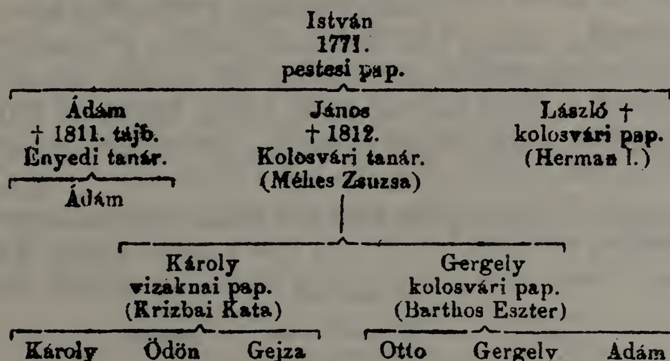
---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 112.
[2]) Collect. Herald. Nro 58.
[3]) Protoc. C. Neograd. anni 1598.
[4]) Ugyanaz 1601-ik évről.
[5]) 1647-ki 153. törv. cz.
[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 64.
[7]) Lehoczky Stemmat. II. 171.
[8]) Jena Hungarica. p. 72.
[9]) Fényes Geogr. Szótár I. 133

Herepel család. Erdély családa, melynek tagjai nagyobbára papi és tanári pályán szerepeltek, s főleg az egyházi szónoklat terén tüntek fel.

A XVI. században M.-Vásárhelyt lakának, midőn 1595-ben Herepei G e r g e l y gyalogsági alhadnagy volt [1]).

Már a mult század második felében 1771-ben Herepei I s t v á n al-pestesi lelkész (elöbb Losádi), s egyszersmind senior, irt verseket is [2]). Már atyja, sőt tán nagy-atyja is mint al-pestesi pap, és Hunyad ker. reform. esperes volt. Tőle a családfa következőleg sarjadzott le [3]):

„Á d á m, J á n o s és L á s z l ó testvérek alapitják — ugymond Kővári — Erdélyben az egyházi szónoklat mai népszerű jellegét.“

Á d á m t ó l mint nagy-enyedi történet-tanártól több ily tárgyu kézirat maradt hátra, melyek azonban az enyedi Collegium könyvtárával elpusztultak.

J á n o s előbb szászvárosi, utóbb vizaknai lelkész; végre hittani tanár Kolosvárott. A szerencsétlen báró Radák Póli felett oly gyászbeszédet monda, hogy Kolosvár úrhölgyei egy szelenczében 100 darab aranynyal tisztelték meg. Mint irótól Egyházi történelem maradt föl kéziratban.

L á s z l ó lángész volt, ki rögtönzött beszédeivel bámulásra ragadta Kolosvár hallgatóit. Utóbb Szathmárra ment lelkésznek.

K á r o l y 1825-ben lett kolosvári lelkész, 1836-ban N.-Enyeden hittani tanár; végre az ágost evang. püspökség alatti, s lutherán [4])

[1]) Nagy Szabó Fer. Memorialeja. Gr. Mikó Erdélyi történelmi adatok. I. köt. 44. lap.

[2]) Benkő: Transylvania Generalis II. 370.

[3]) Kővári: Erdély nev. családai. 115. l.

[4]) Kővári id. h. 116.

papok nagy jövedelmében részes vizaknai papságra ment, hol jelenleg is él. Munkája: „A Nagy-Enyedi Collegium története“ kéziratban hever.

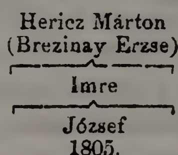
Gergely 1830-ban Dézsen káplán, 1832-ben ott, 1835-ben Kolosvárott lőn lelkészszé. 1846-ban kiadta „Alkalmi beszédeit.“ Jelenleg — irja Kővári — dr. Wolfahrt uj testamentomának magyarázatán dolgozik Incze Dániellel, melynek első kötete 1852-ben jelent meg, s utóbb a többi is.

Hérgécz család. Hérgécz Mátyás, János és András 1712-ben III. Károly király által emeltettek nemesi rangra [1]).

Czimerök: a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, kettős farkú arany oroszlán, ragadó helyzetben, kiöltött piros nyelvvel; fölötte jobbról és balról egy-egy arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, három fehér liliom-szálat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst vörös.

A család 1776-ban Békes megyéből vett ki nemesi bizonyitványt.

Hericz család. Ung megyei nemes család. Hericz Márton 1730-ban a Tiszán inneni kerületi tábla ülnöke, ily családfát alkota:

Hericz nevü családból Pera, Jova, Lapadát, Nikola Arad megye nemesei sorában foglaltatnak.

Häring család. Häring Ignácz közalapitványi ügyész 1842-ben emeltetett nemességre [2]).

Herkály család. Heves vármegyei nemes család, közbirtokos azon megyei Németmező pusztán [3]).

Herke család. Borsod vármegye nemeseinek sorában emlittetik Fényes E. Geographiájában.

Herlein család. Herlein Xav. Ferencz 1746-ban Mária Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere: a vért zöld udvarában egy a vért mindkét oldaláról rézsútosan (felforditott V alakban) felnyuló s szegletben végződő ezüst

[1]) Collect. Herald. Nro 682.

[2]) Lásd „Világ“ polit. hirlap 1842-ki évi 33. szám.

[3]) Fényes Geogr. szótár III. 139.

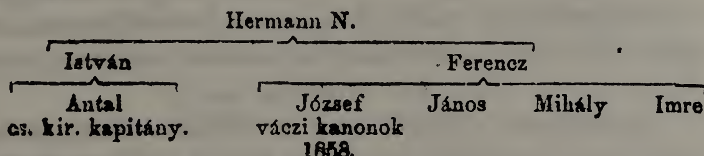
csikolat, melynek szögletében egy kinyilt vörös rózsa, és az oldalokon egy-egy zöld nád látható. A csikolat alatt ezüst horgony áll. A vért fölötti sisak koronáján három strucz-toll (zöld, fehér, vörös) lengedez. Foszladék jobbról zöld-ezüst, balról zöld-vörös [1])

Herlich család. Herlich Fülöp 1647-ki jun. 3-án kelt czimeres levélben a Bezegh és Urbány családdal együtt III. Ferdinand király által nemesittetett meg; és armalis levelük 1651-ki mart. 30-án Zólyom megyében hirdettetett ki [2]).

Hermann család. Hermann György 1719-ben III. Károly király által emeltetett a nemesek sorába [3]).

Czimere: a vért kék udvarában zöld dombon királyi korona, s azon vörösbe öltözött kar könyököl, arany-markolatu kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak koronájából karó mellett szőllő-tőke zöldel, s róla két fürt szőlő csüng le. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Hermann nevü családot (s tán épen ezt) mutat a következő nemzékrendi töredék:

Antal cs. kir. kapitány és Somogy vármegyei táblabiró Somogy megyétől 1828-ki sept. 22-én vett ki nemességéről bizonyitványt.

József plébános, jelenleg váczi kanonok testvéreivel együtt 1831-ki april 20-án Nográd megyében hirdetteté ki nemességét [4]).

Hermann család. Hermann István 1791-ben II. Leopold királytól czimeres nemes levelet nyert, s ilyen czimert: a vért felső részének közepéről kiinduló kettős rézsútosan domború vonal által (melyek egyike a jobb, másika a bal oldal közepeig ér) három részre oszlik. Az alsó gúla alakú osztály kék udvarában királyi korona, s a fölött arany csillag ragyog. A jobb-oldali felső osztály ezüst mezejében hátulsó lábain egy fekete medve áll, első lábával buzogányt tartva. A bal-oldali felső osztály vörös udvarában hátulsó lábain arany oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva. A vért fölötti sisak

---

[1]) Adami Scuta gentil. t. IV. és Burgstaller Collectio Insign. nob. Hung

[2]) Zólyom vármegye 1651-ki jegyzőkönyve.

[3]) Collect. Herald. Nro 392.

[4]) Jegyzőkönyv 563. szám alatt.

koronájából szintén arany oroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [1]).

Hermann család. (Máskép Szabó). Hermann máskép Szabó János 1816-ki junius 10-én Temes megyétől nyert nemesi bizonyitványát 1820-ki october 23-án Krassó megyében hirdetteté ki, azonban ez utóbbi megyében jelenleg már e család nem létez.

Hermann család. Az előbbiektől különböző Hermann család az, melynek czimere négyfelé osztott vért. Az első és negyedik osztály arany mezejében egy ágaskodó fekete vadkecske látszik. A második és harmadik osztály vörös mezejében zöld halmon arany koronából egy fehér öltönyü arany szárnyú angyal emelkedik ki, s jobb kezében kivont pallost tart. A vért fölötti sisak koronáján zöld halmon vörös csőrű és lábú fehér galamb áll, csőrében zöld gallyat tartva, körüle két kiterjesztett sas-szárny lebeg: a jobb-oldali vizirányosan félig ezüst, félig vörös, a másik félig arany, félig ezüst. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [2]).

E család — ugy látszik — Pozsony megyében lakozott.

Hermann család. Erdélynek is volt Hermann nevü családja, mely Nürnbergből származott be, és ott tizenkét izen át rendszerint hosszú életkort élve, a mult században halt ki.

Szebenben a disznódi kapu lerontásakor Hermann szobrát régi helyéről az evang. tanodába tévén át, ez alkalommal a következő leszármazási kimutatás [3]) jött napfényre:

Herman 1080-ban született Nürnbergben, és 1143-ban Gejza király által hivattatván be, Szebent épité, mely róla Hermannstadt-nak neveztetik. 1165-ben kora 85-ik évében egy fiunak atyja lőn. Meghalt 1205-ben.

Fia s utódai évszerint igy következnek:

II. Herman szül. 1165-ben. Meghalt 1280. kora 115. évében.

III. Herman szül. 1226. megh. 1321. kora 95. évében.

Miklós szül. 1274. megh. 1394. kora 120. évében.

IV. Herman szül. 1343. megh. 1440 kora 105.

V. Herman szül. 1402. megh. 1520. kora 118.

Miklós szül. 1476 megh. 1588. kora 112. évében.

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[2]) Burgstaller: Collectio Insign. nob. Hung.

[3]) A Sieb. Bote után a Magyar Futár 1858-ki 208. száma Török Antal közlése szerint. — Herman nemzetségről emlékezik már IV. Béla 1255-ki oklevele is. Lásd Katona: Hist. Critic. tom. VI. p. 230.

György született 1539-ben. Meghalt 1634. kora 95. évében.
Márton szül. 1607. megh. 1660. kora 53.
György szül. 1634. megh. 1714. kora 80.
Márton szül. 1672. megh. 1749. kora 77.
György szül. 1710. megh. 1764 kora 54.
Sámuel szül. 1738. kihalt.

E leszármazásban feltünő azon hosszú életkor, melyet a család tagjai a XIV.—XVI. század — állitólag — megéltek; még feltünőbb pedig, hogy az utódok születési ideje rendszerint atyjaik oly idős korára esik, midőn azok életidejöknek már 80—85-ik évét is betölték.

Hermányi család. Zemplén vármegye czimer-leveles családa [1]).

Herovics család. Herovics Bernát, József és Sándor 1790-ben nyertek czimeres nemes levelet.

Czimerök: a vért vörös mezejében hátulsó lábain álló, koronás fehér egyszarvú, mely első lábaival egy arany-markolatu kivont pallost tart. Fölötte jobbról arany félhold, balról arany csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között a leirt egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

Herovics Sándor 1838-ban Vas vármegye alszolgabirája volt.

Herpai család. Herpai Mihály 1754-ben Mária Terézia királyasszony által emeltetett nemességre [3]).

Czimere: a vért kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, vörösbe öltözve, lábain sárga csizma, fején prémes (vörös lefüggős) kalpag, hátán panyókásan párducz-bőr csüng, jobb kezében kivont kardot, a balban tojásdad alakú paizsot tart, melyen arany betükkel e szó: „Fide“ olvasható. A vért fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között egészen a leirt magyar vitéz szemlélhető. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Hersching család. Hersching János-Arnold 1733-ki januárban kelt czimeres nemes levélben III. Károly király által nyerte megnemesittetését [4]).

Czimere: vizirányosan kétfelé — kék és vörös udvarra osztott vert, melyben ezüst sziklán hátulsó lábain arany oroszlán áll, kettős-farkát hátra felkondoritva, első jobb lábával kivont kardot, a balban

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 112.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[3]) Collect. Herald. Nro 260.
[4]) Collect. Herald. Nro 298.

pedig egy hatszögletü arany csillagot tartva. A vért fölötti sisak koronája fölött két kiterjesztett sas-szárny között (melyek közül a jobboldali vizirányosan félig kék félig arany, a másik félig arany félig kék) a vértbeli csillag ragyog. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család Baranya vármegyében viselt megyei hivatalokat. Hersching Gáspár 1758-ban [1]), Hersching János pedig 1760-ban [2]) Baranya vármegye alispánja volt.

Utóbbi időben Ugocsa megyében leljük a családot. Hersching György 1805-ben Ugocsa vármegye számvevője, közbirtokos Nevetlenfaluban [3]).

Herser család. Erdélyi szász család. Brassói Herser János 1607-ben Bornemisza Boldizsárral fejedelmi beleegyezés mellett cserélt jószágot [4]).

Herszényi család. (Herszényi). Erdélyben Fogaras vidék hasonnevü falujáról irja vezeték- s előnevét. Eldődei Havasalföldről beszármazott bojér-ok lehettek; mert Nádasdi Anna Majláth István vajda özvegye, Borczán bojér maradékinak emliti Mátét és Márkot, adván nekik herszényi és több jószágrészekre 1556-ban ujított adománylevelet, melynek azonban eredetije elégett [5]).

Közülök Herszényi György 1815-ben Fogaras vidék ülnöke.

Jelenleg élnek: József (1847-ben alszolgabiró), György (ugyanakkor rectif. biztos Fogarasban); Sámuel (1847-ben a tartományi biztosságnál szolgált) stb.

Hertelendy család. (Hertelendi és vindornyalaki). Ősi fészke Zala vármegye, hol a család ős elei — Zala megye bizonyitványa szerint — még 1524-ben és 1543-ban Vindornya vagy is Pusztalaki akkor pusztát, jelenleg helységet s több ingatlan nemesi fekvő vagyont királyi adomány mellett birtak, és ezen és egyéb ősi javaikon azok osztoztanak is. Az idők viszontagságai, de főleg pedig az 1711-ki tűzveszély alkalmával Némethujvárott nemesi ingatlan birtokaikrél törvényes jogaikat bizonyitó okmányaiknak elenyészése után, 1718-ban III. Károly királytól uj királyi adományt nyertek.

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. p. 188.

[2]) Eredeti okmány szerint.

[3]) Szirmay C. Ugocsa. p. 62. 171.

[4]) Kállay Székely nemz. 237. lap.

[5]) Török Antal ur közlése szerint a báró Bornemisza család levéltárában okiratok.

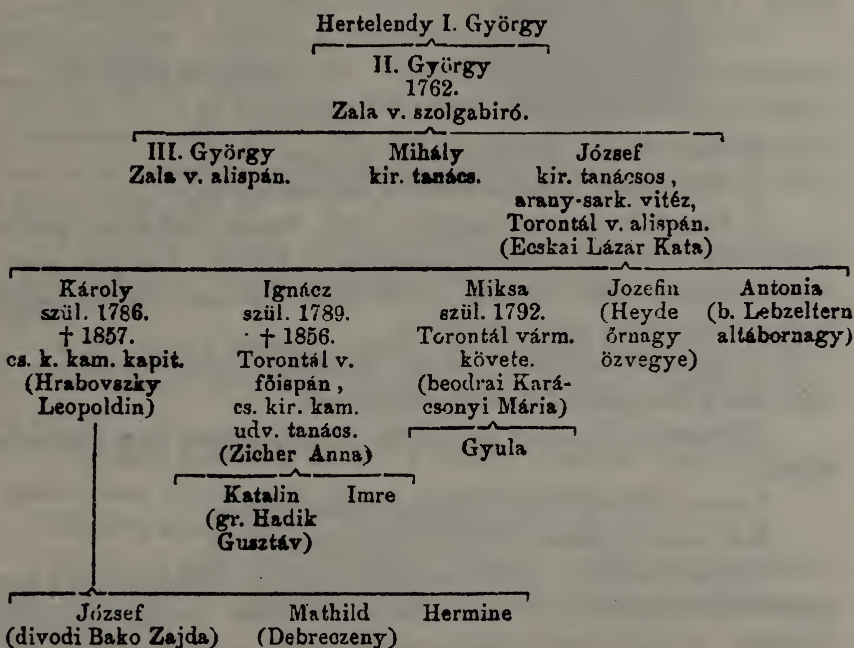
Idővel a család több ágra szakadván, több más vármegyébe is elterjedett; igy már 1608—1625-ben [1]) Hertelendy Ambrus Vas vármegyének szolgabirája volt.

1650-ben élt Hertelendy Zsigmond, ki anyja Mesterházy Anna után birtokos volt Alsó-Mesteriben (Vas vármegyében).

A mult században Zala megyében a család tagjai közül Hertelendy György 1762-ben szolgabiró volt. Ennek fia III. György ugyanazon megyében (1822.) alispán; testvére Mihály előbb (1787.) kamarai ügyész Kis-Komáromban, utóbb kir. tanácsos volt.

József (II. Györgynek fia) nőül vévén ecskai Lázár Katalint, Torontál vármegyébe telepedett, ott (1787—1803-ban) alispán, utóbb kir. tanácsos és arany-sarkantyús vitéz lőn, kinek családja Torontál megyében birtokán lakik.

A Torontál megyei ágazatnak leszármazási táblája következő:

A Torontál megyébe költözött Józsefnek nejétől écskai Lázár Katalintól öt gyermeke született:

---

[1]) 1608-ki 15. — 1613-ki 8. — 1618-ki 49. törv. cz. és eredeti okmány.

a) Károly született 1786-ban, meghalt 1857-ben; cs. kir. kamarás és kapitány volt. Nejétől hrabovai Hrabovszky Leopoldinától gyermekei: 1. József, kinek neje divodi Bakó Zajda; 2. Mathild Debreczenyné; 3. Hermine.

b) Ignácz szül. 1789-ben, a megyei hivatalos pályán Torontál vármegye főispánságaig vivé, egyszersmind cs. kir. kamarás, udvari tanácsos volt. Meghalt 1856-ban. Zichrer Anna nejétől gyermekei: 1. Katalin gr. Hadik Gusztáv neje, és Imre.

c) Miksa szül. 1792-ben, Torontál megyének alispánja, és az 1832/36- és 1839/40-ki országgyülésen követe volt. — Nejétől beodrai Karácsony Máriától született fia Gyula.

d) Jozefine, Heyde őrnagy özvegye; — és

e) Antonia, báró Lebzeltern altábornagy neje.

A Torontáli ág ezen megyében birja Bocsár helységet, melyet Hertelendy József 1803 ki julius 8-án I. Ferencz királytól mint a szent koronára szállt birtokot 73,329 forint 4 kr.-nak letétele mellett királyi adományban nyert fiu-ágra [1]).

A Zala vármegyében maradt ágazatból egyik Hertelendy N. 1787-ben a Dunántúli ker. tábla titkára volt.

Hertelendy Károly az 1839-ki országgyülésen Zala vármegye követe.

Imre 1837-ben Zala vármegye főszolgabirája.

Kálmán ugyanott 1844-ben alszolgabiró volt.

Legmaradandóbb emléket szerzett magának Hertelendy Gábor főhadvezéri helyettes, és Mária Terézia rendének lovagja. Született 1748-ban. A hadi pályát közlegénységen kezdé, s ötvennégy évi szolgálata közben kimutatott bátor vitézségeért, mely idő alatt sok veszedelmes sebeket kapott, főhadvezéri helyettességre emeltetett. Első ezredese volt a nádori huszár-ezrednek, annak felállitásakor 1800-ban.

---

[1]) Hiteles okiratok szerint.

Meghalt 1826-ki junius 16-án Gyöngyösön [1]. Emlékét egy magyar lelkes induló zene-dallam is fentartja.

A család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a vért kék mezejében zöld téren hátulsó lábaikon két szemközt álló oroszlán, kinyujtott első lábával arany koronát tart; a korona alatt, a két oroszlán között, egy nyil látszik lefelé forditva, és egy könyökben meghajtott karon átütve. A vért fölött ötgombos korona, és azon ismét a koronás sisak látszik, mely fölött fészkén ülő és fiait vérével tápláló pellikán kiterjesztett szárnyakkal szemlélhető. A vértet szokásos foszladék veszi körül.

Hertneky család. E század elején Ugocsa vármegyében Nevetlenfaluban közbirtokos Hertneky Ferencz [2].

Heteley család. Kihalt család, melyből Heteley Mihály 1514-ben Tokaj várparancsnoka volt [3].

Héthársi család. Ismeretessé lőn Héthársi János, kinek Zsigmond király 1425-ben a körmöczbányai malmot zálogba adá.

Hethei család. Már Salamon király korában főispánságot viselt egy Hethei nevezetü (1067-ben). Ugyancsak a Hethei családból származott iratik azon Vácz nevü remete, ki nevezett király alatt Vácz városa környékén remeteskedett, s kiről némelyek szerint e város is kapta volna nevét [4].

A Hethei család, névszerint Hethei Mihálynak fia Márton Szolga-Győr várának jobbágya, 1270-ben erősittetett meg nemességében [5].

A XV. század elején élt Hethei nevü család Beregh vármegyében, nevezetesen Hethei Lászlónak fia János 1430-ban fordul elő [6].

1524-ben Hethei Mihály Bánffy Jakabbal Tomori Pál segélyére sietett Ferhát basa ellen, s ugyanott elesett.

Kihalt-e ezen család? — arról adataink nincsenek.

Hethey nevü család Zemplén vármegye czimerleveles családai között emlittetik [7]. Hasonlóan Hetey nevü család él Szabolcs vármegyében is.

---

[1] Lásd Fillértár 1835 ki évfoly. 16. 17. szám.
[2] Szirmay C. Ugocsa p. 171.
[3] Szirmay C. Zemplin not. top. 140
[4] Thuróczi Schwandtnernél I.
[5] Fejér Cod. Dipl. tom. V. vol. I. p. 69.
[6] Ugyanott tom. X. vol. VII. 211.
[7] Szirmay C. Zemplin not. top. p. 112.

Hethény család. (Hetényi †). Ugocsa vármegye egyik kihalt régi családa, mely vezeték- s előnevét azon megyei Hetény helységről vette. Törzseül Heten nevü kún vagy bessenyő nevü vitéz tartatik, ki a Névtelen jegyző szerint Taksony vezértől kapott birtokot [1]. Azonban ennek nemzetsége ugy látszik a tatárjáráskor elpusztult, csak igy lévén fölfogható, hogy Heten helysége a királyra szálván, az e helységet 1273-ban Othobor szolnoki főispánnak csereképen adományozá [2]; és ezen Othobornak maradékai ismét Hetény nevet vévén fel, ujolag e nevü családot alapiták.

1319-ben Péternek fia György, Lászlónak fia András, Jánosnak fia másik András, és végre Mártonnak fia Miklós Hetény előnevet viseltek. Ez utóbbi Mártonnak utódai valószinüleg azok, kik magokat Hetheni Mártonok-nak nevezték [3].

1383-ban a többi elhaltával András, előbb nevezett Miklósnak fia, Hetenre nézve határjárást tartatott.

1415-ben a Hetheni nemzetség Csepefalván foglalást tett [4].

1416-ban Hetheni Mihály Ugocsa megye alispánja volt [5].

1419-ben Hetheni György Csatóházán is birt, és azt felszántatá [6].

1465-ben a Hetheniek Szőlős mellett a Ráró szigetet foglalák el [7].

1478-ban Hetheni Márton Ambrus, testvéreivel együtt Hetény és Veletére nézve Mátyás királytól minden kiváltság-leveleinek megerősitését nyeri, melyben a család ősei is megemlitetnek, nevezetesen hogy Othobornak fiai Kozma és Mykó valának [8].

A Hetény család a XV. század vége felé látszik elenyészni.

Héthy család. Szabolcs, Ung és Zemplén megyében lakik vagy birtokol.

Zemplén megyében birtokos e század elején (s talán jelenleg is) Füzesséren [1].

---

[1]) Anonymus Belae R. Notar. cap. 57.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 133.
[3]) Ugyanott.
[4]) Ugyanott pag. 136.
[5]) Ugyanott p. 50
[6]) Ugyanott 128.
[7]) Ugyanott 94.
[8]) Ugyanott 134.
[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 376.

Ung vármegyében Héthy Antal 1845-ben főjegyző volt.

Héthi nevü család birtokos Gömör vármegyében Héth helységben.

Hetyey család, (Atyai). Az atyai Hetyey családból Hetyey István 1548-ban Bereg vármegye alispánja volt [1].

Hettyey család. (Makkos-Hetyei). Sopron és Vas megyei család. Ez utóbbi megyében fekszik Felső-Hetye helység, Makkos-Hetye pedig, melyről a család előnevét irja, a szomszéd Sopron megyéhez tartozik.

1467-ben kelt Mátyás király iktató parancsa a budai káptalanhoz, hogy Békén és Felső-Hetye, máskép Adorjánháza helységekben Keledi Gál, és Hetyey István beiktattassék [2].

Hetyei Bálint 1597—1605-ben nádori itélőmester volt [3]. 1603-ban visszahelyeztetési parancsot nyert sitkei és tokorcsi zálogban vett részbirtoka iránt Sitkey Tamás ellenében. Eziránt a per még 1608-ban is folyt, midőn — ugy látszik — egyesség által szüntetett meg [4].

Hetyey István 1845-ben Vas megye számvevője volt.

Hetyey Benedek szombathelyi megyei pap, és püspöki iktató.

Hétzey család. Zemplén vármegye czimerleveles nemes családai közé számittatik [5].

Hétzey Mihály 1552-ben egri nagyprépost volt.

Hevenesi család. (Kis-Hevesi). Dunántúli egyik kihalt nemes család, mely azon vidék előbbkelő családaival állt összeköttetésben. Többek közt Hevenesi János, kinek neje Telekesi Török Julianna volt, következő családfát [6] alkotott:

János
(Török Julianna)

István	Antal	Kata	Bora
Antal	katona.	(Gerznericsné)	(Kis Gergely)

Hevenesi István 1715-ben Zala vármegye országgyülési követe volt [7]. Antal kapitány Fejér megyében, neje Sajnovics Kata. Gyermeke nem maradt.

---

[1]) Regestrum Instrumentor. Mss. Mus. Nro 2383.
[2]) A Sitkey család levéltári Regestruma szerint.
[3]) Lehoczky Stemmat. I. 176.
[4]) Sitkey család levéltári Regestr.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[6]) Nemz. Muz. kézirat. fol. lat. 213. sz. a.
[7]) Lehoczky Stemmat. I. 210.

E család ivadéka volt a felejthetlen érdemü Hevenesi Gábor, született 1656-ban Vas vármegyében. 1671-ben a jesuiták szerzetébe állott. Meghalt Bécsben 1715-ben [1]). Vas szorgalmát a theologiai tudományokon kivül főleg a magyar egyházi történelemre forditá, ez okból tömérdek kéziratot gyüjte össze, melynek egy szép része a pesti egyetemi könyvtár kincsei közé tartozik.

Hevessy család. Gömör vármegye birtokos nemes családa. Közülök azon megyénél Hevessy Bertalan 1839-ben al-, 1842-ben fő-szolgabiró volt.

Hevessy család birtokos Zemplén vármegyében is Bánóczon és Bisztrán [2]).

Hidegkőy család. Hidegkőy előbb Kaltenstein Tóbiás 1792-ben kelt czimeres nemes levél által nemesittetett meg.

Czimere négy részre osztott vért, az első és negyedik osztály kék mezejében egy folyamból fehér szikla emelkedik ki, melynek hegyén arany korona ragyog, és azon egy fekete zerge áll. A második és harmadik osztály arany mezejében fehér nadrágos és mellényes, dohány-szinű nyitott kabátos, fekete sapkás férfiu áll, jobb kezében horgonyt, a balban egy kigyót tartva, mely a horgonynyal láncz által van összekötve. A vért aljáról gula alakban egy ötödik osztály ékeli be magát, melynek vörös udvarában arany bőség-szarvból zöld kigyók özönlenek szét. A vért fölötti sisak koronájából a már leirt vértbeli férfiu emelkedik ki, horgonyt és kigyót tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [3]).

Hidegkőy család Zemplén megye armalista nemes családai közé számittatik [4]).

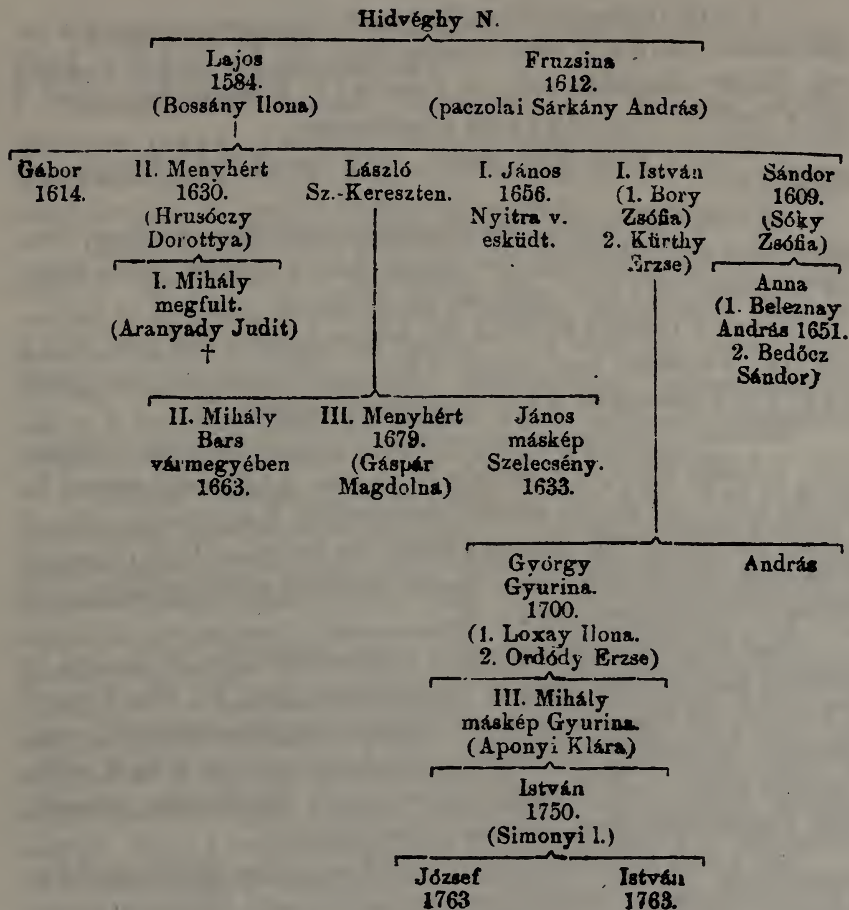
Hidvéghy család. Bars vármegyei nemes család, több megyékre is kiterjedve. Törzse Hidvéghy Lajos 1584-ben czimeres levél megujitását kapta [5]) ily czimerrel:

A vért kék udvarában oroszlán három lábán áll, negyedik felemelt lábával kivont kardot villogtat.

Emlitett Lajostól következőleg sarjadzott le a család a mult század második feléig [6]) (1763-ig):

---

[1]) L. Danielik Józs. Magyar Irók. II. köt. 111. l.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 342. 369.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 112.
[5]) Geneal. auth. Mss. tom. I. és Lehoczky Stemmat. II. 172.
[6]) Geneal. auth. Mss. tom I.

Lajosnak a törzsnek fiai közül Menyhértnek, Hrusóczy Dorottyától egy fia maradt: I. Mihály, ki ügyvéd volt, és Nyitra megyében a paczolai kastélyt épitteté. — 1663-ban nádori adományban kapta Alsó- vagy Vég-Paczolajt, és Alsó-Behenicz részjószágot [1]). Korában azt hitték róla, hogy a gonosz szellemekkel czimborál. Meghalt evés közbeni megfulás által. Nejétől Aranyady Jánosnak leányától Judittól gyermekei nem maradván, birtokait a királyi ügyész foglalá el, s később Hellenbach János-Gottfried orvos (utóbb báró) kapta adományba.

László (Lajosnak harmadik fia) Sz.-Kereszten lakott. Fia három maradt: Mihály Bars vármegyében; II. Menyhért, kinek neje Gáspár Magdolna volt; és János, ki Szelecsényben lakott s birt, s innen Szelecsényi-nek is neveztetett.

I. János Paczolajon lakott, 1656-ban Nyitra vármegye esküdtje volt.

Sándornak nejétől Sóky Florián leányától Sóky Zsófiától, Hrusóczy János özvegyétől egyetlen leánya Anna maradt, előbb Beleznay Andrásné 1651-ben, utóbb Bedőcz Sándorné.

István (szintén Lajosnak fia) kétszer nősült, első neje Bory Zsófia, a második nagy-kürthi Kürthy Erzse volt; az elsőtől György, a másodiktól András nevü fia maradt.

Nevezett György Gyuriná-nak is neveztetett, élt 1700-ban. Neje: 1. Loxay Ilona, és 2. Ordódy Erzse volt. Az előbbitől maradt fia III. Mihály, ki szintén atyjáról Gyuriná-nak is neveztetett. Ennek Appony Balás leányától Appony Klárától fia István (1750.) Simonyi Gáspárnak leányát birá nőül, és ettől születtek a táblázat végén álló Hidvéghy József és István fiai.

Bars megyében Szelecsényben lakott Hidvéghy Mihály, ki 1826-ban Bars megyétől nemesi bizonyitványt vett ki. Fiai Antal és Zsigmond Nagy-Szelecsényből Nógrád megyébe költöztek, amaz Nőténcsre telepedett, hol községi jegyző volt; Zsigmond pedig Legénden lakott, neje Keviczky Julianna volt. Mindketten nemességüket Nógrád megyében 1828-ban hirdetteték ki [1]).

Már a mult század elején élt Nógrád megyében Hidvéghy Pál, ki az 1726-ki nemesi vizsgálatkor a nemesség-szerző Hidvéghy Lajostóli leszármazásának kimutatására köteleztetett [2]).

Szintén nem áll a táblázaton Hidvéghy Anna, kinek részére férje Sóky János a sóoki javak iránt végrendeletét tévén, az ellen 1696-ban Csery Imre és Gáspár tiltakoztak [3]).

1683-ban Hidvéghy Péter Zemplén vármegyében lakott, és egyik követül küldetett a lengyel király tábora elé, hogy a megyét a tábor élelmezési tehertől megkiméljék [4]).

Hidy család. Doboka vármegyében Pánczélcsehen birtokos család volt 1702-ben, és a sóbeli haszonhoz is joggal birt [5]).

---

[1]) Nógrád megyei 1828-ki köz-jegyzőkönyv.
[2]) Ugyanaz az 1726-ik évről.
[3]) Nyitrai káptalan Prothoc. 87. fol. 307.
[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 150.
[5]) Hodor Dobok. várm. 10[illegible]

Hierneis család. Hierneis Á g o s t o n az 1687-ki országgyülésen magyar honfiusitást nyert [1]).

Hieronimi család. Hieronimi I l l é s és általa testvérei Hieronimi I z s á k, J a k a b, A n d r á s és M i h á l y testvérek (nem nemes állásukból) 1659-ki sept. 7-én Pozsony várában kelt czimeres nemes levélben I. Leopold király által emeltettek nemességre [2]).

Czimerük: hadi vért, jobbról vörös, balról égszinű, a vért alját zöld tér foglalja el; — a bal oldalon egy csonka fa-törzsök látszik, melyből öt ág nyúlik fel, az ötödik s illetőleg legmagasabb ágon természetes szinekkel festett sas látszik; — a vért jobb oldalán balra nézőleg fehér egyszarvú ágaskodik, lehajtott fővel, mintegy döfni készülve. A vért fölötti sisak koronájából a leirt egyszarvú emelkedik ki köldökig. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-sárga.

Hiller család. (Butyini) Báró Hiller J á n o s-K á r o l y régi würtembergi családból vette eredetét, s 1748-ban született Regioban Olaszországban. Atyja A n t a l mint őrnagy halt meg, miután 52 évi jeles katonáskodásaért Mária Terézia által 1771-ben osztrák örökös tartománybeli nemességgel jutalmaztatott. — J á n o s-K á r o l y 14 éves korában lőn katona, és 1778-ban a porosz háborúban több alkalommal vitézkedvén, századossá neveztetett. A török háborúban N o v i első megszállásánál tünteté ki magát; hasonlóan kitünt D u b i c z a vár ostrománál is. Laudon fölismerte benne a rendkivüli tehetséget, és ennek ajánlatára nyeré a Mária Terézia vitézi rend keresztjét, és megengedé, hogy b á r ó i czimerébe az ő czimerét tartó két vad embert fölvehesse. Belgrád ostrománál is rendkivüli érdemeket szerze magának, és ezredessé s valóságos tábornoki segéddé neveztetvén, Laudonnak halálaig elválhatlan bajnoktársa lett; és mielőtt az, az ő karjai közt kiadta volt nagy lelkét, egy különös levélben nejével és öcscsével együtt őtet is a császár kegyelmébe ajánlá, ki is Hillert 1792-ben bárói rangra emelvén, 1802-ben a magyar honfiusitást országgyülésileg is megnyeré [3]). 1794-ben tábornok, 1795-ben az olasz hadseregnél tábornok-hadi biztossá neveztetett. 1798-ban a zürcki ütközetben sebet kapott; később tábornagy-helytartóvá, s főherczeg Károly által Kocsakow és Suvarow orosz hadvezéreknél hadi miniszternek neveztetett. 1800-ban a tyroli hadsereg vezérlete bizatott reá, s a béke bekövetkeztével Ausztria tábornok-parancsnokává lőn. A franczia háborúban

[1]) 1687-ki 29. törv cz.

[2]) Ipolyi Arnold ur közlése szerint.

[3]) 1802-ki 34. törv. cz.

roppant érdemeket szerze magának, részt vevén minden döntő ütközetben, különösen kitünt az asperni ütközetben. 1814-ben a béke bekövetkeztével Galliczia főhadi kormányzójává neveztetett. Meghalt Lembergben 1819-ki junius 5-én [1]. — „Minthogy az ősz vitéz egész élete folytán inkább babér-szedéssel mint vagyon-gyüjtéssel foglalkodott, a magyar honositásért járó dijnak csak felét tehette le s igy az 1830-ki országgyülés végzése szerint maradéki a honositottak lajstromából kitörlendők közé estek. Azonban maradt három fia, ugymint Ernő-Gedeon, József és Gundacker, kik közül kettő őrnagy, harmadik a keleti követségnél Konstantinápolyban tizenegy évig szolgálván, atyjok nyomain járának, és e hátramaradt dij elengedéseért folyamodtak, a mint hogy az, az 1836-ki országgyülésen nekiek el is engedtetett [2]).

Jelenleg a család Temes vármegyében birja Perkoszovat [3].

A család bárói czimere két egymáson fekvő paizsból áll. A nagyobb paizs arany mezejében egy kisebb paizs van négyfelé osztva, melynek első és negyedik arany udvarában a belső oldalból kinyuló kétfejü fekete oroszlánnak fél teste látszik. A második osztály kék udvarában pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. A negyedik osztály kék udvarában hátulsó lábain ezüst oroszlán áll. A paizsot nemesi korona diszíti, és azon vörös ruhás kar könyököl, kivont kardot tartva. A nagyobb paizs tetején bárói korona, és azon három koronás sisak áll, melyek közül a jobb-oldaliból négy strucz-toll között (melyek fekete-sárga, és sárga-fekete szinüek) egy lófarkú zászló, hegyén félholddal nyúlik fel. A középső sisakból két fekete sas-szárny között pánczélos, sisakos férfiu áll, kivont pallost tartva. A harmadik sisakból két elefánt-ormány között (melyek egyike félig arany-vörös, másika vörös-arany) vörösbe öltözött férfi-kar könyököl, kivont kardján levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról arany-fekete, balról arany-vörös. Az egész czimerpaizst két vad ember tartja, egy kezökben vastag dorongra támaszkodva. A czimer alatt e jelszó áll: „Fortitudine et meritis."

Báró Hiller család él Würtemberg és Poroszországban Gärtringeni melléknévvel, emezéktől különböző czimerük van, s bárók 1703-ban lettek.

---

[1]) L. Életrajzat Fillértár 1834-ki foly. 57. 67. lap.

[2]) 1836-ki 46. törv. czik. — Báró Hiller József pedig az 1840-ki országgyülésen indigenáltatott. 1840-ki 50 törv. cz.

[3]) Fenyes Geographiai szótár III. k. 221. l

Hindy család. (Nagy- és Kis-Hindi). Nyitra megyei eredetü ős régi nemes család [1]). Már a legrégiebb századokban találunk a családnak egyes tagjaira, mint Hindy Péter, Mátyás, Sebestyén, Bertalan, János-ra stb., de kiket a családfával iz szerint még eddig nem sikerült összefüggésbe hozni. Azonban a XV. század közepétől kezdve, — midőn Hindy Péter élt, — a leszármazási kimutatás oklevelekre alapitva, már szakadatlanul és teljes összefüggésben sarjadzik le.

Nevezett Hindy Péter Mátyás király korában élt, és Nyitra megyei Hind helységbeli ősi birtokára, melynek az oklevél szavai szerint már eldődei is békés birtokában valának, — nevezett Mátyás királytól fiai Osvald és János részére is Budán 1476-ki virágvasárnap előtti 5-dik ferián uj királyi adományt nyert [2]).

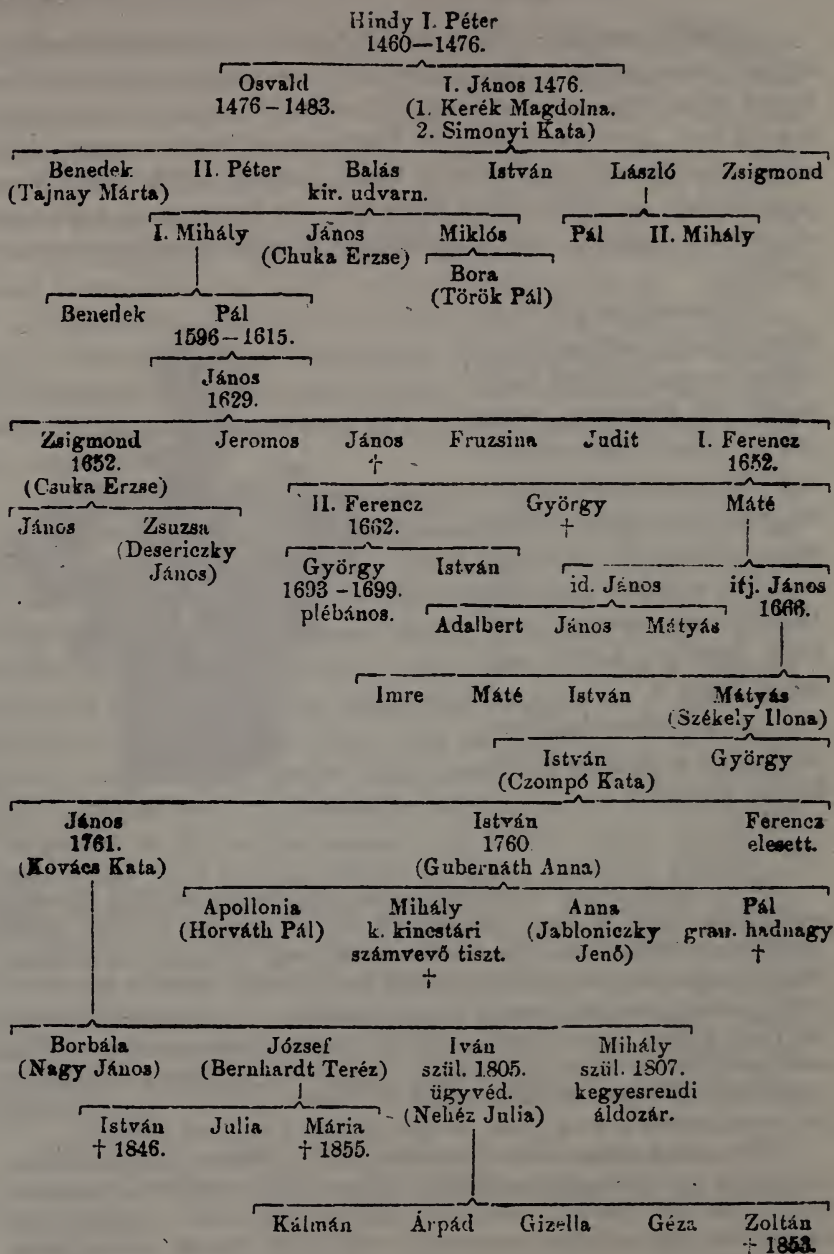

Az 1476-ban élt Pétertől kezdve a családfa következőleg alakult:

---

[1]) „A család magát hagyomány szerint a hét vezérek egyiketől U n d-tól származtatja. Hogy a család Ázsiából jött ki, — ugymond a velem közlött családtörténeti leirás — az is oda látszik mutatni, hogy Ázsiában most is vannak Hindy nevezetüek, kik közül kettő 1843-ban Romában papnövendék volt, s kikkel mostani veszprémi püspök R. J. ur beszélt is, s ezt a családnak tudtára adá. (Lásd 1843-ki „S y o n“ egyházi lapot). Továbbá Ázsiában most is van Hind nevü tartomány és város, s minthogy — ugymond — a Magyar-Turk nemzet, e tartomány Turk-Hind név alatt ismeretes. (Fessler I. 184. l.)“ — A családnév régi okmányokban H y n d y-nek. és igen gyakran I n d y-nek is iratott.

[2]) A család több adomány-levéllel bir, mint: a) Mátyás királytól a nyitrai káptalannál in Indice statutionali Nro 3. ab anno 1462—1500. — b) Ismét ott Collatio Zapolyae Nro 267. in fasciculo annorum 1400—1500. — c) Ugyanott ab Uladislao Rege in Indice statucionali ab 1500—1510. Nro 448. — d) A Mathia Rege in Indice statucionali ab 1400—1500. sub Nro 79. a nyitrai káptalannál, és a szent Benedeki Conventnél is Capsa sub Lit. F. és T. Fasc. 4. Nro 39. 40. — Végre e) I. Leopold királytól de anno 1695. sub sigillo authentico Capituli Nitriensis.

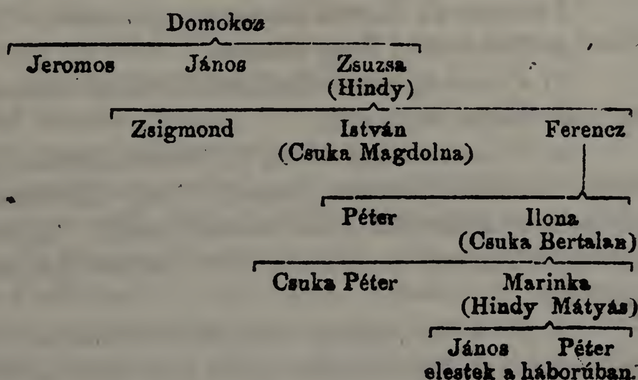
A családfai törzsnek Péternek csak egyik fia János terjeszti le ágazatát, két neje 1. Kerék Magdolna, és 2. Simonyi Kata által; —

ezektől született hat gyermeke közül ismét csak Balás a kir. udvarnok lett család-fentartó.

Mielőtt tovább mennénk, megemlitjük, miszerint e családfa sem lehet egészen teljes, arról a családnak több tagja lemaradt: igy hiába keressük táblázatunkon azon Hindy Györgyöt, ki 1526-ban II. Lajos király alatt kir. udvarnok volt [1].

Nem leljük táblázatunkon Péternek (valószinüleg I. Péternek) gyermekeit: Jeromost és Annát Koros Istvánnét sem, kik Hont megyei Terbegecz helységbeli birtokukat 1535-ben Csery Ferencznek örökösen bevallják [2].

Végre nem függeszthető össze a táblázaton állókkal, a család levelei közt található azon töredék régi családfai jegyzék sem, mely itt következik:

Visszatérve az előbbi fő-táblázathoz: Balás a királyi udvarnok három fiat nemze: Mihályt, Jánost és Miklóst. Ezek közül Miklós leányában Borbálában, Török Pál hitvesében végzé be ágazatát.

Jánosnak Csuka Erzsébettől [3]) szintén csak leányai: Fruzsina és Judit maradván, fi-ágon ez is magvaszakadt.

---

[1]) Engel Monumenta Ungrica. pag. 197.

[2]) Szent Benedeki Convent. Fasc. 3. Nro 6. „*Hyeronimus filius, et Anna filia Petri de Hynd, Stephani de Koros consors, tres sessiones in Terbegecz Cottu Honthensi pro 200 florenis perennaliter fatentur Francisco de Chery 1535.*"

[3]) A Csuka család, — mely a Hindy családdal többszöri beházasodás által rokon, — szintén a Hind helységben régóta birtokos családok egyike; már Mátyás király alatt emlitett 1476-ki adomány-levelében a beiktatásnál jelen voltak: Chuka András, hindi Chuka Péter, hyndi Chuka Ferencz, Miklós és Sebestyén.

A harmadik fiu I. Mihály két fiut hagyott maga után, Benedeket és Pált. Ezen utóbbi János fia által terjeszté le mind mai napig fi-ágon családját.

Jánosnak unokája II. Ferencz elzálogositván kis-hindi birtokát Desericzky Istvánnak, azt fia György 1693-ban csalai, 1699-ben nádasi plébános váltá vissza.

Máténak két fia, mindkettő János lévén — (valószinüleg a keresztelésnél történt tévedés miatt) egyik idősb, másik ifjabb János névvel különböztetett meg. Ifjabb Jánosnak több gyermeke közül Mátyás Székely Ilonával nemzé Györgyöt és Istvánt, ki Czompó Katalinnal atyja lőn három fiúnak. Ezek közül Ferencz a nemesi felkelők közt a francia háborúban esett el. Istvánnak Gubernáth Annától fi-gyermekei elhaltak.

Jánosnak Kovács Katalintól gyermekei

a) Borbála, Nagy Jánosné.

b) József, kinek Bernhardt Teréztől született gyermekei közül csak leánya Julia él.

c) Iván született Léván 1805-ben. 1838-ban ügyvédi oklevelet nyert. Irodalmi pályán a „Nemzeti Ujság" szerkesztése körül szerze érdemeket. 1852-től a „Szent István Társulat" ügyei körül nagy buzgósággal fáradozik [1]. Nehéz Juliától született gyermekei a táblázaton láthatók.

d) Mihály szintén Léván szül. 1807-ki nov. 9-én. 1826-ban a kegyes iskolai rendbe lépett, és azóta mint tanár működik. Tudományos értekezésein kivül önállólag „Római Régiségtárt" adott ki a tanulók használatára 1849-ben [2])

A család czimere — mint följebb a metszvényen látható — a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával buzogányt tartva; fölötte balról csillag ragyog. A vért fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Hirkó család. Székely család, melyből Hirkó az agyagfalvi gyülésen Sepsi szék követe volt [3]).

Hiros család. Lakhelye Pest és Fejér megye.

Hirsch család. Gömör megye nemes családai közé számitatik Fényes E. Geographiájában.

---

[1]) L. Ferenczy és Danielik Magyar Irók I. 185

[2]) Lásd életirását ugyanott.

[3]) Kállay : Székely Nemz. 251.

Hitter család. Hitter Péter az 1687-ki országgyülésen magyar honfiusitást nyert [1]).

Hlavács család. Hlavács János 1771-ben Mária Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét [2]), már ekkor a m. kir. helytartóságnál tanácsos volt

Czimere: a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, koronás arany grif, első jobb lábával egy eltörött nyilat tartva, melynek eltörött alsó része leesik A vért fölötti sisak koronáján szintén az előbbihez hasonló koronás grif áll, első jobb lábával négy arany nyilat markolva. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

Hlavács Ignácz 1787-ben a nyitrai m kincstári igazgatóságnál hivatalnok.

Hlavathy család. Zemplén vármegye czimerleveles nemes családainak egyike [3])

Hliniczky család. Hliniczky Pálnak Baross Annától leánya Ilona, neje lőn Urbanovszky Andrásnak

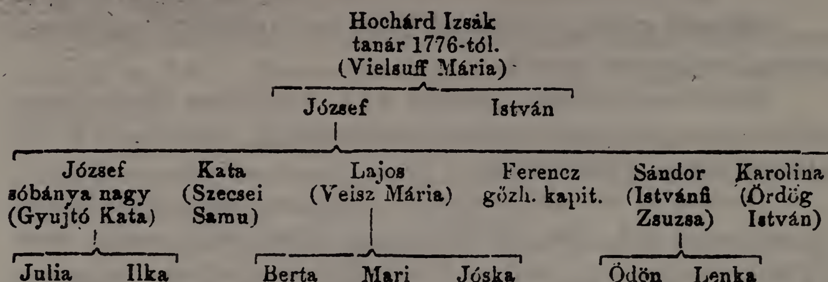
Hoantzl család. Hoantzl György 1741-ben Mária Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemes levelét

Czimere viz-szintesen két részre, ugymint (felső) kék és (alsó) vörös udvarra osztott vért, melynek alját hármas zöld halom foglalja el, és azon hátulsó lábain egy arany oroszlán, első jobb lábával ezüst nyilat, hegyével lefele tartva, ugy hogy az oroszlán fele testével már a vörös, fele felső testével a felső kék mezőben látszik A vért fölötti sisak koronájából vörös mezü vitéz nyúlik föl, mellét fehér mellvas, fejét vörös tollas fehér ércz-sisak födi, jobb kezében arany markolatú kardot tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4]).

Hóchárd család. Erdély családa, hová Francziaországból XIV Lajos király alatti vallásos üldözés elől bujdostak ki, mint reformatusok A kibujdosott unokája Hochárd Izsák gr. Teleki József hivására a göttingai akademiából 1776-ban Marosvásárhelyre jött, ott a franczia s német nyelvtan tanára lőn [5]); és a következő családfát alkotá.

---

[1]) 1687-ki 28. törv. cz.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top 112
[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[5]) Peterfi Józsefnek H. József fölötti halotti beszede Kővári Lászlo szerint, ki után adatott e család-ismertetes — Ugyan e szerint Izsáknak két testvére a franczia forradalomban kitünő szerepet viseltek. A Pierer Univ Lexic pedig közli Hochard Miklós dandar vezér életét, ki 1793-ban nyaktiliatt veszett

József az Izsák fia, egyelőre aranymives, a nyugtalan kedélyek egyike. Fiatal korában Magyarországon a francziák ellen felkelt nemességhez csatlakozott, majd Bécsben egy szabad csapathoz. Utóbb Marosvásárhely szépitésére egy sziget-sétányt rendezett, mely Napoleon akkori letartóztatási helyéről Elba-nak neveztetett. Fia

József a forradalom előtt kolosi, 1854-ben parajdi sóbányanagy. 1846-tól a m. természettud. társulat tagja. Testvére

Ferencz a selmeczi és trieszti hajózási Akademia növendéke, dunai gőzhajói kapitány, keleten igen szép utazást tett.

Hochburg család. Gróf Hochburg János-Domokos, és János-József az 1715-ki országgyülésen magyar honfiusitást nyertek [1]).

A család nevét igy irja az országgyülési végzemény, de valószinüleg egy a Porosz-Sziléziában most is élő gr. Hochberg családdal; azonban valószinü, hogy e család azon ágából eredtek, mely már kihalt.

Hocher család. Hocher Pál I. Leopold király alatt miniszter volt, és egyike azoknak, kik Zrinyi Péternek, Frangepánnak stb. halálra itéltetését buzgón sürgeték. Az 1681-ki országgyülésen magyar honfiusitást nyert [2]). Családja — ugy látszik — kihalt.

Hochkoffler család. (Hochenfelsi). Hochenfelsi Hochkoffler János 1708-ban czimeres nemes levelet nyert I. József királytól [3]).

Czimere négy részre osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, melynek vörös udvarában arany grif látszik. A paizs első és negyedik osztályának arany mezejében koronás egyfejü fekete sas látható szét-

---

[1]) 1715-ki 135. törv. cz.

[2]) 1681-ki 81. törv. cz.

[3]) Collect. Herald. Nro 746.

terjesztett szárnyakkal. A második és harmadik osztály fekete mezejében fehér egyszarvú látszik köldökig. A paizs fölötti sisak koronáján a leirt egyfejü sas szemlélhető. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Jelenleg a család ismeretlen.

Hochnemer család. Czimere következő: a paizs felső részének közepéről kidomborodva lefelé a paizs két oldalának közepeig két vonal által három udvar támad; az alsó gula alakú ezüst udvarban a paizs alján, mindkét oldalon egy-egy zöldes sziklán, faragott kövekből épült, vörös tetejü vártorony áll, melynek bástya-kapuja felé egy-egy róka igyekszik felmászni; a két torony között a paizs alján kék golyón a szerencse istennője áll, piros zászlót lengetve, melynek uszálya ágyékát is elfödi. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábában kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

Hochreiter család. Somogy megyei nemes család. Czimeres nemes levelét Hochreiter József, György és Mátyás 1753-ban Mária Terézia király-asszonytól nyerte [2]).

Czimere: a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján egyfejü fekete sas áll, mindkét oldalra szétterjesztett szárnyakkal, nyakán átnyilazva. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

József 1760-ban a m. kir. kincstár alatt szolgált.

Péter 1820—1825-ben a kir. kincst. sóhivatalnál hivatalnok.

Ambrus Somogy vármegyében 1840—1843 ban főszolgabiró volt. Birtokos Büködön.

Hodászy család. (Hodászi). A család alapitója Hodászy Lukács Nagyváradon született; és már 1580-ban Wittebergában tanult [3]). Hazajövén, Ecseden ref. lelkész, és a közép-szolnoki tractus seniora lett, innen lelkész Debreczenben, és 1604-ben Csengeren superintendenssé választatott. — 1609-ki octob. 12-én Bécsben kelt czimeres levélben hodászi előnévvel II. Mátyás király által megnemesit-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[2]) Collect. Herald. Nro 251.

[3]) Bartholomaeides Memoria., p. 74. mely szerint Wittebergában Hodosinak iratott be. — Lásd Lampe 623. — Horányi Memoria Hung. II. 147. mindenütt Hodászy-nak irva.

tetett[1]), mely nemes levél szerint neje Zabó Margit. fiai András és Mihály valának. Meghalt 1613-ki május 15-én, esés következtében[2]).

Czimere: a paizs kék udvarában egy szarnyas angyal, mellén fehér kereszttel, ugyanaz emelkedik ki a vért fölötti sisak koronájából, jobb kezében olajfa-ágat, a balban pálmā-gallyat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A Hodászy család jelenleg Vas varmegyeben tartja lakását, hol Hodászy Ignacz 1838-ban megyei főhadi adószedő volt.

Hodermarszky család A nemességet s vele a czimert Hodermarszky Pál nyerte III. Károly királytól 1712-ben[3]).

Czimere: a paizs kék udvarában zöld teren álló arany grif, első jobb lábában kivont kardot tartva. Ugyan ilyen grif emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ugy látszik — a család Zemplén varmegyeből eredt, hol Hodermarszky István 1707-ben munkácsi görög egy. püspök lett[4]), és több görög egyes. papokkal szövetkezve a ruthen néppel Rákóczy ellen harczolt, valószinüleg ez által szerze érdemeket családja megnemesitésére.

Hodermarszky Jerotheus 1724-ben szintén Zemplén megye Kraszníbrod helységbeli ruthen kolostorban Archimandrita volt[5])

Hodicz család. Hodicz Venczel az 1647-ki országgyülésen honfiusittatott[6]). A család magát a Rogalla házból eredezteti Lengyelországból, honnan Cseh-, Morvaországba, Szileziába terjedtek. Hodicz György cs. k. kam. gyalogsági czredes stb. 1603-ki sept. 10-én birodalmi bároságra, 1641-ben jul. 10-én pedig grófságra emeltetett[7]). Ezen Györgynek testvére lehetett Venczel, ki ha-

---

[1]) Hiteles oklevél szerint. Az Armalisban „*nobilis et Reverendus Lucas Hodaszy de eodem*" neveztetik Ugyan ebben mondatik. „e statu et conditione ignobili, in qua hactenus perstitisse dicuntur." E szerint csak mint pap tekintethetett előbb a Bocskay-féle (és a ref. papokat atalánosan megnemesitő) Armalisnál fogva nemesnek. — Lásd e családról Pray Mss. tom. XIX p. 8

[2]) Lásd Életrajzát tőlem közölve Danielik Józs. Magyar Irók II. 111. lap.

[3]) Collect. Herald. Nro 683

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 69

[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 388

[6]) 1647-ki 155. törv. cz.

[7]) Histor. Herald. Handbuch. 339

zánkban honfiusítást nyert, de a kinek utódai nem maradván, a család ismertetése körünkön kivül esik.

Azonban beházasodás után a család hozzánk ismét érdekelve lévén, e tekintetben közölhető a következő családfa [1])

Gr. Hodicz György

Gyula-Leopold
† 1693.
(gr. Nostitz Bora)

Ferencz-József
(b. Caretto Philippina)

Mátyás
(b. Miniatti Anna-Mária)

Ferencz
(b. Sennyey Bora)

Krisztina
szül. 1778

A gróf Hodicz család, mely Wolframitzról is irja nevét, jelenleg Cseh-, Morva- és Szilezia-országban honos.

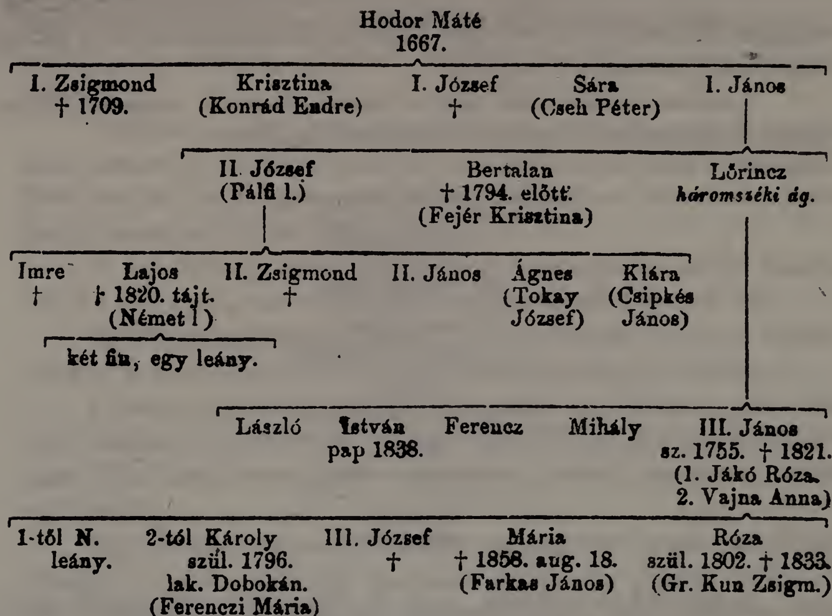
Hodor család. (Kézdi Sz.-Léleki). A család előnevét Kézdi Sz.-Lélekről irja, s ott ősi idők óta lakhelye, székely öröksége, s tiz holdnyi birtoka a családnak. Már 1525. táján Hodor Kelemen Kézdi széki ev. reform. esperes [2]) Azonban izről izre szakadatlan nemzékrendét a családnak csak Hodor Mátétól birjuk, ki 1667-ki jan. 19-én Apaffy Mihály fejedelemtől Armalist nyert: ekkor kap czimerul a paizs kék mezejében egy lábon álló gólyát, mely felemelt lábaval iró-tollat tart, példázva Máténak a fejedelmi udvarban tollával vég hezvitt érdemeit. A paizs tetején álló sisak koronáján szintén a leirt gólya látszik, mint az egész czimert itt a metszvény ábrázolja.

A családfa Mátétól következőleg sarjadzott le.

[1]) Schönfeld Adels-Schemat. II. 200.

[2]) Benkő Transylvania Generalis Supplem.

Máténak a törzsnek fia I. Zsigmond bodzai harminczados (rationista), Leopold császár hive, mint ilyent egy rácz kuruoz megöli [1]) 1709-ben.

II. József kolosi kamara Ispán 1771. előtt és után; eltemettetett Kolosvárott a Minoriták sírboltjában.

Bertalan tordai királyi hivatalnok, u. m gazdatiszt a sógazdászat mellett 1771-ik év előtt és után. 1767—1770. körül Torda vármegye közgyülésen mint „kétség alá hozott nemes" producált.

Imre 1796-ban pap és tanár, utóbb Csicsó-Keresztúrban plébános.

Lajos előbb királyi testőr, majd erdélyi udvari kanczellárián fogalmazó (1815.), utóbb ugyanott titoknok Bécsben. Meghalt 1830. táján.

István 1830-ban kolosvári rom. kath. segéd-pap; 1838 ban szilágy-somlyói, utóbb a k.-fejérvári papnöveldében tanár.

III. János született 1755-ben. Meghalt 1821-ki nov. 16-án. 1797-ig tordai sóhivatalnok (= Provisor Oecomiae Fiscalis), 1797—1804-ig kolos-monostori kir. uradalmi tiszttartó és főgondnok, 1804-től

[1]) Cserey Mih. Historiája 434. lap.

1821-ig a Szilágyban (Közép-Szolnok és Kraszna várm.) fő-dézsmás. Első nejétől Jákó Rózától egy leánya, második nejétől Vajna Annától következő négy gyermeke született:

a) Károly szül. 1796-ki május 22-én. 1815—1831-ig főkormányszéki irnok, 1825—1848-ig Doboka vármegye táblabirája. Az irodalom terén derék munkája „Doboka vármegye természeti és polgári Esmértetése. Kolosv. 1837." által szerze magának érdemet [1].

b) III. József elhalt.

c) Mária Farkas Jánosné, meghalt 1858-ki május 18-án.

d) Róza szül. 1802-ben. Gróf Kun Zsigmond neje; meghalt 1833-ki sept. 4-én.

Hodor nevü családot szentpéteri előnévvel lelünk Magyarországban is, melyből szentpéteri Hodor Pál vathai reform. lelkész, Seiler gr. után magyaritva ily czimű munkát adá ki: „Keresztyén vallásnak és egy keresztyén Filosofus vallásának summás leirása." Debreczen, 1799. 8r. 398. lap [2].

Hodossy család. Hodossy nevezetü család Bihar, Borsod, Hont, Somogy, Szabolcs vármegyék nemessége között emlittetik. — Biztos adataink nem lévén a Hodossy-akról, nyomozásaink után is ugy kelle meggyőződnünk, hogy e néven is több, külön törzsekből szakadt, családaink legyenek. Erre látszik mutatni azon körülmény is, hogy az előszámlált vármegyék közül is Bihar, Somogy vármegyékben is léteznek Hodos nevü helység és puszta, melyekről külön-külön család veheté nevét; valamint ezeken felül még Vas, Szatmár és Pozsony vármegyében is lelünk Hodos helységekre.

Kétségkivül legrégiebb Hodosi család az, mely Pozsony megyei Hodos helységgel áll összefüggésben. E család ősei Pozsony vár jobbágysága alól fölmentetvén, a királyi szolgák (nemesek) sorába 1279-ben emeltettek [3]. És valószinünek vélem, hogy ezeknek maradékaik közül szakadtak át a szomszéd Nyitra megyébe is.

E család ivadékai lehettek Hodosi Bernát, Albert, Pál és Imre, kik 1504-ben egyességre léptek a Szokolyiakkal.

Tán ezekhez számithatnók Hodosi Mihályt is [4]), ki 1552-ben ujhelyi harminczados volt, s kinek neje eörvistyei Borju Erzsébet volt.

---

[1]) És e munkának is több rendbeli adatok közlése által egyik hő pártolója, miért ez alkalommal is köszönetemet nyilvánitom.

[2]) L. Danielik Magyar Irók. II. köt. 112. lap.

[3]) Fejér Cod. Dipl. tom. VII. vol. II. p. 504.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. p. 172.

1649-ben Hodossy Istvánnak Berényi Gáborrali ügye felől az országgyülés intézkedett [1]).

1754-ben Hodossy József anyai részbirtokát Sárkány és Karva helységben Csery Sándor nyitrai másod alispánnak zálogitá el 100 forintban [2])

Hodossy család. (Máskép Szabó). Hodossy máskép Szabó Pál, Mihály és János Rákóczy Györgytől 1651-ben nyertek czimeres nemes levelet. Ezeknek utódai közül Hodossy József nemességéről 1724-ki aug. 28-án Nógrád megyétől nyert bizonyitványt, mivel azonban az egész bizonyitvány Rákóczy György Armalisán alapult, az 1726-ki aug. 1-én tartott nemesi vizsgálatkor a nevezett vármegye bizonyitványát visszavonta [3])

Valószinüleg e Hodossyak ágát képezi a Bihar megyei Hodossy család is, melyből egy ágazat töredék-nemzékrende következő

Hodossy N.

Klára (Csanádi Sámuel) — N. (Mészáros) — Sámuel kapitany. (1. Pulszky Zsuzsa. 2. b. Podmaniczky Julia)

Sámuel gyermekei: 1-től Karolina (Vér Dániel) — Miklós 1807. — Mária 1807.

A táblázaton álló Sámuel elvégezvén iskoláit, a császari huszárok közé állott, és ott fokonként al-, fő-hadnagy, majd al-, s végre osztály-kapitányságig emelkedett. A török háboruban Novi és Szabács vára bevételénél tünteté ki vitézségét. Első nejétől Pulszky Zsuzsannától leánya Karolina Erdélybe ment férjhez Vér Dánielhez. Második nejétől báró Podmaniczky Juliannától születtek fia Miklós és leánya Mária [4]).

Hoffer család. Hoffer Mátyás 1717-ben III. Károly királytól kapott czimeres nemes levelet [5]).

Czimere: függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb-oldali osztály ezüst udvarában zöld térről terepélyes zöld élőfa emelkedik föl; a baloldali osztály vörös udvarában zöld téren fehér galamb áll, csőrében zöld ágat tartva A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik

---

[1]) 1649-ki 61. törv. cz.

[2]) Nyitrai káptalan. Protoc. 108. fol. 110.

[3]) Lásd Protocol. C. Neograd. anni 1726.

[4]) Vay László: Német Hivség. 602. lap.

[5]) Collect. Herald. Nro 570.

ki, első jobb lábában horgonyt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

A Hoffer családnak lakhelye Zemplén vármegye [1]).

Hoffmann család. (Csatori). Csatori Hoffmann György a szepesi kamara tanácsosa 1617-ben kapta Szedekerte Sáros megyei helységet. Neje gradeczi stansith Horváth Krisztina volt [2]).

Hoffmann család. Hoffmann János 1618-ki april 5-én kelt Armalisban II. Mátyás király által nemesittetett meg, és czimeres levele még azon évben Thurócz vármegyében hirdettetett ki [3]).

Valószinüleg e családból volt Hoffmann Pál a pécsi püspök, ki 1653-ban a Vezekénynél elesett négy Esterházy fölött mondott gyászbeszédet.

Hoffmann István a határ-igazitás tárgyában 1622-ben a lengyel királyhoz követ [4]).

Hoffmann család. Hoffmann Mihály-Konstantin kincstári tanácsos, II. Leopold királytól 1791-ki april 28-án kelt Armalist kapott, mely 1792-ki april 30-án Krassó megye közgyülésén hirdettetett ki [5]).

Czimere négy részre osztott paizs. Az első osztály arany udvarában pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, a második osztály kék mezejében zöld téren, két szemközt álló arany oroszlán felforditott horgonyt tart; a harmadik osztály ezüst mezejének alján hármas zöld halom, és a fölött egy felforditott V alakú kék csikolaton ezüst félhold, és két arany csillag látható; a negyedik osztály zöld mezején három fejérfolyam hullámzik. A paizs fölötti sisak koronájából a leirt két oroszlán emelkedik ki, felforditott horgonyt tartva fejeik fölött. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [6]).

A nemesség-szerző utódai jelenleg is nagyobb részben államhivatalnokok. Közülök H. Ferencz Dognacskán lakik Krassó vármegyében.

Hoffmann család. Hoffmann János, Xav. Ferencz, és ennek unokái Antal, András, Ferencz 1793-ban I. Ferencz királytól czimerleveles nemességet nyertek.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[2]) Lehoczky Stemmat. II. 173.
[3]) Körmöcz sz. k. b. város levéltárában van az eredeti armalis.
[4]) 1622-ki 57. törv. cz.
[5]) Krassó várm. Jegyzőkönyve.
[6]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

Czimerök: a paizs egy széles vörös csikolat által két (alsó és felső) részre oszlik; a felső rész fehér, az alsó fekete, a paizs egész udvarában egy természetes szinü koronás oroszlán hátulsó lábain áll, első lábaival egy kék papir-göngyöt tart; az oroszlán teste derékban a vörös csikolat által elfedetik. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között, (melyek közül a jobb-oldali viz-szintesen félig arany, félig fekete, a másik félig vörös, félig ezüst), a paizsbelihez hasonló koronás oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [1]).

Hoffman család. Hoffman György 1791-ben junius 2-án II. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet, mely Krassó vármegyében 1792-ki sept. 20-án hirdettetett ki [2]).

A család czimere viz-szintesen kétfelé osztott paizs; a paizs alyjában fehér udvarban magas kopár fehér hegyen egy csiga-géppel két bányász valami követ, vagy tán só-darabot huz fel; a paizs felső részében kék udvarban arany nap és ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából három strucz-toll leng, az 1ső arany, a 2-ik kék, a harmadik fehér. — Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [3]).

Hoffmann család. Indigenált család. Hoffmann János-Gergely és másik János 1681-ben nyertek magyar honfiusitást [4]).

Hohen család. Hohen János az 1687-ki országgyülésen hazafiusittatott [5]).

Hohenfeld család. Hohenfeld Otto-Henrik és Otto-Ferdinand az 1687-ki országgyülésen honfiusitást nyertek [6]).

Hohenzollern Hechingen család. Hohenzollern Hechingen Fridrik Xav. Ferencz herczeg, (a mostani hohenzollern hechingeni uralkodó fejedelem Fridrik Vilmos nagyatyjának testvére) az 1827-ki országgyülésen magyar honfiusitást nyert [7]). Született 1757-ki május 31-én; meghalt 1844-ki april 6-án. Három gyermeke maradt: *a*) Frigyes Ferencz-Antal szül. 1790. † 1847-ben. Özvegye herczeg Hohenzollern-Sigmaringen Annunciata, ki utóbb Waldburgi Stäger János cs. kir. alezredeshez ment nőül. — *b*) Fri-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[2]) Krassó várm. Jegyzőkönyve.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[4]) 1681-ki 82. törv. cz.
[5]) 1687-ki 29. törv. cz.
[6]) 1687-ki 28. törv. cz.
[7]) 1827-ki 41. törv. cz.

derika-Julia szül. 1792-ben. — c) Friderika-Jozefine szül. 1795-ben, liliei gróf Vetter Bodog cs. kir. őrnagy neje. — Mint látjuk, a honositott ága fi-ágon magbaszakadt.

Hoytsy család. (Domalygosi). Hoytsy Mihály és Benjamin 1742-ki aug. 9-én Bécsben kelt czimeres nemes levélben Mária Terézia királyné által nemesitettek meg [1], és armalis levelük Baranya megyében Pécsett 1742-ki oct. 29-én, — Somogy megyében Marczaliban pedig 1749-ki julius 27-én tartott közgyülésen kihirdettetett.

Nevezett nemesség-szerzők 1743-ki nov. 3-án a pécsi káptalan előtt történt örök bevallás mellett Czindery Ignácztól Somogy vármegyei Domalics vagy Domalgos pusztát és udvartelket vették meg, melyre 1744-ki febr. 27-én Pozsonyban Pálffy János nádortól adományt szerzének.

Emlitett Hoytsy Mihály 1758-ban Baranya vármegye alispánja volt [2].

Czimere a családnak függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztály vörös udvarában pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva; a baloldali osztály kék udvarában fehér horgony áll, melyre kigyó tekeródzik fel. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék.

Hoytsy Pál Baranya vármegye levéltárnoka azon megyétől 1842-ki junius 6-án nemesi bizonyitványt vevén ki, azt gyermekei neveire 1843-ban Nógrád megyében is kihirdetteté [3]. Gyermekei: Mária, Pál és Imre.

Nógrád megyében már 1788-ban élt Hoytsy János, az akkori József császár systema szerinti megyei törvényszéknél (Judicium subalternum) Auscultans volt [4].

Valószinüleg Jánosnak fia volt Hoytsy Lajos, a m. kir. udv. kamaránál számvevő tiszt, közbirtokos Nógrád megyében Szécsénykén, kinek nejétől Paczolay Erzsébettől gyermekei: Auguszt, Miksa nagy-oroszi kerületi jegyző, a „Dinnye-tan" irója; Pál volt ügy véd és cs. kir. járásbirói segéd; N. Pogány Ignáczné stb.

---

[1]) Collect. Herald. Nro 182.

[2]) Lehoczky Stemmat. I. p. 188.

[3]) Jegyzőkönyvi 522 ki szám alatt.

[4]) Hivatalos orsz. Schematismus. — Egy Hoicsius János már 1706-ban B.-Gyarmaton evang. lelkész volt, innen 1717-ben ment Sztregovára.

Ugyan e családhoz tartozik Hoytsy Sándor cs. kir. kinek neje Csernyus Ida.

Holczer család. Holczer János-Jakab 1718-ban III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [1].

Czimere egy jobbról balra rézsútosan fehér út (via oblique strata) által kétfelé osztott paizs; a felső kék udvarban egy felkantározott ágaskodó fehér ló emelkedik ki; az alsó vörös mezőben zöld téren hátulsó lábain medve áll, első lábaival egy köteg fát tartva; ugyan ilyen medve nyúlik fel a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Holczmann család. (Másként Zirty). Holczmann Antal 1790-ben kapott czimeres nemes levelet, és ekkor neve is Zirty-re változtattatott.

Czimere viz-szintesen három részre osztott paizs, a felső kék mezőben három arany csillag ragyog; a paizs alján zöld halmon bagoly áll egy lábon, másik lábával arany lándzsát tartva, a bagoly teste nagyobb részben már a vörös udvarban látszik. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2].

A nemesség-szerző Holczmann Antal m. k. helytartósági titkár volt.

Holczmeister család. Megnemesittetett 1799-ben I. Ferencz király által Holczmeister Ágoston személyében.

Czimeres levele szerint ilyen czimert kapott: a paizs bal oldalról jobbra rézsútosan menő vonal által két részre oszlik, a jobb-oldali felső ezüst udvarban kétfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a bal-oldali alsó vörös udvarban három viz-szintes arany csikolat látható. A paizs fölötti sisak koronáján a leirt kétfejü fekete sas áll. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról arany-vörös [3].

Holecz család. Heves és Zólyom megyében van lakhelye.

A Heves megyei Holecz családnak egyik ágazatát mutatja a következő nemzékrend [4]:

---

[1]) Collect. Herald. Nro 513.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[3]) Ugyanott.
[4]) Perbeli genealogia

Holecz Boldizsár
1698
(1. Nesith Horváth Kata.
2. Csányi Nagy Kata)

Mihály 1709—1725.	Judit (Kompolthy György)	Zsuzsa (Ordódy György)	Erzse (Korompay János)

Mihály gyermekei:

Klára (Huszka György)	János ?

A törzs Boldizsárnak fia Mihály, és leánya Erzse Korompay Jánosné ellentmond 1747-ben Darvas Ferencz beiktatásának Nógrád megyei Nagy-Keresztúrra nézve [1].

Hasonlóan Mihály 1725-ben tiltakozik bágyoni birtokrész miatt az egri káptalan előtt. Leánya Klára pedig érdektársaival, ugymint atyja nővéreinek utódaival Bágyon végett 1747-ben perlekedett.

Holecz Mártonnak magszakadtán Urbányi János 1741-ben Nógrád megyei nagy-szalatnyói birtokba adomány mellett iktattatott ellentmondás mellett [2].

A Zólyom megyei Holecz család ocsovai előnevet visel, és köztülök Károly (1820-ban) Zólyom vármegye alispánja, és cs. kir. tanácsos volt.

Holesh család. Szabolcs vármegye nemes családai sorában emliti Fényes E. Geographiájában.

Holics család. A Holics család 1790-ben nyerte czimeres nemes levelét.

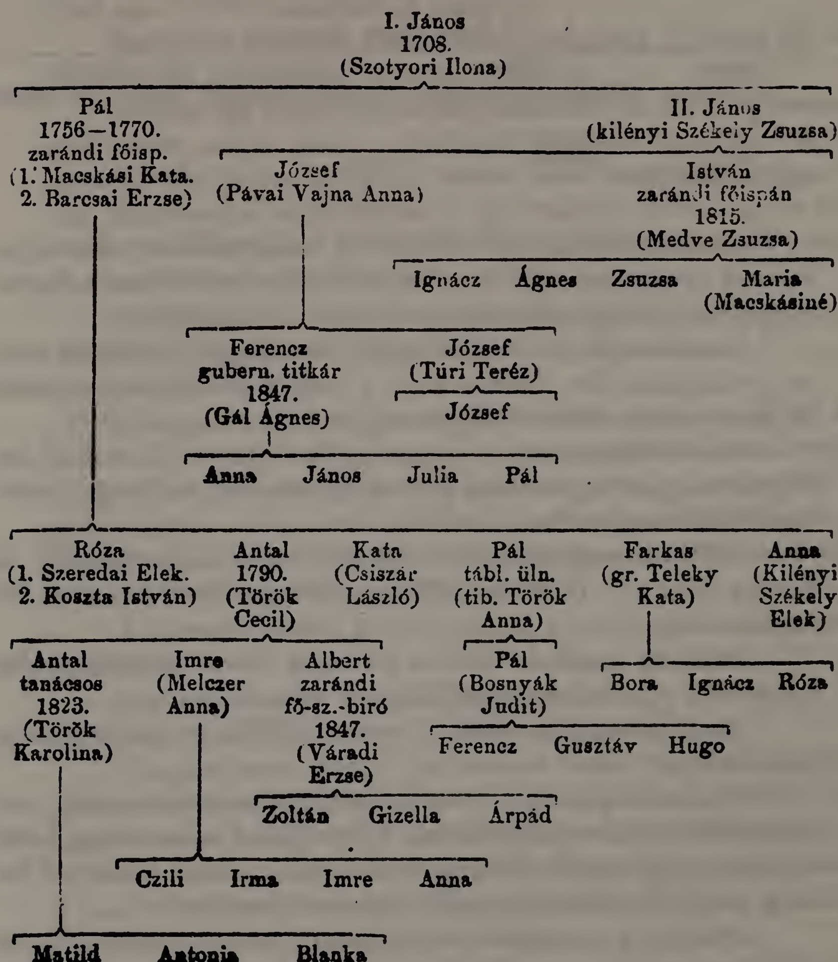
Czimere: a paizs kék udvarában zöld téren álló arany grif, első lábaival három piros golyót tartva; fölötte jobbról arany csillag, balról félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén a leirt grif látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról eziist-vörös [3].

Hollaky család. (Kis-Halmágyi, báró és nemes). Zaránd vármegye egyik nevezetesebb családa, melynek tagjai azon megye legfőbb hivatalait viselték. A mult század elején Hollaky János temesi harminczados (rationista) (1705-ben), Szotyori András leányát, Szotyori Ilonát, Kozma József özvegyét vevé nőül [4], s igy a Kozma által kapott zarándi javak felét családára vitte át, a másik felét Geréb Antal kapá a masik Szotyori leánynyal.

---

1) Sz. Benedeki Convent Protocol U pag. 113.
2) Ugyanott. Capsa H. Fasc. 2. Nro 5
3) Adami Scuta gentil. tom. IV.
4) Cserey Historia. 411. lap

Jánostól kezdve a családfa következőleg jőve le [1]):

A törzsnek I. Jánosnak fia P á l zarándi (előbb 1741-ben alispán, utóbb) főispán, az 1770-ki országos Schematismusban bárónak iratik. És Lehoczky szerint a Hollaky család 1700-ban nyerte a báróságot [2]).

II. Jánosnak fia I s t v á n szintén Zaránd vármegye főispánja volt. A l b e r t Zaránd megye főszolgabirája 1815-ben.

---

[1]) Kővári Erdély nev. csal. 117. lap.
[2]) Lehoczky Stemmat. I. 168.

Antal, Farkas, István az 1790-ki országgyülésen királyi hivatalosak az erdélyi országgyülésen [1]; s azóta mindég résztvevők abban.

Antal főkormányszéki titoknok, 1823-ban a kolosvári szinházat bérlé [2].

Hollát család. Hollát Benedek, és általa neje Nagy Magdolna, és fiai: Miklós, György, Benedek és János, és unokatestvére (fratruelis) Hollát István Bécsben 1659-ki mart. 5-én kelt armalis levélben I. Leopold király által emeltettek nemességre, és nemes levelük azon évi julius 7-én Veszprém vármegyének Pápán tartott közgyülésében hirdettetett ki [3].

Holló család. (Krompachi †). Szepes vármegyének a XVII. században feltünt nemes családa. Holló Mátyás Bethlen Gábor alatt élt, és ez ellenében a császár hive volt. Nejétől Klobusiczky Esztertől született fiai közül Zsigmond III. Ferdinand és I. Leopold királyok alatt hivataloskodott. Előbb sztropkói, lőcsei, majd eperjesi harminczados, innen felső-magyarországi generalis Perceptor, és hadi fizető-mester lőn. — I. Leopold király által Kazmir János lengyel királyhoz követségben is járt. Utóbb kir. udvarnok, és a szepesi és pozsonyi kamara tanácsosa, és I. Leopoldnak mindenkor tántorithatlan hive volt. — Még gyermekkorában Homonnán a Jesuiták alatt járván iskolába, az evang. vallásról a kath. hitre tért; melyért midőn felbőszült atyjától fenyegettetett volna, áttéréséhez szigoruan ragaszkodván, atyja is megindult, és szintén áttért. — Egyéb vallásos tettei közt a

[1]) 1790-ki országgyülési jegyzőkönyv 18. lap. Kővári szerint.

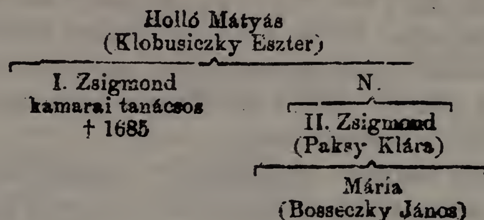
[2]) Játékszini koszorú 116. lap. Kővári szerint.

[3]) Az eredeti Armalis Veszprém vármegye levéltárában van.

szepesi káptalan egyházában pompás padokat és predikálló-széket csináltatott. Meghalt 1685-ben, hivataloskodása 50. évében [1]).

Atyja Mátyás Klobusiczon temettetett el.

Zsigmond nőtlenül halt meg, de testvérétől maradt egy fia Zsigmond, ki szintén a kir. kincstárnál szolgált. E család ugy látszik ennek leányában halt ki; rövid, hézagos nemzékrendük igy áll:

A család czimere [2]) — mint följebb a metszvény ábrázolja — négy részre osztott vért, egy közép kisebb vérttel, melyet korona föd, és melynek udvarában fekete holló áll, csőrében drágaköves arany gyürüt tartva [3]). A nagyobb vért első és negyedik mezejében egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; — a második és harmadik udvarban hátulsó lábain kettősfarkú oroszlán áll, első jobb lábával kettős keresztet tartva. Az egész paizst királyi korona födi.

Holló nevü család Zemplén megye armalista nemes családai között is helyet foglal [4]); — és Borsod vármegyében szintén honos, hol Domaházán birtokos.

Hollósy család. Hollósy nevü nemes család él a Dunántúl Fejér, Győr, Veszprém vármegyékben. A Hollósi nemeseknek emléke előfordul már a XV. század közepén, midőn a Hollósi nemesek kezénél lévő Vas megyei Laapsa pusztát V. László király a Tharrodfalviaknak uj adományczimén adományozza [5]).

---

[1]) L. Rényes István jesuita Halotti beszédét „krompachi Holló Sigmund felett", Lőcse 1685. — És Schwartner: de Scultetiis. pag. 179.

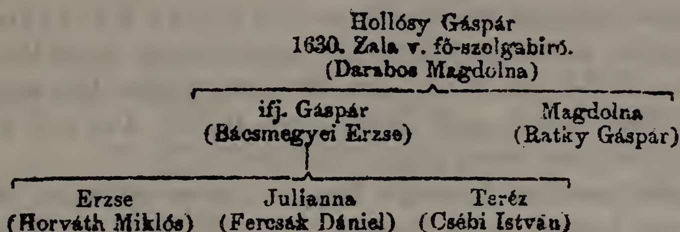
[2]) Az idézett halotti beszéd előtt látható rajzról: „Scuta Gentilitia Hungarica in diversis formatis aeri incisa" czimü gyüjteményben.

[3]) Érdekesnek tartám e czimer közlését azon okból is, mert egy példája annak, miszerint a legtávolabbi (vagy közvetettebb) név-hasonlatosságok a Hunyady család nevéhez (Corvus Holló = Hunyady Corvinus) és annak czimeréhez több családot vonzának arra, hogy czimer-hasonlóság által a nem létezett rokonságra czélozzanak.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.

[5]) Gr. Teleki Hunyadiak kora. X. köt. 504. l.

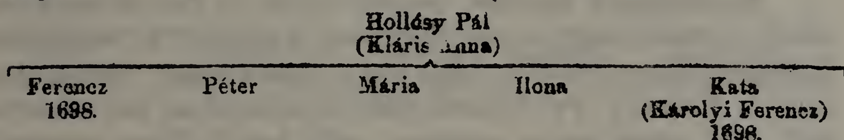
Nem lévén a családról teljes adataink, csak a következő töredék-leszármazási ágazatokat [1]) közölhetem:

A családfán álló Hollósy Gáspár 1630-ban Zala vármegye fő-szolgabirája volt [2]).

A mult században élt Hollósy Boldizsár, kinek Barcza Magdolnától leányai: Borbála Szabady Mihályné, és Magdolna Ányos Antalné.

A XVII. század közepén élt Hollósy Pál, ki következő családfát alapitott:

Katalin Károlyi Ferencz neje, Győr és Veszprém megyei jávait Szapáry Péternek zálogitja el [3]).

Hollósy János 1769-ben Komárom megyei Aba pusztán egy birtokrészt Zádory Andrástól örök bevallás jogán vett [4]).

Fejér megyében Hollósy Zsigmond 1840-ben főszolgabiró volt.

Holló család. (Máskép Szalkár). Holló máskép Szalkár József 1758-ban Mária Terézia király-asszony által czímeres nemesi rangra emeltetett [5]).

Czimere: a paizs kék mezejében hármas zöld dombon könyöklő pánczélos kar, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából három kék strucz-toll nyúlik föl. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék.

---

[1]) Tabellae geneal. Mss. Musaei fol. lat. 213. sz. a.

[2]) 1630-ki 3. törv. cz.

[3]) Ráth Károly által közlött oklevél nyomán.

[4]) Fényes E. Komárom várm. 131.

[5]) Collect. Herald. Nro 59.

Hollósi család. Előbbi neve Korbuly volt; — s ugy látszik — hazája Erdélyben Szamos-Ujvár, innen szakadtak át Magyarországba; nevöket Hollósy-ra változtatva.

E családból született Gertenyesen Hollósy Kornélia Lonovics Józsefné, dalszinészetünk egyik legjelesb tagja. Atyja Hollósy Bogdán 1859-ki jan. 30-án, kora 79. évében Aradon halt meg.

Valószinüleg e család egyik ágából eredt Hollósy József, ki Arad megyétől 1826-ban kapott nemesi bizonyitványt [1].

Homoky család. Lakhelye Ung és Ugocsa vármegye. Ez utóbbi megyében e század elején Homoky György, Márta, Eszter birtokos Fertős-Almáson [2].

Homoky Lajos 1845-ben Ung vármegye alszolgabirája.

Homoky nevü család 1702-ben Erdélyben Doboka megyében Iklódon birtokos, és só-jövedelemben részesülő [3].

Homolkay család. Szabolcs vármegye nemes családai sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Homonnay család. Lásd Drugeth család.

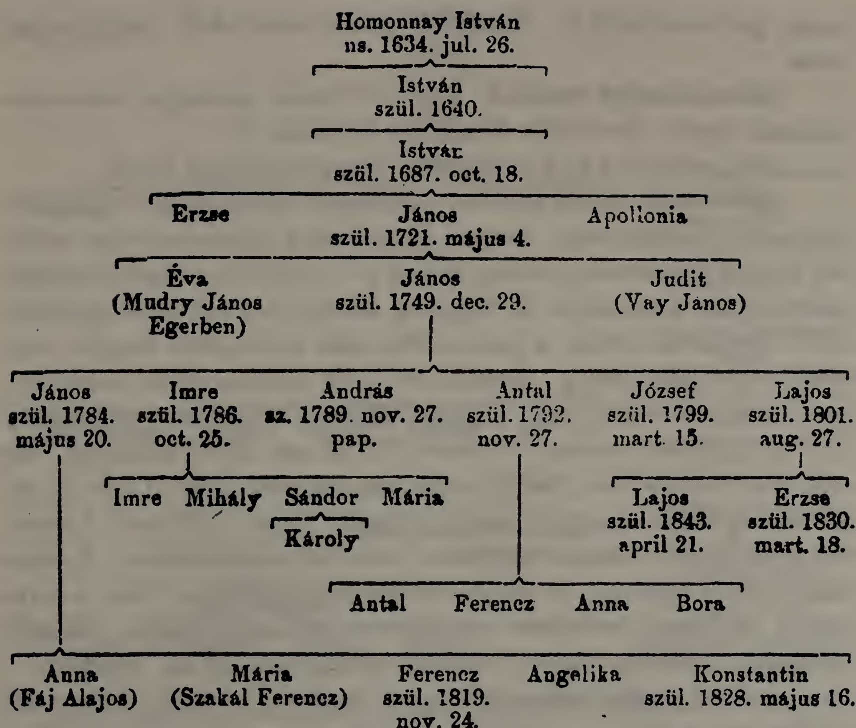
Homonnay család. (Irmesi). Heves és Pest vármegyében stb. él. A család alapitó irmesi Homonnay András, ki testvéreivel Homonnay Mártonnal, Jánossal, Istvánnal, Gergelylyel és Mihálylyal Bécsben 1634-ki julius 26-án kelt czimeres levél által nemesi rangra emeltetett; mely Armalis Heves megyének Fülek várában 1635-ki april 18-án tartott közgyülésében hirdettetett ki [4].

Czimere a családnak: a paizs kék mezejében hármas zöld halmon álló arany grif, első lábait ragadozásra nyujtva; hasonló grif nyúlik fel a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüst kék, balról arany-vörös.

A czimer-szerzők egyikének Homonnay Istvánnak ágazata következőleg sarjadzott le:

---

[1]) Jegyzőkönyvi 793. sz. alatt.
[2]) Szirmay C. Ugocsa p. 175.
[3]) Hodor Doboka várm. 104.
[4]) A család által közlött hiteles iratok szerint.

Ez ágazat kath. vallásu, köztök Lajos (szül. 1801.) Pesten a kegyes iskolai rendüek házának kapusa.

A reform. vallású ágból Imre született Kápolnán Borsod vármegyében 1784-ben. Iskolái bevégeztével Losonczon a ref. iskolában szónoklati tanár lőn. Sokat irt verset, sokat forditott Ovidius-ból; (kiadt. 1827.) Leforditá Eutropius római történeteit is, (Budán 1832.) [1]; és sokat szenvedett szűkölködésben. Neje Szána Zsófia volt. Meghalt Pesten, 1858-ki aprilban esés következtében [2])

Honorka család. Honorka Lőrincz 1686-ban I. Leopold királytól nyerte czimeres nemes levelét [3]).

Czimere: a paizs kék udvarában zöld téren álló grif, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából a paizsbelihez hasonló ko-

---

[1]) Lásd életrajzát Ferenczy Jakab és Danielik Józs. Magyar Irók I. köt. 189–190. l.

[2]) Magyar Sajtó 1858-ki 8-ik szám a „Fővárosi Ujdonságok" között.

[3]) Collect. Herald. Nro 807

ronás grif emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Horánszky család. Liptó és Szepes vármegye nemes családainak egyike. Horánszky Péter él 1528-ban [1]).

Horánszky György 1646-ban Szepes vármegye követe.

Horányi család. Pest vármegyei nemes család. Czimere: négy részre osztott paizs, melyen jobbról balra rézsútosan vörös csikolat, és azon három arany csillag látszik; — az első és negyedik osztály arany szinü, a harmadik és negyedik osztály kék udvarban ágaskodó fehér egyszarvút mutat. A paizs fölötti sisak koronájából magyar vitéz nyúlik föl, fején kalpag, derekán öv; jobb kezében kivont kardja hegyén levágott törökfej van. A paizst szokásos foszladék veszi körül [2]).

A családból Horányi Gábor 1747-ki nov. 21-től alispánja, később kir. tanácsos volt. Fia Elek Budán született 1736-ki febr. 15-én. Iskolái végeztével a kegyes iskolai szerzetbe lépett 1752-ben. Utazást tett a külföldön; honnan hazajövén, több helyen tanárkodott. A tudományok több ágaiban, de főleg a történelemben járatos lévén, e szakban is sok becses munkával gazdagitá a tudományosságot; sőt több történelmi forrást is kiadott. Meghalt 1809-ki sept. 11-én. Testvére

Antal Budán tartományi biztosi segéd (1770-ben); utóbb pesti kerületi biztos volt.

Horecsny család. Trencsén vármegyei nemes család. — Közülök Horecsny Ferencz 1726-ban Nógrád megyei nemesi vizsgálatkor Trencsén megye bizonyitványival igazolá nemességét.

Horeczky család. (Báró). Csehországból eredeztetik horkai Parducz Jánostól, mig egy másik ágnak, mely maig lesarjadzott, törzsöke Herbert volt a XIV században [3]). Magyarországba a XVI. században szakadt, miután Horeczky János morvaországi alkanczellár fogarasi Majláth Ilonát vevé nőül. Ennek kis unokái közül Gábor báró az 1638-ki országgyülésen honfiusitást nyert [4]). Azonban fiaiban ága kifogyott. A testvérétől Miksától leszármazó ág folytonosan magyar családokba házasodva, magyarra vált, és mint ilyen nyervén a báróságot, a nemzeti bárók közé lépett.

Czimerök: egyszarvú, és egy vár-bástya.

Családfájuk a mult század végeig következőleg jöve le:

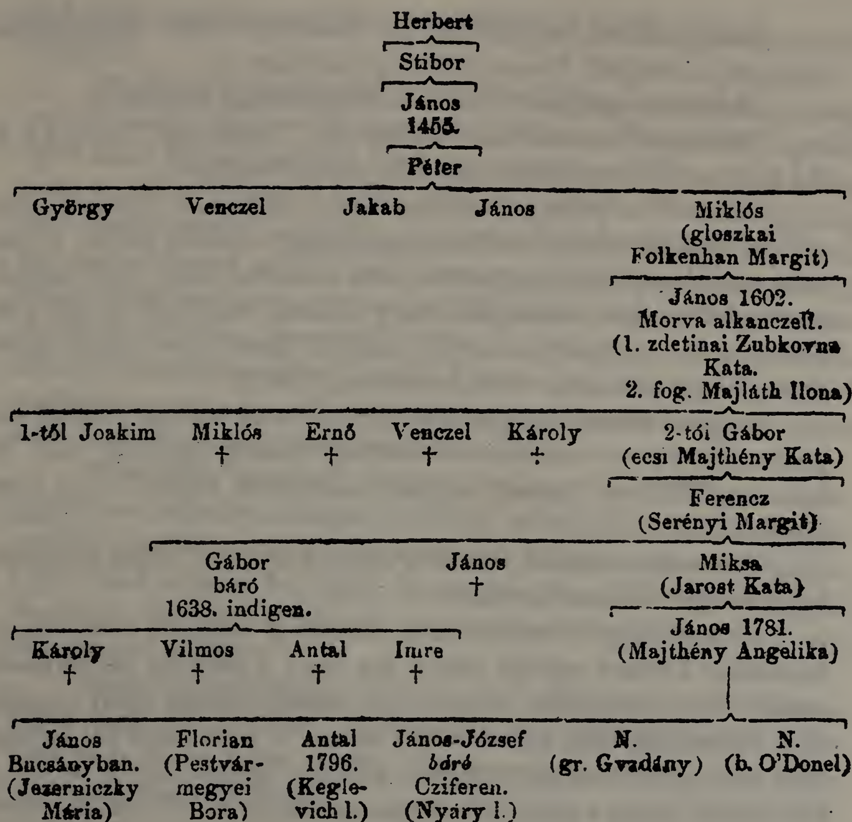
---

[1]) Wagner Analecta Scepus. II. 153.

[2]) „Scuta Gentilitia Hungarica" czimü gyüjt.

[3]) Lehoczky Stemmat. II.

[4]) 1638-ki 75. törv. cz.

E században élnek báró Horeczky Ferdinand (1832—1839.) Antal, ki az 1847-ki országgyülésen jelen volt.

Hora család. (Prelukai). Kővárvidékén él. Közülök prelukai Hora János Kővárvidék ülnöke 1815-ben.

Horhy család. Hont megyében fordul elő e családnév már a XVI. században, midőn Horhy Benedek fiának Lőrincznek leánya Katalin Deméndy hitvese volt [1]).

Horhy Tamás és fiai Márton és György 1633-ban Hont megyei A.-Sipik helységbeli birtokrészüket elzálogitják Gyürky Benedeknek és nejének Bory Benedeknek [2]).

Horhy Antal 1839-ben gr. Esterházy János országgyülési képviselője.

---

[1]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. 17. Nro 58.

[2]) Ugyanott Prothoc. L. pag. 183.

Horhy Mihály 1832-ben gr. Esterházy János országgyülési képviselője. Meghalt Pesten 1856. septemberben [1]).

Horkay család. Gömör vármegye nemes családa [2]).

Horkovicz család. (Komjáthi). Horkovicz András és György 1620-ban nyerték czimeres nemes levelüket.

Czimerük: a paizs jobb oldalról balra rézsútosan levonuló arany csikolat által két (alsó és felső háromszegletes) udvarra oszlik; a felső ezüst udvarban piros rózsa, az alsó vörös udvarban fehér liliom látszik. A paizs fölötti sisak koronájából arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával zöld rózsa-gallyat tartva, melyen három piros rózsa nyilik. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3]).

A család Gömör és Nógrád megyében tartja lakását. Nógrád megyében Horkoviez József herczeg Coburg ügyésze volt, fia Ignácz 1847-ben Nógrád megyei rendszerinti esküdt. Neje Haan Izabella.

Hornik család. Hornik Jakab-Lajos 1796-ban I. Ferencz királytól nyert nemesitő armalist.

Czimere négyfelé osztott paizs; az első és negyedik osztály arany udvarában koronás egyfejü fekete sas van; a második és harmadik osztály vörös mezejében hármas zöld halmon koronás arany oroszlán áll, első jobb lábában kivont kardot tartva. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb-oldalinak tetején a koronás egyfejü fekete sas áll, a bal-oldaliból pedig a paizsbeli oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról arany-vörös [4]).

Hornik János főhadnagy 1815-ben Erdélyben a katonai élelmezési hivatalnál.

Hornlak család. Horulak Kristóf harminczados 1766-ban Mária Terézia királyasszonytól nyert armalist [5]).

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb-oldali osztály vörös mezejében hármas fehér sziklán befelé fordulva pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. A bal-oldali osztály kék mezejében zöld téren arany grif áll, első jobb lábával három kinyilt fehér liliomot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kétfarkú arany oroszlán emelkedik ki, és kétfelől két elefánt-ormány emelkedik ki, melyek közül a

---

[1]) Magyar Sajtó 1856-ki sept. 30-ki számban l. necrologját.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör. pag. 144.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

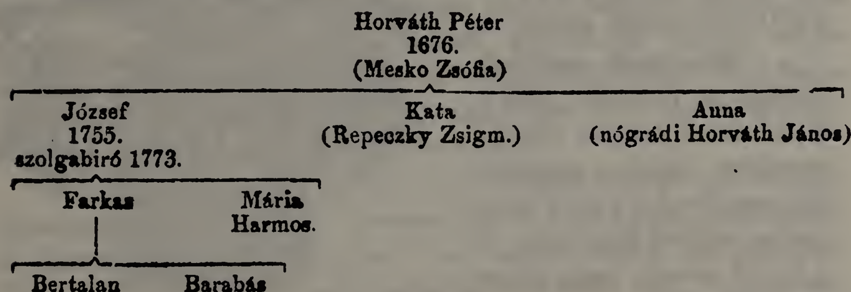
[5]) Collect. Herald. Nro 227.

jobb-oldali vizirányosan félig vörös, félig fehér; a bal-oldali félig arany, félig kék.

Horváth családok. (Átaljában). Magyar- és Erdélyországban egy sereg Horváth nevezetü család van. Eredetüket legtöbbnyire mind Horvátországból vevé, és a legtöbb az ősi horvát (*ich* végzetü) melléknevét most is birja, mint itt a következőkben is látni fogjuk. Beszármazván honunkba, itt a nép őket nemzetükről nevezé el, igy maradt reájok a Horváth nevezet. Történelmünkben is annyi ily nevezetü fordul elé, hogy e családbelieknek teljes, hézagtalan (sőt mondhatni hibátlan) ismertetését adni alig lehetséges, főleg a családoknak saját leszármazásaikróli adatok közlése hiányában; pedig ilynevü családtól egytől sem nyervén közleményt, kénytelen vagyok csupán saját erőmből gyüjtött adataimra támaszkodni.

Horváth család. (Ajtich). Jelenleg Hont, Nógrád vármegyében van lakhelye s birtoka. Eredetét valószinüleg szintén Horvátországban kell keresnünk, mire kulcsul az Ajtich nevezet szolgálhat. Ugy látszik a család ősi fészke Horvátországban Bozotha; Zágráb megyében már 1468-ban lelünk bozothai Aythich Simonra mint azon megyei esküdtre [1].

Nógrád vármegyében az Ajtics Horváth család a XVII. század végén tünik fel. 1676-ban Kis-Kürtösön élt Ajtich Horváth Péter, kinek neje Mesko Zsófia, Kántor György özvegye volt, és ezzel következő családfát [2]) alkotott:

Ajtich Horváth János 1670-ben Hont megyei szolgabiró.

Valószinüleg egy másik ágat alapithatott Ajtich Horváth Ferencz, ki a Rákóczy-féle zavarokból 1710-ben hazajött.

Ajtich Horváth János 1784-ben ügyvéd volt.

Jelenleg többi közt él a családból Horváth Medárd.

---

[1]) Gr. Teleki Hunyadiak kora XII. 319. 320.

[2]) Perbeli genealogia szerint.

Horváth család. (Bakonoki †). Előneve utan itélve, Zala vármegyei eredetű, azon megyében fekszik Kis- és Nagy-Bakonak helység. A XVI. század elején (1510. táján) élt bakonoki Horváth György, kinek leányát Klárát mesztegnyői Szerecsen Lajos vette nőül, és ennek leányát Krisztinát 1548-ban nőül birta Drugeth György [1]).

1632-ben Strásán lakó bakonoki Horváth György és István, nővérüknek Horváth Juditnak s gyermekeinek terheit is magokra vállalván, Michko nevü malmukat, kertjüket, gyümölcsösüket, rétjeiket, és egy darab földjüket azon joggal, melylyel azt atyjok bakonoki Horváth Gáspár birta, Zerdahelyi Miklósnak a pozsonyi káptalan előtt 431 f. 10 den. fejében zálogba adták [2]). 1636-ban ugyancsak Miklós és már említett törv. korú leány-nővére Judit, Strásán Illuska malmukat örökösen bevallák Zerdahelyi Miklósnak.

1663-ban bakonoki Horváth Jánosnak leánya Borbála többekkel ellentmond Baloghy Gáspár beiktatásának Felső-Cseri helységre nézve [3]).

Horváth család. (Barbarich). L. Barbarich család.

Horváth család. (Bessenyői). Valószinüleg kihalt, vagy csupán a Bessenyői név mellett maradt [4]).

Horváth család. (Bibithi és Legéndi). Már a XVII. század közepén Nógrád megyében leljük a családot, hol egyelőre Legénd helységben valának birtokosok, és a család némely tagja innen irta előnevét is.

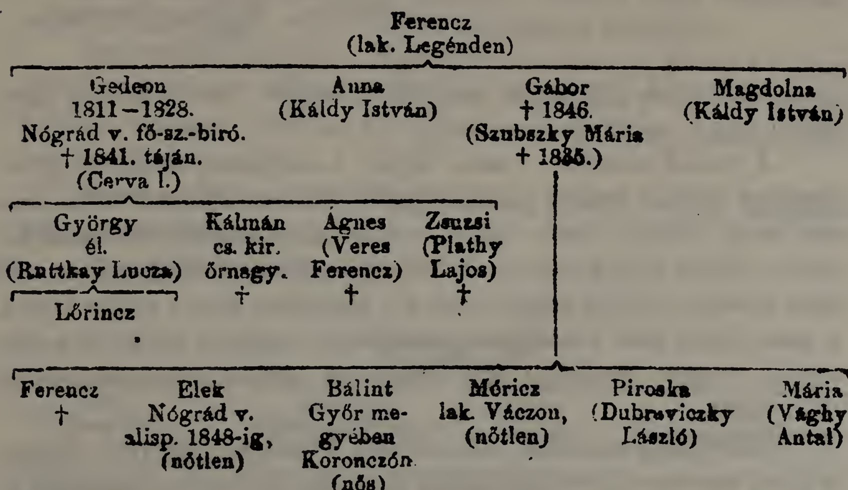
Bibithi Horváth cs. czimere.

Az 1652-ki megyei jegyzőkönyvben említtetik Bibithi máskép Horváth Pál. Ennek

---

1) Szirmay C. Zemplin not. top. 77.
2) Csery József urnál az eredeti oklevél.
3) Sz. Benedeki Convent. Capsa B. Fasc. 2. Nro 14.
4) Lehoczky Stemmat. II. 174. említ ilynevü családot.

utódja ismét Pál 1709-ben él [1]). Ennek fia lehetett János, ki az 1755-ki nemesi lajstromban áll; s tán ennek fia Ferencz, kitől a család egyik ágának leszármazása következő:

Ferencznek gyermekei közül Gedeon Nógrád megyének 1811—1828-ig főszolgabirája volt. Gyermekei közül György és ágazata él, másik fia Kálmán mint őrnagy halt el.

Gábornak fiai közül Elek szinten Nógrád megyénél kezdvén hivatalos pályáját, ritka népszerüsége mellett mint az ellenzéki párt egyik kitünőbb tagja 1847-ben másod, majd az első alispáni székbe emeltetett. Ő volt a megyének utolsó választott alispánja; 1848-ban a megyének a forradalmiak érdekében igazgatása miatt egy ideig letartóztatva, utóbb hivatalától magányba vonult.

A család egy másik ága Imrétől, valószinüleg az 1755-ben élt Jánosnak testvérétől jött le. Nevezett Imre Pest megyei Irsán lakott, és Nógrád megyétől 1753-ki dec. 13-án kapott nemesi bizonyitványt, fia László-János, ki még Legénden is birtokos volt, Nógrád megyétől 1813-ki aug. 11-én [2]) nyert nemesi bizonyitványt, ennek fia Imre.

A család XVII. századbeli elődeihez adhatunk még egy perbeli néhány izre terjedő nemzékrendet [3]), mely itt következik:

---

[1]) Protocol. C. Neogr. annorum 1652. et 1709.

[2]) Jegyzőkönyvi 1176. szám alatt.

[3]) Wagnei Tabulae Genealogiae Mss. tab. LXI.

Bibithi Horváth Gáspár
(Nagy Ilona)

- N. (Szabóné) 1660.
- Borbála (Rákóczyné)
- Lőrincz 1667.
  - György
  - Miklós 1695.
  - János
- Farkas

Lőrincznek gyermekei mint Hont megyei Borfőn lakozók jeleltetnek meg a családfán.

A család czimere — mint följebb a metszvény is ábrázolja — függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb-oldali osztály vörös udvarában zöld téren hátulsó lábain arany oroszlán áll, első lábaival alabárdot tartva, fölötte csillag ragyog. A bal-oldali osztály kék udvarában zöld téren vörösbe öltözött magyar vitéz áll, jobbjában kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar meztelen kardot, és annak hegyén levágott törökfejet tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Horváth család, (Boosfalvai). Boosfalvai Horváth Márton és általa testvérei Horváth Benedek és András Regensburgban 1653-ki junius 1-én kelt armalis levélben III. Ferdinand király által előbbi, nem nemes állásukból, nemesi rangra emeltettek; és czimeres levelük Soprony megyének 1653-ki sept. 15-én Nemeskéren tartott közgyülésen kihirdettetett.

Czimerük: a paizs vörös udvarában zöld téren hátulsó lábain felágaskodó fehér ló. A paizs fölötti sisak koronájából kék öltözetü magyar vitéz emelkedik fel, jobb kezében kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról ezüst bibor szin, balról arany-kék.

1698-ban Benedeknek unokái boosfalvai Horváth Mihály, János, György Sopron megyében kétségtelen nemesekül ismertetnek akkori alispán felső-bükki Nagy István által [1]).

Horváth család, (Brezovai Bugarin). A brezovai Bugarin Horváth család lakhelye Torna vármegye, hol többnyire megyei hivatalokat viseltek. András 1646-ban megyei jegyző volt és követ.

Ismét András 1722- és 1729-ben Torna megyei követ [2]).

Legutóbbi időkben Károly 1838—1843-ban megyei fő-ügyvéd.

Horváth család. (Csúni). A csúni (vagy csúnyi) Horváth család rövid ideig virágzék. A XVII. században elt közülök Horváth

---

1) Oklevelek.

2) Lehoczky Stemmat. I. 212. 213.

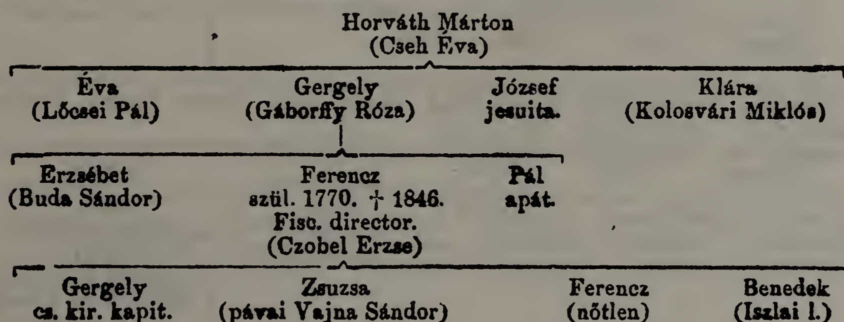
Gáspár, kinek Kosztolányi Ambrus leányától Borbálától fia Farkas nemzé Borbálát, ki előbb gáthai Rauser Benedek neje, és ennek halálával kir. ügy-igazgató Perekedy Miklós neje volt [1]).

Horváth család, (Dulepszkai). Néhány tagja több előkelő családdal sógorosodva már e munka folytában is említetett.

Horváth család. (Máskép Dutkovich). Horváth máskép Dutkovich Márton, és általa rokona Dutkovich máskép Szabó nevezetü 1609-ben II. Mátyás királytól nyert czimeres levélben nemesitetett meg [2]).

Horváth család. (Felső-Bükki). Erdély családa. Régebben Kolosvárról irták magukat.

Családfájuk következő [3]):

Közülök József Kolos várm. köztörvényszék ülnöke 1815-ben Ferencz (meghalt 1846. jun. 3.) ki az 1834-ben nyert itélőmesterségből a közügyek igazgatóságába lépett, ő volt hivatva Wesselényi beperlésére.

Horváth család (Gaji). A gaji Horváth családból ismeretes gaji Horváth Gergely 1464-ben Mátyás király udv. tisztje, és Buda vár várnagya; kinek Mátyás király meghagyá, hogy a pozsonyi polgárokat Dénes esztergami érsek vám-zsarlosai ellen védje [4]).

Horváth család. (Gradeczi, Stansith †) A gradeczi Stansith Horváth család is kétségtelenül Horvátországból veszi eredetét, és ámbár Magyarországban csak a XVI. század közepén

---

[1]) Geneal. auth. Mss tom. I.

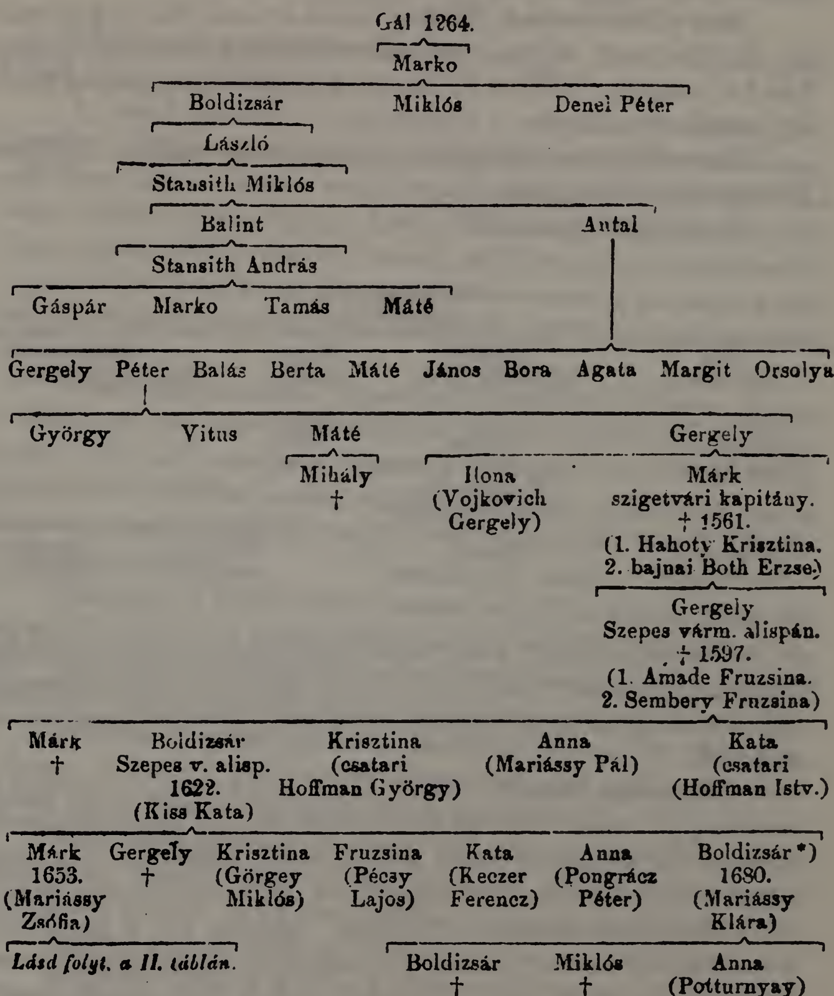
[2]) Az eredeti Armalis Körmöcz sz. k. banya-város levéltárában van.

[3]) Kővári: Erdély nev. családai. 118. l.

[4]) Gr. Teleki: Hunyadiak kora XI. köt. 93. l.

I. Ferdinand király korában lép föl, eredetét bizonyos 1264-ben élt Gál-tól [1]) hozza le, kitől leszármazása következő:

I. tábla.

*) Ennek testvérei még: Mária † és Menyhért †

[1]) Wagner: Tabulae Geneal. Mss. — Geneal. authenticae Mss. tom. I.

II. t á b l a.

Márk *ki az I. táblán.*
1653.
(Mariássy Zsófiá)

Imre Szepes v. alisp. † 1712. (dobai Székely Zsuzsa)	Pál †	Zsófia (Kubinyi Ádám)	Ilona (Szmrecsányi János)	Kata (Feigel Zsigm.)	Éva (Zmeskal Jób)	Boldizsár (Modory Zsuzsa)

Farkas †	Imre (Pottornyay Julianna)	Zsófia (Mariássy János)	Márk †

Klára (Szirmay Sándor)	Zsuzsa (b. Révay Mózses)	Anna-Mária (Mariássy Ferencz)

Gergely v. György (b. Hellenbach Anna-Mária)	Anna-Mária (Dessewffy András)	Kata (Potturnyay Mátyás)	Zsófia (Sirmiensis Sándor)

Márk †	Imre Szepes v. alispán. † 1801.	Boldizsár (Berzeviczy Terćz)	Janka (Szirmay István)	Klára (Mariássy László)	Anna-Mária (Mariássy László)	Bora *) (Berzeviczy Sándor)

*) Ennek nővére: J u l i a (Szulyovszky Lászlóné).

A családfa első táblázata, — melynek elejéről sajnos, hogy az évek lemaradtak, — mutatja, hogy a család ősi neve **S t a n s i t h** volt, melyet azonban csak a XIV. században élhetett **M i k l ó s**nál látunk először feljegyezve.

Mint említők, Magyarországba a család S t a n s i t h M á r k személyében lépett fel, ki előbb Győr várában lovassági százados, utóbb 1556-ban Batthyány ajánlatára a Gyulára ment Kerecsényi helyébe Szigetvár parancsnokává neveztetett [1]), és még azon évben a török ellen Szigetvárát vitézül védelmezte. Jeles katonai érdemeiért még az 1556-ki évben a Varkóczi-ak hűtlenségen azoknak Bihar és Szepes megyei javaikat I. Ferdinand királytól adományba kapta [2]). Egyszersmind Baranya vármegye főispánjává neveztetett ki, valamint némelyek

[1]) Istvánffy 1685-ki kiad. p. 234.
[2]) Wagner : Analecta Com. Scepus. I. pag. 177.

szerint 1559-ben bároságra is emeltetett [1]). A Szepes megyében nyert helységek közt volt Kereszt, Nére vagy Sztráska. Márknak két neje volt. Az első Hahoty (mások szerint Haholdi) Krisztina, kitől egy fia Gergely maradt. Másodszor nőül vevé bajnai Both Erzsét, Bakich Pál özvegyét, ki halála után Istvánffy Miklóshoz ment férjhez, és oda Márktól sok kincset vitt. Meghalt Márk 1561-ben [2]). Helyébe Szigethvárra kapitányul Zrinyi Miklós neveztetett, ki Márknak kardját és pánczélját annak fia gyámjaitól száz aranyon kéré magának [3]). Fiának Gergelynek gyámjaiul a király Draskovith György pécsi püspököt, Semsey Ferenczet és Therjék Tamást rendelé [4]).

Gergely (Márknak fia) Wittebergában tanult [5]). Hazajövén, Sztraska helységben tanodát alapitott, hová külföldről hozott tanárokat. 1590—1592-ben Szepes megye alispánja volt [6]). Megh. 1597-ben. Két neje volt; az első Amade Fruzsina, a második dersenyei Sembery Boldizsárnak leánya Sembery Fruzsina. Ezektől két fia és három leánya született, mint a táblán láthatjuk. Fiai közül

Boldizsár 1622- és 1623-ban Szepes vármegye alispánja volt [7]). Neje Kiss Lukácsnak leánya Kiss Katalin volt. Ettől négy fiu és hat leány-gyermeke született. A leányok Márián kivül, ki korán elhalt, mind férjhez mentek. A fiuk közül Gergely ifju, Menyhért gyermekkorában halt el. — Boldizsár nőül Mariássy Ferencz leányát Mariássy Klárát birta, kitől született fi-gyermekei magtalanul haltak el. Maga Boldizsár a kuruczok elleni hadban esett el. Boldizsárnak negyedik testvére

Márk, ki magát Neere és Svabotz örökös urának irá, 1653-ki

[1]) Geneal. authent. Mss. tom. I. — Lehoczky Stemmat. I. p. 168. et II. p. 175. Lehoczky azt mondja, hogy a bárósági diploma nem publicáltatott. — Azonban — ugy látszik — a nemességet is csak Stansith Horváth Márk nyeré 1548-ban. L. Collectan. Herald. p. 106. és Adami Scuta gentil. tom. IV. hol Stansith Horváth Márknak 1548-ki armalisában ily czimer adatik: kék mezőben grif, mely első jobb lábában kivont kardot, a balban egy levágott törökfejet vörösbe öltözött felvállal, tart. A paizs fölötti sisak koronáján szintén grif áll, kardot és koronát tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. Mint látjuk, ez egészen különböző czimer attól, melyet a család utóbb viselt, s melyet valószinüleg a szigeti védelem után nyerhetett.

[2]) Istvánffy, Histor. 1685-ki kiad. p. 267.

[3]) Wagner, Analecta Scepus. I. 183.

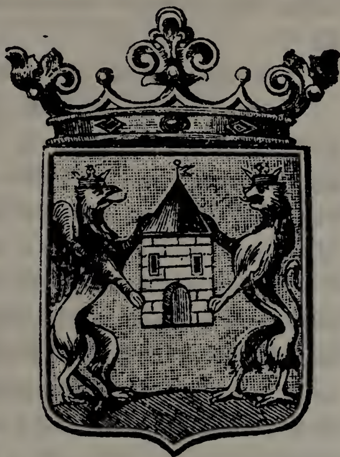
[4]) Ugyanott 182.

[5]) Bartholomaeides, Memoria etc. p.

[6]) Wagner, Analecta Scepus. III. p. 243.

[7]) Ugyanott p. 245.

febr 9-én kelt egybe Mariássy János leányával Zsófiával [1]), kitől tizenkét gyermeke született. A leányok közül öt hajadon korában halt el; a hatodik Zsófia nagy-olaszi Kubinyi Ádámné, a hetedik Ilona Szmrecsány Jánosné, a nyolczadik Kata Feigel Zsigmondné, a kilenczedik Éva Zmeskal Jóbné lőn. A fiúk közül Pál gyermekkorában halt el. Boldizsár és Imre két külön ágat alapitának.

Imre 1711-ben Szepes vármegyének alispánja volt, az 1712-ki országgyülésre követül menvén, ott halt meg Pozsonyban 1712-ki sept. 7-én, kora 59. évében. Nejétől dobai Székely idősb András leányától Székely Zsuzsannától, kivel 33 évig élt házasságban, tizenkét fia és három leánya maradt. A fiuk közül kilencz gyermekkorban, a tizedik Farkas ifju korában, és két leánya szintén kisded korban haltak el. Egy felmaradt leánya Mariássy János neje lőn. Márk nevü fia magnélkül halt meg. Imre nejétől Potturnyay Juliannától (előbb Kubiny Jánosnétól) csak három leányt nemze, ugymint: Zsuzsannát báró Révay Mózsesnét, Klárát Szirmay Sándornét, és Anna-Máriát Mariássy Ferencznét; igy fi-ágon ez ág kihalván, nagyobb részt utánna a Szirmay család örökölt.

Boldizsár (Márknak, Mariássy Zsófiától fia) a másik ágat alapitá, de mely szintén rövid ideig élt. Boldizsárnak Modory Zsuzsannától gyermekei: Anna-Mária Dessewffy Andrásné, Kata Potturnyay Mátyásné, Zsófia Sirmiensis Sándorné; és Gergely (néhol György) ki báró Hellenbach Anna-Máriát vette nőül, ettől született nyolcz gyermeke: *a)* Márk, ki magnélkül halt meg. *b)* Imre, ki nőtlenül élt, és 1790—92-ben Szepes megye alispánja, utóbb cs. k. udvari tanácsos volt. Meghalt 1801-ben [2]). *c)* Boldizsár, kinek neje Berzeviczy Terézia volt. *d)* Johanna Szirmay Istvánné. *e)* és *f)* Klára és Anna Mariássy Lászlóné *g)* Borbála Berzeviczi Sándorné. *h)* Julianna Szulovszky Lászlóné

---

[1]) Alanda József lőcsei városi tanácsnok ez alkalomra latin verseket irt.

[2]) Reden und Gebethe bey der Einsargung, etc. und Leichenfeyerlichkeit des hochw. Emerich Horváth Stansith von Gradecz, etc. Leutschau, 1801.

Ezekben kihalt a család.

Czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs arany mezejében egy vártorony, melyet jobbról koronás grif, balról hátulsó lábán álló koronás oroszlán tart első lábaikkai. A paizs fölött korona áll [1].

Vallásra nézve ágost. evang. voltak.

Horváth család. (Kis, Halapsich). A Halapsich család Horvátországban virágzott. Közülök Halapsich János 1490-ben horvátországi bán, kit kis Horvát-nak nevezének; egyike ő azoknak, kik Mátyás királytól Miksa császárhoz hajlának, és 1494-ben II. Ulászló király alatt is a pártosok közé tartozott [2].

Horváth család. (Másképp Haraszthi) Hont vármegyében fordul elé a XVII. század elején, midőn 1612-ben Haraszthi másképp Horváth István Nagy Egyed ellenében Harasztiban fekvő négy házhely iránt kedvező itélő nyert [3]. E Haraszthy család e szerint horvát eredétü volt, és később a Horváth név elmaradt neve mellől.

Horváth család. (Hrastyáni). A hrastyáni Horváth családból élt 1523-ban Miklós; 1602-ben Péter, kinek neje Koncsek Anna volt; — 1643-ban Zsófia Maszlik Dávidné, ki Drugeth János országbiró előtt bevallást tett; 1656-ban kelt e család javairól egy bizonyitvány [4].

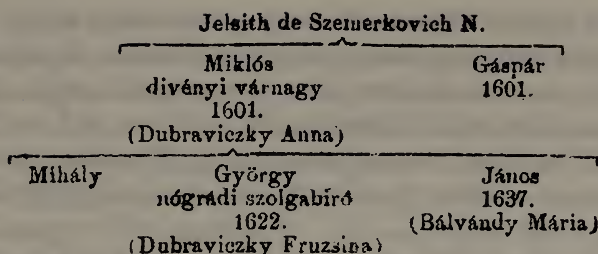
Horváth család (Másképp Jelsith, Szemerkovicsi †). Már a XVI. század végén Nógrád megyében találjuk, hová Jelsith Miklós szakadt, és 1601-ben Divény vára várnagya volt [5]. 1602-ben nejével Dubraviczky Annával, ettől született Mihály, György és János fiaival, és Gáspár testvérével Hont megyei N.-Túr helységben beiktattatott, ellentmondván Thury Ferencz és István [6].

Jelsith György 1618- és 1622-ben Nógrád megye szolgabirája volt [7].

Rövid családfájuk igy áll:

---

[1]) Az 1712-ben meghalt Imre fölött mondott halotti beszéd, s egyebek.
[2]) Istvánffy Historia 1685-ki kiad. p. 12. 25.
[3]) Sz. Benedeki Conv. Protoc. O. p. 345.
[4]) Ipolyi Arnold gyüjteményéből.
[5]) Protocol. C. Neograd. anni 1601. pag. 72.
[6]) Sz. Benedeki Convent. Capsa J. Fasc. 2. Nro 25.
[7]) 1618-ki 49 1622-ki 36. törv. cz.

Jánosnak neje Bálvándy Mária 1637-ben Hont megyei A.-Sipek helységben fekvő zálog birtokrész kibocsátása miatt meginteti Bory Juditot, Szent-Iványi Ráfaelnét [1]).

Már 1651-ben Zólyom megyei Dubravicza, Hont megyei Dacsolam, Sirak és Ipolykéri birtokrészbe Jelsith H. György magszakadtán Jánosy György iktattatik be [2]) Hasonlóan a Jelsith család magszakadtán nyerik mások a nagythúri birtokrészt is [3])

A család ősi neve szemerkovicsi Jelsith volt, (néha roszul Jellesich-nek is iratott), — a Horváth nevezetet már csak Miklósnak fiai nyerék, kikben a család kifogyott.

Horváth család. (Kamicsáczi). A kamicsáczi Horváth család a XVI. század elején tünt fel nálunk. Kamicsáczi Horváth Márk budai várnagy 1505-ben jelen volt a rákosi országgyülésen [4]).

Horváth család. (Kapronczai). Erdélyben Alsó-Fejér vármegyében birtokos, hol Janos adó-iró biztos 1815-ben. József szolgabiró 1836-ban. Fia József és leánya Katalin Jenei Elekné. Zsuzsánna meghalt 1857-ben. Károly megyei irnok volt 1836 körül [5]).

Horváth család. (Köpösdi). A XV század végén éi köpösdi Horváth Tamás, kinek fia Balás reegi Chama István ellen 1496-ban Baabi László tanuvallatást tétetett [6])

Horváth család. (Kocsi). Kocsi máskép Horváth Mihály és István 1741-ki oct. 21-én Mária Terézia királyasszonytól nyerte czimeres nemes levelét [7]).

---

[1]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. 17. Nro 58.
[2]) Ugyanott. Fasc. 4. Nro 34.
[3]) Ugyanott. Capsa H. Fasc. 8. Nro 21.
[4]) Jászay: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 156.
[5]) Török Antal közl.
[6]) Sz. Benedeki Conv. Fasc. 54. Nro 40.
[7]) Collect. Herald. Nro 184.

Czimere: a paizs vizirányosan arany és kék mezőre oszlik, a paizs alján uszó hattyu látszik, nyakán vereslő nyillal átütve. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]).

A család Veszprém vármegyében tartja lakhelyét, hol tagjai megyei hivatalokat viseltek. Kocsi Horváth Sámuel 1837—1843-ban azon megye első alispánja volt.

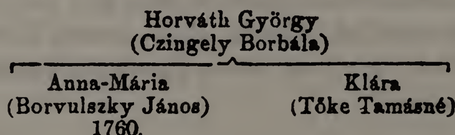
A család egyik igen derék tagja Kocsi Horváth Zsigmond Pesten 1858-ki nov. 15-én halt meg.

Horváth család. (Lomniczai Kissevich). Előbbi horvátországi vezetékneve Kissevich; Szepes megyébe származva, Lomniczot szerzék, és arról az előnév. Már a XVI. század közepén Szepes megyében leljük lomniczai Horváth Mihálynak fiát János szepesi prépostot, ki Szepes várát I. Ferdinand részére más kapitánynak adá át 1534-ben [2]). E János Palocsáról is irta magát.

Lomniczai Kissevich László 1602—1616-ban Szepes megyei alispán [3]). Még 1621-ben nemes Papi Istvánnak Abauj megyei Pamlén helységben egy telket zálogitá el [4]). Már 1627 ben csak özvegye Moricz Kata él, ki gyermekeinek Kristófnak és Annának terhüket is magára vállalván, emlitett Pamlénban egy telket vall be a szepesi káptalan előtt melléthei Barna Györgynek [5]).

1677-ben lomniczai Kissevich Horváth György a pozsonyi kamaránál tanácsos, 30 évnél többet töltött kamarai hivatalban. 1656-ban követségben járt az erdélyi fejedelemhez. Főleg vallásossága által tünteté ki magát, és a protest. egyházba átment városiak visszatéritésén fáradozott. 1686-ban báróságot nyert [6]).

A család másik ágából szintén György, kinek családja következőleg áll:

[1]) Collect. Herald. Nro 184.
[2]) Wagner: Analecta Scepus. II. 162. 179.
[3]) Lehoczky: Stemmat. I. p. 207.
[4]) Eredeti oklevél nálam.
[5]) Eredeti oklevél nálam.
[6]) Adami: Mss. Mus. lat. 4. Nro 182. és Lehoczky: Stemmat. I. 168.

A család czimere: a paizs kék udvarában arany koronán álló grif, első lábaival koronát tartva. Ugyan ez alak látható a paizs fölötti sisak koronáján is. A paizst foszladék veszi körül.

Horváth család. (Mankó-bükki). Dunántúli család, Sopron s egyéb megyékben. Tudomásom szerint emlithetők közülök:

Mankóbükki Horváth Ferencz 1652-ben Vas, Zala és Somogy vármegye hites jegyzője [1].

Mankóbükki Horváth György 1654-ben Sopron vármegye parochialis alispánja [2].

Mankóbükki Horváth Zsigmond nejével Fitter Katalinnal 1689-ben Veszprém és Győr megyei Bánkfalva, Börcsháza, Felső-Neskenye, Pervád, Asszonyfalva, Borba, Néma helység és pusztabeli részbirtokait Szapáry Péternek zálogitja el [3].

Mankóbükki Horváth Erzsébet, Sándor Ferencz neje 1690. táján [4].

Horváth család. (Mikeszászi). A mikeszászi Horváth család Erdély kihalt családainak egyike [5].

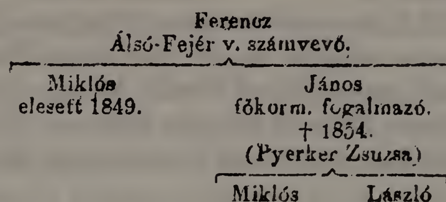
Horváth család. (Mladosovith). A XVII. század elején leljük hazánkban, midőn Mladosovith Péter 1606-ban Bocskainak egyik béke biztosa volt [6]. Később Mladosovith Horváth István, és öcscsei ifj. Mladosovith Horváth György és Miklós Nógrád megyében Berzencze helységet birták 1617-ben [7], kiknek magvaszakadtán Berzencze helységet Duló Gábor Nógrád megyei alispán kapta nádori adományban, mivel azonban beiktatáskor ezer száz tizenegy tallér zálogos összeg erejeig Battik Gergely ellentmondott, erre nézve Duló Gábor 1658-ban megegyezett Battik Gergelylyel [8].

Zemplén megye is kihalt családai közé sorozza [9].

Horváth család. (Muraniczi, báró). Zemplén vármegye családa, birja azon megyében e század elején Pethőfalvát [10]. Közülök muranicsi báró Horváth Imre 1770-ben Tiszántúli ker. táblai ülnök.

[1]) Nádori osztoztató parancs Szalay Benedek részére 1652-ben.
[2]) Eredeti okmányon igy aláirva.
[3]) Ráth Károly által közlött oklevél.
[4]) Geneal. authent. Mss. tom. II.
[5]) Kővári: Erdély nev. családai. 270.
[6]) Kazy Historia R. Hung. tom. I. p. 61. — Szirmay C. Zemplin not. hist. 131. 140.
[7]) Nógrád megyei levéltár.
[8]) Eredeti oklevél.
[9]) Szirmay C. Zemplin not. top. 82.
[10]) Ugyanott. 106. 346.

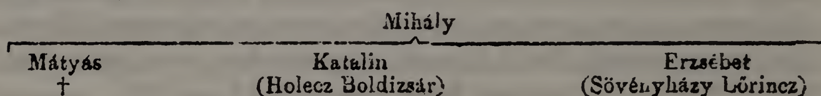
Horváth család. (Nagyváradi). Székely földön Telek a fészke. Közülök Károly, kinek atyja háromszéki alkirálybiró volt, ujabb politikai merényletek miatt 1854. mart. 10-én kivégeztetett[1]. A család egyik ágazatából Horváth Ferencz Alsó-Fejér megye számvevője volt. Fia Miklós előbb cs. kir. főhadnagy, utóbb a forradalmiak részén a piski csatában 1849-ben esett el. Másik fia János főkormányszéki fogalmazó, meghalt 1854-ben. Nejétől Pyerker Zsuzsannától gyermekei: Miklós és László[2]. Ez utóbbi ágazat táblázata ez:

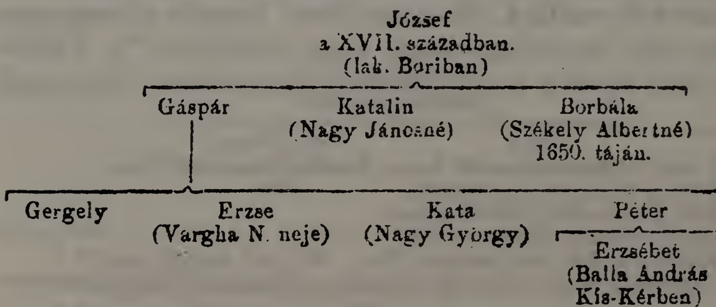
Horváth család. (Nesith). Hont és Nógrád vármegyében tartá lakását.

1638-ban Nesith Horváth László és neje Szentkereszty Anna bevallásának Hont megyei Kis-Tur helységbeli részbirtokra ellenmondott a Szegesdy család[3].

1660. táján élt Nesith Horváth Mihály, kinek családját e táblázat mutatja:

Egy másik családfája következő:

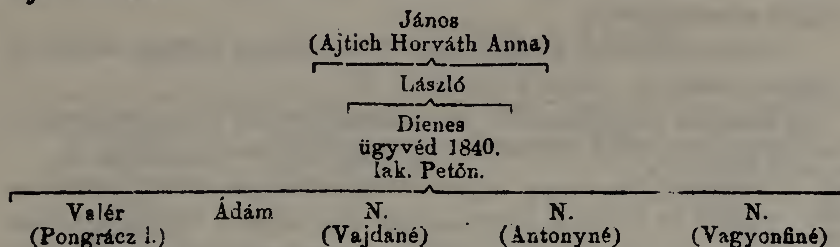
---

[1]) Kővári: Erdély nev. családai. 259.

[2]) Török Antal közlése szerint.

[3]) Sz. Benedeki Convent. Protoc. BB. pag. 389.

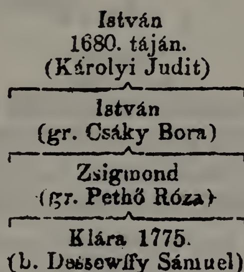
Horváth család. (Nógrádi). Nógrád megyében él. Családfája következő:

Horváth család. (Palocsai, báró). Szepes megyei család, mely — ugy látszik — a lomniczai Kissevich családból eredett, mert lomniczai Kissevich Horváth János (Mihálynak atyja) is irta magát Palocsáról, és midőn 1589-ben a Laszko családtól palocsai Horváth György Szepes megyei Dunajecz várat megvevé, ugy látszik lomniczai Horváth János utáni jogán váltá magához [1]).

Nevezett palocsai Horváth György 1593-ban szerzé Szepes megyei Landek helységet is [2]). És ő a családnak első ismert törzse, — kiről nyomott emlékeink szólnak. — Györgynek nejétől Sulyok Krisztinától leánya Anna volt, kit Báthori Gábor birt nőül [3]).

Nem levén a családról adataink, csak a következő töredék leszármazást közölhetjük:

A család egyik ága 1700-ban nyert bárosagot [5]).

Palocsai báró Ferdinandnak szomolányi Nagy Alojziától fia Tivadar meghalt 1835-ben kora 26. évében.

Horváth család. (Palóczi). Ung vármegyének egyik tehetősb családa, birtokos jelenleg is az előnevet adó Ung megyei Palócz helységben.

---

[1]) Wagner: Analecta Scepus. I. 186.
[2]) Ugyanott 439.
[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. 71.
[4]) Schönfeld Adels-Schemat. II. 191.
[5]) Lehoczky Stemmat. I. 168.

Palóczi Horváth György 1635-ben ungi országgyülési követ [1]), 1637-ben Szathmár megyei Kis-Kölcs helységben részbirtokot nyer királyi adományban [2]).

Palóczi Horváth János 1649-ben Rákóczy György erdélyi fejedelem titkára [3]).

Zemplén megyében 1777-ben palóczi Horváth László jegyző [4]).

Palóczi H. Pál 1790-ben Ung megye követe és alispánja [5]).

Palóczi H. György ugyanott másod alispán 1810–1815-ben.

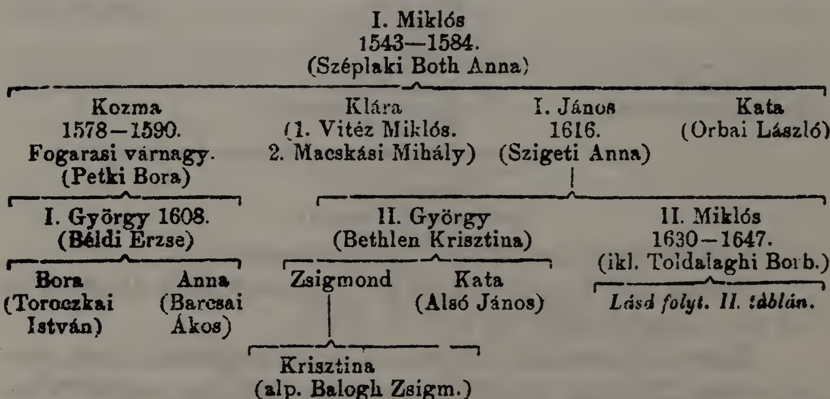
Palóczi H. Simon Ung megyei első alispán 1838—1844-ben, egyszersmind kir. tanácsos, és 1843-ban országgyülési követ. Él jelenleg is.

Palóczi Horváth Gábor Ung vármegye főszolgabirája 1838–1847-ben.

Horváth család. (Széplaki, Petrichevich, nemes és báró). Erdély egyik nevesebb családa. Horvátországból származtak, honnan állitólag az akkori zavarok elől 1543-ban radochi Petrichevich névvel Miklós lépett először Erdélybe, s ott vevé fel a Horváth nevet; egy másik ág pedig Horvátországban maradt, hol Petrichevich név alatt most is él.

Az Erdélybe költözött Miklóstól kezdve következőleg jő le a család:

I. tábla.

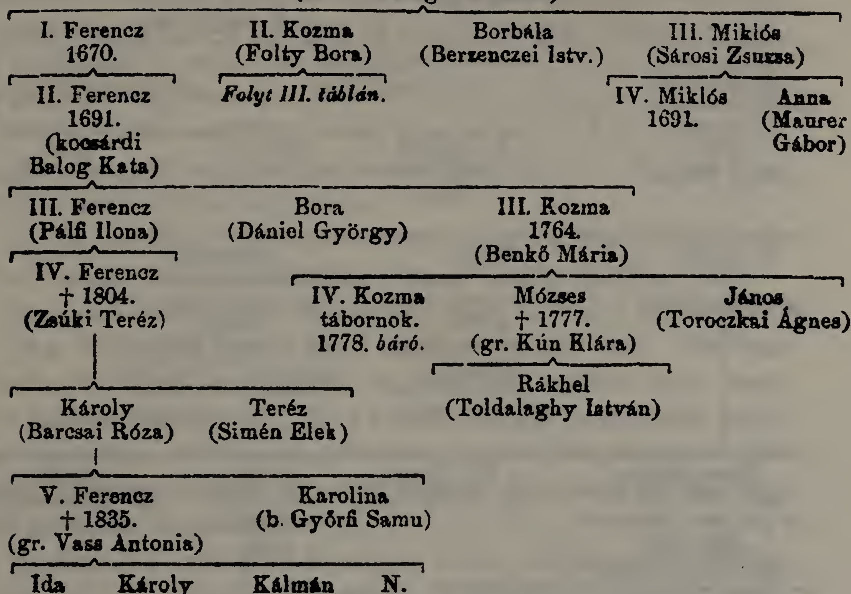
[1]) Lehoczky Stemmat. I. 215.

[2]) Szirmay Szathmár várm. II. 189.

[3]) Marussy András 1649-ki junius 9-én kelt armalisán neve aláirva. Lásd Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 204. l.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 170. not. hist. 330.

II. t á b l a.

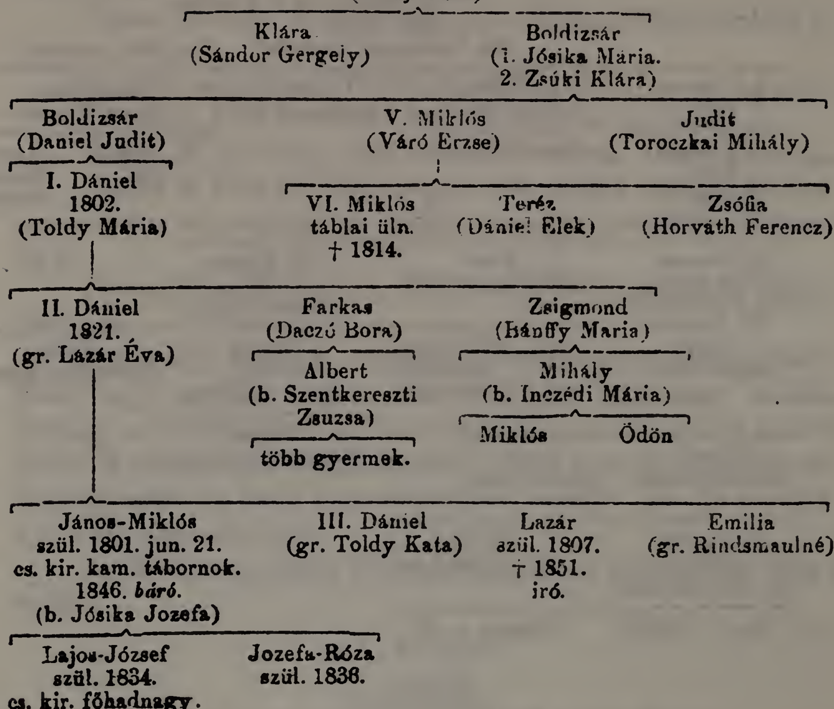

A család törzse M i k l ó s s utódai rendszerint jó házasságok által hamar kedvező állapotra hozák a családot. Miklósnak fia I. K o z m a Szapolyai János-Zsigmond alatt Bécsvár gondviselője, a Báthoriak alatt (1578—1590.) a fogarasi vár kapitánya, és fejedelmi tanácsos volt. — Fia I. G y ö r g y 1608-ban tett végrendeletében bejövetelökről emlékezvén, megemliti, hogy mindenét apja szerző ügyességének köszönheti [1]). Béldi Erzsébettől csak két leánya maradván, ez ág fiágon kihalt.

1584-ki julius 10-én osztoztak Széplakon a S i m é n családdal, hova mindketten házasodtak. Horváthéknak ekkor ott kilencz telek jutott. S innen, a Kis-Küküllő mellett fekvő Széplakról vették előnevöket, mely jószágnak a II. táblázaton álló I. F e r e n c z ága most is birtokában van.

---

[1]) Kolos-monostori Convent XVIII. 85. Kővári szerint.

I. Miklósnak fia I. János Bethlen korában Küküllő megyei hivatalnok, 1616-ki april 20-án nyeri az ugynevezett Folthi részeket. 1616-ki april 22-én széplaki részére is uj adományt vesz. Szigeti Annától született gyermekei közül II. Miklós ágán látjuk a családot egész a jelenkorig leterjedni. Több gyermekei közül I. Ferencz és II. Kozma két ágra terjeszté a családot; amannak ágát a II. táblázat, II. Kozma utódait a III. táblázat mutatja.

Az II. táblázaton állók közül II. Ferencz az Unitaria vallásról egy apologicus munkát adott ki 1700-ban (Kolosvárott, 4-rét).

Ugyanez ágon III. Kozmának fia IV. Kozma tábornok 1778-ban báróságot nyert, de benne ez ága kihalt.

Ez ág jelenleg is unitarius vallásu.

A III. táblázaton II. Dániel e század elején a kolosvári szinház egyik moecenása. A szinháznak 1821-ben történt megnyitásánál ő kezdé magyar versezetével az ünnepélyt. Gr. Lázár Évától gyermekei:

a) János-Miklós szül. 1801-ki jun. 21-én. Cs. kir. kamarás, altábornagy, és osztály-parancsnok, 1846-ban báróságra emeltetett. 1857-ben pedig nagyanyjáról rokona gróf Toldy Sámuel — kiben a Toldy gróf család fi-ága kihalt — Petrichevich Horváth János altábornagyot fiául és örököseül fogadván, fejedelmi legfelsőbb engedély mellett a gróf Toldy nevezet és czimer említett Jánosra és utódaira ruháztatott [1], mely által a gróf Horváth Toldy nevü család veszi kezdetét. Neje báró Jósika Jozefine csillagkeresztes hölgy (szül. 1810. † 1836. aug. 21.), kitől gyermekei: 1) Lajos-József szül. 1834-ki aug. 31-én, cs. kir. huszár-főhadnagy. — 2) Jozefa-Rozália szül. 1836-ki aug. 19-én.

b) III. Dániel 1848-ban a pesti nemzetgyülésen követ volt. Neve az irodalom terén is eléfordult. Neje gr. Toldy Katalin.

c) Lázár szül. 1807-ben. Irodalmi térre lépvén, e pályát 1836-ban „Az Elbujdosott“ czimü regényével kezdé meg. 1843-ban „Honderű“ czimü szépirodalmi és divatlapot inditott meg, mely által a magyar irodalomnak, főleg a felső körökbe juthatására nézve szerze érdemeket. 1845-ben m. akademiai tagul választatott. Irt több munkát. 1848-ban keleten tett szép utazást. Meghalt 1851-ben szivérének pattanása következtében [2].

d) Emilia szül. 1813-ki october 31-én. Férjhez ment 1836-ki dec. 6-án gróf Rindsmaul Adalberthez. Testvére Lázár egy levélcyclust folytatott hozzá a „Honderű“-ben. Erdély szellemdús hölgyeinek egyike.

A család czimere: a paizs kék mezejében egy tengerben uszó delfin, hátra felkondoritott farkkal. Fölötte jobbról arany csillag, balról félhold ragyog.

Horváth család. (Petrinyei). Közülök petrinyei Horváth Tamás 1600-ban nőül birta Ladony máskép Nagy Csemetei Annát, thömördi Thulok György özvegyét [3].

Horváth család. (Sárospataki). Zemplén vármegye kihalt családainak egyike [4].

Horváth család. (Máskép Simonchich, báró †). Simonchich Horváth János 1662—1681-ben a határvizsgáló országos vá-

---

[1] Lásd Pesti Napló 1857-ki 28. szám.

[2] L. Életrajzát Ferenczy J. és Danielik: Magyar Irók I. 202—204.

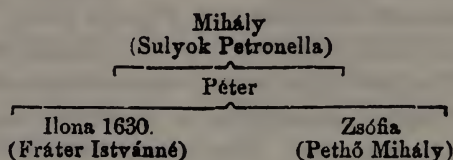
[3] Geneal. authent. Mss. tom. II.

[4] Szirmay C. Zemplin not. top. 82.

lasztmány tagja [1]). Fia János az 1715-ki országgyülésen vesz részt. 1708—1723-ig kir. személynök-mester. 1700-ban báró lett [2]). Leánya Rozália Amade Antal neje lőn.

Horváth család. (Gyulai, Susalith). Mint előnevük mutatja, Békes megyében laktak; ott fordul elő 1583-ban gyulai Susalith Horváth Istvánnak fia Ferencz, ki a fölebbi és az 1586-ki évben, továbbá 1593-ban is Békes megyei Veresegyházi birtokrészét Kis-Zegedy Istvánnak és nejének Karácsony Erzsének zálogitá el [3]). Nevezett István 1560-ban Békes megye alispánja volt [4]).

Ugyancsak Ferenczczel egy időtájban élt susalith Horváth Mihály, ki nejével Sulyok Petronellával következő családfát alkotott [5]):

Ez utóbbi ág griébeni előnevet is használt; és az ősi Susalith név az oklevelekben Suselith (sőt Suchich) elferditett alakban is fordul néha elő.

Mihálynak nővére, vagy leánya volt Susalith Horváth Katalin, kisfaludi Lipthay Miklós itélőmester özvegye 1540—1564-ben [6]).

E család is kihalt.

Horváth család. (Grizányi és Szent-Andrási). Zemplén vármegye előkelő nemes családa [7]). E század elején szent-Andrási Horváth Imrének neje Melczer Borbála után birtokosok Zemplén megyei Kis-Ujlakon [8]), és Szólnocska helységben.

Ugyan e családból való volt Horváth Tamás, kinek neje kisterenyei Thernyey Julia e század elején Pesten halt meg.

---

[1]) 1662-ki 37. 1681-ki 23. törv. cz.
[2]) Lehoczky Stemmat. I. 168. 174.
[3]) Mogyoróssy János-Gyula: Hajdan és most. 190.
[4]) Ugyanott. 194. l.
[5]) Deductiones Mss. Mus. fol. lat. 213. sz. a.
[6]) L. Nagy Ivantól „a kisfaludi Lipthay család nemzékrende és oklevelei." Pest, 1858. XV. lap.
[7]) Szirmay C. Zemplin not. top. 107.
[8]) Ugyanott 284. 326.

Horváth család. (Szemerei). Zemplén megyei előkelőbb nemes család [1]).

Horváth család. (Szent-Györgyi). Ősi fészke, és jelenleg is birtoka Szent-György helység Vas vármegyében a Répcze mellett.

Tagjai legtöbbnyire Vas vármegyénél viseltek hivatalt. Ismert törzse Horváth István Vas megye táblabirája volt, 1631-ben szerze Szent-Györgyön curiát, neje Károlyi Margit, Károlyi Istvánnak Gudnay Margittól született leánya volt; a családfa tőle következőleg sarjadzott le [2]):

Horváth N.

István 1631. (**Károlyi Margit**)	Ferencz 1631.

János 1681. **Vas v. alispán.** (Szelestey Anna)

I. Zsigmond **Vas v. alisp.** **Rákóczy ügyigazg.** **† 1713.** (**Polányi Éva**)	Mária (Tallián Pál)	Kristóf †	Kata (1. Enyedy Pál. 2. Esterházy László)	**Magdolna** (Kéry Imre)	I. József Vas v. alispán. (Szegedy Bora)	Judit (Tevely György)

I. József gyermekei:

II. János **kir. tanácsos.** **† 1769.** (**1. Bencsik Mária. 2. Paurin Kata**)	Ferencz Vas v. alisp. 1775. (Daróczy Francziska)	**I. Antal** alezredes elesett 1746.	I. László (1. Bezerédj Mária. 2. Bakács Orsolya)	**Julia** **apácza.**	Erzse (Festetich József **tábornok**)

II. János és Ferencz: *Lásd folyt. a köv. lapon.*

I. László gyermekei:

1-től József (**Zeke l.**)	Teréz (Tallián János)	János (1. Julianna. 2. Nedeczky Teréz)	Elek hadnagy.	II. Antal †	Ferencz katona.	Erzse (Gál Antal) 1775.

János: 1-től Ferencz

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 107.

[2]) Geneal. anth. Mss. tom. II. — Bossányi fölp. Esterházy elleni per 165. lap. stb.

Ferencz *ki az előbbi lapon.*
Vas v alispán
1775.
(Daróczy Francziska)

II Zsigmond	Ignácz	Ferencz
Békes v. főispán. † 1809. (1 Fejérváry N. 2. Somsich Anna)		

II Zsigmond gyermekei:

III Zsigmond	III. Antal	János	II József	Kristóf	Mária
1810. *gróf Hugonnay* lett. (gr. Schmidegg Mária)	ezredes 1803. (Szegedy Constanczia)	cs kir kam. ker. tábl. üln. † 1841. (Latinovics Anna)	1809. kapitány.	†	(gr. Almasy Illés)

János gyermekei:

IV. Antal	József	László
(b. Orczy Paulina 1834-től)	(gr. Khevenhüller Mária 1837-től)	(nős)

II József gyermekei:

Edmund	Anna
cs kir kam. 1859.	(b. Paccassi)

A táblázaton láthatók közül I. Zsigmond, előbb Vas vármegye alispánja, utóbb Rákóczy alatt causarum Director. Meghalt 1713-ban. Testvére

I. József előbb Vas megye pénztárnoka, utóbb alispánja. Ennek mezőszegedi Szegedy Borbálától született fiai közül I. Antal mind alezredes 1746-ban Piacenzánál esett el a francziák ellen.

II. János királyi tanácsos 1769-ben magtalanul halt el.

I. László két nejétől számos gyermeket hagyott.

Ferencz 1775-ben Vas vármegye alispánja volt. Nejétől Daróczy Francziskától fiai közül

II. Zsigmond lett a család gazdag vagyoni helyzetének megalapitója. Ez fiatal korában a m. testőrségnél szolgált, utóbb a Dunántúli kerületi táblánál biztos; 1790-, 1792- 1796-ban Sopron megye országgyülési követe volt; és ezután Békes megye főispáni helyettese, végre azon megye valóságos főispánja, cs. kir. kamarás, és val. belső titkos tanácsos lett. Tömérdek vagyont szerzett, s birt Vas, Sopron, Zala, Veszprém, Somogy, Tolna, Pest, Békes stb. megyékben. Meghalt 1809-ben [1]). Eltemettetett Sz.-György mezővárosban a családi sírboltban. Első neje Fejérváry leány, a második sárdi Somsich Anna volt, kiktől gyermekei következők:

[1]) L. Nagy József szombathelyi nagy-prépost által fölötte mondott halotti beszéd. 1809. febr. 21-én.

a) III. Zsigmond 1807-ben Somogy vármegye követe, majd aranysarkantyús vitéz. 1810-ben Hugonna-ra adományt, grófi rangot, és nevének Hugonnay-ra változtatását nyeré, és igy alapitója lőn a gr. Hugonnay családnak. (Lásd ezt). Meghalt 1824-ben.

b) Antal lovas ezredes, Mária Terézia-rend vitéze, cs. kir. kamarás, a franczia háborúban több sebet kapott. 1803-ban nyerte a Mária Terézia katonai rendet, melylyel czimere fölé bárói korona adatott. Neje Szegedy Constanczia volt.

c) János Békes megyei követ az 1808-ki országgyülésen, honnan cs. kir. kamarássággal tér vissza; utóbb Dunántúli kerületi táblai ülnök. Meghalt 1841-ki junius 30-án, kora 64-ik évében Pesten. Eltemettetett Sz.-Györgyön. Nejétől borsodi Latinovics Annától fiai:

1) Antal 1834-ik óta férje b. Orczy Paulinának.

2) József 1848-ban a forradalmiak részén ezredes. Neje 1837. óta gr. Khevenhüller Mária.

3) László, szintén nős.

d) József 1809-ben a gr. Gyulay ezredben kapitány. Gyermekei: 1) Edmund cs. k. kamarás, 1848-ban Nógrád megyei ecseghi kerületi képviselő a nemzetgyülésen. 2) Anna b. Paccassiné.

e) Kristóf meghalt magtalanul.

f) Mária gr. Almássy Illés neje.

A család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló kettősfarkú arany oroszlán, első jobb lábával kivont pallost tartva, melynek hegyét a paizs teteje miatt nem láthatni. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezü férfi-kar könyökkől, kivont kardot markol. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1].

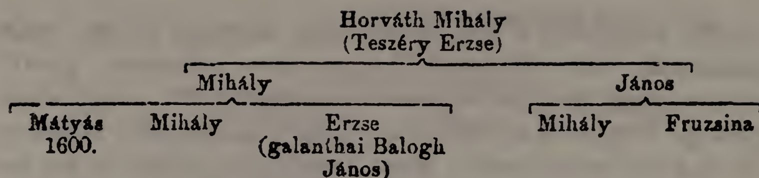
Horváth Antal az 1803-ki Mária Tereziai rend nyerésekor e czimert másként szinezve nyeré: a paizs ezüst udvarban zöld téren természetes szinü oroszlán mutat, kivont karddal, a paizs fölött bárói korona, és azon a koronás sisak áll, melyen pánczélos kar könyökkől, kivont karddal. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös.

Horváth család. (Szent-Mihály-úri). Néhány izen a család ágazata a XVI. és XVII. században következő [2].

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

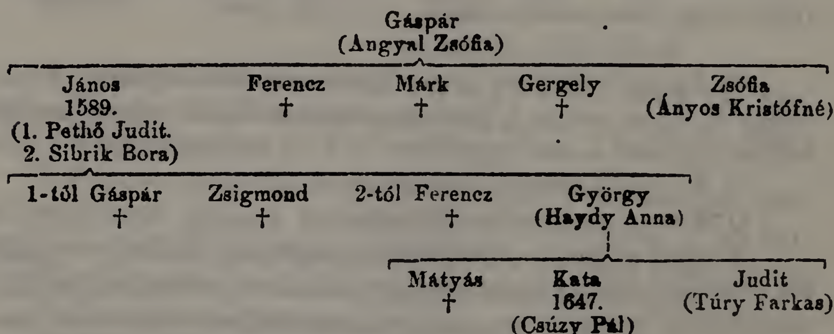
[2]) Theszéry-Deméndy-féle perbeli genealogia.

Horváth család. (Tállyai). Közülök a mult század közepén 1755-ben tállyai Horváth Menyhért a Nógrád megyei kétségtelen nemesek sorában áll [1]).

Horváth család. (Teplai). Ismeretes közülök teplai Horváth Ferencz 1631-ben [2]).

Horváth család. (Vázsonykői). Dunántúl Veszprém megyei Vázsonykőről irá előnevét. A XVI. században élt vázsonykői Horváth Gáspár [3]), kitől ily családfa származott le:

Horváth család (Véglai). A vegliai szigetekből származhatott.

A véglai Horváth család tagjaiul tartatnak azon Horváth Kata, János és Gáspár, kik közül ez utóbbi 1528-ban Hunyad megyében a magyar-solymosi jószágot részeivel együtt I. Ferdinand király pártjára állásaért bélyegen veszté el [4]).

Véglai Horváth János felső-töökei lakos, 1643-ki apr. 22-én Dobokai részjószágát, melyet neje Nyiresi Rebeka birt, eladta 35 magyar forintért szolgabiró Szilvássy Andrásnak [5]).

---

[1]) Protoc. C. Neograd. anni 1755.

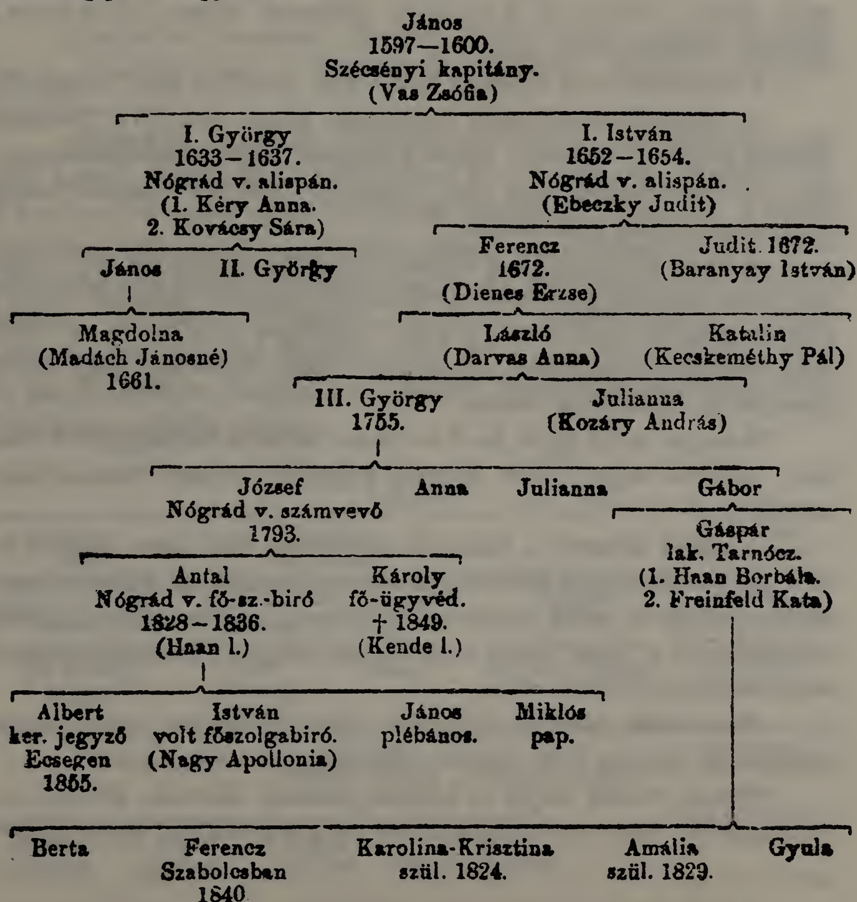
[2]) Kemény Önéletirása. Kiadta Szalay L. 210. lap.

[3]) Perbeli hiteles genealogiáról.

[4]) Kolosvári Közlöny 1858-ki 98-ik szám.

[5]) Doboka várm. 104. l.

Horváth család. (Zalukai, Voxith). Nógrád megyei család. Magyarországi törzse Voxith János, ki Horvátországból Zalukáról származott ki a mohácsi vész után, János király pártját követve, és itt Horváth nevet nyert, 1538-ban pécsváradi kapitány volt, midőn Szapolyay János királytól (Budae Feria 2-da prox. post Dominicam Laetare 1538.) Penczy Tamásnak magszakadtán Nőgrád megyei F.-Pencz helységet, és a Sidi pusztát nyerte adományban [1]). Jánosnak neje Uza Zsófia volt, Penczy Tamásnak özvegye. Unokája ismét II. János, kinek neje 1597-ben Vas Zsófia, és ki 1600-ban Szécsény vár kapitánya volt [2]). E II. Jánostól kezdve a család következőleg jő le napjainkra:

---

[1]) Az eredeti Ipolyi Arnoldnál.

[2]) Protocol. C. Neograd. anni 1597. pag. 75.

A táblázati törzenek Jánosnak két fia: I. György (1628-tól 1637-ig) Szécsény vára kapitánya [1]), és 1633—1637-ig Nógrád megye alispánja, és I. István 1652-ben már alispán, melyről 1654-ki julius 27-én mondott le. Mindketten 1628-ban Esterházy Miklós nádor adománya mellett iktattatnak be mind azon javakba, melyeket Kis- és Nagy-Romhányban s egyebütt Radossa Borbála előbb Vásárdy Farkasnak, utóbb Pekry Lőrinoz özvegye birt. A beiktatásnak többen ellentmondtak [2]). I. István Terchy Mihálylyal nádori adomány jogán 1637-ben Haraszthi puszta fele részébe is beiktattatott, azonban többen ellentmondtak [3]). I. Györgynek nejei voltak: Kéry Anna, ennek halála után Kovácsy Sára, ki 1652 ben már mint özvegy emlittetik. Fiai: János és György, Jánosnak leánya Magdolna Madách Jánoshoz ment nőül.

I. Istvánnak neje Ebeczky Judit, már 1672-ben mint özvegy élt.

A táblázat utolsó előtti nemzedéke között Károly 1818-ban Nógrád megye fő-ügyésze, utóbb b. Balassa teljes meghatalmazottja, szép törvénytudománynyal birt. Meghalt 1849 ben. Nejétől Kende leánytól gyermeke nem maradt.

Antal 1828—1839-ig Nógrád megye főszolgabirája volt. Nejétől Haan leánytól gyermekei a táblázaton láthatók; közülök János vilykei plébános, Miklós a pécsi megyében pap. István 1848. előtt főszolgabirói czimmel alszolgabiró volt; utóbb egy ideig cs. kir. járásbiró is. Gyermekei vannak.

Gáspárnak egyik fia Ferencz Szabolcs vármegyébe költözvén, 1840-ki május 16-án Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt vett ki [3]).

A család czimere: a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kardot, a másikban félholdat tart; fölötte jobbról és balról arany csillag ragyog. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Horváth család. (Zalabéri). Zala vármegyei nemes család, tulajdonosa jelenleg is az előnevet adó Zalabér helységnek.

A mult század elején él közülök zalabéri Horváth Ferencz, kinek nejétől fajszi Ányos Krisztinától fia Zsigmond, kinek József

---

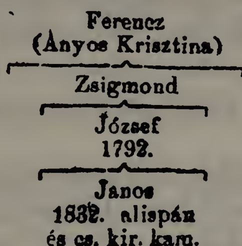
[1]) L. Tudománytár 1837-k. foly. II. köt. stb.

[2]) Sz. Benedeki Convent.

[3]) Jegyzőkönyvi 873. szám alatt.

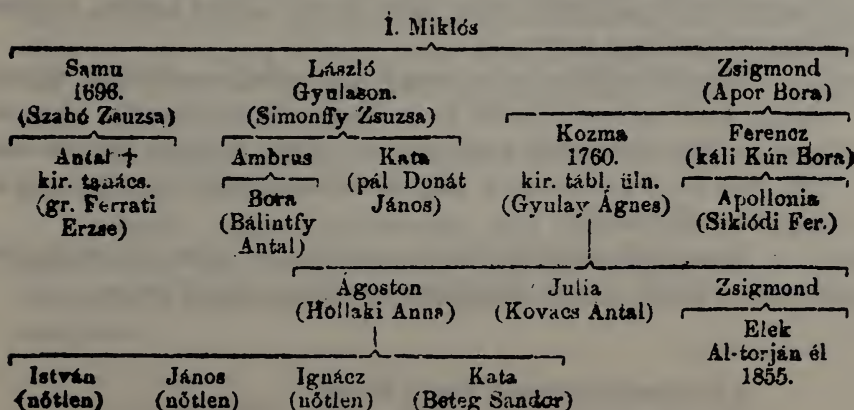
1792-ben zalai követ, — kinek János 1832-ben Zala vármegye első alispánja, és cs. kir. aranykulcsos 1832-ben.

Családfán igy állnak:

A családfán nincsenek Horváth Péter 1837—1846. Zala vármegye főszolgabirája. — Horváth Boldizsár 1844-ben ugyanott alszolgabiró stb.

Horváth család. (Zsákodi, Kováchich). Erdélyország családa, hová I. Apaffy Mihály alatt ment Horvátországból Buzinból, hol Kovácsich nevet viselt, mi utóbb Horváth-ra változott. A beköltöző Kovachich Miklós — gyanitás szerint — a Zrinyi Péter-féle összeesküvésbe volt bonyolodva, azért hagyá oda családját, hol szép birtokot hagyott, mit sógora Filipovics, a zágrábi káptalannak 5000 darab aranyon adott el [1]). Az Erdélybe lépő Miklós, ki Gyulafival ment be Szentdemeterre, honnan a szomszédos Magyar-Zsákodra telepedett; következő családfát alkotá:

[1]) Kővári: Erdély nev. családai. 117—118. l.

A család tagjai Csikszékben királybiróságot is viseltek, és Küküllő megyében hasonlóan hivataloskodtak.

Az utolsó izen álló István az irodalom terén is működött, mint a törvénytudományokban gazdag jártasságú férfiu egy ideig az udvarnál felgyült perek bevégzésére vitetett fel, ma mint számfeletti táblai ülnök él Zsákodi magányában, testvérével Jánossal a volt főispánnal. Ignácz katonai pályát kezdett, s utóbb a harczmezőn sebeket nyert.

Horváth család. (Sáros-berkeszi). Kővár vidékénél sárosberkeszi Horváth József iktató 1794-ben.

Horváth család. (Ilméri vagy zapolyai). Ilméri vagy zapolyai Horváth Bertalan 1520-ban zálogba veszi az ilméri szőlőért 67 forintban Kis-Keresképnyi Lászlónak és fiának Mátyástól Malonyai birtokát, és nagy-keresképnyi malomrészét [1].

Horváth család. (Vingárthi). A vingárthi Horváthok közül Gáspár él 1528-ban [2]. Utódai kihaltak.

Horváth család. (Koltai). Koltai Horváth Imre az 1832-ki országgyülésen gr. Bethlen özvegye gr. Zichy Jozefa képviselője volt.

Horváth család (Máskép Szabó). A Horváth máskép Szabó család 1683-ki junius 24-én I. Leopold királytól nyerte czimeres nemes levelét, mely 1684-ben Nyitra megyében hirdettetett ki.

Czimerük: a paizs kék udvarában zöld dombon királyi korona, melyen férfi-kar könyököl, kivont kardot tartva, melynek hegyén levágott törökfej vérzik. A paizs fölötti sisak koronájából kettősfarkú arany oroszlán emelkedik, első jobb lábával kivont kardot, a balban levágott törökfejet tartva.

Horváth máskép Szabó család már előbb is emlittetik. Mányai Anna, kinek leánya (Csuthy Anna Köteles Istvánné volt), Hont megyei A.-Sipik helységbeli részét egykori előbbi férjének Horváth máskép Szabó Andrásnak megszabaditása végett Bory Juditnak zálogitá el 1633-ban [3].

Horváth család. Heves megyében Sz.-Jakab helységben stb. birtak. A XVII. század elejétől három iziglen családfájuk ez:

---

[1]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. I. Nro 56.

[2]) Kaprinai: Mss. B. tom. XXVII. p. 267.

[3]) Sz. Benedeki Convent. Fasc. 9. Nro 6. — 1642. Fasc. 81. Nro 18.

Horváth János

János (Bak Ilona) 1662.	Bálint (Simon Erzsébet özv. 1662.	István (Phülep Ilona) 1662.	Mátyás (Szabó Zsófia) 1662.
Kata	Pál, György 1662., Bálint	Ilona, Erzse.	György 1662.

János fiainak özvegyei és gyermekeik 1662-ben nádori parancs mellett osztoztak [1].

Horváth család. Nógrád megyei Losoncz mezővárosban telepedett meg. Az 1755-ki nemesi vizsgálatkor ott találtatott Horváth József.

Horváth Ferencz (1836.) Losoncz város jegyzője volt.

Czimerök: a paizs udvarában ágaskodó ló, fölötte hold és csillag ragyog, a paizs fölötti sisak koronáján kar könyököl, kivont karddal.

Horváth család. Horváth Márton nyerte 1686-ban I. Leopold királytól az armalis levelet [2].

Czimere: a paizs kék udvarában jobbról felemelkedő hármas szikla, melynek középsőjén hármas szál fehér liliom virágzik, a paizs udvarának zöld terén szarvas ágaskodik, első lábait a sziklára helyezve. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif nyúlik fel, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Horváth család. A czimeres nemes levelet Horváth Ferencz nyerte III. Károly királytól 1713-ban [3].

Czimere: a paizs kék mezejében zöld halmon királyi korona, s azon vörösbe öltözött kar könyököl, kivont kardot tartva; fölötte jobbról arany nap ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján zöld halmon szintén vörösbe öltözött kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Horváth család. 1718-ban III. Károly királytól nemesitetett meg Horváth István [4].

Czimere: a paizs kék udvarában zöld téren álló fehér bárány. A paizs fölötti sisak koronáján arany csiga-héj (kagyló) áll, és abból három arany kalász nyúlik föl. Foszladék jobbról ezüst vörös, balról arany-kék.

---

[1] Eredeti oklevél.
[2] Collect. Herald. Nro 808.
[3] Collect. Herald. Nro 655.
[4] Collect. Herald. Nro 536.

Horváth család. Horváth János 1719-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét [1]).

Czimere: a paizs kék udvarában zöld téren jobbról fehér grif, balról kettősfarkú arany oroszlán áll, egy koronát tartva, mely fölött arany csillag fénylik. A paizs fölött koronás sisak áll. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Horváth család. Horváth János alapitá, ki 1720-ban III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [2]).

Czimere: a paizs kék udvarában zöld dombon királyi korona, melyen pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén a leirthoz hasonló kar látszik, kivont karddal. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Horváth család. 1791-ben II. Leopold királytól kapta czimeres nemes levelét Horváth György.

Czimere: négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, melyen korona van, és melynek kék udvarában négyszegü kövekből épült várból emelkedik ki egy vörös öltözetü, fekete fövegü bajnok, kezében kivont kardot tartva. A nagyobb paizs első és negyedik kék udvarában arany oroszlán áll kivont karddal. A második és harmadik osztály fekete udvarában egyfejü fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt-ormány között, melyek közül a jobb-oldali vizirányosan félig arany félig vörös, a másik félig kék, félig arany, — egy természetes szinü oroszlán emelkedik ki, első lábával egy égő lángot tartva. A jobb-oldali elefánt-ormányból vörös, a balból arany zászló leng. Foszladék jobbról arany-vörös, balról arany-fekete [3]).

Horváth család. Horváth testvérek 1795-ben nyertek czimeres nemes levelet.

Czimerök négy részre osztott paizs, az első és negyedik osztály fekete udvarában arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. A második és harmadik osztály vörös udvarát fehér kereszt osztja négy részre. A paizs fölötti sisak koronájából is a leirt arany oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [4]).

---

[1]) Collect. Herald. Nro 381.

[2]) Ugyanott Nro 445.

[3]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[4]) Ugyanott.

Horváth család. A czimeres nemes levelet Horváth Xav. Ferencz kapta 1792-ben [1]).

Czimere négy részre osztott paizs. Az első és negyedik osztály vörös udvarában arany oroszlán áll, első jobb lábában kivont kardot, a balban vadászkürtöt tartva. A második és harmadik osztály jobbról balra rézsútosan fehér és kék udvart mutat; és benne arany bőségszaru látszik, melyből virágok és négy kalász nyúlik ki. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között a paizsbeli oroszlán emelkedik ki, kardot és vadászkürtöt tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Horváth család. Horváth Mihály 1791-ben nyerte czimeres nemes levelét [2]).

Czimere négyfelé osztott paizs, ugy hogy a paizs alyjáról piramis alaku ötödik osztály nyúlik fel, melynek ezüst udvarában zöld halmon korona, és azon pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Az első és negyedik osztály vörös udvarában kettősfarkú arany oroszlán áll, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog A második és harmadik osztály kék mezejében fehér egyfejü sas áll, melyen vörös, felforditott V alaku csikolat látszik. A paizs tetején álló sisak koronáján a leirt két fekete sas-szárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

1794-ben nevezett Horváth Mihály báróságra emeltetvén, előbbi czimere megbővittetett, t. i. a paizsra bárói-korona, és a fölé három koronás sisak adatott, a középsőn könyököl a szárnyak között a kar kivont karddal; a jobb-oldalin a paizsbeli oroszlán, a bal-oldalin a fehér sas látható. Foszladék mint előbb [3]).

Valószinüleg e családhoz tartozik báró Horváth Antal, és Zsófia, Argier özvegye, nemkülönben b. Horváth Kata, Puffka özvegye, ki 1855-ki junius 15-én halt meg Pesten.

Vallásuk görög nem-egyesült.

Horváth család. Horváth Mihály és neje Szepessy Dorottya, s fiok H. Mihály Bécsben 1635-ki julius 6-án kelt armalis levélben II. Ferdinand király által (e conditione et statu ignobili) emeltettek nemességre; és nemes levelük 1636-ki (Sabbatho prox. post festum Epiphan.) Pozsony megye közgyülésén Zempcz (= Szencz) mezővárosban hirdettetett ki [4]).

---

[1]) Collect. Herald. pag. 132.
[2]) Collect. Herald. pag. 130.
[3]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[4]) Ráth Károly közlése szerint.

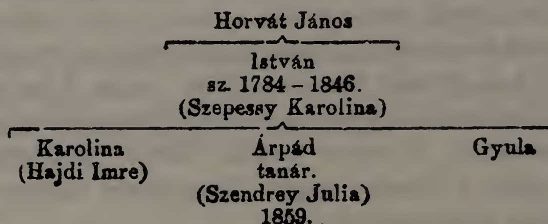
Czimerök: vizirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó osztály vörös udvarában hármas zöld halom középsőjéből két fehér liliom virit; a felső osztály kék udvarában arany grif áll, első lábaival zöld élőfát tartva. Ugyan ez látható a paizs fölötti sisak koronáján. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Horváth család. (Zarándi). A zarándi Horváth család már a XVI. században a nevezett megyében virágzott. Közülök zarándi Horváth Endre Zaránd vármegye követe volt az 1505-ki rákosi országgyülésen [1].

Horváth család. Horváth András és György, továbbá királyföldi Tamás és István, Királyföldy Tamás, István, Tompa István Berekallyi vagy jobban Berekallya Ladon helységbeli lakosok ezen nevezett helységet a Berekallyi család magszakadtán nádori adományban kaptak 1723-ki mart. 13-án, és beiktattattak a vasvári káptalan által, a midőn a beiktatásnak ellene mondtak Kiss Erzse előbb Tompa Ferenczné, akkor Ajkay Ferencz felesége, és fiaik Tompa János, Péter, László [2].

Horvát család. Székesfejérvári család, melyből a nagy tudományu történet-buvár Horvát István muzeumi őr tünt fel. Született 1784-ki május 3-án, Székes-Fejérvárt, hol atyja János tisztes mesterember volt, ki oda Győr megyéből költözött [3]. Horvát István, kit lángoló hazaszeretetéről és roppant tudományosságáról az egész hon ismert, 1812 től a nemzeti Muzeumban az országos Széchényi-könyvtár őre, 1833-tól halálaig a pesti egyetemben a Diplomatica és Heraldica tanára volt. Sokat irt és kiadott, legtöbb munkája azonban bevégzetlenül kéziratban maradt. Meghalt Pesten, 1846-ki jan. 13-án. Fiai közül Árpád jelenleg a tanári széken utóda, és ennek neje Szendrey Julia az irónő, Petőfi Sándor a költőnek özvegye.

A családfa igy áll:

---

[1]) Jászay Pál: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 158. l.
[2]) A Vasvári káptalan hiteles átiratából.
[3]) Ferenczy és Danielik Józs. Magyar Irók I. köt. 195—198. lap.

Horváth-ok. Még egy csoport Horváth-ra találunk történeteinkben, kiknek családi eredetét, összeköttetését nem ismerve, rólok röviden itt egyben kell emlékeznünk.

Horváth Bertalan I. Ferdinand király korában élt, és Gyarmat várának is kapitánya volt 1552-ben [1]. Vele ugyan egy időben élt egy másik H. Bertalan, miért a két férfiú élet történeteit is bajos egymástól megkülönböztetni.

H. Bálint 1605-ben Bocskai hive lőn Némethi Gergelynek a csepregi várból kibocsátott felhivó levele folytán.

H. Gáspár 1526-ban II Lajos király küldöttje Szapolyay Jánoshoz [2]. 1528-ban I. Ferdinand részére esküdteté fel Erdélyt; 1533-ban Bécsben a török követek megjelenésekor is jelen volt.

Horváth György Csanád megyében 1444-ben a Cseri vár kapitánya volt.

H. György 1594-ben Pálffy Miklós alvezére, Hardek főhadvezérnek táborozásában vett részt.

H. György Brandenburgi Katalin, és I. Rákóczy György ügyének előmozditója, és ez utóbbinak 1633-ban az eperjesi béke végrehajtására követe.

H. István Bethlen Gábor hadvezére 1622—1626-ban.

H. Mátyás Szathmár várát oltalmazta Szapolyai János vezére Kún Kocsárd ellen.

H. Mihály 1594-ben Báthori Zsigmond őt küldi sereggel a moldvai és oláh vajdák segélyére.

H. János élt 1526-ban [3]; egy másik H. János 1671-ben [4].

H. Lázár 1526-ban [5].

Az irói pályán is több ilynevü egyén tünt fel:

H. Ádám szül. Kömlődön május 1-én 1760-ban, meghalt 1820. jan. 20-án Nagy-Bajomban. A „Hunnias“ stb. költemények szerzője.

H. János székesfejérvári püspök, és belső titkos tanácsos, magyar akademiai tag. Született Csicsón Zala vármegyében 1769-ki nov. 4-én. Meghalt 1835-ki január 16-án.

---

[1] Kovachich: Scriptores Minor. II. p. 115. — Istvánffy: 1685-ki kiadás 184. 218. 319. — Szerémy: 129. l.

[2] Engel: Monumenta 377.

[3] Engel: Monumenta 377.

[4] Kazy: Hist. R. Hung. III. 108.

[5] Engel: Monumenta. p. 374.

Horváth József-Elek m. akademiai lev. tag. Meghalt 1835-ki január 20-án. Munkái főleg a Tudom. Gyüjteményben jelentek meg.

H. Zsigmond kővágó örsi prépost, m. akademiai tag. Született Kis-Köcskőn Zala várm. 1782-ki junius 21-én. Meghalt 1845-ben oct. 17-én, stb [1]).

Horváthy család. (Disznósi). Régi Hont megyei család. Azon megyében fekszik Disznós és Horváthi helység is, mely előbbiről a család előnevét irja, az utóbbiról pedig családnevét vevé [2]).

A család törzse Lorand és Lőrincz, kik Szepes vára alatt tett szolgálataikkal 1277-ben nyerték a nemességet, és Horváthi helységet. Lőrincz magnélkül halt el; Lorandnak pedig fia volt Lukács, ki I. Károly király udvarában volt apród, és attól uj adománylevelet nyert; Lukácsnak fia vala Gergely, ki Zsigmond király udvarmestere volt. Ennek fia I. Péter, ennek II. Péter, ennek fiai: László, János és III. Péter. János magnélkül halt meg. A másik kettő kétfelé osztá Horváthi helységet.

Lászlónak fiai: Simon és Lázár. Simon nemzé Tamást, kinek fia Gáspár kihalt. Lázárnak fia Pál, a ki nemzé Jánost és Lászlót. Lászlónak fiai voltak Pál és János.

II. Péternek ágán jő le a család a jelenig, unokája IV. Péter, kinek fia I. András 1589-ben élt, és egy könyvébe tett némi igen csekély krónikai adatokat.

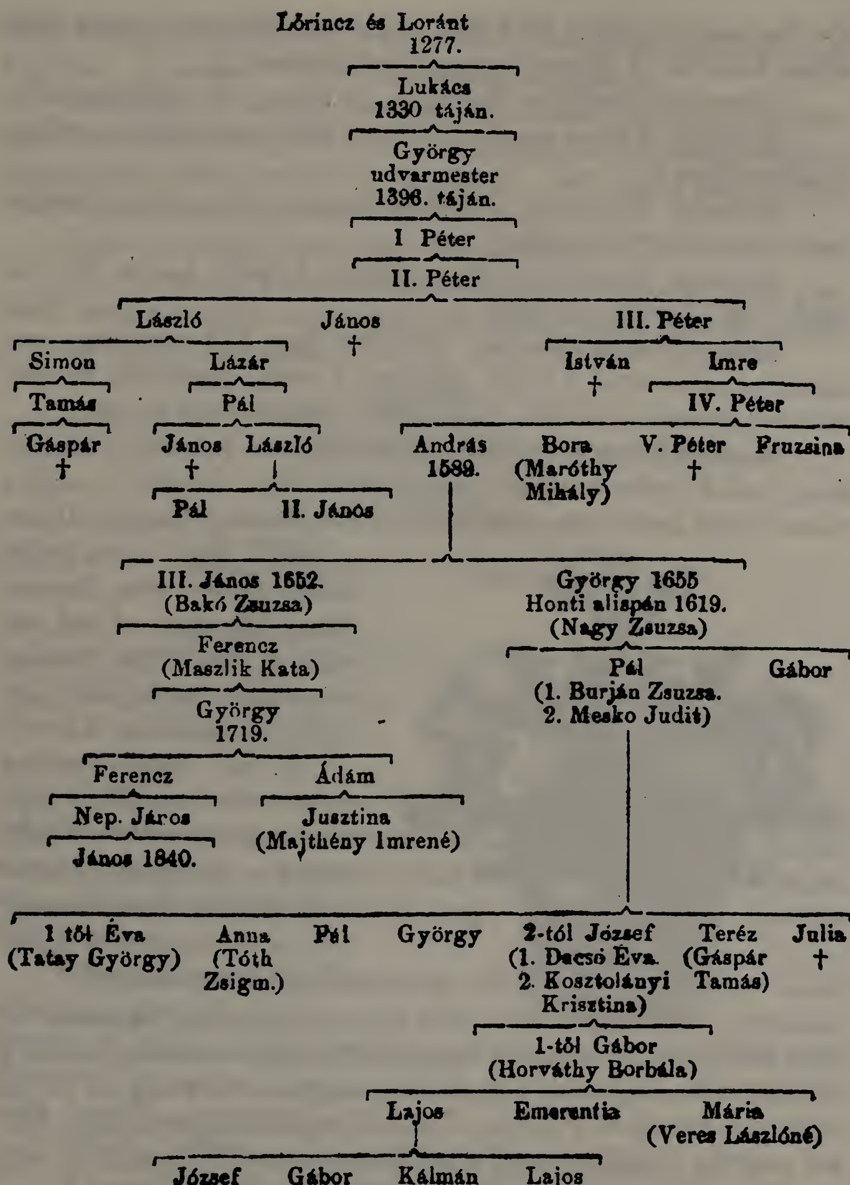
A családfa következő

---

[1]) Itt emlitendő mint iró H. Endre pázmándi plébános, az Árpádia szerzője, született Győr vármegyében Pázmándon (nem nemes szülőktől) 1778-ki nov. 25-én. Meghalt 1839-ki mart. 7-én.

[2]) Disznós-Horváti nevü helység van Borsod vármegyében is.

[3]) Uj Magyar Muzeum 1858 ki foly. 51—54. lap.

III. János birt Bars megyében Rudnán is, hol kilencz telkét Dóczy Menyhért Barinyi Dánielnak engedte visszaváltani 1648-ban [1]).

[1]) Sz. Benedeki Convent. Prot. N. pag. 150.

Fia Ferencz kapitány 1683-ban, midőn portyázásaival csapata több rablást követvén el, Nógrád megye által üldöztetett [1].

Nincsenek a családfán Horváthy Lukács, ki 1430-ban élt [2].

Horváthy Ádám mester 1505-ben Pest megye követe a rákosi országgyülésen [3].

Horváthy Gergely 1685-ben Nógrád vármegyének ideiglenesen helyettesitett jegyzője [4].

Horváthy Márton, kinek Balogh Annától leánya Teréz (szül. 1796.) Lipthay Gáborné.

Hosszúaszói család. Erdélyben élt a XVI. században, midőn Hosszúaszói Antal 1556-ban a tordai gyülésből követül küldetett Szebenbe, Izabella és Petrovich visszahivatása ügyében.

Hosszúfalusy család. (Hosszúfalvi). A hosszúfalvi Hosszúfalusy család egyike a régiebb nemes családoknak, melyből — mint a velem közlött család-ismertetés szól — „már 1445-ben Hunyadi Jánost a Dragul vajda elleni hadjáratban három vitéz Hosszúfalusy követte [5]. Kettő közülök a havasalföldi ütközetben elesett, de a legidősb, névszerint Hosszúfalusy József, — ki már akkor kapitány volt, — élve maradt, s érdemeinek jutalmául három falut kapott, u. m. Zsitvát, Borzást és Sz.-Miklóst. Már Hosszúfalva Sövényfalvával együtt előbb birtokukban volt."

József maradékai sokáig Erdélyben maradtak, s csak a XVII. század második felében a Rákóczy-féle mozgalmak viharai közt hagyta el H. Zsigmond ősi lakhelyét, és nejével Poroszlay Zsófiával együtt Magyarországra Borsod megyébe telepedett meg. Ezektől született I. Sámuel, ki nőül

---

[1]) Eredeti oklevelek.

[2]) Fejér: Cod. Diplom. tom. X. vol. VII p. 311.

[3]) Jászay Pál: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157. l.

[4]) Eredeti okiraton 1685-ki mart. 2-áról aláirva „subst. notarius pro tempore."

[5]) Kár, hogy ez ismertetésnél az oklevelek is nem közöltettek velem

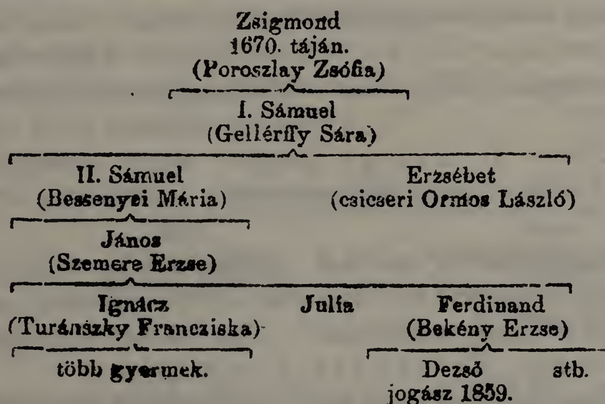
vette Gellérffy Sárát, s atyja lőn II. Sámuelnak és Erzsébetnek, ki csicseri Ormos Lászlóhoz ment feleségül.

II. Sámuel felesége Besenyey Mária volt, kitől János született, ki, valamint atyja is több t. vármegyéknek táblabirája volt. — János nőül vette Szemere Erzsébetet, kitől három maradék született: Ignácz, Julia és Ferdinand.

Ignácz turiki Thuránszky Franczickát,

Ferdinand pedig mikófalusi Bekény Erzsébetet vette nőül, kiktől számos maradék vette lételét. Ez utóbbi Vattán lakik Borsodban.

A családfa következő:

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja, — a paizs kék udvarában egy hegyével fölfelé álló nyil, mellette jobbról félhold, balról arany csillag, a nyil alatt szinte félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából három daru-toll leng. A paizst szokásos foszladék veszi körül.

Hosszú család. (Resztolcsi). Erdélyi család. Német nevét nemessége nyerésekor magyarositá meg. 1600. táján nyert Resztócson birtokot [1]). Hosszú Miklós született 1768-ban, meghalt 1841-ben; Kővárvidék nyugalm. pénztárnoka volt. Fia László most él, Kővárvidék jegyzője volt 1847-ben [2]).

János 1815-ben kővárvidéki rectificator biztos.

József 1847-ben Belső-Szolnok vármegyében protocolista.

Hosszú Illés kis-nyirési előnévvel élve, Kővárvidékétől 1832-ki octob. 9-én vett ki nemesi bizonyitványt, és Krassó megyébe költözvén, ott élelmezési biztos lőn, és nemességét 1832-ki nov. 5-én

[1]) Kővari Erdély nev. családai. 295.

[2]) Ez „de K.-Nyires" irá magát az országos tiszti névtár szerint.

kihirdetteté. Egyik fia György jelenleg Krassóban törvényszéki ülnök.

Hosszú család. Hosszú Pál Nyitra megyétől 1792-ki május 3-án vett ki nemességéről bizonyitványt, és azt — Krassó megyébe költözvén, — ott 1792-ki sept. 20-án hirdetteté ki. Családja jelenleg Krassóban nincs.

Hosszúmezey család. (Kólcs-Hosszúmezői †). Kihalt család. Zemplén megyei Kólcs-Hosszúmezőről irva előnevét. Eredetét a Bogáth-Radván nemzetségből hozzák le [1]).

1403-ban élt a családból Hosszúmezői Bálint, ki egy beiktatásnál mint királyi ember jelöltetik meg [2]).

Hosszúmezey Balás 1558-ban Zemplén megye alispánja [3]), és 1560-ban egyik királyi biztos a felső-magyarországi zavarok lecsendesitésére [4]).

1578-ban H. György Zemplén megye országgyülési követe volt [5]). Később a család elé nem fordul, valószinüleg röviddel utóbb kihalt.

Hosszútelky család. (Hosszútelki †). Erdélyben Doboka megyében élt; és birt M.-Földváron a XVI. században; osztozó volt a Szalaházy és Liptay családokkal. — Egy 1568-ki oklevélben az akkori irásmód szerint „Hozzuwthelki"-nek iratott [6]).

Hosszútóthy család. (Hosszútóthi †). Zala vármegye egyik régiebb családa, később átszármazva Veszprém vármegyébe is, hol Csesznek et, Ugodot, Pápát stb. birták.

Ősük Hosszútóthy Márk állitólag 1365-ben kapitány [7]).

György 1505-ben Veszprém vármegye követe a rákosi országgyülésre [8]).

Másik György 1557-ben követ a regensburgi gyülésre, 1559-ben országgyülési kiküldött [9]), 1566-ban törökországi követ [10]).

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 334.
[2]) Ugyanott 379.
[3]) Ugyanott not. histor. 72.
[4]) Wagner Coll. Geneal. dec. III. 44.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. histor. 88.
[6]) Hodor: Doboka várm. 105.
[7]) Lehoczky Stemmat. II. 175. — A Troph. Estoras. nyomán e családról van nemzékrend a Geneal. authent. Mss, tom. I. is, de az koholmány.
[8]) Jászay Pál id. h. 157.
[9]) 1559-ki 42. törv. cz.
[10]) Istvánffy 1685-ki kiad. 322.

János 1560-ban országos rovásoló (dicator) Zala vármegyében [1],

Farkas élt 1530. táján, neje Ostffy Erzsébet volt.

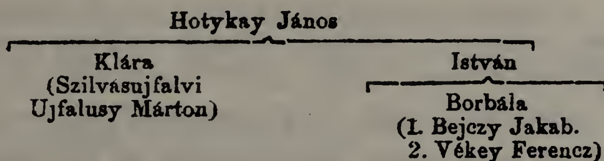
István 1604- és 1613-ban az országgyülés által a határvizsgáló választmány tagjául neveztetik ki [2].

László szepesi prépostból erdélyi püspök, innen 1646-ban váradi, innen 1648-ban váczi püspök, egyszersmind kir. táblai ülnök. Meghalt 1649-ben.

György élt 1649-ben [3], s ugy látszik — benne halt ki a Hosszútóthy család.

Hottmar család. Gömör vármegye czimeres nemes családai közé soroztatik [4].

Hotykay család. Kihalt család. A XVI. században élt Hotykay János, ki ily családfát alkotott [5]:

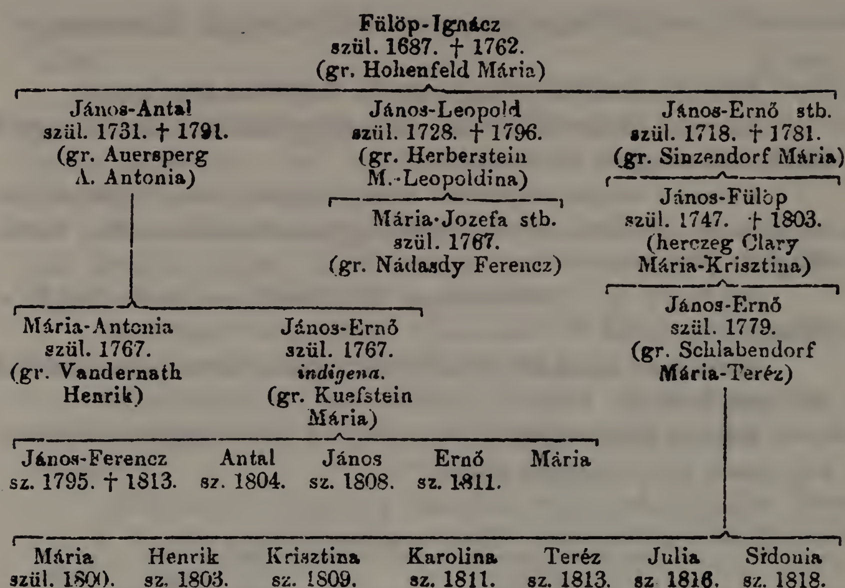
Hoyos család. Gróf Hoyos Ernő 1827-ben, és gr. Hoyos Antal 1840-ben magyarországi honfiusitást nyertek [6].

A Hoyos-Sprinzenstein család most Ausztria lakosa, Spanyolországból eredezteti magát; és nevét Castiliának Hoyos nevü városától, mely állitólag 1500-ig lett volna a család birtokában. Nemessége megerősitését 1545-ki junius 12-én, a báróságot 1549-ki julius 13-án kapta. 1674-ki sept. 23-án római sz. birodalmi, — 1682-ki január 8-án pedig ausztriai grófságra emeltetett [7].

Leszármazási táblájuk, melyből magyar családokkali sógorodásuk is kitünik [8], következő:

---

[1]) Tudományos Gyüjtemény 1830-ki foly. XII. köt. 8. lap.
[2]) 1604-ki 15-ik, 1613-ki 26. törv. cz.
[3]) 1649-ki 60. törv. cz.
[4]) Bartholomaeides C. Gömör p. 144.
[5]) Geneal. authent. Mss. tom. II.
[6]) 1827-ki 41. és 1840-ki 51. törv. cz.
[7]) Hist. Herald. Handbuch. 359. Schönfeld Adels-Schemat. II. 155—157.
[8]) Schönfeld id. h. I. 82—84.

J á n o s-E r n ő n e k, ki a honfiusitást nyerte, — neje gr. Kuefstein Mária gr. Kuefstein János-Antalnak gr. Széchényi Mária-Évától született leánya volt.

Czimerük: négyfelé osztott paizs, egy közép-paizszsal, mely hermelin körzettel kék udvart mutat, s benne balról egy rézsútos arany csikolat látszik, melynek két végén sárkány-fejek állnak. Ez valószinüleg az ősi czimer. Az első és negyedik osztály vörös udvarában kék csikolat, és azon arany horgony látszik. A második és harmadik osztály vörös udvarában két ezüst oroszlán egymással szemközt áll.

Hoyszky család. Hoyszky János 1715-ben Nyitra megyei tót-sóki birtokát cseréli Csery Imrével [1]).

Hölbling család. Mária Terézia királyasszonytól 1751-ben nyerte czimeres nemes levelét [2]).

Hölbling A n t a l kir. kamarai ellenőr Baranya megyétől 1803-ki junius 16-án vett ki nemesi bizonyitványt, melyet Krassó vármegyében 1836-ki aug. 9-én hirdettetett ki [3]). Krassóban már nem léteznek.

Hőgyészy család. (Simonyi). Lakhelye Komárom, Sopron stb. vármegye.

---

[1]) Nyitrai káptalan. Protoc. 91. fol. 151.

[2]) Collect. Herald.

[3]) Krassó várm. Jegyzőkönyve.

1644-ki febr. 27-én Högyészy Ferencz Győr vári lovas katonának és neje Enessey Orsolyának, és gyermekeiknek Högyészy Janosnak, Pálnak, Évának Győr megyei Enesse helységben Enessey György és fia János egy nemes telek negyedrészét 19 birodalmi talléron vallotta be [1]).

1689-ben Högyészy Anna Végh János Győr vári lovas zsoldos katonának neje, és följebb emlitett Högyészy Ferencznek Enessey Orsolyától (néhol Erzsétől) leánya az Enessei pusztán egy fél telket Enessey Istvánnak és nejének Vépy Ilonának 150 m. forinton vall be örökösen [2]).

Simonyi Högyészy Antalnak nejétől Zichy Annától fia Antal 1832-ben Komárom megyei táblabiró.

H. Gábor 1815-ben m. kir. testőr volt.

H. Pál 1839—1843-ban Sopron vármegye alispánja, utóbb kir. táblai ülnök volt.

Hős család. Gömör vármegye nemesrendü családa [3]).

Hölchich család. (Máskép Szabó). Hölchich máskép Szabó András Laxenburgban 1666-ki május 15-én I. Leopold királytól nyert czimeres levélben nemesitetett meg; és czimeres levele Nyitra megyében 1668-ban hirdettetett ki [4]).

Hrabeczy család. Sopron vármegye nemes családa.

Hrabóczy család (Hrabóczi). Zemplén vármegyének kihalt családai közé számittatik [5]).

Hrabovszky család. (Hrabovai). Trencsén vármegye ismertebb nevü családa, birtokában jelenleg is a nevet és előnevet adó Hrabove helységnek; valamint birtokos ott Hrabovka helységben.

Tagjai legtöbbnyire megyei hivatalokat viseltek.

Hrabovszky Péter 1640-ben Budentinban Szunyogh Gáspár praefectusa volt [6]).

H. János 1695-ben házat vett bogárdi Horváth Zsuzsannától, miért ellene Bogárdi Kata Vandriczka Jánosné pert inditott [7])

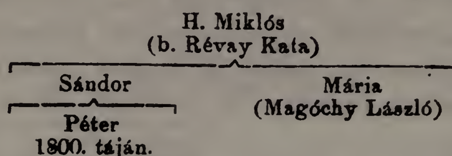
---

[1]) A győri káptalan előtt.
[2]) Ugyanott.
[3]) Bartholomaeides C. Gömör p. 144.
[4]) Pozsony várm. levéltárában van az eredeti Armalis.
[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. 82.
[6]) Eredeti levél hozzá intézve.
[7]) Kaprinai A. tom. 43. pag. 133.

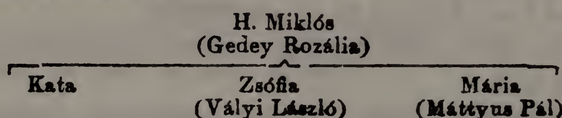
Hrabovszky Gáspár 1722-ben Trencsén vármegye követe volt [1].

Hrabovszky József 1728-ban Trencsén vármegye szolgabirája.

A család leszármazási tábláját nem birván, a következő két rendbeli töredék-nemzékrendet [2]) közölhetem:

A másik következő [3]):

Hrabovszky Antal 1760-ban m. kir. kamarai tanácsos, egyszersmind kir. ügy-igazgató.

Hrabovszky László 1760-ban Békes vármegye alispánja; utóbb (1770.) egyszersmind cs. kir. tanácsos.

H. István-Károly (1825-ben) k. kamarai hivatalnok.

H. Sámuel 1844-ben a Dunántúli kerületi tábla jegyzője.

H. István 1846-ban a 32. számú gyalog ezredben főhadnagy.

H. Robert 1846-ban a 34. számú gyalog ezredben hadnagy.

H. Antal 1846-ban a 48. sz. gyalog ezredben százados.

H. György 1846-ban az 1. számú huszár-ezredben másod kapitány.

A katonai pályán legmagasbra vitte Hrabovszky János, báró, a vas korona-rend másod, a Teréz- és Leopold-rendek, és az orosz Anna-rend másod osztályú vitéze, a porosz szent György-rend nagykeresztese, a pápai szent Gergely- és Krisztus-rend, a szardiniai szent Móricz és Lázár, a parmai Constantin György-rendek közép-keresztese, cs. kir. kamarás, tábornok, egy ezred tulajdonos, és hadi kormány helyettes 1844—1847-ben Nagyváradon; 1848-ban Eszék várparancsnoka.

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. p. 213.

[2]) Bossányi contra Esterházy per 203. lap.

[3]) Teszéry Deméndy-féle per.

Hrabovszky Dávid a magyar tudom. Akademiára adakozott 1840-ben [1]).

H. Péter 1844-ben alapitvány tett, mely az országgyülésen beczikkelyeztetett [2]).

A Hrabovszky család az ország több megyéjébe is elszéledt.

Hrabovszky Károly 1795-ben Krassó vármegyében főszolgabiró, 1794-ki junius 24-én Gömör vármegyétől vett ki nemesi bizonyitványt, melyet Krassó vármegyében 1795-ki nov. 3-án hirdettetett ki. Jelenleg Krassóban családja nem létez.

Ugyancsak Krassó megyébe költözött Hrabovszky Ignácz is, Békes megyétől 1796-ki sept. 11-én vevén ki nemességi bizonyitványt, mely Krassó megyében 1796-ki dec. 5-én hirdettetett ki. Nevezett Ignácz akkor Krassó vármegye tiszteletbeli esküdtje volt. Jelenleg e megyében már nem létez.

A Hrabovszky család Bihar megyébe is ki van terjedve, hol H. Albert megyei fő-adószedő volt 1837-ben.

H. János 1845-ben Bihar vármegye al-ügyésze volt.

H. György iró volt [3]).

Hraskó család. (Máskép Raskó). Legutóbbi nemzedéket e táblázat mutatja:

Hraskó N.

János	Ferencz	Mária	Erzse	Anna
kir. ügyigaz. ügyész 1844.	Eszterg. m. pap, phil. doctor. † Pesten 1846. mart. 2-án kora 46.	(Mihályi János)	(Kanyuscsák József)	(Urbányi András)

Hreblay család. Abauj és Gömör vármegyei nemes család.

Hriczkó család. Szabolcs vármegye nemes családai között foglal helyet Fényes E. Geographiája szerint.

Hrissovinyi család. Gömör vármegye egyik nemes családa [4]).

Hroznovszky család. Turócz megyei család, honnan e megyének nemességi bizonyitványa mellett Hroznovszky Imre és

---

[1]) 1840-ki 42. törv. cz.

[2]) 1844-ki 13. törv. cz.

[3]) L. Tudományos Gyüjtemény 1826-ki foly. VII. köt 53. lap.

[4]) Bartholomaeides C. Gömör. pag. 144.

Gábor Nógrád megyébe telepedvén, ott 1726-ban nemességüket bemutaták. Gábor az 1755-ki nemesi lajstromban is előfordul [1].

Hrnyakovics család. 1751-ben nyerte M. Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelét.

Czimere: jobbról balra rézsútosan húzott fehér csikolat által két részre osztott kék udvarú paizs; az alsó udvarban egy fehér oszlop, és azon arany gyürű áll; a felső udvarban három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából kék zászló lengedez. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék [2].

Hubay család. (Hubói). Gömör megyei Hubó helységről irja előnevét, és azon helységben most is birtokos.

Ki van terjedve a család Borsod, Heves, Pest megyébe is.

Hubay Bertalan birtokos Tisza-Várkonyban.

Hubay József 1847-ben személynöki itélőmester, jelenleg a pesti cs. kir. főtörvényszéknél ülnök.

Huber család. Huber Ferencz 1672-ben élelmezési tiszt volt a lévai várban, leánya Huber Borbála nemzetes Kis Ferencz hitvese volt [3].

Hubert család. (Előbb Eutelhuber). Hubert József-Richárd előbbi Eutelhuber nevének Hubert-re változtatásával 1762-ben Mária Terézia királyasszony által nemesi rangra emeltetett [4].

Czimere négy részre osztott paizs, az első és negyedik osztály kék udvarában ezüst bak-kecske ágaskodik, a harmadik és negyedik osztály fekete udvarában három strucz-toll (arany, kék és ezüst) emelkedik fel. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló szinü három strucz-toll leng, az előtérben az ezüst bak látható. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék.

Hudar család. Bereg vármegye nemes családainak egyike.

Hudich család. Hudich Nep. János postamester Harsányban 1802-ben I. Ferencz királytól czimeres nemes levelet nyert.

Czimere négyfelé osztott paizs. Az első és negyedik osztály kék udvarában fehér sziklán fehér gólya áll, csőrében zöld kigyót tart. A második és harmadik osztály ezüst mezejében zöld téren arany talajzatú és fejezetü fehér oszlop áll, körülfolyva zöld ággal, tetejében

---

[1] Protocol. C. Neograd.

[2] Adami Scuta gentil. tom. IV.

[3] Oklevél.

[4] Collect. Herald. Nro 32.

arany korona fekszik. A paizs alyjáról gúla alakban egy ötödik osztály nyúlik fel, melynek vörös udvarában arany pósta-trombita arany zsinóron füg. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, prémkalpagos magyar vitéz nyúlik fel, jobbjában kivont kardja hegyén levágott törökfejet mutatva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [1]).

Hueder család. Hueder M i h á l y 1722. aug. 2-án III. Károly királytól nyerte czimeres nemes levelét [2]).

Czimere: a paizs kék udvarában egy hatszögletü arany csillag. A paizs fölötti sisak koronáján balra fordulva daru áll, felemelt bal lábával egy kövecset tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Huga család. (Kisiri †). Zemplén vármegye egyik kihalt családa [3]).

Hugonnay család. (Gróf, Szent-Györgyi). Szent-Györgyi H o r v á t h Z s i g m o n d 1807-ben Somogy vármegye követe, utóbb aranysarkantyús vitéz, 1810-ben H u g o n n a helységre királyi adományt, egyszersmind nevének H u g o n n a y-ra változtatása mellett g r ó f i rangot nyert; és igy alapitá a Hugonnay grófi családot; (lásd itt 162. lap.) Meghalt 1824-ki dec. 23-án, korá 55-ik évében Tétényben, eltemettetett Fejér vármegyében Fel-Csúthon. Családja, melyet alapita, igy áll

Zsigmond
† 1824.
(csáfordi Csillagh Jozefa)

Gusztáv-Adolf	Kálmán	József	Ferencz	Berta	Ája	Laura
1858.	1858.					

Gr. Hugonnay K á l m á n a kis-tétényi iskolának épitésére telket adott 1858-ban [4]).

Huldenberg család. Huldenberg D á n i e l az 1715-ki országgyülésen a 134. törv. czikben nyerte honfiusitását.

Hulényi család. Hulényi M á t y á s és J á n o s 1802-ben I. Ferencz királytól nyertek czimeres nemes levelet.

Czimerük négyfelé osztott paizs; az első és negyedik osztály kék udvarában zöld téren daru áll, felemelt egyik lábával kövecset, csőrében iró-tollat tartva. A második és harmadik osztály vörös udvarában

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV

[2]) Collect. Herald. Nro 328.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. p. 82.

[4]) L. Politikai Ujdonságok 13. szám.

arany királyi korona áll, és azon három arany búza-kalász van áthúzva. A paizs fölötti sisak koronáján két elefánt-ormány között, (melyek közül a jobb-oldali félig ezüst, félig kék, a másik félig vörös, félig arany), egy arany oroszlán emelkedik ki, első lábával arany kettős keresztet tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [1]).

Huley család. Huley Márton és általa fiai János és Pál 1679-ben I. Leopold királytól czimeres levélben nemesitettek meg. Czimerük: a paizs udvarában kar könyököl, kalászokat tartva, és a paizs tetején a sisak koronájából ágaskodó ló emelkedik ki [2]).

Hunkár család. Somogy, Veszprém nemes családa. Mint Veszprém vármegye egyik országgyülési követe, kitünt a családból Hunkár Antal, egykor katona, később táblabiró, és az 1839-ki és 1847-ki országgyülésen Veszprém vármegye követe; 1848-ban Veszprém vármegye főispánja.

Hunkár Sándor 1845-ben Veszprém vármegye alszolgabirája.

Hunkár Benjamin 1836-ban Győr vármegye adószedője.

Hunyadi család. (Hunyadi †). Történelmünk büszkesége, melynek magyar eredetéről a homály és kétely gr. Teleki József nagyszerü munkája folytán [3]) kétségkivül el van oszlatva; és ámbár a családfát nem birjuk is feljebb vinni a kormányzó Jánosnak atyjánál, vagy legföljebb nagyatyjánál, de oklevelek bizonyitják, hogy a Hunyadi család már jóval előbb diszlett Hunyad megye nemes birtokosai közt.

A Hunyadi család egyelőre nem volt sem igen előkelő, de nemtelen sem. Ezt tanusitják az egykoruak közt még a család ellenei is [4]). Hogy Hunyadi János a kormányzó nem volt sem Zsigmond természetes [5]), sem törvényes fia, hogy nem származott a Scaliger nemzetségből, hogy nem volt valami Hollós nevünek fia, hogy atyja nem származott a római Corvin családból, — mint a hizelgő Bonfin meséltte, — sem a hasonnevü lengyel családból, sem végre valami (nem

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. p. 173.

[3]) Hunyadiak kora Magyarországon. Irta gr. Teleki Józs. I. köt. 26—62.

[4]) Chalkondylasz (Corpus Scriptor. Hist. Byzant. V. 256) Hunyadi Jánosról irja: *„genere natus erat non admodum obscuro.“* A Cillei grófok évkönyve Hahnnál II. 704. l. csekély, de nemes családból valónak irja. L. Teleki id. h. I. 27. lap.

[5]) Hogy a gyürüt elragadó, és lelőtt hollóróli beszéd alaptalan rege, nem szükség megjegyeznünk, s hogy ez csupán a Hunyadiak régi családi czimerök alapján költetett.

is létezett) Hunyadi székely családból [1]; — mind azt gróf Teleki jeles munkájában megmutatá.

De nem származott Hunyadi János oláh nemzetségből sem, ámbár családfáján találunk is oláhos keresztneveket, és ámbár néhány oklevélben atyja is, ő is neveztetik Hunyadi Oláh-nak [2]; „mert — ugymond gróf Teleki — valamint még a mai időben is az erdélyi magyarokat, különösen a Hunyad megyeieket, kik közt igen régi ős törzsökös magyar családok találtatnak, könnyen mondják oláhoknak, ugy ez még könnyebben megtörténhetett a földleirásban kevéssé jártas régibb időben" [3]. A mi pedig az oláhos keresztneveket illeti, az annyiszor emlitett tudós történet-iró gróf szerint megjegyezhetjük, hogy hazánkban az idegen keresztnevek a legtörzsökösebb magyar családokban is divatoztak, és divatoznak maig is, és igy erről az eredetre következtetni épen nem lehet.

A Hunyadi ház oklevelileg első bizonyos törzse Serbe volt, ennek testvére Radul. Serbének fiai: Magos, Woyk és Radul 1409-ben élnek, midőn Hunyadi Voyk (Serbenek fia) Zsigmond király-

[1]) A Hunyadi székely névre vonatkozólag Kerchelich által Notit. Proliminar. 270. lapon közlött, s vagy koholt vagy helytelenül olvasott oklevél után készült elefánt-csont művek felirásait is egyenesen koholmánynak irja Teleki. I. köt. 54. lap. 2. jegyzet.

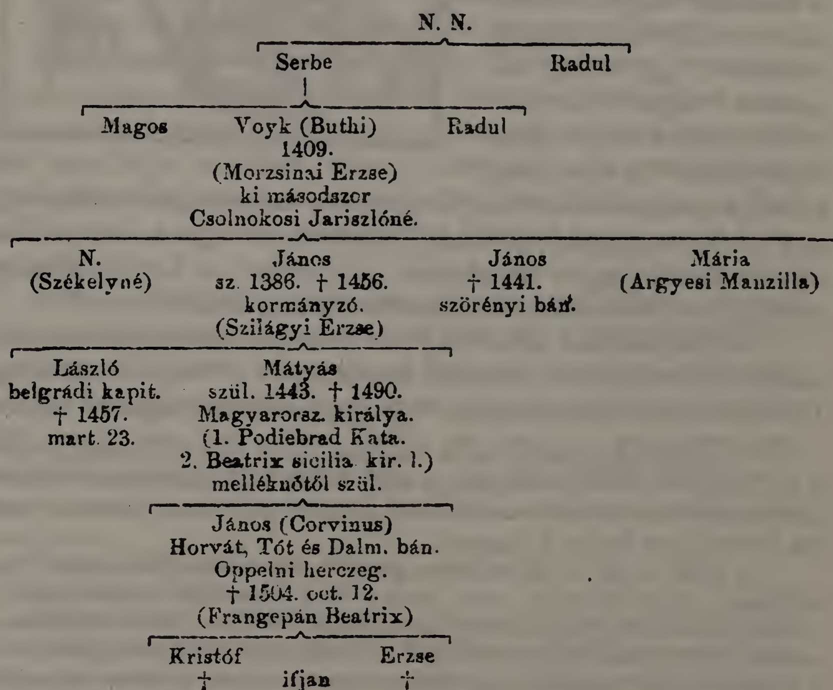
[2]) 1435- és 1437-ki oklevelekben igy áll: „*Joanni Olah, filio quondam Voyk de Hunyad, et per cum alteri Joanni similiter Olah, fratri ejus carnali*"; ismét: „*utrique Joanni Olah, filiis quondam Voyk de Hunyad.*" — Albert 1439-ki levelében: „*Joanni et alteri Joanni Olah de Hunyad.*" L. Teleki Hunyadiak kora I. köt. 48. l. A Corvin nevet a családra csak Mátyás korában Bonfin költötte, az azelőtt ismeretlen volt, és innen igen hibáznak azon iróink, kik ezt széltiben használják, sőt még Holló s-ra is magyaritják. Valósággal János a kormányzó, és fiai Hunyadi-nak irták magokat.

[3]) Budai Fer. Hist. Lex. II. d. 247. l. nyilván irja, hogy Hunyadit csufságból nevezték Oláhnak.

tól uj adományképen a maga testvérei, és János fia részére kapja Hunyadot[1], tehát már azelőtt is birták. Sőt nagyon valószinüleg már I. Lajos király 1378-ban ada Hunyadi János atyjának Voyknak adományt[2].

Voyk, ki Buth vagy Buthi-nak is iratott és neveztetett, már Zsigmond király alatt udvari lovag (miles aulicus) volt, mi azon korban elég fényes hivatal vala. Az is bizonyos, hogy a holló czimerrel már Hunyadi Jánosnak a kormányzónak elei is éltek, mint ezt az 1453-ki czimerbővitő királyi levél nyilván mondja. Voyknak hitvestarsa a karánsebesi Morzsinay magyar nemes család ivadéka. Morzsinay Erzsébet volt, anyja a halhatatlan hősnek, és országkormányzó Hunyadi Jánosnak, ki ismét atyja lőn a nagy királynak Mátyásnak.

A család nemzékrende következő:

[1]) L. az oklevelet Fejér Génus, incunabula et virtus Joannis Corvini de Hunyad. Budae 1844. p. 32.

[2]) Ugyanott 33. lap.

A táblázaton látható Morzsinay Erzsébettől, — ki megözvegyülvén, másodszor Csolnokosi Jariszlóhoz ment férjhez, és a már tárgyalt Csolnokosy családnak törzse lőn, — Hunyadi Voyknak négy gyermeke született. Egyik leánya Székelyhez ment nőül, és ettől születtek Székely János a bán, Tamás a vranai perjel stb. — Másik leánya Mária Argyesi Manzillahoz ment férjhez, és anyja lőn az Oláh családnak, melyből Oláh Miklós esztergami érsek és primás eredett [1]).

E két leányon kivül Voyknak két János nevü fia volt; az idősb János a kormányzó, és az ifjabb János, ki bátyjával az idősebb Jánossal egyszerre szörényi bán volt, és 1441-ben esett el; eltemettetett a gyulafejérvári székesegyházban, hol kő-koporsóján ily fölirat [2]) volt olvasható:

„Miles Joannes vocatus, frater gubernatoris sit junctus coelicis choris anno Dni 1434. [3]) de Hunyad; — (ismét) Hic est tumulatus Johannes miles Junior de Huniad vocatus frater eius.“

Legmagasabbra emelte a családot idősb János rendkivüli vitézsége, hadvezéri ügyessége, és szeplőtlen jelleme által. Életének, miről Teleki gróf annyi könyvet irt, leirására itt szűk volna a tér, és különben is azt minden magyar hazafinak ismerni kell. Itt csak némely chronologiai adatokat kell róla megemlitenünk. 1440-ki aug. 9-én testvérével az ifjabb Jánossal, mint szörényi bánok, hűséges szolgálataik, különösen Orsova, Szörény, Miháld, és Győrén várak oltalmában tanusitott ügyességök tekintetéből I. Ulászló királytól uj adomány czim alatt kapják Solymos, Berekszó, Nyavalyás és Burján helységeit, melyek eddig az erdélyi vajdasághoz tartoztak, Hunyad — valamint Bosár helységet — Temes vármegyében [4]).

1445-ben János és fiai László és Mátyás a gyulafejérvári káptalan által Világos vár, és az ahoz tartozó Zaránd és Arad megyei 110 helység birtokába minden ellenmondás nélkül beiktattatnak [5]).

---

[1]) E rokonságról is csufolhaták a Hunyadiakat Oláhoknak.

[2]) Szeredai Collect. Inscript. Eccl. Albae Juliae 36. — Lásd Teleki id. m. I. köt. 47. lapon.

[3]) Itt az évszám hibás, és valószinüleg 1454. helyett áll, mert valószinüleg akkor készitetett a sirkő, noha János az ifjabb 1441-ben halt el. Hogy az 1434. évszám hibás, mutatja az is, hogy akkor még a másik János kormányzó nem volt, hanem az volt már 1454-ben.

[4]) L. az oklevelet Teleki: Hunyadiak kora X. köt. 89. lapon. Ez oklevélben igy fordul elé: „*Magnificorum utriusque Joannis filiorum Wayk de Hunyad Banorum nostrorum Zewryniensium.*“

[5]) Teleki: Hunyadiak kora X. köt. 159—164. lap.

1446-ban választatott János kormányzóvá [1]). Ugyanez évben iktattatott be Déva várába, és annak tartozandóságaiba [2]).

1453-ki január 30-án V. László király Hunyadi János eddig volt kormányzónak, érdemeit, hű szolgálatait és hadjáratait hosszasan leirván és magasztalván, ezen számtalan érdemei tekintetéből őt és maradékait örökös beszterczei grófoknak nevezi, Erdélyben fekvő Besztercze városával és annak minden tartozékaival megajándékozza, ezen vidéket örökös grófságra emelvén, és minden más hatóság alól, a királyét, nádorét, és országbiróét ide nem értve, — kivévén [3]).

Ugyanaz napról kelt adományában V. László királytól Görgény és Déva váráról és azok tartozékairól Torda és Hunyad megyében, valamint a Temes megyében fekvő oláh kerületről (ugy látszik uj) adománylevelet nyer [4]).

Még ugyancsak 1453-ki febr. 1-én pedig V. László király Hunyadi Jánosnak ősi czimerét, mely egy csőrében arany gyürűt tartó hollót ábrázolt, — fehér mezőben koronát tartó vörös oroszlánnal bőviti meg [5]). És e megbővitett czimert az eredeti után [6]) rajzolva ábrázolja a fölebbi metszvény is. E czimer — mint a királyi okmány tartalmazza, — következő: a jobb oldalra dőlő paizs négy részre oszlik, az első és negyedik osztály kék udvarában egy szárnyait kissé felemelő, és balra fordult fekete holló látszik, csőrében arany gyürűt tartva; a második és harmadik osztály ezüst mezejében szintén balra fordult vörös oroszlán áll hátulsó lábain, háta mögé felkondoritott farkkal, és első bal lábával arany koronát tartva. A paizs tetején koronás arany sisak áll, melyből egy szétterjesztett arany szárny nyúlik fel. A sisak két oldaláról a paizst arany-kék foszladék veszi körül.

Hunyadi János a kormányzó 1456-ki aug. 11-én halt meg kora 68-ik évében [7]). Nejétől horogszeghi Szilágyi Erzsébettől, Szilágyi Mihálynak a szintén volt kormányzónak nővérétől két fia maradt: László és Mátyás.

László 1452-ben már pozsonyi gróf, és főispán [8]), utóbb Bel-

[1]) Teleki: Hunyadiak kora X. köt. 183. l.

[2]) Ugyanott X. köt. 197. lap.

[3]) Ugyanott X. 347.

[4]) Ugyanott X. 356.

[5]) Ugyanott X. 365.

[6]) Dr. Wenzel Gusztáv ur szives közléséből a budai kamarai levéltárban lévő eredeti okmány után rajzolva.

[7]) Teleki: Hunyadiak kora II. 444.

[8]) Ugyanott X köt. 338. 339. 343. l.

grád vár kapitánya, 1456-ban összevesz Cilleivel, ki ekkor összevagdaltatik; a következő 1457-ki mart. 23-án pedig az alig 24 éves Hunyadi László is, családja elleneinek cselszövényei folytán Budán lefejeztetett [1]. Állitólag Gara nádor egyik leányával jegybe járt. Testvér-öcscse

Mátyás (szül. 1443-ki február 27-én) bátyja megöletése után V. László király által Csehországba Podiebradhoz vitetett, és ott a király halálával letartóztatott. 1458-ki január 24-én magyar királylyá választatott [2]; és mint 15 éveshez kormányzóul anyai nagybátyja Szilágyi Mihály adatott. Visszakerülvén Fridrik császártól a korona, 1464-ben megkoronáztatott [3]. Ő volt hazánk egyik legnagyobb királya, és korában Europa fejedelmeinek legjelesbike. Dicső emléke nemzeténél halhatatlan. Meghalt 1490-ki april 6-án [4], némelyek véleménye szerint mérgezés következtében [5]. Székesfejérváron temettetett el. Első neje Katalin a cseh király Podiebrad leánya volt, ki 1464-ben halt meg [6], s kitől semmi gyermeke nem maradt. Ezután 12 évig élt özvegységben, mely idő alatt egy ismeretlen nőtől János fia született. 1476-ban nősült másodszor, elvévén Beatrixot, Ferdinand nápolyi király leányát [7]; kitől szintén nem maradtak utódai.

Mátyásnak természetes fia János herczeg, kit Corvinnak is neveznek, és ki atyjának hirtelen halála miatt trónra nem juthatott; még atyja életében liptói főispan, majd dalmát-, horvát- és tótországi bán, és oppelni herczeg lőn. Biancha mailandi herczegnőt, mint nem király, nőül meg nem kaphatván, Frangepán Beatrixot vevé nőül, kitől két gyermeke: Kristóf és Beatrix születtek, de korán elhaltak; igy János 1504-ki octob. 12-én meghalván, családját sírba vitte. Özvegye Frangepán Beatrix utóbb György brandeburgi őrgrófhoz, II. Lajos egyik tanácsnokához ment nőül, és igy kerültek a Hunyadi ház levelei Anspachba, honnan II. József császár korában a budai kamarai levéltárba vándoroltak vissza.

Hogy a táblázaton állókon kivül is voltak már, és pedig már a XIV. és XV. században is Hunyadiak, kik e családnak egy másik ágából

---

[1] Teleki: Hunyadiak kora II. köt. 508—510. l.
[2] Ugyanott III. k. 34. l.
[3] Ugyanott III. k. 361. l.
[4] Ugyanott V köt. 501.
[5] Ugyanott V. k. 503. l.
[6] Ugyanott III. k. 357. l.
[7] Ugyanott IV. köt. 490. lap.

származhattak, azt történelmi adatok és oklevelek is bizonyitják: igy Hunyadi Pál 1421-ben Erdélyben milkói püspök volt [1]). Hunyadi János 1430-ban turóczi főispánnak iratik [2]). Hunyadi Simon 1451-ben Hunyad vármegye alispánja volt [3]).

A XVI. század elején négy Hunyadi járt Krakóban iskolába: Hunyadi Benedek 1511-ben; Mátyás 1527-ben; Lajos és Lukács 1535-ben [4]).

Hunyadi Péter 1540-ben Déva vára kapitánya volt.

Hunyadi Ferencz Báthori István lengyel király s ennek halála után Báthori Zsigmond udvari orvosa, Báthori István halálára latin verseket nyomatott Krakóban.

Hunyady család. (Kéthelyi gróf, kis-kresztyeni nemes). A kis-kresztyeni Hunyady család, melynek egyik része jelenleg a kéthelyi Hunyadi grófi ágon virágzik, — a XVI. században Bars és a vele szomszédos megyékben tünik fel. 1563-ban Hunyady Mátyás a leszenyei Czakó (= Chako) család által intetik meg, hogy a neje leszenyei Czakó Dorottya — előbb leszenyei Czakó Andrásné — után birt (Hont megyei) leszenyei, ujfalusi és felső-csehii birtokokat adja ki [5]). Ugyancsak e Hunyady Mátyás 1564-ben Pathy Benedekkel ellentmond Ebeczky György, Tamás és András beiktatásának Ebeczk helységre nézve.

---

[1]) Benkő: Milkovia I. pag. 122. — Sőt egy Hunyadi Mihály a budai káptalannak egy 1331-ben kelt oklevelében is előfordul, melyet Pál országbiró hoz elő egy itélő levelében. (L. Három Értekezés. Aranka 3. l.) E Mihály Hunyadi állitólag Székely Jánosnak fia volt, és Fejér szerint (Hunyadi 301. lap) a mondott oklevélben mint fölperes fordul elő, és mint gyanitni lehet, bánfi hunyadi birtokos volt. De Fejér e gyanittatásainak okát nem adja.

[2]) B. Koller által kidolg. országbirók és főispánok névsorában. Lásd Lehoczkynál is. Stemmat. I. p. 157.

[3]) Tud. Gyüjtemény 1831-ki foly. VII. köt. 30. l.

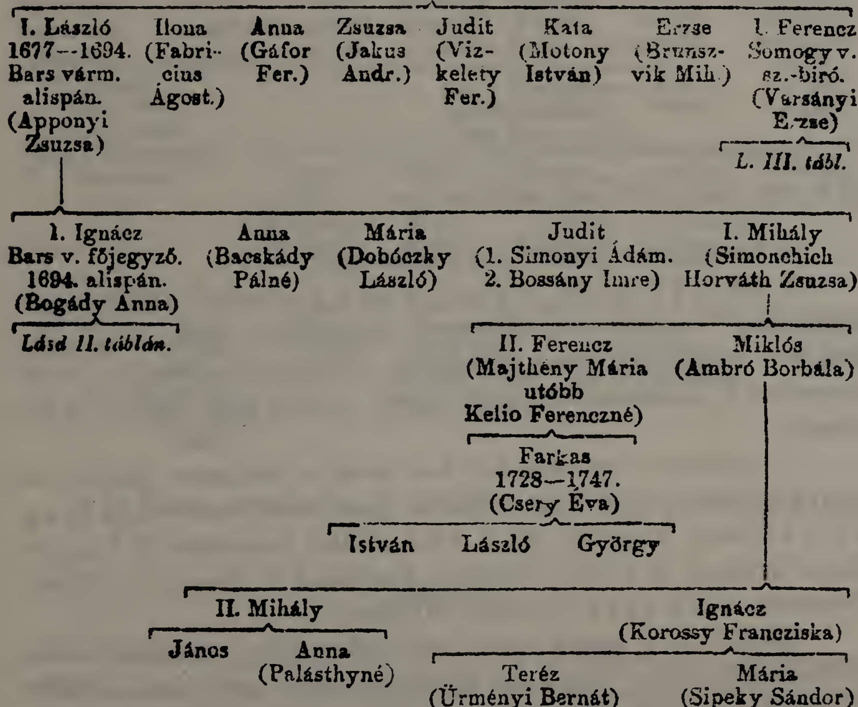
[4]) Bursa: Cracoviensis p. 27. 41. 46.

[5]) A család közlése szerint.

A család leszármazási fája szakadatlanul azonban csak Hunyady Andrással kezdődik, ki Rudolf királytól 1607-ben czimeres nemes levelet, és nem sokkal utóbb a család Bars megyei kis-kresztyenei nemesi curiára, és (1694-ben) Nyitraszeghre adománylevelet nyert; és azóta a család előnevét is részint mindkét helységről, részint csak az előbbiről irja.

Hunyady Andrásnak Viszocsányi Borbálától, ki leányágon a hires Raskay, Fánchy stb. családokból eredett, — nyolcz gyermeke, és ezek között két fia maradt, kik a családot felemelék, és maig lenyuló két ágra szakaszták; mint azt a következő családfán [1]) láthatjuk:

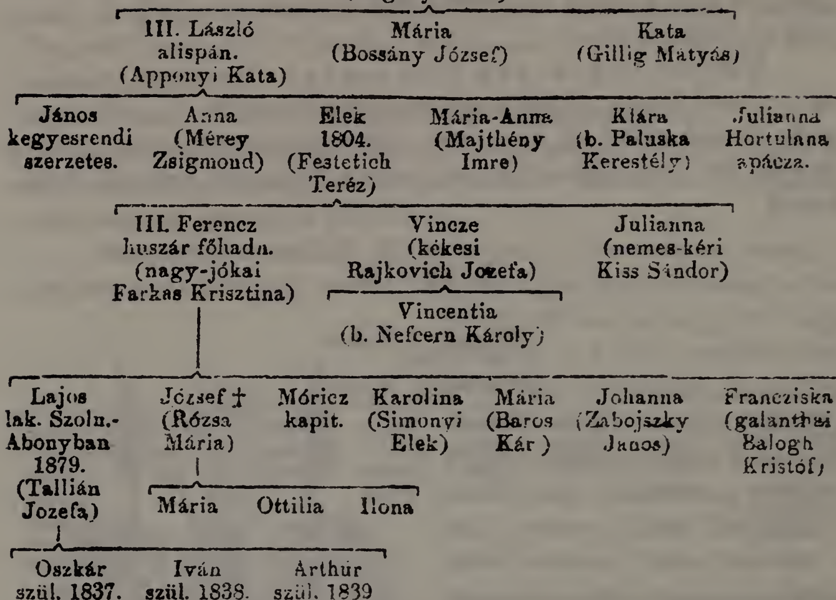
I. t á b l a.

[1]) A családi levéltár adatai szerint.

II. t á b l a.

I. Ignácz *ki az I. táblán,*
Barsi főjegyző
és alispán.
(Bogády Anna)

E két táblázat tünteti fel a nemesi ágat.

I. András két fia I. László és I. Ferencz 1653-ban osztoztak meg [1]) a kis-kresztyeni nemesi udvartelken; mely után — ugy látszik — nemsokára Ferencz Somogy vármegyébe költözött, és ott telepedett le, és törzse lőn a grófi ágnak, melyet a III. táblázaton láthatunk.

I. Andrásnak emlitett két fián kivül a táblázaton látható hat leánya következő: 1. Ilona Fabricius Ágostonné, kinek leánya Magdolna Huszár Imre neje lőn. 2. Anna Gáfor Ferenczné. 3. Zsuzsa Jakus Istvánné. 4. Judit Vizkelety Ferenczné. 5. Katalin Motony Istvánné; és 6. Erzse Brunszvik Mihályné

Mielőtt itt a család egyes tagjainak életére vonatkozó adatok közlését folytatnók, lássuk itt folytatólagosan a grófi vonalt, melyet I. Ferencz alapitott; és azután lássuk a történelmi adatokat.

---

[1]) Bars megyének 1804-ki dec. 9-én kelt, s a család elődei által viselt hivatalokról kiadott bizonyitványában.

III. tábla.

A grófi ág.

I. Ferencz *ki az I. táblán.*
1653—1690.
Somogy v. sz.-biró.
(Varsányi Erzse)

II. László
(kanczell. titkár 1719.)
kir. személynök.

II. András
Bars v. alisp.
1693—94.
alnádor 1709.
(Hancsok Judit)

Judit
(1. Sándor Pál.
2. Deseő Bold.)

István
nyitrai alispán.
† 1743.

József

György
jesuita.

Antal
báró 1753.
(Mattyasovszky
Borbála)

János nep.
gróf 1795.
† 1821.
(gr. Pálffy Teréz)

Mária
(Zerdahelyi)

József
szül. 1802.
cs. kir. kam.
(hg. Lichtenstein
Henriette)

Ferencz
szül. 1804.
(gr. Zichy Julia)

László
sz. 1826.
(gr Csáky
Sarolta)

Kálmán
szül. 1828.
cs. kir.
őrnagy.

Vilmos
sz. 1830.
huszár-
kapitány.

Julia
szül. 1831.
(hg. Obreno-
vich Mihály)

Pál
sz. 1838.

Iván
sz. 1826.

Imre
sz. 1827.
cs. kir.
huszár-kapit.
cs. k. kam.
1858.

Mária
sz. 1828.

Francziska
szül. 1832.
(gr. Bombelles
Lajos ezredes)

Zsófia
szül. 1835.
(gr. Wickenburg
Ottokar)

Karolina*)
szül. 1836.

*) Ennek testvérei még: Alajos szül. 1842.; Ida szül. 1849.

Nemesi ág.

Törzse I. Andrásnak fia: I. László, ki testvérével I. Ferenczczel 1653-ban osztozott, Bars megyének 1677-ben másod, 1679-ben első választott alispánja volt, és az volt 1694-ig, és érdemeiért I. Leopold királytól arany lánczczal és éremmel is kitüntetett. 1694-ben pedig Nyitraszeghre kapott Donatiot. Apponyi Zsuzsannától három leánya, és két fia maradt: I. Ignácz és I. Mihály.

I. Mihály, ki 1693-ban osztozott meg testvérével, és Bars megyei Simonyiban lakott [1]), nőül Simonchich Horváth Zsuzsannát birta, kitől II. Ferencz és Miklós fiai maradtak.

II. Ferencznek neje Majthényi Mária, utóbb Kelio Ferenczné, szülte H. Farkast, ki nejével Csery Évával 1728-ban Nyitra megyei Tóth-Sook és Atrakon is szerze birtokrészt [2]). Három fia maradtak: István, László és György.

Miklósnak Ambró Borbálától fia Mihály és Ignácz, amannak fia János, és leánya Anna Palásthyné; emennek leányai: Teréz Ürményi Bernátné, és Mária Sipeky Sándorné.

I. Ignácz (I. Lászlónak fia) előbb Bars megyei főjegyző, utóbb alispán a mult század elején. Bogády Katalintól nemzé Máriát Bossányi Józsefnőt, Katalint Gillig Mátyásnőt, és

III. Lászlót, ki Apponyi Katalint vevé nőül, és attól született két fia, négy leánya. Leányai közül Julianna Hortulana néven Klára rendü apácza. Fiai közül János kegyesrendi szerzetes volt, másik fia

Elek a tolnai Festetich családból nősült, feleségül vévén Festetich Teréziát, kitől III. Ferencz, Vincze és Julianna nemeskéri Kiss Sándorné születtek. Elek 1804-ben vett ki Bars vármegyétől eldődeinek érdemeiről szóló bizonyitványt. Vinczének kékesi Rajkovich Jozefától egyetlen leánya Vincentia b. Neffcern Károlyné, él.

III. Ferencz nagy-jókai Farkas Krisztinától a táblázaton látható számos gyermeket nemzett. Fiai közül Józsefnek Rózsa Máriától három leánya maradt. Móricz cs. kir. kapitány; — és

Lajos, ki Komárom megyéből szolnok-abonyi birtokára tevé lakását. Komárom vármegyének (1838-ban) főszolgabirája volt. — Nejétől Vizeki Tallián Jozefától fiai: Oszkár, Iván és Arthur.

Grófi ág.

Ez ág — mint emlitők — I. Ferencznél kezdődik. Ennek Varsányi Erzsébettől két fia magasabbra emelé a család fényét. — II. László a m. kir. udv. kanczelláriánál titkár [3]) volt (1719-ben),

---

[1]) Tudom. Gyüjtemény 1830-ki foly. V. köt. 127. l.

[2]) Nyitrai káptalan. Protoc. 96. fol. 34. és Protoc. 105. fol. 36. Sz. Benedeki Convent. Capsa ii. Fasc. 4. Nro 7.

[3]) Eredeti okmányok.

utóbb királyi személynöknek iratik [1]). Utódai nem maradtak. II. András Bars megyében kezdé hivatalos pályáját; 1684-ben al-, 1688-ban fő-jegyző lett, 1694-ben pedig alispán. 1686-ban a nemesi fölkelésnél kapitány volt; utóbb a királyi táblánál ülnök, al-országbiró, majd al-nádor (1716-ban). Hancsok Judittól öt gyermeke maradt:

a) Judit 1. Sándor Pálné, 2. Deseő Boldizsárné.

b) István Nyitra megyének közel nyolcz évig alispánja 1743-ig; többször országgyülési követ, utóbb aranysarkantyús vitéz. Meghalt 1743-ban [2]); eltemettetett Ürményben azon évi novemb. 7-én. Birt Bars megyében Zelizen, Nyitrában Tarnóczon, Kéthelyen, és Heves megyében is. — Gyermekei nem maradtak.

c) József magnélkül halt el.

d) György Trencsénben jesuita volt.

e) Antal 1730-ban Bars megyei alispán volt. Utóbb 1753-ki mart. 24-én báróságot nyert, és egyszersmind Kéthely-re adományt, honnan ez időtől ezen ág előnevét irja [3]). Nejétől Mattyasovszky Borbálától leánya Mária Zerdahelyiné, és fia

János nep., ki 1797-ki mart. 8-án grófi rangot nyert. 1795-ki

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 187. irja Personalis-nak, és nála Stemm. I. 173—174. lelünk ugyan a Personalisak sorában egy Hunyady Lászlót, de azt is 1650-ben, a midőn a mi Lászlónk még alig is élt. Különben is Lehoczky műve e részben igen hibás. A kir. Curia levéltári adatai után készült Personalisi lajstromban pedig sehol nem leljük; ott 1650-ben Orossy György iratik Personalisnak. Hogy pedig László a kanczelláriánál szolgált, számos királyi Privilegiumok mutatják, melyeken aláirva neve a kanczelláré után következik.

[2]) Lásd Szegedy Mihály jesuitának fölötte: „*Homo Sanctus in sapientia*" czimü magyar halotti beszédét.

[3]) Kéthelyi uradalmában Somogy megyében Mesztegnyőban nep. szent János tiszteletére alapitványt tett. Lásd ennek ünnepélyét „*Lenty Istv. Nova Plantatio Eucharistica*" czimü beszédében. Pozsony 1747-ben. — A majki néma barátok klastromában is egy cellát alapitott, hol az ajtó felett czimere látható. Lásd Vahot: Magyarország képekben. III. köt. 41—43. lap.

junius 24-én kelt egybe nejével gróf Pálffy Terézzel, kitől két fia: József és Ferencz grófok maradtak.

József gróf, és cs. kir. kamarás, szül. 1802-ben, nőül vette 1825-ki oct. 1-én herczeg Lichtenstein Henriette csillagkeresztes és palota-hölgyet; kitől gyermekei következők: 1) Iván szül. 1826-ki julius 7-én. — 2) Imre Joakim szül. 1827. jul. 22-én, cs. kir. huszár-százados és cs. kir. kamarás 1858-ban. — 3) Mária szül. 1828-ki nov. 19-én. — 4) Francziska szül. 1832-ki april 3-án. Egybekelt 1850-ki május 10-én gr. Bombelles Lajos ezredessel. — 5) Zsófia szül. 1835. mart. 14-én. Neje gr. Wickenburg Ottokar cs. kir. kamarás és huszár-századosnak 1855-ki aug. 8-ka óta. — 6) Karolina szül. 1836-ki dec. 26-án. — 7) Alajos szül. 1842. febr. 28-án. — 8) Ida szül. 1849-ki april 23-án.

Ferencz gróf, és cs. kir. kamarás, szül. 1804-ki sept. 17-én. Neje vásonykeői gróf Zichy Julia, csillagkeresztes hölgy, kitől gyermekei: a) László szül. 1826-ki julius 26-án, a pozsonyi cs. kir. helytartóságnál hivatalnok. Neje 1856-ki jun. 2-tól Csáky Sarolta grófné. — b) Kálmán szül. 1828-ki oct. 14-én; a 10-ik számú huszár-ezredben őrnagy. — c) Vilmos szül. 1830-ki mart. 7-én; a 6. számú huszár-ezredben kapitány. — d) Julia szül. 1831-ki aug. 26-án; férjhez ment 1853-ki aug. 1-én a jelenlegi szerb fejedelem Milos fiához, Obrenovich Mihály herczeghez. — e) Pál szül. 1838-ki oct. 4-én.

A Hunyady család grófi ága nemes faju ménesei által, főleg a hazai lótenyészetre hat jótékonyan.

A Hunyady család ősi nemesi czimere, melyet az 1607-ki armalis levélben nyert, és melyet itt az első metszvény ábrázol, egy vizirányosan kétfelé osztott vért; a felső osztály vörös, az alsó ezüst udvart mutat, a paizs alján zöld mezőről egy fatörzsök nyúlik ki, melyből egy zöldellő ágon fehér galamb ül, a fa alatt fekete medve áll, egyik első lábát felemelve, és abban három szál arany kalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két vörös zászló között kiterjesztett ezüst sasszárny nyúlik. Foszladék mindkét oldalról arany-kék [1]).

E czimer az egyik ág részére a báróság és grófság nyerésekor tetemesen megbővitetett, mint ezt a második czimer-metszvény mutatja; e szerint a paizs négy felé osztott vért; az első és negyedik osztály ezüst mezejében barna medve áll hátulsó két lábán, első lábaival egy kalászt tartva. A második és harmadik osztály kék mezejében

[1]) Az eredeti armalis leirása után.

pánczélos kar könyököl, három nyilat tartva, hegyeikkel fölfelé. A paizs közepét egy kisebb paizs foglalja el, melynek arany udvarában egy fatörzsökön csőrében gyűrűt tartó holló áll. A paizs fölött grófi korona, és azon két koronás sisak áll; a jobboldaliból két vörös zászló között ezüst-fekete sas-szárny nyúlik ki; a bal-oldaliból két elefánt-ormány (jobbról vizirányosan kék-arany, balról arany-kék) közt a pánczélos kar három nyilvesszőt tart. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-kék. A paizsot telamonok gyanánt két hátulsó lábaikon álló vadász-eb veszi körül [1]).

Végre ezektől, de főleg az elsőtől szinezésben és a törzsökön álló madár nemére nézve különböző czimer az, melyet itt a harmadik czimer ábrázol, és melyet a nemesi ág néhány nemzedéken át használ; ez t. i. kék udvarban a fatörzs kihajtásán fekete hollót mutat csőrében tartott gyürűvel, a medve pedig ül, s nyilakat tart. E czimer az 1694-ki nyitra-szeghi donatióban adatott.

Hunyady család. Az előbb tárgyalt két rendbeli (kihalt és jelenleg is virágzó) Hunyady családon kivül még több ilynevü család van hazánkban. Igy a Hunyady név Fényes E. Geographiája szerint Beregh, Bihar, Ugocsa, Szabolcs stb. megyék nemessége sorában áll.

Gömör megyében Hunyady Miklós már 1601-ben birtokosképen tünik fel [2]).

Nógrád megyében szintén 1848-ik év előtt egy Hunyady nevezetü megyei tiszteletbeli esküdt volt [3]).

Ugocsa vármegyében e század elején Hunyady nevü család birtokos Forgolány helységben [4]).

---

[1]) L. Adami Scuta gentil. tom. IV.

[2]) Protoc. C. Neograd. anni 1601.

[3]) Czimer-pecsétében Magyarország czimerével élt. Mily alapon? — előttem ismeretlen.

[4]) Szirmay C. Ugocsa. p. 129.

Valamint valószinüleg a Bihar megyei nemesek sorában emlitett Hunyady családból vette eredetét Hunyady Ferencz, a mult század végén debreczeni prédikátor és Tiszántúli superintendens, ki „Keresztény Archivarius avagy historiai gyüjtemény“ czimü két kötetes munkáján (nyomt. Vácz 1794.) kivül egyéb papi munkákat is adott ki. Meghalt 1795-ben [1]).

Hunyor család. Zemplén vármegye nemes családai sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Hurja család. Szabolcs vármegye nemes családai közé soroztatik Fényes E. Geographiájában.

Hurka család. Zemplén vármegye egyik czimerleveles nemes családa [2]).

Hury család. Heves vármegye nemessége között foglal helyet Fényes E. Geographiája szerint.

Huszág család. A Huszág (vagy Huszák) család 1667-ki julius 12-én I. Leopold királytól nyerte czimeres nemes levelét, és Zolyom, Nógrád, Zemplén stb. megyében lakozik.

Nógrád megyében már 1689-ben leljük Huszág Istvánt, ki ügyvéd volt [3]), és ki valószinüleg az armalist nyerte.

1726-ban Huszág Ferencz Nógrád megye előtt a nemesi vizsgálatkor nemességét az 1667-ki armalisra — melyet atyja kapott, — alapitva, mutatá meg [4]).

1755-ben Huszág Gáspár áll a nemesi lajstromban.

Huszág György 1791-ki május 6-án nyert Nógrád megyétől nemesi bizonyitványt, mely azon évi május 10-én Zólyom megyében is kihirdettetett. Ennek fia Sámuel, kinek fia Gusztáv Losonczon kereskedő, 1845-ki január 7-én Zólyom megyétől vett ki nemesi bizonyitványt, melyet 1846-ki május 1-én kihirdettetett [5]). E leszármazás igy áll:

György
1791.
Sámuel
Gusztav
1846.

[1]) Danielik József: Magyar Irók II. 118.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 112.
[3]) Protoc. C. Neograd. anni 1689.
[4]) Ugyanott az 1726-ik évre.
[5]) Ugyanott 1846-ik évre.

A Huszág család ágost. evang. vallásu, s néhány egyházi férfiút is mutatott fel: igy.

Huszág Sámuel beszterczei születésü, 1747-ben járt Wittebergában; 1748-ban meghalt.

Huszág Pál beszterczei fi, 1770-ben járt Wittebergában, 1772-ik év után rakonczai lelkész, hol meg is halt [1]).

Huszár család. (Baráthi). Előkelő birtokos család Nógrád, Hont, Bars, Esztergam, Pest stb. megyékben. Törzse Huszár I. Márton, ki a háborús viszonyok között, régi nemességi okmányainak elégése után Rudolf királytól 1591-ben régi nemességét bizonyitó és megerősitő királyi czimeres levelet nyert.

Czimere — itt láthatólag — fenálló hadi paizs, melynek vörös udvarában zöld téren egy fehér ménen ülő kék öltözetü magyar huszár száguld, az üldöző ellenség felé hátra fordulva [2]), s kardját hátra vágva. A paizs fölötti sisak koronájából fehér ló ágaskodik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. A paizst telamonok gyanánt két arany grif veszi körül.

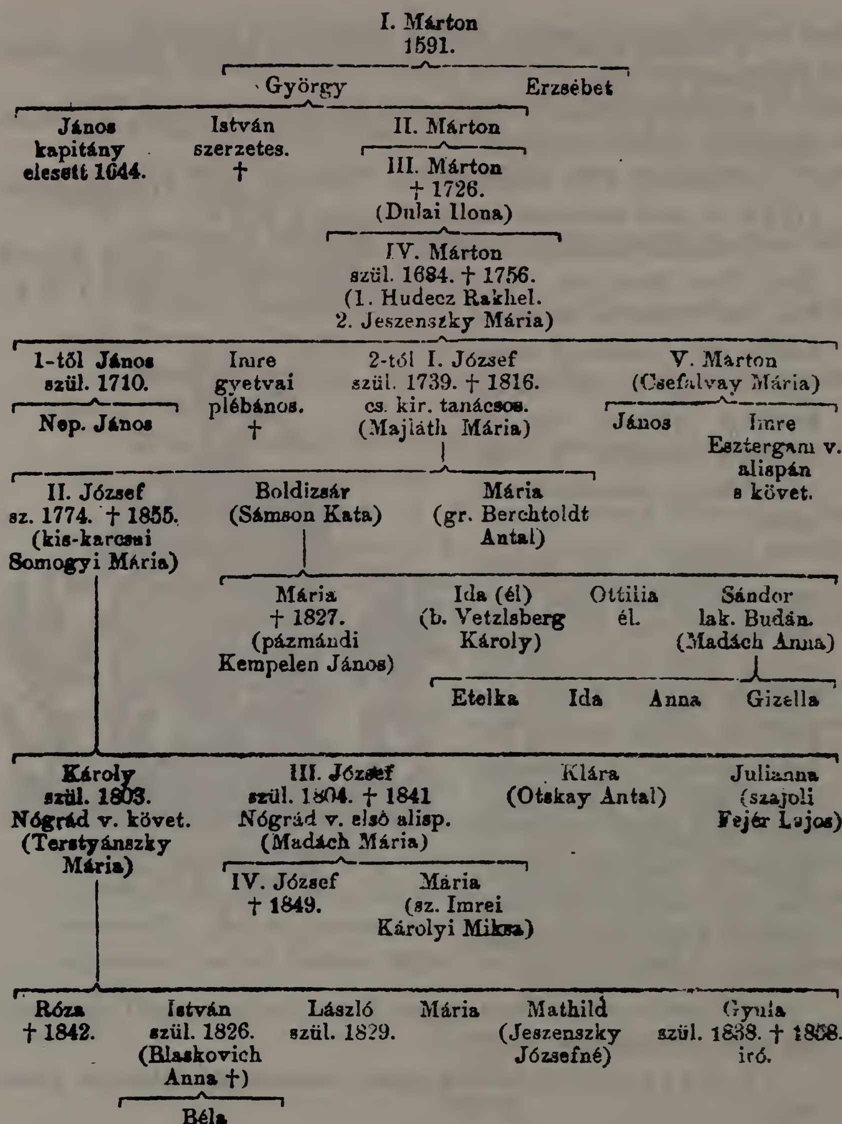
Előnevét a család Hont megyei Baráthi helységről irja, melynek most is birtokában van.

I. Mártontól kezdve a család leszármazási táblázata következő:

---

[1]) Bartholomaeides: Memoria qui Witteb. etc. 253. 271.

[2]) Itt a metszvényben a huszár helytelenül van ábrázolva: előre néző arczczal, miután az eredeti oklevélben a huszár visszatekintő fejjel van festve, és leirva.

I. Mártonnak unokája **István** Pálos szerzetes volt [1]. A másik **János**, mint kapitány Fülek alatt a törökök elleni harczban esett el 1644-ben.

---

[1] L. Életét röviden Magyar Irók. II. köt. 119. lap.

IV. Mártonnak, ki 1684-ben született, és 1756-ban meghalt, két neje volt; az első Hudecz Rakhel, kitől két fia maradt; a második jeszeniczei Jeszenszky Mária, kitől I. József és V. Márton született.

V. Mártonnak Csefalvay Máriától fia Imre (lak. Tinnyén) Esztergam megye első alispánja és országgyülési követe volt.

I. József szül. 1739-ben. Meghalt 1816-ban. Egykor Hont vármegye fő-ügyésze, később cs. kir. tanácsos. Nejétől székhelyi Majláth Máriától (szül. 1745. † 1813.) három gyermeke maradt: II. József, Boldizsár és Mária gróf Berchtoldt Antal felesége.

Boldizsárnak Sámson Katalintól a táblázaton látható három leánya, és egy fia Sándor maradt, kinek sztregovai és kelecsényi Madách Máriától négy leánya él.

II. József szül. 1774-ben. Meghalt 1855-ki sept. Pesten. Eltemettetett a családi sirboltban Keszeghen (Nógrád megyében). Hitvesétől kis-karosai Somogyi Máriától gyermekei következők:

a) Károly szül. 1803-ban. Lakhelye Nógrád várm. Tereske. 1844-ben Nógrád megyének országgyülési követe, és e megyének egyik kitünő — általánosan tisztelt — férfia. Nejétől nádasi Terstyánszky Máriától gyermekei: 1) Róza meghalt 1842-ben. — 2) István szül. 1826-ban. Nejétől Blaskovich Annától (ki korán elhalt) egy fia Béla maradt. — 3) László szül. 1829-ben. — 4) Mária. — 5) Mathild jeszeni Jeszenszky Józsefné Tolna megyében. — 6) Gyula szül. 1838-ban. Fényes irói tehetségeinek korán szép jeleit adta. Meghalt 1858-ban. 1857-ben egy kötet „Beszélyei“ jelentek meg, melynek jövedelme a nemzeti szinházi nyug-intézetre szenteltetett.

b) III. József szül. 1804-ben. Nógrád megyénél kezdé hivatalos pályáját, melyről azonban a legszebb remények közepette a kora halál ragadta le. 1832-ben tiszteletbeli főjegyző, 1836-ban valóságos főjegyző lőn, 1838-ban másod, 1839-ki május 7-én pedig első alispánná választatott. Meghalt 1841-ki julius 10-én. Eltemettetett a családi sírboltban Keszeghen. Nejétől sztregovai Madách Máriától fia IV. József 1849-ben édes anyjával, s mostoha atyjával Balogh Károlylyal együtt az oláhok által megöletett. Leánya Mária szent-imrei Károlyi Miksa neje.

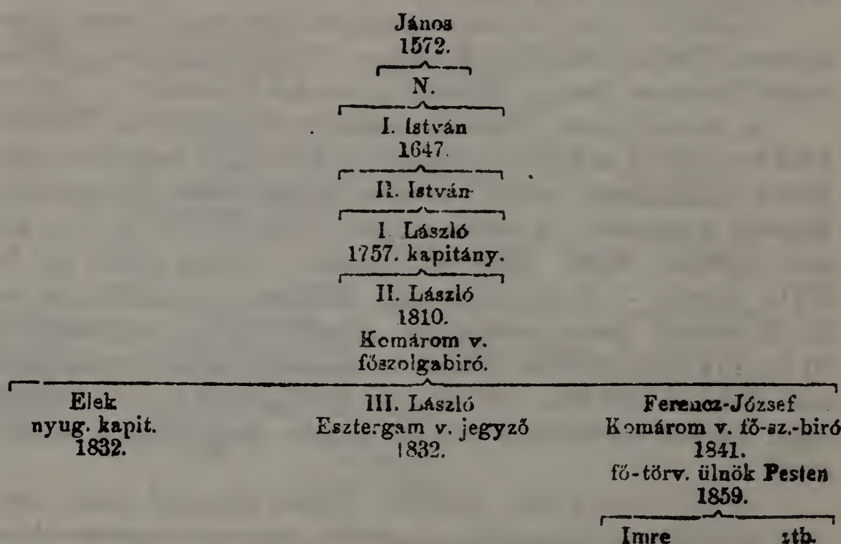
c) Klára otskói Otskay Antalné.

d) Julianna szajoli Fejér Lajosné; mindkettőnek gyermekei vannak.

Huszár család. (Nagy-baráthi). E családnak ismert törzsei Huszár János szathmári katona. és testvére Ferencz, kik — mivel a mohácsi ütközet után okleveleik elvesztek, — ezeknek pótlásául Miksa királytól 1572-ki oct. 27 en — mint már előbb is nemesek — ujitó czimeres nemes levelet nyertek [1] ‚nagy-baráthi' előnévvel [2].

Czimerük: a paizs kék udvarában hármas domb középsőjéből kinyúló oroszlán, első jobb lábával pallost tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Emlitett Jánosnak egyik unokája I. István 1647-ben adományt nyert, melybe a győri káptalan által beiktattatott. Ezen Istvántól következőleg jő le a családfa.

II. Lászlónak, ki Komárom vármegyének főszolgabirája volt, és 1810—1817-ben egyszersmind alispáni jelölt; három fia: Elek, III. László és Ferencz Komárom vármegyétől nemességükről

[1]) Komárom vármegyének 1832-ki april 9-én kelt nemesi bizonyitványa szerint.

[2]) Lehetne, hogy e család a feljebb tárgyalt baráthi Huszár családdal egy törzsből ered, de az elszakadás oly régi, hogy az összeköttetés csak az 1591-ik évén túl létezhetett. Különben jelenleg a kir. levelek szerint czimereik is teljesen különböznek.

1832-ki april 9-én vettek ki bizonyitványt, mely Fejér vármegyében 1836-ki mart. 23-án, — Győr vármegyében pedig 1839-ki jan. 14-én hirdettetett ki.

Ferencznek fia Imre, francziából magyarra forditva Méry-nek „Héva“ czimü regényét adá ki 1858-ban.

Komárom megyében 1719-ben Huszár Éva és Julianna Gyulay Ferenczet megidézik; adná okát beigtatásuk ellenmondásának Keszeghfalvára nézve, hová ujolag beiktatatnak [1].

Ugyanezen évben Huszár Zsuzsánna Nedeczky Mihály özvegye, és ennek leánya Nedeczky Ilona, Ujlaky Ferencz hitvese, mint duna-nedeczi és lábatlani Nedeczky Sándornak, ki Komárom vármegye alispánja végrendeléses örökösei, itéletet letiltó parancsot nyertek Huszár Ilona fennevezett Nedeczky Sándor özvegye ellen [2], férje elidegenitését megerőtlenitő perében.

1727-ben Huszár Julianna és Katalin folytattak uj osztály pert Huszár Imre, Ilona és Zsuzsánna, ugyszintén Nedeczky Ferencz ellen [3].

Huszár család. (Várdai) Várdai Huszár György 1482-ben élt, és Kinisi Pál vezérlete alatt hadba menvén végrendeletet tett, mely szerint halála esetében a Várdai özvegyének 300 ftot hagyott [4].

Huszár család. (Regéczi és Krpelláni.) E családnak törzse regóczi Huszár István, ki gyermek korában török fogságba esvén, Konstantinápolyban a muzulman hitben neveltetetett; és ott 1554-ben hivatalt viselt, midőn a Szolnok váránál elfogott s rabságban sinylődö Nyáry Lőrinczet segité rabságából megszökni [5], és azzal maga is megszökött; és ujra keresztényényé lett. E szolgálataért Nyáry Lőrincz Turócz vármegyében Kreplán és Konszkó helységet, és Szucsányban is nehány telket ajándékozott Huszár Istvánnak, ki azután megnősülvén, törzse lett Turócz megyében a nemes Huszár családnak [6], mely azon megyében több alispánt mutatott fel.

Igy Huszár Péter 1548-ban és ez, vagy egy másik — 1620-ban Turócz vármegye alispánja volt [7].

---

[1]) Fényes Komárom várm. 104.
[2]) Ugyanott 182.
[3]) Fényes Komárom várm. 182.
[4]) Budai Hist. lex. II. 308.
[5]) Vesd össze Istvánffy 1685-ki kiadas p. 218
[6]) Lehoczky Stemmat. II. 191 Budai Fer. Hist. Lex. II. 309.
[7]) Lehoczky Stemmat. I. 214

Huszár I m r e 1671—78-ban szintén ott viselt alispánságot [1].

Regóczi H u s z á r I m r e nejével Nyáry Máriával ily családfát alkotott [2].

		Imre (Nyáry Mária)			
Zsuzsa (Mednyanszky István)	József	Julianna (Török András)	Erzse (Czingely Gáspár)	Klára (1. Rakovszky Imre 2 Kada Fer.)	Krisztina (Frayzayzen Ferdinánd)

Ugylátszik ezen Huszár Imrének atyja I s t v á n, anyja pedig Marsovszky Borbála volt [3].

Regóczi Huszár Mátyásnak neje Fáncsy Katalin 1689-ben [4].

E család ag (állitólag) egyik tagja jelenleg regóczi H. A n t a l, a szomolnoki bányai hatóság egyik tanácsnoka.

A családnak egy másik ága a Krpelláni előnevezettel élő, jelenleg Trencsin szab. kir. városban székel, hová Nyitra megyéből szakadt; Nyitra megyétől H. János és József testvérek 1807-ki jul 23-án nyert nemességi bizonyitványokat Trencsin vármegyében 1807-diki nov. 23-kán hirdettetvén ki.

Családfájuk, mely négy izen folytonosan aranymüveseket mutat fel, következő [5]:

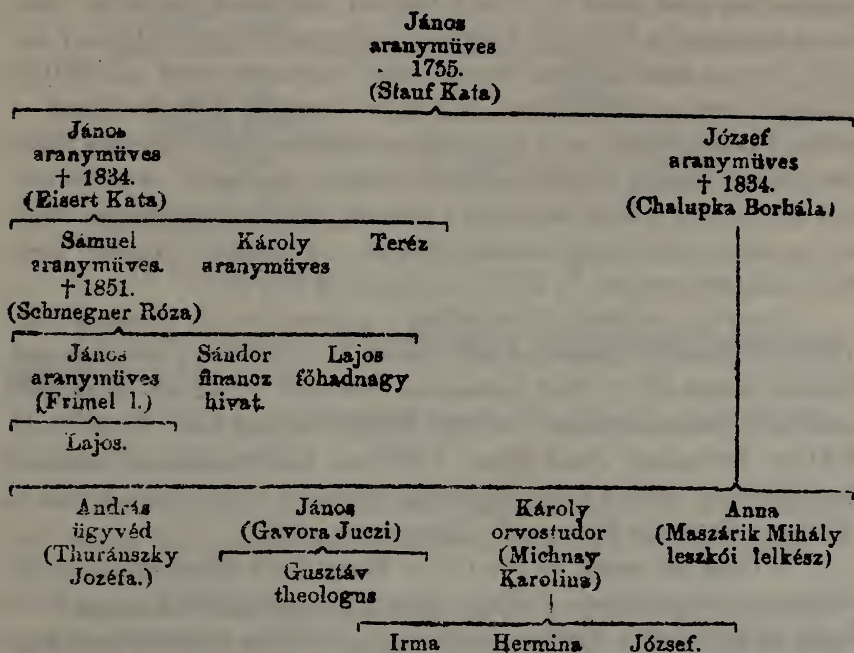
[1]) Ugyanott. I. 214—215.

[2]) Bossányi contra Eszterházy per 433. lap.

[3]) Deductiones general. Mss. Mus Nro 213. p. 30. — hol Huszár Zsuzsa Mednyánszky Istvánné ezen Huszár Istvánnak a Marsovszky Bora leányaul iratik.

[4]) Protoc. C. Neograd anni 1689.

[5]) Szontagh Dániel ur szives közlése szerint.

A Krpelláni Huszár ágazat czimere — mint itt a metszvény mutatja, — a paizs udvarában egy magyar huszár diszöltönyben; jobb kezét felemelve tartja, mellette lánczon egy rab áll, (czélozva talán Nyáry megszabaditására). A paizs jobb szögletében csillag, a balban félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából egy strucz toll lengedez A paizst kétfelül foszladék veszi körül.

Emlitést érdemel a család abbeli kegyelete, hogy még maig is gondosan őrzi azon magyar huszár öltözetet, melyben — mint a velem közlött tudósitás hangzik — Huszár István a szolnoki hős vérzett, s tetteért Nyáry Lőrincz által Krpellán földére érdemesitetett.

Huszár nevüeket egyéb megyékben is találunk, kiknek azonban családi összeköttetésüket nem ismerem. Ilyenek a jelenben H. György kiskomáromi lelkész, és veszprémi consistorialis tanácsos; — Sándor a szatmári seminarium rectora, s egyház kerületi jegyző; Károly székesfejérvári professor s consistorialis jegyző; — János a beszterczei kamai erdőszség számvevője, Mihály és Adolf a csongrádi és tolnai járásbiróságnál irnokok.

Huszár család. (Brenhidai). Ismert törzse Huszár Péter, ki már 1576-ban Pápa vára kapitánya volt [1]), és 1594-ben Győr vár

[1]) Istvánffy 1685-ki kiad. pag. 353.

védelmében sebet nyert [1]. Utóbb Báthori Zsigmond Erdélybe hivá, és ott szerencséjét biztositá. Azonban csakhamar elfelejté Báthori kegyét, és nem sokára vissza hozatala ellen szavazott; ezért az 1601-ki kolosvári országgyülés elfogatá és Dévára fogságba vetteté. Utóbb — midőn Bassa győzött, ez öt Lugos parancsnokává tette. Azonban 1603-ban Székely Mózses Lugost bevéteti, Huszárt megfogatá és a vén embert nem lehete a török táborban a tatárok dühétől megmenteni. Murza, a tatár vezér ünnepi ruhába öltözött, s a lesujtott Huszár vérét mint áldozatét megivá [2]. Fiai István és Mátyás.

István atyjával ellenkezőleg, a forradalmiak részén állott, 1603-ban Székely Mózses mellett harczol [3], 1605-ben a szerencsésebb Bocskai részen áll [4]. Mint katholikus 1607-ben a jesuiták Erdélyből számüzetésének ellenmond [5]. Neje Bánffy Borbála volt. Ettől fia II. Péter, Toroczkay Judit férje, 1656-ban Aranyosszék és Toroczkó Szent-György közötti határviszályban országos biztos. Ennek leánya Zsuzsa Földváry Ferenczné, kiben ez ág kihalt.

I. Péternek másik fia Mátyás, Maros-Szék főkirálybirája és főasztalnok volt 1632-ben, Székely Mózses bélyegén 1635-ki aug. 31-én kapta adományban a Fiatfalvi kastélyt [6]. 1638-ban aláirta a dézsi gyülés végzéseit [7]. Ugyan ez idő tájban Kemény János vezérlete alatt harczolt [8]. Utóbb fő lovászmester volt [9]. Két leánya maradt: Borbála előbb Nemes Jánosné, másodszor Torma Györgyné, és Margit előbb Toldalaghy Mihályné, utóbb Macskási Boldizsárné, ki a porta sarcza kielégitésére minden ezüstjét a haza oltárára vitte; utóbb jobbra változván a haza sorsa, 1663-ban az ország kárpótolá [10]. E két leányban a brenhidai Huszár család kihalt.

Nemzék rendjük következő:

---

[1]) Ugyanott pag. 414.

[2]) Wolph. Bethlen Hist. tom. V. p. 3. 5. 210—213. — Nagy Szabó Ferencz Memorialéja Mikónál I. 59.

[3]) Ugyanott tom. V. p. 373.

[4]) Ugyanott tom. VI. p. 128. 278. 334. 340.

[5]) 1607-ki jun. 10. 77-ik artic. Kőváry szerint.

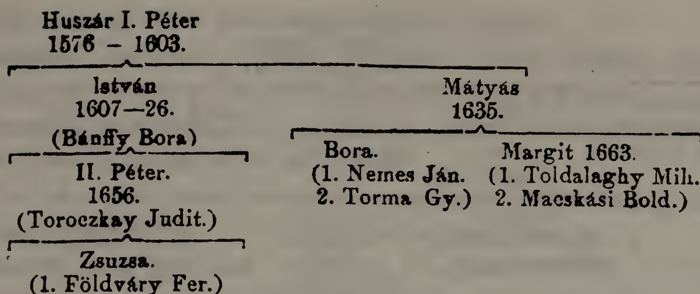
[6]) Kallay A. Székely nemz. 252.

[7]) Bod P. Eccles. Hist. Ms. Ugyanott.

[8]) Kemény János Önéletirása. Kiadta Szalay L. 398.

[9]) Ugyanott 432. 487.

[10]) 1663. oct. 20. art. 28.

Talán ezen Huszár I. Péternek ősei s rokonai közül voltak a következő Huszárok is:

Huszár Balás, kinek kenyeseveczi kastélyát az 1471-ki 29. t. cz. leromboltatni rendeli.

Huszár Mihály, ki 1530-ban Nagyszombat körül I. Ferdinand király ellen kezde támadást, de Hardeck tábornok által legyőzetett. [1])

Huszár család. (Kövesdi, báró.) Az Erdélyben székelő kövesdi báró Huszár család — mint e munka II. köt. 148. lapján érintők — a kövesdi Bóér családból származott.

Boér Ferencz krasznai főispánnak fia József, ki 1742-ben kir. tábiai ülnök, 1747-ben Torda vármegyei főispán lett: 1730-ban báróságot nyert, s nevét Huszár-ra változtatá, [2]) talán azért, mivel a brenhidai Huszárok egyik utolsó leánya Borbála, anyjáról Torma Éváról nagyanyja volt.

Boér Simontól kezdve a Huszár családot alapitó Józsefig [3]), s ettől a jelenig igy folyik le a nemzedékrend:

---

[1]) Budai Fer. Hist. Lex. II. 309.

[2]) Gub. Protoc. 1730 : 775. jun. 22. Kővári szerint.

[3]) E munka II. köt. 148. lapján a Boérok ez ága talán Mikola Historia Transylv. pag. 58. után hibás, mert Kővári: (Erdély nev. csal. 125. lap) nem egyez, itt tehát Kővári szerint adatik a leszármazás. Mikolánál Boér Simonnak 2-dik nejétől Kopasz Klárától származott Ferencz, és ennek fia József a Huszár nevet felvevő, mig itt Boér Simonnak neje Imecs Fruzsina, s fia Ferencz ennek ismét Ferencz, és ennek a kérdéses József.

Boér Simon.
(1. Imecs Fruzsina.
2. Kopasz Klára)

Zsigmond fogarasi v. kapit. *reform. ág törzse;* — Ferencz udv. kancz. hiv. (Cseffey I.) — Pál (Folti Éva) *Ez ág is él.* — Zsófi (galgói Rácz Ist.) — Ilona (Apor Lázár)

Ferencz udv. kancz. hiv. (Cseffey I.) gyermekei:
Simon (Henter Bora) *utódai maradtak.* — Ferencz krasznai főisp. (Torma Éva) — Gábor (Imecs Erzse) stb.

Ferencz krasznai főisp. (Torma Éva) fia:
báró Huszár József 1730—1747. (Gr. Haller Bora)

báró Huszár József gyermekei:
Sándor (Prinyi Mária) — Zsuzsa gr. Ibarra Ign.) — Krisztina (b. Pölnicz Lajos) — József (gr. Mikes Kata

Sándor (Prinyi Mária) gyermekei:
Antal † 1804. (gr. Kornis Anna) — Bora. (Bethlen Fark.) — József. — István. — Anna.

József (gr. Mikes Kata fia:
József (1. gr. Teleki Bora. 2 gr. Mikes Róza)

Antal † 1804. (gr. Kornis Anna) gyermekei:
László. † — Károly (gr. Nemes Anna) — Antal †

József (1. gr. Teleki Bora. 2 gr. Mikes Róza) gyermekei:
Mária (b. Bornemisza József) — Kata (Ferenczi Ignácz) — Lajos. — Zsigmond. † 1848. (Bethlen I.) — Mihály.

Károly (gr. Nemes Anna) gyermekei:
János. gub. fogalm. 1847. — Károly. (b. Bornemisza Klára) — Sándor. — Erzse (gr. Bethlen Kamilló. — Miklós. — Ádám.

B. Huszár Antal 1904-ben april. 2-án orozva gyilkoltatott meg. Neje illy sírkövet állittatott emlékére: [1])

Optimo merito

Antonio L. B. Huszár de Kövesd.

Qui non. April. Nocte diem invidente Incertae vulnere sicae in Perenne suorum vulnus LaMentabILIs oCCIDIt cum Ladislao Nato Ante denato una quiescenti hoc jugalis fidei monimentum unico laeta filio moesta posuit

Conjux. C. A. K.

Antalnak fia Károly az 1834-ki erdélyi országgyülésen ellenzéki követ. Fiát a forradalom koruknál fogva magával sodrá, és 1849 után a négy besorozott testvér négy korona-tartományban közlegény kedett. [1])

Zsigmond 1848. őszén a nép ellenszenvének lett áldozata.

---

[1]) Kővári: Erdély nev. cs. 126. lap.

Birja a család többi közt Bogdan Szovár hegyet.

Huszár család. (Dézsi) Erdélyben Kővár vidéken székel. Dézsi Huszár József azon vidék sebészorvosa 1847-ben.

Huszár család. (Nagy-ajtai). Ez előnevét viselé Huszár József 1847-ben Udvarhelyszékben ügyvéd.

Huszár nevü család a már tárgyaltakon kivül van meg Zemplén vármegyében is, hol Gesztely helységben birtokos. [1])

Huszinecz család. Alapitója Huszinecz Mihály, 1743-ban M. Terézia király asszonytól nyerte czimeres nemes levelét. [2])

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső részben (a paizs ugy nevezett fejében) ezüst félhold és jobbról balról egy aranycsillag ragyog. A paizs alsó részében aranyoroszlán áll, első lábaival egy ezüst buzogányt tartva. Ugyan ehez hasonló oroszlán emelkedik a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.

Huszka család. Huszka András 1717-ben III. Károly királytól kapta czimeres levelét. [3])

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös öltözetü balra néző magyar vitéz, jobb kezében kivont kardot, a balban lőportartó tülköt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörösbe öltözött kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Huszty család. Ily nevü család él Gömör, Heves, Mosony, Ung stb. megyében; valószinüleg mind nem egy család ivadéka. Tudomásom szerint kétrendbeli (s lehet, hogy még több) Huszty család van.

Az egyik Huszty család 1565-ben nemesitetett meg; [4]) és akkor Pozsony megyében élt. Ennek

czimere a paizs kék udvarában egy folyamból kiálló magas szikla, mely felől két oldalról két fehér liliom látszik; a szikla csucsán kiterjesztett szárnyakkal fehér galamb áll, piros csőrében egy vörös szőlőgerezdet tart. A paizs fölötti sisak koronájából egy kék öltözetü, ősz szakálú, bajuszú öreg ember emelkedik, fején zöld koszorú van; jobb kezében fehér liliomot tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. [5])

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 227.
[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[3]) Collect. Herald. nro. 590.
[4]) Lehoczky Stemmat. II. p. 192
[5]) Burgstaller Collectio Insignium stb.

Talán e család eldődeihez tartozott azon raszinyai Huszti György, ki 1532-ben a Bécs ostromlására indult törökök fogságába esett, és e helyzetben Ázsiában egész az Indus vizeig jutott, s ezen viszontagságokkal teljes utazásait leirta. [1])

A Huszti-akból több emlitésre méltó férfiu volt. Igy Huszti Péter XVII. század magyar költői közt emlitendő: „Aeneis az az a trójai Eneás dolgai stb." czimü munkája Kolosvárott nyomatott 1625-ben.

Huszti István orvos doctor Arnd imádságos könyvét forditá magyarra, és 1698-ban kiadta ily czim alatt: „Keresztényi jóságos cselekedetekkel teljes paradicsom kertecske." Egy másik forditmánya ez: „Égre kézenfogva vezérlő kalauz, melly a szent atyáknak és a bölcsességnek régi szeretőinek regulainak velejét foglalja magában." Debreczen 1705.

Másik Huszti István a törvénytudománybani jártasságát tanusitá ezen czimü: „Jurisprudentia practica, seu Commentarius novus in Jus Hungaricum compositus" etc. Budán 1745. nagy munkájával.

Huszthy Sándor 1646-ban s.-pataki helv. hitv. tanár. [2])

A Huszty család Ugocsa megyében is egyike azoknak, kik 1750-ben Péterfalvára nádori uj adományt nyertek. [3])

Hogy az eleszámlált Huszti-ak egy ugyan azon családbeliek voltak volna, — nem állithatom.

Az 1565-ben nemesitett Huszty családtól különböző az, mellynek czimere következő:

A paizs kék udvarában zöld halomból fehér egyszarvú emelkedik ki; fölötte jobbról arany csillag, balról félhold ragyog. Ugyan ezen alak látható a paizs fölötti sisak koronájából is kiemelkedve; hol kétfelől két zászló leng. A paizst szokásos foszladék veszi körül. [4])

Husztopecz család. Husztopecz János az 1659-ki országgyülésen nyert honfiusitást, és valószinüleg kihalt. [5])

---

[1]) Istvánffy 1685-ki kiad. pag. 122. — Megvan kéziratban ezen utazás Rómában a vaticani könyvtárban. L. ismertetését M. Történelmi tár. Kiadta a m. tud. Akademia. IV. köt. 242. lap.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 215.

[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 125.

[4]) Scuta gentilitia Hung. gyüjtemény.

[5]) 1659-ki 133. törv. cz.

Hutter család. 1768-ban nemesitetett meg.

Czimere négyfelé osztott paizs, egy közép kissebb paizszsal, mellynek ezüst mezejében egyfejü fekete sas látható kiterjesztett szárnyakkal. Az 1. és 4-ik osztály mezejében egy hermelin prémes vörös tetejü herczegi korona van. A 2- és 3-ik osztály kék mezejében fakó egyszarvú ágaskodik, nyakán vörös kantár van. A paizs fölötti sisak koronájából szintén ollyan egyszarvú nyúlik fel, de fején a korona ragyog. Foszladék jobbról arany vörös, balról ezüst kék. [1])

Huyn család. Gróf Huyn Károly és Hugo az 1840-ki országgyülésen dij-elengedés mellett, — de országgyülési ülés és szavazat nélkül — honfiusitatott. [2])

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[2]) 1840-ki 49. törv. cz.

I.

Ibafalvi család. Ismeretes e családból Ibafalvi Tamás, esztergami prépost 1463 — 1494-ig, ki 1487-ben a még gyermekkorú estei Ipoly Érsek mellé segédül rendeltetett. [1])

Ibrányi család. (Vajai és ibrányi) Lehoczky [2]) szerint a család törzse Ibrahim nevü török basa volt, ki a keresztyén vallásra térvén át Lukács nevet vett fel, és Szent-György helységet szerzé, melly nevéről Ibram-nak (később Ibrány) neveztetett. Nejéül Kállai Simon leányát irja, kitől leánya Katalin Vay Istvánhoz [3]) mene férjhez, és ennek gyermekei magukat vajai Ibrányiaknak hivaták.

Mennyi valóság legyen ez eléadásban Ibrahim-ra vonatkozólag; — el nem dönthetem, de az bizonyos, hogy IV. László király alatt bizonyos Albertnak fia Sebestyén, mivel semmi hadfelkelésben és nemzetgyülésben meg nem jelent, e makacssági hűtlenségen veszté el Ibrány földét, és azt a nevezett király 1280-ban Marczel fiának Sefrid ispánnak adományozá [4]) Ez oklevél nyomán bizonyos, hogy Ibrány földje (vagy helysége) már ekkor létezett, tehát jóval előbb, mintsem a törökkeli viszonyaink kezdődtek; és innen valószinü, hogy nevezett Sefrid ispán (Comes) lön az Ibrány család alapitója.

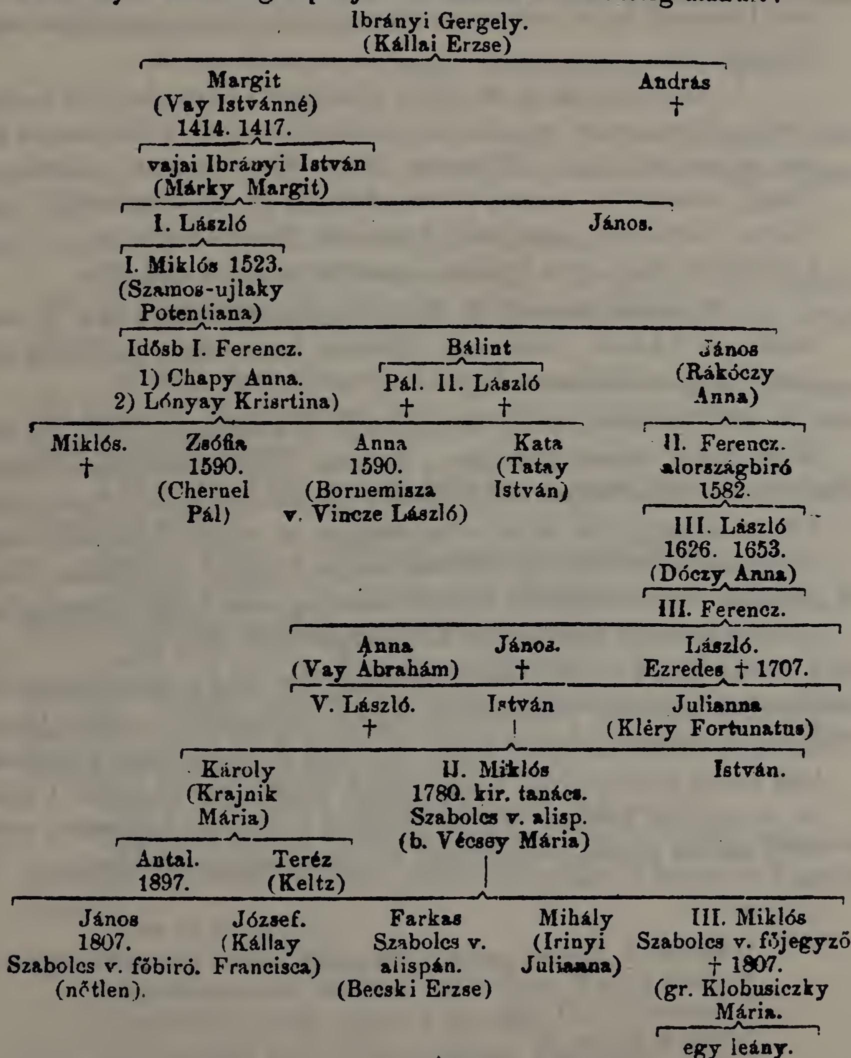
[1]) Schmitt Arch. Epp. Strigon. II 12. Péterfi Conc. Hung. I. 212. — Memoria Basilicae Strigon. 82. 133.

[2]) Lehoczky Stemmatogr. II. 194.

[3]) Mint alább látandjuk, itt Lehoczkynál a nevekben is tévedésben van, mert 1-ör az Ibrányi családnak a Vay- és Péchy-ekkeli pörükben felmutatott genealogiájok szerint Kállay Simonnak leánya Erzse Ibrányi Gergelynek (és nem Lukácsnak) volt neje; 2-or ezen Gergelynek leánya Margit (nem Kata) lön Vay Istvánnak, az Ibrányiak ősének, nejévé.

[4]) Fejér Cod. Diplom. tom. V. vol. 3. pag. 32.

A régi ibrányi Ibrányi család fiága nem sokáig tartá fen magát, a XV. század elején Ibrányi Gergelynek [1]) már csak egy András nevü fia, ki mag nélkül halt el, és egy leánya Margit volt. Nevezett Margit-ot 1414-dik év táján vette nőül vajai Vay vezetéknevet, magát vajai Ibrányinak nevezé, és igy lön ujolag az Ibrányi család megalapitója. A családfa következőleg alakult:

[1]) Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol. VII. pag. 739. szerint Ibrányi András és Gergely 1435-ben Szabolcs megyei Chur helységnek és Zárd halastónak birtokába, a mellyet Darahynak fiától Jánostól zálogczimen birtak, — a leleszi Convent által iktattattak be.

Mint emlitők: a régiebb Ibrányi-ak kihalván, a családfán látható Ibrányi Gergelynek leányát Margitot Vay István vevé nőül, és ennek a fia István és utódai magukat vajai Ibrányi-aknak nevezteték, és a Vayak részére 1418-ban kelt pallos-jogi kiváltság-levélben, valamint e Vay-aknak és Ibrányi-aknak egyenlő czimeröket megujjitó 1507-ki királyi adománylevélben is nevezett Istvántól származott Lászlónak fiai is név szerint bétetettek, és birtokukat Vaján megtartották [1]).

I. Lászlónak fia I. Miklós 1526-ban a Szapolyai által tartott tokai gyülésen részt vett [2]). Nejétől Szamos-ujlaki Potentianától három gyermekét látjuk a táblázaton: Idősb Ferenczet, kinek eszeni Chapy Annától és Lónyay Krisztinától fia Miklós elhalván, csak leányai maradtak; ezek közűl Annától Bornemisza máskép Vincze Lászlónétól leány ágon a péchujfalusi Péchy család szakad le.

I. Miklósnak második fia Bálint, gyermekeiben kihalt. A harmadik fiu János, kinek neje Rákóczy Anna volt, a jelenkorig terjeszté le ágazatát. Ennek fia

II. Ferencz hires törvénytudó, és alországbiró volt. Őt küldötte Miksa császár Erdélybe a Fogaras vára és földe iránt Báthori István és Békes Gáspár között támadt pernek elintézésére [3]), és 1582-ben az országgyülés által a Szepességre az ország határainak megvizsgálására küldetett [4]) 1560-ban többed magával Kis-Madán, Póka-Teleken, és Tőkés-pusztán Szatmár vármegyében királyi adományban birtokot nyert [5]). Neje rosályi Kún Magdolna [6]) volt. Fia

III. László 1635-ben az országgyülés által a száraz vámok eltörlésére kiküldött választmány tagjául neveztetett [7]). Neje Dóczy Anna volt; ettől fia III. Ferencz, kinek Anna leányát Vay Abrahám vezeté oltárhoz; fiai a mag nélkül kihalt János és IV. László, ki Rákóczi ezredese volt, és 1707-ben a trencsini ütközetben esett el [8]). Három gyermeke közűl csak István hagya maradékot.

---

[1]) Szirmay A. Szatmár várm. II. 367. — Vay László: Német Hivség 369. l.
[2]) Jászay Pál a M. nemz. napjai a mohácsi vész után. 81. lap.
[3]) Szirmay id. h. II. 367.
[4]) 1582-ki 6. törv. cz.
[5]) Szirmay Szatmár várm. II. 92.
[6]) Ugyanott II. 82.
[7]) 1635-ki 72. törv. cz.
[8]) Szirmay Szatmár várm. II 368. — Cott. Zemplin not. hist. 292.

Istvánnak három fia volt: *a*) István magnélkül halt el; *b*) Károly, és *c*) II. Miklós.

Károlynak nejétől Krajnikfalvi Krajnik Máriától fia Antal (1807.) és leánya Teréz Keltznő maradt.

II. Miklós a mult század végén sok ideig Szabolcs vármegye alispánja, utóbb (1780-ban) kir. tanácsos volt. Nejétől báró Vécsey Máriától gyermekei következők:

1) János Szabolcs vármegye főszolgabirája volt. Nőtlen.

2) József, kinek neje Kállay Francziska.

3) Farkas előbb Szabolcs vármegyei alispán [1]), utóbb (1807-ben) a tiszántuli kerületi tábla ülnöke. Birt Szatmárban Nagy-Géczben. Neje szántói Becsky Erzse.

4) Mihály, kinek neje Irinyi Julianna.

5) III. Miklós Szabolcs vármegye főjegyzője volt. Meghalt 1807-ki febr. 9-én. Nejétől gróf Klobusiczky Máriától egy leánya maradt.

Azonban mint adatainkból látjuk, e családfán a most élő nemzedék hiányzik, de hiányzának még a családnak már régebben élő nevezetes tagjai is. Illyenek

Ibrányi György, ki 1474-ben a budai káptalannak éneklő kanonokja volt [2]).

Ibrányi István 1507-ben esztergami kanondk [3]).

Ibrányi Péter, ki egyike volt 1523-ban azon biráknak, kik Kesserew Mihály bosznai püspököt nőrokonával egyezteték [4]).

Ismét István [5]), ki talán testvére volt I. Miklós-nak, kivel 1517-ben Szatmár megyei Ders faluban, Hodászon és Kántor-Jánosiban részbirtokot nyert királyi adományban; [6]) és ugyan csak Miklóssal a tokai gyülésen is jelen volt 1526-ban [7]).

Ibrányi Ferencz 1604-ben császári hadi-tiszt [8]).

Ibrányi Mihály 1649-ben Rákóczy György erdélyi hadainak hadnagya [9]); utóbb 1649-ben váradi alkapitány, a midőn őt Rákóczy

[1]) 1807-ki 31. törv. cz.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. k 367. lap.

[3]) Ugyanott.

[4]) Tudományos gyüjt. 1836-ki X. köt. 106. l.

[5]) Talán ugyan egy a följebb esztergami kanonokkal.

[6]) Szirmay Szatmár várm. II. 81. 86. 89. l.

[7]) Jászay id. h. 81.

[8]) Wolfg. Bethlen tom. VI. p. 117.

[9]) Szirmay Szatmár II. 367.

György 4710 tallér-, és 645 arany átadásáról nyugtatá [1]). Leginkább Kemény János alatt táborozott [2]); és egy izben Pucheim által keményen megveretett. Ennek fia volt Ibrányi Ádám, ki 1661-ben törökfogságba esett [3]).

Idek család. Illy nevü családból II. Ulászló király alatt élt Idek László. Erre és aranyadi Anyas Mihályra bizta Várdai Péter kalocsai érsek a maga Zarka nevü várának oltalmazását, melyért nekik előre bizonyos összeg pénzt is fizetett. Azonban mindketten hanyagon teljesitvén tisztöket, egyszer midőn a várból eltávoztak, azt Kis Horvát János elfoglalta. Ez okból Várday Péter panaszára Ulászló király Lónyai Pál által mindkettőjök javait a vigyázatlanságuk által okozott kár téritéseül elfoglaltatá [4])

Iffju család. (Kihalt.) Az Iffju család Magyarországról szakadt Erdélybe. Iffju Márton 1543-ban Szatmár megyei Danyád helységbeli részbirtokára királyi adományt kap [5]).

Iffju János, az idősb, ifjusági korát mint katona Szigetvárában tölté, utóbb Szapolyay János Zsigmond korában Erdélybe menvén, ott vitézségével előmenetelét eszközlé, és később nőül vévén Majláth Margitot, Báthori András özvegyét, ez által nagy családi összeköttetésbe jő, és megvagyonosodik. Egyike volt ő azoknak, kiket Báthori Zsigmond 1594-ki aug. 31-én a kolosvári piaczon lefejeztetett [6]). Háromszor sujtott hozzá a bakó, mig végre a földre ledöntve, fejét veheté [7]). Fia János 1599-ben jegyzé el nőül Jeremias moldvai vajda leányát [8]); de tőle gyermeke nem levén, benne fi-ágon, — nővérében Annában pedig, ki enyingi Török Jánosnak neje volt, leányágon halt ki a család [9]).

Igaz család. Doboka vármegyében Gyulán 1693-ban birtokos volt [10]).

---

[1]) Regestr. Instrumentorum. Ms. Musaei Nro. 2340. fol. lat. pag. 16.

[2]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 224. 362. — Szirmay C. Zemplin not. hist. 174.

[3]) Szalárdy Siralmas Krónika 473. l. — Szirmay Szatmár várm. II. 368.

[4]) Budai Hist. lex. II.

[5]) Szirmay Szatmár várm. II. 222.

[6]) Wolph. Bethlen. tom. III. p. 374. 463.

[7]) Ugyanott III. 472.

[8]) Ugyanott tom. V. p. 322. — Benkő Transylv. Gen. I. p. 521.

[9]) B. Bornemisza család levéltára.

[10]) Hodor Doboka várm. 105.

Iglár család. Zemplin vármegye czimerleveles családainak egyike [1]).

Iglay család. Szintén Zemplin vármegye nemes családa. A czimeres nemes levelet Iglay Mihály és Simon nyerték I. Leopold királytól 1686-ban [2]).

Czimerük a paizs vörös udvarában kék magyar ruhába öltözött férfiu, fölemelt jobb kezében csizmadia-kést (crepidam cothurnariam) [3]) tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén ollyan férfiu emelkedik ki, jobbjában vinczellér-kést, baljában szőlőfürtöt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

Igmándy család. (Boldogasszonfai). Somogy vármegyei nemes család, mely — ugy látszik — Komárom megyei Kis-Igmánd helységből vevé eredetét. Közülök Antal 1844-ben a dunántuli ker. tábla ülnöke volt.

Igó család. Gömör vármegye nemes családainak egyike [4]).

Igyartó család Szabolcs vármegyének nemes rendü családai között áll.

Közülök Igyartó Pál a m. kir. udv. kamara titoknoka, 1842-ben a marmarosi kir. kamarai igazgatóságnál első ülnökké és kir. tanácsossá neveztetett [5]).

Ihász család. Győr vármegyei czimerleveles nemes család, melyből Pest megyébe származását megyei bizonyitványnyal igazolá Ihász Márton 1848. előtt [6]).

Iklódy család. (Iklódi.) Iklód magyarfalu Szatmár vármegyében, melynek most is birtokosai az Iklódy család, mely nevezetét is e helységről vette [7]).

1423-ban Iklódy István, Barla, György, Mihály, és Bertalan egészen birták a nevezett helységet, és annak határát Kántor-Jánositól megkülönböztették [8]).

A régiebb századokban már az ügyészi pályán látjuk a család tagjait. Igy Iklódy 1416-ban István, 1426-ban Gergely, István és

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

[2]) Collect. Herald. Nro. 810.

[3]) Tán ‚*dikics*.'

[4]) Bartholomaeides C. Gömör. pag. 145.

[5]) Pesti Hirlap 1842-ki 194. szám. (nov. 10.)

[6]) E családtól nyert közlemény eltévedvén, talán a nemzékrend a pótlékkötetben közölhető lesz — addig nyerendő adatok nyomán.

[7]) Szirmay Szatmár várm. II. 38.

[8]) Ugyanott.

Mihály, 1429-ben Mihály, 1460-ban György, 1466-ban Balás mint prokátorok emlitetnek [1]).

1639-ben nevezetesnek irja Szirmay: Iklódy Istvánt, ki a reform. vallásról a kath. vallásra térvén minorita lett, s később megöletvén, kanonizálása iránt folyt per [2]).

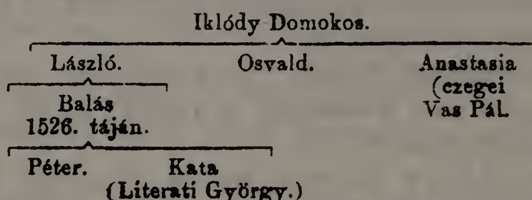
A családból e század elején Iklódy László birtokos Szatmár vármegyében Iklódon kivül még Gencsen és Endréden.

Iklódy család. (Iklódi †) Hodor szerint e kihalt család Erdélyben Doboka megyében virágzott, és 1590-dik év táján kihalt [3]). Különbözőnek kell a följebb tárgyalt családtól lenni azon oknál fogva, mert emlitett irónk szerint e család a Doboka megyei Nagy- és Kis-Iklód helységről irja magát; és ugyanott nevét Magyaros-Iklód és Iklód-Szent-Ivány puszták tartják fen. A Dengelegi családdal, melyből Dengelegi Pongrácz 1444-ben alvajda volt, — osztályosnak iratik; minthogy Toldalaghy András Iklódy ivadék Dengelegi Tamás másod unokáját Aknay Katát tartotta második házas társul.

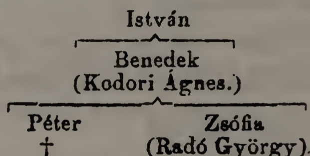
1465-ben Iklódy István mint királyi ember (homo regius) fordul elő a Füld helység iránt Farnasi Veres Benedek részére kelt határjárató parancsban.

1517. Iklódy Ferencz birtokos és Doboka vármegye főispánja.

Ismert nemzékrendük következő:

Másik töredék nemzékrend imez:

A táblázaton álló Zsófiának Radó Györgynének leány-utódai a Kemény, Toldalaghi stb. családokban élnek.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 139. 140. ll.
[2]) Ugyanott II. 89.
[3]) Hodor Doboka várm. 105 — 107. ll.

Ilkay család. (Ilkai.) Pozony megyei — valószinüleg kihalt régi család, melyből 1455-ben élt Ilkay Tamás, Ilkay Jánosnak fia, ismét Balás Jánosnak fia, Péter Istvánnak, és Mihály Jánosnak fia, stb., kiknek részére László király Konth Miklós egykori nádornak a Pozsony megyei Ilka helység iránt 1359-ben kelt itéletlevelét átirja, megerősiti, egyszersmind a netalán Ilka helységben lappangó minden királyi jogot is a mondott családnak adományozza [1].

Ilkey család. (Vargyasi) Székely primipilaris család, erre vonatkozó adomány-levelét 1651-ben nyerte [2].

Pest megyében is eléfordul az Ilkey név, ha jól tudom e család előbbi neve Varga volt, s szintén Erdélyből szakadt.

Illard család. Székely család, melyből Illard Ferencz 4506-ban Marosszéknek képviselője volt az agyagfalvi gyülésen [3].

Illés család. Zemplin vármegyei nemes család, e század elején birtokos Megyászon [4].

Illés család. (Edvi) Dunántuli nemes család, melyből több evang. lelkész tünt fel. A mult század végén élt Illés Ádám evang. lelkész Rétiben. Ennek egyik fia Pál (szül. 1793. jun. 29-én) szintén lelkész Nemes-Dömölkön, iskoláinak bevégzése és a külföldi egyetemeknek meglátogatása után 1817-ben lett pappá; jelenleg superint. levéltárnok, s egyházkerületi senior. Mint iró ugy a hittani- mint a növelési téren ismeretessé tevé nevét [5]. A m. akademiának 1835-től lev. tagja. Egyik testvére Ádám pesti ügyvéd, birtokos (1859-től) Nógrádban Telmácson.

Illésy család. Illésy István 1719-ben nyerte III. Károly királytól czimeres nemességét.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren egy karó mellett zöldellő szőlőtő, melyről jobbról egy, balról két piros szőlőfürt csüng. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. A paizs aljáról kétoldalról zöld ág nyulik föl, a paizs alatt levágott végeik keresztbe helyezvék [6].

---

[1]) Teleki Hunyadiak kora X. köt. 440. l.

[2]) Kállay Székely nemz. 146. lap.

[3]) Ugyanott 252 l.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 230.

[5]) Lásd életrajzát Ujabb Ismeretektára IV. 423. A család nevét a „Jena Hungarica" 137. lapján Illés-nek találjuk irva.

Collect. Herald. Nro. 419.

Illésy család. A fölebbitől különböző. Ennek nemesség szerzői Illésy Pál és Gáspár és Zsigmond valának. Czimeres nemes levelük III. Károly királytól 1720-ki nov. 19-én adatott [1]).

Czimerük függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali osztály kék udvarában vörös mezű kar könyököl, kivont karddal; fölötte aranycsillag ragyog; a baloldali arany mezőben kék kiterjesztett szárny látható. A paizs fölötti sisak koronájából jobbról vörös, balról kék sasszárny látszik, a vörösben arany csillag ragyog. A két szárny között vörös ruhás kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Illésy nemes család Zemplin vármegyében is él [2]).

Illits család. A czimeres nemes levelet Illits Gábor nyerte 1751-ben M. Teréz királyasszonytól.

Czimere a paizs kék mezejében jobbról balra rézsutosan levonuló fehér csíkolat, mellyen egy vörös alaku test nyúlik el. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar nyúlik föl, egy két hegyü zászlót lengetve. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös [3]).

Illos család. Közülök Illos Károly 1765-ben Győr vármegye szolgabirája volt.

Illovay család. Bars megyében a mult században élt Illovay József és ily családfát alkotott: [4])

Illovay József
(Zichy Anna Mária)

László	Anna	Bora.	Krisztina	Klára
1770.	(Balogh Sánd.)			(Csergő Mih.)

Illyés család. Erdély régi családa, melyből Illye Dienesnek fia János 1459-ben élt [5]).

Illyés család. Közülök Illyés András 1696-tól 1713-ig Erdély kath. püspöke volt. Czimere a paizs kék mezejében egy magyar vitéz, fölemelt jobbjában kivont karddal rohanva egy hátulsó lábain álló medvére.

Illyésházy család. (Illésházi gróf †). Történeti jelességü, tősgyökes magyar mágnás-család, melynek eredetét némely iróink [6]) a

---

[1]) Collect. Herald. Nro. 410.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 113.

[3]) Adami Scuta Gentil. tom. IV.

[4]) Perbeli genealogia.

[5]) Kállay Székely Nemz. 252.

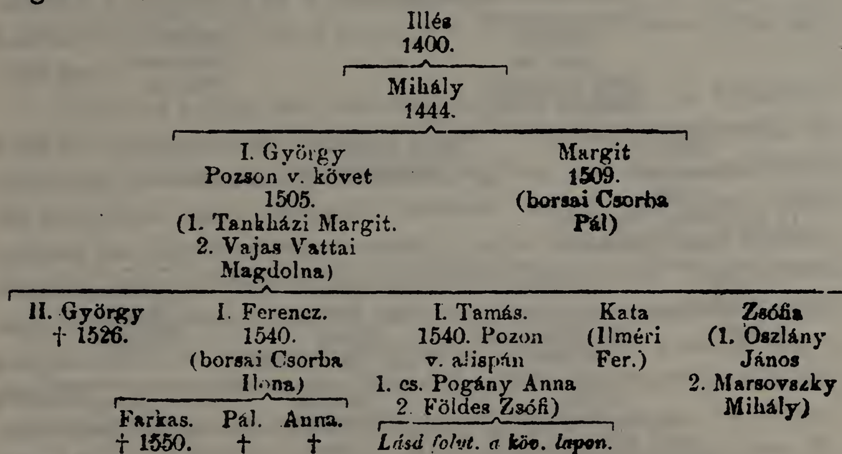
[6]) Lehoczky Stemm. II. p. 198. — Hormayr Mednyánszky Taschenbuch für d. vaterl. Gesch. 1821. 288—9. és 1830. 11—13.

Salamon nemzetségből hozzák. A Salamon nemzetségnek a Csallóköz birtokosai közt már a XII. században eléfordul okleveles nyoma [1]); s mint e munka IV. köt. 80 lapján említém, — Mednyánszky szerint 1238-ban osztoztak meg a Salamon nembeli Salamon urnak fiai Péter és Illés [2]) atyai birtokaikban, s akkor ez az Illyésházy, amaz a Szerházy (Esterházy) ágnak lett törzsévé.

Az előttem fekvő családfa szerint a XV. század elején 1400dikban élt Elias (magyarul Illés,) pozsonmegyei csallóközi Vatta-ról viselvén előnevét (praedicatum), és ennek fia Mihály már Illésházi Illés-nek iratik, bizonyosan atyjáról véve nevet, és az általalapitott Illésháza helységtől előnevét.

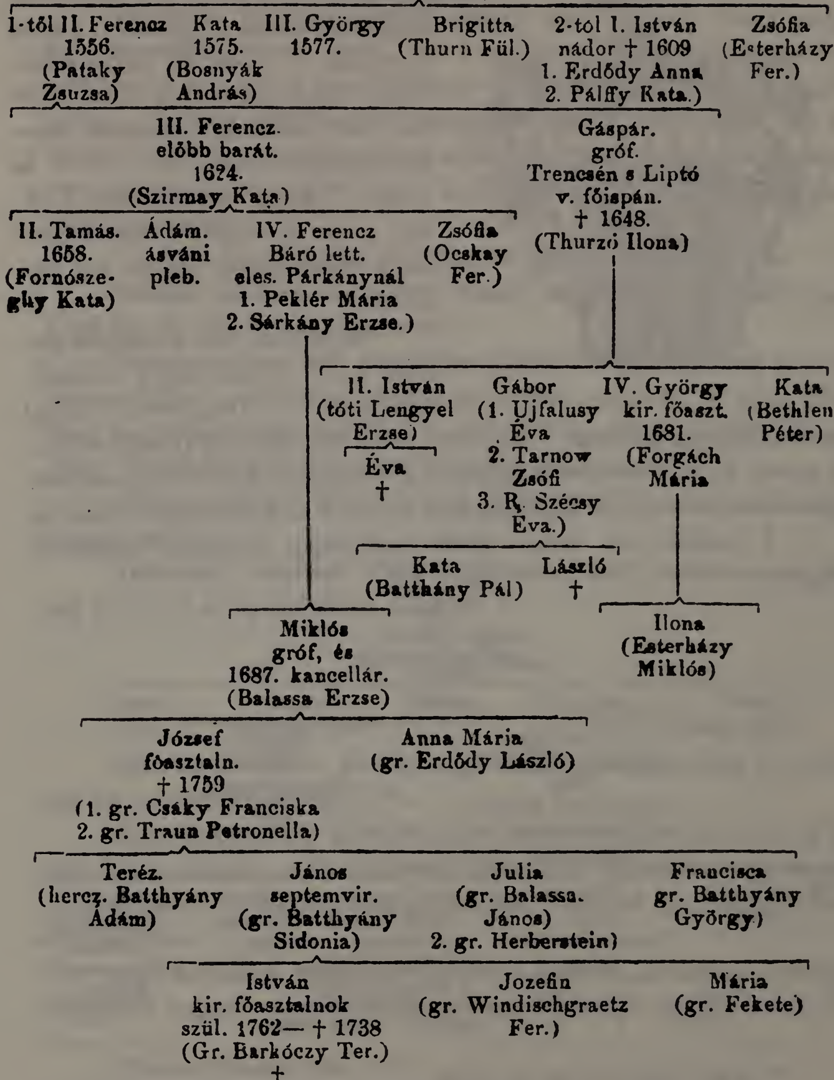
A családfa az utolsó kihalt családtagig következő izeken virágzott:

Lásd folyt. a köv. lapon.

[1]) Fejér Cod. Dipl. tom. II. p. 228.

[2]) Mednyánszky ez adatra nem idéz kútfőt; az előttem fekvő genealogia pedig egy Illést 1400-ban éltét, s igy valószinű, hogy a családnév emez Illéstől nyerte eredetét; az Esterházyakkali összeköttetés pedig leányágról I. Tamás után veheté származatát. Az általam itt közlendő családfa a ‚Genealogiae authenticae tom. I. kéziratból való, összevetve Lehoczkyéval, és Wagneréval (Mss. tom. LXX. p. 141) stb.

Illés fiának Mihálynak — mint látjuk a táblázaton, — két gyermeke [1]) volt I. György és Margit borsai Csorba Pálne.

---

[1]) Lehoczky szerint id h. Mátyás 1496-ban gyulafehérvári prépost is ennek fia volt.

I. György az 1505-ki rákosi országgyülésen Pozson vármegye egyik követe volt [1]), és 1509-ben kir. udvarnok. Első neje Tankházy Margit (Tankházy Abrahám leánya), a második Vajas-Vattai Györgynek leánya Magdolna. Lehoczky szerint ezen Györgynek, és testvérének Mátyásnak [2]) magbaszakadó Tankházi Abrahám a pozsoni káptalan előtt 200 frtot, hagyott, mivel — ugymond — midőn a nevezettek iskoláztak, és Mátyás király udvarában növelkedtek, jövedelmeikből jogtalanul költekezett.

I. Györgynek gyermekei *a)* II. György a mohácsi ütközetben 1526-ban esett el; *b)* I. Ferencz magát Mol-Tejedi Illés-nek irá, és neje borsai Csorba Pál leánya Ilona volt; ettől gyermekei: Pál, Anna, és Farkas, birta Zniót (Turóczban) Tejedet (Poson megyében), és magnélkül elhalt 1550-ben; *c)* Kata ivánkafalvi Ilmeri (v. Ürmény) Ferenczné; *d)* Zsófia először Bars megyei Oszlány Jánosnak, másod izben marsovai Marsovszky Mihálynak volt neje. És végre *e)* I. Tamás 1540-ben Pozsony vármegye alispánja volt. Első neje k.-magyari Földes Zsófia volt; a második (1559-ben) csebi Pogány Péternek leánya Anna, ki utóbb peleskei Eördögh Ferenczhez ment nőül. Az első gyermekei I. István és Zsófia Esterházy Ferenczné; a másodiktól II. Ferencz, Katalin magyarbéli Bosnyák Andrásné (1575-ben) III. György és Brigitta Thurn Fülöp neje 1591-ben.

I. István szép esze által nagyra emelé családát. Az 1594-ki és 1602-ki országgyülésen kitünteté magát. 1603-ban a király ellen lázitó irások kibocsátásával terheltetett, és főleg Joó János személynök oda müködött, hogy vétkesnek itéltessék. István viszont más iratok nyomán Joó Jánost erősebben vádolá, a mint ez csakugyan el is esett; Illésházy pedig az idézés elől Lengyelhonba menekülvén, javai a csábrághi és szitnyai uradalmak elkoboztattak, honnan visszajövet Bocskai pártjára állott, ki javaiba is visszaállitá. Érsekujvárt ő menté meg a töröktől, II. Mátyás királyt főleg ő segité a trónra, és 1608-ban már mint kir. fő udvarnok a koronázási országgyülésen nádorrá választatott. Meghalt 1609-ki máj. 5-én Bécsben; eltemettetett Bazinban [3]).

---

[1]) Jászay a magyar nemzet napjai a mohácsi vész után.

[2]) Lásd a följebbi jegyzetet.

[3]) L. Életrajzát Mednyánszky Taschenb. f. d. vaterl. Gesch. 1821. 288 — 300. l. — Felső magyarorsz. Minerva 1828-ki foly. 1892. lap. és Fillértár 1835-ki 40. szám stb.

Életpályája adataihoz jegyezzük még, hogy előbb Pozsony megye alispánja volt; 1577-ben kamarai tanácsos, 1586-ban vette el Pálffy Katát a dusgazdag lepoglavai Krusich János özvegyét. Krusich Jánosnak leánya Katalin gr. Dietrichstein Miksané volt, kinek halálával az özvegy Katalin a liptói főispánságot mostoha atyjára Illyésházy Istvánra hagyta 1600-ban; 1603-ban egyszersmind Trencsin és Liptó megye főispánjává is neveztetett, mely megyék örökös főispánsága a családot végső izeig illette. Gyermekei nem maradtak II. Ferencz testvérének a trencséni javakból 200 frtot hagyott, és a pozsonmegyei lóczi birtokot; még többet hagyott ennek fiának Gáspárnak. Átalános örököseül nejét Pálffy Katalint tevé, ki azután 1613-ban a szentgyörgyi urodalmat testvére Pálffy Miklós fiainak hagyá; Surányt süvének Bosnyák Tamásnak, Eberhardot Fáncsi Ferencznek [1].

II. Ferencz (II. Tamásnak első nejétől Pataky Zsuzsától [2]) két fiat hagyott maga után: III. Ferenczet és Gáspárt.

Gáspár mint nagybátyjának a nádornak fő örököse a vagyonon kivül a Trencsin és Liptó megyei főispánságokban is annak utóda lön. 1610-ben Bethlen Gábornak hadvezére volt. 1619-ben részt vett a békealkudozásokban. 1621-ben a morvaországi határszéleken Brumova várát foglalta el. 1626-ban Bethlen Gábor azzal bizta meg, hogy a segélyére jött gróf Mansfeld és a weimari herczeg seregeit az ellenséges megtámadások ellen fedezze, melyet jó foganattal teljesitett, mert Vallenstein ellenségi hadvezér szemességét kijátszva, Mansfeld seregeit Trencsénnél a Vagon szerencsésen átvezette [3]. Ágának grófságot nyert. Meghalt 1648-ban, miután a kath. vallásról a luther. vallásra tért [4]. Nejétől betlehemfalvi Thurzó Ilonától gyermekei következők:

a) II. István, kinek neje lengyeltóthi Lengyel Erzse volt, egy leányt Évát hagyván maga után, ágazata kihalt.

b) Gábor szintén Trencsin és Liptó megye főispánja. Testvérével Györgygyel a dobrasori és babóthi birtokok végett ügyeiket az országgyülés intézi el 1649-ben [5]. 1655 ben a szárazvámok eltörlésével megbizott országos küldöttség tagja volt [6]. 1665-ben a protestans

[1]) Lehoczky Stemmatog II. p. 119.

[2]) Geneal. auth. tom. I. Ellenben Lehoczky szerint egy nőtestvére Zsuzsanna volt Pataky Ferenczné.

[3]) Pethő Gergely Krónika 207 lap.

[4]) Kazy Hist. R. H. tom. II. p. 120.

[5]) 1649-ki 88-ik törv. cz.

[6]) 1655-ki 29. törv. cz.

vallásról, melynek nagybátyja István nádor buzgó hive volt, a kath. hitre tért [1]). Első neje (1657) divékujfalusi Ujfalusy Éva, giletinczi Osztrosith Pál özvegye volt; a második (1663. 1665.) Tarnow Zsófia Petronella lengyel hölgy, a harmadik Rimaszécsy Éva volt. Fia László magnélkül halt el, leánya Katalin Batthyány Pálhoz ment nőül.

c) IV. György hasonlóan főispán. I. Leopold királynál tekintetben állott, azonban a Tököly pártjára hajolván, egy ideig 1681-ben fogva volt [2]). Már 1659. 1662-ben királyi főasztalnok-mester volt [3]). 1684-ben teljesen Leopold kir. hűségére tért. Nejétől gróf Forgách Máriától egyetlen leánya Ilona Esterházy Miklós neje volt.

d) Katalin iktari Bethlen Péter neje [4]) kitől azonban gyermekei nem maradtak. Férje 1646-ban halt meg, kit ő 1648-ban követett.

Igy a Gáspár ága kihalván, tekintsünk a másik — legtovább virágzott nemzedékre.

III. Ferencz nagybátyja a nádor által annak szerzett javaiból kizáratván, előbb sz. ferenczi rendi szerzetes, és Füleken zárdafőnök volt. Utóbb a szerzetet odahagyva megnősült, feleségül vévén Szirmay Katalint [5]). Ettől négy gyermeke lőn, ugymint 1. II. Tamás, 2. Ádám, az ásváni plebános; 3. Zsófia Ocskay Ferenczné, és 4. IV. Ferencz.

II. Tamásnak 1649-ben báróságot nyert neje Fornószeghy Kata volt, és némelyek szerint ettől gyermekei is voltak [6]).

IV. Ferencz, miután nagybátyja Gáspár maradékai elhaltak, a családi javakat öröklé. Első neje Peklér Mária, Eteky Pál győri harminczados özvegye volt, kivel 1650-ben Egyházfalva, Nagymagyar, Nagy-Lak, Bustelek, és Gomba helységet kapta; maga pedig szerzé a Mihályfalvi birtokot, és magyarbéli szőlőket. Második neje ákosházi Sárkány Miklósnak Darabos Katalintól született leánya, Sárkány Erzsébet volt, kitől nemzé fiát Miklóst.

---

[1]) Pethő Gergely krónika az 1665-ik évre.

[2]) Kazy Hist. R. H. III. p. 243. 258. 259. és 1681-ki 53. törv. cz.

[3]) 1659. és 1662-ki országgyülési végzemény záradéka.

[4]) Kemény János önéletleirása. Kiadta Szalay L. 62. lap.

[5]) Lehoczky szerint 1. neje Szirmay Kata, a 2-ik Kemendy Péter leánya. — Wagner szerint első neje Keméndy leány (1633), a 2-ik peleskei Eördögh Krisztina 1645-ben.

[6]) Wagner szerint e Tamásnak fia volt Ádám az ásváni plébános, és leánya volt Ilona.

Miklós 1678-ban ágazatának grófságot nyert. 1687-ben a határvizsgáló országos küldöttség tagjául választatott. Utóbb kanczellár volt 1715–1723-ban. Nejétől Balassa Erzsébettől két gyermeke maradt Anna-Maria gr. Erdődy Lászlóné, és József.

Emlitett József (1730 — 1759) kir. főasztalnok mester volt. Két neje volt: 1. gróf Csáky Franciska, és a 2. gr. Traun Petronella. Ez utóbbitól születtek: egy fia János, és leányai Teréz gr. Batthyány Ádámné; Julianna előbb gr. Balassa Jánosné, utóbb Herbersteinné; Franciska gr. Batthyány Györgyné.

János a hétszemélyes tábla ülnöke volt. 1791-ben az országos codificaló választmány egyik tagja [1]. Meghalt 1800-ban. Nejétől gr. Batthyány Sidoniától egy fia István s leányai Jozefina (szül. 1764.) gr. Windischgrätz Ferencz özvegye, és Mária gr. Feketené születtek.

István született Pozsonyban 1762-ki april. 30-án. Már II. József császár alatt gr. Jankovich János tárnok mester mellett a Hóra-féle pórlázadás leküzdésére küldetett. 1786-ban nőül vette gr. Barkóczy Terézt, kitől azonban gyermekei nem maradtak. 1790-ki országgyülésen Trencsén vármegye országgyülési követe volt. 1792-ben cs. kir. kamarás, 1797-ben a trencsén-liptói insurgensek ezredese, 1800-ban atyja halála után a nevezett két megye főispánja. E minőségben — ugy 1802-től 1825-ig minden országgyülésnek szónokság és hazafi-érzelem által kitünő tagja volt. 1801-ben titk. tanácsos, 1808-ban aranygyapjas, az 1813-ki vizkárok ügyében kir. biztos, és ez és más alkalmakkal bőkezü, nemes lelkü jóltevője a szenvedőknek. Az 1823-ki események egyidőre visszalépteték főispáni székéről, de az 1825-ki országgyülés elején még is kir. főasztalnok lett. A m. akademia alapitói közt előkelő helyet foglal, és 1830-ban ennek igazg. tanácsi tagja lőn. E valóban nagyuri, lovagias lelkület,— irja életirója,[2] —s határtalan bőkezűsége, mellyel sokan méltatlanul visszaéltek, agg korában arra kényszeriték, hogy jószágai nagy részét elidegenitse s a nyilvános életből visszavonuljon. 1836 óta, nagy uradalmai eladása, és adósságai kifizetése után, a Csalóközben keblezett sárvai uradalmában visszavonulva, s fájó lélekkel töltötte végnapjait. 1837 óta beteges lett, s 1838-ki jul. 30-kán a bécs-badeni fürdőben, kifejlett gyomorrák kinjai

[1] 1791-ki 67. törv. cz.

[2] Lásd Életrajzát ujabb ismeretektára. IV. 424 - 427. És róla sok jellemzetes olvasható Aszalay: Szellemi Röppentyüiben.

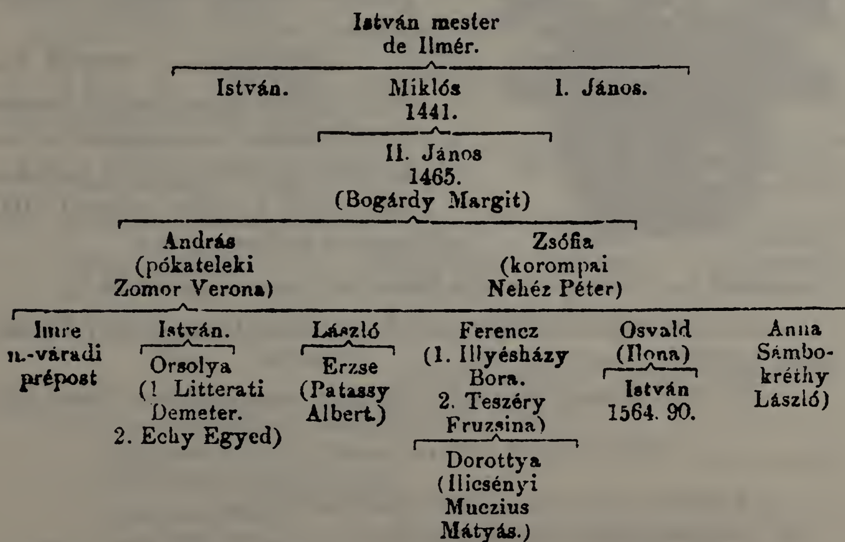
közt hunyta le örökre szemeit benne az utolsó Ilyésházy. Külsejére nézve középtermetü, izmos, vállas férfi volt, lelkes arczczal, sasorral, és sasszemekkel, szőghajjal, mosolyra kész ajkakkal. Egykori javait most báró Sina birja.

A család grófi czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában egy aranykoronán álló, koronás egyfejü fekete sas, kiterjesztett szárnyakkal, nyakán nyillal átlőve. A paizs fölött grófi korona, és azon sisak, melynek koronáján a paizsbeli sas ismétlődik. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstfekete.

Illyevölgyi család. Kihalt család, melyből Illyevölgyi János 1505-ben kir. itélőmester volt [1]).

Ilméri család. (Ivánkafalvi). Az ivánkafalvi Ilméri család néhol Irméli-nek is iratik. A család őseül Kors Benedek tartatik, ki IV. Béla királytól Nyitra vármegyében Ilmér helységet vagy mezővárost kapta [2]), mely később a mai Ürmény-nyé lőn; és ezen Ilméri családból származtatik a most virágzó Ürményi család is. Az Ilméri törzs már Robert Károly király korában nevezetes egyént mutatott fel Ilméri János kalocsai érsekben (1301.), kit azonban némelyek a Forgách család ősei közé sorolnak.

Az Ilmériek egyik ága, mely magát Ivánkafalváról irja, következő családfát alkotott, valószinüleg kihalásáig:

[1]) Jászay A magyar nemz. napjai a moh. vész után. 156 l.
[2]) Budai Hist. lex. II.

A törzsnek fiáról Miklósról szól egy 1441-ki oklevél, mely a Sámbokréthen lakó Simonyi család kezeinél, mint egyik leány-ági ivadéknál van [1]). Ennek fia János 1465-ben élt, neje Bogárdy másképp deméndi Brigand Miklósnak leánya volt [2]). Ennek fia András, s leánya Zsófia korompai és ledniczei Nehéz Péterné a pozsonyi káptalan 1549 ki oklevele szerint. A család, mint látjuk, András unokáiban leány-ágra szállt.

Ilosvay család. (Nagy-Ilosvai) Előnevét a Bereg megyei Ilosváról veszi, melynek jelenleg is birtokában van. Törzse Tatamér Vlachi de Ilosva, az Árpáddal kijött főbbek egyikének utóda, állitólag 1200. táján uj adományt nyert; öt fia öt külön helységben Ilosva, Bilke, Komlós, Dolha, és Lipese egymással határos birtokokba helyezkedvén az Ilosvay, Bilkey, Komlósy, Dolhay, és Lipcsey családokat alapitá; mint azt eme családoknak közös czimere tanusitja. A család Mátyás királytól pallos-jogot (jus gladii-t) nyert.

1505-ben élt e családból Ilosvay Jeromos, ki a rákosi országgyülésen Kraszna vármegye követe volt [3]).

1526-ban Ilosvay János Perényi Gábor Ugocsa megyei főispán banderiumához tartozott, melyet elhagyván a bereghiekhez csatlakozott, miért a leleszi convent által idézteté őt Perényi [4]).

1538-ban Ilosvay Orbán Krakóban járt az egyetembe [5]).

1560-dik táján élt Ilosvay Miklós, kinek Charnavoday Fruzsinától fia János volt.

1560-ban Ilosvay Mihály Szatmár vármegyében Vitka, Ká-

[1]) Kelecsény József által közlött nemzékrend szerint.
[2]) Kaprinay Mss. B. tom. L. pag. 63.
[3]) Jászay Magyar nemz. végnapjai a moh. vész után 158. l.
[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 15.
[5]) Regestrum Bursae Cracoviensis p. 19

polna, Paplan és Kolcsa helységben többekkel részbirtokot nyert királyi adományban [1]).

1602-ben Thibai Gergelynek javairól Zemplin megyében Vinnán febr. 12-én választott biróság előtt osztály kelt, Morvay Anna Ilosvay Józsefné, és neje Morvay Dorottya Semsey Ferencz özvegye közt egyrészről, más részről pedig Bornemisza Zsuzsánna Ilosvay István özvegye közt, mint leányainak Ilosvay Margitnak, és Katalinnak Eödönffy György nejének gyámja között [2]).

Ilosvay István 1670-ben Ugocsa vármegye másod alispánja [3]).

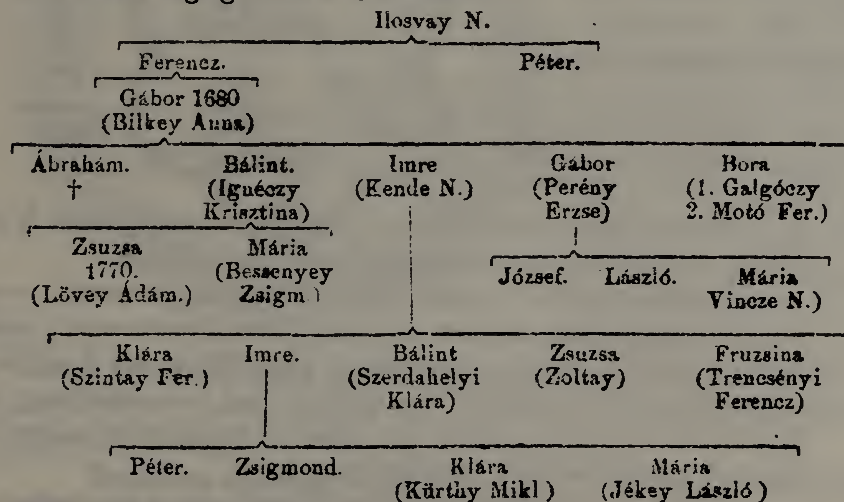
György ugyanott 1708-ban másod, 1716- 1717-ben első alispán volt [4]).

Imre Rákóczy Ferencznek, kihez már 1703-ban hozzá állott, egyik kurucz ezredese, majd tábornoka [5]).

István váradi olvasó kanonok, decretorum doctor, ymeri czimz. püspök, és egri nagyprépost volt 1544-ben [6]).

József 1784-ben Szatmár megyének aladószedője [7]).

A XVI. század közepén élt Ilosvay Ferencz, kinek ágazata a mult század végeig lehozva [8]) következő.

[1]) Szirmay Szatmár várm. II 97. 98. és 189. ll.
[2]) Regestrum Lit. Gyulafianorum Mss. Mus. Nro 2340.
[3]) Szirmay C. Ugocsa. p. 53.
[4]) Ugyanott 54. 55.
[5]) Lehoczky Stemmat. II. 198. — Szirmay C. Zemplin not. hist. 192.
[6]) Schematismus Archi Dioecesis Agriensis anni 1854.
[7]) Szirmay Szatmár várm. I. 158.
[8]) Perbeli geneologia.

E családfán Ferencz fiának Gábornak nejeül csebi Pogány Anna is iratik; s egyszersmind Imre a Kende leány férjének unokái is fiaiul iratnak [1]).

Az Ilosvay család elvan terjedve Bereg, Bihar, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa stb. megyékben. E század elején Szatmár megyében birtokosúl iratik Kis-Máda, Győr-Telek, Mátyfalván, továbbá

József maradéki birják nagyobb részben Tatárfalvát,

László maradéki Fülpösön,

Imre Danyádon,

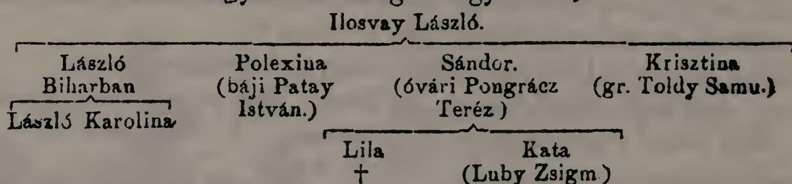
Ferencz Rákóczon, Fancsikán,

József Túrczon,

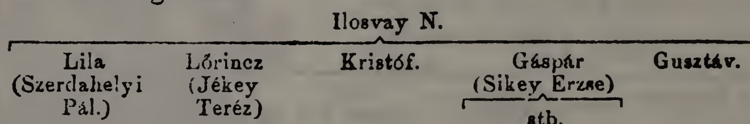
László özvegye Rákóczon,

Péter Felső-Karaszlón birtak e század elején 1806-ban.

A Szatmár megyei reform. ágazat így áll: *)

A kath. ág imez:

Bereg megyében Kálmán, a hirlapi halálozási jelentés [2]) szerint az ifjuság leventéje, a farsang áldozata lett 1858-ban.

A család czimere — mint feljebb a metszvény mutatja, — egy négyfelé osztott paizs, melynek első osztályában aranykorona, a másodikban pánczélos kar kivont karddal, a harmadikban két úszó hal, a negyedikben két élőfa látszik. A paizsfölötti sisak koronájából egy magyar férfiu emelkedik ki, vállán egy rúdon két horogról két hal (ponty) füg le. A paizst a szokásos foszladék veszi körül.

Ilosvay néven többen az irodalmi téren is tüntek fel, ámbár vajjon e családhoz tartoznak-e? nem tudjuk. Ilyen Ilosvay Péter a „Toldi Miklós“ versek irója, ki Kusalykőben, a Szilágyságban —

---

[1]) Wagner Mss. tom. LXX. p. 176.

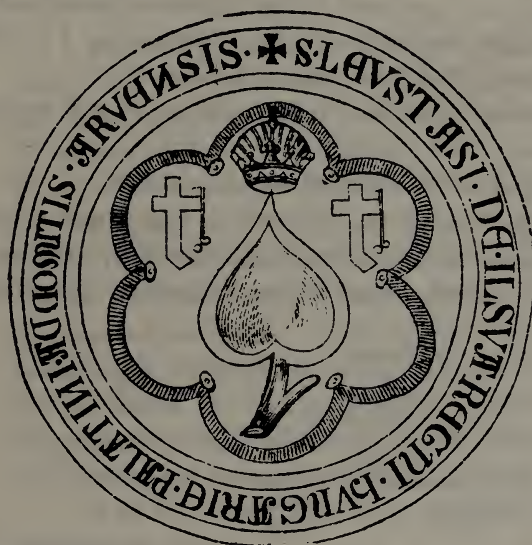
[2]) Politikai Ujdonságok 1858-ki 13. szám.

*) Kiszedés után még bővebb családfát nyervén, ez a „Pótlékkötetben‘ fog megjelenni.

ugy látszik — iskolamester vagy falujegyzője volt, és 1564 — 1574. közt virágzott. Ennek azonban igaz neve Selymes, és csak előneve volt Ilosvay. — Más Ilosvay Péter az, ki [1]) előbb Debreczenben, utóbb Wittembergában tanult, és 1562-ben a praedestinatio iránti mély gondolkozása miatt magát Csaholyban felakasztotta [2]).

Ilosvay János Meisnernek latin munkáját forditá magyarra ily czim alatt: „Élek, halok oh Jezus te benned, azért te benned bizom. Krisztus urunk születéséről való két elmélkedések.“ 1639.

Ilsvay család. A XIII. XIV. században virágzott, nevök (de Ilsva) Gömör megye Ilsva, most Jolsva egykori birtokukra viszonylik. 1350-ben élt közülök Péter, ki a Bajmócziaknak vásári kiváltságot nyert. Ennek fia Lestár (Leustach), ki Zsigmond király korában 1387-ben fő ajtónálló, utóbb Fejér vármegye főispáňja és ország nádora volt [3]) Czimer-pecsétét, mely egy koronázott falevélből áll, itt a rajz mutatja [4]). — Egyik Fia György odajárt Zsigmond királylyal a konstanczi gyülésre, és ott adatott kérésére az általa birt Privigye városnak vásári kiváltság. Masik fia Miklós váczi püspök volt 1419-ben. A család rokon volt a Lorántffy családdal.

Imbsen család. Imbsen Tivadar, Vilmos és Konrád az 1715-ki országgyülésen nyertek honfiusitást [5]).

---

[1]) Toldy F. A magyar költészet története I. 117. 139. 185. 190.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 111.

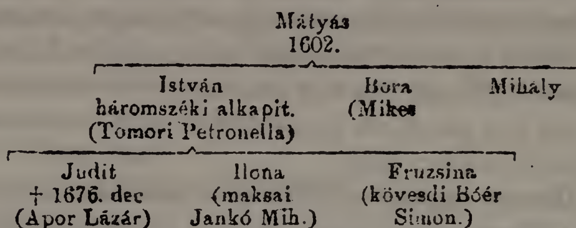
[3]) Bartolomaeides C. Gömör. 187. Lehoczky Stemmat. II. 198. — Hibáznak azok, kik a de Ilsva családot Illava, vagy Ilosvay családdal hozzák összeköttetésbe.

[4]) Eredeti okmány pecsétéről rajzolva.

[5]) 1715-ki 135-ik törv. cz.

Imecs család. (Nyujtódi †.) Erdélyben a székely földön többféle I m e c s családot találunk.

A nyujtódi Imecs család néhány tagjait a következő nemzékrend mutatja:

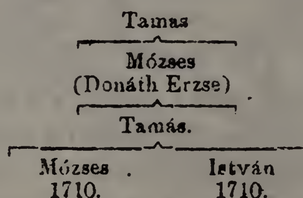

M á t y á s 1600-ban a létzfalvi országgyülésen javait veszti, emlitetik az 1602-ki medgyesi gyülésen is [1]. 1603-ban Székely Mózsessel harczol, és a Bárczán fogságba esik [2]. Ugyanakkor I s t v á n fia is fogságba került, utóbb őket Básta szabadon bocsátá [3].

M i h á l y Mátyásnak másik fia, Székely Mózses egyik vezére, elesett 1603-ban.

A család mint látjuk a XVII. század végén halt ki [4].

Imecs család. (Imecsfalvi.) Hasonlóan Háromszék most is élő primor családa [5]. Családfai törzsük a XVII. században élt I m e c s T a m á s, kitől a mult század elején történt elágazásig igy jő le a családfa:

A két utóbbi: M ó z s e s és I s t v á n a Rákóczi forradalomban vettek részt, és 1710-ben Moldvából jöttek haza kegyelemre [6].

Imecs család. (Vargyasi). A v a r g y a s i I m e c s család 1678-ki jun. 3-án Fejérvárott kelt czimeres levelet kapott, s az ugyanott 1679. jun. 14-én kihirdettetett [7].

---

1) Kállay Székely nemz. 253.

2) Wolph. Bethlen V. 410.

3) Ugyanott 498.

4) Ugyanott 364. 371. 373. — Tán téved tehát Kővári, midőn M i h á l y t 1630. táján irja elhaltnak; — Bethlen világosan beszél rólok.

5) Kállay Székely nemz. 114. — Kőváry Erdély nev. cs. 126.

6) Cserey M. Hist. 433. l.

7) Kővári, Erdély nev. cs. 126.

Imre család. (Felső-eőri.) A felső-őri Imre család egyike azon hatvannégy családnak, melyek 1582-ben Rudolf királytól vasmegyei Felső-Őr helységre uj kir. adományt nyertek [1]).

Imre család Pest megyében is virágzott, 1715-ben Imre János első, 1717-ben másod-alispánja volt Pest vármegyének.

Imre család. (Ethfalvi.) Székely család, közülök ethfalvi Imre György 1659-ben Sepsi székben assessor volt [2]).

Imre család. (Gidófalvi.) Tán egy család a följebbivel. Gidófalvi Imre András 1677. táján assessor volt szintén Sepsi székben [3]).

Ugyan ez időben élt Imre Miklós, ki Kálnokon lakó Bedő Istvántól egy szilvást kapott 1674 táján, mivel azt szekéren az ellenség torkából megszabaditá [4]).

Imreffy család. (Szerdahelyi †.) A szerdahelyi Dersffy családdal egy törzsből, a Győr nemből (genus) ered, mint e munka III. köt. 286 lapján emlitők. A XIII. században élt Dersnek egyik fia Miklós (1336 — 1356) többek közt nemzé Jánost (1376.) kinek fia volt Imre alapitó és névadó törzse az Imreffy-aknak.

A család a XVI. század elején kezde emelkedni. Imreffy Mihály 1505-kén jelen volt a rákosi országgyülésen [5]). 1514-ben II. Ulászló királynak már fő-lovászmestere volt [6]). Jelen volt 1526-ban a mohácsi ütközetben hol török-fogságba esett, de Ibrahim nagyvezértől szabadságát visszanyerte [7]). II. Lajos király eleste után I. Ferdinand pártján állott, és jelen volt ennek koronáztatásán is, a midőn már a nagyságosok rendén állott, és a midőn Nádasdy Tamással együtt Buda várkapitányává neveztetett. Ennek fia ismét

Mihály 1552-ben élt [8]), és nemzé Pétert, kinek Perneszy Zsófiától fia volt

János, ki Erdélybe szakadt ki, Bocskai István által 1605-ben a lippai ráczok megfékezésére küldetett ki [9]). Báthori Gábor fejedelem

---

1) Lásd e munka II. köt. 34. l.
2) Kállay Székely nemz. 253. l.
3) Ugyanott.
4) Ugyanott.
5) Jászay A magyar nemz. napjai a moh. vész után 157.
6) Wagner Diplomat. Sáros. p. 400.
7) Jászay id. h. 453.
8) Lehoczky Stemmat. II. 200.
9) Wolgh. Bethlen Hist. VI. p. 317.

alatt annak egyik legkedvesebb tanácsosa — de rosz tanácsosa volt, ki fejedelmének erkölcseit aláváló hizelgéseivel [1]) és kedvhajhászó csapodárkodásaival megvesztegetni segitett. Saját nejét eladta a kéjelgő Báthorinak, és ezért nyeré Alvinczet, Somlyót, Diószeghet [2]). 1608-ban Kornis Zsigmonddal követségben járt Kassára [3]), hogy a fejedelemség iránt Illyésházy István nádorral egyezkedjék, melynek következtében Báthori a bécsi békekötést elfogadta, és némely föltételek alatt Erdély fejedelmének elismertetett. Jánosnak fia ismét

Mihály volt, ki családját sirba vitte.

Imreghy család. (Imreghi †.) Zemplin vármegye kihalt ősi törzsökös magyar családa, mely a Kaplon nemből vette eredetét, és Zemplin megyei Imregh helységről kapta nevét.

A Kaplon nemből származott Imreghy Dienesnek fia András 1310-ben Kylvassan, Belvassau, és Enye-Teleke nevü Szatmár megyei birtokait elcserélte Zemplin megyei Gerebse, Géres, és Kőres Zemplin megyei birtokokért István bánnak István, Vid, és Miklós fiaival [4]).

Később 1350-ben nevezett Dienesnek fiai, András és Dienes Szatmár megye Sályi helységet a Csaholyi család ősei egyikével Ábrahámnak Péter fiával cseréltek el.

1436-ban élt a családból Imreghy Sebestyén, kiben a családnak magva szakadt, és többi közt Géres birtokukat utánnuk a Géressy-ek kapták adományban [5]).

A családfa igy áll:

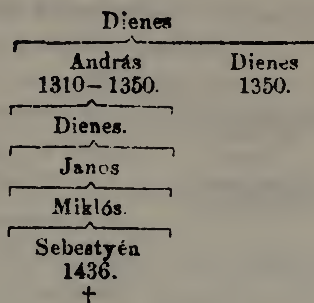
[1]) Kemény János, Önéletirása kiadta Szalay L. 30. l. ezt irja róla: *„Az emlitett Imrefi publice nem átallotta azzal hizelkedni s dicsekenni: Ha — ugymond — volt Nagy Sándor, az is jobb és virtuosusabb nem volt Bátori Gábornál; ha volt Sándornak Parmenioja, tanácsosa, nem alábbvaló van Báthorinak is Imrefi Jánosa.“*

[2]) Böjthi G. Engelnél Monumenta Ungr. p. 277. *„Joannes Imrefius, qui uxorem suam Principi prostituerat.“* — és p 34. irja: *„Quidquid enim auri argentique in publicum inferebatur aerarium, id omne nobilissimae duae foedo corporis quaestu meretrices Dengelegiana, et Imrefiana, tam audaci interse partiebantur insolentia, etc.*

[3]) 1608-ki 19. törv. cz.

[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 83. 291. 293. 369.

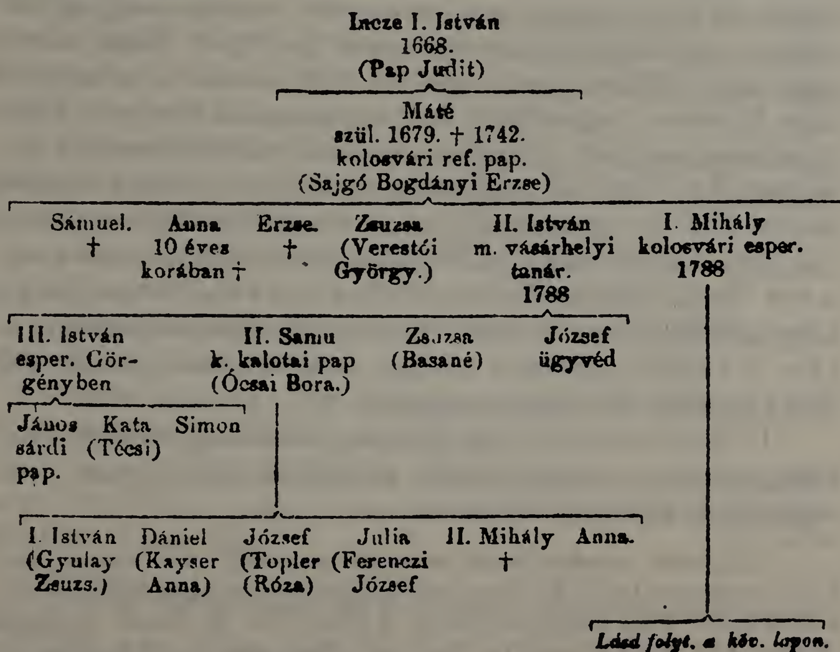
[5]) Szirmay Szatmár várm. II. 124.

Inakody család. A XVII. század elején birtokos Somogy vármegyében Inakody György, ki 1608-ban Pápa várában számol atyjafiával nemes Agha Mátyással [1]).

Inánczy család. Zemplin vármegye kihalt családainak egyike [2]).

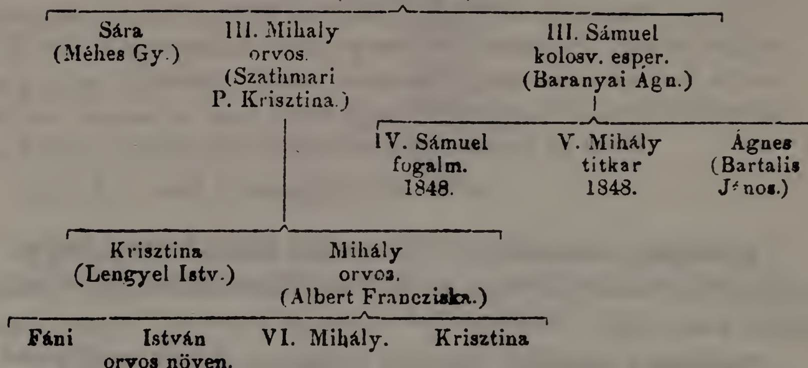
Incze család. (Baczoni.) Háromszéki székely nemes család. Fészke Nagy-Baczon. Ismert törzsük Incze **István**, ki következő családfát alkotott:

---

[1]) Eredeti kézirat.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 83.

A családfa törzsének Istvánnak Pap Judittól 1679-ki sept. 23-án született fia Máté. Iskoláit Udvarhelyen, 1697 től Kolosvárott járta; azután három évig a zilahi iskola igazgatását vivé. 1706-ban a külföldi (belgiumi) akademiákra ment, és ott Franequerában irta értekezését „De Polytheismo Gentium." A németországi egyetemeket is meglátogatván, hazatérése után gr. Teleky Mihály udvari papja, majd 1708-ban szigeti pappá lőn. 1709-ben nőül vette bogdányi Sajgó Erzsébetet, Sajgó Mihály volt szigeti papnak Borosjenei Annától született leányát [1]). 1741-ben a kolosvári ref. kollegiomban a bölcsészet és keleti nyelvek, utóbb négy év mulva a theologia tanárává tétetett. 1720 ban ugyanott első pap, és curator lett. Meghalt 1742-ki sept. 19-én kora 63. évében. A táblázaton látható hat gyermeke közül az első három nálánál előbb elhalt. Zsuzsa Verestói Györgynek a kolosvári kollegiomban bölcsészet és mértan tanárának neje volt. István, ki a leydeni akademián is tanult, utóbb m.-vásárhelyi tanár lőn. Mihály pedig Kolosvárott tanárkodott [2]).

II. Istvánnak fiai közül II. Sámuel előbb Angolországban tengerész tábori pap, utóbb Erdélyben koloskalotai pap és esperes, kinek mindnégy fia kormányi hivatalnok.

[1]) L. Felette mondott halotti beszéd ily czim alatt: Az Izrael fiaitól eltemettetett, de Istentől megelevenitett Mózses stb. szathmári Pap Zsigmondtól. Kolosv. 4r. És Huszti Györgytől „Sacerdos mysticus vir Dei etc." Ezek után irt rólok Benkő is: Transylv. gener. II. p. 460. Az ujabb nemzedék genealogiája Török Antal közlése. — L Bod P. Magyar Athenását is 345 lap.

[2]) Benkő Jos. Transylvania gener. II. 277.

III. István (II. István fia) görgényi esperes, kinek fiát Jánost a sárdi papot 1848-ban az olá tábor ölte meg.

Máténak fia I. Mihály kolosvári esperes volt, ennek fia III. Mihály orvos, ennek fia IV. Mihály szintén orvos, és ennek fia VI. Mihály is orvosi pályára készül.

III. Sámuelnak fia IV. Sámuel fogalmazó és V. Mihály titkár 1848-ban a főkormányszéknél.

Incze család. (Csik-Delnei.) Csik székely család, melyből 1611-ben Intze Balás fel-csikszéki főjegyző volt [1]. Intze Klára 1726-ban Csató Mihályné.

Intze Gáspár 1794-ben dézsmaszedő a Kőhalmi székben.

Egy ága a családnak Alsó Fejér megyébe szakadván, ott József szolgabiró volt még 1836-ban is. Fia Domokos, leányai Ágnes Kovács Istvánné, Klára stb.

Incze család (Illyefalvi). Ezek közül 1775-ben él Istvánnak fia Sámuel [2].

Mihály 1794. Illyefalván jegyző.

Incze család. (Lisznyói.) Háromszéki székely család. Közülök Ferencz, Déván reform. lelkész és egyházi jegyző volt. Több munkát adott ki. Meghalt 1772-ben. Hivatalában fia István követé [3]. Valószinüleg ennek fia István 1794-ben szegények ügyvéde. Egy másik István jelenleg ügyvéd M.-Vásárhelyen.

Incze család. (Száraz-ajtai). Egy ág Kraszna megyébe szakadt, hol Ferencz még 1840-ben főszolgabiró. Károly 1843-ban, s azon innen 1847-ig ugyanott megyei aljegyző.

Incze család. (Martonosi). Ezek közül Mihály gidófalvi pap volt; ennek fia Dávid [4]) 1788 – 1794. vásárhelyi tanár.

Incze család. (Harasztosi.) Közülök István 1794-ben Aranyos szék levéltárnoka.

Incze család (Kis- és nagy-solymosi). Kis-solymosi Incze Ferencz 1848-ban dézsi kamarai ügyvéd.

Nagy-solymosi Incze Ferencz (idősb) a jénai ásványtani és altenburgi növénytani s magyar természet vizsgáló társulatok tagja, meghalt 1853-ki mart 8-án.

---

[1]) Kállay Székely nemz. 253. l. és Benkő Csik-Gyergyó és Kászon leírása 55. l.

[2]) Benkő Transylv. gener. II.

[3]) Ugyanott 488.

[4]) Ugyanott p. 575.

Incze család. (Nagy-ajtai.) Közülök nagy-ajtai Incze Mihály erdélyi főkormányszéki nyugalmazott hites jegyző.

Incze család. (Zalányi). Közülök zalányi Incze Dániel nagy-enyedi ref. főtanoda igazgató tanára. Meghalt 1856-ban.

A háromszéki Inczék közül Incze Gergely Magyarországra Krassó megyébe szakadt, és ott Miklósvár széktől 1840. mart. 16-án kelt nemességi bizonyitványát 1741. aug. 2-án tartott közgyülésen kihirdetteté; jelenleg azonban Krassó megyében ily nevü család nem létezik.

Inczédy család. (Nagy-váradi, nemes és báró.) A család magát Dalmátiából eredezteti [1]), honnan törzs-őse Icsvics vagy jobban Icsevics Márk 1480-dik év táján Mátyás kir. korában jött Magyarországra, és a törökök ellen vitézül harczolt; s ki — állitólag — Dalmátiában többi közt Ince, vagy Incze helységét is birta; ennek fia volt Icsevics Tamás ezredes, ennek fiai Mátyás és Péter [2]) régi nemességüket megerősitő czimeres levelet nyertek Rudolf királytól; és miután Péter magnélkül halt el, Mátyás Bihar megyébe telepedve, dalmata nevét régi dalmacziai birtokukra emlékeztetőleg Inczédy-re változtatá, és ekkor vagy később nagy-váradi előnevet veve föl.

A család leágazása következő:

---

[1]) B. Inczédy fölötti halotti beszédben 1752-ben mondatik: „Domestica Intzedianae Familiae tabularia testantur."

[2]) Kőváry-nál e Péter helyett Gergely áll, valószinüleg hibából, mert Kőváry csak Benkő után dolgozott, én a Benkő által használt halotti predikatziókat olvasám.

I. tábla.

Icsevics márk
1480. tájt.

Icsevics Tamás
Ezredes

Inczédy Matyás
armalist kap.

Péter
†

Mihály
† 1658.
(1. Vadas Judit.
2. Csókási Kata.)

II. Mátyás
† 1678.

I. Péter.
† 1674.
(1. Gazda
Mária
(2. Szigethy
Sára)

II. Péter
Fejér főisp.
(Diósi Druz.)

III. Sámuel.
Torda v. főbiró
(Enyedy Jul.)

László
főkorm. tan.
† 1829 jul. 31.
(b. Kemény Kata)

László
(Thuri
Kata)

Kata
(Toroczkay
László)

Sámuel
(Mohai
Kata

Anna
1. (Zeik
László)
2. Lészay
Lajos.)

Sándor
† 1844.
(gr. Beth-
len Bora)

Zsuzsa
(Barók
János)

Julia
(Bokros
Lajos)

Karolina
(Vass
Fer.)

Zsigmond
őrnagy

III. Péter. Teréz.

Zsigmond
(Cserey
Kriszt.)

Klára
(Szil-
vassy
János)

I. Pál
† 1704.
táb. üln.
(Lipcsey
Klára)

Lásd II. tábl.

György.
fő posta
mester
(Kereszt-
tes Bora)

Krisztina
(1. ayári Inczédy Istv.)
2. Buda Gaspár)

Bora
Benkő
István)

Mihály
1685.
Nádud-
vari
Anna)

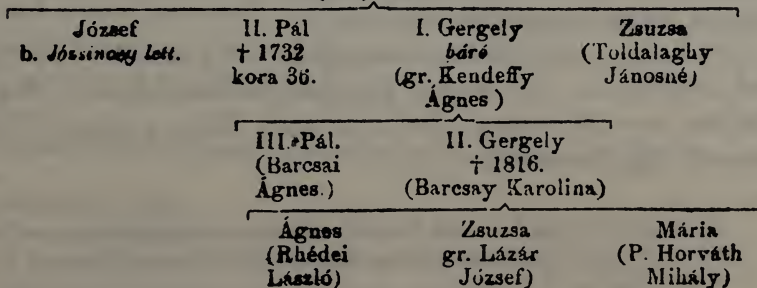
L. III. tábl.

Erzse
(Sárossy
János)

Kata
(Harin-
nai
Fer.)

II. tábla.

I. Pál *ki az I. táblán.*.
† 1704.
táblai üln.
(Lipcsey Klára)

III. Tábla.

II. Mihály *ki az I. táblán.*
1685.
(Nádudvari Anna)

I. Sámuel
báró
(Lészay Anna)

II. Sámuel (Vitéz Éva) — II. György (gr. Vas Ágnes) — István (Bánffy Ágnes) — Mihály † — Teréz. — Ágnes.

II. Sámuel (Vitéz Éva): Teréz (Könczei József)

II. György (gr. Vas Ágnes): IV. Sámuel. (Haller Zsóffa) 1819.

István (Bánffy Ágnes): Ágnes (Vucr Márt.) — Anna (Székely Ján.) — József (Keczeli Ágn.) — Erzse (Keczeli And.) — Mihály (Halfaludy Druzsa)

József (Keczeli Ágn.): Zsigmond (Simándi I.) — Zsuzsanna (1. Kőszeghy László 2. Vita Sámuel).

Mihály (Halfaludy Druzsa): László. (Becze I.) — Gergely (Tarcza Róza)

László (Becze I.): László. 3 leány

Gergely (Tarcza Róza): Jozefa (Tarcza Ján.)

Inczédy I. Mihálynak, ki 1658-ban halt meg, — mint az I. táblán látjuk, — két neje volt; az első Vadas Judit a második Csókási Kata, Csókási Györgynek leánya, ki által az Inczédy-ek Bornemisza Annával, Apaffy Mihálynéval jutottak rokonságba; és ez összeköttetés volt oka, hogy nevezett Mihály oda hagyva nagyváradi curiáját [1]) Erdélybe telepedett, nagyobb előlépés reményében. Első nejétől gyermekei II. Mátyás, III. Péter és Zsigmond; a másodiktól I. Pál, György, II. Mihály, Kata Harinnai Ferencz, és Erzsébet Sárossy Jánosné születtek.

I. Mátyás — valamint testvérei is — Apaffy fejedelemnél állt kegyben, vagy hivatalban. Midőn Apaffynak egykor — mint Bethlen irja [2]) eszébe jött az özvegy Báthori Zsófia szépsege, nejétől Bornemisza Annától elválást tervezve, Inczédy Mátyást küldé ahoz, hogy őt megkérje. Azonban az éktelen házasságnak az urak igen ellene voltak. Meghalt Mátyás magnélkül 1678-ban.

I. Péter, ki 1667-ben követségben járt a portára [3]) Apaffynál belső kamarás volt, és a lengyel királyhoz járt követségben. Meghalt 1674-ben kora 36. évében. Első neje Gazda Mária, a második Szigeti Sára volt. Egy fia maradt.

---

[1]) Id. halotti beszéd. L. róla Szalárdy Siralmas krónika 411. l.
[2]) Gr. Bethlen Miklós önéletirása. Kiadta Szalay László. 392.
[3]) Gr. Bethlen id. h. 420. l.

II. Péter, ki Fejér vármegye főispánja volt. Ennek Diósi Druziannától fiai III. Sámuel és Zsigmond [1]).

III. Sámuel Torda megyének főbirája volt 1794-ben. Enyedy Juliannától fia László, val. bel. titkos, és erdélyi kormányszéki tanácsos, és a kolosvári reform. collegium igazgatója volt. Meghalt 1829-ki jul. 31-én kora 53. évében. B. Kemény Katalintól († 1844) gyermekeit az I. táblán láthatjuk, kik közül Sámuel nevét a forradalomban ismeretessé tevé [2]).

Zsigmondnak az őrnagynak gyermekei Péter és Teréz.

Ez ág nemes-rendü maradt.

I. Mihálynak I. Zsigmond fia Cserey Krisztinát [3]) vette nőül, de csak egyetlen leánya maradt Klára Szilvási Jánosné.

György (I. Mihálynak fia) Apaffy Mihály titoknoka volt. Keresztesi Borbálától csak két leánya maradt. Krisztina előbb nyári Inczédi Istvánné, utóbb Buda Gáspárné; és Borbála Benkő Istvánné [4]).

I. Pál (I. Mátyásnak fia) kinek utódait a II. táblázat mutatja; előbb Apaffy udvari kincstárnoka, majd az öszves fiscalis uradalmak igazgatója [5]), végre pedig kir. táblai ülnök lön. Meghalt 1704-ben. Nejétől Lipcsey Klárától négy gyermeke született: *a*) József, ki báróságot szerezvén, nevét Józsinczy-ra változtatá. Ezt és maradékait lássuk a *Józsinczy családnál*. — *b*) II. Pál ki nőtlen korában 1732-ben halt meg; — *c*) Gergely, kiről alább szólandunk, — és *d*) Zsuzsanna Toldalaghy Jánosné.

A most emlitett I. Gergely M. Terézia király asszonytól József testvérével együtt báróságra emeltetvén, mig József testvére s illetőleg ennek fiai nevüket Józsinczi-ra változtaták, I. Gergely megmaradván az Inczédy nevezet mellett, ágazatát e néven terjeszté le. Neje b. Kendeffy Ágnes volt, kitől két fia maradt: III. Pál Barcsay Ágnes férje, magtalanul halt el, és II. Gergely.

II. Gergelynek (ki 1816-ban halt meg) Barcsay Karolinától szintén csak leányai maradtak: Ágnes Rhédey Lászlóné, Zsuzsanna gr. Lázár Józsefné, és Mária Petrichevich Horváth Mihályné. S igy ezen bárói vonal fi-agon kihalt.

---

[1]) Kőváry szerint Zsigmond, mert az id. halotti beszéd szerint Ferencz másik fia.

[2]) Kővári id. h. 127.

[3]) Cserey Mih Hist. 37.

[4]) Id. halotti beszéd.

[5]) Idéz. halotti beszéd, és Cserey M. Hist. 125—6 l.

Hátra van még I. Mihálynak II. Mihály nevü fiáról szólanunk, kinek ivadékát a III. tábla tünteti föl.

II. Mihály előbb fő-postamester, majd kincstárnok lön Erdélyben, és 1685-ben a bécsi udvarhoz követségben is küldetett [1]. Nejétől Nádudvari Annától született fia I. Sámuel, ki szintén báróságot szerzett, és nejétől Lészai Annától következő gyermekei maradtak:

a) II. Sámuel báró, kinek Vitéz Évától csak egy leánya Teréz, Könczey Józsefné maradván, ágát bezárta.

b) II. György báró, gr. Vass Ágnestől fia IV. Sámuel, kinek neje gr. Haller Zsófia.

c) István báró, kinek b. Bánffy Ágnestől egyik fia József nejétől Keczeli Ágnestől nemzé 1) Zsigmondot (kinek neje Simándi leány) és 2) Zsuzsannát előbb Kőszeghy Lászlónét, utóbb Vita Sámuelnét. Másik fiának Lászlónak utódai a táblán láthatók.

d) Mihály,

e) Teréz, és

f) Ágnes, magnélkül haltak el.

Az Inczédy család Apaffy korában Alvinczen és Borbereken is nyert jószágot, s azzal együtt az ott fekvő Zrebernyik várát, mely az e családból kiszakadt Józsinczy családra mene által.

A család nemesi czimere, melyről Inczédy III. Péter 1757-ben vett czimeres levelet [2], a paizs kék udvarában álló arany grif, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján panczélos kar kivont kardot tart. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

A bárói czimer — mely a bárói diplomában adatott, és melyet följebb a metszvény is ábrázol, következő: a fenálló hadi paizs öt udvarra osztatik, ugy hogy a paizs alsó részében gula gyanánt nyúlik be egy osztály. A paizs közepét pedig hatodik osztály gyanánt az ősi czimer paizsa (kék mezőben kardos grif foglalja el). Az 1. osztály kék mezejében hátulsó lábain álló oroszlán zöld koszorút tart. A 2-ik udvarban egyfejü sas repül, fölötte három csillag ragyog. A 3-ik udvarban ezüst kereszt látszik. A 4-ik mezőben bástya-fal fölött horgony áll. Az 5-ik gula alaku alsó osztályban ismét egyfejü sas repül. A paizst bárói korona fedi, azon két koronás sisak áll, a jobb oldaliból a kardos grif, a

---

[1] 1685-ki oct. 24. art. 1. Kőváry szerint. — Az idéz. halotti beszédben „*Magister scrinii Libellorum, seu Registrator Provincialis-nak*" iratik; ugyan e hivatalt előbb testvére György is viselé, s azután lett csak titoknok.

[2] Collect Herald. Nro 60.

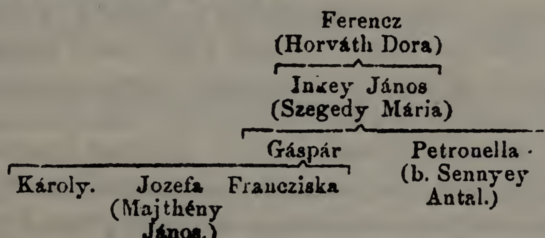
bal-oldaliból sas-szárny emelkedik. A sisakról szokásos foszladék hullámzik le [1]).

Inkey család. (Pallini.) A pallini Inkey család, mely a Dunántúl, sőt Horvátországban is birtokos, egyike azon vidék jelentékenyebb és gazdagabb családainak.

Nemessége — állitólag — 1419-ben erősittetett meg [2]).

Családi közlemény hiányában a család teljes nemzék-rendét nem közölhetvén, csupán töredék-ágazatot, és a család némely ismertebb tagjait emlithetem meg.

A nemzékrend egyik ágazat-töredékét képezi egy perbeli adat szerint a következő kimutatás:

Inkey Ferencz országgyülési követ, 1812-ben a határvizsgáló országos bizottmány tagja [3]).

Inkey Ádám 2000, és János 2500 frtot ád 1812-ben a Ludoviceára [4]).

Inkey Imre, ki 1827-ben a m. akademiára ezer forintot ajánlott [5]), utóbb cs. kir. kamarás, 1842-ben Zólyom vármegye főispáni helyettesévé [6]), utőbb valóságos főispánjává neveztetett.

Inkey József, Lajos, Zsigmond és Ifigenia testvérek, élők 1857-ben.

Inkey Ferdinand cs. kir. kamarás 1858-ki május 1-én tartotta fényes lakodalmát nejével striteczi Deym Ludmilla grófnővel. Lakása Horvátország szélén uradalma székhelyén Raszinyán.

Inkey János nep. cs. kir. kamarás meghalt 1840-ki oct. 30-án. Nejétől báró Majthényi Erzsébettől fia Eduard szül. 1803-ban; mint cs. kir. huszár kapitány 1841-ben lett cs. kir. kamarás; utóbb ezredes,

---

[1]) A czimer szinei, — bár azok a metszvényen megjelölve vannak, — a leirásból kihagyvák, mert bizonyos meghatározására nincsenek adataim.

[2]) Goth. geneal. Taschenbuch d. Freyh. H. 1859. 301.

[3]) 1812-ki 4 törv. cz.

[4]) 1812-ki 2. törv. cz.

[5]) 1827-ki 12. törv. cz.

[6]) „Világ" pol. hirlap 1842-ki jan. 29. 9. szám.

és 1856-ki jun. 17-én ausztriai birodalmi bároságra emeltetett. Neje 1837-ki febr. 8-kától walsuganai Cibini Mathild. (Szül. 1821. juniás 8.).

Institoris család. (Mosóczi.) Aradmegyei birtokos család. Eredetét — mint előneve mutatja — a nyitramegyei Mosócz helységből vevé. Egyik ágazata több evang. lelkészt mutata fel. Ilyen volt Institoris Illés a Zsolnán lakott evang. lelkész Institoris Mihálynak fia, ki 1691-ben Jenában járt az egyetemben. Hazajövet előbb Lőcsén, utóbb beszterczei lelkész lön. Meghalt 1720-ban [1].

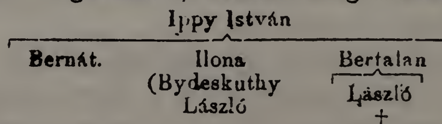
Institoris Gábor szül. 1732-ki jan. 12-én Gyöngyösön, szintén járt Jenában. 1761-ben pappá avattatván, előbb kassai, utóbb pusztafödémesi ev. lelkész lön. 1794-ben Pozsonyban a „Halál és utolsó itélet elleni vigasztalások" czimü könyvecskét adott ki [2].

Mosóczi Institoris Mihály a multszázad végén pozsonyi ev. lelkész volt; és egy beszédje „Gyökeretlen fa" czim alatt nyomatott ki. Meghalt 1803 ki octob. 7-én.

A család egyik ága Arad megyébe származott, hol birtokot szerze. Ott él e század elején mosóczi Institoris Györgynek fia Sámuel. Továbbá m. Institoris János és Ignácz.

Ez utóbb emlitettek közül János 1838—47-ben Arad vármegye főjegyzője; — Ignácz pedig 1838-ban esküdt, 1841—47-ben alszolgabiró volt.

Ippy család. (Ippi †). Kraszna megye kihalt családainak egyike. Birtokosak voltak Krasznában Ipp, Felső-Kaznacs, Cserése, Márta, Néháza, és Szék; Biharban Széplak, Baromlak és Kőre helységekben 1549-ben. Végivadékai, a kikben fi-ágon el is enyésztek, ezek:

Birtokaikba leány-utódaik örökösödtek, mig Ippra adományt nyert Bydeskuthy László 1598-ban Báthori Zsigmondtól, a hol magát 1599-ben statuáltatta.

Ipolffy család. Kihalt család. Közülök Ipolffy Miklós 1536-ban Szepes vár kapitánya volt [3].

---

[1]) Jena Hungarica 34.

[2]) Ugyanott 69. — A család több ev. lelkész tagjairól még olv. Bartolomaeides Memoria Hung., qui Wittebergae studuerunt. 243 262. 265. l.

[3]) Sperfogel Annal. Scepus. Wagner Antal. Scepus tom. II. p. 186.

Irányossy család. 1752-ben M. Terézia király asszonytól nemesitetett meg. Czimere függőlegesen kétfelé osztott paiz, a jobboldali osztály ezüst udvarában a baloldalból egy kétfejü fekete sasnak fele része nyúlik ki. A baloldali osztály vörös udvart mutat, mely közepén egy vizirányos arany csikolat által kétfelé oszlik, és alól felül egy arany kagylót mutat. A paizsfölötti sisak koronájából két egymást elfedő vörös sasszárny nyúlik ki, és annak közepén az arany kagyló látszik. Foszladék jobbról ezüst-kék. balról arany-vörös [1]).

Iratossy család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorában áll [2]).

1527-ben Iratossy Mihály deák Ugocsa vármegye jegyzője volt [3]).

1646-ban Iratossy János s.-ujhelyi reform. lelkész [4]).

Irinyi család. (Irinyi.) Szatmár vármegyei régi nemes család, mely nevezetét azon megyei Iriny helységtől vette, és azon helységnek most is birtokosa, ezenkivül e század elején közbirtokos még azon megyében Körtvélyes, Mező-Petri, Endréd, Portelek, Ecsed, Rohod, Parasznya, Mátészalka, Sándorfalu, Kocsord, Győrtelek helységben, továbbá Irinyi Antal özvegye Penészlek, és Nyir-Megyes; — Irinyi László özvegye Farkas-Aszó, Gebe, Kis-Hódos; — és Mihály Hodasz helységben iratnak közbirtokosokul [5]) (1807).

A család törzsei Vid Venczel és László testvér atyafiak IV. László magyar király alatt Csehországban Stilfrit váránál a Morva folyam mellett az ellenség királyát Ottokert földre teritvén, és annak fiát Marcellinust elevenen megfogván, lánczra kötve szolgáltaták át, miért IV. László királytól 1278-ban Szatmár vármegyei Iriny nevü földet nyerték adományban [6]).

A család czimere is a följebbi jelenetre czéloz; t. i. a paizs udvarában az ifju királyi herczeg áll fényes öltözetben, melljén csillag ra-

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.
[3]) Szirmay C. Ugocsa p. 16 56.
[4]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 154.
[5]) Szirmay Szatmár várm. II. 21. 24. 29. 30. 33. 65. 80. 85. 91. 104. 106. 113. 117. 120. 176. 276.
[6]) Ugyanott II. 32. Lásd Fejér Cod. Dipl. tom. V. vol. II. p. 2500.

gyog, és lánczon lábánál veres bársony párna királyi koronával és pálczával látszik [1]).

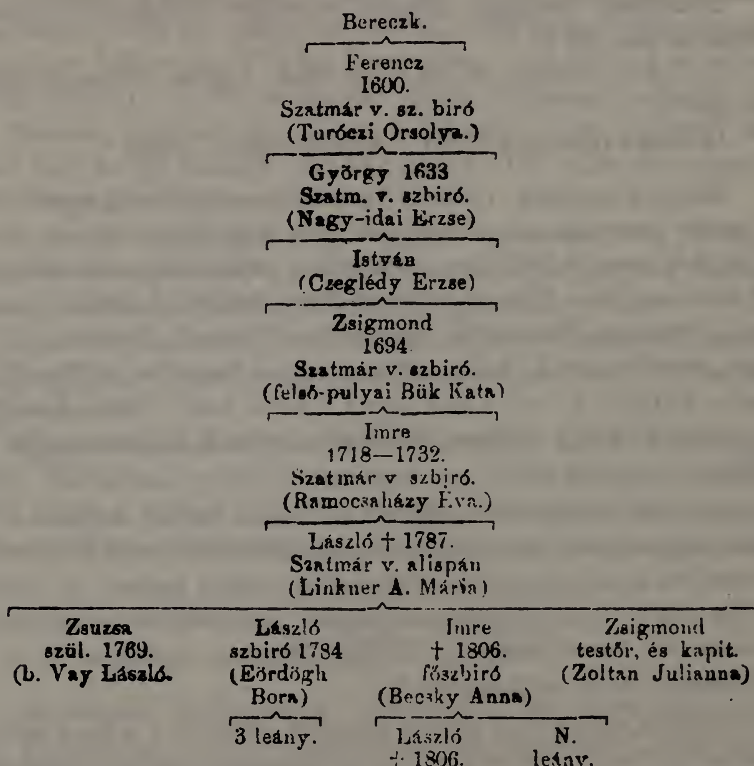
1420-ban élt Irinyi Tamás, ki egészen birta Irinyt [2]).

1595-ben Irinyi György Szatmár vármegye alispánja volt [3]).

1597-ben I. András ugyanazon megye jegyzője [4]).

A családfa egyik ágon a XVI. században (1580. táján élt) Irinyi Bereczktől következőleg sarjadzott le: [5])

I. tábla.

Egy másik ágazat, melyet a följebbivel összekapcsolni adatok hiányában nem lehet, következőleg jő le a család a mai napig:

---

1) Ugyanott.
2) Szirmay Szatmár várm. II. 32.
3) Ugyanott I. 128.
4) Ugyanott I. 135.
5) B. Vay László: Német hivség 318. 371. stb.

II. tábla.

István
(bájogi Hégen Szénás Mária)

István
1734 — 1738.
Szatmár v. föcz. biró.
(Becsky Krisztina)

I. Antal. Szatmár v. fszbiró 1765 — 1778 (1. Magos Mária 2. Barta Erzse)	István testőr †	Ferencz katona †	Imre tbiró 1806.	Anna (Göcz Fer.)	Krisztina (Göcz Fer. 2-dik neje.)

I. Antal gyermekei:

1 től Kata (Vay Ádám)	II. Antal † a török háborúban.	Julianna (Ibrányi Mih.)	Teréz (Eördögh Dániel)	Tamás (1. Czóbel l.) 2 Ibrányi)

Tamás gyermekei:

Ágoston (Halassy Luiz)	István (nyujtódi Farkas Hermina)	Judit (Bagossy László)	Bertalan huszár ezr. (b. Vécsey l.)

Ágoston gyermekei: Endre. — Gerő. 1859. — Irén.

István gyermekei: Leona. 1859. — Szerena. 1859.

I. Antalnak
2-dik nejétől gyermekei:

Klára (Dessewffy János)	Ignácz (Kelcz l.)	Krisztina (Orosz)	András (Gerzon Teréz)

Ignácz fia: Antal

Az I. táblán látható Ferencz 1600-ban Szatmár vármegye szolgabirája [1]. Fia György 1633-ban ugyanott szolgabiró [2]. Unokája Zsigmond 1694-ben szintén szolgabiró [3]. Ennek fia

Imre 1718 — 1732-ig ugyanott szolgabiró [4], és talán ő 1734-ben házi fő-adószedő [5]. Nejétől ramocsaházi Ramocsaházi Évától fia

László 1746-ban jegyző, 1754-ben házi adószedő, 1778 — 1784-ben másod alispán volt. Meghalt 1787-ki sept. 29-én. Nejétől udvarhelyi Linkner Anna Máriától következők: [6]

[1] Szirmay Szathmár. várm. I. 131.
[2] Ugyanott I. 132.
[3] Ugyanott I. 133.
[4] Ugyanott I. 134.
[5] Ugyanott I. 138.
[6] Vay, Német hivség 318.

a) Zsuzsanna szül 1769-ki febr. 7-én, egybekelt báró Vay Lászlóval 1787-ki jun. 27-én.

b) László 1784-ben Szatmár vármegye alszolgabirája volt. Nejétől lászlófalvi Eördögh Borbálától három leányt nemze.

c) Imre 1790 — 1796-ban al- utóbb fő-szolgabiró. Meghalt Irinyben 1806-ki dec. 27-én. Nejétől tasnád-szántói Becski Annától született fia László, ki 1806-ban halt meg, és egy leánya.

d) Zsigmond előbb m. kir. testőr, utóbb a fölkelő nemességnél kapitány. Neje csepei Zoltán Julianna.

A II. táblázat élén álló Istvánnak neje bájogi Hégen Szénás Mária volt. Ettől fia István, 1732-ben al-, 1734—38-ban fő szolgabiró [1]), kinek tasznád-szántói Becsky Krisztinától több fia közül

I. Antal 1765—1778-ban Szatmár vármegye főszolgabirája [2]) volt. Első nejétől Magos Máriától öt, — második nejétől Barta Erzsébettől szintén öt gyermeke maradt, mint a táblázaton láthatjuk. Első nejétől Tamás fia terjeszté a családot. A másodiktól Ignácznak és talán Andrásnak is vannak gyermekei.

III. tábla.

Még egy ágát ismerjük a családnak, melyet az előbbiekhez szintén nem kapcsolhatunk. Ennek legutóbbi nemzedékét a következőkben láthatjuk:

Irinyi János
szül. 1787. † 1856.
(Joannovich Róza)

János ismert vegyész.	Victoria (Vulkán János)	József szül. 1822. † 1859. iró (nőtlen).	Lila (Gozman János)	Antonia (Derecskei Antal)	Rozália (Kopócsy Mihály)

János a családapa, Zsákán szül. 1787 ki jan. 6-án és Biharban a n.-létai uradalom igazgatója volt közel 40 évig. Szorgalmas s erélyes gazda, s értelmes gazdászati iró is. Birt Vértesen. Meghalt 1856-ki april 15-én [3]). Egyik fia József szül. Albisen 1822-ben.—1848 előtt a Pesti hirlap dolgozó társa. Kiadta uti naplóját franczia- és angolországi utjáról. Irta ‚Béla' regényt, és forditá ‚Tamás báty kunyhóját.' Legutóbb szintén a journalisticai pályán müködött s a protestantismus

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. 134.
[2]) Ugyanott. 135.
[3]) Vasárnapi ujság 1858-ki 13. szám, hol arczképe s életrajza áll.

érdekében kevéssel halála előtt egy jogtörténelmi müvet adott ki. Meghalt hirtelen szivgyuladásban Pesten 1859-ki febr. 20-án [1]).

Irmai család. (Nyárad-Gálfalvi) Erdélyben e neven Irmai István 1794-ben kormányszéki irnok, 1815-ben jegyzőkönyv hivatali segéd, azon évben fogalmazóvá elémozditva.

Iróffy család. Közülök Iróffi Márton a Szilágyságban birtokos.

Irsay család. (Irsai.) Régi nemes család, melynek okleveles nyoma már 1395-ben eléfordul [2]). Birtokos Heves és Pest megyében ez utóbbiban a család vezeték- s előnevét adó Irsa helységben.

Irsay János 1560-ban János választott királytól Beleznán, Szelesztyén, Csotorofalván, Veletén, Sófalván, és Husztközön a Chiarlai Literati Domokos hütlenségi bélyegen elkobzott rész-jószágokat, és Marmaros megyében a huszti curiát mindkét ágra adományban kapja [3]).

1715-ben Irsay András és Pál többekkel, ugymint Röth Istvánnal, Varacskay Andrással és Buzogány Mihálylyal a pestmegyei Alberti puszta iránt Szeleczky Márton és nejének Sokoray Erzsébet beiktatásának Váczon febr. 7-én. A nevezett pusztát a fentebbiek birták, de 1715-ki jul. 4-én N.-Szombatból Simonchich itélőmester, tanácsos és kir. személynökhez kir. parancs kelt, a pusztának tőlök elvétele végett [4]).

1721-ki május 24-én runyai Soldos István és János Soldos Tamásnak fiai, és runyai Soldos Istvánnak és nejének Irsay Annának unokái, tovább Soldos Menyhért és Soldos Éva Csiszár Istvánné pestmegyei Irsa helységbeli részüket Irsay Pálnak, Varatskay Andrásnak, és Buzogány Mihálynak 300 frtért 23 évre elzálogositják [5]).

1738-ban fehér vasárnap előtti szombaton a feljebb nevezett Soldos családbeliek Irsay Pálnak 930 magyar frtért az emlitett Irsa helységbéli részbirtokot örökösen bevallottak [6]).

1742-ben Cantate vasárnap előtti szombaton ezen bezálogitás és bevallás ellen a bevallóknak fiai tiltakoztak; és

1756-ban a Soldos család a zalogba vevők utódaival egyességre léptek, és a birtokrészt visszanyervén, némely költségek fejében azt még 3 évre a zálogosok kezében hagyták.

---

[1]) Vasárnapi ujság 1859-ki 14. sz.

[2]) Fejér Cod. Diplom. tom. X. vol II. p. 268.

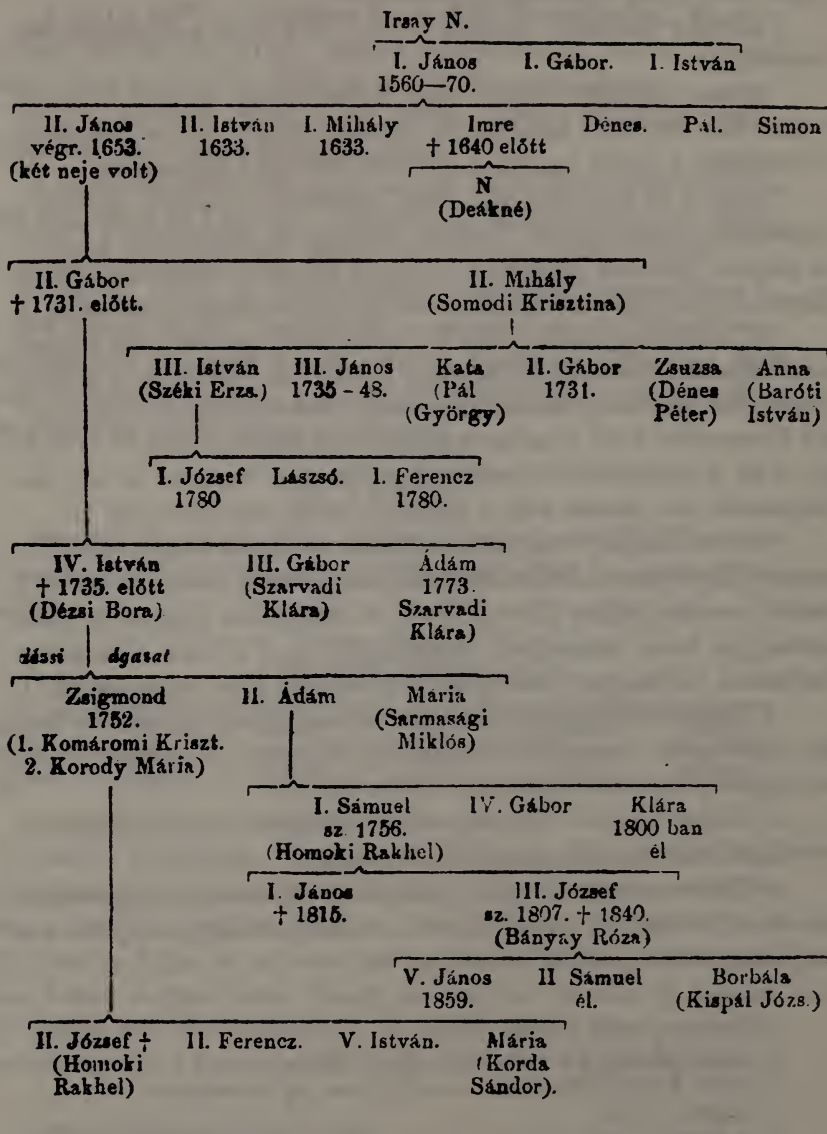
[3]) Hodor Károly közleménye az erdélyi Irsay ág irományaiból.

[4]) Ugyan onnan.

[5]) A Soldos család okmány-regestrumából nálam.

[6]) Ugyanott.

Ennyit tudhatunk családi tudositás nélkül a pestmegyei Irsay-akról; azonban a családnak egyik ága Erdélybe szakadván, névszerint Irsay János, Gábor és István testvérek, ezeknek utódai jelenleg is élnek Erdélyben, és következő családfa [1]) szerint sarjadztak le:

[1]) Családi adatokból Hodor Károly közlése szerint.

E családfán állókra rövid megjegyzések a következők:

II. Gábor, ki 1731-dik előtt meghalt, maros-járai előnévvel élt, fia IV. István, kiről legtöbb adatok szólnak, 1698-ban septemb. 15-én bort árultatott Viczében Doboka vármegyében gr. Apor István számára, 80 frt árút. Ugyan ezen évi dec. 17-én Balogh Ferencz által Irsay István mint szamosujvári udvarbiró 1200 frt lefizetéséről nyugtatik. 1700-ban febr. 6-án gr. Bánffy György és Apor István nyugtatványa szerint rationista (vagy harminczados) volt. Május 7-én Szamosujvárban tiszttartó vagyis udvarbirónak neveztetik. 1704-ki sept. 26-án Teleky Mihály (II. Rákóczy Ferencz tábornoka) a kolosvári sósvölgyi táborból „Nemzetes és vitézlő Irsay István szamosujvári fiscalitas udvarbirájának" meghagyja, hogy 100 köböl buzát Sármásra szállitasson. 1707-ki jul. 15-én Luczai János 217 m. frtról nyugtatja Istvánt, mint beszterczei harminczadost. 1710-ki febr. 14-én csebi Pogány Menyhért száz kő sóról ad neki nyugtatványt, dec. 10-én csebi Pogány György 210 kősóról nyugtatja. Ugyan azon évi sept. 20-án Ebédey Ádám (Rákóczy Fer. erdélyi hadainak fő-fizető mestere 3000 r. forint fizetése iránt keresi meg Istvánt mint főinspectort. 1718 ban Alsó János katonaszij bőrök vásárlására perceptor Irsay Istvántól 24 frtot vesz fel. 1719-ki január 10-én a szamosujvári vár pénztárából magánosoknak és a b.-szolnokmegyei gyrásszéknek költségül kiadásokat tesz.

II. József 1771-ben b.-szolnokmegyei szolgabiró volt.

A hatodik nemzedék között álló I. Sámuel Dézsen a reform. iskolában kezdi iskolai pályáját, és ott tanul 1775—1778-ki april 24-ig. Mint még tanuló 1776-ban jun. 13-án retractál. II. József császár uralkodása alatt a dézsi törvényszékhez figyelőnek (auscultans) meghivatik. 1796—1804-ig a dézsi járásban adórovó. Utóbb Dézs város hadnagyául neveztetett ki, de e hivatal elfoglalása előtt meghalt 1808-dik év előtt.

A b.-szolnokmegyei 1770-ki nemesi összeiráskor a család a kétesek közé soroztatott, mi végre produkálniok kelletett; erre szolgált a család-okmányok között Fasc. VI. Nro 6. található: „productiora szolgáló documentumok jegyzéke."

A dézsi-ág házasság által birtokossá vált B.-Szolnok, Kolos, és Doboka vármegyékben: Dézs város, Dézsakna, Bálványos-várallya, Néma, Dengelegh, Borháza, Kis-Iklód, Esztény falvakban. Irsay Sámuelnak kis-iklódi birtokáról az országos hadi segedelemre nézve 7 frt 25 kr. évi jövedelmét olvastuk 1819-ben.

A családi okmányok szerint a család Erdélyben összeköttetésben állott (jelesül Torda vármegyében a kihalt Erdélyi (†1641) erdőcsanádi és fülpösi Szucsáki [1]) († 1783.) és Palatkay családdal; mely utóbbi családból Palatkay András (1748-ban) magát az Erdélybe beszakadt Irsay I. Gábor leány-utódának tartotta.

Az Irsay családnak az erdélyi ágnál lévő oklevelek szerint is Magyarországon Irsa, Alberti, Pilis és Bugyi pestmegyei, és Boczonád, Fascony (?) Birra (?) és Tisza-Szalók hevesmegyei helységekben és pusztákban és Marmaros megyében voltak birtokaik.

Isaák család. (Kis-dobronyi.) Szatmár vármegye nemes családa, és ott több helységben birtokos, nevezetesen Isaák Gáspár, ki 1796-ban Szatmár vármegye szolgabirája volt, birtokosnak iratik e század elején Csenger-Ujfalu, Matolcs, Kis-Ar, Cseke, Kis-Szekeres, Darnó, Vámos-Oroszi helységben [2]).

Isaák Sámuel birtokos Nagy-Ar, Darnó, Kis-Szekeres helységben; Szatmár vármegyének 1790-ben jegyzője [3]), 1825—27-ben pedig első alispánja és kir. tanácsos. Az 1827-ki országgyülésen követ, és a határvizsgáló bizottmány tagja [4]).

Isaák nevü család van Zemplin vármegyében is [5]); valamint Bereg, Heves és Szabolcs vármegyékben is.

Isaáky család. Aradmegyei család, hol Isaáky Antal, Jakab, Imre és ennek fia György 1813-ban nemességükről bizonyitványt nyertek [6]).

Isépy család. (Magyar-Isépi.) Régi nemes család a Bogáth-Radván nemből, melynek egyik ivadéka Lukács 1247-ben osztozott testvérével Pósával. Lukácsnak (1260-ban) hat gyermeke volt, kik elosztozván, mindenik az osztályban kapott birtokról vevé nevét, és igy származának a Rákóczy, Morvay, Körtvélyesy stb. kihalt családok.

---

[1]) 1665 ki nov. 30-án Görgény-Szent-Imrén a fejedelmi udvarban (ma már már szinevesztett, viaszra boritott egy darabban keresztül nyúló papirszeletre nyomott 8 pecsét alatt) kelt azon zálogos levél, mely szerint fülpösi Szucsáki Péter és István a lengyelországi rabságbóli kiszabaditásukra tordamegyei nagy-szederjesi részbirtokukat m.-vásárhelyi Szilágyi Jánosnak és nejének Szöts Erzsének 200 tallérba elzálogositák. — Az eredeti okl. az erdélyi Irsay családnál.

[2]) Szirmay Szatmár várm. I. 135. II. 132. 230. 235 238. 244. 247. 249.

[3]) Ugyanott I. 137. II. 235. stb.

[4]) 1827/ki 30. törv. cz.

[5]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 113

[6]) Arad várm. jegyzőkönyve 1116. száma

Ezek közül Lukácsnak fia Domokos lett törzse [1]) az Isépy családnak, mely a Lukács maradékaiból egyedül maradt fen Zemplén vármegyében, hol Magyar-Isépen most is birtokos.

1371-ben Isypi Lukács anyjának Kolusnak kiadott leány-negyedéről nyugtatja Butkai Miklóst [2]).

1392-ben Isépi András és Márknak fia Máté osztozik atyafiaival [3]).

1404-ben Isépy Péter elaggott vén korában és különben is gyermektelen lévén, Zsigmond királytól szabad végrendelkezési jogot nyer [4]).

1586-ban Isépy János Radéczi István egri püspök udvarmestere volt.

Bir a család (e század elején) Zemplin vármegye Kolbása és Lasztócz helységében is [5]).

Isépy László Zemplin vármegyében 1835-ben esküdt, 1843-ban szolgabiró volt.

Adatok hiányában nem tudhatom, e család közé tartozik-e azon Isépy György?, ki 1719-ki máj. 21-én III. Károly királytól czimeres nemes levelet nyert [6]). Czimere e kiváltság-levél szerint a paizs kék udvarában egy karó melletti szőlőtőke, melyről zöld levelek, és balról egy piros szőlőfürt csüng alá. A paizs fölötti sisak koronáján egy galamb áll, csőrében egy piros szőlőfürtöt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról aranykék.

Egyik tagja a családnak Isépy Pál (kamarai hajdu) Zemplin megyétől 1829-ki mart. 24-én nyert nemesi bizonyitványt, és azt lakta helyen Krassó megyében 1836-ki april. 14-ki gyülésen kihirdetteté [7]).

Isold család. Isold István 1685-ben I. Leopold királytól kapta czimeres nemes-levelét [8]).

---

[1]) Szirmay C. Zemplin. not. top. p. 80. 90. — Wagner. Collect. Geneal. Hist. dec. IV. p. 88.

[2]) Ugyanott 247.

[3]) Ugyanott 90.

[4]) Katona Hist. II. p. 563. és Szirmay id. h. 247. — Budai szerint 1402-ben azt nyerte, hogy abaujmegyei javait Debrő István egri kapitányra hagyhassa, de ez pártosság miatt hűtlenségbe esvén, Zsigmond király 1403-ban azt rendelé, hogy Tabajdy Bertalanra hagyhassa javait.

[5]) Szirmay id. h. 248. 269.

[6]) Collect. Herald. Nro 390.

[7]) Krassómegyei jegyzőkönyv.

[8]) Collect. Herald. Nro 785.

Czimere a paizs kék udvarában hátulsó két lábán álló arany grif, első jobb lábával négy darab vassarkantyú-pengét, bal lábával pedig zöld koszorút tart. Ehez egészen hasonló grif emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Isold Istvánnak neje Katalin; Nagy Mihálynak Soós Borbálától született leánya volt, kitől gyermekei: Isold István, Mária, Mihály és János valának.

A családnak — ugy látszik — lakhelye Barsmegye. Legalább János 1722-ben Szöllősön Barsmegyében lakott.

Isóó család Zemplin vármegyei czimerleveles nemes család [1].

Ispány család. Több ily nevezetüt mutathatunk föl, a nélkül, hogy ezeket egy családból származottakul állithatnók. Igy

Ispány János Zaránd megyéből való 1414-ben a kosztniczi zsinatra megy az érsekkel [2].

Ispány Andrásnak neje a XVII. század elején Terosy Anna volt [3].

Issekucz család. 1759-ben nyerte czimeres nemes levelét [4]. Czimere a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló arany oroszlán, első jobb lábával meztelen pallost, a ballal pedig egy tojásdad kis paizsot tart, melynek vörös udvarában ezüst csillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt ormány között, melyek közül a jobboldali vizirányosan arany és kék, a baloldali vörös és ezüst, — egy meztelen pallos áll hegyével fölfelé. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüsvörös.

A követbező 1760-ban Mária-Terézie királyasszonytól ismét kap czimeres levelet Iszekucz nevezetü család, melynek az előbbitől czimere különbözik. Ennek czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, melynek jobb oldali ezüst udvarában a paizs baloldalából egy kétfejü vörös sasnak fele testrésze látható. A baloldali osztály kék udvarában zöld téren fehér bárány, és a fölött három arany csillag látható; ugy hogy két csillag följebb, egyik alattok áll. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezü, sárga hajtókáju kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék [5].

Issekutz Kristóf Manó 1787 ben a m. kir. udvari kanczellariánál lajtromozó segéd volt.

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.
[2]) Lehoczky Stemm. II. p. 202.
[3]) Sz.-benedeki Conv. Fasc 8. Nro 5.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[5]) Ugyanott.

Isekucz Marczel, és fiai Mihály, István és András 1816-ban Arad vármegye előtt igazolák nemességüket [1].

Istanich család. Istanich János és testvéröcscse Istanich György Pozsonyban 1630-ki május 23-án kelt czimeres levelet kaptak II. Ferdinand királytól [2].

Istenes család. Istenes György 1717-ben III. Károly király által emeltetett nemesi rangra [3].

Czimere a paizs vörös udvarában zöld téren arany korona, melylyen az éberség jelvénye a daru áll egy lábon, másik fölemelt lábával kövecset tart. A paizsfölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös mezü kéz könyököl, három aranykalászt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

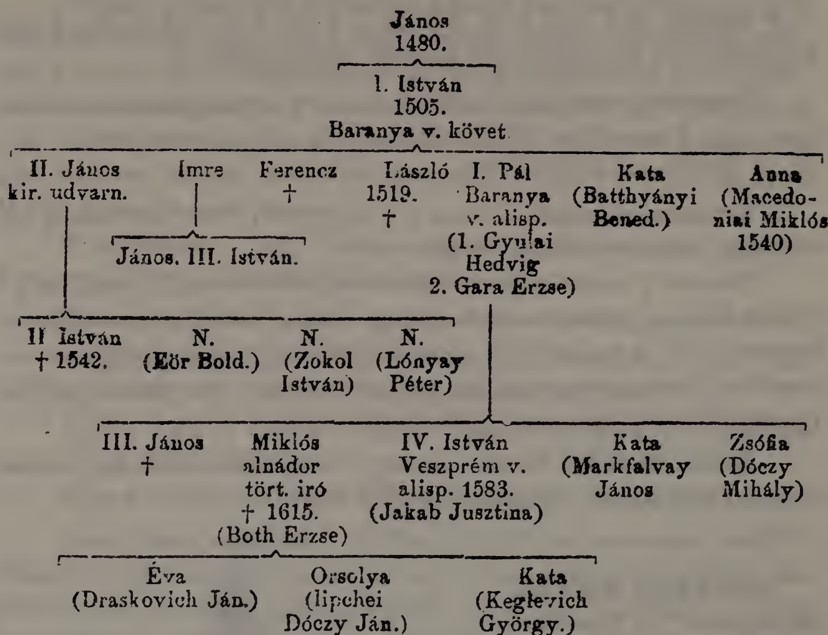
Istók család. Gömör vármegye nemesrendű családa [4]. Lakhelye Lökösháza, melynek $1/3$-részét birja [5].

Istvánffy család. (baranyavári és kis-asszonyfalvi). Az Istvánffy család eredete ismeretlen előttem; már a XVI. század elején kis-asszonyfalvi előnévvel Baranya vármegyében virágzott, és Istvánffy István mint a nevezett megyének követe az 1505ki rákosi országgyülésen vett részt [6]. Nevezett Istvánnak atyjától Jánostól kezdve a család leszármazási fája következő:

---

[1]) Arad várm. jegyzőkönyve 1816-ik evi 817. szám.
[2]) Bazin sz. kir. város levéltárában van az eredeti armalis.
[3]) Collect. Herald. Nro 552.
[4]) Bartolomaeides C. Gömör. p. 145.
[5]) Fényes Geogr. Szótár III. 44. 45.
[6]) Jászay A magyar nemz. napjai a mohácsi vész után. 157.

A családfa élén álló I. János nak fia I. István már 1474-ben a lengyelek ellen Boroszlónál harczolt, 1494-ben az erdélyi só-aknák gondviselője volt. 1505-ben Baranya vármegye követe volt a rákosi országgyülésen. 1508-ban Ulászló őt nevezte gyermekei Lajos és Mária nevelőjeül. Több gyermeke maradt. Ezek közül Ferencz és László magnélkül haltak el. Kata Batthyány Benedek neje, Anna Macedoniai Miklósnak 1540-ben özvegye volt.

II. János kir. udvarnok volt, és a mohácsi ütközetben esett el 1526-ban [1]. Fia II. István és három férjhez ment leánya maradt. Nevezett II. Istvánt Nádasdy Tamás Jókánál Pozsony megyében a Dunába fullasztotta 1542-ben; miért midőn nagybátyja Verbőczy István, és többi hatalmas rokonai, mint Macedoni Péter és Batthyány Farkas Nádasdyt megidézteték, az I. Ferdinand pártjára menekült [2]. Ezen II. Istvánban ez ág kihalt.

Imrének két fia volt János és István. Ez utóbbi Borsod, Gömör és Torna megyék jegyzőjének iratik [3].

---

[1]) Pethő Gerg. Krónikája 99. lap.
[2]) Istvanffy Hist. 1685-ki kiad. 167. Forgách: Comment. 303.
[3]) Lehoczky Stemmat. II 203.

I. Pál, ki Baranya megye alispánjaul iratik [1]). 1532-ben Mohács alatt Perény Péterrel együtt török-fogságba esett, honnan magát pénzen váltá ki. 1549-ben I. Ferdinand részéről már mint királyi tanácsos követül járt Martinuzzi Györgyhez a kötendő egyezkedés tárgyában. 1550-ben Kőszegre rendeltetett az ország határainak megvizsgálására [2]). 1552-ben adományban kapja a hűtlenségbe esett Keresztúry, máskép zerdahelyi Magassy János birtokait [3]). Ezután nem sokára meghalálozott. Első neje Gyulay Hedvig, kinek anyja Batthyány Zsófia után kapták az Istvánffyak Tótországban Viniczát. Második neje Garai Erzsébet volt. Ezektől öt gyermeke maradt *a)* III. János, ki korán elhalt; *b)* IV. István, *c)* Miklós az alnádor és történetiró; *d)* Kata Markfalvay Jánosné, és *e)* Zsófia Dóczy Mihályné.

IV. István 1573-ban Kanizsa várában Alapy Gáspár mellett hadnagy volt, a midőn a szigethi törököktől megmenekült, utóbb 1583-ban Veszprém vármegye alispánja [4]), és Veszprém vár kapitánya volt, és a következő évben [5]) Ormándi Péterrel fényes győzelmet vett Ali koppányi bégen, kinek hollófekete paripáját, és drága kardját neki adták vitéz társai. Neje Jakab Jusztina volt.

Miklós szül. 1535-ben. Iskoláit Bolognában, Paduaban és Gratzban tanulta. A latin és görög nyelvet ékesen beszélte, és 27 éves korában Oláh Miklós érsek titkára lön. 1566-ban Zrinyi alatt harczolt, valamint utóbb is gyakrakban vett részt a hadmezején. Ezután királyi 1576-ban pedig al-nádor lett. Nehányszor követségben is használtatott. Remek tollal latin nyelven megirta hazánk történetét Mátyás király halálától koráig. Egy felindulás okozta szélhüdés Pozsonyban az országgyülés alatt 1615-ben vete véget életének [6]). Miklós birt slavoniai javain kivül Győr vármegyében is (1588-ban) Radván és Szent-Viden [7]); és már ifjabb korában 1558-ban Rácz máskép Ratkovics

---

[1]) Lehoczky Stemmat. II. 203.

[2]) 1550-ki 43. törv. cz.

[3]) Kaprinai Mss. B. tom. IV. p. 160. Ujlaky Fer. kir. helytartó adománylevele.

[4]) Lehoczky Stemmat. II. p. 203.

[5]) Pethö Gergely Krónika. 128.

[6]) Lásd életrajzát s arczképét Hormayr Mednyanszky Taschenbuch f. vaterl. Geschichte 1812. Ig. 337 ÷ 349. — Felső magyarországi Minerva 1828-ki foly. 1892. lap. — Fillértár 1835-ki 40. szám. — Vasárnapi ujság 1857-ki 29. sz. Horányi Mem. Hung. tom. II. stb.

[7]) Tudományos Gyűjtemény 1829-ki XII. köt. 36. l.

Pállal Komárom megyei Lábatlan helység birtokába iktattatott Verbőczy István, Imre, és Lábatlan György magvaszakadtán [1]. Neje bajnai Both Erzsébet volt, kivel 35 évet élt. Ettől egy fia Pál korán elhalt, és a Csallóközben Föl-Baáron temettetett el. Leányai Éva Draskovich Jánoshoz, Orsolya lipcsei Dóczy Jánoshoz, Katalin Keglevich Györgyhez mentek nőül. Saját keresményét és könyvgyüjteményét a zágrábi jesuitáknak hagyá [2]. Eltemettetett Miklós Viniczán.

Miklóssal egy időben élt Istvánffy Pál rokona, ki Zrinyi mellett esett el 1566-ban Szigetvár védelmében.

Miklósnak az alnádornak fiága kihalván, valjon testvérétől Istvántól maradtak-e fi-utódok, arról nincsenek biztos adataink; és igy azt sem állithatom, valjon azon Istvánffy Mátyás, ki 1672-ben Gömör vármegye jegyzője volt, és összeesküvési gyanu miatt elfogattatván, Kassára hurczoltatván, és 1692-ben meghalván, a megye által 40 frt költséggel temettetett el, özvegyének pedig 30 frt adatott, [3] — e családhoz tartozott-e?

Bizonyos az, hogy e családbóli származását igénylé a mult század végén (1782-ben) élő Istvanffy Alajos királyi táblai jegyző, mint ez az általa használt czimer pecsétéről és a „kis-asszonyfalvi" előnév viseléséből kitünik [4].

Hasonlóan e család közé kell számitanunk a „kis-asszonyfalvi" előnév használata miatt a jelenleg élő Istvánffy József pozsonymegyei dévényi plebánost és stomfai alesperest 1857-ben [5].

A család czimere—mint a 257. lapon a metszvény mutatja—függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali arany osztályban liliom, s fölötte félhold és csillag, a baloldali arany osztályban pedig korona felett álló egyfejü sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A paizsfölötti koronanélküli sisakon egy szárnyas sasláb emelkedik föl, körmeivel a sisak tetejét fogva meg. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

---

[1] Fényes Komárom várm. 182. l, hol Baranyavári előnévvel iratik.

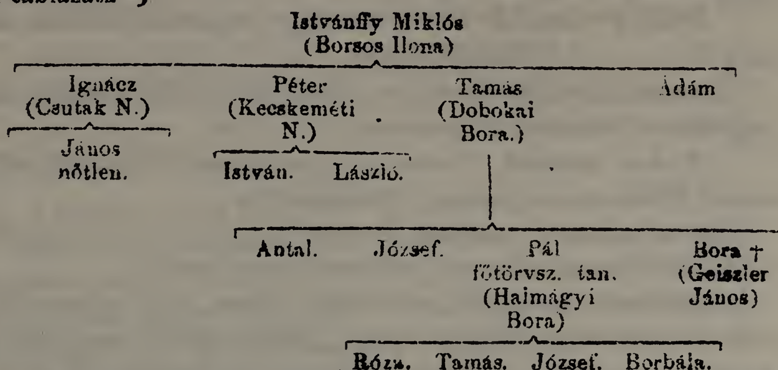
[2] A zágrábi jesuitáknak eltörlése után könyvtáruk a pesti egyetemi könyvtárba került, hol Istvánffy könyvei közül több darab található, szépen bekötve, s a borítékon a család czimerével ellátva. Ilyen a többi közt a „*Missae Graecae Aegyptiacae*" czimü is.

[3] Bartholomaeides C. Gömör. p. 763.

[4] Eredeti oklevelen aláirva.

[5] Schematismus Cleri A. dioec. Strig. 1857. p. 135.

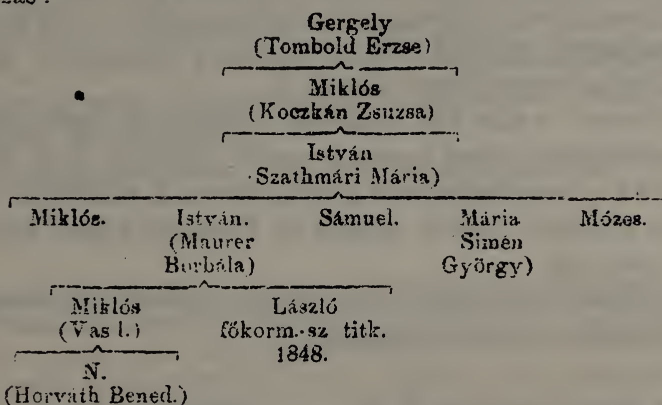
Istvánffy család. (Madéfalvi.) Erdélynek is van Istvánffy nevü székely ős családa, melynek nehány izen következő a leszármazási táblázata [1])

Tamásnak fia Pál előbb főkormányszéki titkár, jelenleg főtörvényszéki tanácsos.

Iszkay család. Zemplin vármegye nemes rendü családai között áll [2]).

Iszlay család. (Iszlói.) Erdélyben több ily nevü család között legbirtokosabb az iszlói Iszlay család, mely a székely földön a Nyárad mellékén él. Ismert törzse Iszlay Gergely, kitől ilyen a leszármazás:

A család főleg Marosszékben szerepelt. A most élő László 1848-ig főkormányszéki tiroknok; mint nőtlen — Kővári szerint — családát alkalmasint berekeszti.

---

[1]) Török Antal közlése szerint.

[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

[3]) Kővari Erdély nev. családai. 128. l.

Ivácson család. (Remetei.) Gyergyószéki székely család. Pixidariusi levelét remetei Ivácson István többekkel együtt 1646-ban Rákóczy Györgytől kapja [1].

Ivády család. Heves vármegye nemes családai közé számittatik Fényes E. Geographiájában.

Iván család. Egyik ága a Lasztaméry kihalt Zemplin megyei régi nemes családnak. *L. Lasztaméry.*

Iván család. Vasmegyei nemes család. Közülök Iván Sámuel 1845-ben Vas vármegye al-adószedője.

Ivanchich család. Ivanchich György 1760-ban M. Terézia király asszonytól nyerte czimeres nemes levelét.

Czimere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon álló grif, első lábaival ezüst félholdat tartva; fölötte jobbról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló grif emelkedik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [2].

Közülök Ivanchich előbb jesuita, és hittanár Nagyszombatban, kiadta saját leczkéit 1773-ban. Esztergami kanonok lett 1774-ben; és siklósi szent-háromsági apátur; meghalt 1784-ben mint honti főesperes [3].

Iváncy család. Valószinüleg kihalt. — Iváncy János 1559-ben a följebbviteli törvényszék ülnökévé választatik [4].

Iváncy János tinnini vál. püspök volt 1625- 1630-ban [5].

Iványics család. Iványics György 1720-ban III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét [6].

Czimere: a paizs kék udvarának alapját arany térség foglalja el, s azon drágaköves arany korona nyugszik, melylyen piros lábu fehér galamb áll, piros csőrében zöld galylyat tartva. A paizsfölötti sisak koronáján a leirthoz hasonló galamb áll. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Iványics család. Iványics Ferencz 1725-ben III. Károly király által emeltetett czimeres nemességre [7].

---

[1]) Székely Constitutio. 97. lap.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[3]) Memoria Basilicae Strigoniensis 173. és vésett czimere a „Scuta gentilitia Hungarica" gyüjteményben.

[4]) 1559-ki 38. törv. cz.

[5]) Az 1625—1630-ki végzemények záradéka.

[6]) Collect. Herald. Nro 423.

[7]) Ugyanott Nro 324.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvar kék, az alsó arany; a paizs aljáról zöld téren hátulsó lábain áll egy farkas, ugy hogy testének fele része az arany udvarban vörös, a kék udvarban arany. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezü kar kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ivánka család. (Draskóczi és jordánföldi,) Egyike legrégiebb, Turócz megyei eredetü, nemes családainknak, mely magát a Hunt Pázmán nemből származtatja.

A ,Turóczi Regestrum' [1]) hitelessége szerint 1391-ben midőn Bebek Imre országbiró azon megyében a birtokjogivizsgáló törvényszéket tartá, Tenk-nek fia György elémutatá IV. Béla királynak 1249-ben (octavo Idus maji) kelt adomány-levelét királyi nemesek (Jobbagionum regalium) fiainak Tamás, Máté és Bena részére Jordán földén három ekényi földről.

Ugyan akkor Ivankának fia András ugyancsak IV. Béla királynak 1262-ben (sexto calend. nov.) Jordánföldén két ekényi földről kopász [2]) Ivánka részére kelt adomány-levelét mutatá fel [3]).

Nemkülönben ugyan akkor Andrásnak fia Barnabás az ,Erden' (tán erdőn?) birtok iránt a Turóczi Conventnak 1318-ban Mária üdvözletének ünnepe előtti napon kelt levelét mutatá fel, mely szerint Erden Ivánkának fia, és János, Ivánka, Lőrincz, Miklós és Jakab Erdennek fiai, Márknak fiát Pált, fiul és testvérül fogadák, és őt mintha Erdennek fia lett volna, minden atyai és örökös javakban egyenlőn részesnek fogadák, egyszersmind neki feleségül Erdennek egy leányát adák [4]).

Ezek szerint ezen korból ilyen leszármazási nemzékrend [5]) áll:

---

[1])

[2]) Ezen kopasz Ivánka a Forgách család őseivel közösnek látszik. Lásd e munka IV. kötet 197. lapon a 1) jegyzetben. — Az Appony család ősei között is volt Ivánka nevü, de ez semmi viszonyban nem áll ezekkel, mert az Appony család nem a Hunt-Pázmán, hanem a Pech nemből (genus) ered. Lásd e munka I. köt. 57. lapon.

[3]) Engel Monumentaiban Regestrum de Thúroch p. 64.

[4]) Ugyanott 97 lap.

[5]) Tekintve e nemzékrendre, az a Forgáchok családfájával, melylyen szintén Ivánka és annak fiai András, Tamás és Milván találhatók, ugy állhatna összeköttetésben, ha emlitett Ivánkának fiaihoz András-, Tamás- és Milvan-hoz szamithatjuk negyedik testvérül Erdent is. Ezen esetben András, ki Jordánfölderől az 1262-ki adomány-levelet fölmutatá,

Ivánka

Erden.			András		
János.	Ivánka.	Lőrincz.	Miklós.	Jakab.	N.
	Mind 1318-ban.				(Pálné).

Azonban követve a család adatait, az Ivánka családnak törzsatyja Erden, ennek fia Ivánch, ennek fia György, János, Ivánka, Miklós, Jakab és Lőrincz, kik II. András király kiséretében a szentföldön vitézkedtek, és ott Jakab és Lőrincz el is esett, Ivánka pedig állitólag a Jordán vizében fuldokló királyt megmenté. Visszatérvén a négy megmaradt testvér 1218-ban Draskócz-Jordán földével adományoztatott, mely jószágra a család tagjai IV. Béla királytól 1249 1262-ben uj adomány-levelet kaptak, és egyrészének mai napon is birtokában vannak.

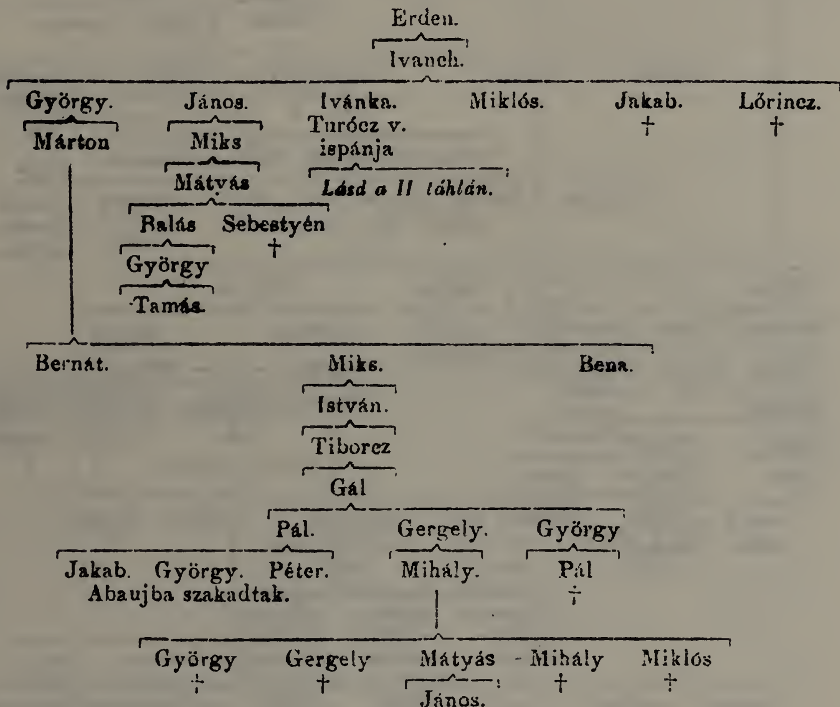
A család, a király életének megmentése emlékére addigi — mint iratik — kék mezőben fenálló farkas czimere helyett, következő czimert használt: a paizs kék udvarában egy magyar vitéz áll, jobbjában a magyar királyok kormánybotját (sceptrum) a balban az ország almáját tartva. Régi családi képeken a pánczélos vitézt mutató czimer paizs fölötti sisak koronájából is hasonló vitéz emelkedik föl. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös, mint azt itt a metszvény ábrázolja. A család jelenleg szintén hasonló

---

ugyanazon személy lenne a Forgáchok ősei közt Andrással, ki Ghim várát birta, és Znio várát is építé stb. (L. e munka IV. köt. 197. l.). Ezen Forgách családbeli Andrásnak fiai között találtatik ugyan Ivánka is, ki két fiában kihalt, de nem emlitetik Achilles, ki atyjával jordáni Andrással 1255-ben Jordánföldére megerősitő adományt kapott, melyet 1391-ben Miklósnak fiai Bertalan, Lőrincz, és István, Michinek fiai Márton, és Istvánnak fiai Jakab és Tamás nemkülönben Andrásnak fia Péter mutattak fel. Lásd Regestrum de Thuroch. Engelnél p. 102.

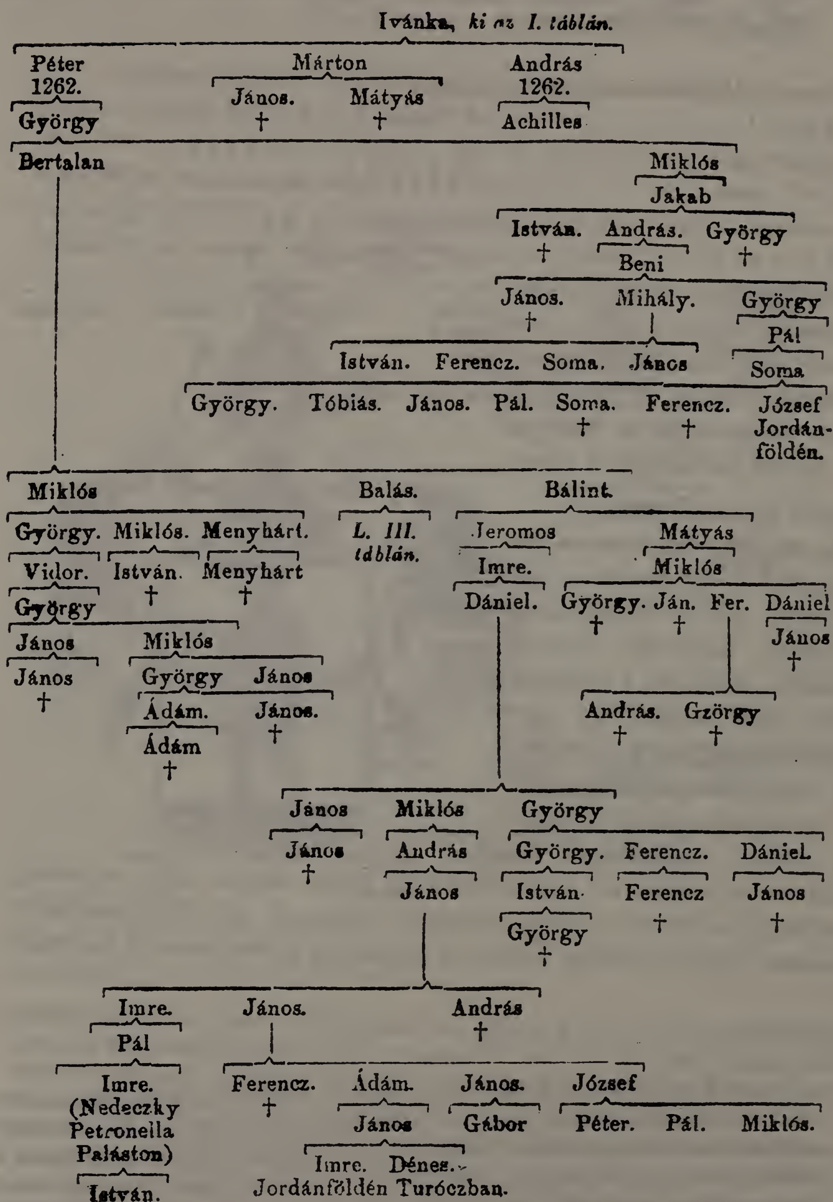
czimerrel él, azon különbséggel, hogy a paizs kék mezejében a pánczélos és kaczagányos vitéz helyett most vörös ruhás magyar vitéz áll, és a paizs sisakjából is ilyen nyúlik fel, kezeikben az emlitett királyi pálczát, és ország-almát tartva.

A leszármazási fa következő:

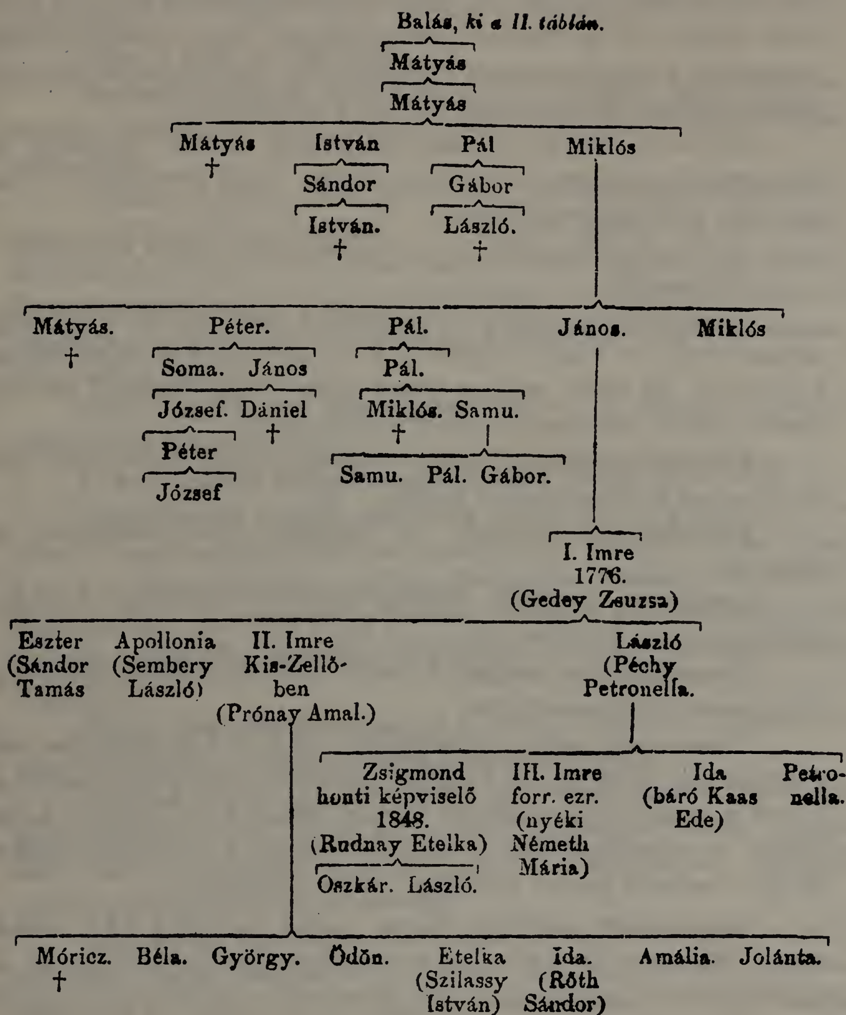

1) A családfa fentartását — mint iratik — annak köszönheti, hogy a praemontrei szerzetesek Ivánka A n d r á s halála után szintén egy IV. Béla királytól származtatott adománylevelet mutatván elé, Znio várát elfoglalták, mi végett a család hosszasan perlekedvén, e per Turócz vármegye levéltárában mai nap is megvagyon, a család tagja. érdekükben tartották leszármazásukat időről időre kimutatni.

II. tábla.

Ivánka, ki az I. táblán.
Péter 1262.
Márton
András 1262.
György
János. †
Mátyás †
Achilles
Bertalan
Miklós
Jakab
István. †
András.
György †
Beni
János. †
Mihály.
György
Pál
István.
Ferencz.
Soma.
János
Soma
György.
Tóbiás.
János.
Pál.
Soma. †
Ferencz. †
József Jordánföldén.
Miklós
Balás.
Bálint.
György.
Miklós.
Menyhárt.
L. III. táblán.
Jeromos
Mátyás
Vidor.
István. †
Menyhárt †
Imre.
Miklós
György
Dániel.
György. †
Ján. †
Fer.
Dániel
János
Miklós
János †
János
György
János
András. †
Gzörgy †
Ádám.
János. †
Ádám †
János
Miklós
György
János †
András
György.
Ferencz.
Dániel.
János
István
Ferencz †
János †
György †
Imre.
János.
András †
Pál
Imre. (Nedeczky Petronella Paláston)
István.
Ferencz. †
Ádám.
János.
József
János
Gábor
Péter.
Pál.
Miklós.
Imre.
Dénes.
Jordánföldén Turóczban.

III. tábla.

E harmadik táblázat mutatja a család legvirágzóbb ágát. I. Imre 1776-ban élt, és gróf Forgách Miklós jószágainak kormányzója volt Szécsényben. Gedey Zsuzsannától két leány-gyermeke maradt. Az egyik fia

II. Imre nógrádmegyei Kis-Zellőben székel. Nejétől tót-prónai és blatniczai Prónay Amáliától gyermekeit a táblázat mutatja.

I. Imrének második fia László volt, kinek nejétől péch-ujfalusi Péchy Petronellától következő gyermekei maradtak:

a) Zsigmond 1848-ik év előtt Hont megye egyik nevesebb ellenzéki szónoka, az 1847/8-ki pozsonyi országgyülésen Korpona sz. k. város követe, és az 1848-ki nemzetgyülésen Hont vármegye egyik képviselője. Lakik hontmegyei F.-Szemeredén. Nejétől rudnói és divékujfalusi Rudnay Etelkától, fiai: Oszkár és László.

b) Imre 1846-ban a nádorhuszároknál cs. kir. főhadnagy és dandársegéd. 1848-ban forradalmi ezredes. Lakik pestmegyei Farmoson. Neje nyéki Németh Mária.

c) Ida báró Kaas Ede cs. kir. kapitány neje. Lakik Farmoson.

d) Petronella.

A család evang. vallásu, és a családnak másik ágából több evang. lelkész is volt. — Abauj megyében is — ugy látszik — most is élnek Ivánkák, kik közül egyik e század elején Iványka Imrének, Pál atyjának (Lásd II. táblán) adta el jordánföldi részét.

Ivankó család. Szabolcs vármegye nemes családainak egyike Fényes E. Geographiája szerint.

Ivankovits család. Vas vármegye nemes családainak sorában áll.

Ivanóczy család. Közülök Ivanóczi Pál Nyitra vármegye szolgabirája volt 1649-ben [1]).

Ivannossics család. E család 1790-ben nemesittetett meg Ivannossics József személyében.

Czimere négy részre osztott paizs: az 1. és 4-ik osztályban kék udvarban két fehér folyam hullámzik, fölöttük aranycsillag ragyog. A 2- és 3-ik osztály zöld udvarában hátulsó lábaira állva ragadozó farkas látszik. A paizsfölötti sisak koronájából szintén a leirt farkas emelkedik föl. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-zöld [2]).

Ivanovich család. Horvát család, melyből a XVI. században élt Ivanovich Miklós, ki a brezoviczai jószágot elidegeniti; és kinek három leány-gyermeke volt: Borbála Bedekovich Jánosné, Katalin Poroly Mihályné és Anna [3]).

Ivány család. (Királyfia-Karcsai.) Pozsonymegyei Királyfia-Karcsáról irja előnevét.

Czimerén a paizs vörös udvarában egy könyöklő férfikar látszik, átütve egy nyillal. A paizsfölötti sisak koronáján szintén kar kö-

---

[1]) 1649-ki 86. törv. cz.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[3]) Ms. Musaei fol. lat. Nro 213. tab. 26.

nyökről, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Ivány Antal él 1839-ben.

Iványi család. Iványi László 1794-ben kapta czimeres nemesitő levelét. Nevezett László 1800-ban Pest vármegye számvevője volt.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1- és 4-dik osztály ezüst udvarában kétfejü fekete sas látszik, a 2- és 3-ik osztály kék udvarában pedig hátulsó lábain álló koronás arany oroszlán van, első jobb lábával kivont kardot és azon levágott törökfejet tart. A paizsfölötti sisak koronájából a leirt oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-fekete, balról arany-kék [1]).

Iványi család van Vas vármegyében is, hol Iványi Sámuel 1838-ban alszolgabiró volt.

Iványi család Zemplin megyében is a nemesi rendben áll [2]).

Nemkülönben a XVII. században Komárom vármegyében is találunk Iványi családra. 1607-ben Szentgyörgyi György hitvese Ivány Anna és Ivány Boldizsár ekeli rész-jószágukat Pázmándy Ferencznek elzálogositják. 1615-ben pedig nevezett Iványi Anna Szentgyörgyi György neje apáthi pusztabéli birtokát tiz évre zálogba adja Gyárfás Mihálynak [3]).

Ivanyisi család. Ivanyisi Jakab 1713-ban III. Károly király által czimeres nemes levélben nemesittetett meg [4]).

Czimere a vért kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló grif, első jobb lábával három nyilat tart, hegyeikkel fölfelé. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan grif emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Iványos család. Győrmegyei Bőny helységben a mult században élnek Iványos Éva Győry Péter kapitánynak neje, Iványos Klára Roboz Pálné 1734-ben, Iványos Zsófia Nagy Márton özvegye; és I. Erzsébet Sáry Sámuelné. A család rokon a losonczi Farkas, Kenesei, és Skublits családhoz.

Ivócs család. (Ragályi.) Gömör vármegye családja. Közülök ragályi Ivócs János 1646-ban Gömör vármegye országgyülési követe [5]).

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 112.
[3]) Fényes E. Komárom várm. 99. 158.
[4]) Collect. Herald. Nro 656.
[5]) Bartolomaeides C. Gömör p. 244.

Ragályi Iwocs István 1679-ben azon megye alispánja [1]).

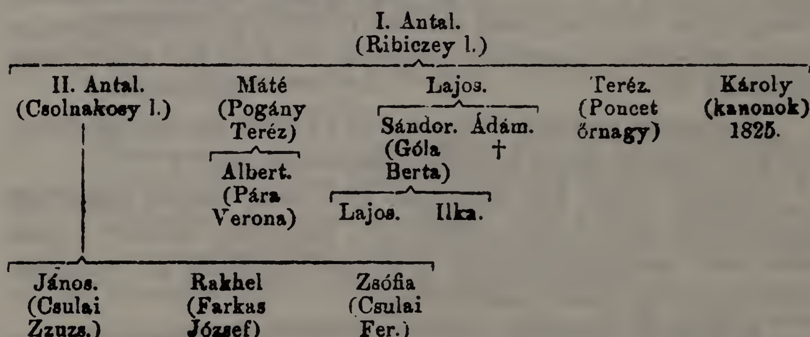
Ivsics család. Az Ivsics család 1792-ben nyert czimeres nemes levelet.

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1- és 4-ik osztály ezüst udvarában vörös magyar ruhás, fahéj szinű csizmás, kalpagos vitéz áll; jobbjában kivont kardot, a balban magyar nemzeti szinű zászlót tartva. A 2- és 3-ik osztály kék udvarában zöld téren egy fehér vár áll, melynek tetejében egy dárda hegyén levágott törökfej szemlélhető. A paizs fölötti sisak koronájából tigris emelkedik ki, jobbjában egy dárdára szúrt törökfej, baljában nemzeti zászló látszik. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék [2]).

Közülök Ivsics Móricz és Antal a cs. kir. hadseregnél tisztek 1846-ban.

Ivuly család. (Karánsebesi.) E család Karánsebesről, hol egy utcza ma is Ivuly utcza nevet visel, a török zaklatások elől vonult Hunyad vármegyébe, és ott Hátszeg vidéken es V.-Hunyad környéken több helységben ma is birtokos.

Leszármazási táblázatuk következő:

A család tagjai többnyire megyei hivatalokat viseltek. Máté alispán volt (1815), kinek testvérét II. Antalt e század első éveiben az Oláh- és Erdélyország szélein elterjedt rabló csoport magával elhurczolta, és kiadását a részökre biztositandó megkegyelmezéstől, és büntetlen hazatérhetéstől föltételezték azon rablók néhány hunyadmegyei tagjai. Az igéret megtörtént, Ivuly haza menekedett, de az igért kegyelem a rablók irányában, — kiknek bandája oly igen el volt terjedve a vidéken, — elmaradt [3]).

---

[1]) Bartolomaeides: C. Gömör p. 758.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[3]) Török Ant. közlése szerint.

Izbugyay család. (Izbugyai †.) Zemplin vármegyének egyik kihalt ős családa [1]. Közülök Izbugyai F ü l ö p 1430-ban veszprémi kanonok volt [2].

Izdenczy család. (Monostori, báró és nemes.) Régi család, melynek törzseül M á r k iratik, ki Aba Sámuel korában élt és melyről egy vonalon a családfát is leszármaztatják. Ezt mellőzve [3]; miután teljes és hiteles családfát nem közölhetünk, töredék-adatainkat állitjuk elő:

Izdenczy M i k l ó s Eger vára oltalmazásában szerze érdemeket, és ezért 1527-ben I. Ferdinand királytól több birtokot nyert [4].

Izdénczy I s t v á n százados és öreg ember volt, mikor őt 1566-ban gr. Eck győri kapitány a törökök ellen Palotára küldötte.

Izdenczy A n d r á s követségben is járt Konstantinápolyban; 1638-ban Lubló vára és a 13 szepesi város visszaváltása iránt követ a lengyel királyhoz, 1635-ben e hivataltól, minthogy Komárom vára alkapitánya volt fölmentetett, és helyébe Barna György neveztetett [5]. Ennek atyja P é t e r, anyja Palásthy Anna volt. Nővére volt Z s u z s a n n a Elefanty Lászlóné. András 1659-ben már nem élt, midőn az ő magvaszakadtán Komárom megyei Örs pusztabeli részét Sigray János nyerte adományban. Családfai kimutatása ez:

Izdenczy Péter
(Palásthy Anna)

Zsuzsanna (Elefanty László	András 1630. török követ.

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 83.

[2]) Leleszi Convent.

[3]) Geneal authent. tom. I. van ily családfa, egyenlő a T r o p h e u m E s t o r a s i a n u m belivel.

[4]) Bdai Fer. Lexik. III. 284.

[5]) 1630-ki 16. 32. és 1635-ki 67. — 1638-ki 37. törv. cz. — Arczképét lásd Ortelius Redivivus II. 6. táblán.

Izdenczy Márton 1685-ben mint Tököly Imre híve, Tokaj vár kapitánya lett [1]. 1709-ben II. Rákóczy Ferencz pártján az Oeconomicum Consilium ülnöke volt [2].

Ugyan ez idő tájban élt Izdenczy György, kinek családja [3] igy áll:

György
(Eödönffy Zsuzsa)

Károly. Judit. Bora. Zsuzsanna 1672.
(Dienes Györgyné.)

A mult század végén Izdenczy József a m. kir. udv. kanczellarián referendarius, és állam-minister, ki Temes vármegyében Monostorra adományt nyert [4]: majd (1805. táján) sz. István rend közép-keresztese, és báró lett.

A bárók közől 1825-ben élők János és József testvérek, kik Monostort birják. Báró Izdenczy József jelen volt az 1843-ki országgyülésen.

A család nemesi ága Trencsin vármegyében székel.

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja — négyfelé osztott paizs, melynek baloldali szögletéből jobbra rézsutosan egy arany csíkolat (fascia) vonul, és azon két kinyilt (zöld leveles) piros rózsa látszik. A paizs közepét ötödik osztály gyanánt egy kisebb koronás paizs foglalja el, és annak kék udvarában aranyrózsa diszlik. A paizs 1- és 4-ik osztályának ezüst udvarában zöld téren vörös grif áll, első lábait ragadozásra nyujtva ki. A 2- és 3-ik osztály, melyen az emlitett aranycsíkolat rézsutosan átnyúlik, vörös udvart mutat. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt-ormány között, melyek joboldalija vizirányosan arany-kék, a baloldali vörös-ezüst, — a paizsbeli vörös grif nyúlik ki, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról arany-zöld, balról ezüst-vörös [5]

Izdray család. Kihalt család, melyből 1484-ben Izdrai Pál mint királyi ember (homo regius) fordul elő [6].

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 140. 150. not. hist. 257.
[2]) Kézirat.
[3]) Perbeli genealogia.
[4]) Lehoczky Stemmat. II. 204.
[5]) Adami Scuta Gentil. tom. IV.
[6]) Teleky Hunyadiak kora XII. 267.

J.

Jablanczay család. Pozsony vármegye nemes családa, melyből Jablanczay Mihály táblabiró Pozsony vármegyétől 1794 ki máj. 31-én nemesi bizonyitványt vévén ki, azt lakása helyén Krassó megyében 1796-ki máj. 9-én kihirdetteté [1]. Jelenleg Krassóban e család nem létezik.

Jabláncy család. Nemes család, melyből Jabláncy József cs. kir. tanácsos, és a m kir. udvari kanczelláriánál titkár 1760-1770-ben.

Jabláncy Antal a nagyszombati kerületi tábla titkára 1787-ben; és 1810-ben ugyanott ülnök. Neje Pamhackel Jozefa, kitől leánya, Franczíska báró Flödnig Károlyné.

Jabláncy Károly 1787-ben szintén a nagyszombati ker. táblánál lajstromozó tiszt.

Jabláncy Sándor 1843—47-ben a nagyszombati kerületi tábla ülnöke volt.

Jablonczay család. (Máskép Jablonczai-Pethes.) Magyarországból szakadt Erdélybe, hol Alsó-Fejér vármegyében hivataloskodtak, lakván Maros-Sz.-Imrén. József régebben szolgabiró, 1848-ban szintén József nevü fiával, akkor már szolgabiróval az oláhok által nagykegyetlenül öletett meg. Másik fia Elek főjegyző volt, utóbb tartományi tiszteletbeli biztos. J. Klára Eleknek testvére Zudor István hitvese.

Jábróczky család. (Jabródi.) Dalmácziából eredt, és onnan Magyarországba a Szepességbe származott. Jábróczky Lajosnak fia Benedek állitólag Zsigmond királytól Pozsonyban 1411-ben (in festo ded. S. Michaelis Archangeli) nemességet és czimert nyert [2]) ér-

---

[1]) Krassó várm jegyzőkönyve.

[2]) Kaprinai Mss A. tom. XLVIII. pag. 325, hol ezen czimeres levél több egyebekkel található; leirva egy a szepesi káptalannak transumptumából, melyet késmárki Jábróczky Jób, Dániel és Ádám testvérek 1632-ben eszközöltet-

demeiért, mert—ugymond a czimeres levél— nevezett Lajosnak egyik fia Albert mint kir. testőrségi kapitány Nikápolynál küzdött a király mellett, és ott esett el, Benedek pedig, ki kir. udvarnok volt, Siklóson együtt szenvedett a királlyal fogságot. E czimeres levelet Jábróczky Jób, Dániel és Ádám testvérek kérésére a szepesi káptalan 1638-ben sz. Sebestyén és Fábián napján átirá, és az átirásnál bizonyitá, hogy nevezett testvéreknek atyjok idősb Ádám, ennek atyja Sandrin, ennek Osvald, ennek Demeter, ennek Jónás, ennek Bernád, ennek Kálmán [1]; ennek Gothard, ennek Benedek a czimerszerzők egyike volt.

Nevezett három testvérek 1653-ban Szepes vármegyétől nemességekről bizonyitványt nyertek [2].

A három testvér ketteje Jób és Dániel Magyarországban maradt, és a magyarországi ágat alapiták, mely Abauj megyében székel, és melyből

Jabróczky Pál 1766—1773-ban a s.-pataki jesuiták Perjele volt [3]. Továbbá

Jabróczky András 1787-ben diósgyőri kamarai ügyész.

Jabróczky Norbert a szepesi kamaránál tanácsos és kir. ügyi aligazgató 1770-ben.

Jabróczky Gábornak nejétől Semsey Katalintól leánya Mária, járdánházi Kovács János kamarai igazgató neje, meghalt Nagy-Váradon 1793-ki junius 18-án [4].

A nevezett testvérek harmadika Ádám Erdélybe szakadt, és mint ilyen 1693-ban gróf Csáky István szepesi főispántól arról kap bizonyitványt, hogy ő és családja valóságos nemesnek ismertetik, de hogy a család elszegényedvén, Késmárkra vonta magát [5], továbbá

---

tek. E czimeres levélnek stylje annyira elüt Zsigmond király egyéb 1398-tól 1425-ig kiadott czimeres leveleitől, sőt oly ujabbkori irály érzik rajta már magában a czimer leirásban is, milyent Rudolf király koráig nem találunk. Igen kivánatos volna ez okból minden kétely elháritására az eredetit látnunk, melyet a szepesi káptalan 1632-ben átirt.

[1]) E név is igen szokatlan azon korban család-történeteink szerint.

[2]) Kaprinai id. h.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top.

[4]) B. Vay L. Német hivség.

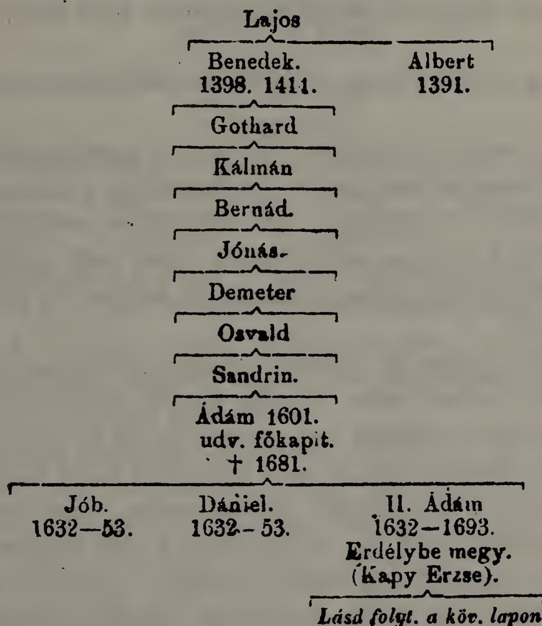
[5]) A ‚késmárki' előnévvel neveztetik Jábróczky idősb Ádám a Pethőkkel 1601-ben Jóo János személynök előtt tett egyességben is. Fiai pedig 1653 ban de Kęsmark-Varallya irtnak.

arról is bizonyit, hogy testvér-atyafia J ó b n a k és D á n i e l n a k és fia idősb Ádámnak, kit a Tökölyiek 1681-ben lefejeztek [1]).

Ezen idősb Á d á m már 1601-ben Tököly István udvari főkapitánya volt; és az emlitett évben a gersei Pethőknek 2000 magyar forint fizetésére kötelezé magát, mert Pethő Ferenczet megsebzé [2]).

A család ezen okmányait, ugymint az 1411-ki armalisnak a szepesi káptalan által vett 1632-ik évi transsumptumát, az 1653-ki szepesmegyei nemesi bizonyitványt, az 1601-ki sebzési dijról a Pethő családdal kötött egyesség-levelet, Csáky István 1693-ki bizonyitványát mind eredetiben Kis János Nagy-Idán 1735-ben kelt elismervénye szerint Jábróczky Gáborné Szereday Bora részére Erdélybe bevitte [3]).

És ezek után már az emlitett okmányok nyomán, az erdélyi ágat illetőleg pedig H o d o r K. „D o b o k a v á r m e g y e e s m é r t e t é s é b e n" tett közlése szerint lássuk a család nemzékrendét:

[1]) Kaprinai id. h. — Hodornál Doboka várm. 108. lap. az Erdélybe költözés már 1590-re tétetik, pedig az csak Á d á m által történt ez okirat szerint, ki 1632—1693-ban élt.

[2]) Ugyanott.

[3]) Kaprinai id. h. az érdeklett levelek végén eredeti aláirása s pecséte alatt található Kis János e nyugtája. És igy az eredeti armalis magyarországi maradt.

II. Ádám *ki az előbbi lapon.*
1632. 1693.
Erdélybe megy.
(Kapy Erzse).

I. Gábor
† 1735. táján
(Szereday Bora)

Kata.	II. Gábor.	Mihály	János.	Zsigmond
b. Dujardin József)	1790.	1702.	1771.	1771.
	Antal † 1823 (gr. Lázár Johanna)	(Kapy Erzse)		
	Zsuzsanna (Keczeli Mih.)			

Gábornak fiai közül Mihály 1702-ben birtokos Doboka vármegyei Sz.-Miklóson, hol a só-jövedelemben is részes volt. Korán elhalt, mert alattvalói meggyilkolák [1]). Özvegyét b. Apor István kincstárnok vette el.

Zsigmond a Doboka megyei főitélőszéknek számfeletti birája 1771-ben.

János szintén ugyanaz 1771-ben, és egyszersmind B.-Szolnok vármegye fő s rendes táblabirája. Mindkettő ága kihalt.

II. Gábor 1790 ben kir. hivatalos volt az erdélyi országgyülésen. Ennek fia Antal az erdélyi ágnak utolsó férfi ivadéka 1823-ban halt meg. Nejétől gr. Lázár Johannától leánya Zsuzsanna Keczeli Mihályné.

A család czimere az emlitett armalis levél leirása szerint vizirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó osztály arany, a felső ezüst; az alsó osztályból gúla gyanánt egy vérszinű vörös szikla emelkedik egészen az ezüst osztályig föl, és azon fészkében ülő, s három fiát melle vérével tápláló pellikán látszik, szétterjesztett szárnyakkal. A paizs fölött két rostélyos sisak áll, melyek közül a jobb oldalinak koronáján kettős kereszt vérrel befecskendezve látható a baloldalinak koronájából pedig természetes szinű, kettősfarku oroszlán emelkedik ki, első jobblábában levágott törökfejet, a balban pedig véres csákányt tart.

Jacobffi család. 1760-ban M. Teréz királyasszonytól kapta czimeres nemeslevelét.

Czimere vizirányosan kétfelé vágott paizs, az alsó kék osztályban aranykoronán pánczélos kar könyököl kivont kardot és azon aranyko-

---

[1]) Hodor Doboka várm. 108. l.

szorút tartva; a felső ezüst osztályba egyfejű vörös sas nyúlik fel. A paizsfölötti sisak koronáján a leirt pánczélos kar könyököl, kardot és azon aranykoszorút tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös balról arany-kék [1]).

Lásd Jakobffi cs.

Jagasich család. Zala vármegye nemes családa, elszakadva Esztergam megyébe is.

A czimeres nemes levelet Jagasich János kapta 1715-ben III. Károly királytól [2]).

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren jobbra fordulva, hátulsó lábaira ágaskodó szarvas. A paizsfölötti sisak koronáján egyik fölemelt lábával kavicsot tartó daru áll. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

A család leszármazása egyik ágon, s nehány izen igy terjedt:

Jagasits Ferencz.
(gyulai Gaal Anna)

András
zalai alisp. 1770.
(1. Nagy Magd.
2. Vajda Sára)

1-től Margit (Farkas László)	Zsófia (Oszterhuber Antal)	Regina Rajki Boldizsár)	2-tól Julianna (Sümegi József).

Ferencznek fia András 1770-ben zalamegyei alispánul iratik [3])

Jagasich Alajos 1844-ben Lippán kamarai sóházi ellenőr.

Jagasich Sándor előbb uradalmi ügyész, 184$^7/_8$-ban Esztermegyei országgyülési követe. 1850-ik óta Esztergam megye cs. kir. főnöke, és Ferencz József rend vitéze.

Jagodics család. Jagodics Ferencz és György 1714-ben III. Károly által emeltettek czimeres nemességre [4]).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren, hátulsó lábain álló, kettősfarku oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronáján veres mezű kar egy vörös-zöld szinű zászlót emel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Egy-e ezzel azon Jagodics család, mely él és birtokos Krassó vármegyében? nem tudom. Jagodics Spasoje 1824-ki sept. 17-én kir

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[2]) Coll. Herald. Nro 614.
[3]) Lehoczky Stemmat. I 211.
[4]) Collect Herald. Nro 627.

adományben kapta Krassó vármegyében Kernyecza helységet, és ez adománylevél 1825-ki jun. 16-án Krassó vármegye közgyülésén is kihirdettetett. Spasoje-nak egyik fia Pál krassomegyei volt szolgabiró, és másik fia Péter birják Kernyecza helységet. Ezeknek is családjaik vannak.

Jakab család. Jakab nevü nemes család Magyarországban lakozik Gömör, Szabolcs és Zemplin [1]) vármegyében, és valószinüleg több helyen is.

Vasmegyében 1672-ben élt Jakab Pál, kinek neje Káldy Katalin Békásy Miklóstól annak nagymesteri kastély részét zálogba veszi a vasvári káptalan előtt.

Jakab család. (Szent-Gericzei). Erdélyi székely család, nevét kétségkivül a Jakab keresztnévből vette, mely a XIII—XV. századbeli oklevelekben ily kifejezési alakban: „Jacobus filius Becz, vagy filius Mike" használatban volt elannyira, hogy főleg a székely család nagy része a nem nagy számu ősi törzsekből épen ez uton származott. 1394-ben az erdélyi köztartományi gyülés itéletlevelében szintén ez eset fordul elő, mely szerint Szomordok-telke földje Almási László fiának, Jakabnak lön itélve, kitől származtak az almási Jakabok, s később—lakhelyök és birtokuk szerint a középlaki, rákosdi, csik-szentmártoni, bögözi, k.-szentléleki, és szent-gericzei Jakabok. Ma legkiterjedtebb törzság a szent-gericzei, melynek oklevelei nyomán készült e családtörténeti rajz [2]).

Egy XVI. századbeli hiteles irományban e falu neve Szent-Gereche; azonban már a XVII. században a középszótagbeli *e*-t = *i*-vé, a *ch*-t = *tz*-vé lágyitva látjuk előfordulni. III. Károly és M.-Terézia alatt pedig Szent-Lélekké változtaták; de e fejedelmek halála után csak hamar, a nagyobbára unitariusokból álló falu korábbi nevét visszakövetelte, és azóta máig Sz.-Gericzének (hibásan Sz.-Gerliczének) mondatik.

Eredetileg a Jakabok is — mint az egész székely nemzet — birtokosok, szabadok és nemesek voltak, mindeniket a nemzet maga szerezte magának fegyverével. Később a megyei magyar nemességet utánozván, mely régi birtokaira adományt vitt, és ujabban szerzett birtokait adomány mellett nyerte,—a székely fő- és középrendüek is uj ado-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

[2]) És melynek egyik tagjától Jakab Elektől származott eme közlemény.

mányt kezdettek kérni királyi joggal egybekötve — saját ősi székely birtokaikra nézve, vagy pedig eredeti székely nemességök mellé czimerleveleket nyerni; mert a közterhek alól csak e kettő mentesitett bármely honpolgárt. E szokásnak hodolt a Jakab nemzetség is, és legelől Csikszentmártoni Jakab András kért és nyert adományt 1570-ben János-Zsigmondtól Jakabfalván, Szent-Mártonban, Szent-Imrén, Csekefalván, és Szent-Györgyön lévő székely örökségeire nézve; azután vajasdi Jakab Mihály fejedelmi testőrt kiváltságolja 1617-ben Bethlen Gábor a közterhektől. Rákosdi Jakab Boldizsárt szintugy uj adománynyal erősiti meg birtokaiban I Apaffy Mihály 1677-ben, valamint szintén szent-gericzei Jakab Simon is II. Rákóczy Györgytől, atyja, és a hon iránti hű és engedelmes szolgálatiért András, Mihály, György és István fiaival együtt 1649-ki február 10-én czimerleveles nemességet nyer, mely levélben a fiak három elseje is megvan nevezve.

Czimerük: égszin kék paizs, melynek udvarában zöld mentébe öltözött férfi, barna lovon ülve ábrázoltatik, sisakos fővel, jobbjában dárdával, baljában kivont és fölemelt kardot tartva. A paizs fölött vitézi és bezárt sisak sisak van, melyeket gyöngygyel és drágakövekkel kirakott korona fed, a sisak csucsairól pedig különböző foszladék hullámzik alá, a paizs mindkét oldalát ékesen diszitve.

A czimeres levél kihirdettetett 1649-ki augustus 26-án Marosszéken, minden ellentmondás nélkül. Sőt az M.-Terézia alatt is, midőn törvényhozási uton kivül, ősi szabadságuk daczára, minden székely családok, melyek adomány vagy czimerlevéli nemességet bizonyitni nem tudtak, közterhek alá vonattak; a kir. tábla 1772-dik január 29-kén kelt itélete által érvényesittetett . . . A sors ugy akarta, hogy II. Rákóczy Györgynek hamar igényelnie kelljen e család hűségét, mely-

nek következtében 1657-ben mind a négy uj nemes sarj követte őt lengyelországi hadjáratában, hárman odavesztek, s csak György, a negyedik fiu került haza, a ki még 1662-dik elején Kemény János fejedelem mellett harczolt, két fiát tatár-rabságra hurczolták, örökre odaveszteket; a falu öreg- és asszonynépe az erdőkbe menekülvén, neje egy fa odvába rejtette a nemes-levelet, csak harmadik fiok születésekor érezvén ösztönt és nyervén időt megkeresésére, mely hosszas veszendőben-lét, és nedves állapot nyoma az oklevél egy részén most is látható, olvashatlanná tévén a szavakat.

E család vagyona, műveltsége és polgári befolyása tekintetében a székely nemzet középrendéhez tartozó: kezdettől maig a középszernél maradt, fiai a hazát saját vérökkel védték, a közterheket szolgáló embereik által hordozták.

Igy például III. Andrásnak ágán, kinek ágán e tudositás közlője is áll, I. Elek, ennek fia II. Elek, és ennek két atyafi-testvére vett részt a török és franczia háborúban, és ez elődöknek fölkelő huszár-egyén ruhái máig a család kegyeletét birják.

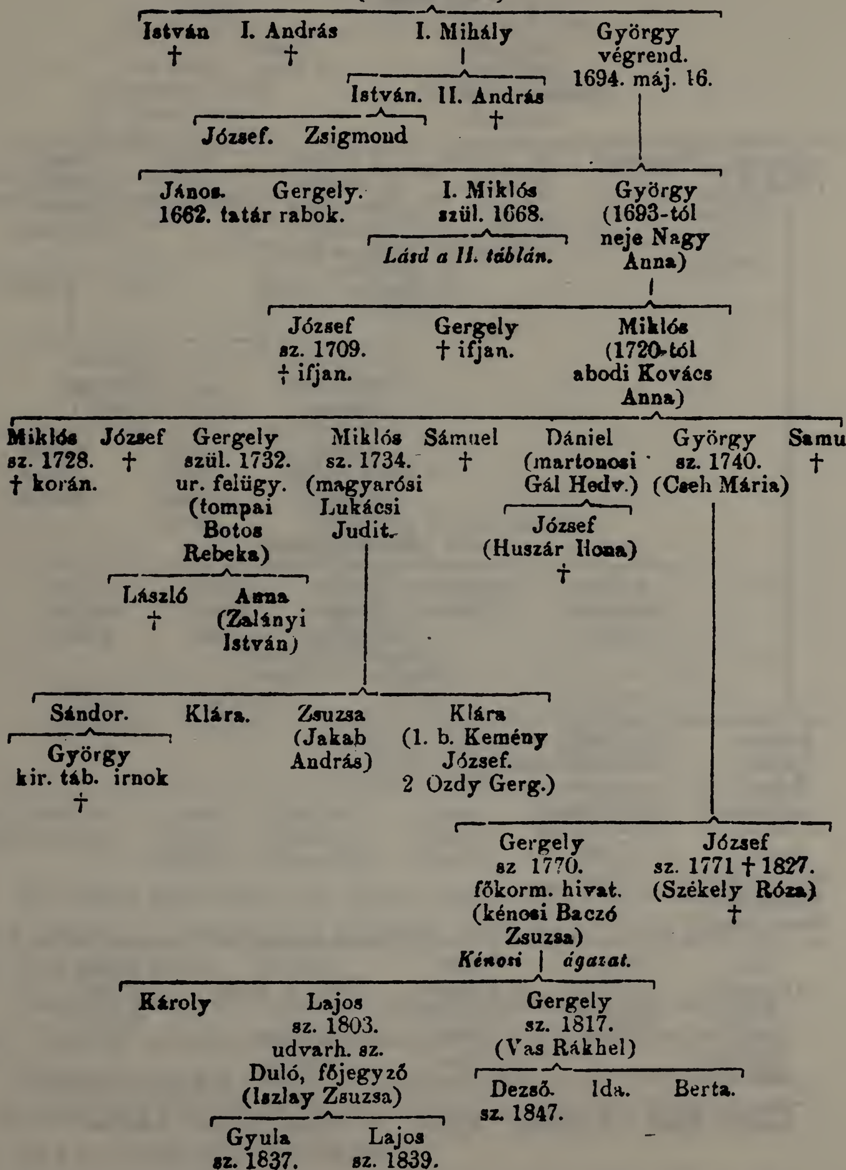
Szaporaféle család lévén s az által birtokuk gyakran szerfölött eloszolván, kényszeritve voltak házasság s tisztségek viselése által segiteni magukon, és szerezni meg anyagi jólételük nélkülözhetlen föltételeit, valamint osztályuk társadalmi előnyeit is.

Igy lön, hogy a negyedik izbeli Zsigmond és Miklós egy testvérnek tizennégy fia közül az elsőnek József nevü fia Szabédra, ugyszintén annak Györgytől származó unokája: Farkas Pókába, nemkülönben a másodiknak Györgytől származó unokája Gergely Kénosba házasodván, s fiu-leány felesége által mindhárom feles birtokhoz jutván, alapitói lettek a szabédi, pókai, kénosi mellék-ágaknak, de magukat mind Szent-Gericzéről iratják.

Magán- és köztisztviselői hivatalokat számosan viseltek, volt közöttök nem egy derék udvari tiszt, uradalmi felügyelő, ügyvéd, adóiró, duló, al- és főjegyző, egy tanár, egy hirlapiró.

Nemzékrendjök im ez:

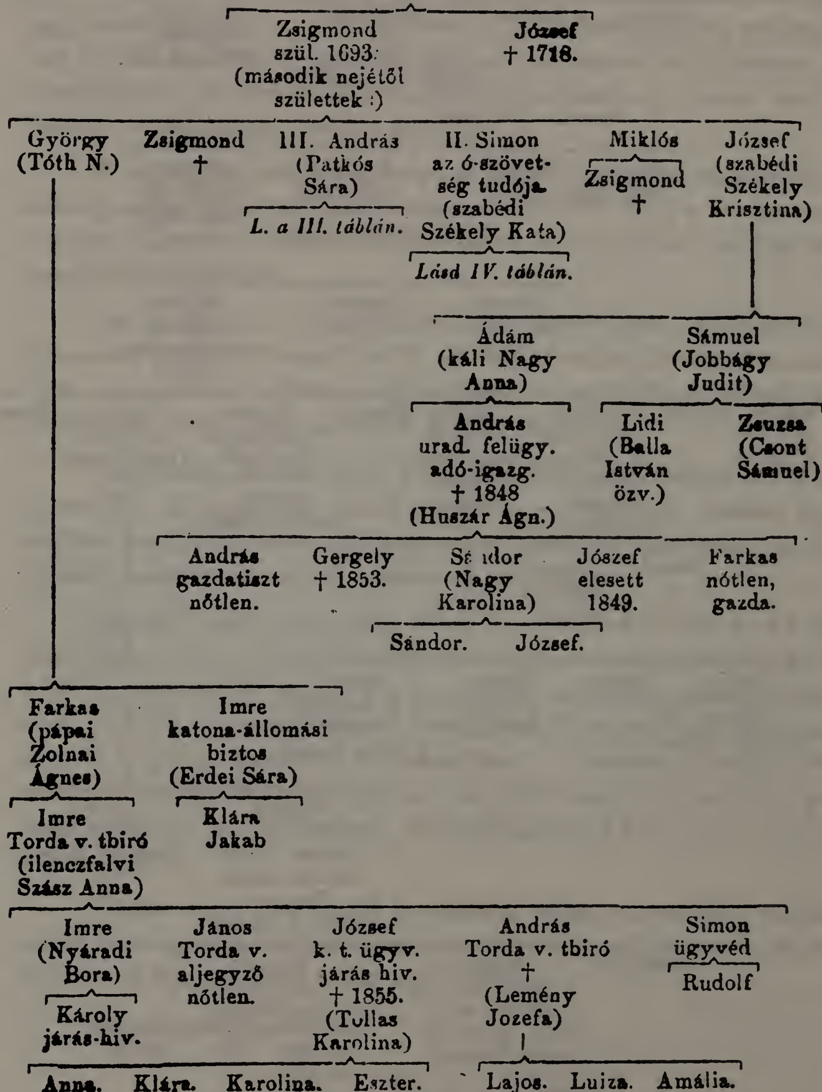
I. tábla.

Jakab Simon.
1649.
(Patkós Ilona)
István †
I. András †
I. Mihály
György végrend. 1694. máj. 16.
István.
II. András †
József.
Zsigmond
János. 1662.
Gergely. tatár rabok.
I. Miklós szül. 1668.
Lásd a II. táblán.
György (1693-tól neje Nagy Anna)
József sz. 1709. † ifjan.
Gergely † ifjan.
Miklós (1720-tól abodi Kovács Anna)
Miklós sz. 1728. † korán.
József †
Gergely szül. 1732. ur. felügy. (tompai Botos Rebeka)
Miklós sz. 1734. (magyarósi Lukácsi Judit.
Sámuel †
Dániel (martonosi Gál Hedv.)
György sz. 1740. (Cseh Mária)
Samu †
László †
Anna (Zalányi István)
József (Huszár Ilona) †
Sándor.
Klára.
Zsuzsa (Jakab András)
Klára (1. b. Kemény József. 2 Ozdy Gerg.)
György kir. táb. irnok †
Gergely sz 1770. főkorm. hivat. (kénosi Baczó Zsuzsa)
Kénosi | ágazat.
József sz. 1771 † 1827. (Székely Róza) †
Károly
Lajos sz. 1803. udvarh. sz. Duló, főjegyző (Iszlay Zsuzsa)
Gergely sz. 1817. (Vas Rákhel)
Gyula sz. 1837.
Lajos sz. 1839.
Dezső. sz. 1847.
Ida.
Berta.

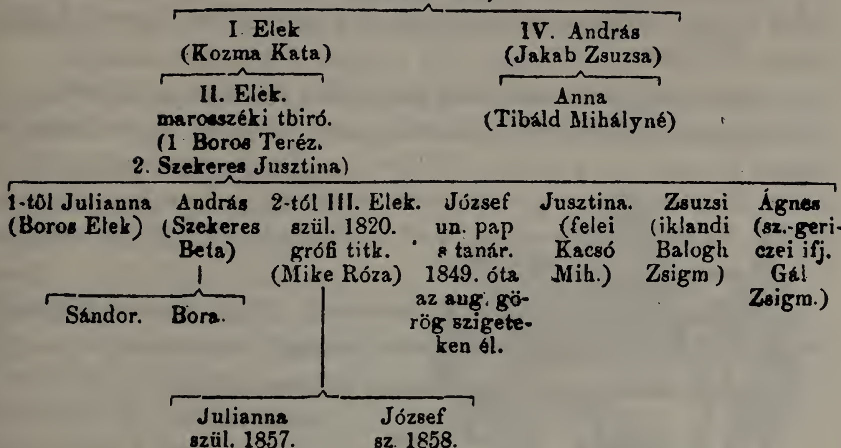
II. tábla.

I. Miklós. *ki az I. táblán.*
sz. 1668.

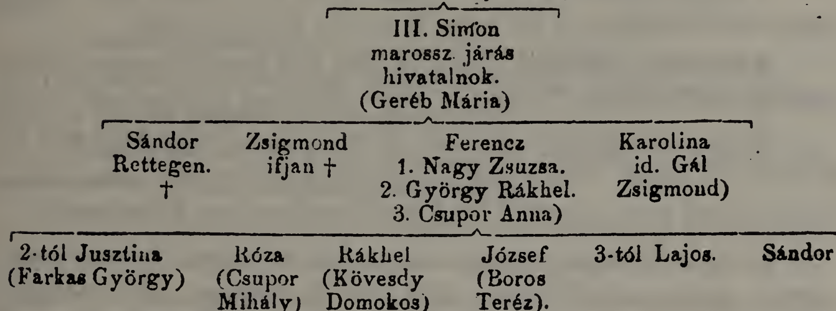
III. t á b l a.

III. András *ki a II táblán.*
(Patkós Sára)

IV. t á b l a.

II. Simon *ki a II. táblán.*
(szabédi Széhely Klára)

III. táblán állók közül III. E l e k (szül. 1820.) 1848-ban az erdélyi kincstárnál hivatalnok és hirlapiró; 1851 óta gr. Mikó Imre titkára. Neje Mike Róza.

Testvére J ó z s e f kolosvári unitarius másodpap és collegiumi tanár, 1849. óta politikai számkivetésben él az angol-görög szigeteken,

Jakab család. (Bögözi.) Erdélyben Alsó-Fejér megyében honol. Közűlök K á r o l y 1848-ban adó-iró biztos, 1849-ben alszolgabiró volt. J á n o s Torda városi hivatalnok.

Jakab család. (Etédi..) Közűlök etédi Jakab G y ö r g y 1848-ban Fogaras vidék alkapitánya.

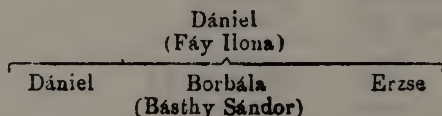
Jakab család. (Homorod-almási.) Közülök János ügyvéd M.-Vásárhelyen.

Jakab család. (Középlaki.) Kraszna vármegyében középlaki Jakab Lajos 1794-ben megyei irnok, Károly táblai ügyvéd Kolosvárott 1848-ban.

Ezeken kivül is vannak még Jakabok Erdélyben, kiket előnév nélkül találva, családi összeköttetésüket nem ismerjük. Igy a Szilágyságban Ferencz, István, Gábor. — Torda vármegyében Károly, Simon, György, András és örökösei: Sándor, Anna, Pálfiné, Zsuzsa Ménaságiné, Kata Fábiánné. — Küküllő megyében János és György.

Jakabfalvy család. (Jakabfalvi.) Abauj, Borsod, Nógrád, Pest, Szabolcs, Torna megyékben lakhelye vagy birtoka van.

Egy töredék nemzékrendet látunk a következőben:

A nógrádmegyei ágazat leányágon Kántor család után leszármazva birt Dolyánban is. Ez ágból Emilia Kún Józsefné.

Jakabffy család. Lakhelye Zala és Krassó vármegye. Zala vármegyében Jakabffy Gergely 1837- 1844-ben fő-számvevő.

Krassó vármegyében Jakabffy Simon és testvérei Miklós és Kristóf Csanád vármegyétől 1793-ki jul. 27-én kelt nemesi bizonyitványukat azon évi nov. 5-én Krassó vármegyében kihirdetteték.

Simon Krassó vármegye alispánja s a magyar helytartó tanácsnál előadó volt. Testvére Miklós birta Zsaguzsen helységet, melyre nézve neje gyermekeit Imrét és Gyulát fiusitatta. Ezek 1841-ben statuáltattak a nevezett helységben, a midőn a királyi ember (homo regius) Frummer József volt, ki az iktatás második napján szélhüdés következtében hirtelen meghalván, az egész félbe maradt, s későbben uj statutio tartatott. Másik testvére Kristóf 1836-ban főszolgabiró, 1848-ban alispán, majd cs. kir. tanácsos; gyermektelen, Lugoson él.

Imrének és Gyulának gyermekei vannak.

Jakabházy család. Borsodmegyei nemes család. 1647-ben nemes Jakabházy János és Gáspár saját letartóztatásuk és Be-

kény és Élés helységek lerombolása tárgyában egyességre lépnek nemes Diénes Györgygyel [1]).

Jakabházi család előfordul Erdélyben a székelyföldön is, hol Jakabházi Pál 1679. körül udvarhelyszéki alkirálybiró volt [2])

Jakch család. Lásd itt a 290. lapon.

Jaklin család. (Elefánti). Nyitra vármegyei Elefánt helységről vette előnevét; és ugy látszik — a család már kihalt.

Czimere — mint a metszvény ábrázolja — a paizs udvarában hármas halom emelkedik, a jobboldali halom tetején félhold, a baloldalin csillag ragyog, a középső halmon korona áll, és abból oroszlán emelkedik ki, első jobb lábaiban kivont kardot, a balban hármas buzakalászt tart. A paizs fölött korona van, és a paizst szokásos foszladék veszi körül.

A család legtöbbnyire egyházi pályán virágzott.

Jáklin Balás 1687-ben tinnini czimzetes, utóbb pedig 1691—1696-ig nyitrai püspök, és kanczellár volt.

Elefánti Jáklin Miklós egy 1693-ki julius 30-án kelt oklevél szerint Léván a várban saját házában lakott.

Jáklin István-Miklós szepesi kanonokból 1735-ben lett esztergami éneklő kanonok, majd almisi czimzetes püspök. Ötven éves kanonoksága után meghalt 1787-ki január 1-én. Születése helyén Elefánton templomot épittetett [3]).

Ennek tán testvére elefánti Jáklin József 1760—1770-ben a dunáninneni kerületi tábla ülnöke.

Jákó család. (Hódosi †) Szatmár vármegyének kihalt családa, mely hajdan Hódos helységét birta, és innen irta magát hódosi Jaakó-nak. Nevezetesen a XV. században birta Jakó János és Ferencz. Jánosnak leánya volt Orsolya, kitől Verbőczy Ist-

---

[1]) 1647-ki 108-ik törv. czikk.

[2]) Kállay Székely nem. 252.

[3]) Memoria Basilicae Strigon. 167—168.

ván, és Torday Zsigmond elfoglalák, de Orsolya férjhez menvén Mikolay Ferenczhez, ez 1528-ban nevezett helységre I. Ferdinandtól adományt nyert [1].

Jákó család. (Félegyházi.) Szatmár megye nemes családa, birtokos Batiz helységben.[2].

Jákó család. (Kézdi-szent-léleki.) A szent-léleki Jákó család 1761-ben M.-Teréz királyasszonytól nyerte czimeres levelét.

Czimere először függőlegesen kétfelé oszló paizs, a jobboldali osztály kék udvarában egy aranymarkolatu karddal nyakán fölfelé átdöfött, levágott törökfej látszik. A baloldali osztály vizirányosan van kétfelé osztva, a felső vörös mezőben arany irótoll, az alsó kék mezőben pedig lánggal égő máglyából egy fehér phönix (sas forma) nyúlik föl, szétterjesztett szárnyakkal. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt-ormány nyúlik ki, a jobboldali vizirányosan kék-ezüst, a baloldali aranyvörös. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [3].

A család Erdély székely családa, melyből kezdi-szent-léleki Jákó László 1794-ben Torda vármegye levéltárnoka, 1815-ben már kir. dézma-beszedő, egyszersmind Torda város tanácsnoka volt.

Jákó-k laknak Ilyefalván is.

Jakobffy család. A Jakobffy család 1760-ban M.-Terézia királyasszony által nemesittetett meg.

Czimere következő: a paizs egy viz-irányos fehér csíkolat által, melylyen három vörös csillag diszlik, két részre oszlik, az alsó kék mezőben jobbról balra három rézsutos arany csíkolat fut le; a felső kék udvarban a fehér csíkolatból kiemelkedő (növő) természetes szinű oroszlán látszik ragadozásra készülve. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett kék szárny között, melyek közepén fehér csíkolaton egy-egy vörös csillag ragyog, a paizsbelihez hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

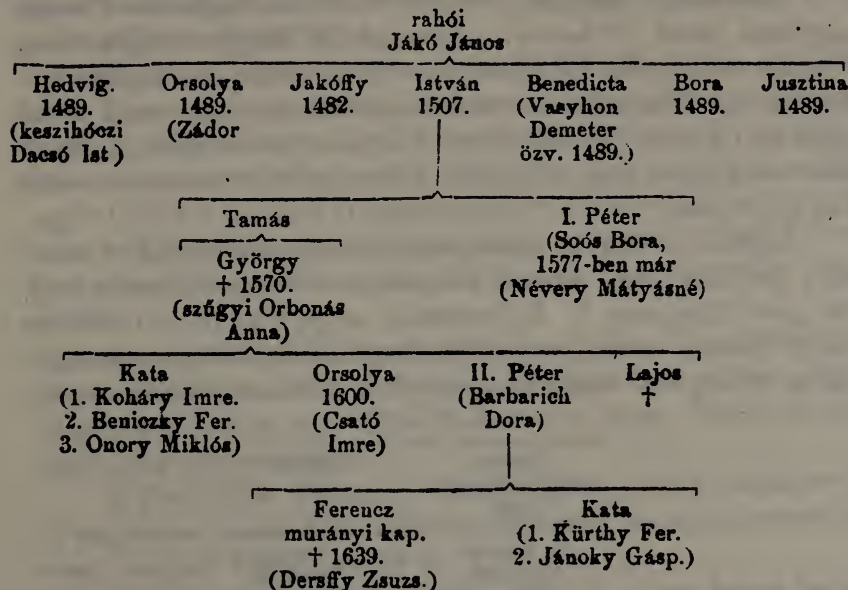
A családból Jakobffy János 1787-ben Örmény városi plébános, és gyulafejérvári kanonok volt.

Jákóffy család. (Rabói és szuhai †.) Gömör vármegye egyik nevesebb kihalt családa. Irattak Szuháról [5] és, de leginkább

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 392.
[2]) Ugyanott II. 297. és az előszóban.
[3]) Adami Scuta Gentil. tom. IV.
[4]) Ugyanott.
[5]) Fejér, Cod. Dipl. tom. X. vol. V. p. 500.

Rahóról, mely ősi birtokok volt. Ismert tözsük rahói Jákóffy János a XV. század végén élt, ettől a családfa [1]) következőleg származott le:

Tamásnak fia György, szűgyi Orbonás Ferencznek Palásthy Orsolyától született leányát vévén nőül, ezzel örökölt Hont megyében is birtokot. Meghalt 1570-ben. Özvegye élt még 1580-ban is. Gyermekei: Kata először Koháry Imrené, azután 1575-ben Beniczky Ferenczné, legutóbb (1579-ben) Onory Miklósné volt. — Orsolya 1600-ban Csató Imréné. — Lajos korán elhalt. — II. Péter Barbarich Dorottyát birta nőül, ki 1596-ban már özvegy volt, és 1603-ban már Galambos Miklósnak hitvese.

Emlitett II. Péternek gyermekei: *a*) Kata előbb Kürthy Ferencz, utóbb Jánoky Gáspár felesége, és *b*) Ferencz, ki a Széchy családnak Murány, Balogh és Lipcse várában kapitány volt, és 1638-ban a lengyel határok iránt országos biztos [2]). Meghalt 1639-ben kora 46. évében, és eltemettetett a rahói evang. egyházban, melyet a pongyelokival együtt ő épittetett. Nejétől Dersffy Zsuzsannától gyerme-

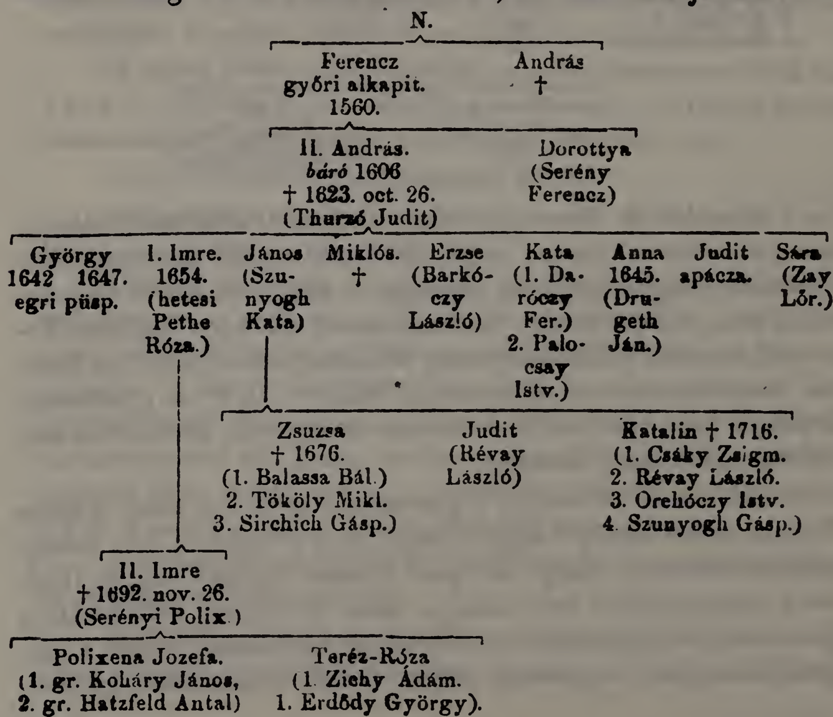
[1]) Perbeli hiteles nemzékrend szerint. — Bartholomaeides Not. C. Gömör. pag. 184 — 185. hibásan irja, hogy Tamásnak fia volt Péter és György, és hogy Péternek fia lett volna Ferencz. — Nem látszott jobban tudni a dolgot Lehoczky sem, Stemmat. II. pag. 192.

[2]) 1638-ki törv. czikk.

kei nem maradván, családja nemzedéksorát férfi-ágon bezárta. Végrendeletében a wittebergai egyetemre menő ifjakról is gondoskodott.

Jakusith család, (Orbovai †.) Horvátországból, hol Pozsega megyében birták O r b o v á t, származtak fel Magyarországba, főleg Trencsin vármegyébe, hol Oroszlyánkő várát birták, mint annak örökös urai. Már Hunyady János harczaiban 1451-ben részt vesz a család egyik őse L á s z l ó, kit Serviában K u p s e-nak neveztek [1]. Ennek elődе volt J a k u s vagy is J a k a b, kinek nevétől neveztetett a család J a k u s i t h-nak.

Legelső, ki magyar földön telepedett meg, Jakusith F e r e n c z volt, 1560-ban Győr várának alkapitánya, midőn neki levelet ir gr. Eck győri főkapitány [2]. E Ferencznek anyja O s z t r o s i t h A n n a volt. E Ferencz szerzé Oroszlyánkőt és Pruszkát Trencsin vármegyében. és élt még 1577-ben. Tőle a családfa [3]) következő lesarjadzást vett:

---

[1]) Katona Hist. critic. XIII. p. 788. 964. Lehoczky szerint.

[2]) Tudományos gyüjtemény 1830-ki XII. köt. 25. lap. — Lehoczky e Ferencznek ‚C u m a n u s' mellékuevet ir, mi okból? nem tudom. — Lehoczky a Jakusith nemzékrendét nagyon összezavarja.

[3]) Wagner Mss tom. LXX. p. 149.

Ferencznek fia András 1606-ban báróságot nyert [1]. 1607-ben nőül vette Thurzó György nádor leányát Juditot. 1609-ben Sileziába követ [2]. Meghalt 1623-ki octob. 26-án. Nevezett nejétől kilencz gyermeke született. Ezek közül

György előbb veszprémi, utóbb 1642-től 1647-ig egri püspök. Mint veszprémi püspök 1638-ban a határvizsgáló bizottmány tagja, és követ a lengyel királyhoz a lyublói vár iránt [3]; továbbá a slavoniai és horvátországi rendek sérelmeinek megvizsgálására szintén egyik kiküldött tag volt. Ő fogadta ismét vissza a szakadásra tért munkácsi görög egyesült hiveket a görög-kath. vallásra [4]. Családi birtokán trencsinmegyei Pruszkán a Ferenczes szerzeteseknek zárdát alapita.

Anna, homonnai Drugeth János országbiró és Zemplén megyei főispán († 1645. nov. 22.) özvegye igen buzgott kath. vallása mellett. 1650-ben ő vitte be ujra Tőke-Terebesre az onnan Perényi által elűzött pálos szerzeteseket [5].

Kata, előbb Daróczy Ferencz neje [6], utóbb „tekintetes és és nagyságos palocsai báró Palocsay Istvánnak Dunajecz urának hitvese,“ meghalt 1648-ki jul. 12-én [7].

János nejétől Szunyogh Katától csak három leányt hagyott hátra. Ezek közül Zsuzsanna, előbb Balassa Bálintnak (?), másodszor Tököly Miklósnak, s végre Sirchich Gáspárnak neje volt. Meghalt 1676-ki január 16-án, kora 33-ik évében [8]. Ennek testvére Katalin három férjet élt túl, az első Csáky Zsigmond volt † 1665.), a második Révay László, a harmadik Orchóczy István, a negyedik Szunyogh Gáspár volt. Meghalt 1716-ban.

I. Imre 1654-ben élt. Neje hetesi Pethe Rozália volt, ki férje halála után másodszor férjhez ment Pázmány Miklóshoz, ki Imre gyer-

---

[1]) Lehoczky Stemmat. I. p. 168.

[2]) 1609-ki 63-ik, és 1618-ki 12 törv. czik.

[3]) 1638-ki 37. 39. 52-ik törv. czik.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 59

[5]) Ugyanott not. hist 181. 241.

[6]) Wagner szerint.

[7]) Mint a temetésére Ratulovszky János által latinul irt gyász-versek bizonyitják. Nyomat. „Cracóban“ 1648.

[8]) Fölötte Laudrovics István jesuita mondott halotti beszédet, mely nyomva ily czim alatt „Elválasztott Juh“ stb. jelent meg; és ott a család czimere is látható.

mekeinek gyámjává lévén, miután az árvák javait elidegenité, e végett 1659-ben az országgyülés intézkedett [1]. I. Imrének csak egy fia maradt

II. Imre, ki 1687-ben a Vág folyamhoz országos biztosul neveztetett [2]. Meghalt 1692-ki nov. 3-án. Neje Serényi Polixena volt, kivel együtt 1684-ben trencsinmegyei Pruszkán kórházat alapitának [3]. Csak két leányok, ugymint Polixena 1. gr. Koháry Istvánné, 2. gr. Hatzfeldné, és Terézia 1. gr. Zichy Ádámné 2. gr. Erdődy Györgyné, — maradván, II. Imrében a család fiágon kihalt.

Azonban nem találjuk a közölt családfán azon Jakusith Imrét, ki 1590-ben törökfogságba esett [4], honnan szintén látható, hogy e családfa sem teljes.

Czimerük ez: a vért alyjáról egy halom tetején korona van, melyből farkas emelkedik ki, bárányt tépve szét [5].

Jakchy család. (Kusalyi †.) Szatmár vármegyének és Erdélyben Belső-Szolnok vármegyének egyik kihalt ős csajáda. Törzse Kodun volt [6], kinek fia Ivánka, és ennek gyermekei Lewkes és Jakch valának.

„1345-ben Iwach mester Péternek, Durug fiának fia egyrészről, másrészről pedig Lewkes és Jakch, Ivánkának Codun fiának fiai, Jakch helység iránt megalkudtak egymással a váradi káptalan előtt, hogy nevezett Lewkesnek és Jachnak birtokában maradjon örökre [7].

A család korán fölemelkedék, több tagja viselt főbb hivatalt. Igy Jakchnak (kitől a családnév eredt) egyik utóda György 1400-ban királyi fő-tárnokmester, másik utóda Mihály 1414—1428. 1437-ben erdélyi vajda és székelyek ispánja volt [8].

Györgynek egyik fia Dienes is 1430-ban váradi püspök volt. Ugyan ekkor

---

[1] 1659-ki 100-ik törv, cz.

[2] 1687-ki 16. törv. czik.

[3] Fényes Geographiai szótár III. 266

[4] Pethő Gergely Krónika 131. lap.

[5] Jakusith Kata Landrovics István halotti beszédében látható a czimer.

[6] Nem tudom, honnan vette Kővári azon állitását (Erdély nev. családai 128. l.), hogy a Jakchy család egyeredetü a Forgách családdal? De az bizonyos, hogy ez állitás tévedésen alapszik.

[7] Szirmay Szatmár várm. II. 274.

[8] Kállay Székely nemz. 133. 110. l.

János is székelyek ispánja [1]. László Szatmár vármegye főispánja.

1444-ben László es Péter a várnai ütközet előtt tett országgyülés végzéseit Szatmár vármegyének részéről aláirták, hol Jakch Mihály erdélyi vajda is emlittetik [2].

Szatmárban több helyen birt a család, nevezetesen Szent-Már-Mártonban. Tisza-Becsén, Garbolczon birtak 1427-ben Istvánnak fiai Mihály és László, kiktől azokat a Gachalyak perlék el. 1445-ben Jakchy Mihályra háromlott Atya helység is, és róla ismét a Drágffy-akra. Ugyancsak Mihály 1445-ben lépett Tisza-Kórod helység birtokába is [3].

1471-ben Jakch István Oroszi helységet birta Szatmár vármegyében.

1509-ben kusalyi Jakchy Andrásnak minden birtokai Elleweulgyi János nádori itélő mesternek adományoztattak. 1524-ben pedig Jakchy Mihály jószágainak egy része Drágffy Jánosnak, más része Bekényi Bernát személynöknek adományoztattak [4].

Kusalyi Jakchy Mihály 1526-ban mint Szapolyay híve részt vett a tokaji gyülésen is [5]. Neje ártánházi Bornemisza Anna volt, ettől gyermekei Kata Parlaghy Györgyné 1589. 1612-ben, Mihály és Boldizsár.

A Jakchy-ak egyik ága Kászonról irá magát; ezekből kászoni Jakchy László 1505-ben Bereg vármegye követe volt a rákosi országgyülésen [6].

A család a Szilágyságban is nagy birtokos volt. György a tárnokmester már birta Szilágy-Csehet, Sülelmedet, Felső-Várczát, Bikáczát, Nyirest, Tohátat, Kusalyt, Aranymezőt, Györgytelkét, és Görcsön felét; mint fiu-ági jószágokat.

Jakchy 1490-ben nótázák. László és János (1505. 1516.) részöket Drágffy György vevé meg zálog-czimen [7].

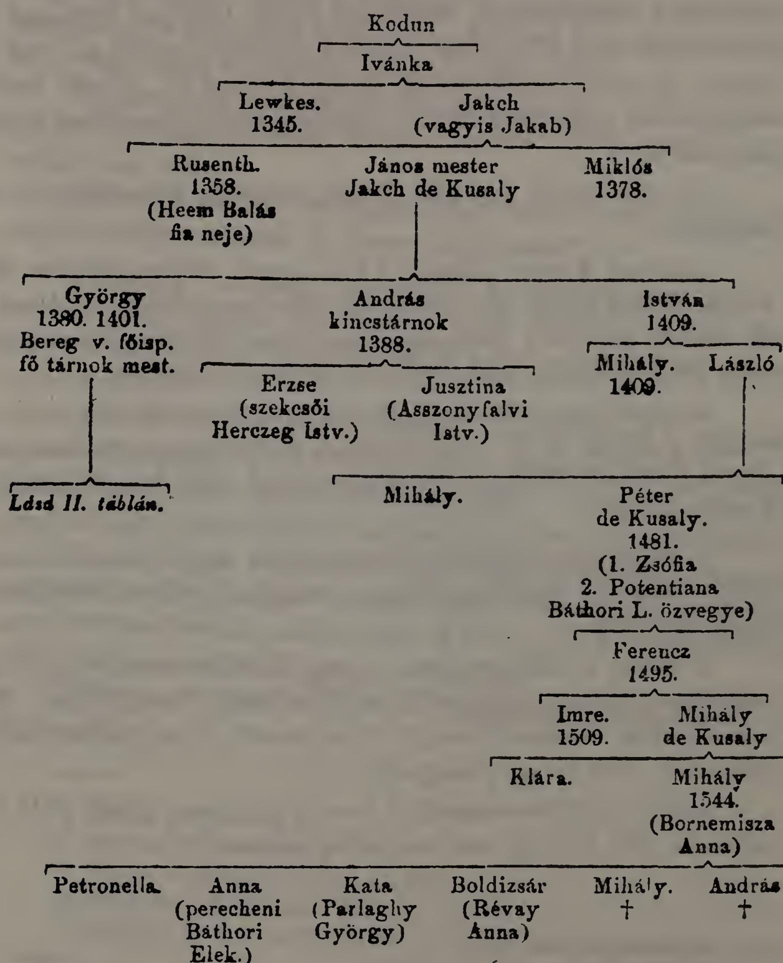
---

[1] Kállaynál nincs emlitve.
[2] Szirmay Szatmár várm. II. 274.
[3] Ugyanott.
[4] Ugyanott.
[5] Jászay A magyar nem. napjai a mohácsi vész után 81—240 l.
[6] Ugyanott 158. l.
[7] Kőváry Erdély nev. családai 128. l.

Családi sirboltjuk maradványai — irja Kővári — Kusalyban, mely egy hajdani várhely alatt fekszik, a templomban máig is láthatók.

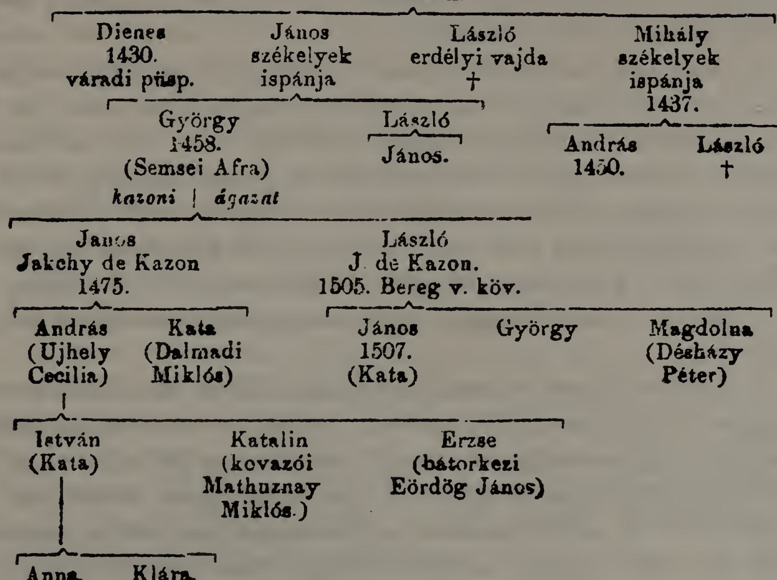
A család leszármazási fája következő:

I. t á b l a.

A II. táblázat, mely Györgytől jő le a k á s z o n i előnevű ágazatot mutatja.

II. tábla.

Jaksa család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai sorába számittatik [1]).

Jaksich család. (Nagy-Laki báró †) Nevök iratott J a x i t h-nak is. Ráczországból származott hazánkba a Hunyadiak korában. Legalább J a k s i c h D e m e t e r e korban élt, és 1471-ben Csupor Miklós vajda alatt ötszáz huszárt vezérlett a legyelek ellen, és zemplinmegyei Nagy-Mihálynál győzelmet aratott. 1476-ban a török ellen vivott Szendrő és Posasin vidéken. 1477-ben Mátyás királyt az austriai hadba kisérte. 1491-cen midőn II. Ulászló király öcscse Albert ellen vivott, ennek táborából egy góliát vitézzel párbajra kelt, és annak fejét vette. 1502-ben az ifju Hunyadi segélyére a török ellenében M á r k rokonával egy csapat ráczot vezérle [2]). 1510-ben ő ölte meg Minye oláh vajdát, de maga is a szebeniek által meggyilkoltatott. Budai szerint alig-

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

[2]) Pethő Gergely M. Krón. 94. l.

ha ő volt azon Jaksich, ki 1481-ben Szerviában Kinisi Pállal harczolt vala [1]).

Már az 1550-ben élő Jaksich Péter Nagy-Lakról irta előnevét. Leánya Skolastika Dobs Domokos neje lőn. Fia Márk volt.

Nagylaki Jaksich Miklós 1687-ben bároságra emeltetett, s valószinüleg benne halt ki a család.

Azonban Nagylaki előnevü Jaksich család jelenleg is van; — de hogy a följebbihez vérséges összeköttetésben állna, — nincs róla tudomásom. Eme most élő nagylaki Jaksich családnak őse Illés, mint az Esztergami várban ő cs. kir. felsége lovas és gyalog rendü egyik főkapitánya, Bécsben 1717-ki april 22-én kelt czimeres levélben nemesittetett meg III. Károly által, mely czimeres levél Esztergam megyének 1718-ki april. 2-án tartott közgyülésén hirdettetett ki; és jelenleg egyik utódánál Jaksich Urosnál, hajdu-böszörményi postamesternél őriztetik [2]).

Az érdeklett czimerlevél szerint e család czimere következő, először a paizs vizirányosan kétfelé osztatik: a felső vörös udvarnak jobb oldalán egy rovátkos tetejü vár látszik, mellette egy pánczélos vitéz, jobbjában zászlót tartva. A paizs alsó része függőlegesen kétfelé oszlik, a jobboldali kék udvarban zöldes sziklán magas bástyafal és annak tetejéből egy arany egyfejü sas emelkedik ki; a baloldali kék mezőben három ágyu-golyó és egy kard látható. A paizsfölötti sisak koronájából pánczélos férfiu emelkedik ki, jobbjában kivont kardot, a baljában vörös zászlót tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról arany-vörös.

Jalics család. Jalics Kristóf 1795-ben I. Ferencz királytól nyerte czimeres nemes-levelét.

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1- és 4-ik osztály arany udvarában zöld téren természetes szinü oroszlán áll, zöld koszorút tartva; a 2- és 3-ik osztály kék udvarában sürü felhők közül a félhold látszik kibontakozni. A paizsfölötti sisak koronájából vörös mezű, sárga öves, prémkalpagos magyar vitéz emelkedik ki, jobbjában ezüst buzogányt emelve fel. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [3]).

Jámbor család. Szabolcs vármegye nemes családai sorában áll Fényes Geographiája szerint.

---

[1]) Pethő Gergely M. krón. 85. l. Lásd Fábián Arad várm.

[2]) Báró Graffenried-Burgenstein családtörténeti adatgyüjteménye szerint.

[3]) Adami Scuta Gentil. tom. IV.

Jámborffy család. (Előbb Vohlman.) Jámborffy előbb Vohlman Ferencz 1801-ben I. Ferencz király által emeltetett czimerleveles nemességre.

Czimere öt részre osztott hadi paizs; az ötödik osztály a paizs aljáról gúla gyanánt nyúlik fel, és ennek kék udvarában hármas zöld dombon arany oroszlán áll, első jobb lábában rózsát tartva. A paizs 1. és 4-ik osztályának vörös udvarában egészen pánczélba öltözött, sisakos vitéz áll, jobbjában kivont kardot, a balban paizsot tartva. A 2. és 3-ik osztály arany udvarába balról felhőből egy kék mezű férfikar nyúlik be iró tollat tartva. A paizsfölötti sisak koronájából jobbra ezüst-vörös, balra fekete-arany strucztoll lengedez, és ezek között a paizsbeli pánczélos vitéz nyúlik fel. Foszladék ezüst-vörös, balról arany kék [1]).

Jámborszky család. A Jámborszky család 1751-ben M.-Terézia király asszonytól nyert czimeres nemeslevelet.

Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, melynek alsó vörös udvarában hármas zöld domb középsőjéből ezüst grif emelkedik ki, jobbjában kivont kardot tartva; a felső kék udvarban három arany-csillag ragyog, felül egy, alább kettő. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között egy arankereszt nyúlik fel. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [2]).

A család Szepes vármegyében lakozik.

Ján család. Birtokos Gömör, Nógrád és Pest megyében. Iratik neve Jáan-nak is. Közűlök

1740-ben él Ján László, kinek neje sóvári Soós Klára.

1760. táján Ján Györgynek neje szántói Szabó Zsuzsanna.

Janaky család. Valószinűleg kihalt család. Janaky Mihály és általa fiai Miklós és János; nemkülönben testvére Janaky György és ennek fiai György, János, István és Miklós III. Ferdinand királytól Pozsonyban 1649-ki april. 5-én kelt czimeres nemeslevelet nyertek, mely Trencsin vármegyében hirdettetett ki [3]).

Jancsó család. (Esztelneki, gidófalvi, és kis-nyujtódi.) Háromszéki ős székely család, kik közűl Jancsó Pál 1631-ben élt [4]). Jancsó István Kemény Jánosnak egyik vitéz hadnagya volt [5]).

---

[1]) Adami Scuta Gentil. tom. IV.

[2]) Ugyanott.

[3]) Az eredeti armalis Zala vármegye levéltárában van.

[4]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 205.

[5]) Ugyanott.

A család előnevét Háromszék három külön helységéről irta, valószinüleg ágazatok szerint.

Az esztelneki ágazat, melyből eszteleneki Jancsó Ferencz 1761-1770-ben Szepes megye alispánja volt [1]), Szepes vármegyébe származott, hol most is él. Az utóbbi időkben eszteleneki Jancsó Károly a kir. kuriánál kiadó 1844-ben.

A gidófalvi ágazatból gidófalvi idősb Jancsó Mihály 1646-ban a Sepsi székben assessor [2]).

A nyujtódi ágazat nagy részben Kezdi-Vásárhelyen tartja lakását. Ott 1794-ben András, Péter, József valóságos, János, Ferencz számfeletti városi tanácsnokok. Ugyanott 1845-ben Jancsó Áron is tanácsnok. — Másik Jancsó Áron léczfalvi ref. pap.

Nyujtódi Jancsó István 1794-ben a Fiscale Archivum regestransa.

Kis-nyujtódi Jancsó Domokos 1815-ben Csikszékben ügyvéd.

Jancsó János 1815-ben Hunyad vármegye levéltárnoka.

A legutóbbi időkből emlithetők Jancsó Pál a magyar szinészet egyik úttörője.

Jancsó Imre az erdélyi udvari kanczellária nyugalm. titkára. György és József a kincstárnál fogalmazók 1848-ban. — Lajos kir. közügy igazgatósági lajstromozó. Mihály főkormányszéki ügyvéd. János és József kezdi-vásárhelyi városi hivatalnokok; Mátyás maksai ref. lelkész. József kolosvári városi hivatalnok jelenleg is. József a nagy-enyedi, Lajos a kolosvári ref. tanodában tanárok.

Jancsók vannak Krassó vármegyében is, hol Jancsó Antal főszolgabiró volt, és Szerém megyétől nyert nemesi bizonyitványát Krassó megyében 1790-ki octob. 20-an hirdetteté ki. Utódai azon megyében is élnek, és állami szolgálatban vannak.

Jancsovics család. Gömör megye nemes családainak egyike.

Jani család. Jani Pál 1681-ben magyarországi honfiusitást nyert [3]).

Janicsáry család. (Dragomiresti.) Görögországból a mult század utolsó tizedében származott be. Birtokos Komárom és Krassó megyében, sőt Temesben is, és most Fejér megyében Duna-Pentelén. Alapitója Janicsáry Miklós, a magyarországi hajózásnak és gab-

---

[1]) Wagner Car. Analecta Scepusii III. p. 248.

[2]) Kállay Székely nemz. 252.

[3]) 1681-ki 82. törv. cz.

nakereskedésnek különösen az örökös tartományokkal és külfölddel e század elején, egyik legkitünőbb és vállalkozóbb pályatörője volt. Nagy kiterjedésü s az ország négy folyamát hasitó számos hajóival tovább félszázadnál folytatott gabnakereskedése, több, hazai érdekü vállalkozásai és ezekben tanusitott valódi kereskedelmi szelleme, szilárd becsületessége, fáradhatlan tevékenysége és kereskedési széles ismerete és tapasztaltsága által neve a kereskedő világban egyiránt ismertté és tiszteltté lőn. A ki e század elején a még alig pólyájában sinylő honi hajózás és gabnakereskedés kínos állását és alárendeltségét, országos folyamaink és partjainak szabályozatlan, ugy szólván primitiv állapotát, szóval azon tenger akadályokat és mostoha körülményeket ismerte vagy ismeri, melyekkel kereskedőinknek és vizi jármüveinknek közdeniök kellett, csak is az fogja érdeme szerint méltányolni tudni azon munkásságot és kitűrést, melyet Janicsáry M i k l ó s egész életén át bebizonyitott.

Érdemei legfelsőbb helyen is elismertetvén, 1836-ik évben krassómegyei D r a g o m i r e s t kincstári helységet s vele az országos nemességet „d r a g o m i r e s t i" melléknévvel nyerte királyi adományképpen. Meghalt 1850-ben. Számos figyermekei közül I g n á c z atyja temesvári telepén folytatja a termény nagykereskedést, többi fiai nagyrészben mezei gazdászattal foglalkoznak, és következők:

J á n o s.

D ö m e h. ügyv. 1847-ben a posonyi országgyülésen Komárom városa követe.

M i h á l y cs. kir. lovasszázados.

S á n d o r.

S z i l á r d.

Czimerük: fenálló hadi paizs, melynek égszinkék udvarában alúl hármas zöld domb emelkedik fel, és a középsőn máglya lángjai között nyitott csőrrel, kiöltött nyelvvel, és szétter-

jesztett szárnyakkal czüst phőnix madár látszik. A paizs jobboldali szögletében hatszegü aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két strucztoll leng, a jobboldali vörös, a baloldali kék, és ezek között ismét a leirt csillag látható. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. Mint ezt följebb a metszvény is ábrázolja.

Janikovich család. Nógrádmegyei nemes család. Legutóbbi nemzedéke igy áll:

Janikovich Gáspár.

Antal.	István érseki tized-beszedő. 1842. †	Benjamin	Alajos hatvani prépost 1859.

Czimerök vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső osztályban két szőlőtőke áll; az alsó osztályban egy rózsa virít. A paizsfölötti sisak koronájából szintén szőlőtőke emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Janka család. (Bulcsi.) Közülök Janka Lajos erdélyi udv. kanczelláriai ügyvivő 1848-ban, birtokos Doboka vármegyében. L. Jánki család.

Jankafy család. (Ősi †.) Doboka vármegyének egyik kihalt ős családa. Eősi Jankafy Simon és szintén egy másik Simon, nemkülönben általok Jankafy Lőrincz és János 1479-ben Mátyás királytól, — mivel régi kiváltság-leveleik elvesztek, — uj czimeres levél által erősittetnek meg nemességükben. Birtak Doboka megyében Szász-uj Őss helységben [1]). 1511-ben élt eőssi Jankafy Máté. 1570. táján Jankafy Orsolya bikali Vitéz Gábornak neje; és ez időben a Jankafy férfi-ág az oklevelekből már eltünik.

Jánky család. Jánki András, Tamás és Márton 1718-ban III. Karoly királytól kapták czimeres nemes-levelüket [2]).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös magyar ruhás, sárga csizmás, prémkalpagos, kék öves magyar hadi férfiu, jobbjában érczbuzogányt tartva, balját oldalán függő fekete hüvelyü kardjára téve. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar nyugszik, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Magyarországban Szabolcs vármegyében él Jánki család.

---

[1]) Hodor Doboka várm. 1(9. és 750. l.
[2]) Collect. Herald. Nro 510.

Erdélyben él bulcsi Jánki nevü család, mely Alsó-Fejér és Hunyad megyében birtokos. Ebből Jánki Ferencz hunyadmegyei törvényszéki ülnök 1836-ban. Jánki Antal 1836-ban maros-ujvári sóházi ellenőr, utóbb (1848) só-pénztárnok M.-Portuson. János 1848-ban só-hivatali irnok. M.-Solymoson.

Állitólag a Jánky család egy a bulcsi Janka családdal [1]. Lásd Jánka cs.

Jánky család. (Jánki †.) Szatmár vármegye egyik ős családa, mely azon megyei Janka helységet birta 1374. s 1383-b-n Jánki László, Miklósnak fia birta nevezett helységet. Jánky László 1387-ben zenebonáskodván Temesvár táján, Gara nádor által szétveretett, s jószága elfoglaltatván, Gara Miklósnak adatott, ki azt a váradi káptalannak vallá be. 1405-ben a váradi káptalan Darahy Jánosnak és Tamásnak zálogitá el, de Janky Lukács váradi püspök visszafoglalta, mert ő ártatlan volt László bátyja támadásában, s a maga részét e miatt el nem vesztheté. Ezután a Jánky név Jánka helység történetéből letünik [2].

Jankó család. Borsod, Gömör és Pozsony megyében van ily nevü nemes család. Ez utóbbiban Jankó Mihály 1837-ben főjegyző, 1846-ban első alispán, 1843-ban országgyülési követ volt.

Jankó család. Erdélyben — ugy látszik — több Jankó család volt, vagy legalább többféle ágazat. Igy

Jankó István zaláni nemes (nobilis de Zalán) 1586 ban a Kálnokiakkal perel Egyedmezeje iránt [3].

Zágoni Jankó Boldizsár orbai székbiró 1629-ben [4], ki ekkor jószágaira fejedelmi egyezést vitt [5].

Maxai Jankó Mihály Kézdi,szék birája 1630-ban [6].

Zágoni Jankó Boldizsárt 1690 .táján Tökölyi Imre híve Mikes Pál kegyetlenül kapujára akasztatta. Hasonlóan megfogatá Jankó Tamást is, és összevagdaltatá; ugyanekkor Jankó Péter futással menekült meg; de Mikes mindenüket felprédáltatá, és ingóságait a Tö-

---

[1]) Török Ant. szerint a család állitása nyomán.
[2]) Szirmay Szatmár várm. II. 213.
[3]) Kállay Székely nemz. 252.
[4]) Ugyanott.
[5]) Ugyanott 116. l.
[6]) Ugyanott 252. l.

kölyi táborában árverelték el [1]). Ezeket mint főbb nemeseket említi Cserei.

Jankovich család. (Daruvári gróf és nemes.) Lakhelye s birtokai Körös, Pozsega és Verőcze vármegyében. Legutóbbi ismert törzsük Jankovich Bonaventura 1722-ben III. Károly királytól czimeres nemeslevelet kapott [2]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren, egylábon álló daru, egyik fölemelt lábában kavicsot tartva. A paizsfölötti sisak koronáján szintén olyan daru áll. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Bonaventurának egyik utóda volt Jankovich Antal, ki 1728-ban született Pécsett, ki Chiolnich akkori diákővári püspök pártfogása mellett szép tehetségeit kimívelvén, közpályára lépett, és 1754-ben Verőcze vármegye ügyészi hivatalát nyerte el. 1756-ban Pozsega vármegye jegyzője és 1758-ban ezen megye alispánja lett. [3]) 1767-ben a a horvátországi helytartóság állitatván fel, ehez táblabiró és tanácsossá neveztetett; és az ajtatos alapitványok kezelése, valamint a slavoniai selyemtenyésztés ügye is reá bizatott. 1770-ben Chiolnich József a főispáni hivatalról az ő kedveért lemondván, Jankovich Antal Pozsega vármegye főispáni helyettesévé neveztetett ki. Hivataloskodásában szerzett érdemei mindinkább szaporodván, már 1772-ki octob. 28-án grófi rangra emeltetett, és ugyan ekkor nemesi czimere is megbővittetett, mint alább a leirásból láthatjuk. 1775-ki január 30-án pedig Pozsega vármegye főispánsága is reá szállittatott. 1777-ben a görög-nemegyesült vallásuaknak zsinatára királyi biztosul volt küldve, hol eme vallásuaknak részére történt rendezésnél, valamint az 1781-ki april 5-ki zsinaton is, hol szintén kir. biztos volt, és hol metropolita választatott, helyes és eszélyes eljárása által a kormány teljes megelégedését érdemlé ki, és ezért 1781-ki dec. 7-én valóságos belső titkos tanácsosi rangra emeltetett. Pozsega megye mutatja szorgalmának nyomait, hol ennek a környéken elszórt kunyhóit összefűzte, és falusi rendre szoktatá. A vármegyét több jeles épületekkel szépité, s benne jó országutakat csináltatott. Daruvárott templomot épittetett, és nem messze Daruvártól üveggyárat. Lipnikon és Daruvárott pedig a hasznos fürdőket alapitá. — 1782-ben a hétszemélyes kir. legfelsőbb tör-

---

[1]) Cserey Mih. Historiája 210. l.

[2]) Collect. Herald Nro 344.

[3]) Ugylátszik 1760-ban ő azon Jankovich Antal, ki egyszersmind Kőrös vármegye alispánja volt.

vényszék ülnökévé neveztetett. A következő 1783-ik évben a görög-nemegyesülteknek zsinatán, hol az aradi és bácsi püspökök választattak, ismét kir. biztosként működött. Alig végzé e foglalatosságát, már 1784-ben ismét a temesi bánságban ily működésben kellett résztvennie, hogy a Niczky által elkezdett szabályozást folytassa, s végrehajtsa. De nehezebb tiszt várt reá a Hora és Kloszka oláh zendülők lecsillapitására kiküldetése által, hová mellé Papilla tábornok adatott. De ő e nehéz tisztet is bevégzé, és a zendülést lecsendesité, bár a sok munka egészségét támadá meg, melyből felgyógyulván, 1785-ben kir. kincstári elnökké, és egyszersmind a sz. István rend középkeresztessévé neveztetett; mivel pedig a vármegyéknél bizonyos változások történtek és a Pozsega megyei főispánság másnak adatott, Szerém megyei főispánságát nyerte meg. Azonban jutalmait mind ezekben még nem érte el, mert 1787-ben a kir. hétszemélyes tábla elnökévé és kir. főtárnokmesterré neveztetett. Ő volt első, ki a hétszemélyes tábla első elnöke lehetett, mely fényes méltóságát halálig megtartá, mely 1789-ki aug. 19-én köszönt be. Hült tetemei Budáról csepregi jószágába vitettek és temettettek el [1]). Neje nemeskéri Kis Katalin volt, kitől egyetlen fiok hét éves korában elhalván, számos jószágait Jankovich J á n o s testvérére, ki a Nádasdy huszárezredben kapitány, utóbb (1770-ben) Pozsega vármegyei alispán volt, — és ennek utódaira hagyta.

Jánosnak utódai daruvári Jankovich I z i d o r, kir. tanácsos, ki magát ‚d e S t r a x e m a n' is irá 1829-ben.

A legujabb időkben L á s z l ó 1844-ben verőczemegyei alispán, 1848-ban ugyanott főispán.

G y u l a 1848-ban Pozsega vármegye főispánja, a forradalom után Pozsega vármegye cs. kir. főnöke, ki 1857-ben megnyeré, hogy néhai nagybátyja Antalnak 1772-ki sept. 12-én adott grófi rang reá s utódaira is ruháztassék [2]). Neje gr. Montbell Alojzia.

A család grófi czimere négyfelé osztott paizs, egy közép paizszsal, melynek kék udvarában a leirt nemesi czimer: a kavicsot tartó daru áll. A paizs első ezüst udvarában zöld téren egy vadember áll, fején s ágyékán zöld koszorúval, balkezében aranykék zászlót tartva. A második osztály zöld udvarában két hullámzó folyam felett egy aranycsillag ragyog. A harmadik osztály kék mezejében egy vörös fe-

---

[1]) Lásd életrajzát Kölesy Vincze Károly és Melczer Jakab: Nemzeti Plutarkus II. köt. 253—259.

[2]) Magyarsajtó 1957-ki 97. szám. (April. 29.

delü vár emelkedik magas toronynyal és kapuval. A 4-ik osztály vörös udvarában arany oroszlán áll, első lábaival egy aranyoszlopot tartva, mely alatt egy ezüst félhold látszik. A paizsot grófi korona fedi, és azon három koronás sisak áll; ezekből a jobboldaliból a leirt vadember zászlóval; a baloldaliból a paizsbeli oroszlán az aranyoszloppal emelkedik ki; a középsőn a kavicsot tartó daru áll. Foszladék a jobboldali sisak körül ezüst-vörös, a közepső körűl ezüst-kék, a baloldali körül arany-zöld. A paizs telamonjai két arany grif, a jobboldali aranyszegélyü vörös zászlót Magyarország czimerével, a baloldali aranyszegélyü kék zászlón Slavonia czimerét tartja [1]).

Ugy látszik, — még e család sarjadékai közé tartoznak Jankovich György 1787-ben Verőcze vármegye alispanja. Jankovich Mátyás a Szerémségen tartományi biztos 1770 ben, és tán ő 1787-ben a pécsi papnövelde ügyésze.

Jankovich család. (Jeszeniczei) E család is Horvátországból vette eredetét, honnan a török háborgások alatt Trencsin vármegyébe költözött. Ott találjuk a XVII. század végén Jankovich Miklós és András testvéreket.

Jankovich Miklós és általa érdektársai 1686-ban I. Leopold királytól nyertek czimeres nemeslevelet [2]).

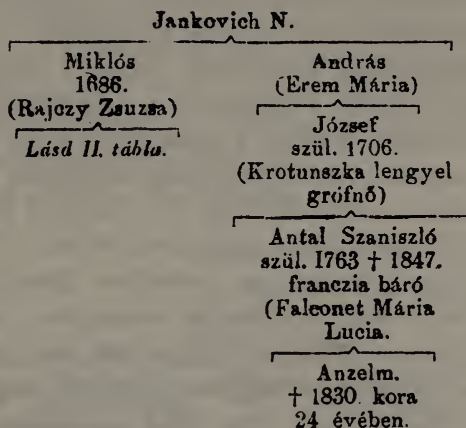
Czimerük — mint itt a metszvény ábrázolja, — fenálló hadi paizs, melynek égszínkék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló, kettősfarku oroszlán nyitott torokkal, és kiöltött nyelvvel szemlélhető, első jobb lábával egy zöld borostyán - koszorút, a a bal lábával zöld pálma-galylyat tartva. A paizsfölötti sisak koronáján egy piros lábu fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva; szárnyai szétterjesztvék. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany kék.

---

[1]) Adami Scuta Gentil. tom. IV.
[2]) Collect. Herald. Nro 809.

A családfa következőleg sarjadzott le:

I. tábla.

Mielőtt a leszármazási táblázatot tovább folytatnók meg kell ismertetnünk András ágazatát, mely Franczaföldre származva ki, ott igen szép emelkedést nyert. Ugyanis Andrásnak József nevü fia, ki barsmegyei Szklenó helységben 1706-ki febr. 22-én született, mint iskolás gyermek Lengyelországba vitetett, és ott szembetünő külseje mellett szép tehetség is födöztetvén fel benne, Lescinszky Szaniszló lengyel királynak bemutattatott, ki is őt kitanittatván, idővel tanácsát és szolgálatját is használta, és hűségében ,s tapasztalásában annyira megnyugodott, hogy őt kincstári ellenőrré neveze, s többször legfőbb bizalmával is megtisztelé. 1736-ban Francziaországba szállitandó embereivel s jószágainak nagy részével terhelt hajóját gondviselésére bizta. Nőül a lengyelországi kis pecsét titkárának s braclai (Kis-Lengyelországban vajdaság) Crotunszka nevü tárnokmester leányát, (Szaniszló király közel rokonát) vette el; és folyvást nevezett királynak oldala mellett, mint annak megbizottja, Francziaország (lotharingi tartománybeli Luneville városában lakott. 1736-ban Francziaországban meghonosittatott, és ez ország jövedelmeiről számoló kamarának végzése szerint a régi nemesség sorába fölvétetett. Meghalt 1768-ban. Nevezett lengyelnőtől fia

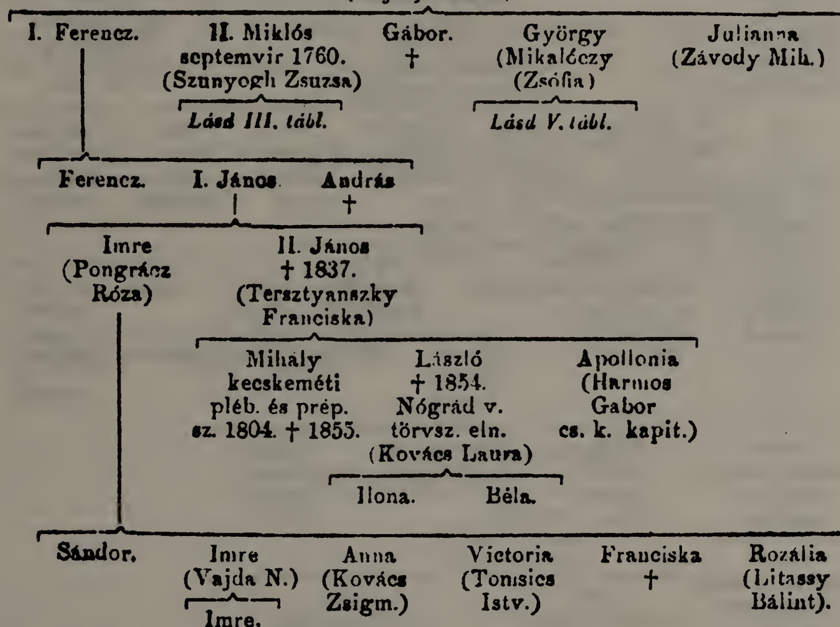
Antal Szaniszló (Péter Ferrerius) Luneville-ben született 1763-ki jul. 7-én. A jogi tanulmányok bevégzése után mint tiszt lépett a Truchsess nevü gyalogezredbe, és ott nehány évig szolgált.— 1786-ban személyesen megjelent Magyarországban és jul. 14-én Bars vár-

megyétől kétségtelen nemességéről bizonyitványt vett ki. — 1789-ben a közönséges rendek összehivásakor a lunnevillei nemesség tisztválasztó gyülésében részt vett, és a jul. 14-ki történtek után a nemesség az állandó biztossághoz tulajdon képviselőjévé választá. A polgári törvényszékek felállitásakor azok tagjává választatott, és midőn a város őt bizonyos kedvezmények kieszközlése végett a ministeriumhoz küldené, azt sikerrel végezte; s hazatérvén a nemzetőrség kormányzója lett. Midőn Lunevilleben a Royal Allemand, és Perche katonai ezredek között zendülés támada, ő azt szerencsésen lecsillapitá. 1792-ben Páris vidékén tartózkodván, megtudá, hogy XVI. Lajos a könnyen sejthető förgeteg elháritása végett pénzt szándékozik kölcsön felvenni, ő tizenötezer frankot vitt a királynak, és e veszélyes időszakban minden hivatalról lemondván a napához, Falconet asszonyhoz, az ezen nevű hires szobrász menyéhez fordulva, a válságos idők alatt csendes magányban élt. 1808-ban a közönséges megyebeli tanácsba meghivatott, melynek ötször volt elnöke, és mint ilyen 1814- és 1815 ben XVIII. Lajos királyhoz küldetett a meurthei birtokosokra rótt rendkivüli adó eltörlésének eszközlése végett, a mire a királyt reá is birta; az orosz czártól pedig kinyerte, hogy a Lotharingiára rótt négy millio ötszáz ezer frank adónak egy harmada elengedtetett; továbbá megvolt hatalmazva, hogy a szövetséges seregek kivánságának teljesitésére a rendes és rendkivüli pénztárakból elegendő pénzt vehessen ki. Ezen utolsó időszakban Bouthillier marquis távollétében a Meurthe megyei igazgató hivatalt viselte. Majd az uj kamara követévé választatott a megye által, és e tisztet 1830 ig dicsőséggel vitte. A Chateau-salins városi választó gyülésnek négyszer volt elnöke. 1817-ben b á r ó v á n e v e z t e t e t t, és e rang diszjeleivel felékesittetett a bordeauxi herczeg keresztelése ünnepén, melyre, valamint X. Károly koronázására is kivolt küldve. Mindég fizetés nélkül szolgált, s soha sem vállalt fizetéses hivatalt. Ő volt az, ki a kamarában azon javaslatot terjeszté elé, hogy a követség ideje alatt hivatalt vállaló megyei követek uj választás alá vétessenek. X. Károly király nyilt levele által megengedé neki, hogy Anzelm Szaniszló egyetlen egy fiának javára, ki a törvények doctora, és a Meurthe megyében a farkasok kiirtására ügyelő hivatal hadnagya, (Lieutenant de Louveterie) volt, — első szülöttségi öröködést (majoratust) alapithasson (Morimont stb.) javaiban, de nagyreményü fia kora 24. évében hivatali buzgóságának áldozata lett; mert farkasvadászatra cselédeivel együtt kimenvén, véletlenül elsült puskájának golyója térdét általjárta, melynek folytán 1830-ki jan. 22-én

meghalt. — Antal Szaniszló 1832-ki év nyarán magyarországi atyafiainak látogatására jövén, nejével Falconet Mária Luiza asszonynyal együtt, és több hetekig itt mulatását a magyar nemzeti muzeumnak ajándékozott több rendbeli oklevelek és emlékpénz k által kivánta örökösiteni [1]). E látogatásának lett azon eredménye is, hogy francziaországi birtokainak örökösévé hasonnevü rokonát ohajtván tenni, e végre Jankovich Vinczénk Vincze nevü fiát választá; ki ki is költözvén, s ott Antal Szaniszlónak 1847-ben történt halála után annak javaiban és bárói rangjában örököse lőn.

És most térjünk a II. táblázatra.

II. t á b l a.

A II. táblán I. Miklósnak gyermekei I. Ferencz, II. Miklós, és György által itt ismét három külön ágra oszlott a család, míg mint a III. táblán látszik II. Miklósnak három fia szintén három külön ágat terjesztett le.

I. Ferencznek ágazatán II. János Nógrád vármegyében Forgách grófoknál uradalmi igazgató, s megyei táblabiró volt. Lakott Varsány-

[1]) Lásd mindkettő életrajzát Közhasznu Esmeretek tára VI. k. 499—500. l.

ban, meghalt 1837-ki febr. 7-én kora 67. évében. Fiai: Mihály sok ideig turai plebános, majd 1855-ben kecskeméti plébános és prépost, de csak hamar cholerában meghalt.

László Nógrád megyénél esküdt, alszolgabiró, 1842-től főszolgabiró, 1848 ban a császári kormány által kinevezett alispán, a forradalmiak által elfogva, utóbb 1850-től megyei törvényszéki elnök. Neje kovásznai Kovács Laura meghalt 1854. aprilben; László pedig 1854-ki decemberben. Maradtak gyermekeik Ilona és Béla.

III. tábla.

II. Miklós
1741. 1760.
septemvir
(Szunyogh Zsuzsa)

I. László
1756.
Nógrád v.
főszbiró
(Szentiványi I.)

III Miklós.
1787.
kir. táb. üln.
jászkun kapit.
(Beniczky Angelika)

József
(b. Pongrácz
Magdolna)

L. IV. táblá.

III. Miklós gyermekei:

IV. Miklós
régiség-tudós
s gyüjtő
(Rudnyánszky
Antonia)

József
kir. tan.
Fejér v.
alisp.
1829.

Krisztina
(Tajnay
Antal)

Erzse
(Kapuváry
Ignácz)

Anna
(Berzeviczy
Jeromos)

Apollonia
(Borosskay
Miklós)

IV. Miklós gyermekei:

V. Miklós
b. Rudnyánszky
Flóra)

Lőrincz
(b. Laffert
Vincentia)

V. Miklós gyermeke:

egy leány.

Lőrincz gyermekei:

Gyula
(Huszár
Ilona)

Miklós.

Béla.

Antonia.

Tinka.

I. László gyermekei:

János
insurg. ezredes
(Skerlecz
Antonia)

Mária
(Muslay
Antal
főisp.

Konstanczia
(Tahy Antal)

Terézia
(Mocsáry
Pál.)

János gyermeke:

Antal
Nógrád v. alisp.
kir. tanácsos
† 1855.
(b. Vécsey
Eleonora)

Antal gyermekei:

István
b. Barkóczy
Rozália).

Miklós
(Gyürky
(Alexandr.)

Róza
(Károlyi
János)

Antonia
(Luby
József)

Anna
(Draskóczy
László)

Erzse
(Otlik)

Ilona
(Balás.)

A III. táblán II. Miklós 1741-ben aranysarkantyus vitéz, 1760-ban hétszemélyes táblai ülnök, nőül birta jeszeniczei Szunyogh Zsuzsannát, ettől három fia három külön ágat alkotott.

I. **László** Nógrád megyében 1756-ban főszolgabiró volt. Nejétől Szentiványi leánytól egyetlen fia **János** a franczia háborúk alatt insurrectionalis ezredes. Skerleczántoniától fia **Antal** gazdag birtokos Nógrád megyében. 1832-től másod, 1836-tól 1839-ig pedig első alispán, azután cs. kir. tanácsos, és Gömör vármegye főispáni helyettese. 1821-ben nőül vette báró Vécsey Eleonorát. Meghalt 1855-ki decemb. 22-én, kora 64. évében. Gyermekei a táblázaton láthatók.

III. **Miklós** 1787-ben kir. táblai ülnök, jászkun kapitány volt. Nejétől Beniczky Angelikától több leánya között egyik fia **József** kir. tanácsos és Fejér megye alispánja volt 1829-ben. Másik fia **IV. Miklós** hires régiségbuvár s gyüjtő volt. (Sz. 1773. † 1846.) Régiségeit és ritkaságait a nemzeti muzeum számára az ország vevé meg [1]. Nejétől Rudnyánszky Antoniától két fia **V. Miklós**, kinek egy leánya van, és **Lőrincz** terjeszti ágazatát.

József (II. Miklósnak fia) báró Pongrácz Magdolnát vette nőül. Utódai a IV. táblán láthatók, és az **udvardi ágat** képezik.

IV. tábla.

József, *ki a III. táblán.*
(b. Pongrácz Magdolna)

- János. †
- Ignácz. †
- Xavér. †
- István (Henczi Jozefa)
  - Lajos (Szabadhegyi Johanna)
    - Sándor.
  - János.
  - István (Sághy Paulina)
    - Béla.
    - Aladár.
  - Cecilia (Halassy Edvard)
  - Magdolna
  - Franciska (b. Heller Móricz)
  - Jozefa (Tallián Károly)
- Bora (Fogarassy József)
- Jozefa (1. Simonyi 2. Ordódy.)

V. tábla.

György, *ki a II. táblán.*
(Mikalóczy Zsófia)

- Antal. †
- Mátyás (nándori Bene Constantina)
  - Vincze (Molnár Zsófia Galábocson lak.)
    - Vincze Francziaországban báró (Vaulchier Ludov. Marquise)
      - Szaniszló.
      - Mária.
    - György jászkun főkapit. (kov. Kovács Ilona)
      - Aurel.
      - György.
      - Ilona.
  - Mária (Petykó István) †

[1]) L. Hormayr, Mednyánszky Taschenbuch 1821. év. 329--356. Tudom. gyüjtem. 1817. IX. köt. 3. l. — és 1830. VII. köt. 3. VIII. k. 3. ll.

Az V. tábla élén I. György, I. Miklósnak fia áll. Györgynek fiai Mátyás nándori Bene Constancziát vévén nőül, kapá nógrádmegyei galabócsi stb. részbirtokait, melyet jelenleg fia Vincze, előbb táblai ügyvéd, utóbb 1850. után (egy ideig) nógrádmegyei törvényszéki ülnök bir. Egyik fia Vincze Francziaországban báró, mint fölljebb emlitők András ágánál. Másik fia György jelenleg jászkun főkapitány stb. Nejétől kovásznai Kovách Ilonától gyermekei Aurel, György, Ilona.

Jankovich család (Pribéri és vuchini.) A pribéri Jankovich családból János 1787-ben királyi táblai ülnök volt. — Antal 1825-ben cs. kir. kamarás, és helytartósági titkár.

Jankovich család. (Csalmai) Közülök csalmai Jankovich Mihály a munkácsi ker. tartományi biztos 1787-ben.

Jankovich család. Jankovich Mihály, Grabsselich Szaniszlóval 1655-ben együtt kaptak I. Leopold királytól czimeres nemeslevelet [1]).

Czimerük a paizs felső középrészéből e paizs két oldaláig két rézsutosan húzott vonal által három részre osztott paizs. A jobbóldali felső vörös udvar ezüst (franczia) liliomot, a bal felső aranyosztály kék liliomot mutat; az alsó udvarban hármas halmon fehér galamb áll, piros lábakkal, és piros csőrében zöld gallyat tartva. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-kék.

Jankovics család. Jankovics Athanáz 1792-ben nyert czimeres nemeslevelet.

Czimere négy részre osztott paizs, az ötödik osztály a paizs alyjáról gúla alakban nyúlik fel. Az 1. osztály vörös mezejében arany bőség szaruja látszik, belőle gabna s gyümölcs özönlik ki. A 2-ik osztály kék mezejében négy folyam hullámzik át. A 3-ik osztály kék mezejében fehér bika ágaskodik. A 4-ik zöld mezőben farkas látszik hátulsó lábaira állva. A gúla alaku 5-ik osztály ezüst mezejében folyam tetején uszó vitorlás hajó szemlélhető. A paizsfölötti sisak koronáján két szemközt kinyuló arany oroszlán horgonyt tart. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-kék [2]).

Jankovics család. Jankovics Tivadar és János 1791-ben nemességre emeltetvén, ily czimert kaptak:

---

[1]) Collect. Herald.

[2]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

A paizs vizarányosan kétfelé oszlik, a felső rész kék, az alsó fehér, a paizs alyján hátulsó kétlábán koronás oroszlán áll, ugyhogy a paizs alsó fele részében kék, a felsőben fehér szint mutat; az oroszlán első jobb lábában kivont kardot villogtat, melylyen zöld koszorú van; az első ballábával tart három nyilat. A paizsfölötti sisak koronájából két sasszárny között a leirt oroszlán áll, félig fehér, félig kék szinben. A szárnyak vizirányosan kék ezüst szinüek. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék [1]).

Jankovics család. Jankovics Mihály 1794-ben nyert czimeres nemeslevelet.

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1. és 4-ik osztály vörös mezejében balról jobbra három rézsutos csíkolat vonul le; a 2. és 3-ik osztály kék udvarában hátulsó lábain álló oroszlán első lábaival arany-csillagot tart. A paizsfölötti sisak koronáján két elefánt-ormány között, melyek közűl a jobboldali félig vörös, félig ezüst, a másik arany-kék, — a paizsbéli oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [2]).

Jankovics család. (Máskép Doctorovics.) Jankovics máskép Doctorovics Pál és János, fiai néhai Jankovics György pozsegai kereskedőnek, 1802-ben I. Ferencz királytól nyertek czimeres nemeslevelett.

Czimerük függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali ezüst udvarban zöld téren vörös lepelben Aesculap áll, jobbjában zöld növényt tartva, baljával botjára támaszkodva, melyre zöld kigyó tekerődzik. A baloldali vörös udvarban aranyoroszlán áll, első jobb lábában kivont karddal. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a paizsbeli oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [3]).

Ezekből látható, hogy hazánkban többféle Jankovich család van, és igy előnév használata nélkül nem tudhatjuk, melyikhez tartozott azon ifj. Jankovics László is, ki 1767-ben Veszprém vármegye alispánja volt stb.

Jankovics Antal krassómegyei táblabiró, 1794-ki mart. 17-én Verőcze megyétől kiadott nemesi bizonyitványát Krassó vármegyében

---

[1]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[2]) Ugyanott.
[3]) Ugyanott.

1796-ki január 5-én hirdetteté ki. Utóbb főszolgabiró volt. Fiai élnek Krassoban.

Jankovics János kapitány szintén Krassó megyében Bunya egy részére 1811-ki jun. 19-én Bécsben kelt adomány-levelet nyert, mely azon megyében 1812-ki jul. 20-ki közgyülésben hirdettetett ki.

Janóczy család Zemplin vármegye czimerleveles családainak sorában áll [1]).

Jánoky család (Jánoki és nagy-szuhai.) A Jánoky család a Hunth Paznan nemből (genus) ered, és pedig azon ágazatból, melynek leszármazása a Csery család tárgyalásánál már e munka III. köt. 151. lapján közöltetett.

Ugyanis Demeter veszprémi püspök, Tamás mesternek fia, Dersnek unokája szügyi Laco Andrásnak Miklós nevü fiától nemzett unokája János ellen a nyolczados törvényszék előtt pert folytatott azért, hogy ez utóbb emlitett János akkor midőn Demeter püspök, és testvérének Istvánnak fiai Miklós és Tamás Jánok helységbe beiktattak, ellentmondott; a törvény Jánok helységet 1398-ban csakugyan Demeternek és testvératyafiainak itélé oda [2])

1430-ban azonban a nyolczados törvényszék itélete folytán emlitett Egyednek fia János, és a másik ágon Istvánnak fia Tamás hontmegyei Thur, Cseri, Vajda, Bithus, és Jánok helységeken, és a harmathi részbirtokon osztozván, ugylátszik Jánok egészen, vagy részben Egyed fiának László nak jutott, mert ez 1456-ban Jánoky László-nak nevezé magát, és igy — ugy látszik — ő volt őse a Jánoky családnak [3]).

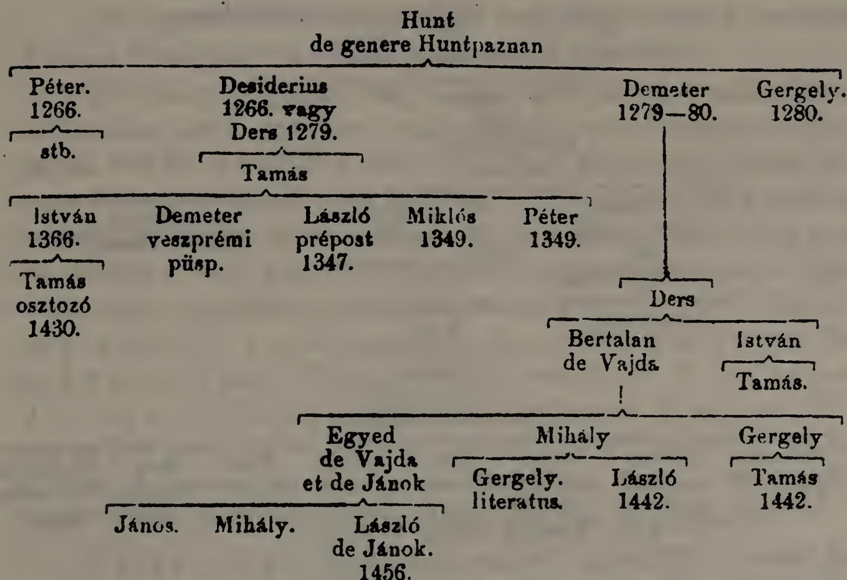
Hogy ez eléadás érthetőbbé legyen, szükséges itt e leszármazást közölnünk:

---

[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 113.

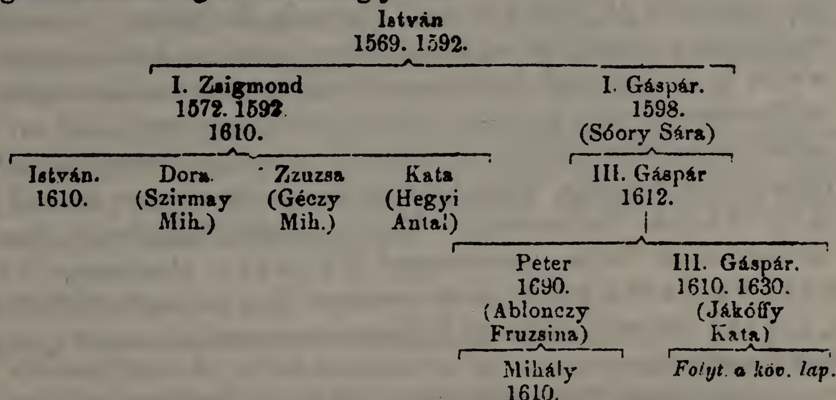
[2]) Az oklevél kivonata ez: „In causa Demetrii Episcopi Veszprimiensis filii magistri Thomae filii Ders, contra Joannem filium Nicolai filii Andreae dicti Lacode Zyg, ob contradictionem statutionis Jánok in octavis mota adjudicatoriae pro praefato Demetrio Eppo, Nicolao item Thoma, et Ders filiis fratrum suorum totius possessionis dictae Jánok emanatae 1398."

[3]) „1430. Penes adjudicatorias octavales, Divisio inter Joannem filium Aegidii, filii Bartholomaei filii Ders, filii Demetrii filii Comitis Honth de genere Hontpaznan, ac Thomam filium Stephani, filii Thomae, filii alterius Ders filii praescripti Comitis Honth in possessionibus Thur, Cseri, Vajda, Bythus et Jánok, ac portione in Harmath, ipsos iure emptitio concernentes.

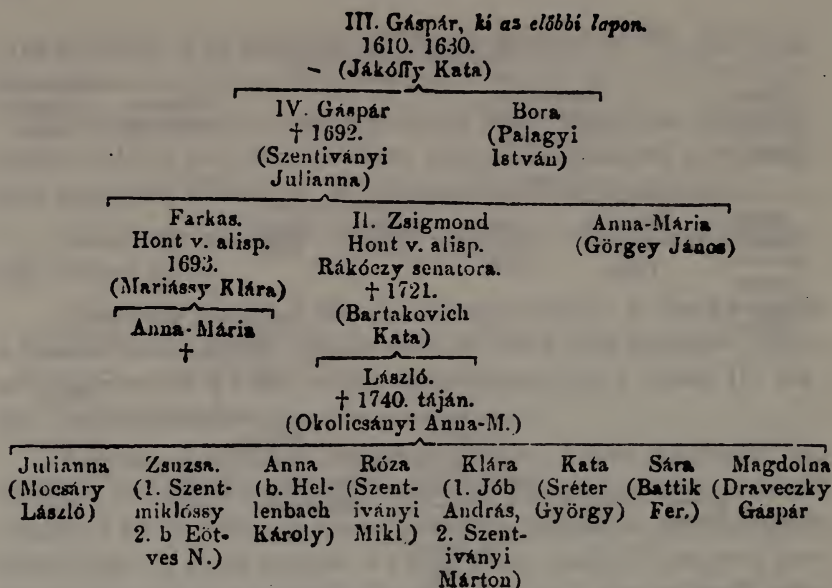
Egyednek fia László örökös beiratképen kapta Palóczi László országbirótól 1456-ban nógrádmegyei Sz.-Lőrincz helységet (most pusztát) V. László kir. megegyezésével [1].

De ezután a Jánoky-akról nincsenek adataink egész a XVI. század végeig, a midőn élt Jánoky István, kitől a család leszármazása egészen kihalásaig következőleg jöve le:

Folyt. a köv. lap.

[1]) Az oklevél kivonata: „1456. Inscriptio perennalis Comitis Ladislai de Palócz Judicis Curiae Regiae super totali possessione Sz. Lőrinczi in Cottu Neogradiensi habita, pro Ladislao filio Aegidii de Jánok, eiusdemque haeredibus cum consensualibus Ladislai Regis." Az eredeti a mult század végén a b. Hellenbach család levéltárában volt, mely család — mint látni fogjuk — leány-ágon a Jánoky-ak egyik utóda volt.

A családnak viszontagságairól keveset tudunk. A táblázat élén álló Istvánnak javait a szepesi kamara foglálta el, miért 1569-ben az országgyülés az 58-ik törvényczikkelyben rendelé, hogy a kamara a javakat adja vissza.

I. Zsigmond fia I. István és I. Gáspár egymást megsebesitvén, ennélfogva III. Gáspár és Péternek fia Mihály a család ősi birtokaira mintegy bélyeg (nota) czimen neveikre adományoztaták, és abba be is iktattattak, azonban az iktatáskor ellenmondás tétetvén, az ellentmondók ellen per folyt, mit nevezettek megnyertek, mint azt a szepesi káptalanhoz intézett 1610-ben kelt mandatum praeceptorio-adjudicatorium tanusitja. Ezen itélet-parancs szerint nevezett Mihály és III. Gáspár kis-hontmegyei Szuha másképp Nagy Szuha, Fazekas Zalusán, és Vallon, gömörmegyei Harmacz, abaujmegyei Jánok, Vajda és Bythös, és hevesmegyei Bag helységbe, melyeket I. István birt már, és részint I. Gáspár szerzett, — voltak ujolag beiktatandók [1]),

Ebből látjuk, hogy a Jánoky család a már följebb is elészámlált jószágok egy részét 1430-ki osztályakor is birta, és azon 1430-ban élt Jánoky Lászlótól származásuk is kétségtelenebb lesz.

[1]) Az eredeti az idézett Hellenbach levéltárban, jelenleg valószinüleg a család valamely leányági utódánál.

De egyszersmind innen tudjuk meg, hogy a család nevét adó Jánok [1]) helységet is Abauj megyében kell keresnünk.

III. Gáspár Jákóffy leányt birván nőül, ezután a család Rahón is birtokhoz jutott, és innen némely tagjai a rahói előnevet is használták. Fia IV. Gáspár a rahói templomot, melyet még Jákóffy Ferencz építtetett, beboltoztatá 1667-ben, és a várkastélyban a falusi iskolától elkülönzött iskolát állitott. Meghalt 1692-ki april. 24-én kora 83. évében a rahói kastélyban. Gyász-zászlóján, mely e század elején még a rahói egyházban volt, s tán van maig is, — e szavak állottak: „Spectabilis ac Generosus Dominus Casparus Jánoky de eadem et Nagy-Szuha, castelli Raho haereditarius dominus, Comitatuum Honth, Neograd, Gömör, Zólyom, aliorumque Assessor primarius, aetatis suae anno 83. obiit in Castello Rahó 24. April. a. D. 1692." [2]) — Nejétől Szentiványi Juliannától gyermekei:

Farkas, ki 1681-ben Tököly részéről dézsmálja a tarczali hegyeket, és maga részére is zsarol aszuborokat [3]). 1693-ban Hont vármegye alispánja volt [4]). Nejétől Mariássy Klárától egy leánya maradt, kiben ága kihalt.

II. Zsigmond 1698-ban Hont vármegye alispánja [5]). 1704-ben s utóbb is mint Rákóczy híve a szövetkezett rendek senatora volt [6]). Meghalt 1721-ben. Nejétől Bartakovich Katalintól egy fia László maradt, ki mint a leszármazási táblázat mutatja, bár Okolicsányi Anna-Máriától nyolcz leánygyermeket nemze, mind férjhez menteket, — fiágon mint utolsó, a Jánoky családot 1740 táján sirba vitte.

A család czimere — mint Jánoky Zsigmond pecsétéről látom — következő: a paizs alyján nyugvó aranykoronából könyökkel kifelé fordulva, két férfikar nyúlik fel, mindkettő egyegy rózsaágat tartva, melylyen három-három rózsa virít.

---

[1]) A család Jánoky-nak irá magát, igy láttam Jánoky Zsigmond aláirását 1704 ik évi s több leveleken; és igy a helységnek is Jánok volna igaz neve; azonban Fényesnél Geogr. Szótár II. 147. lapon az abaujmegyei helység neve Janók, tán roszúl ékezve.

[2]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 186.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 149.

[4]) Lehoczky Stemmat. I. 296.

[5]) Ugyanott.

[6]) Csécsy Diariuma a szécsényi gyülésről

Jánossy család. A Jánossy nevezet már Mátyás király korában elélordul, midőn Jánosy Gáspár 1469-ben a csehek elleni háborúban Viktorin cseh király fiát elfogá Madách Lászlóval, miért adományt nyerének [1]).

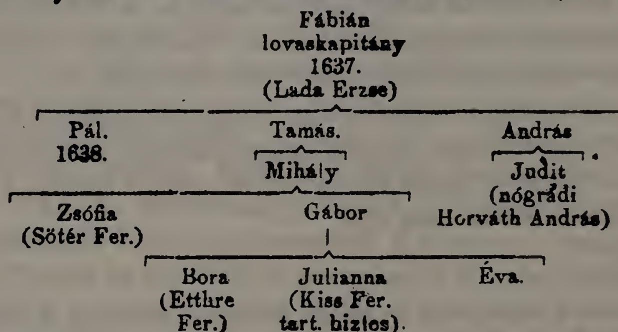
Jánosi Miklós 1552-ben Eger vára védelmezésében elfogatván, a török által kínos halállal öletett meg [2])

Jánosy Pál 1554-ben Fülek vára kapitánya volt, és figyelmetlensége miatt a vár a török által egy szerecseny szolga árulása folytán elfoglaltatván, ő ugyan Balogh várába menekült, de bujában kevés napok mulva meghalt [3]).

Ezek voltak-e egymással vérséges összeköttetésben, és velök az alább emlitendők? azt adatok hiányában nem tudhatni.

Jánosy Fábián 1637-ben Szécsény várában lovaskapitány volt; és 1638-ban miután Terchy Mihálylyal együtt Mokcsay Katától Sulyok Györgynek nejétől és Vékei Máriától Nyomárkai László hitvesétől nógrádmegyei Szécheny-Kovácsi helységbeli részbirtokot megvevék, arra 1638-ki mart. 20-kán Pozsonyban kelt adományt nyertek, és abba a szentbenedeki convent által azon évi april. 15-én beiktattattak; azonban az iktatásnál Ebeczky László és Madách Gáspár és György ellentmondtak [4]), de ezek ellentmondásaikat 150 birodalmi forint letétele után 1639-ki Letare vasárnap utáni szombaton a nevezett convent előtt visszahuzták [5])

Jánosy Fábián következő családfát alkotott: [6])

---

[1]) Teleky Hunyadiak kora XI. 427.

[2]) Istvánffy Hist. 1685-ki kiad. 225. l.

[3]) Ugyanott 231. l.

[4]) Eredeti okmány.

[5]) Ugyanaz.

[6]) Tapolcsányi Pálnak a Tarkóyak ellen a kir. tábla előtt Bátty a helység stb. iránt 1798-ban inditott repulsionalis perből.

Fábiánnak fia Pál atyjának nevében is ellentmondást tett 1638-ban az iránt, hogy Gyürky János a monostori, Boros Tamás pedig az árokszállási pusztát elfoglalák [1]).

Nevezett Kovácsiban még e században is birt Jánosy család, azonban ősi örökségképen, vagy pedig mint más családi ivadék?—arra adataink nincsenek. Utóbb nevezett Jánosy az esztergami érsekségnél volt Érsekujvárott tiszttartó. Több leány, s egy fiu-gyermeke él.— A kovácsi birtok jelenleg vétel utján Szentiványi Ferencz tulajdona.

E most emlitett Jánosyak czimere a paizs kék mezejében repülésre készülő galamb, csőrében zöld gallyat tartva; ugyan ez alak látható a paizsfölötti sisak koronáján is.

Jánosy családbelieket mutatnak fel még a következő adatok is.

Jánosy György adomány alapján Jelsith Horváth György s neje Dubraviczky Fruzsina birtokaiba beiktattatván, ennek ellene mondott 1657-ben Dubraviczky György és fia Márton [2]).

1656-ban Jánosy Mihály ellent mond Balassa Bálint statuatiojának Salgó és ehez tartozó birtokokra nézve, melyekre az Derencseny Farkas és Verbőczy Imre magszakadtán nyert adományozást [3]).

Jánosy Jánosnak 1650. táján neje Mocsáry Borbála volt. Jánosi Miklós szolgabiró 1630-ban tán Veszprém megyében [4]).

Jánosi család. (Buzaházi.) Marosszéki székely család, hol Jánosy Ferencz 1815-ben törvényszéki ülnök, György dulló, és ifj. Ferencz irnok 1815-ben. — György dúló 1848-ban, József pedig kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen.

Doboka vármegyében Jánosi Ferencz, Ágnes, Róza, Samu, és István B.-Szolnok vármegyékben mint birtokosok fordulnak elé.

Jánosi család. (Palatkai). Szintén erdélyi család, közülök Dávid kolosmegyei köztörvényszéki ülnök.

Ezen kivül még egy csomó Jánosi család van Erdélyben, különféle előnévvel; igy

görgényi Jánosi Antal 1815-ben Kolos vármegyei fiók-törvényszéki ülnök.

---

[1]) Sz.-benedeki Convent. Protoc. LL. p. 318. Nro 22.
[2]) Ugyanott p. 414.
[3]) Ugyanott Fasc. I. Nro 3. anni 1656.
[4]) 1630-ki 3. törv. cz.

Mosoni Jánosi György kolosvári senator, és kolosmonostori requisitor 1815-ben.

Gyergyó-szentmiklósi Jánosi Márton csikszéki mérnök volt.

Vannak még udvarhelyi, fojfalvi előnevüek stb.

Jánosy család. Szatmár vármegyében volt hajdan birtokos. 1420-ban Börvelyen Jánosy Bálint, ki Kántornak is neveztetett, ellentmond a Károlyiak vám állitásának [1].

1539-ben Jánosy Ádám szatmármegyei Ders, Hodasz, és Kántor-Jánosiban uj királyi adomány mellett erősitetett meg [2].

Janovich család. Janovich János és általa György és András III. Károly király által nemesittettek meg Bécsben 1722-ki oct. 9-én kelt czimeres levélben, mely 1723-ki sept 23-án Pozsony megyében hirdettetett ki [3].

Jántek család. 1768-ban M.-Terézia király-asszonytól nyerte czimeres levelét.

Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobboldali osztály vörös udvarában alul hármas zöld halom emelkedik; és az udvar baloldalról jobbra rézsutcsan három ezüst folyam hullámzik. A baloldali osztály kék udvarában arany griff áll, első jobb lábában egy kinyilt piros rózsát tartva. A paizsfölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, buzogányt tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék [4].

Jánthó család Abauj, Ung és Zemplin vármegyei nemes család.

Jány család. Közűlök Jány Ferencz szerémi püspök 1681. 1687-ben [5].

Ferdinand Jakab samandriai czimzetes püspök 1715-1723-ban [6].

Jányoki család. Pozsony vármegyében van Jányok helység, tán erről vette nevét azon Jányoki János, kinek fiai András

---

[1]) Szirmay Szathmár várm. II. 60.

[2]) Ugyanott II. 82. 86. 89.

[3]) Az eredeti armalis levél Veszprém vármegye levéltárában van.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

[5]) 1681- és 1687-ki törvény záradéka.

[6]) 1715- és 1723-ki törvény záradéka.

és Lőrincz és Zaazi Miklós 1406-ban Zsigmond király által czimeres levélben megnemesitettek [1]).

Járay család. Közülök Járay János 1456-ban mint királyi ember (homo regius) emlittetik.[2]).

Járdán család. Zemplin vármegyei czimeres nemes családok egyike [3])

Jármi család. (Szolnoki és magyar-déllői). Eredetileg Szatmár vármegyei Jármi helységből veszi származását. Már 1329 ben birta a szatmármegyei Jármi helységet, mely tőle Jármi-telekének neveztetett [4]).

1401-ben Jármi Mihály Miklósnak fia rokonaival tanuvallatást tétetett, hogy Jánosi Kántor Péter Jármi helységnek erdejét levágatta.

1414-ben is az egész helységet a Jármi család birta. Már 1429-ben látjuk, hogy a Csaholyiak királyi adomány mellett iktattatván be, az ős birtok megoszlott [5]).

1449-ben Jármy László Tyukodon részt kap kir. adományban.

1516-ban Jármi Balás Jármi helységben egy nemes udvarhelyre uj királyi adományt szerez.

1551-ben Jármi Barnabás részét annak magvaszakadtán Apátfalvy András nyerte királyi adományban [6]).

A család jelenleg több ágakra oszolva, Bihar, Marmaros, Szatmár vármegyékben, sőt Erdélyben is él. A magyarországiak szolnoki, az erdélyi ág magyar-dellői előnévvel élnek.

Czimerük közös, tudniillik a paizs vörös mezejében egy ágaskodó dámvad, nyakán nyillal átlőve [7]).

A magyarországi szólnoki Jármi családnak—bár nem teljes és nem korunkig lehozott — családfája következő: [8])

---

[1]) Fejér: Cod. Dipl. tom. X. vol. 6. pag. 678.

[2]) Teleki Hunyadiak kora X. köt. 496. l.

[3]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 113.

[4]) Szirmay Szatmár várm. II. 105.

[5]) Ugyanott.

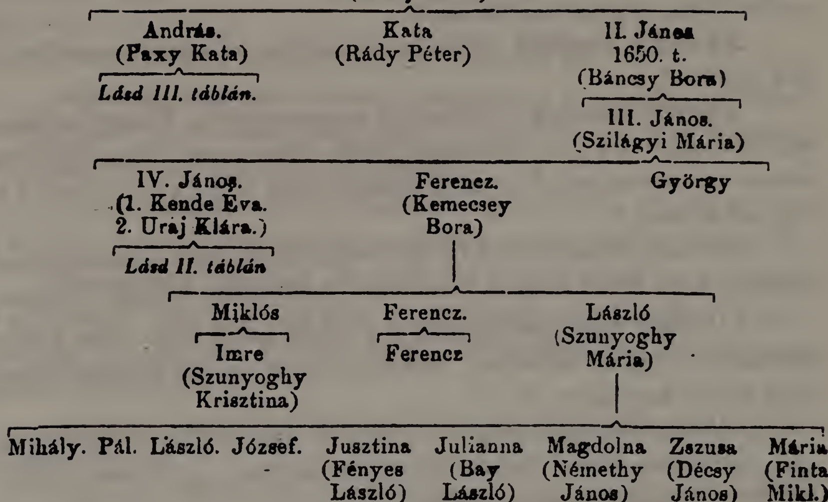
[6]) Ugyanott.

[7]) Kővári szerint: Erdély nev. családai 120. — De Jármy Ferencz Szabolcs vármegyei egykori alispánnak rézbe metszett czimere szerint vadkecske, első lábában valami virág félét tartva.

[8]) Wagner, Mss. tom LXX. p. 44. és Tabellae geneal. tab. XXX. — Bossány contra Esterházy per 279. lap. Ad processum Kállayanorum contra Jármyanos informatio respectu Oros, Tura et Laskod; kinyomtatva.

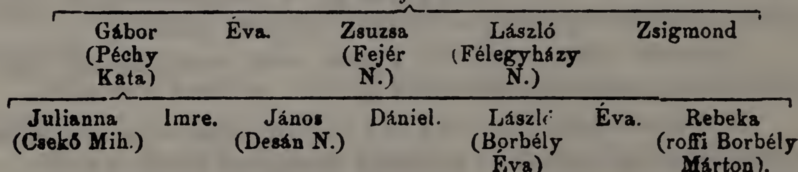
I. tábla.

Jármi I. János

II. tábla.

IV. János *ki az I. táblán.*
(1. Kende Éva.
2. Uraj Klára)

Ez ágazatok, és ezek sarjadékai teszik a magyarországi szolnoki Jármi családot. Ezek közűl való azon Jármi János, (ugy látszik II. János az I. táblán) ki Barcsay Ákosnak Görgény várában őrizetére rendeltetett [1]).

József (az I. táblán) e század elején birtokos Szathmár-Paraszuyán [2]).

Ferencz (I. táblán) birtokos e század elején Szatmár vármegyei Csaszlón [3]). És tán ez azon Ferencz, ki a mult század végén Szabolcs vármegye alispánja volt.

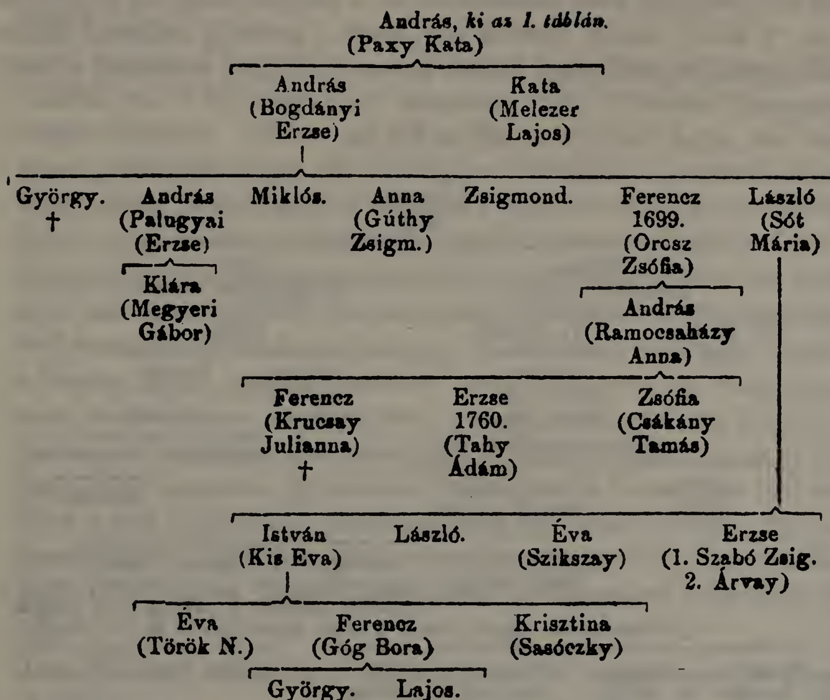
---

[1]) Szalárdy Siralmas krónika 604. lap.

[2]) Szirmay Szatmár várm. II. p. 104.

[3]) Ugyanott 212. lap.

III. t á b l a.

Jármy Sára (nincs a táblákon) Kölcsey Bálint neje, e század elején birtokos Szatmárban Cseke, Istvándi, Tisza-Kórod, és Milota helységekben [1]).

Ezenfölül birtokosak a Jármiak Kis-Madán, Penyigén [2]) stb.

Szolnoki Jármi Ábrahám (nincs a táblákon) 1810—20 Szabolcs vármegye főszolgabirája, és kir. udvarnok.

Szolnoki Jármi Imre 1838—1844-ben Szabolcs vármegye alispánja, és kir. tanácsos.

Az erdélyi ágazat:

Az erdélyi ág a XVI. században szakadt be, és Báthori Zsigmondtól adományul kapva Springet, Erdőalyját, ott megtelepedék.

Előbb Sövényfalváról irák előnevüket, majd Jármi Miklós (1630.) a magyar-dellői praedicatumot kezdé használni, a Maros mentén fekvő ily nevü birtokáról. De azért a két országbeli család a rokonságot fentartá.

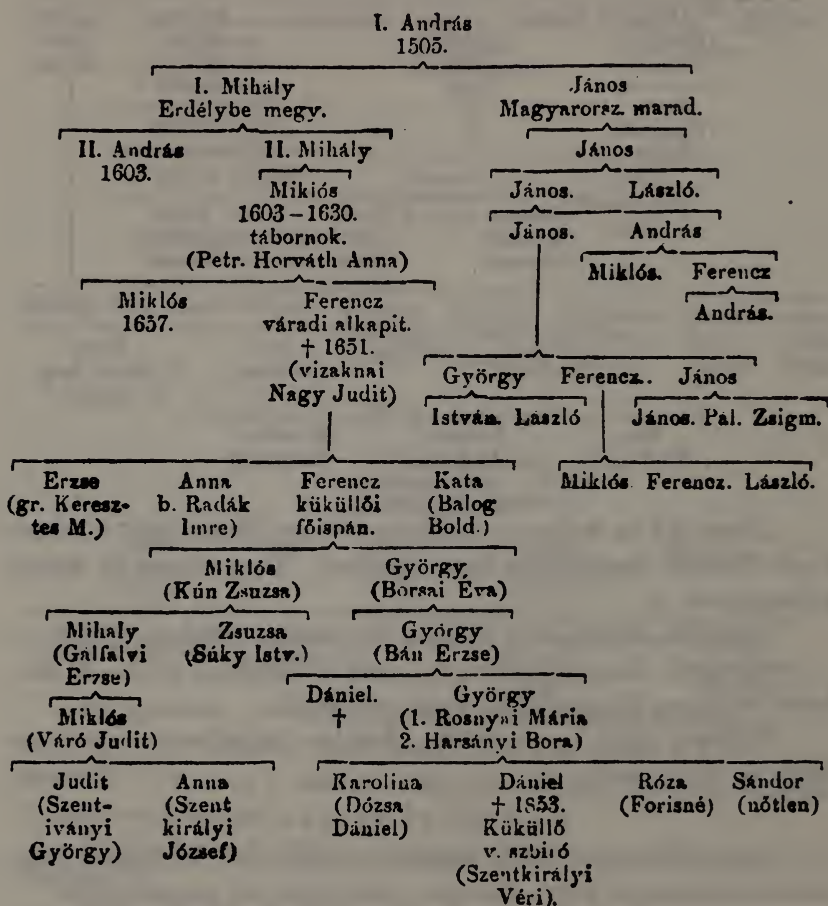
---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 238. 240. 258. 260.

[2]) Ugyanott 92. 232.

Az erdélyi Jármi család-ágazat következő leszármazási táblázattal bir, melylyen több nemzedéken át a magyarországi ág is közölve van [1]), mi itt szintén közölve lesz, hogy a genealog láthassa: miben különbözik az, az általam közlött három (I. II. III.) táblázaton állótól.

IV. tábla.

E táblázat élén tehát I. Andrásnak fia János egy volna azon I. Jánossal, kinek neje Zatay Anna, s kiknek utódait némi különbséggel a három első táblázaton láthatjuk.

---

[1]) Kővári Erdély nev. családai. 129. l.

Az erdélybe szakadt I. Mihálynak fia II. András, és unokája Miklós 1603-ban a karánsebesi menekültek között emlittetnek [1]).

Miklósnak fia Ferencz a család legtevékenyebb tagja volt. 1635-ki jul. 2-án nagyváradi alkapitány lett; 1636-ban Lengyelországba küldetett. 1639-ki oct. 27-én kelt utlevelénél fogva, oda ismét követ; 1646-ban ujolag ily minőségben működött, hol a török ellen a lengyelekkel szövetséget köt [2]). Mint a hozzá irt levelek cziméből láthatni, egyszersmind a részekbeni hajdúk tábornoka. Rákóczy I. és II. Györgytől több adományozásokat nyert, mint B.-Besenyőben, hol a Jármiak most laknak, Déllőn, Csáváson stb. Szalárdi szerint [3]) „jó törvényértő és mezőre is (értsd; hadra) egy jó alkalmatos és kemény ember s a Regécz váriak meghódoltatásával nevezetes levén; ki is ugy fogott vala tisztéhez, hogy ha élhet vala, a tiszti szerint való sok dolgokban hasznos reformatiokat, igazitásokat teszen vala a (váradi) várnak és közjónak nagy hasznával, és mindenek itéleti szerint haszontalan tisztviselőnek s csak magahaszna keresőnek nem fog vala találtatni. De csak hamarüdőn való beállása után, sulyos betegségbe esvén, die 4-ta febr. anni 1651. Ugyan Váradon meghalván [4]), Kolosvárra késértetvén be, ugyan ott is temettetett vala a piaczi nagy templomban."

Testvére Miklós II. Rákóczi mellett Lengyelországban esett el 1657-ben.

A legutóbbi nemzedék közül Dániel, Küküllő vármegye szolgabirája, 1853-ki octob. 8-án halt el magtalanúl. Testvére Sándor nőtlen, s igy — Kővári szerint — az erdélyi ág alkalmasint be lesz rekesztve.

Jaross család. (Nemes-miticzi). Mint előneve mutatja, trencsinmegyei család. Közülök Jaros Vincze, sz. Egyedről nevezett simighi apátur, esztergami kanonok és komáromi főesperes volt.

---

[1]) Wolf. Bethlen Hist. V. p. 461.

[2]) Kővári id. h. 130. l., ki szerint ez oklevelek többekkel együtt Dózsa Dániel birtokában vannak.

[3]) Szalárdi János Siralmas krónika 253. l.

[4]) Kővári szerint e Ferencz mint a családfán irja 1647—49 közt él, de ez tévedés, mert Szalárdy Siralmas krónika 253. l. határozottan irja, hogy magyar-dellői Jármi Ferencz, ki váradi alkapitány volt, 1651-ben febr. 4-kén halt meg.

Meghalt 1859-ben. Egyik unokaöcscse Jaross Móricz birtokos komárommegyei Csehi helységben. Neje Lipovniczky Nepomuczena.

Járossy család. Sopron vármegyei nemes családnak iratik Fényes E. Geographiájában.

Többnyire kamarai hivatalt viseltek Járossy Károly kam. mérnök, másik Károly sóházi tiszt. 1844 ben stb.

Jászay család. Abauj, Ssabolcs és előbb Zemplin vármegyei nemes család. Nemes Jászay [1]) Tamás deák, és általa Koza máskép Chorba Zsófia, és fiai Gergely, Tamás, Pál és István, és leánya Zsuzsanna, továbbá nagybátyja Jazay Leonard, — mint előbb is nemesek, Rudolf királytól Pozsony várában 1587-ki dec. 2-án kelt czimeres nemeslevelet nyertek, mely Szepes megyében 1588-ki april. 13-án hirdettetett ki.

Czimerük következő: a paizs baloldali felső szögletéből a jobboldali alsó szögletig egy vonal által kétfelé oszlik, a felső osztály kék, az alsó vörös mezőt mutat; a paizs alyjáról egy hegyes sziklán vadkecske ágaskodik, első lábaival egy — a paizs aljáról fölemelkedő zöldellő sziklába kapaszkodva. A paizsfölötti sisak koronájából a leirt vadkecske (capra sylvestris) nől ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüs-vörös.

A Jászay család Zemplin megyében a Géressy család kihalásával Géres nagyobb részét birta [3]).

Jászay István tarczali biró volt, kit Spankau tábornok mivei levelének elküldésével elkésett, karóba akará huzatni, de a városiak tiz hordó aszuborral megmenték [4]).

Jászay Miklós 1685-ben Zemplin vármegye szolgabirája volt [5]).

Jászay Éva után 1708-ban Golup helységben a Bodó nemesek örököltek [6]).

Egyik ágazatnak töredék-családfája következő:

---

[1]) Az armalisban igy áll: „nobilis Thomas Literatus de Jazow.“

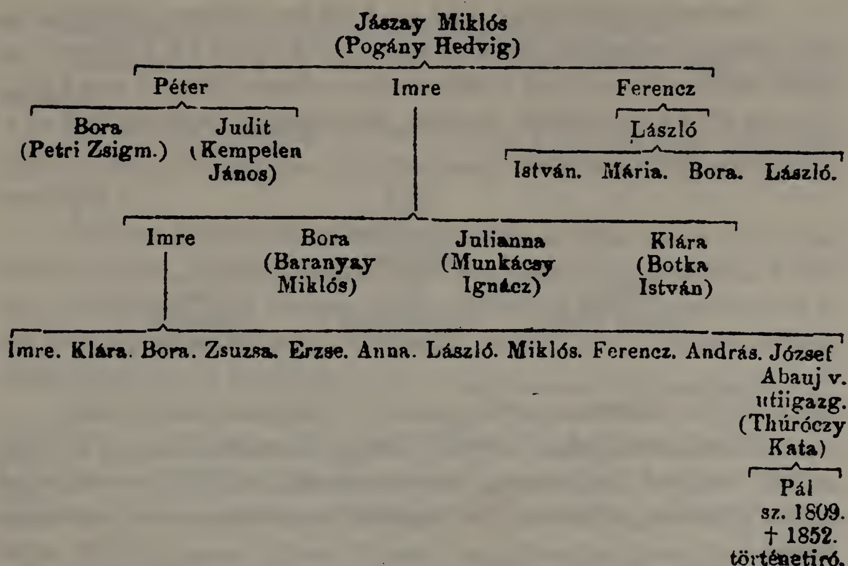
[2]) Kaprinai Mss. B. tom. XXIX. p. 255.

[3]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 291.

[4]) Ugyanott 146.

[5]) Ugyanott not. hist. 265.

[6]) Ugyanott not. top. 231.

Főleg emlitést érdemel e családból Pál, Józsefnek abaujmegyei főuti igazgatónak fia. Szül. Szántón 1809-ki febr. 19-én A m. udv. kanczellariánál fogalmazó, utóbb titkár, kinek történeti irodalmunk sokat köszönhet, és még többet, ha 1852-ben dec. 29-én kora halál el nem ragadja [1]). Több jeles értekezésein kivül önálló munkái: A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után Pest. 1846. és M. nemzet napjai a legrégibb időtől az arany bulláig. Kiadta Toldy Ferencz. Pest 1855.

Jászay Antal 1844-ben a helytartóságnál volt fogalmazó.

Jászberényi család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családainak egyike [2]).

Jaszter család. Bereg és Szabolcs vármegye nemessége sorában emlitetik Fényes E. Geographiájában.

Jásztrábszky család. (Reszegei). Szatmár vármegye nemes családa. Jásztrábszky János 1720-ban iktattatott be kir. adomány mellett [3]) szatmármegyei egész Reszege puszta birtokába, és maradékai ujra benépesiték azt. E helységtől veszi a család előnevét.

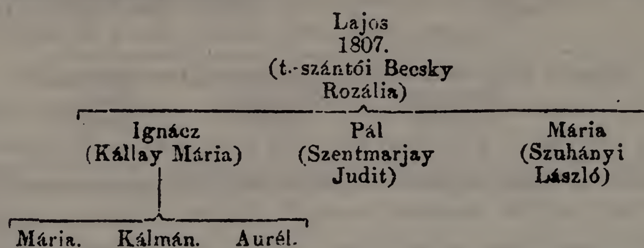
---

[1]) Lásd életrajzát Jászay: A magyar nemzet napjai az arany bulláig. Pest. 1855. cz. munka előtt.

[2]) Szirmay C. Zemplin. not. top. 113.

[3]) Szirmay Szatmár várm. II. 28.

Nevezett Jásztrábszky János 1724-ben adórovó, 1734-ben pedig Szatmár vármegye alispánja volt [1]). Fia István 1770-ben magyar testőr. Utódai közűl e század elején Jásztrábszky Antal, Lajos, és Ferencz birták az egész helységet [2]). Ezek közűl Lajos következő családfát alkotott:

Jászi család. (Kutnári, báró †). E családot Jászi Pál 1730—1760. magyar kir. kamarai tanácsos alapitá, ki 1749-ben báróságot nyert [3]), kutnári előnévvel, de családát be is fejezé, nem maradván utódai.

Bárósági czimere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon ágaskodó, kettős farku oroszlán, első lábaival koronát tartva. A paizs fölött bárói korona nyugszik, és azon sisak, melynek koronájából két fekete sas-szárny között ismét a paizsbeli oroszlán nől ki. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [4])

Jászvitz család. Jászvitz Ferencz 1736-ban nemesittetett meg M. Terézia király-asszony által.

Czimere a paizs kék udvarában jobbról balra harántosan levonuló szelemen, a baloldali felső szögletben arany nap, a jobboldali alsó szögletben ezüst félhold, és fölötte aranycsillag ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny lebeg, a jobboldalin az arany nap, a baloldalin az ezüst félhold, és a két szárny között az aranycsillag fénylik. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék [5]).

A család tagjai többnyire kormányszéki hivatalokat viseltek.

Jászvitz János Ferencz 1760-ban a m. kir. udvari kanczellariánál titkár és kir. tanácsos.

Jászvitz Lajos ugyanott 1760—1770-ben irnok, 1787-ben lajstromozói segéd.

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. I. köt. 130. 137.
[2]) Ugyanott II. köt. 27.
[3]) Lehoczky Stemmat. I. 168.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[5]) Ugyanott.

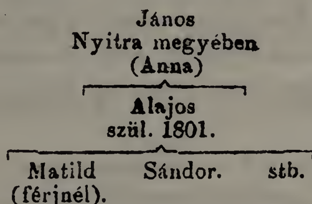
Jászvitz A n t a l 1770—1787-ben szepesi kanonok.

Jászvitz J ó z s e f 1787-ben a kanczellariánál titkár és kir. tanácsos.

Javorek család. Javorek B a l á s 1642-ki febr. 8-án Bécsben kelt czimeres levélben III. Ferdinand király által emeltetetett nemességre [1]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren fehér ménen ülő vitéz, vörös ruhában, fekete föveggel, oldalán kardja függ; baljával a kantárt, jobbjában pedig levágott véres törökfejet tart. A paizsfölötti sisak koronájából a paizsbelihez hasonló vitéz nől ki. Foszladék jobbról vörös-fehér, balról kék-sárga.

Jávorka család. Nyitramegyei nemes család. Közűlök Jávorka J á n o s Nyitravármegyétől 1837-ki mart. 10-én nyert nemesi bizonyitványt. Nejétől Annától fia A l a j o s (szül. Dejthén 1851-ki máj. 9-én) herczeg Koháry Coburgnál kasznár Rappon; midőn nemességét 1838-ki január 12-én Nógrád megyében is kihirdetteté [2]). Jelenleg gazdatiszt Sz.-Antalban. Családfája ez:

Javorszky család. A mult században élt. Közűlök Javorszky G y ö r g y, kinek rézmetszvényü czimer-nyomatán „Georgius Javorszky nobilis ungarus" körirat áll. Czimere a paizs udvarában kettősfarku ágaskodó oroszlán, első jobb lábában kivont kardot, a balban levágott törökfejet tart. A paizsfölötti terebélyes élőfán egy madár ül, csőrében zöld gallyat tartva [3]).

Jedlicska család Jedlicska G y ö r g y 1791-ben nyerte czimeres nemeslevelét [4]).

Czimere négyfelé osztott paizs; az 1- és 4-ik osztály ezüst mezejében bajuszos emberfej látható vállaig; a 2- és 3-ik osztály kék mezejében arany gúla emelkedik fel, melynek alján a zöld téren fekete ma-

---

[1]) Ipolyi Arnold közlése szerint.

[2]) Megyei Jegyzőkönyv.

[3]) „Scuta gentilitia Hungarica" czimü gyüjt.

[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

dár áll; fölötte kétfelűl a kék szinben aranygolyók láthatók A paizsfölötti sisak koronáján két keresztbe tett arany markolatu kard, és ezek között két aranygolyó szemlélhető. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Tán e családból volt Jedlicska Antal nagyváradi kanonok e század elején.

A Jedlicska család Fejérmegyében is található, hol Jedlicska Lajos 1840—1847-ben a bicskei járásban alszolgabiró volt.

Jékey család. (Búlyi és Porcsalmai.) Szabolcs vármegyei eredetü birtokos nemes család. Nevezett megyében van Jéke helysége, honnan irta előnevét jékei Jékey Zsigmond 1730-ban Szatmár megye alispánja [1]). Azonban leggyakrabban még is előnevüket a szabolcsmegyei Búly helységről irák, s irja jelenleg is magyarországi ágazat, mig az Erdélybe szakadtak szatmármegyei Porcsalmáról veszik előnevüket.

Szabolcs megyéből a család főleg Szatmár megyébe szakadt át. Itten már

1659-ben Jékey Ferencz egész Géberjén helységet kir. adományban nyerte [2]). És e helységet azóta is egészen a család birja. E század elején búlyi Jékey Imre (1804-től Szatmár vármegye főjegyzője) volt birtokosa [3]).

1729-ben Jékey Sándor szatmármegyei Ököritó, Porcsalma és Czégény helységben nyert részbirtokot kir. adományban. (Porcsalmán Jekey Máriával Radich Zsigmond nejével [4]). E Sándor 1732—1738-ban ott azon megye szolgabirája volt [5]). — Ugyancsak

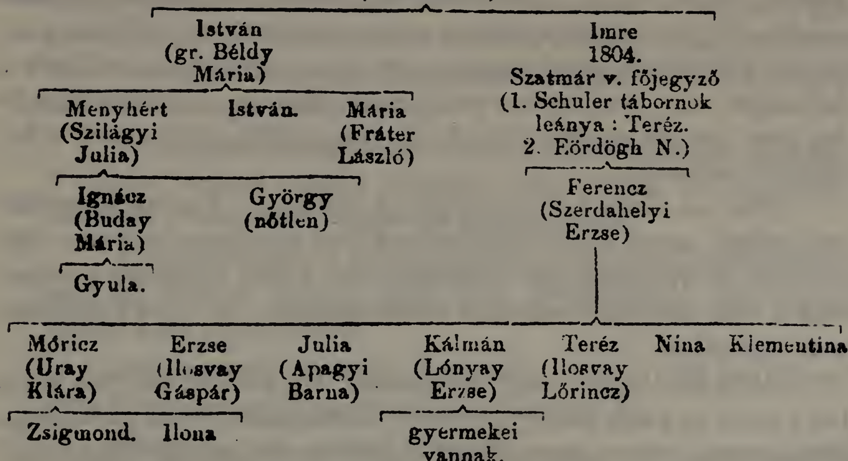
1729-ben Jékey László pedig Gyügye és Danyád szatmármegyei helységekben nyert királyi adományban birtokrészt [6])

Jékey Péternek Dessewffy Erzsébettől fia Gábor; ennek leánya Rozália Pecz Mihályné.

Egy másik családfa a szatmármegyei ágazatot [7]) igy mutatja:

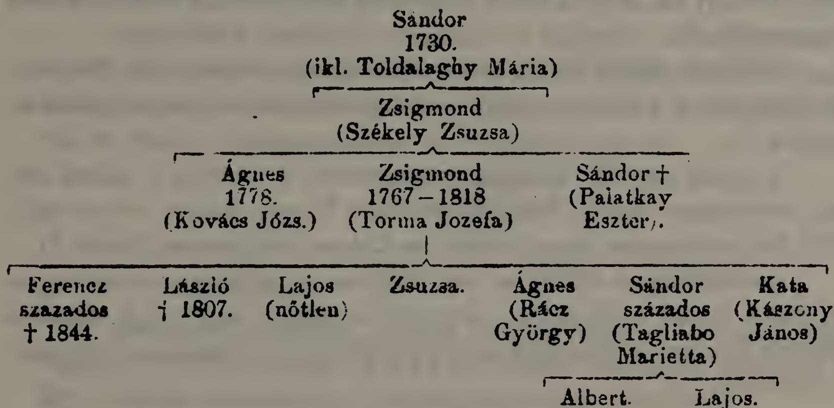
---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 130.
[2]) Ugyanott II. 229.
[3]) Ugyanott II. 128. I. 137.
[4]) Ugyanott II. 122. 124. 225.
[5]) Ugyanott I. 134.
[6]) Ugyanott II. 217. 223.
[7]) Luby Károly ur szives közlése szerint.

Az erdélyi ág, — mely Porcsalmai előnevet használ, Belső-Szolnok vármegye birtokosai közé tartozik; és már a XVI. században Erdélybe volt Jékey Balás, kinek nejétől fricsi Fekete Kata fia Péter vala 1640-ben.

A most élő nemzedék Sándortól szakad le következőleg.[1])

A most élők közűl Sándor, huszár százados, volt erdélyi főkormányzó Schvarzenberg herczeg segédtiszte.

Jekelfalussy család. (Jekelfalusi és margitfalvai.) Szepes vármegyének régi nemes családa. Ismert törzse Hekkul, gölnicz-

[1]) Kővári Erdély nev. családai 130.

bányai polgár, ki IV. László királytól 1284-ben a Kojsó (az oklevél szerint theutonice Cochensife) pataktól a Jászótól Szepesbe vezető régi útig terjedő erdőséget nyerte adományban [1]. E Hekkul alapitá a Gölniczbányától északra egy órányira fekvő Jekelfalva helységet, mely jelenleg is a család birtokában van, s mely valószinűleg némi hangváltozással Hekkul- (vagy Hekkel-től) nyerte a Jekelfalva nevezetet.

Mint az alább következőkből gyanithatjuk, a családi levéltár még eléggé messze felterjedő okmányok által nyujthatna adatokat régi története és viszontagságai ismertetéséhez, minek hiányában azonban csak a már kinyomott adatokra szoritkozhatom, és teljes családfáját sem közölhetem.

1382-ben Lajos király Jekelfalussy Domokosnak fiát Miklóst és Jakabnak fiát Lőrinczet pártfogásába vévén, parancsolja Szepes vármegyének, hogy ezeket jogaikban oltalmazzák főleg Jekelfalussy Máté fiától Pétertől, ki nekik sok kárt okozott [2].

1385-ben a följebbi oltalmazó királyi parancsot Erzébet királynő intézi Szepes vármegyéhez [3].

1392-ben Zsigmond király Jekelfalussy Domokos fiának Mikósnak és Lőrincznek, (ki itt roszúl szintén Domokos fiául iratik) bizonyitványt ád, hogy a török elleni hadjáratban részt vettek, és őket hazabocsátá [4].

1398-ban Bebek Detre nádor Jekelfalussy Domokos fia Miklós és Jakab fia Lőrincz részére prorogatoriát ád ki Somosi Elek ellenében [5].

A család egy ága Zemplin vármegyében is birtokos e század elején, nevezetesen egyik Jekelfalussy báró Vécsey leányt vévén nőül, 1805-ben mint egész Nagy-Domasa és Kelcse birtokosa emlittetik [6].

Jekelfalussy József cs. kir. tanácsos és kamarás — mint a gersei Pethő család egyik utóda a sztropkói urodalom négyhatod részében birtokos. Szirmay szerint igen tudományszerető és a franczia háboru alatt

---

[1]) Wagner Analecta Scepusii I. p. 442. — Lehoczky Stemmat. II. 194. — Fényes Geogr. Szótár. II. 154.

[2]) Fejér, Cod. Dipl. tom. IX. vol. V. p 592.

[3]) Ugyanott tom. X. vol. I. p. 211.

[4]) Ugyanott tom. X. vol. II. pag. 48.

[5]) Ugyanott tom. X. vol. II. p. 617. — hol a családnév (valószinüleg téves olvasás miatt) de Jakfalva közöltetik

[6]) Szirmay C. Zemplin not. top. 345. 346.

mintegy husz ezer forint adót segedelemképen az államnak [1]). A törvénykönyv szerint 1808-ban husz ezer frtot adott a Ludovicea katonai növeldére; és 1827-ben 8333 frt 20 krt a nemzeti muzeumra [2]). 1812-ben az országos határvizsgáló bizottmány tagjául neveztetett [3]). 1817-ben nőül vette gr. Csáky Annát.

A legujabb időben ismert nevet szerze a családból Jekelfalussy Vincze, egykor rimóczi plébános, utóbb (1844. kör.) pozsonyi kanonok, és a forradalmi időszakban szepesi püspök.

A család czimere a paizs udvarában hármas halmon könyöklő kar, mely egy tövestől kitépett élőfát tart. A paizsfölötti sisak koronáján szintén azon képlet látható.

Jelencsics család. Jelencsics Antal 1756-ban Mária-Terézia királyasszonytól nyert czimeres nemeslevelet.

Czimere a paizs jobbról balra rézsutosan vont szelemen által két részre oszlik, a szelemen ezüst-kék koczkákkal van fedve. A felső osztály ezüst udvarába a paizs baloldalából vörös mezű kar nyúlik be, irótollat tartva. Az alsó osztály vörös udvarában négy aranykagyló látszik. A paizsfölötti sisak koronájából fekete sas-szárny lebeg, és azon rézsutosan az ezüst-kék koczkás szelemen szemlélhető. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról arany-vörös [4]).

Jelenffy család. (Csejthei †.) Csejthei Jelenffy János Leonard 1745-ben a pethőfalvi Pethő család magszakadtán hontmegyei Balog helységbeli részbirtokba és Leklincz puszta birtokába iktattatik, de többek ellentmondottak [5]). Családjok igy áll:

Jelenffy László
(Földváry Julia)
1752.

N.	Judit	János.	József.
(Wagner János)	†		

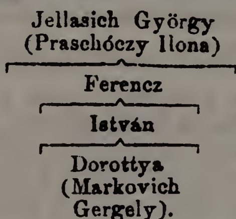
Jelenik család. Gömör vármegyében a mult században virágzott. 1669-ben Jelenik András Gömör vármegye alispárja volt. Egy külföldi értekező mint tudomány-pártolót is emliti [6]).

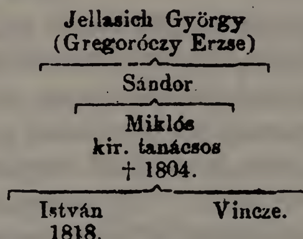
[1]) Szirmay C. Zemplin not. top. 96. 352.
[2]) 1808-ki 7. törv. cz. 1827-ki 35. törv. cz.
[3]) 1812-ki 4. törv. cz.
[4]) Adami Scuta Gentil. tom. IV.
[5]) Sz.-benedeki Conv. Capsa H. fasc. 2. Nro 11.
[6]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 758.

Másik Jelenik András, (tán az előbbinek fia) 1695—1697-ben szintén ott alispán [1]).

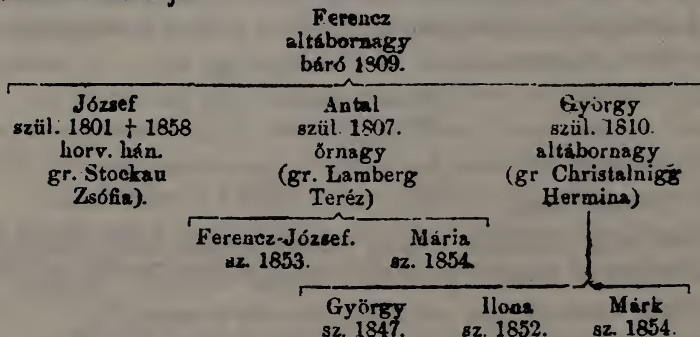
Jellasich család (Buzini, nemes és báró.) Horvátországi család, melynek nemesi ágazatából két rendbeli leszármazást közölhetek : [2])

Egy másik következő:

E század elején élt Jellasich Ferencz cs. kir. altábornagy, és a 62-ik számu gyalog sorezred tulajdonosa, 1809-ben magyarországi báróságra emeltetett. Meghalt Zágrábban 1810-ben. Utódait a következő családfa mutatja:

A családfán láthatók közül legfőbb szerepet játszott napjainkban József, szül. 1801-ki oct. 16-án Péterváradon. 1819-ben kezdett katonai szolgálatot mint alhadnagy, már 1837-ben Dalmácziában kormányzói segéd és őrnagy a 48-ik számu gyalog (akkor b. Gollner) ez-

---

[1]) Bartholomaeides C. Gömör. p. 759.

[2]) Bossányi contra Esterházy per. 533. és 664. l.

redben. 1842-ben már mint ezredes vezeté czredét a bosznyákok ellen. 1848-ban horvátországi bánná neveztetett, és egy sereg élén jött a magyar forradalom elnyomására, mely ellen később is harczolt. A forradalom után Horvátország hadi s polgári kormányzója lön. Szilárd hűségeért 1854-ki april 20-án austriai birodalmi grófságra emeltetett. Meghalt 1858-ban. 1850-ben kelt egybe gróf Stockau Zsófia császári palota-hölgygyel, kitől gyermekei nem maradtak.

Bárói czimerük négy részre osztott paizs arany és kék ellenkezőleg színelt udvarokkal. Az 1. osztályban zöld téren egy rovátkos és négy lő-réssel ellátott várfal áll, közepén régies fekete nyitott kapuval, melylyen arany A. betü látszik. A fal mögött a kaputól jobbra egy templom látszik, melynek tornyához balra egy ház van ragasztva. A kaputól balra három ház látszik egy sorban, és védfal mögött a kapu irányában még egy vártorony nyúlik fel. (Achau) — A 2-ik osztályban zöld téren jobbra hármas szikla emelkedik, melyek mellett balra egy völgyben egy vár látszik két hegyes tornyával, az egyik torony mögött a sziklán túl egy épület látszik ki, a másik torony a paizs baloldalát érinti. (Feldkirch). A 3-ik osztályban zöld téren rézsutosan balra egy kissé meghajlott szikla-lépcsőzet látszik, jobbra egy sziklafal áll, mely mögött egy templom s nehány ház a lépcsőzet felé húzódva szemlélhető. (Luciensteig). A 4-ik osztályban zöld téren egy magas rovatkos védfal áll, melylyen két oszlop között egy régi kapu van, s rajta arany Z. fénylik; a kapu nehány lépcsőnyi magason áll, és nyitott szárnya arany. (Zürich). A közép paizsban zöld emelkedő téren egy kivont pallos áll, hegyén egy turbános vérző törökfej, valamint a zöldtéren is még két levágott törökfej látszik, a pallost kétfelől két kettősfarku oroszlán fogja, egyik lábukkal a zöld térre, másikkal a földön heverő levágott törökfejekre tapodva. (Buzim). A paizson bárói korona, és azon három koronás sisak. A középsőből kettősfarku oroszlán nől ki, első jobblábával kivont kardot, a másikkal egy kék, arany körzetű ország-almát tart. Foszladéka jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös. A jobboldali sisak koronájából egy kék magyarnadrágos, fehér kabátos, vörös hajtókás, fekete csákós fölfegyverzett osztrák gyalogkatona nől ki, jobb kezét esküre emelve föl, fegyverét lábához helyezve. Foszladéka arany-kék. A baloldali sisak koronájából is olyan (de zöld hajtókás) gyalogkatona emelkedik ki, balkezében lőfegyverét, jobbjában lándzsát tartva.[1])

---

[1]) Goth-geneal. Taschenbuch der Freyh. H. 1855. 184.

A Jellasich családból István már 1687-ben horvátországi itélőmester volt [1].

A nemesi ágból István, János, Ignácz és Vincze 1812-ben több ezeret adtak a Ludoviceára [2].

Jelsith család. Lásd Horváth.

Jeney család. (Tisza-Jenői †). E kihalt család birta hajdan Tisza-Jenőt.

Már 1469-ben Jeney László és Péter révjogot nyertek Jenőre [3].

1505-ben Jeney Péternek (Petri de Jenő) fia László, nővérével Margittal a jenei, sárszögi, gyügeri és istvánházi birtokok iránt szerződik.

1525-ben a gyulai Vass család Jeney László- és Lázárnak, és Bessenyei Benedeknek javait azoknak kihalási ürügye alatt adományban fölkérik, mi végett Lászlónak özvegye, és leánya Anna sokáig perlekedtek [4]. Nevezett Jeney Annát bernáthfalvi Bernáth Bernát vette nőül, és ezzel öröklé a nevezett pusztákat, mik utóbb házasság szerint Bernáth leány után a Földváry család jutottak.

Jenney család. (Boros-jenői). Közülök borosjenői Jenney János 1647—1649-ben Gömör vármegye jegyzője, és kétszer a nádorhoz küldöttje volt. Özvegye Hubay Zsuzsanna [5]. Borosjenői Jeney család Erdélyben is él. Közülök Sámuel és István 1848-ban Károlyfejérvárott városi hivatalnokok. Másik ág birtokos M.-Váradgyán, István alsó-fejérmegyei táblabiró, fiai Ferencz, György stb.—

Gömör megyében jelenleg is vannak Jeney-ek.

Jeney család. (Másképp Motka). Motka másképp Jeney Lőrincz, Nógrády Miklóssal és Motka Tamással együtt stb. 1655-ki máj. 19-én kelt czimeres levélben nemesittetett meg, mely kiváltságlevél Nógrád megyében Losonczon 1656-ban febr. 14-én hirdettetett ki [6].

Jeneyek közűl él Jeney Imre, kinek neje Rutkay Jozefa, birtokos Pest megyében.

---

[1] 1687-ki törv. cz.

[2] 1812-ik 2. törv. cz.

[3] Gr. Teleky, Hunyadiak korá XI. k. 399.

[4] L. Kövesdi Compendium processus fam. Földvárianae contra Abbat. Zabdrovicensem. Pestini 1785,

[5] Bartholomaeides C. Gömör. p. 763.

[6] Protocol. C. Neograd. anni 1656.

Jeney család. (N.-Enyedi.) Erdély családa, közülök János őrnagy és az 1792-ki és 1794-ki erdélyi országgyülésen kir. hivatalos. Idősb József a m.-vásárhelyi ev. ref. tanoda pénztárnoka. Ifj. József marosszéki aljegyző és honvédőrnagy volt. Hihetőleg e családbeli azon alsó-fejéri ág, mely Asszonynépén birtokos: József özvegye Pálfi Róza, és János, — Elek 1849-ben Alsó-Fejérben szolgabiró, neje Horváth Katalin [1].

Jenisch család. Jenisch Bernát 1790-ben II. Leopold királytól kapott czimeres levelet.

Czimere négyfelé osztott paizs, egy közép-paizszsal. Az 1- és 4-ik osztály ezüst udvarában kiterjesztett szárny és azon négy vizirányos ezüst csíkolat látszik. A 2- és 3-ik osztály ezüst udvarában fekete bikafej van. A közép-paizs vizirányosan kétfelé osztva, felül arany, alul fekete szint mutat, közepén franczia liliom látható ugy, hogy annak fele az aranyosztályban fekete, a fekete osztályban aranyszinű. A paizs fölött két koronás sisak áll; a jobboldaliból két elefánt-ormány között liliom látszik, és mind ez, mind az elefánt-ormányok vizirányosan félig arany, félig fekete szinűek. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös [2].

Jerney család. (Mérlaki). Ismeretessé tevé közülök nevét mérlaki Jerney János, szül. Dorozsmán a Jászkun kerületben 1800-ki máj. 12-én. 1821-ben ügyvédi oklevelet nyert; s Pestre telepedett. 1837-ben lev-, 1838-ban rendes tagja lön a magyar akademiának [3]. Mint történet-buvárnak számos kissebb munkáin és értekezésein fölül legnevezetesebb *Keleti utazása a magyarok őshelyeinek kinyomozása végett.* Pest 1851. 4-rét 2. köt. Meghalt 1855-ki dec. 24-én.

Jersey Bud család. Jersei Bud István, Pál és János 1311-ben nyertek I. Károlytól nemességet [4].

Jeszenák család. (Királyfiai, báró.) Pozsony vármegyében Somorja mellett fekvő Királyfia helységről irja előnevét, és ott jelenleg is birtokos. Egy család-történetirónk szerint a család ismert őse Jeszeniczky Balás 1540-ben Temes vármegyéből szakadt Pricsdre Nyitra megyébe [5], hol a Tárdi családnak bizonyos erdő iránti perében a

---

[1] Török Antal közlése szerint.
[2] Adami Scuta Gentil. tom. IV.
[3] L. életrajzát Ujabb ismeretek tára IV. köt. 529—530.
[4] Budai F. Hist. Lexicon. II. 663.
[5] Lehoczky Stemmat. II. 194.

Nyáryak ellen ügyét képviselvén, miután ott őt is terhelő emberhalál történt, Báthori Istvánhcz Erdélybe menekült; itt hadi vitézségével magát kitünteté, és egy párbajban egy töröknek fejét vette honnan a család következő czimerét nyerte. A paizs kék udvarában zöld téren egy vasba öltözött hadi férfiu áll, jobb kezében kiyont kardján egy levágott, vérző, turbános törökfejet tart; a balban pedig egy buzogányt. A paizsfölötti sisak koronájából szintén olyan vitéz emelkedik, a leirt törökfejet, és buzogányt tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]). Mint ezt itt a metszvény is ábrázolja.

A családot a mult század elején Jeszenák I. Pál emelé fel, ki mint nagy törvénytudó, és herczeg Eugennek, Schvarzenbergnek, Pálffy Miklósnak meghatalmazottja, családjának szép vagyont is szerze. Leginkább érdemeket szerzc magának az által, hogy az 1715-, 1723- és 1729-ki országgyüléseken, hol a cs. kir. uralkodó háznak trón-öröködése a nő ágra is kiterjesztetett, e határozat elfogadására különösen és fáradhatlanul működött [2]). Mely érdemeiért III. Károly királytól nyert pozsonymegyei javaira királyi adományt; és egyszersmind kir. tanácsos lett. Meghalt 1762-ben, kora 78. évében. Testvére János szintén hires törvénytudó, és szerző volt, és királyi tanácsos. Meghalt nőtlenül 1776-ban.

I. Pálnak hat gyermeke maradt: István, ki 1784-ben halt meg; János, ki Prónay Gábor leányát Jankát birta nőül, de gyermeke nem maradt, és özvegye utóbb Calisius János neje lön; II. Pál,

---

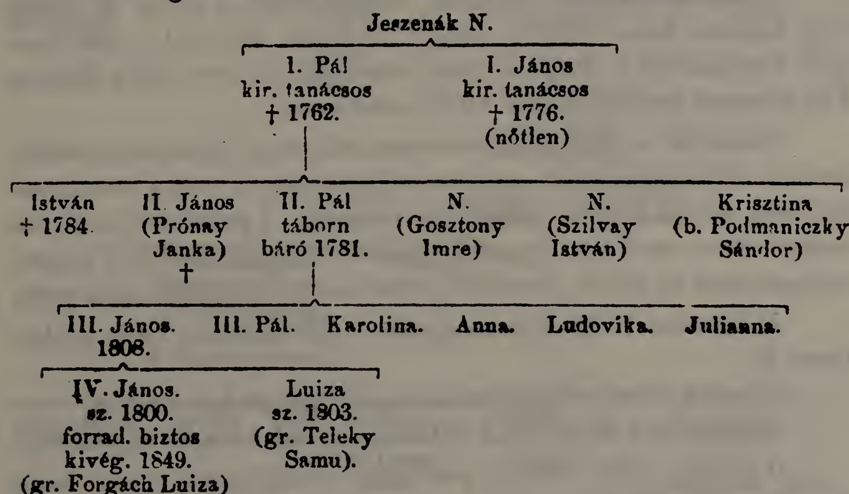
[1]) Burgstaller Collectio Insignium nob. fam. H.

[2]) A fia által 1781-ben nyert bárósági diplomának erre vonatkozó szavai ezek: „*Signanter enim genitor tuus Paulus Jeszenák, qui occasione Regni Comitiorum, signanter annis 1715. 1723. 1729. celebratorum, ubi de stabilienda sexus foeminei Domus Nostrae Austriacae perpetua successione agebatur, eximiam, indefessamque navavit operam.*“ L. Lehoczky id. h. 195.

kiről alább; továbbá három leánya: egyik Gosztónyi Imréné, a másik Szilvay Istvánné, a harmadik báró Podmaniczky Sándorné.

II. Pál 1771-ben a schleswig-hollsteini nagyherczegségnek a cs. kir. udvarnál követségi tanácsosa és ministere, utóbb cs. kir. tanácsos, 1781-ben dec. 28-án II. József császár által báróságra emeltetett [1]). Gyermekei a bárói diploma szerint János, Pál, Karolina, Anna, Ludovika, Julianna.

Az eddig emlitettek leszármazási kimutatása imez:

III. János 1808-ban könyveit és földabrosz gyüjteményeit a nemzeti muzeumnak adományozá [2]). Az evang. egyház kerületi és iskolai fölügyelőséget sok évig viselte. Fia

IV. János 1800-ki január 22-én született Pozsonyban. Iskolai bevégzése után utazást tett Olasz-, Franczia-, s Angolországokban, és ez utóbbiban különösen IV. György király koronázásán hg. Esterházy kiséretében volt. Hivatal viselésre kedve nem lévén, 1822-ben az atyai jószágok egyikét, Szeniczet Nyitrában vette át, s ott gazdálkodott, jobbágyaival legszebb patriarchális viszonyban élve. Szorgalmas részt vett a nyitramegyei gyüléseken, hol az ellenzékhez csatlakozott. Mint a nyitrai evang. esperesség felügyelője, s későbben gr. Zay Károly helyében az evang. egyházak s iskolák dunáninneni kerületi felügyelője, buzgó részt vett a vallási ügyekben. „A forradalom pártja — irja rövid

---

[1]) Lehoczky id. h. 195.

[2]) 1808-ki 7. törv. cz.

életirója — zászlói alatt híven helytállva találta, s szerencsétlenségére igen is munkás szerepre hivta a különben csendes és mérséklett férfit; — mint forradalmi biztos erőteljes munkásságot fejtett ki; miért haditörvényszékileg halálra itéltetvén, 1849-ki octob. 15-én kivégeztetett“ [1]. Nejétől gr. Forgách Alojziától (szül. 1810.) öt gyermeke maradt: János cs. kir. huszár főhadnagy s ennek fitestvérei Sándor és Béla nehány év előtt elhalván, a család fiágon kihalt. Leányai: Luiza, Draskóczy Gyuláné és Gizella.

Jeszenovszky család. Jeszenovszky Ádám, és általa neje Benczur Kata, és fiai György, János, Mihály előbbi polgári állapotukból I. Leopold király által 1691-ki nov. 14-én Bécsben kelt czimeres levélben nemesi rendre emeltettek.

Czimerük a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó oroszlán, első bal lábát ragadozásra nyujtva ki, jobb lábával pedig kivont kardot tart, melyet három csillag közt villogtat. A paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar nyugszik, kardot villogtatva, melynek hegyén levágott törökfej vérzik. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös

A czimeres levél Árva megyében 1692-ben máj. 19-én hirdettetett ki.

A család némely tagjai kormányszéki hivatalokat viseltek.

Jeszenovszky Sámuel 1770-ben visegrádi kamarai ügyész volt.

György 1810. 1825. a pécsváradi urodalomban ellenőr, majd ispán, legutóbb Bozsókon.

Mihály 1810. 1820. az országos pénztárnál ellenőr.

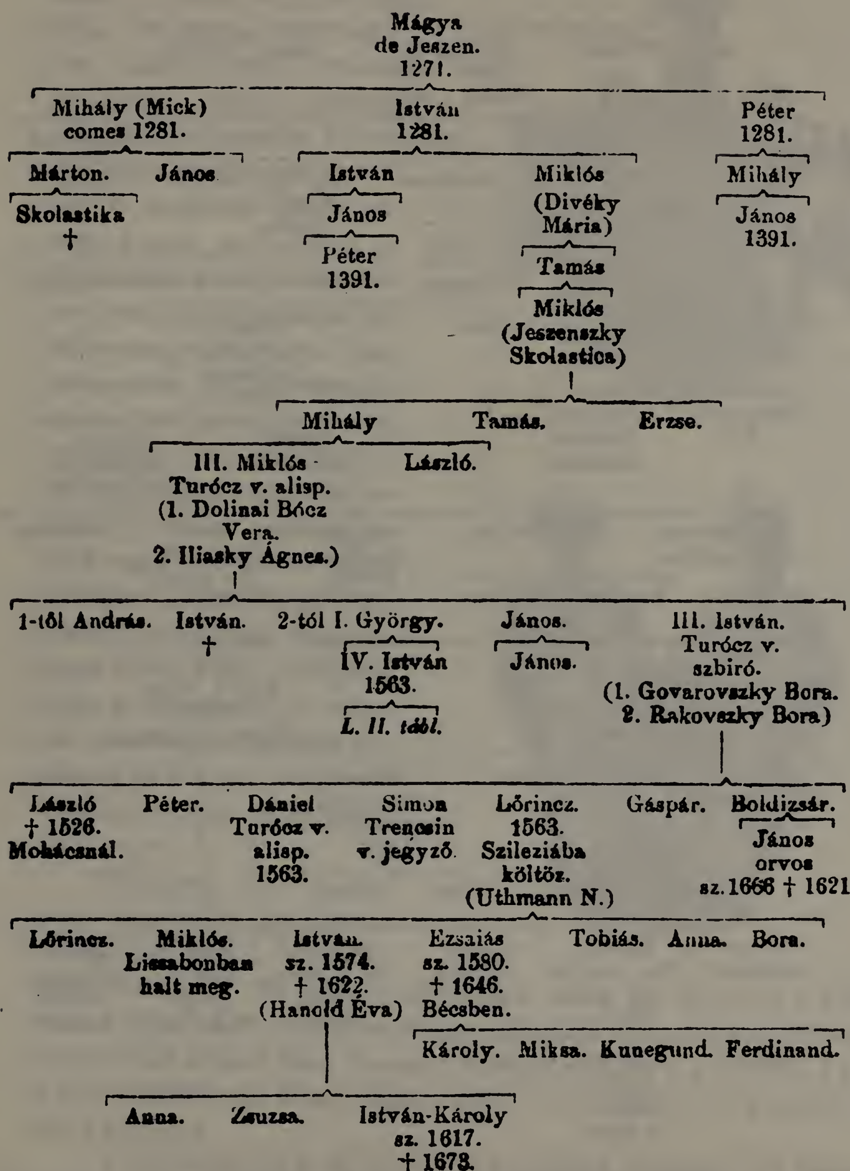
Jeszenszky család. (Nagy-jeszeni.) Hazánk egyik legrégiebb családa, melynek első törzse Temérdek András a XII. században élt, és birta a turóczmegyei Jeszen földet. [2]) Fia Mágya, (ki Sámuel vir nobilis-nek is neveztetik), azon számos érdemeiért, melyeket ő és egyik fia Mihály (comes) IV. Béla, V. István, és IV. László király alatt tett, ez utóbbi királytól 1271-ben a jeszeni földre örökös adomány-levelet nyert [3]).

Mágya-tól kezdve a család leszármazása [3]) következő:

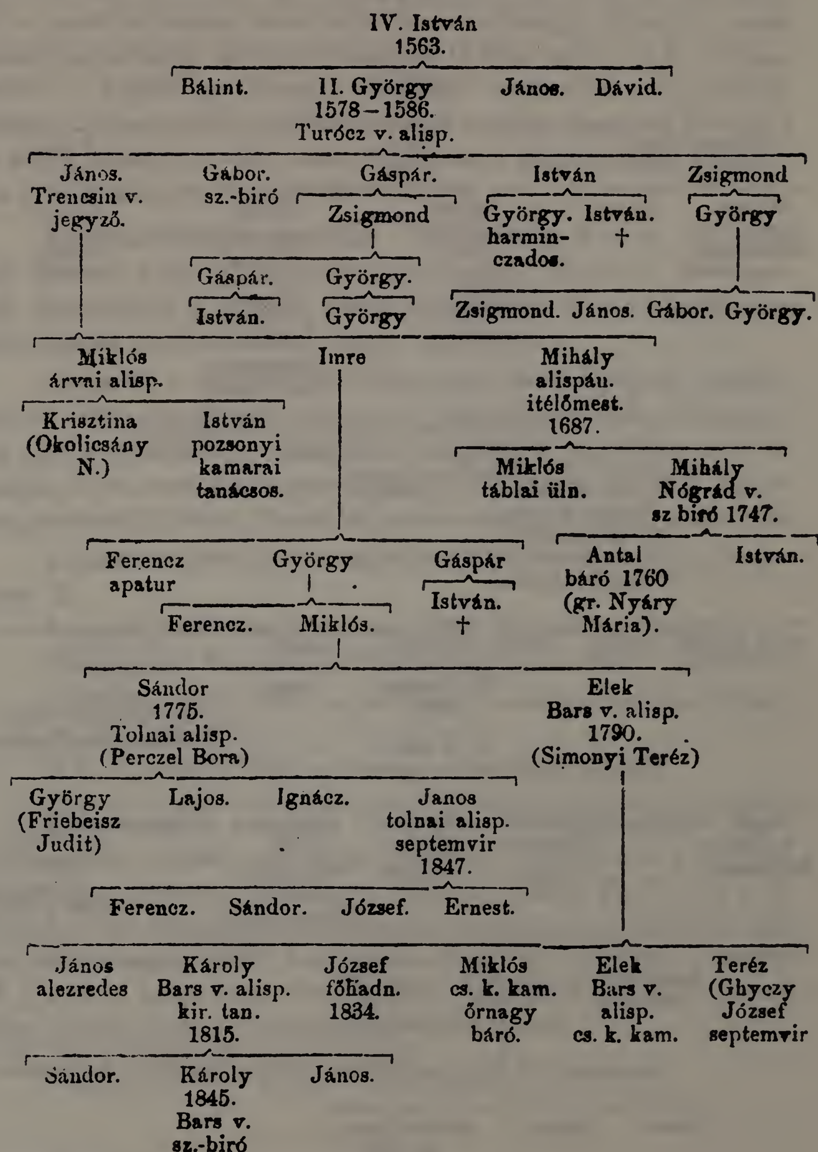
---

[1]) L. életét Ujabb ismeretek tára IV. köt. 535.
[2]) Bel. Notitia nova Hung. II. p. 133.
[3]) Regestrum de Thurócz. Engel, Monumenta Ungarica p. 61.

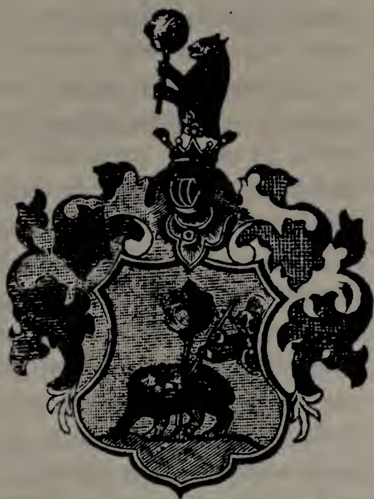
I. tábla.

Mágya
de Jeszen.
1271.
Mihály (Mick)
comes 1281.
István
1281.
Péter
1281.
Márton.
János
István
Miklós
(Divéky
Mária)
Mihály
Skolastika
†
János
Péter
1391.
Tamás
Miklós
(Jeszenszky
Skolastica)
János
1391.
Mihály
Tamás.
Erzse.
III. Miklós
Turócz v. alisp.
(1. Dolinai Bócz
Vera.
2. Iliasky Ágnes.)
László.
1-től András.
István.
†
2-től I. György.
IV. István
1563.
L. II. tábl.
János.
János.
III. István.
Turócz v.
szbiró.
(1. Govarovszky Bora.
2. Rakovszky Bora)
László
† 1526.
Mohácsnál.
Péter.
Dániel
Turócz v.
alisp.
1563.
Simon
Trencsin
v. jegyző.
Lőrincz.
1563.
Sziléziába
költöz.
(Uthmann N.)
Gáspár.
Boldizsár.
János
orvos
sz. 1666 † 1621
Lőrincz.
Miklós.
Lissabonban
halt meg.
István
sz. 1574.
† 1622.
(Hanold Éva)
Ezsaiás
sz. 1580.
† 1646.
Bécsben.
Tobiás.
Anna.
Bora.
Károly.
Miksa.
Kunegund.
Ferdinand.
Anna.
Zsuzsa.
István-Károly
sz. 1617.
† 1673.

II. tábla.

A scaládfa törzsének Mágyának, kitől a család jeszeni Mágyanak neveztetett, mig a XIV. század elejétől a nagy-jeszeni Jeszenszky-nek iratott, egyik fia Mihály, — mint az I. Ferdi-

nand királynak 1563-ban kelt czimeres adomány-levelében iratik, Comes volt, és IV. Béla, V. István, IV. vagy kun László király korában ifjuságától kezdve hűséges szolgálatokat tett, és különféle hadjáratokban részt vett, több és ezek közt halálos sebeket kapott, nevezetesen az Ottokár cseh király ellen vivott marchfeldi csatában halálosan megsebesittetett. Ezen érdemekért, ugy testvéreinek István és Péternek hű szolgálataikért 1281-ben is ősi jeszeni földjükre megerősitő adomány-levelet nyertek; a mint ezen leveleit a család 1391-ben a turóczmegyei nemesség birtokainak vizsgálatákor Bebek Imre országbiró előtt is felmutaták az akkor élő családtagok, ugymint Jánosnak fia Péter, és jeszeni Michknek (azaz Mihálynak) fia János.

Mágyának fia I. István terjeszté le azon ágazatot. melyet itt az I. és II. táblázat tüntet fel. Itt látjuk, hogy egyik utóda III. Miklós a XVI. század elején már Turócz vármegye alispánja volt. Ennek két neje volt, az első dolinai Bócz Verona, kitől született fia András és István; második neje Iliasky Ágnes szülé I. Györgyöt, Jánost, és III. Istvánt.

I. Györgynek fia IV. István (kinek ágazata a II. táblán látható), és III. Istvánnak gyermekei Dániel, Menyhért, Simon, Lőrincz, Boldizsár, Gáspár, Péter, Miklós, és György, mindnyájan nagy-jeszeni Jeszenszky-ek, I. Ferdi-

nand királytól Insbruckban 1563-ki máj. 7-én kelt kiváltság-levélben nyerik régi nemességi czimerüknek megerősitését [1].

A család ezen nemesi czimere, — mint följebb az első metszvény is mutatja,—a paizs barna advarában hármas zöld halomról egy körösfa (tótul: j e s z e n) emelkedik föl, ez alatt egy fekete medve áll, hátra néző dühös tekintettel, és kitátott torokkal, a paizs baloldalából pedig sürű fellegből két egymásmelletti férfikar nyúlik ki, egy hosszu lánzsával a medve szügyébe szúrva. A paizsfölötti sisak koronájából a paizsbelihez hasonló medve emelkedik ki, a leirt körösfát tartva. Foszladék vegyesen fekete-kék, és barna.

III. I s t v á n I. Ferdinand király korában ennek hive, és Turócz megye szolgabirája; negyven év lefolyta alatt, főleg Koczka Péter és egyéb felkelők által, kik azon vidéken zsarnokoltak, a legnagyobb szenvedéseket állotta ki, s bárha fogságba is került, I. Ferdinand hűségéről el nem tántorodott, de sőt azt halálig megtartotta. Egyik fia L á s z l ó fiatal korában 1526-ban a mohácsi vészben lelte halálát. Fiait följebb elészámláltuk, de ezeken fölül leányai is voltak a következők: Á g n e s, D o r a, K a t a, Z s ó f i a, A n n a, Z s u z s a n n a és O r s o l y a. Fiai közül D á n i e l 1563-ban Turócz vármegye alispánja, S i m o n pedig Trencsin vármegye jegyzője volt. L ő r i n c z Sziléziába szakadt, és ott a boroszlói kerületben a nagy sirdanigi urodalmat birtokolta [2]. Nőt az Uthmann családból vett, és ettől lettek gyermekei: 1. L ő r i n c z, 2. M i k l ó s, ki ifjukorában Lissabonban halt meg; 3. I s t v á n, 4. E z s a i á s, ki Boroszlóban született 1580. márcz, 25-én; és Bécsben halt meg 1648. dec. 17-én, hagyván maga után K á r o l y-M i k s á t, K u n e g u n d o t, és F e r d i n a n d o t. 5. T o b i á s. 6. A n n a, 7. B o r b á l a.

E hét gyermek közűl I s t v á n öröklé a sirdanigi jószágot. Született István Boroszlóban 1574. nov. 25-én. Meghalt 1622. jan. 29-én. Rumberi ns Hanold Évától gyermekei A n n a, Z s u z s a n n a és I s t v á n, szül, 1617-ben, meghalt 1673. mart. 1-én [3]. Ezen ág kihalván, a sziléziai birtok leányágon rokon más német családokra szállt.

B o l d i z s á r szintén kiköltözött, és Boroszlóban szülelett nejétől Schiller Máriától 1566-ki dec. 27-én fia J á n o s, a hires orvos; és

---

[1]) Mint az előttem fekvő okmány hitelesitett másolata mutatja.

[2]) L. Zedler Universal Lexicon. Leipzig und Halle 1735.

[3]) L. Cunradus Silles. Tagat. p. 140. Schles. Trauen Reden, u. Abdankungen III p. 22 Sinapius Schles. Curiosit. I. 491. II. 704. stb Bel M. Notitia nova II. p. 337.

Rudolf királynak is kedvelt orvosa. Utóbb a vallási zavarok korában mint követ is járt Magyarországban, miért visszamenct elfogatván, 1621-ben Prágában kivégeztetett [1]).

III. Istvánnak többi gyermekeitől is valószinűleg sarjadzott le ivadék, miután a család jelenleg is számos egymástól messze eső ágazatokban él honunkban.

III. István testvérének Györgynek fia IV. István, ki az 1563-ki czimer-ujitó levél egyik közös szerzője volt, szintén egy terebélyes ágazatot terjeszt le, mely bárha adatainknak csekély volta miatt nem teljes is [2]), a II. táblázaton jelenleg a legjelentékenyebb családágazatot mutatja fel.

IV. Istvánnak négy fia közűl II. György 1578- 1586-ban Turócz vármegye alispánja volt. Ennek öt fia közűl Gábor szolgabiró volt. Istvánnak fia György harminczados. Ez ág—ugylátszik — kihalt. Gáspár és Zsigmond szintén hagytak utódokat. Azonban mostanáig lehozva csak Jánosnak, ki Trencsin vármegye jegyzője volt, ágazatát látjuk.

Jánosnak fia Miklós árvai alispán (1715) utóbb főispáni helyettes. Ennek István fia a pozsonyi kamaránál tanácsos.

Mihály, Jánosnak a Trencsin várm. jegyzőnek fia, Esterházy nádornak titkára, 1687-ben itélőmester [3]), 1688-ban nógrádmegyei Nőténcs helységre nádori adományt nyert [4]). Utóbb kir. táblai ülnök. Egyik fia Mihály 1744- 1750-ben nógrádmegyei szolgabiró volt [5]). Másik fia Miklós tábla-ülnök volt; Mihálynak fia Antal gr. Nyáry Máriát vette nőül, és báróságot nyert. De utódai nem maradtak. A bárósággal czimere is bővittetett. T. i. a paizs jobbról balra rézsutos vonal által két udvarra osztatott, az alsó kék mezőben a családi régi czimer a kőrösfa alatti medve, egy benyuló kéz által karddal fején átszúrva; a felső vörös udvarban pedig egy magyar lovas vitéz vágtat, jobb karjával kivont kardot tartva. A paizs fölött bárói korona nyugszik, s azon két koronás sisak áll, a jobboldalin egyfejü koronás fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal; a másik sisak koronájából medve emelkedik

[1]) Ide mutat az is, hogy Jeszenszky Pált, ki az 1622-ki 36. törv. cz. szerint szolgabiró volt, a családfán nem találjuk.

[2]) 1687-ki törv. cz., mely szerint a Vág vizéhez biztosul neveztetik.

[3]) Oklevél.

[4]) Weszprémi Biographiae medicorum C. II. p. 97. Horányi mem. Hung. II. p. 205.

[5]) Protoc. C. Neográd anni 1744.—Már előbb 1699—1702. egy Jeszenszky Ferencz Nógrád vármegye szolgabirája volt.

ki, zöld gallyat tartva. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös [1]). E czimert a második metszvény ábrázolja.

János nak a trencsini szolgabirónak fia Imre mostanáig virágzó ágazatot terjesztett le. Fiától Györgytől unokája Miklós két fiat: Sándort és Eleket nemzé, kik által a barsi és tolnai ágazat alakult.

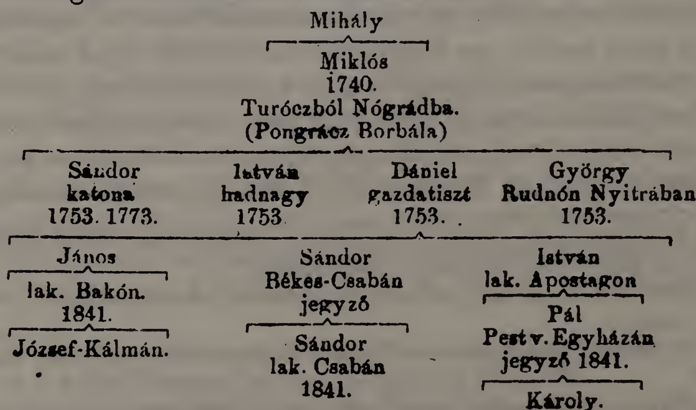
Sándor a tolnai ág alapitója, 1775-ben Tolna megye alispánja, 1790-ben követe volt. Perczel Borbálától többi gyermekei közt fia

János szintén tolnai alispán, 1841 ben már kir. táblai, utóbb pedig a hétszemélyes tábla ülnöke volt. Gyermekei a táblázaton állanak.

Elek a barsi ágat alapitá, és 1790-ben Bars vármegye alispánja volt. Simonyi Teréztől gyermekei: *a)* János alezredes, *b)* Károly Bars v, alispán és kir. tanácsos 1815-ben. Atyja három fiunak: Sándornak, Károlynak (ki 1845-ben Barsban szolgabiró volt) és Jánosnak, *c)* József 1834-ben hadnagy, *d)* Miklós cs. kir. őrnagy, kamarás, Leopold rend vitéze, s ausztriai birodalmi báró. *e)* Elek Bars várm. volt alispán, és cs. k. kamarás.

A közlött családfán állókon kivül — mint följebb emlitők — a terjedelmes családnak több ágazata is él. Egy másik főágát képezi a családnak a kis-jeszeni ágazat, mely Paulovicznak is neveztetett, s a közös nemzetségi czimert használja.

A kis-jeszeni Jeszenszky egyik ág Mihálytól ered le, ki Paulovicznak is neveztetett. Fia Miklós Turócz vármegyei Kostyán helységből a mult század első felében 1740. táján nógrádmegyei Dengeleg helységbe költözött. Emlitett Mihálytól kezdve ez ágazat leszármazási kimutatása imez:

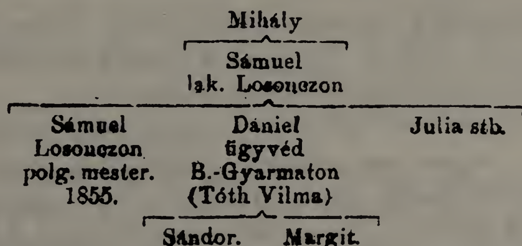
[1]) Collect. Insignium nob. fam. Hung.

Miklósnak fia Sándor a Beleznai lovasezredben őrmester, István a Bethlen gyalogezredben hadnagy, Dániel gazdatiszt b. Podmaniczky Jánosnál, és György, ki Rudnán Nyitra megyében lakott, 1753-ban sept. 25-én Turócz megyétől kétségtelen nemességükről bizonyitványt vettek ki, mely bizonyitványt 1773-ki dec. 13-án Nógrád megyében is kihirdették.

Dánielnak fiai János, Sándor, ki Békés megyébe költözött, és Csabán községjegyző volt, és István, ki pestmegyei Apostagra tette lakását.

Jánosnak fia Károly Nógrádban Bakón lakott, Sándornak fia Sándor csabai lakos, és Istvánnak fia Pál Egyháza községjegyző saját és fiaik részére Nógrád megyétől 1841-ben ujolag nemesi bizonyitványt vett k ki.

Ezen ágazathoz tartozik a következő leszármazás is, és valószinüleg Miklósnak fia volt azon Mihály, kitől ezen oldal-ág lesarjadzott e képen:

A Jeszenszky család kivan terjedve turóczmegyei ősfészkén kivül Baranya, Bars, Hont, Pest, Turócz, Szatmár stb. vármegyében is. Ez utóbbi megyében e század elején Iklód, Mátészalka helyhelységében birtokos volt Jeszenszky János [1]).

Jeszovich család. Jeszovich Pál, László és János 1756-ki juliusban M.-Terézia király-asszony által nemességre emeltettek [2]).

Czimerük vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső aranyudvarban egyfejü fekete sas széttterjesztett szárnyakkal látható; fején arany korona, s csőre s lábai is narancsszinű sárgák. Az alsó osztály vörös udvarában egy fekete gúla emelkedik egész a paizs feleréstzéig, s e gúlában aranyliliom ragyog, a gúla két oldalán ötleveles fehér rózsa vi-

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 86. 113.

[2]) Collect. Herald. Nro 136.

rít. A paizsfölötti sisak koronájából a paizsbeli fekete sas emelkedik ki. Foszladék jobbról arany-fekete, balról ezüst-vörös.

Jettim család. Jettim József 1800-ban I. Ferencz királytól kapta czimeres nemes levelét [1]).

Czimere négy részre osztott paizs, egy közép-paizszsal. Az 1- és 4-ik osztály vörös udvarában zöld téren fehér griff áll; első lábait ragadozásra nyujtva ki. A 2- és 3-ik osztály függőlegesen két részre oszlik, a 2-ban a jobboldali kék udvarban egy négyszögű piramis, a baloldaliban arany udvarban koronás bagoly szemközt nézve, kiterjesztett szárnyakkal, az alsó test rész nélkül látható; — a 3-ikban jobb oldalon van a bagoly, bal oldalon a négyszögü kövekből álló gúla. A középpaizs ezüst udvarában zöld sárkányon egy vörös talárba öltözött férfiu áll, nyakában kék fátyollal s fején koronával, jobb kezében zöld növényt tartva. A paizsfölötti sisak koronájából fehér grif emelkedik ki, jobbjában kivont kardot, a balban zöld gallyat tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Jezerniczky család. (Jezerniczei). Turócz megye egyik legrégiebb nemes családa. Nevét azon megyei Jezernicze helységtől vette, melynek a család jelenleg is birtokában van.

Czimere a paizs kék udvarában egy ágaskodó vadkecske nyakán nyillal átlőve; ugyan ezen vadkecske emelkedik ki a paizsfölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

A család jelenleg ki van terjedve, vagy birtokos Bars, Komárom, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Turócz, Szabolcs és Veszprém megyékben.

Nem birván a család nemzékrendét, csak a következő adatokat közölhetem.

Jezerniczky Miklós 1650-ben Zólyom megyétől nyert kétségtelen nemességéről bizonyitványt.

Jezerniczky János 1663-ban N.-Szombatban tanult.

Nógrád megyében már az 1755-ki nemesi lajstromban leljük Jezerniczky Pált, kinek utódai közül Sándor 1810-ben alszolgabiró. Tán ennek fia Mihály 1836-ban szintén alszolgabiró, az Ipoly vizébe fulladt. E család-ág Szűgyben birtokos.

A család egy másik ágából származott Jezerniczky Lajos-Károly, ki a jezerniczei előnév mellett még Batony-ról is irá magát. Ennek családja következőleg áll:

---

[1]) Adami Souta gentil. tom. IV.

Jezerniczky Lajos K.
(gr. Beőthy Jozefa.
meghalt 1836.)

Gabriela. Jozéfa. Ádám. Imre. Ida. Hermina.

Jezerniczky Károly 1790-ben a jogi választmány tagja [1].

Joanelli család. Joanelli János-András 1662-ben, Joanelli Silvester pedig 1681-ben országgyülésileg honfiusittatott [2]. A Joanelli nevet 1730-ban a bárók sorában találjuk az akkori országos névtárban.

Joannovits Sacabent család. Joannovits Sacabent András és általa rokonai Nesco, János és Arzén a görög-nemegyesült érsek, 1746-ki sept. 11-én Bécsben kelt czimeres levélben M.-Terézia király-asszony által emeltettek nemességre [3].

Czimerük vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban kétfarku oroszlán menő helyzetben, első jobb lábát feltartva látható. Az alsó kék udvarban zöld téren hármas magas szikla emelkedik, és a zöld téren egy fehér szikla hever. A paizsfölött két koronás sisak áll, mindegyikből egy négyszegü kövekből épült, két lőréssel ellátott vártorony emelkedik ki, és a tornyokból sisakos és pánczélos két vitéz nyúlik fel, szemközt állva, és kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék [4].

A nemeslevél Krassó megyében 1806-ki máj 13-án hirdettetett ki; jelenleg azonban a család Krassó megyében nem létezik.

Joannovits család. Joannovits Pál temesvári kereskedő 1801. sept. 25-én kelt czimeres levél által nemesittetett meg; s nemeslevele Krassó megyében 1802-ki april. 6-án hirdettetett ki [5].

Czimere vizszintesen kétfelé osztott paizs, ugy hogy a paizs tetejét egy harmadik háromszögű fehér osztály foglalja el [6], melyben két kinyuló meztelen kar koronát tart. A jobboldali kék udvarban ezüsthorgony áll, a baloldali vörös mezőben arany eb ágaskodik. A paizsfölötti sisak koronájából szintén ily arany eb nyúlik ki, első lábaival ezüsthorgonyt tartva, mely nyakába lánczra van kötve. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról ezüst-vörös [7].

---

[1]) 1790-ki 67. törv. czik.
[2]) 1662-ki 56. és 1681-ki 82-ki törv. cz.
[3]) Krassó várm. jegyzőkönyve.
[4]) Adami Scuta gentil. tom. IV.
[5]) Ugyanott, és Krassó megye jegyzőkönyve.
[6]) Czimertani német műszóval: Dreyeck, oder Gabelform.
[7]) Adami Scuta gentil. tom. IV.

E család birja Krassó megyében Dulleo helységet [1].

Joannovits András 1845-ben Krassó megye házi főpénztárnoka.

Joannovics család van Árva megyében is Fényes E. Geographiája szerint.

Jobszty család. Bereg vármegye birtokos nemes családa. Közűlök Jobszty Ferencz Bereg vármegyének 1837-ben al- 1845-ben fő-szolgabirája volt.

Jochich család. Jochich Máté III. Ferdinand király által nemesittetett meg Pozsonyban 1649-ki május 20-án kelt czimeres nemeslevélben, mely azon évi julius 10 én Vas vármegyének Szombathelyen tartott közgyülésében hirdettetett ki [2].

John család. John Henrik Komáromban orvos 1766-ban M.-Terézia király-asszony által emeltetett nemesi rangra [3].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren daru, fölemelt egyik lábában kavicsot, csőrében pedig zöld kigyót tartva. A paizsfölötti sisak koronájából vörös ruhás, kék öves, prémkalpagos magyar vitéz emelkedik, jobbjában kivont kardot tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-kék.

Henrik egyik utóda Jóhn Antal cs. kir. helytartósági tanácsos és tartományi albiztos. Meghalt 1819. táján kora 68. évében Budán. Családja igy áll:

Jóhn Antal
helyt. tanácsos
† 1819. k.

Lajos nyug. helytart. tan. Budán 1854.	Karolina (Kemniczernő)	Jozéfa (Milanesnő)

Lajos előbb kanczelláriai fogalmazó, utóbb helytartósági tanácsos. Jelenleg nyugalomban Budán.

John Imre 1815 ben a kanczellariánál irnok s jegyző.

John Alajos 1815-ben Ipolyságon cs. kir. sóházi pénztárnok.

Jóhny család (Jamniki). Szepes vármegye nemes családa, mely azon megyei Jamnik helységről irja előnevét, s annak egészben birtokosa. Neve kiejtés szerint Jóni-nak hangzik.

Czimerük: a paizs zöld udvarában hármas halmon ágaskodó és balra néző vadkecske első lábaival nyilat tart.

---

[1] Fényes E. Geographiai szótár I. köt. 286. l.

[2] Veszprém vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

[3] Collect. Herald. Nro 228.

A család a XVII. század végén tünik fel, a midőn élt Jóhny Tóbiás, kinek benedekfalvi Dettrich Margittól fia János Iglón született, és Hálában és Jenában is járt 1716-ban a akademiákon; haza jövén, bár hites ügyvéd volt, a bányászatnak adá magát [1]) Nejétől Szontagh Dorától fia II. János, ki Okolicsány Annától nemzé Annát b. Forray Ignácz hitves társát, ki élt 1779-ben. Ez ágazat így áll:

Jóhny Tóbiás
(Dettrich Margit)

János
1716. † 1755.
(Szontagh Dora)

II. János
(Okolicsányi Anna)

Anna 1780.
(b. Forray Ignácz).

Jóhny János 1810—1825-ben kir. udvarnok.

Jóhny Imre 1810-ben bánya-kamarai tiszt. ügyész.

Jóhny Pál Iglón kamarai hivatalnok.

Jamniki Jóhny Ferencznek Tallián Teréztől fia, Vincze Szepes vármegyéének 1838—1845. első alispánja, és 1847-ben országgyülési követe volt.

Jókay család. (Ásvai.) Azon család, melynek irodalmunk egyik legtermékenyebb, s legkedveltebb regényirónkat köszöni.

A család — legalább a mult század óta — Komárom vármegyében székel, és ott Megyercsen stb. birtokos.

Jókay Sámuel, I. Leopold király alatt Esztergam várában zászlótartó, a vár vivásánál fölfedezvén, hogy a tüzérek megvannak vesztegetve, maga irányzott egy ágyút, és oly jól, hogy a vár alatt táborozó törökök közül egy basának a karját sodrá el a golyó. Érdemeiért czimeres nemeslevelet nyert.

Czimerük következő: a paizs alyját sátorok alatt tanyázó töröktábor foglalja el, középen a basa sátorával; e tábor fölött feljebb várbástya nyúlik el, melynek tetején egy magyar vitéz baljában zászlót tartva, egy álgyút süt el. A paizsfölötti sisak koronáján férfikar könyököl, kivont kardot villogtatva, kétfelől zászló lengedez. A paizst szokásos foszladék veszi körül.

A nemességszerző Sámuelnak fia II. Sámuel, még 1752. elött meghalt. 1752-ben özvegye Gazdag Sára, Konkoly Zsófia fiának Gaz-

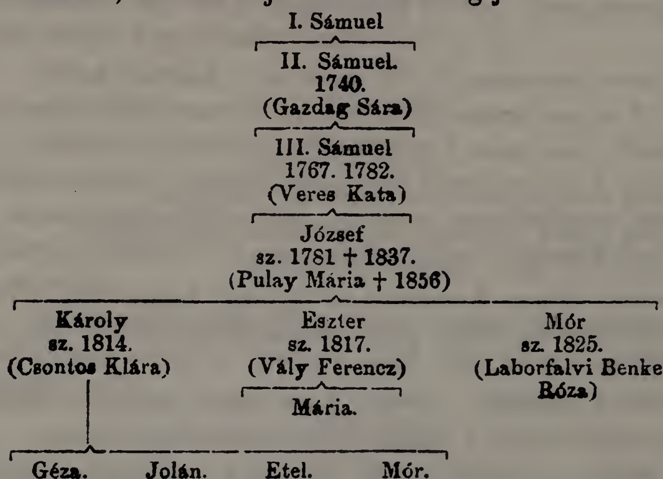
---

[1]) Több jogtani munkát irt, s adott ki. L. Horányi, Mem. Hung. II. 238.

dag Jánosnak leánya, Konkoly jogon erőtlenitő pert kezd b. Baboesay Ignácznak Szluha Eleonorától született gyermekei ellen ó-gyallási birtok iránt [1]).

II. Sámuelnak Gazdag Sárától fia III. Sámuel 1767-ben saját fölperessége alatt a Konkoly leány-ág nevében is az előbbeni per megigazitására uj itéleti parancsot nyervén, perbe idézi a Tajnaiakat, hasonlóul Konkolyféle örökösöket [2]). Nejétől Veres Katalintól fia József szül. 1791., meghalt 1837-ben. Komáromban h. ügyvéd, és árvagyámnok volt.

A családfa, bár nem teljesen következőleg jő le:

Mór 1825-ben született Komáromban. Irodalmi föllépése 1835-re s illetőleg 1846-ra esik, midőn első önálló regénye a ‚Hétköznapok' jelentek meg. 1847-ben az ‚Életképek' szépirodalmi lapot, 1849-ben az ‚Esti Lapok'-at szerkeszté. 1850. óta számos regénynyel gazdagitja folytonosan az irodalmat. 1858 óta a magyar akademiának is tagja.

A családfán nem található Jókay János, kinek Maholányivali ügyében az 1715-ki országgyülés a 67. törv. czikkben rendelé, hogy azt a nádor a kir. tábla ülnökeivel rendkivülileg (jure extraordinario) itélje el.

Nincs a táblázaton Jókay Gáspár sem, 1724-ben pozsonymegyei Puszta-Födémesen gr. Pálffy János uradalmi igazgatója; ki tán e családhoz tartozott.

---

[1]) Fényes Komárom várm. 123.

[2]) Ugyanott.

Jókay nevü család 1730-ban a magyarországi bárók sorában is állott, s mint értesülök, ez is más család lehetett.

Jokesz család. Jokesz Mihály és általa testvérei János, Farkas és György, 1652-ki máj. 15-én Bécsben kelt czimeres levélben. III. Ferdinand király által nemesittetett meg; mely nemeslevél 1653-ban Abauj vármegyében hirdettetett ki [1]).

Jókúthy család. (Jókúthi, máskép Szomorfalvi.) A Jókúthy család névre már a XIV. században rá találunk okleveleinkben. 1343-ban Jókúthy Mihály mint választott biró (arbiter) fordul elő a Turcsányiak és Rudnayak ügyében [2])

Jókúthy család birtokos Komárom vármegyében Kömlődön [3]).

Szomorfalvi Jókúthy N. Vácz egyházmegyei sápi plébános.

Jóna család. Ugocsa vármegyében Péterfalván e század elején birtokos Jóna István [4]).

Jónás család. Ugocsa megyében birtokos Tamás-Várallyán e század elején [5]).

Joó család. (Kaszaházi †). Elönevéről itélve Zala vármegyéből eredett, azon megyében lévén Kaszaháza nevü helység, melyről előnevét irhatá.

A családot kaszaházi Joó János emelé fel, ki 1587-től 1603 ig királyi személynök volt. Neje Balassa Borbála, kitől fia Mihály e családot fiágon berekeszté [6]). Jánost 1609-ben az országrendei ajánlák a királynak [7]).

Jánossal egy időben élt Joó László hadi élelmezési biztos, vagy mint latinul a törvénykönyv nevezi: Conservator et erogator annonae et pecuniae militaris [8]).

Joó Máriára nézve az 1658-ki 82. törv. czikk rendeli, hogy a szomszéd tartományokban levő adósságai lefizettessenek.

Joó Miklós pedig letartván Fánchy Pál ingóságait és okleveleit, ennek átadására az országgyülés 1647-ben a 149-ki törvény czikben kötelezi.

---

[1]) Kassa sz. kir. város levéltárában van az eredeti armalis levél.
[2]) Fejér Codex Dipl. tom. IX. vol. I. p. 135.
[3]) Fényes Komárom várm. 155. l.
[4]) Szirmay C. Ugocsa p. 125.
[5]) Ugyanott 154.
[6]) Lehoczky Stemmatogr. II. 200 stb.
[7]) 1609-ki 58. törv. cz.
[8]) 1599-ki 17., 1602-ki 5. és 1603-ki törv. 3-ik cz.

Joó család. (Szemeriai.) Háromszéki székely család, melyből Joó Lukács 1597-ben N.-Bányán az akkor létezett unitaria egyház papja volt.

Márton kolosvári unitárius pap, és fő egyházi tanács jegyzője 1625-ben. Fia Mihály ügyvéd volt.

Dienes a főkormányszéknél tartományi számvevőségi lajstromozó, meghalt 1848-ban. Leánya Eszter Gyergyai Lászlóné [1].

Erdélyben még más Joó nevezetü család is van, és Joó Bertalan 1682-ben dobokamegyei Nagy-Sajóban birtokosul iratik. De ez a följebbi, vagy pedig a bágyi Joó családból volt-e? — nem tudjuk.

A bágyi Joó családból István orvos, és az orvos-sebészeti tanintézetben tanár Kolosvárott.

Joó család. (Pettyeni.) Szatmár vármegye egyik régiebb kihalt családa.

Pettyéni Joó Demeternek gyermekei György, Mihály, Vilmos, Anna és Katalin szatmármegyei Szamos-Kórógy és Pettyén részbirtokot kaptak királyi adományban [3].

Jóob család. (Fancsali). Régiebb családaink egyike, melynek eldődei már az Árpádházi királyok korában Fanch de Piskarkos név alatt Szatmár vármegyében laktak. Piskarkosi Eleknek (Elekus) fia György, ennek fia Fanch mester 1334-ben Abauj vármegyei Fancsal helységet az akkori egri püspöktől Tornay Miklóstól örökösen megvévén, előbbeni Fancs nevét Fancsaly-ra változtatá; utódai pedig 1428-ban Zsigmond királytól Fancsal helységre uj adományt nyertek [4].

1500-ban Proszéki Mikuss nemes család után liptómegyei Proszék helysége törvényesen a Fancsaly családra szálván, miután az ország alsó részeiben szüntelen nyughatatlanságoknak voltak kitéve, és abaujmegyei birtokaikat

[1]) Török Ant. közlése szerint.

[2]) Hodor Kár. Doboka várm. 110.

[3]) Szirmay, Szatmár várm. II. 192. 193. ll.

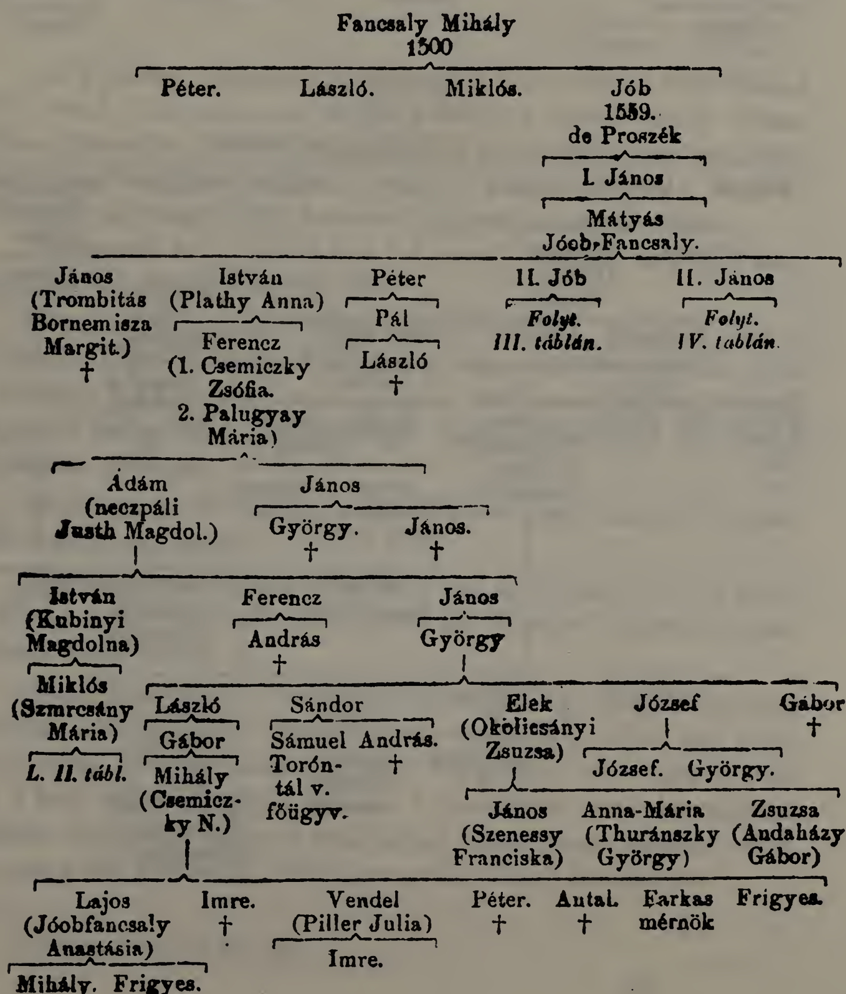
[4]) Családi közlés szerint.

Kassa városának elzálogositották, — Liptó vármegyébe költöztek, időközben ezen ősi jószágok biztositására Fancsaly Jóob 1559-ben uj adomány-levelet nyert, és innen örökösei s utódai e mai napig Fancsaly-Joób-oknak neveztettek.

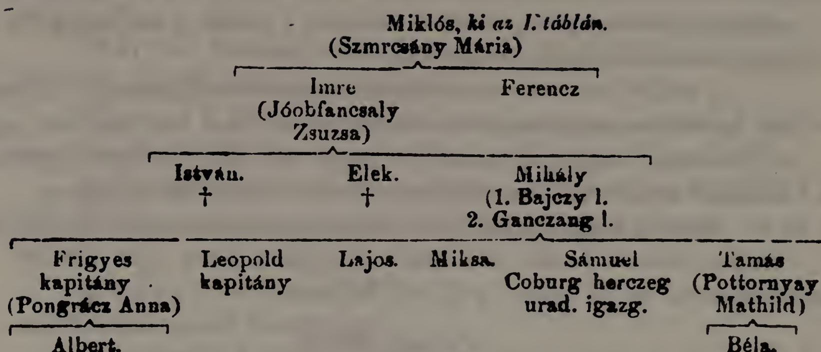
A család czimere—mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában egy arany korona, melylyen férfi kar könyököl, egy pallost, (vagy botot) tartva, melyre kigyó tekerődzött: a paizs jobboldali felső szögletében aranycsillag, a balban ezüst félhold ragyog.

A család leszármazása a XV. század közepétől kezdve következő:

I. tábla.

II. t á b l a.

II. t á b l a.

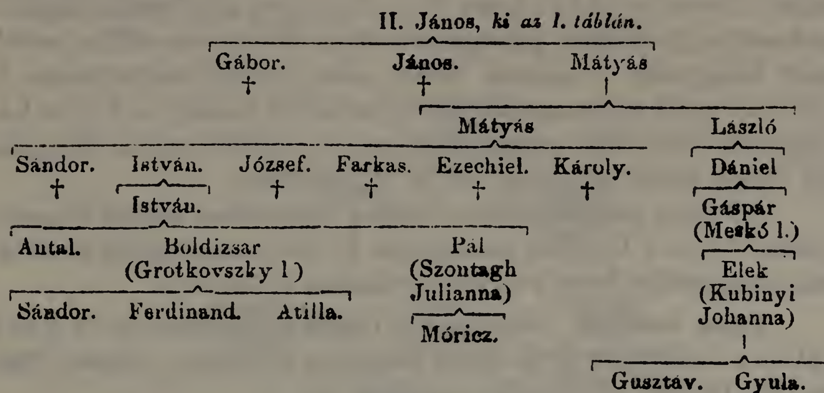
II. Jób, *ki az I. táblán.*

Mátyás. — III. Jób — András. — Gábor. — Mihály. — László. — Menyhért (Detrich Kata)

III. Jób:
- Ferencz. †
- András (Kubinyi Ilona)
  - Mátyás Liptó v. pénztárnoka
    - Mihály
      - Pál †
    - Pál. †
    - Gáspár. †
    - András (1. Jánoky 2. Szentiványi l.)
      - Mátyás. †
      - Mihály. †
      - András kapit.
        - Zsigmond. †
        - Gusztáv (Várady Amália)
      - Marton (Tóthfalussy Teréz.)
        - Adolf Liptó v. főszb. Madocsány Klementina).
  - IV. Jób
    - András
      - Gábor. †
      - Sándor (Révay N.)
        - József Jóobfancsaly Ter.)
        - Ferencz: †

Menyhért (Detrich Kata):
- Ádám
  - Péter (Pinterich l.)
    - Gergely Madocsány (Fruzsina) †
  - Pál
    - Mátyás kassai prép.
    - Pál. †
    - Mihály Abauj v. főadószedő.
    - János. †

IV. tábla.

Az I. táblán a törzsnek Fancsaly Mihály három idősb fiainak Péternek, Lászlónak és Miklósnak utódai Abauj vármegyében Fancsalon, Felső-Kázsmarkon', és Kis-Kinisen nem épen fokozatos nemzékrendi izen voltak István, János, András, Tamás és Balás, kik mag nélkül halván el, ágazataik megszakadtak.

Ugyancsak az I. táblán álló Sámuel Torontál megyébe származott, és ott megyei főügyész volt.

A család tagjai közűl többen viseltek hivatalt, igy Mátyás (a III. táblán) Liptó vármegye főadószedője volt a mult században; egyik kis unokája Adolf Liptó vármegyének 1837-ben főbiztosa, 1844-től főjegyzője volt, majd főszolgabirája. Lakik liptómegyei Proszék helységben birtokán.

Mátyás (a IV. táblán) már 1825-ben kassai kanonok és apát, utóbb kassai nagyprépost.

Jordán család. Jordán Rozina és Jordán József és velök Král Antal 1719-ben nov. 25-én III. Károly királytól nyertek czimeres nemeslevelet [1]).

Czimerük a paizs udvarában zöld mezőn egy hasábfa korláttal bekeritett kert, melynek közepén kékes viz folyik és abban egy fehér hattyu úszik, jobbfelé haladva, a kert két oldalán két magas fa zölddel; a kert fölött derült ég látszik. A paizsfölötti sisak koronájából szőlőtőke nyúlik fel, melynek zöld levelei közűl három pirosuló szőlőfürt csüng alá. Foszladék jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

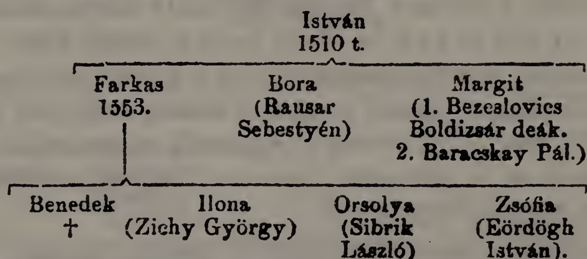
---

[1]) Collect. Herald Nro 405.

Jordán család. (Borbáthvizi.) Hunyad vármegyei törzsökös család. Törzse Jordán, kinek fiai 1. Bája (ez ágból később Szabó). 2. Jordán. 3. Balás (ez ágból később a Kalugericza Balás család, mely Kalugericza = apáczás Balást jelent, kihalt). 4. Duncsa. 5. Farkas (ettől származott később a Borbátvizi család) és 6. Csóka, Zsigmond király által nemesitetnek meg [1]), és több most is élő családok törzsei lettek, mint péld. Bája, Csóka stb.

A Jordán családból többen viseltek Hunyadban megyei hivatalt. Jordán József 1815-ben alszolgabiró. Domokos aljegyző, és 1846-ban országgyülési követ s birtokos, valamint József is.

Jósa család. (Szavolyi †). Ismert törzse szavolyi [2]) Jósa István 1510. táján birta Moson megyében Oroszvárt, Gáthat, Thétént stb. Ivadéka következőleg sarjadzott le:

Istvánnak Borbála leányától Rumy ágon az Esterházyak származtak leány-ágon.

Margittól második férje Baracskay vonalán a tóthi Lengyel stb. család örökölt.

Farkasnak fia Benedek magnélkül elhalván, leánytestvérei 1568-ban osztoztak az oroszvári birtokokban. Ezen öröködés jogán birják a Zichyek Oroszvárt.

Jósa család. (Nagy-bányai.) Közülök nagybányai József táblabiró 1829-ben Vas vármegyében.

Többféle Jósa családok lévén, családi adatok közlése nélkül alig lehet azokat elészámlálni. Ily nevü családaink vannak Bihar, Soprony, Szabolcs, Szatmár stb. vármegyékben.

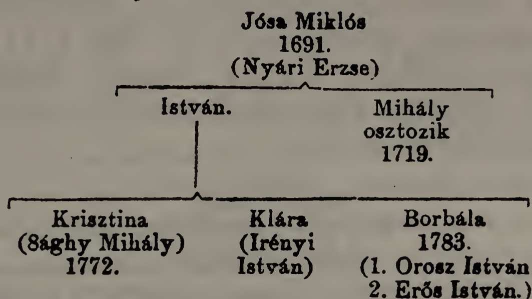
---

[1]) K. Várady szives közlése szerint.

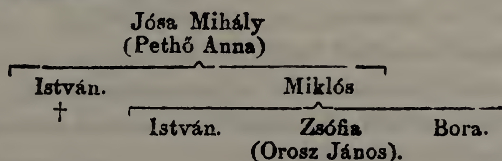
[2]) Geneal. authent. Mss.—De a szavolyi előnév talán Sávolyi-re lenne igazitandó, mert Szavoly helységet nem lelünk Fényes Geographiai szótárában; — Sávoly nevü helység van Somogyban, puszta pedig Veszprém vármegyében.

Szatmár vármegyében e század elején Gyüre helységben birtokos Jósa Miklós [1]).

Tán a szatmármegyei Jósa családra vonatkozik a következő töredék nemzékrend: [2])

Másik röredék nemzékrend [3]) ez:

Jósa család. (Pankotai). Zemplin vármegye nemes családainak egyike [4]), s valószinüleg az, mely e század elején birtokos Erdő-Bényén, Bodrog-Keresztúron, Berzéken, Kakon, Hernád-Némethiben stb. [5]).

Heves, Szolnok stb. vármegyében szintén jő elő Jósa család, melyből a dús vagyonosságáról s egyéb sajátságairól hires Jósa György származott, ki Tisza-Füredet stb. birta; — ennek sem ismerjük származási táblázatát.

Jósa nevü család már a régiebb időkben is létezett, Békés megyében Tarcsa helységben Vér András már 1472-ben Jósa Tamás magszakadtán nyert részjószágot [6]).

Azonban azon Jósa, ki 1500-ban temesi bán volt,—nem a Jósa családbeliekhez számitandó, mert neve Jósa (= József) csak keresztnév volt, és vezeték család nevére ő Somi Józsa volt. L. *Somi család.*

---

[1]) Szirmay Szatmár várm. II. 95.

[2]) Bossányi Eszterházy per. pag. 74.

[3]) Deductiones et tab. geneal. Ms. Mss. fol. lat. Nro 213.

[4]) Szirmay C. Zemplin not. top. 107.

[5]) Ugyanott 156. 176. 225. 226. 227.

[6]) Gr. Teleki Józs. Hunyadiak kora. XI. köt. 483. l.

Jósa család. (Bodosi.) Erdélyben is többféle Jósa család létezik, s neveik az ujabb időkben Erdélyben a családnevekre is alkalmazni szokott irásmóddal gyakran Józsa-nak is iratik.

A bodosi Józsa család székely eredetü. Az erdélyi magyar vármegyékbe kiszármazott ágazata ismertebb; ebből Izsák Fejér vármegyében ügyvéd 1848-ban. Dániel Kraszna vármegyének főorvosa, meghalt 1849-ben. Első neje Dombscher Aloizia, a második Hahn Amália. Családfája igy áll.

Dániel
főorvos † 1849.
(1. Dombscher Alojzia
2. Hahn Amália)

1-től Fruzsina (Hegyi Mihály)	Gyula gyógyszerész Ónodon)	Adolf.	Kornélia (Rátsok István Miskolczon)	Hermina (Bene Ferencz)	Olivia (Fényes László)	Aurél.

Második nejétől fia Oszkár.

Ezen ágazathoz oldalrokon: Dániel.

Talán szintén e családból való Jósa László birtokos Fejér vármegyében Ó-Ivánfalván.

Jósa család. (Csik-mindszenti.) Szintén székely eredetü, kiágazva főleg Torda vármegyébe, hol közülök 1794-ben Jósa György főszolgabiró, 1848-ban pedig György árvaszéki ülnök, ugyanekkor József marosszéki ülnök.

Ezen kivül van Erdélyben vajda-hunyadi Jósa család, melyből az 1815-ki tiszti névtár szerint Miklós kanczelláriai jegyző.

A koronkai Jósa családból Jósa Mihály 1815-ben Kolosmegyében adórovó biztos. Tán ezen családból való Miklós Kolosmegyében Septéren birtokos.

Joseph család. Joseph Pál 1718-ban III. Károly királytól kapott czimeres nemeslevelet [1]).

Czimere a paizs kék udvarának közepén két férfikar, a jobboldali bibor szinű mezben, a baloldali pánczélosan öltözve, és mindkettő keresztbe helyezett kardot tartva. A paizsfölötti sisak koronájából pánczélos sisakos, melylyen tollak lengenek, vitéz emelkedik ki, jobb kezében piros zászlót tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról ezüst-kék.

---

[1]) Collect. Herald Nro 503.

Jósika család. (Branyicskai, báró.) Erdély egyik legnevezetesebb családa; beszármazva oda Karansebesről, [2]) a temesi bánságból, hol már a zsidóvári urodalom birtokosai voltak.

Jósika Albert 1561-ben Zaránd vármegyében Gelváczon birt[1]).

Első, ki Erdélybe telepedett, Jósika István Jósika Dánielnak fia [3]) volt, kit egyik utóda Miklós, regényirodalmunk alapitója, egyik nevéről czimzett regényében is örökitett. Jósika I. István 1593-ban febr. 14-én vevé nőül és tartá lakadalmát [4]) Gyulay Pál özvegyével Füzy Borbálával, ki a Báthoriakhoz rokonságban állott. Szerepe Erdélyben igen kétértelmü volt. 1594-ben, midőn az ellenzék főnökeit Báthori Zsigmond Kolosvárt lefejezteté, már emelkedni kezdett. Branyicska még ekkor Szalánczi Lászlóé, ki ottani kastélyában a fejedelem által reá küldött kék darabantjaival harczot állott. Ezen Szalánczi nótáján kapta Jósika István Branyicskát 1595-ben, honnan a család előnevét irja. Majd Erdély kanczellárává (s báróvá is) levén I. István, családját megalapitá. Azonban Báthori Zsigmond előtt gyanuba jövén, mintha a fejedelemséget hajhászná, 1598-ban fogságra tétetik, és Szatmárra vitetvén, ott Báthori Boldizsár és Kovacsóczi Farkas kivégeztetése napján a vár kapuja előtt egy török fogoly által lefejeztetett [5]). Ingóságai, drágaságai, és egykor Báthoritól nyert adományos birtokai is elkoboztattak, özvegyének s fiának csak Gerend hagyatott, idővel azonban a többi javak nagyobb része is fia Zsigmond által visszaszereztettek. Özvegyét Sármasági Zsigmond vette nőül.

Jósika I. Istvánnak fia Zsigmond (1580—1616.) Homonnai György fejedelemségi praetendens részén harczolt Bethlen G. ellenében, midőn Désnél megverettek [6]). Zsigmondnak Báthori Annától (kitől utóbb elvált) fia I. Gábor szintén az ellenzékkel tartott, és ugy látszik, ő vagy még atyja a gerendi jószágot is elveszté, mert ezt akkor Kemény János birta. Nevezett I. Gábor Magyarországra jött és itt Esterházy Miklós körül lakván, Bethlen Gábor ellen minden hadjáratban részt

---

[1]) Mikola, Hist. Geneal. p. 30.

[2]) Fábián G. Arad vármegye 34. l.

[3]) Istvánnak atyját Dánielnak irja Jósika Miklós regényében, Kővári szerint pedig némely genealogiákon atyjául János olvasható.

[4]) Kovachich Scriptores minores I. p. 209.

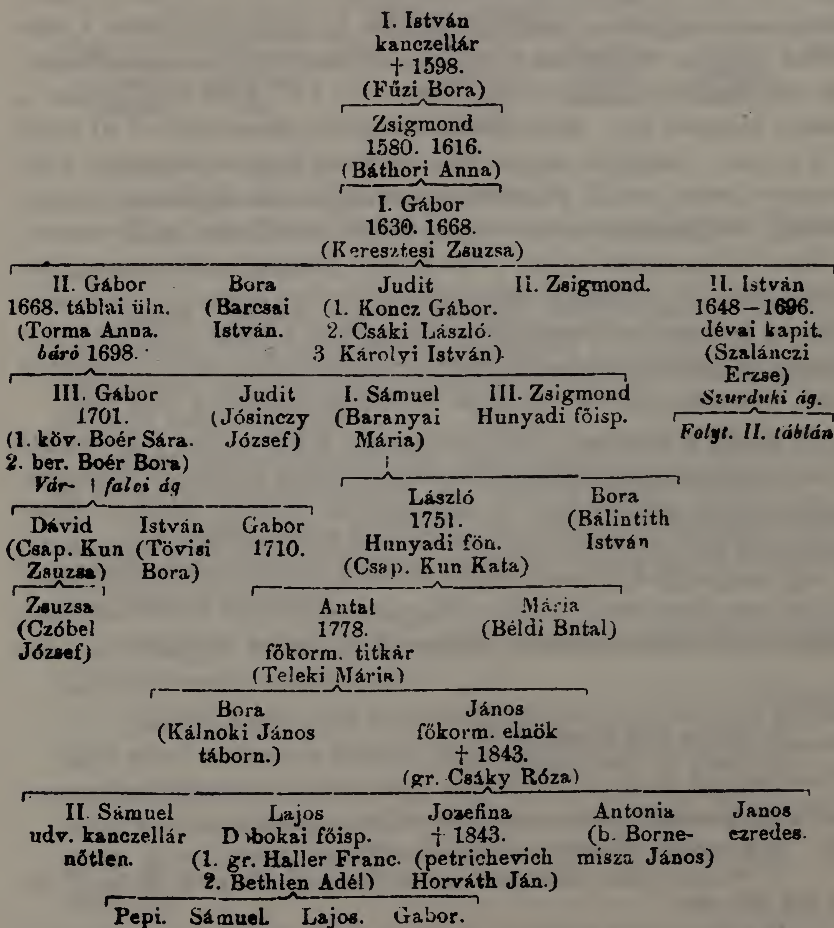
[5]) Wolph-Bethlen Historia de rebus Transylv. IV. p. 43. 44. 54. 57. 64. 84. 106. 161. 162.

[6]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 34. l.

vett [1]). Mihelyen meghala az fejedelem (Bethlen Gábor) — irja Kemény János — innen belül is biztattatván, bejűve, és pártját fogván az fejedelem asszony és ország nevezeti alatt az catholikus urak, és kevés héja lőn, hogy az gerendi jószágból ki nem forditának, az mint arról való nehány rendbeli contractusok megmutatják, miképen kellett excontentalnunk." Eddig Kemény. És valószinüleg e Gábor ismét sokat visszaszerze az ősi javakból.

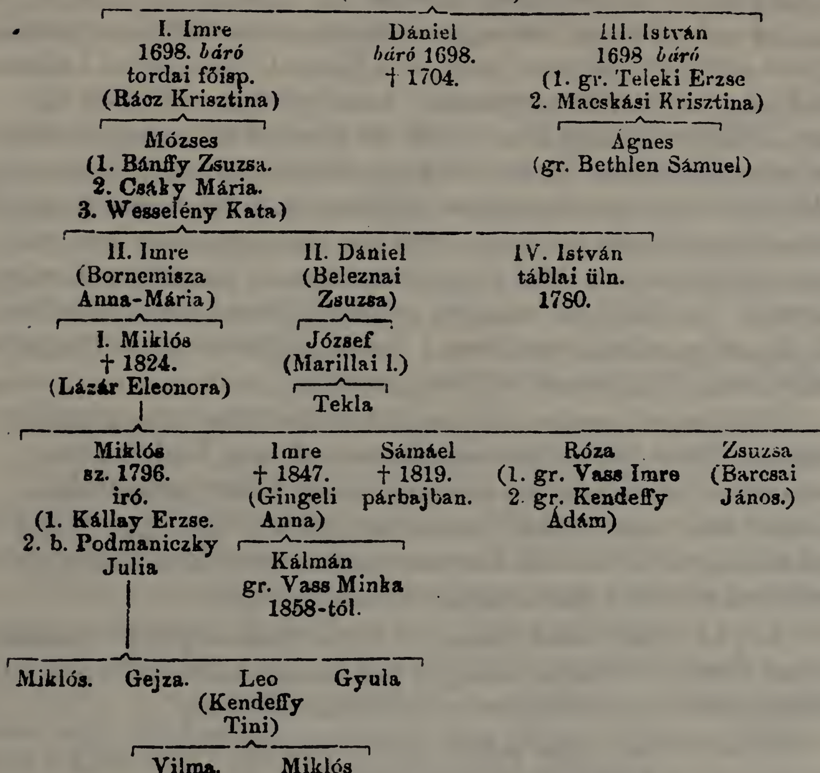
I. Gábornak (ki 1640—1668-ki időközben élt,) Keresztesi Zsuzsannától született fiai II. Gábor és II. István által két főágra oszlott a család. És most lássuk a családfát I. Istvántól kezdve:

I. tábla.

[1]) Kemény János önéletirása. Kiadta Szalay L. 166. l.

II. tábla.

I. Gábornak fiai közűl II. Gábor és II. István alkottak családot. Amaz kir. táblai ülnök volt, és 1698-ban II. Istvánnak három fiával I. Imre, I. Dániel, és III. Istvánnal együtt a feledésbe ment bárói rang nyomán I. Leopold király által ismét báróságot nyertek [1]).

II. Gábortól, ki előbb marosszéki királybiró, később a Rákóczy forradalom ellenében 1709-ben kormánytag, utóbb tartományi biztos [2]), jő le az ugynevezett várfalvi ág, mely jószágot Gábor még életében, — mint Kővári irja — még 1668-ban ada át örökségül. A

---

[1]) Adami Mss. Mss. 4. lat. Nro 182.

[2]) Cserey Mihály Historiája 342. 422. 438.

tulajdonképi várfalvi ág, (mely III. Gáborral kezdődik, ki a Rákóczy forradalommal tart, és annak végével 1710-ben tért vissza Moldvából) [1]), — nincs egészen lehozva táblázatunkon, noha — leapadva ugyan — de Pálban még fen van [2]). A másik legjelentékenyebb ágazat I. Sámuellal kezdődik. Ennek fia

László Hunyad vármegye főispánja volt 1751-ben. Utódai folyvást a hivatalos pályára léptek, és a legszebb szerencsével. Lászlónak fiai Antal a főkormányszéknél kezdi pályáját, 1775-ben fogalmazó, 1778-ban titoknok lön; és utat tör fiának Jánosnak, ki 1804-ben számfeletti táblai ülnök, 1812-ben Hunyad vármegye főispánja, 1816-ban főkormányszéki tanácsos, 1819-ben belső titk. tanácsosi ranggal a főkormányszék alelnöke, 1822-ben valóságos elnök lesz, mint ilyen nyugalmaztatott 1834-ben, ekkor kapva a Leopold-rend nagy keresztjét. Az 184¹/₂-ki kolosvári országgyülésen királyi személyes volt. Ily pálya mellett sokat szerze s fiainak befolyást nyitott. Meghalt 1843-ki máj. 16 án kora 66. évében. Fiai közűl

II. Sámuel, egyike a legnagyobb status-férfiui képességeknek, 1844. nov. 26-án Nopcsa Elek nyugalmaztával, mint belső titkos tanácsos, és a sz. István rend kis keresztes vitéze, erdélyi udvari kanczellár lett. Mint ilyen Erdély kormányát kezében tartá egész 1848-ki april 15-éig, midőn az unio következtében a kanczellaria feloszolván, hivataláról leköszönt. Most magánéletet él. Testvére

Lajos előbb tordai főispán, 1842-ben főkormányszéki tanácsos lön; az 1848-ki év Doboka vármegye főispánságában érte. Az 184⁶/₇-ki országgyülésen a kormánypárt vezérszónoka. Testvérök

János 1848. elején székely huszár százados, Aranyosszéken; a forradalom alatt őrnagy lön, jelenleg ezredes.

A harmadik ág, melynek fészke Szurduk, s melyet a II. tábla mutat, II. Istvánnal kezdődik. Ennek három fia 1698-ban nyeri ez ágnak a báróságot. Ezek mind hárman a török elleni hadjáratban szerzének érdemeket. Azonban a Rákóczy forradalomkor — ugy látszik — két pártra szakadtak. Közűlök I. Dániel és III. István eleintén Szebenbe huzódtak, de látva Rákóczy előhaladását, kikéredztek, s hozzá állottak [3]). Ott voltak a szatmári békekötésnél is.

---

[1]) Cserei Mih. Historiája 449. l.
[2]) Kővári id. h.
[3]) Cserei Mih. Hist. 347.

Imre már előbb Kolosvárnak a török általi vívásakor életveszély közt kimenekülvén, a Dunához a császári táborba szállt, és azt az ellenség állásáról tudositja [1]). 1696-ban szállitási és élelmezési igazgató volt Erdélyben. 1702-ben bevádolák mintha Tökölyhez járatná embereit, megakarák nótáztatni, de nemcsak kimenté magát, de sőt előmenetelt nyere, 1711-ben tordai főispán leve [2]). Fia Mózses. Ennek unokája

I. Miklós a tudományok szenvedélyes kedvelője, gyönyörü könyvtárt gyüjte. Ennak fia II. Miklós legjelesebb regényiróink egyike, kinek munkáit nincs magyar olvasó, ki ne ismerné, ez okból fölösleges volna azokat eleszámlálni. Regényirói pályáját 1834-ben ‚Abafi', ‚Az utolsó Bátori' stb. regényeivel kezdé meg, s azóta mint a tudós társaság tiszteletbeli tagja, s mint a Kisfaludy társaság elnöke nem kis befolyást gyakorla az irodalom emelkedésére. A forradalomban Pesten és Debreczenben honvédelmi bizottmányi tagságot fogadott el, s mint ilyen hazáját elhagyá. Gyermekei, kik közül Géjza is megkisérte gyermek korában az irói pályát, — a táblázaton láthatók.

Imrének fia Kálmán szintén felmutatá nevét az irodalom terén.

Jósinczy család. (Nagyváradi, báró.) Erdély családa. Intzédy József (Intzédy Pálnak fia), ki 1678-ban született, és Erdélynek (1736-tól) itélő mestere volt, és mint itt 241. és 243. lapon eléadatott, 1750-ben bároságot szerze, és pedig ugy, hogy kedves neje Jósika Judittól szülétett két fia József és Mihály már Jósinczy nevet viseljenek, mely név a Jósika és Intzédy nevekből tétetett össze. Igy támadt az uj nevü bárói család [3]). A családalapitó Intzédy József előbbi nevét mind haláláig megtartá, mely történt 1750-ben; eltemettetett a maros-sz.-királyi általa épitett családi sirboltban.

A család czimere nagy részben ugyan az, a mi az Inczédy-eké. A paizs öt részre oszlik, a közepét a 6-ik osztály az ősi czimert tartalmazó közép-paizs alkotja. A különbség a két czimer között, — ugy látszik—abban áll, hogy itt a 3-ik osztály vörös mezejében egy hullámzó folyam felett a horgony látható, a 4-ik osztaly vörös udvarában pedig egy magas oszlop emelkedik fel; s végre az alsó (5-ik osztály) arany udvarban mutatja az egyfejü sast.

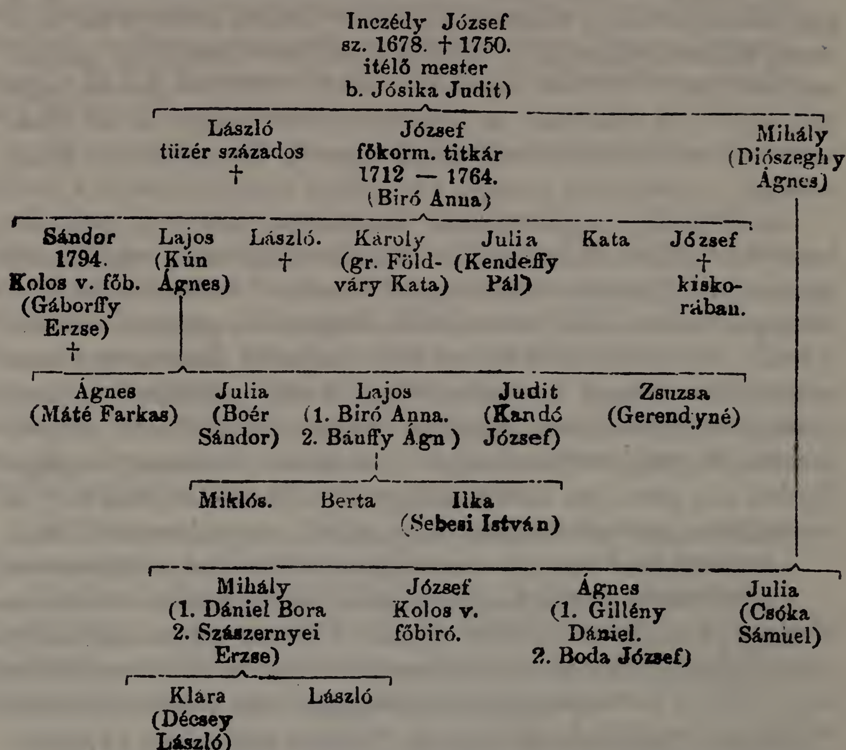
---

[1]) Adami id. h.

[2]) Cserey Mih. Hist. 307. 465.

[3]) L. Szatmari Pap Zsigmondnak „Izráelnek Pásztora és Köve József" czimü Intzédy József fölött mondott és Kolosvárt 1752. nyom. halotti beszédet.

A családfa következőleg jöve le:

Mihálynak fia József 1815-ben Szamosujvár parancsnoka volt.

Kővári szerint, ki után [1]) e családfa közöltetik, — e táblázat sem teljes; mert azon nem található — ugymond — azon most is élő Jósinczy, ki a Szilágyságban lakik, s kinek talán csak leányai vannak.

Joszipovich család. Joszipovich Máté és testvére György Bécsben a horvát collegium igazgatója 1766-ban májusban M.-Terézia királyné asszony által czimeres nemeslevélben emeltettek nemességre [2]).

Czimerük vizirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó kék, a felső vörös szinű; a paizs alján hármas domb emelkedik, melynek középsőjén aranykorona van, és azon pánczélos kar könyököl, hármas aranytulipánt tartva; a két szélső dombon egy ezüst granát látzik, lángot okádva magából. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt-ormány

[1]) Kővári Erdély nev. családai 134. l.

[2]) Collect. Herald. Nro 229.

nyúlik ki, melyek közül a jobboldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a baloldali félig kék, félig ezüst; amannak végéből vörös, ebből fehér zászló leng; a két ormány között pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

E családhoz tartozott Joszipovich János 1770-ben zágrábi kanonok, és b. sz. Mária-völgyi apátur.

E család ivadéka Joszipovich Antal, túrmezei (turopolyai) gróf, szül. 1806-ki julius 21-én Nagy-Goriczán Horvátországban, a túrmezei kerületben, és ezen kerületnek volt képviselője az 1839-, $184^3/_4$- és $184^7/_8$-ki pozsonyi országgyüléseken, hol valamint a zágrábmegyei és tartományi gyülésen a magyar nemzetiség s az ország egysége mellett erélyesen küzdött; ennek jutalmául 1848-ban Zágráb vármegye főispánjává neveztetett, s mint ilyen a felső háznak tagja, 1848. végével a forradalmi kormányt Debreczenbe és Szegedre is követé. A forradalom végével 1851-ben javai elvesztésére és halálra itéltetvén, de kegyelem utján ez itélet tiz évi várfogságra változtattatott [1]).

Jost család. (Felső-Őri.) Egyike azon hatvannégy nemes családnak, melyek 1582-ben Rudolf királytól vasmegyei Felső-Őr helységre uj királyi adományt nyertek.

Jöchlinger család. Báró Jöchlinger Bódog (Felix) 1836-ban magyar honfiusitást nyert [2]).

Jörger család. Jörger János, József és Ferencz az 1723-ki országgyülésen magyar honfiakul fogadtattak [3]).

Juhász család. Több ily nevü nemes családunk van, a mint az alább következőkből látandjuk.

Ennek alapitója Juhász Máté, ki 1636-ban kapta czimeres nemeslevelét. Fia Juhász Gergely volt.

Juhász család. Alapitá Juhász György, ki 1686-ban I. Leopold királytól nyerte czimeres nemes-levelét [4]).

Czimere a paizs kék udvarában zöld térről fölemelkedő zöld pálma-galy, keresztbe hajolva egymásra, előttük egy aranymarkolatu meztelen kard áll; a paizsfölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva, mely előtt félhold ragyog. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

---

[1]) Ujabb ismeretek tára IV. köt. 563. l.

[2]) 1836-ki 47. törv. cz.

[3]) 1723-ki 125. törv. cz.

[4]) Collect. Herald. Nro 811.

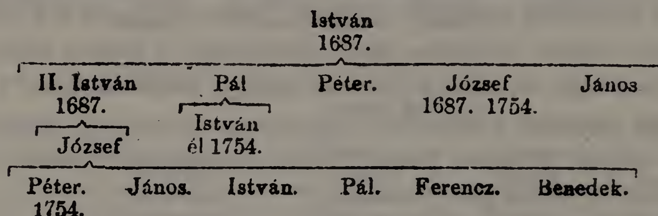
Talán e Juhász György volt az, kinek nyitramegyei Egyhazszeghen Csery Imre 1721-ben két telket zálogitа el [1]).

És tán e család ivadéka vala Juhász Katalin Heringh János özvegye, kinek Csery János 1746-ban nemes kis-czétényi birtok-részének felét örökösen bevallá [2]).

Juhász család. Juhász István és fiai Juhász II. István, Pál, Péter, József és János 1687-ki jul. 10-én kelt czimeres nemeslevélben I. Leopold által nemesitettek meg.

A családnak Fejér vármegyében volt és van tán máig is lakhelye, hol II. Istvánnak unokái Péter, János, István, Pál, Ferencz és Benedek 1754-ben a kétségtelen nemesek sorában állanak [3]).

Ezen ideig (t. i. 1754-ig) leszármazásuk következő:

Juhász család. Alapitója Juhász Ferencz, ki nejével Farkas Erzsébettel, Éva és Zsuzsanna leányaival és születendő utódaival I Leopold király által Bécsben 1690-ki april 31-en kelt, és azon évi jun. 26-án Pest, Pilis és Solt vármegyék gyülésén kihirdetett czimeres nemeslevélben nemességre emeltetett [4]).

Czimerük a paizs kék udvarában zöld mező felett barna ménen nyargaló vörös magyar ruhás, kalpagos vitéz, jobb kezében buzogányt tartva. A paizsfölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal egyfejü fekete sas emelkedik, csőrében aranykoronát tartva.

Ferencznek 1690. után született leánya volt Juhász Ilona Andrásy András neje, ki 1767-ki nov. 21-én halt meg.

E családból származtatá magát a mult század végén Juhász József volt m testőr, utóbb kapitány, ily leszármazással:

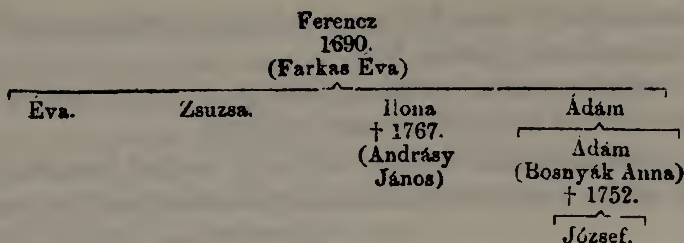
---

[1]) Capit. Nitriense, Protocol. 93. folio 84.

[2]) Ugyanott Protoc. 104. fol. 88.

[3]) Protocol. I. Cott. Alba-Regalensis de anno 1754.

[4]) Az eredeti armalis után.

E családból vette eredetét Juhász Máté minorita szerzetes és magyar iró; élt 1751-ben.

Juhász család. E családnak a nemesi rangot Juhász Mihály szerzé egy 1718-ban III. Károly király által az ő és általa Turóczi Mihály és Komáromi György részére kiadott czimeres levélben [1]).

A czimer következő: a paizs kék udvarában zöld téren fészkén ülő fehér pellikán melle vérével fiait táplálja. A paizsfölötti sisak koronájából vörös ruhás, kalpagos, sárga. öves magyar vitéz nyúlik ki, jobbjában kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról arany-kék.

Juhász család. Juhász András 1760-ban octoberben M.-Terézia királyasszonytól kapta czimeres nemeslevelét [2]).

Czimere a paizs fejrészében vörös udvarban aranynap, ezüst félhold, aranycsillag ragyog; alább kék udvarban zöld téren fehér bárány lépő helyzetben szemlélhető. A paizsfölötti sisak koronájából két elefánt-ormány emelkedik, a jobboldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a baloldali félig kék, félig fehér. Foszladék jobbról arany-vörös, balról ezüst-kék.

Juhász család. (Karánsebesi.) Magyarországból szakadt Erdélybe. Juhász József kir. kincstári tanácsos, és az országgyüléseken 1846-ig kir. hivatalos; gyermekei Albert az erdélyi udvari kanczellarián fogalmazó gyakornok 1848-ban, — József Fejér vármegyei szolgabiró, utóbb forradalmi őrnagy, mi miatt külföldre menekült; Jozéfa Boér Ferenczné, Mária Hössler Nándorné. E családbéli Katalin Buzgó Józsefné is.

Juhász család. (Péterfalvi). Egyike azon családoknak, melyek 1750-ben ugocsamegyei Péterfalvára uj nádori adományt kaptak.

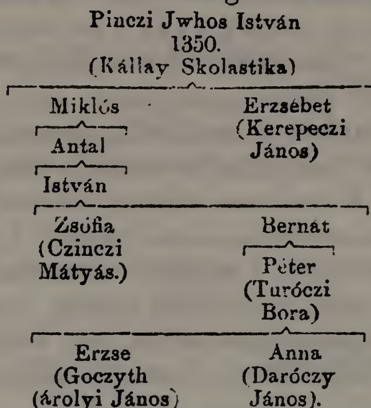
[1]) Collect. Herald. Nro 538.

[2]) Ugyanott Nro 92.

E század elején Juhász György birtokos Péterfalván [1]. Tán e család él Zemplin megyében is [2].

Juhászovics család. Szabolcs vármegye nemes családai sorában emliti Fényes E. Geographiájában.

Juhos család. (Pinczi †.) A XIV. század közepén élt pinczi Jwhos István, kinek ivádéka kihalásáig következőleg [3] származott le:

Jugovics család. Soprony vármegye nemessége sorában áll Fényes E. Geographiája szerint.

Jung család. Jung Tamás alapitá, ki 1755-ben M.-Terézia király-asszonytól nyerte czimeres nemeslevelét [4].

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló arany grif, első jobb lábával három aranykalászt, szájában pedig egy vörös kövű arany gyürűt tartva. A paizfölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sas-szárny között három strucztoll leng, a közepső arany, a két szélső kék. Foszladék mindkét oldalról arany-kék.

Tán e családból származott a pesti születésü Jung János, ki a bécsi egyetemben, és M.-Terézia intézetben a magyar törvény tanára volt, és 1828. mart 22-én halt meg Bécsben.

Junkovits család. Egy ága Verőcze vármegyéből szakadt Krassó vármegyébe. Junkovits Antal táblabiró 1795-ki nov. 4-én Verőcze megyétől nyert nemesi bizonyitványát 1796-ki jan. 5-én hirdetteté ki Krassó megyében, hol utóbb főszolgabiró volt. Fiai élnek.

---

[1]) Szirmay Cott. Ugocsa p. 124. 126.
[2]) Szirmay C. Zemplin not. top. p. 113.
[3]) Wagner Mss. tab. XXI.
[4]) Collect. Herald. Nro 276

Juratsek család. Juratsek János M.-Terézia királyasszony által nemesittetett meg 1753-ban kelt czimeres nemeslevélben [1]. Czimere a paizs ezüst udvarában hármas halom közepén könyöklő vörös mezű férfiakar, egy zöld leveles szőlőgallyat tartva, melyről piros szőlőfürt csüng alá. A paizsfölötti sisak koronájából fehér egyszarvu nől ki, szájában a paizsbelihez hasonló szőlőfürtöt tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös.

Juranich család. Történeti nevet vivott ki magának Juranich Lőrincz, a hős Zrinyi Miklós szigetvári őrseregének legszebb ifja, és kétszáz ember kapitánya, elesett a vár védelmében 1566-ban [2].

Lőrincznek egyik utóda Juranics Antal született Kaposvárott 1768-ki máj. 26-án nemes szülőktől, 1827-ben lett győri püspök, val. belső titkos tanácsos, és a vecsei praediális szék főispánja volt. Meghalt 1837-ben [3]. Testvére László pécsi kanonok.

Jurasin család. Ily nevű család birta egykor a Bosnyák család után Tolna megyében Bonyhád helységet [4].

Juricskay család. (Bölcsi és nyüvedi). Juricskai Pál 1759-ik évi december 28-án kapta Mária-Terézia királynőtől nemeslevelét [5]; atyjának a Rákóczy mozgalmak alatt és nagybátyjának Érsekujvár török hatalom alóli kiszabadittatása alkalmával kimutatott katonai vitézségök jutalmául.

Ezen nemeslevél kihirdettetett Biharmegye közgyülésén 1760. május 14-én.

Juricskay [6]) László egyéb jószágokon kivül a Biharmegyében fekvő Bölcsi pusztát adománykép megsze-

---

[1]) Collect Herald. Nro 246.

[2]) Zrinyi Miklós munkái a nemzeti könyvtár féle kiadásban Pest, 1853. 78. 120—123. lap.

[3]) L. fölötte Szaniszló Fer. által mondott „Oratio funebris"-t.

[4]) Fényes E. Geographiai szótár I. k. 153,

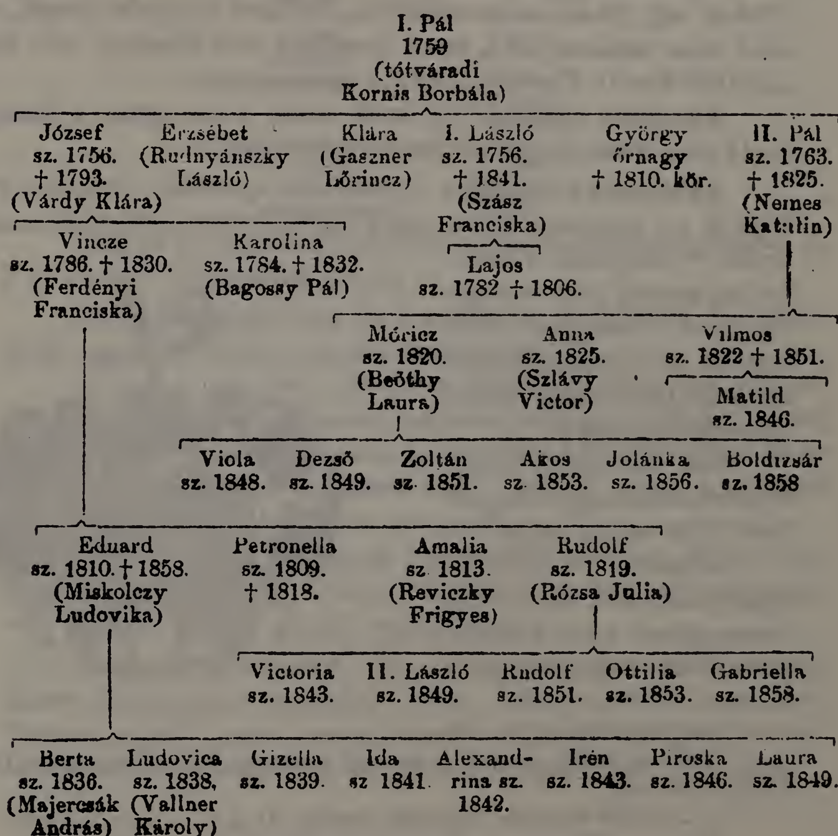
[5]) Collect. Herald Nro 12. Lásd róla B. Vay László Német Hivség 877. l.

[6]) A közéletben a család neve gyakran Gyuricskaynak is mondatik hibásan Juricskay helyett.

ezvén, az általa örökösödött mellékág (II. Pál gyermekei) bölcsi; Juricskay Vincze pedig az örökség utján reá maradt nyüvedi (Biharmegyében) részjószágba magát ünnepélyesen bevezettetvén, ennek utódai nyüvedi elónévvel élnek.

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja — következő: kék mezőben 3 szikla emelkedik, melyek középsőjén drágakövekés gyöngyökkel ékesitett korona, ezen pedig repülni készülő fehér galamb áll, csőrében aranyszálakkal kötözött zöld koszorút tartva. A paizsfölötti nyilt sisakon korona és a föntebbihez hasonló galamb van. A czimert kétfelől arany és kék foszlány diszíti.

Nemzékrendjük következő: [1]

---

[1]) Családi közlés szerint

I. Pál 1760-ban püspöki uradalmi tiszttartó volt Bélben Bihar megyében. Neje, kit még nemesedése előtt elvett, tótváradjai Kornis Borbála Kornis Mihály leánya volt, ki által a család több jószágnak jutott birtokába, részint Erdélyben, részint Magyarországban Csongrád és Bihar vármegyében.

Gyermekei voltak:

1) Erzsébet, Rudnyánszky Lászlóné;

2) Klára, Gaszner Lorincz biharmegyei főmérnök neje;

3) László, szül. 1756, meghalt 1841. január 1-én kora 85 ik évében, előbb kamarális ügyvéd, később Biharmegye alispánja és táblabirája. Szász Franciskától született egyetlen fia Lajos, kora 25-ik évében elhalt (szül. 1782. meghalt 1806).

4) József, szül. 1753, meghalt 1793. Bihar vármegyének huzamos időig főpénztárnoka. Nejétől ns. Várdy Klárától születtek gyermekei: a) Karolina (Bagossy Pálné) szül. 1784. meghalt 1832.; és b) Vincze szül. 1786. meghalt 1830., előbb Biharvármegye esküdtje, táblabirája, és első alügyvédje, később a nagyváradi d. sz. káptalan jegyzője.

5) György cs. kir. őrnagy; meghalt a franczia háboruk alatt 1810. körül (nőtlen).

6) II. Pál (szül. 1763 körül, meghalt 1825.) székelyhidi uradalmi ügyvéd.

Vinczének Ferdényi Franciska nejétől, id. Ferdényi Antal leányától született öt gyermekei voltak:

aa) Petronella, szül. 1809, meghalt 1818.

bb) Eduárd, szül. 1810, meghalt 1858. egy lángeszü, és a törvénytudományban nagy jártasságu férfiu; gymnasialis iskoláit Nagyváradon, a bölcsészetieket Kassán, a jogtudományokat pedig kitünő sikerrel a pesti kir. egyetemben végezte. Mint juratus jelen volt az 1830-ki koronázási országgyülésen Lajcsák Ferencz akkori n.-váradi lat. sz. püspök oldala mellett. 1831-ben az ügyvédi censurát letévén, megyei szolgálatra szánta magát, s Biharmegyénél mint tiszteletbeli ügyvéd kezdett hivataloskodni; de ezen pályát, közbejött családi és egyéb körülmények miatt, rövid időn odahagyván, falusi jószágára Nyüvedre, később pedig 1834-ben megházasodván, neje, Miskolczy Ludovica jószágára Pelbárdhidjára költözött, hol egész haláláig (1858.) csendes vissszahuzódásban élt; időközben azonban 1848-ig a megyei közgyüléseket szorgalmatosan látogatta, hol az ellenzéki részen volt.

Nyolcz leányai: Bertha, Majercsák Andrásné Biharon, szül. 1836; Ludovica, Wallner Károlyné, szül. 1838. Nagyváradon; Gizella, szül. 1839; Ida, szül. 1841; Alexandrine, sz. 1842; Iréne, sz. 1843; Piroska, sz. 1846; és Laura, sz. 1849.

cc) Amália, Reviczky Fridrikné, szül. 1813. Lak. N.-Váradon.

dd) Rudolf, szül. 1819. Iskoláit részint N.-Váradon, részint Kassán végezvén, 1844-ben megyei esküdt, 1850-től 1854-ig a bihari járás főszolgabirája volt; jelenleg közbirtokos Nyüveden. — Nejétől Rózsa Juliannától születtek gyermekei: Viktoria, szül. 1843. — László, szül. 1849; Rudolf, szül. 1851; Ottilia, szül. 1853; és Gabriella, szül. 1858.

ee) Vilhelmina, szül. 1825, meghalt 1839.

II. Pálnak (lásd 6.) nejétől bálintfalvai Nemes Katalintól született gyermekei voltak:

a) Móritz, szül. 1820., lakik Örvénden. Neje bessenyői Beöthy Laura, gyermekei pedig:

Viola, sz. 1848; Dezső, sz. 1849; Zoltán, sz. 1851; Ákos, sz. 1853; Jolánka, sz. 1856; és Boldizsár, sz. 1858.

b) Anna, Szlávy Viktorné, sz. 1825, és

c) Vilmos, sz. 1822, meghalt 1851. Neje Antalóczy Vilma; egyetlen leánya pedig Mathild, sz. 1846-ban (Nagyváradon).

Jurjevich család. (Tuóli.) Jurjevich Péter szerémi püspök volt 1655-1659-ben.

Jurjevich József jogtudor, és a zágrábi akademiában sok ideig (1820—1844. tájt) jogtanár volt.

Czimere a paizs udvarában jobbról balra rézsutosan levonuló szelemen, melylyen két csillag, és a közepén félhold ragyog. A paizsfölötti sisak koronájából oroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva.

Egyetlen fia Jurjevich Miklós Pesten mint egyetemi tanuló halt meg 1845-ki jan. 13-án kora 16-ik évében.

Jurisich család. Alapitója Jurisich Miklós, a kőszeghi hős, ki Dalmacziának Segnia (Zeng) városából patritius családból eredett; és I. Ferdinand alatt Konstantinápolyba is járt követségben. 1532-ben pedig Ibrahim nagyvezér ellenében maroknyi népével Kőszegh várát hősiesen megtartá [1]). Érdemeiért 1537-ben Kőszeghet, vá-

[1]) Istvánffy Historia R. H. 1685-ki kiad. p. 119. — Lásd életéről Hormayr Mednyánszky Taschenbuch f. vaterl. Geschichte 1829. foly. 227—255. — Felső m.-országi Minerva. 1832-ki II. 437—441.—Fillértár 1834-ki évfolyam 218. l.

rostól és minden jövedelmestől adományba kapta I. Ferdinand királytól [1]. Neje Dersffy Potentiana volt, és ugy látszik fia azon Jurisich Miklós kőszeghi kapitány, kinek a községi nemesekkel bizonyos határok miatti egyenetlenségét az 1569-ki országgyülés igazitá el [2].

Czimere egy András-kereszt által négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. udvarban magas várbástya emelkedik fel, alúl kapuval; a 2- és 3-ik udvarban alúl delphin fölötte egy madár látszik. A paizs fölött a jobboldali sisak koronáján a várbástya, a baloldalin a delphin szemlélhető [3].

Jurkovits család. Jurkovics Máté és Pál 1739-ben III. Károly királytól nyertek czimeres nemeslevelet [4].

Czimerek négyfelé osztott paizs, egy közép kisebb paizszsal, mely függőlegesen kétfelé oszlik, a jobboldali ezüst udvarban egy fekete szelemenen három aranycsillag ragyog, a baloldali barna mezőben két keresztbe helyezett zöld borostyángaly látható. Az 1- és 4-ik osztály vörös udvavában jobbról balra rézsutosan egy zöldellő út vonul át. A 3-ik és 4-ik osztály arany udvarában barna ágaskodó oroszlán áll. A paizsfölötti sisak koronájából két fekete sasszárny között pánczélos és sisakos (melyen vörös toll lebeg) férfiu emelkedik ki, balját csipőjére helyezve, jobbjában kivont kardot tartva.

Jurkovich Elek 1836-ban Krassó megyében főszolgabiró volt.

Jurovich család. Jurovich Mihály 1662-ben I. Leopold királytól kapta czimeres nemeslevelét. Czimere a paizs udvarában szikla tetején álló sólyom, kiterjesztett szárnyakkal, a paizsfölötti sisak koronájából aranyoroszlán emelkedik ki, kivont kardot tartva [5].

Jursich család. Horvátországi család, melyből Jursich János cs. kir. tanácsos, és Zágráb vármegye főispánja volt 1770-ben.

Justh család. Egyike jelentékenyebb nemes családainknak. Ősi lakhelye és birtoka Turócz vármegyében Neczpál helységében van, mely hajdan a kihalt neczpáli család öröksége volt.

A család törzse kusani Justh Jodok Véglyes vár kapitánya volt, és 1451-ben nemesittetett meg. Érdemeiért Véglyes várát nyerte adományban, honnan fia Justh I. András előnevét Véglyesről irá, ő szerzé Turócz megyében Neczpál helységet, melyről a család mos-

---

[1]) Pray Antal V. p. 262. Neu Ungr. Magazin. I p. 298.
[2]) 1569-ki 44. törv. cz.
[3]) Walwasor III. p. 105.
[4]) Collect. Herald. Nro 295.
[5]) Lehoczky Stemmat. II. 204.

tanáig előnevét irja, és azt birja is [1]). Véglyes várát I. Ferencztől 1599-ben II. Ulászló király 6000 frtért váltá vissza [2]).

Jodoktól kezdve a család leszármazása [3]) következő:

I. t á b l a.

Kusavi Justh Jodok
véglyesi várkapit.
1470–1493.
(Révay Verona)

- I. András de Véglyes 1479. 1501. (1. Balassa Bora, 2. Kubinyi Bora)
  - Menyhért 1528. (Bethlem Hedvig)
    - II. János 1579.
      - III. András 1583–87. Turócz v. alisp. 1588–89 kir. táb. ülnök
        - Zsuzsa 1623. (Sembery István)
      - Zsófia (Palugyay Miklós)
    - I. Ferencz 1565. Turócz v. alisp. 1562.
      - I. Miklós 1602. (Sirmiensis Bora)
        - IV. András 1630. Turócz v. alisp. (Pongrácz Erzse)
          - Dániel (Kisfaludy Zsuzsa)
            - Zsuzsa (Ujfalussy Mátyás)
          - III. Ferencz 1681. Turócz v. követ. (Okolicsányi Anna)
            - Ilona Trungell István)
          - IV. János (Mednyánszky Judit)
            - Judit (1. Szelényi Pál, 2. Osztroluczky János)
            - Mária (Zmeskál László)
          - Magdolna Ghyczy Pál)
          - V. András (Okolicsánnyi Kata)
            - Kata (Akay György)
            - Zsófia (Kosztolányi Zsigm.
          - Bora (Kiszely János)
        - III. János. †
        - István. †
        - Miklós. †
        - Gáspár. †
        - II. Ferencz 1628–49. Turócz v. alisp. (Bossány Mária)
          - *Folyt. II. táblán.*
        - Zsuzsa (Beniczky János)
        - Mária (Prónay Istv.)
        - Anna (Thuránszky János)
  - Jakab.
  - II. András.
  - János.
  - György. (Orsolya)
    - Gábor 1540.
  - Gáspár.
  - Boldizsár. 1519.
  - Márta.
  - Zsófia.
- Margit (Eöthe Benedek)

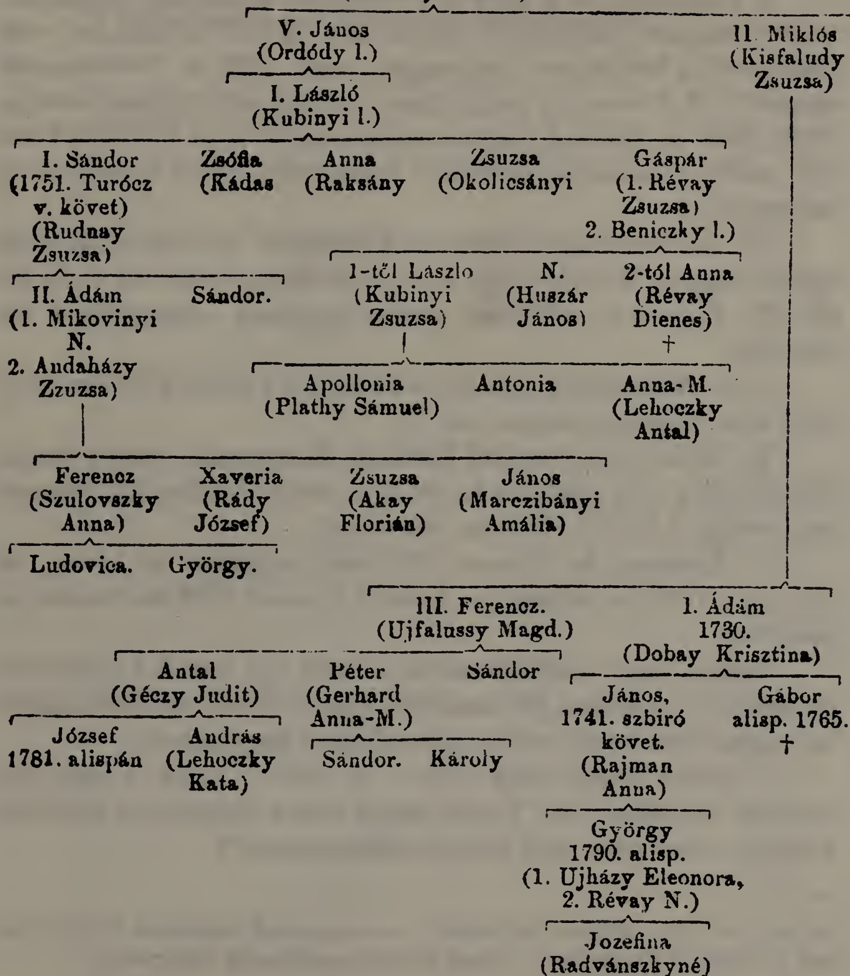
---

[1]) Bel. M. Notitia nova H. III.

[2]) Lehoczky Stemmat. II. 204.

[3]) Wagner Mss. LXX. és Geneal. Auth. I. köt. — És saját gyüjt.

II. tábla.

A családnak nagyobb része, — mint a táblázat is tanusitja, — Turócz vármegyében hivataloskodott, s legtöbbnyire az alispáni kormányt tarták közökben. E hivataloskodások sorát — ugy látszik — I. Ferencz kezdé meg, ki 1562-ben Turócz vármegye alispánja volt [1]).

[1]) Lehoczky Stemmat. I. 414. V. ö. Bel Notit. nova II. — (Lehoczky id. h. tévedésből irja neczpáli Lászlót, 1447-ben Turócz követét Justh család-

Utánna unoka-öcscse III. András 1575. 1583. és 1587-ben ült az alispáni székben [1], 1588-ban és 1599-ben pedig mint már a királyi tábla ülnöke országgyülésileg a határvizsgáló bizottmány tagja volt [2]. Csak egy leánya Zsuzsanna Sembery Istvánné maradván, ága kihalt.

I. Ferencznek fia I. Miklós Sirmiensis Borbálától számos maradékot hagyott. Fiai közűl IV. Andrást, és II. Ferenczet több izben emelé a közbizalom alispánságra; amaz 1630. és 1645-ben volt alispán [3]. II. Ferencz pedig, kinek ivadékát a II. táblázat mutatja, 1628, 1632- és 1649-ben viselte az alispánságot [4]; és 1635-ben követ volt, midőn a szárazvám eltörlésére választmányi tagúl nevezte az országgyülés [5].

IV. Andrásnak óvári Pongrácz Erzsébettől született öt fia közűl egysem hagyott fiu-utódot, igy ezen vonal fiágon kihalt. Az öt fiu közűl III. Ferencz 1681-ben Turócz megyének országgyülési követe volt.

A II. táblázaton I. Lászlónak fia I. Sándor 1751-ben szintén Turócz vármegye követe volt. [6].

II. Miklósnak nejétől Kisfaludy Zsuzsannától (mások szerint Ghilányi Éva volt neje) két fia két ágra vivé a családot. III. Ferencznek unokája József 1781-ben volt alispán.

I. Ádámnak fia János 1741-ben szolgabiró és követ, fia György 1790-ben alispán; — testvére Gábor 1765-ben szintén alispán volt.

Sajnos, hogy e táblázatunkon — mely ugy látszik e század elején készült — a mostan élő nemzedék nem található; ez okból kénytelen vagyok ezek közűl csak az ismertebbeket megemliteni.

E század elején Justh Gábor az 1810—1825-ki s talán még hosszabb időközben volt Turócz megye másod alispánja, és 1827-ben a magyar akademiára ezer forintot adományozott [7].

---

belinek, mert mint följebb emlittetett, — a neczpáliak kihaltával örökösödtek csak a Justh-ok Neczpálon; — Justh Jodok törzsük pedig 1479-ben élt.

[1]) Lehoczky id. h.

[2]) 1588-ki 10. 1599-ki 44. törv. czikk. V. ö. Istvánffy Hist. 1685-ki kiadás. p. 374.

[3]) Lehoczky és Bel M. id. h.

[4]) Ugyanott.

[5]) 1635-ki törv. cz.

[6]) Lehoczky id. h.

[7]) 1827-ki 12. törv. cz.

Justh Ferencz az 183$^2/_3$-ki országgyülésen Turócz vármegye követe, utóbb (1843—1847) kir. tanácsos és kir. táblai ülnök [1]).

Justh József az 18$^{39}/_{40}$-ki és 1847-ki pozsonyi országgyülésen Turócz vármegye szabad-elvű követe, és 1842-től 1845-ig azon vármegye másod-alispánja volt.

A család czimere oroszlán, mely keresztet tart.

---

[1]) 1836-ki 11. törv. cz.

Az V. kötet tartalma.

H.

J.

Az V. kötetben kiigazitandók:

Lapon	*sorban*	*helyett*	*olvasandó*
16.	a családfán	László 1640.	László 1540.
62.	30.	Ceciliának	Jankának.
105.	a családfán	Zicher Anna	Zichrer Anna.
—	,,	Bako Zajda	Bakó Zajda.
124.	a családfán	Lajos † 1820. tájt.	† 1830 tájban.
132.	az utolsó sorban	Albert főszbiró 1815-ben	1847-ben.
139.	34.	Bory Benedeknek	Bory Juditnak.
145.	29.	zsarlosai	zsarolásai.
148.	19.	hat	öt.
152.	a családfán	Borvulszky	Barvulszky.
174.	3.	Kővagő	Kővagó.
177.	29.	Resztócson	Resztolcson.
209.	16.	etlen	ellen.
210.	30.	1904-ben	1804-ben.
215.	5.	vezetéknevet	István.
—	a családfán	Antal 1897.	1797.
217.	21.	kanondk.	kanonok.
221.	13.	4506-ban	1506-ban.
224.	a családfán	szül. 1762. † 1738.	sz. 1762 † 1838.
238.	a családfán	Mihály orvos	IV. Mihály orvos.
239.	2.	olá	oláh
240.	6.	1840.	1740.
241.	a családfán	György főpostamester	testvére M[illegible]ly volt a főposta[illegible]ester.
242.	26.	III. Péter	I. Péter.
—	38.	maradt .	maradt :
244.	14.	Lászlónak	Mihálynak.
—	21.	III. Péter	II. Péter.
247.	*) jegyzetben	Lájd	Lásd.
251.	18.	beiktatásának *utánna teendő* ellent mondtak.	
263.	az [1]) jegyzet	kitöltendő igy: Engel, Monumenta 57—110. l	
274.	6.	1638	1632.
279.	24.	sisak	*kihagyandó.*
283.	IV. családfán	szabédi Széhely	Székely.
325.	14.	1851-ki	1801-ki.
336.	32.	[3])	*elmarad.*

0022040